

کورسیلی زاده محمد فؤاد
استانبول دارالفنوننده « تورك ادبیاتی تاریخی » مدرسی

فضولی

هیاتی و امری

یکی شرقی کتبخانه‌سی - استانبول

۱۹۲۴

فضولی

مبانی و اثری

۱

یالکیز ادبی نفوذ و تأثیرینک وسعت و دوامی دکل اثرینک بدیی قیمتی اعتباریلده تورک ادبیاتینک اک بویوک سیماسی اولارق طانیدیمیز «فضولی»، عراقی تورکلر ننددر؛ ولهجهسی اعتباریلده «آذری» عنوانی ویردیکمز لسان دأره سنه منسوبدر . اسکی تذکره جیلر مندن صوک آوروپا مستشرقلرینه قدر «فضولی» دن بحث ایده نلر بو حقیقی آز چوق ادراک ایتمشلر سده ، «کیپ» ، «هوار» و «قریمسکی» ده داخل اولق اوزره هیچ بری آذری ادبیاتینک تکاملنه اصلا واقف اولامادقلرندن ، اونو عثمانلی ادبیاتی دأره سننده ایضاحه چالیشمشلر، و طیبی، بوسعیلر نده هیچ موفق اولمامشلردر . عراقلی شاعره عائد تاریخی وثیقه لر، اسقله اعتراف ایده لم که، بک آزددر؛ بویله اولدینی حالده ، شیمدی به قدر حق بو محدود وثیقه لر دن بیله تمامیله استفاده ایدیله مەسی، البته معذور کوروله مز . «فضولی» نك حیاتی و اثری حقنده غایت مجمل فقط مثبت و تاریخی بر فکر ویرمک مقصدیله یازدیمیز بو کوچوک خلاصه ده ، عراقلی شاعره دأثر شیمدی به قدر کوزه چارباش وثیقه لر دن تماماً استفاده ایتمکله برابر ، ادبیات تاریخی حقنده کی معین و معلوم اصوللر منده صادق قالارق، بو صنعت ده اسنک ناصل بر محیطده ونه کی عامللر تأثیریله تشکل ایتدیکنی، و مؤخرأ تورک ادبیاتینک عمومی تکاملی اوزرنده کی تأثیراتی مثبت بر صورتده ایضاحه چالیشدق . بناءً علیه دوغرو دن دوغرو به «فضولی» بی تدقیقه کیریشمە دن اول، اولاء عراقی و آذربایجان تورکلرینک لهجهسی اولان آذری لهجهسیله بولهجه ادبیاتینک «فضولی» به قدر کچیردیکي تکامل دورلری حقنده عمومی معلومات ویره جکمز .

« فضول » به قدر آذری اریانه به نظر

اورغوز لهجه سی : آذری
و عثمانی شبه لری

تورکلر، چوق واسع و یکدیگر نندن چوق فرقلی شرائطه
تابع جغرافی ساحه لرده، مختلف مدنیتلرله تماس ایدمه رکه،
مختلف سیاسی حاکمیتلر آلتنده یاشادقلری ایچون، تورک
لسانی تا اسکی زمانلردن بری برطاقم لهجه لره آیریلشدر. بونلر میاننده قسم اعظمی کوچوچک
بردائره به منحصر محلی «شیوه» لردن، یا خود، تحریر لسانی حاله کله مه مش ابتدائی لهجه لردن
عبارت سده، مختلف عامللرک تأثیری آلتنده عصرلردن بری «ادبی لسان» حاله کلش و برچوق
ادبی محصوللر وجوده کتیرمش «لهجه» لرده وارد. تورک لساننک اسکی محصولات
بو نقطه نظرلردن یعنی محلی «باتوا» لرک فوقنده و کنیش بر جغرافی ساحه ده ادبی
لسان حکمنه کیرمش لهجه لری اعتبارله تدقیق ایدمه چک اولورسه ق، دهاها هجری
بشنجی عصرده «شرقی» و «غربی» اولارق ایکی ادبی لسان زمره سی کورورز ؟
برنجیسی، «خاقانیه تورکجه سی» و یا ساده جه «تورکجه» دینلن شرق تورکجه سیدرکه،
مؤخرأ «چغتایجه» دینلن ادبی لهجه نک اساسی تشکیل ایتشدر. دیگرکی «اورغوزجه»
درکه، آناطولی و روم ایلی تورکلریله قافقاس، آذربایجان، عراق و الجزیره تورکلرینک
لسانیدر؛ و مؤخرأ «آذری» «عثمانی» ناملریله ایکی مختلف لهجه به آیریلشدر. آذری
لهجه سنک تشکله سبب اولان اک مهم عامل، موغول-تیلانی متعاقب شرقه کلن اورغوز
کتله لرینک، اسکی اورغوز کتله لرینک ثروت لسانی سینه
آذری لهجه سی ناصل ونه زمان
تشکل ایتدی

لسانی، قومی، ادبی مختلف عنعنه لری یعنی اسکی «اورغوز
حرثی» یکیدن جانلاندیرمه لریدر. اساساً-اچوقی- عثمانی لهجه سنک اسکی و ابتدائی شکلله
آذری لهجه سی آراسنده همان هیچ برفرق یوقدی، دییه بیلیرز. لکن، برطرفدن عثمانی
لهجه سنک دیگر نندن چوق فرقلی عامللر تأثیریه سرعتی بر صورتده تکاملی، دیگر طرفدن
آذری لهجه سنک عثمانیجه دن تماماً آیری شرائط دائره سنده و دهاها فضله ایران تأثیری
آلتنده قلماسی، بو آیریلقلری تزید ایتشدر. بوگونکی آذری لهجه سنده برطاقم صرفی

شکل و بر طاقم کمال وارد رک ، اليوم ادبی لسانمزدہ قوللانیلما مقله برابر ، یا
 آناطولینک محلی شیوہ لرندہ ویا اسکی ادبی لسانمزدہ موجودر . آذری لهجه سنک
 ساجوقی - آناطولی لهجه سندن آیری ادبی برلسان ماهیتی آلماسنه باشیله سبب ، آذری
 ساحه سنک آناطولی مراکز سیاسی سنه تابع اولمایه رق مستقل دولتره مقرر تأسس اولماسی ،
 مؤخر آده قارا و آق قویونلور ، صفویلر کی تورک خاندانلرینک اداره سی آلتندہ
 عثمانیلردن آیری - حق مذهب اعتباریله اونلره شدتله خلاف کیر - دیگر بویوک
 بر اداره سیاسی نکه نوه سنی تشکیل ایتمه سیدر . ایرانک قوتلی غنماتنه مربوط قالمی
 کندیلری ایچون اساسی بر سیاست عد ایدن و عثمانیلرک غرب ملت و مدینتیلریله
 تماس ایدرک اوروپا ایچلرینه ایلرله مہ سنه مقابل داها فضله آسیائی و عشری برماہیت
 محافظه ایلہ یں صفوی خاندانی ، آذری ساحه سنی - هیچ اولماز سہ قسماً - «شیعیلک»
 رابطه سیله دیگر «اوغوز» آناطولی ، تورکارندن آیرماسه یدیلر ، استانبول سراینه مربوط
 اولاجق اولان اوساحه ، حقیقت حالده آذری ساحه سی اولان سائر «شرقی آناطولی»
 مملکتلری کی ، عثمانی لهجه سنی تحریر لسانی اولارق قبول ایدرک و آذری لهجه سی
 شیمدی کی کی ادبی برماہیت آلامایه جقدی . مرکزیت سیاسی نکه و اولجه تقریر ایتیش
 ادبی لهجه نکه محکمک بو خصوصده چوق بویوک بر تأثیری واردر : «تیمور» و
 چوقوقلری زمانندہ خراسان و ایرانده یقینن تورک شاعرلری ، مؤسس برلسان
 ادبی اولان و سربلردہ قونوشولان «چغتایچه» بی قوللاندقلری حالده ، «صفویلرک»
 دور اعتلاسنده یته عینی یرلردہ یقینن شاعرلر داها فضله آذری لهجه سنی استعمال
 ایدیورلردی . اگر آذری ساحه سی یا عثمانیلرک ، یا خود ، چغتایچی رسمی و ادبی
 لسان اولارق قبول ایدن متعصب و سنی المذهب «اوز بک» خانلرینک حاکمیتی آلتندہ
 قاله یدی ، اوزمان قلاسیق آذری ادبیاتی انکشاف ایدرک ، و اوساحه لرده
 یالکز آذری خلق ادبیاتی یا شایه رق ، قلاسیق شاعرلر عثمانیچه بی یا خود چغتای لهجه سنی
 ادبی لسان اولارق قوللاندقلردی . مع مافیہ ، بوتون بو آیریلقلره و بو اوج لهجه
 ادبیاتنک خصوصی برر خط تکامل تمقیب ایتمه لرینه رغماً ، بو لهجه لر ادبیاتلری
 آراسنده دائماً صبقی رابطہ لر موجود اولمش ، «نسیمی» ، نوائی ، فضولی ، کی
 بویوک صنعتکارلردہ بو خصوصده بک مہم روللر ایفا ایتشلردر .

بوکون آذری لهجه سنک حکمران اولدینی ساحه شودر: اولاه،
 آذری لهجه سنک جنوبی قافقاسیا [یعنی اسکی اران] تورکرینک متمکن اولدقلى
 بوکونکی ساحه قافقاس آذربایجانی ایله ایران آذربایجانی که ، آذری تورکرلی
 بوراده بک مهم برکشافه مالکدرلر؛ ثانیاً، داغینیق برحاله همدان حوالیسی، فارسستان،
 خراسان و طهران ولایتلری. عراق و شرقی آناتولی اهاالیسندن مهم برقسمی ایچون آذری
 لهجه سی بوکون ساده جه تکلم اسانی ماهیتند قلمش، عثمانلی حاکمیت سیاسی سی آئنده یاشا-
 دقلى جهنله مرکزیت تأثیرله استانبولک معنوی و لسانی نفوذی ادبی لسان اوزرنده حکمران
 اولمشدر. برآزاول ایضاح ایتدی کمز و جهله، مرکزیت سیاسی نک ادبی لسان اوزرنده کی
 تأثیری بالخاصه اسکی زمانلرده او قدر بویوکدر که، مثلاً «بغداد» آق قویونلورده، صفویلره
 تابع بولوندجه « تبریز» لسانی، عثمانلیلرک الله کچدکن صوکراده استانبول لهجه سی
 اوراده یتیشن شاعرلر اوزرنده طبیعتله اجرای تأثیر ایتمشدر . چونکه سرای و سرای
 عنعنله رینه صادق اولان امرا ، شاعرلر ایچون باشلیجه استنادکاهی تشکیل ایدیوردی.
 مع مافیه خلق ادبیاتی ، خطاب ایتدیکی کتله اعتبارله، شیوه خصوصیتلری دائماً محافظه
 ایتش ، کندی سیر طبیعتی سی تعقیب ایله مشدر . آذری

آذری ادبیاتک منبعلری : تورکرلی و لهجه لری حقنده ویردی کمزى بو ایضاحاتدن

§ ۱ خلق ادبیاتی

صوکر، آرتق دوغرودن دوغرویه آذری ادبیاتک منشأ
 و انکشافی مسئله لری تدقیقه باشلایه بیلیرز . آنجاق ، بو ادبیاتک ماهیتی حقنده صریح
 بر فکر ویره بیلمک ایچون ، ابتدا بونک منبعلری حقنده برآز ایضاحانه احتیاج واردر.
 سائر لهجه لر ادبیاتلری کی آذری ادبیاتی ده باشلیجه ایکی بویوک منبعدن استفاده ایتش،
 اولردن آلدینی عناصرک برلشمه سیله وجود بولا بیلمشدر : بونلرک برنجیسی خلق
 ادبیاتی ، ایکنجیسی اسلامی ایران ادبیاتی تأثیردر . آذری ساحه سی تورکرینک
 اصلی و کشف کتله سی تشکیل ایدن اوغوزلر آراسنده ، داها بوساحه لره کله دن چوق
 اول، قوتلی بر خلق ادبیاتی ، خلق شاعرلری (اوزانلر) ، خلق تورکو و ماصاللری
 موجود اولدینی مختلف اثرلر مزده تفصیلاً کوسترمشدک . موغول استیلا سی متعاقب
 بوساحه لره یکیدن کشف اوغوز کتله لری کله سی ، اسکی حرک جانلارمانسی و خلق
 ادبیاتک بورالده غربی و مرکزی آناتولیده کندن چوق داها قوی و اصلی بر ماهیتده
 قالماسی موجب اولدی . « دده قورقوت » حکایه لری بورالده عصرلردن بری قوتله

پاشادینی کبی، حالا بیله بوسبوتون اونوتولماشدر . بیژانسلیلر ، کورجیلر ، ارمیلرله حال حربده بولونقلری ایچون حسیات جنسکاورانه لری دائماً حال تیقظه اولان بوساحه نورکاری آراسنده ، اللرنده قوپوزلرله جنک دستانلری ، دده قورقوت منقبه لری تریم ابدن برطاقم اوزانلر بولوندینی وبوشفاهی ادبیاتک خلق کتله سنی عصرلرجه تطمین ایتدیکی محققدر . اوغوز حرثک آذری ساحه سنده بوتون قوت وصفوتی محافظه ایتدیکی، المزده کی «دده قورقوت» حکایه سنک بوساحه ده تئیت اولونماسی و «کور اوغلو» شاه اسماعیل ، اصلی ایله کرم ، کبی خلق حکایه لرینک ینه بوشرقی ساحه لرده تشکلی ایله پک قولای انبات اولونه بیلیر . ایشته ینه بوسیددن دولاییدرکه ، قلاسیق آذری ادبیاتی تشکل ایتدکدن صوکراده ، بوادییات دائره سنده خلق تأثیراتنک داها قوتله محسوس اولدیغی ، قلاسیق شاعرلرک خلق وزتی بوسبتون اهامال ایتمه دکلیغی ، «طویوغ» نامی آلتنده کی ملی شکک ینه بوراده تیکونی کورییورز . اساساً چوق قوتلی وچوق «اوربزیبال» شخصی وابداعی، اولان خلق ادبیاتک بونفوذی، مستقبل آذری ادبیاتی ایچون شهه سز پک مفید اولمش، اوکاباشقاچه برخصوصیت ویرلمشدر.

§ ۲ اسلامی ایران
تأثیراتی

کاشغردن «بودایشته» یه و «سرای» دن «قاهره» یه قدر کنیش بر ساحه یه یاییلان تورکر ، عمومیتله ، اسلام مدینتک واسلامی ایران ادبیاتنک قوتلی تأیری آلتنده قالدقلرندن ، قلاسیق آذری ادبیاتنک تشککده بو عمومی نفوذی ده نظردن غیب ایتمه ملیدر . جغرافی موقعلری اقتضاسی اولارق ایرانه لک چوق تماس ایدن اوغوز تورکاری، شهرلرده بوتضیق اعظمی صورته دویدیلر: داها ساجوقیلر زمانندن باشلایه رق خوارزمیلر ، ایله خانیلر ، جلایرلر . کبی مختلف سلاله لر دورنده ، سرایده ، مدرسه ده ، حکومت دائره لرده فارسی لسانی حکمران اولدی . نسلاً تورک اولان عجم شاعرلری تورک حکمدارلرینه فارسی اثرلر تقدیم ایدیورلر ، سرایلرنده تورکجه قونوشولان حکمدارلر بیله بربریله فارسی مشاعره ده بولونیورلردی . «خوارزمیلر» زماننده تورکجه بویوک براهیت قازاناماشدی؛ موغول استیلاسی متعاقب موقت بر زمان ایچون سنده له یین عجم حرثی ، موغوللرک اسلامیه قبولندن صوکره ، سرایلرده تکرار قوتله ندی : موغول تاریخ وشنه نامه لری عجمجه یازیلدور ، عربجه داها فضله دینی مؤلفانده قوللانیلیوردی . «تبریز» کبی بویوک تورک مرکز لرده «تورکجه» خلقت تکلم لسانی تشکیل ایتمکله برابر ، مدرسه لرده

ویوکسک محفلارده عجم حرنی حکمراندی . تورکلرله بوقوتلی تماسک فارسی اوزرنده کی تأثیری ، برجوق تورکجه وبرآز موغولجه کله وتعبیرلرک عجمجه به کچمه سی ، بعضی شاعرلرک « فارسی - تورکجه - موغولجه » ملهملر یازمه سی ، « ابن مهناه نک اثری قییلندن بعضی لغت کتابلرینک میدانه چیقمه سی اولدی . هر حالده ایران ادیبانی ، بو آذری ساحه سنده ، موغول استیلا سندن سوکراده انکشافده دوام ایتمش ، ویکي تشکله باشلایان قلاسیق آذری ادبیاتنه نمونه وظیفه سی کورمشدر .

آذری ادبیاتنک ایلك «اوغوزجه ، نک هنوز «شرقی» و «غربی» اولارق ایکی ادبی دورلی لهجه به آیریلما دینی ایلك زمانلرده آذری ساحه سنده نه کی تورکجه

اثرلر وجوده کلدیکی لایقيله بيله میورز . لکن ، کرک بوزمانلرده کرک موغول استیلا سندن سوکرادی ایلك دورلرده میدانه چیقان اثرلرک ، عمومیتله « سلجوقی - آناطولی » اثرلرندن همان همان فرقسز اولدینی سویله به بیلیرز . هله سلجوقیلرک ائنده کی شرقی آناطولی شهرلرنده یازیلان اثرلر ، عراق ، ایران و آذربایجانده کی عمومی آذری لهجه سندن خارج صابیللا ماز . ایشته بوندن دولایی ، بالخاصه هجری سکننجی عصره قدر « آذری » و « سلجوقی - عثمانلی » ادبیاتلرینک انکشافی عادتا مشترک بر صورتده واقع اولدینی کی ، حق سکننجی عصر طرفنده بيله بو افتراق او قدر صریح بر حال آلاماشدر . المزده کی ناقص وثیقه لره کوره ، اکاسکی آذری شاعری اواق اوزره « شیخ عزالدین پورحسن اسفراخی » بی طانیورز . هجری « ۶۴۲ » تاریخنده ثولن « رضی الدین علی لالا » نک مریدی « شیخ

حسن اوغلو

جمال الدین احمد ذاکر ، خلفا سندن اولان بو « شیخ عزالدین پورحسن اسفراخی » تورک صوفیسی ، ۷۰۰ تاریخلرنده یاشامش و شهرت قازانمشدر . فارسیده « پورحسن » و تورکجه ده « حسن اوغلو » تخلص ایده رک تورکجه و عجمجه شعرلر یازان بو ذاتک دیوانی ، « دولت شاه سمرقندی » زماننده بيله آذربایجان و آناطولی تورککاری آراسنده بک معروفدی . سکننجی عصرده شعرلری قیچاق و مصر حوالیسنه قدر انتشار ایدن بوبویوک شاعرک تورکجه دیوانی هنوز میدانه چیقما مشه ده ، اخیراً المزه کچن صنعتکارانه برهنلی ، اولجه تخمین ابتدیکمزوجهله ، اونک آذری شیوه سیله یازدینی کوستر مکده در . ایکی عثمانلی شاعرلرندن « احمد داعی » نک مشهور برهنلی ، شه سزه حسن اوغلو ، بی نظیراً یازیلشدر . بودورلرک سیاسی ومدنی حیاتی ایجاباتندن اولارق « اورنه آسیا ،

خوارزم، قباچاق، آذربایجان، عراق، آناتولی، مصر، کی تورک حاکمیتی آئنده کی مملکتلر آراسنده، بالکیز سیاسی دکل اقتصادی و جرنی بک سبقی مناسبتلرده موجوددی؛ بناء علیه، هر هانکی بر ساحه یازیلان بر اثر در حال هر طرفه یاییلیور، و تأثیراتی هر طرفه بردن اجرایه موفق اولیوردی. «حسن اوغلو، ندن صوکر، اونی تعمیقاً بو آذری دائره لسانیه سنک مختلف یرلرنده بر چوق آذری شاهلری پیشدییکی طبعی ایسه ده، زبونلردن باشلیجه ایککیسی، منشأری اعتباریله قاضی برهان الدین و ارضروملی شرقی آناتولی ساحه سنه منسوب «قاضی برهان الدین» ایله ضریر مصطفی «ارضروملی ضریر» ی - بزه انتقال ایده بیسلن اثرلری

سایه سنده بیلیورز. «سالور، قبیله سنه منسوب بر تورک عالم و حکمداری اولان «قاضی برهان الدین» ک [۷۴۵ - ۸۰۱] کورولتولی حیات سیاسیسی تمامیه معلومدر؛ مودخ «عفی» یه نظر آهربی و فارسی شعرلرده یازان بوشاهرک، غزلار، رباعیلر و طوبوغلردن مرکب تورکجه دیوانی، آذری لهجه سنک بوتون اوصافی کوسته ریر؛ اثرلرنده، شکک و لسانک ابتدائی لکنه و رکاکته رغماً، صمیمی و چوق جانی، خصوصی برادا واردرد. دنیاتک فانی لکنی، عشق ارلری نظرنده ایکی جهانک برکاسه حکمنده اولدیفی، معشوق و عاشقک وحدتی ترنم ایتمک صورتیه بر آز ایران متصوفلرینک تأثیراتی کوستره بوشاهرک منظومه لرنده، هر کونکی حیاتدن آلمش صمیمی، ملی مفهوم لرده واردرکه، اوقابا سطرلر آئنده کندیسنک خشین، جنسکاور، جسور روحی کورونور. [۷۹۰] ده بر «سیر، کتابی و (۷۹۵ - ۶) ده حلب نائی هامیر چوایان، نامه بر «فتوح الشام ترجمه سی، وجوده کثیره ن «ضریر مصطفی بن یوسف بن عمر المولوی الارزن الرومی، ده کرک آذری کرک عثمانلی ادبیاتی دائره لرینه ادخال اولونه بیلیر.

لکن، آذری ادبیاتنک بوعصرده کی اک بویوک شخصیتی، تأثیراتنک سید محمد الدین نسیمی وسعت و دوامی اعتباریله بوتون تورک ادبیاتنک اک بوکسک ممثلرندن سایه بیله جکمز «نسیمی» در. سکیزنجی عصرک صوک زمانلرنده عراق، آذربایجان، ایران، حلب و آناتولی ساحه لرنده سرعتله یاییلان «حروفیه، مسالکینک اک مهم ارکاندن - یعنی واضح مذهب و فضل الله حروفی، مک خلیفه لرندن - اولان بویوک شاهر، صمیمی بروجد صوفیانه ایله فارسی و بالخاصه تورکجه شعرلر یازمش، حروفیلکک

انتشاری تاریخنده بویوک بررول اوینایه رق آنا طولیده ده دو قوزنجی عصر دن اعتباراً «رفی» کبی مهم شا کردلر یقشدر مشدر. (۸۰۷) ده «حلب» ده دریمی یوزیلن بوالهی صنعتکار، لهجه نظمی اعتباریله تماماً آذری دأره سنه منسوب اولدینی حالده، عثمانلی ادبیاتی اوزرنده ده پک ده رین ایزلر براقدی. «فضولی» ده داخل اولق اوزره بوتون آذری شاعرلری، ایکی عصر، اونی کندیلرینه مقتدا بیلدیلر؛ بو عصرلر اناسنده یقشن آذری شاعرلرینک اکثریتله حروفیلکی قبول ایتمه لرنده «نسیمی» نک بویوک تأثیری اولدینی کبی، «حق» «فضولی» ده بیله، لسان، ادا، طرز تحسس اعتباریله اونک نفوذی پک قولای تفریق وتشخیص اولونه بیلیر.

«نسیمی» دن سوکرا، دو قوزنجی عصر ظرفنده آذری ادبیاتینک دو قوزنجی عصر اولدجه انکشاف ایندیکی و «قارا قویونلور، آق قویونلور» کبی تورک آذری شاعرلری سلاله لری زماننده «بغداد» و «تبریز» کبی بویوک تورک مرکز لرینک بر جوق تورک شاعرلرینه جلوگاه اولدینی محققدر. «ماوراءالنهر» و «خراسان» ده تیموریلرک، آنا طولی و روم ایلیده عثمانلی سلطانلرینک قوتلی و بارلاق حرث مرکز لری یار آتمه چالیشدقلری صیراده، بویکی ساحه اورتهمنده متوسط بروضعیتده قالان آذری شاعرلری، کندی لهجه لرله یازدقلری قدر فارسی لسانیه ده دیوانلر ترتیب ایدیورلردی. بوندن دولاییدرکه اودوره طائده تذر کره شعرا، لرده تورکجه یازان بر جوق شاعرلر ساده جه عجم شاعری اولارق قیدایدیلشدر. برکت ویرسون عثمانلی تذر کره چیلرینک همی سایه سنده، عثمانلی سرایلرینه بو عصر اناسنده کان برطاقم آذری و چغتای شاعرلرینک اسملری و بعض اثرلری مضبوط و مقید بولونیور: «خلیلی، بصیری، جملی، الخ...» کبی. بوجریان اوتنجی عصرده ده دوام ایدرک، شرق مملکتلرندن عثمانلی ساحه سنه مختلف شاعرلر کتیر مشدر. بودورلر مناسبات فکریه سنک وسعت و ماهیتی حقنده بر فکر ویرمک و آذری ساحه سنک نه کبی ادبی و حرثی نفوذلر آلتنده قالدیغی کوسترمک اوزره، «یاووز سلطان سلیم» «تبریز» ده دخولنده چغتایجه قصیده ویریلدیکنی، کذلک اوتنجی عصرده آنا لسانی آذریجه اولان خراسانده - «نوائی» دورینک حال دوام ایدهن نفوذ و تأثیری آلتنده - چغتایجه نک ادبی لسان اولارق قوللانیلدیغی ده علاوه ایدم. دو قوزنجی عصرده «آق قویونلور» ساحه سنده یقشن باشلیجه شاعرلردن، باشده «سلطان یعقوب» اولق اوزره، شاعر «بیخودی» بی، و بالخاصه «فضولی» اوزرنده کی

تأثیری و کړک ترجه حالته مائد معلومات کافیه نك کړک بعض اثر لرېنك موجودیتی اعتباریله،
 «حبیبی» بی ذکر اېده بیلیرز. آذربایجانده کی «کوک چای» ناحیه سنده
 «برکشاط» قصبه سنده دوغارق ابتدا چوبانلقه کچنیرکن اوزون حسنك
 اوغلی «سلطان یعقوب» ك [۸۸۳-۸۹۶] لطف تریتله یقیشن وؤ خراً «شاه اسماعیل
 صفوی» تدرینه کله رك «ملك الشعراء» پایه سیله تکریم اولونان بو بویوك شاعر، بيلمه دیکمز
 هرهانی برسیدن دولای، «بایزید نانی» دوری اواخرنده استانبوله کلمشدر. سلیم اول
 دورنده یعنی ۹۲۶ دن اول وفات ایدر ك «سودلیجه» ده «جعفر آباد» تکیه سی جوارینه
 دفن اولونان بوشبی - حق داها قوتلی بر احتمال ایله - «حروفی المذهب» شاعر،
 «نسیمی» نك داها متکامل بر معقی، داها واضح بر تعیر ایله، «نسیمی» ایله «فضولی»
 آراسنده برخط وصل عد اولونه بیلیر. آذری لهجه سیله وادبیاته خاص اولان صمیمی
 و صوفیانه ادا ایله عاشقانه اثرلر یازدیغندن دولای، اسکی عثمانلی تذکره جیلری «اداسنی
 عجمانه و خلاف اسلوب شعرای زمانه» بولمشرلرده، «برطرز خاص و اسلوب مخصوصی
 اولوب بوقده فرزانه و طریقنده یگانه اولدیغی» ده اعترافدن کری دور مامشلردی. اودور
 عثمانلی ادبیاتنك تعقیب ایتمکده اولدیغی مصنع و تکلفلی وادیلره صابمایه رق، ساده،
 صمیمی، صوفیانه و هر حالده بك «اوریزنال» بر طرزه تمایل خصوصنده، «حبیبی»
 اودور آذری شاعرلری آراسنده بر استثنا تشکیل ایتمز؛ «سلیم اول» دورنده «اسماعیل
 صفوی» سرایندن استانبوله کلن «شاهی» شرقی، کبی شاعرلرده بوتایل بك صریحدر.
 «حبیبی» له عین زمانده آذری ادبیاتنك اک یوکسك و خصوصی سبالرندن بری ده، شهنه سز،
 «صفویه» سلطنتنك مؤسسی «شاه اسماعیل صفوی» در [۹۰۷-
 ۹۳۰]. «شیخ صفی الدین اردبیلی» دن بری پارلاق برهاله قدسیتله
 مخاط اولان بوتورك عالیه سی، «شاه اسماعیل» ك یوکسك و هنر مکار
 شخصیتی سایه سنده، شیخنكله شاهانی مزج ایدر ك ایران، خراسان، آذربایجان و عراق
 حوالیسنده قوتلی بردولت وجوده کتیرمش اولیور و اوساحه لرده عصرلردن بری یاشایان
 شیمی - باطنی جریانلری «دولت دینی» حاله صوقیوردی. بوتورك دولتنك - آوروپا عالم لرجه
 حالا آکلاسیلایان - معمای تأسیفی و تورك تمایلات دینی سنك بو خصوصده کی بویوك
 رولنی دیگر بر اثر مزده مفصلاً آکلا دیغمز جهته، بوراده «شاه اسماعیل» ك دینی و سیاسی
 شخصیتی اوزرنده اصرار ایدر ك دکلز. عصرلردن بری موجود «تورکمن قیزیلباشلی»

خطابی

«شاه اسماعیل صفوی»

جریانندن اعظمی صورتده استفاده ایله اوجریانك باشنه كچن و برآراق آناطولیده کی
عثمانی حاکمیتک تمللری صارسان «شاه اسماعیل»، «نسیمی» و «حیی» کی «حروفی»
ایدی؛ وجدلی و صنعتکار بر روحه مالک اولان بوکنج «رئیس روحانی»، کندیسنه
تعبدایدن ایرانی الاصل مریدلری ایچون برطاق فارسی شعرلر یازدینی کی، اصل منبع
قوتی و استناد کاهنی تشکیل ایدن تورکلر ایچون ده - کوچوک بر دیوان تشکیل
ایدن جک قدر - صوفیانه و عاشقانه بر چوق منظومه لر وجوده کتیردی. بویوک بر
«دینی طائفه» Söcto، نك روحانی و جسمانی رئیس اولق ملابسسه سیله، اونك
شعرلرنده، صنعت غایه سندن زیاده مذهبی تلقین و تعمیم غایه سی کوزه نیلمش، یعنی،
اسکی تورک صوفیلرینك «خواجہ احمد یسوی» دن بری تعقیب ایتدکاری عنعنیه اتباع
اولونمشدر. بینه بو عنعنیه اتباع آدرکه «خطابی» مخلصی قوللانان «شاه اسماعیل صفوی»،
عجم عروضیله یازدینی اثرلردن باشقا، آذری ساحه سنده و تورکن بویلری آراسنده
يك قوتلی بولونان خلق ادبیاتی و «یونس» کی اسکی خلق صوفیلرینی تقلیداً، بارماق
حسابیله ده قوشمه شکلنده «الهی» لر یازمشدر. آناطولی و ایران قیزیلاشلی آراسنده
بوشعرلر حالا کمال وجدله اوقونمقده و «سوره ک» دیفلن آیینی اجتماعلرده سازله ترنم
اولونمقده در؛ قیزیلاشلی و سائر اوکا بکزمین «علی اللهیلر» کی زمره لر آراسنده
«خطابی» بی تقلیداً او جنس بر چوق منظومه لر داها یازیلش و بویله جه «مذهبی
زمره ادبیاتلری» شکل ایتمشدر. «خطابی» نك شعرلری «بکناشی» - «حروفی» لر
آراسنده ده - «نسیمی» نك منظومه لری کی - يك شایعدر. آذری ادبیاتنك عمومی
تکاملنده «خطابی» نك موقعی ایضاح ایچون شونی سوبله یلم که، «حروفی» عقائدینه ده
طرفدار اولان بو شاعر، صراحة «نسیمی» نك معقب و مقلددر؛ یالکز، موقعی
و خطاب ایتدیکی زمره نك ماهیتی اعتباریله اونده خلق ادبیاتی تأثیری چوق داها
قوتلیدر. «نسیمی» دن «حیی» به قدر، رنك صوفیانه سی شکلاً محافظه ایتمکه برابر
آز چوق «لادینی» بر ماهیت آلان آذری ادبیاتی، «خطابی» ایله رحی بر حرکت
یاهرق تکرار «نسیمی» دائرة فوذینه کیرمشدر. مع مافیله بو، آذری ادبیاتنك تکامل
طبیعیسی اوزرنده یابدار بر تأثیر یایامایه رق، ساده جه، مذهبی بر زمره ادبیاتنك تملی
قورمش، و آذری شعر، «فضولی» به قدر، بینه اسکی مجراسنی تعقیب ایتمشدر.
مع مافیله بوکا رغماً «خطابی» بی آذری ادبیاتنك - «نسیمی» و «فضولی» درجه سنده
اولماقلا برابر - بویوک شخصیتلرندن بری و بر مرحله سی اولارق قبوله مجبورز.

« فضولی » رائے

« فضولی » مرقا نور کدر
 المزدہ کی تاریخی و نیکہ لر بیلدیر میور « ابو الضیاء توفیق » بک ۹۱۰
 تاریخنہ دوغدیغی سویلر سہدہ، ہیج بروئیکہ استناد ایتمز. « حله » مفتیسنک اوغلی
 اولدینی حقندہ کی روایت دہ بو نوعدندر. « یالکیز » « عالی » نک مولدا و مسکننا بغدادلی
 اولدینی سویلہ مہسنہ مقابل، « قینہ لی زادہ » « حله » لی اولدینی، « ریاضی » ایسہ
 - مشہور قطعہ سنہ استنادا - « کربلا » دہ دوغدیغی ایلری سورمکدہ درلر. بوسوک مطالعہ
 بزجہ الک دوغر و سیدر. ہر حالہ بوتون بومناہک اتفاق ایتدیکی قطعہ، فضولینک عراق
 حوالیسندن اولماستندہ در. محل ولادت حقندہ بو قدر اختلاف بولوفان عراقلی شاعرک ہانکی
 عراق منسوب اولدینی حقندہ المزدہ قطعی دلیلار بولونیور: « قلممان ہوا آرہلہ » « قریبسی » نک
 اونی « کورد » عدایتمک خصوصندہ کی ادعایری، شاعرک منسوب اولدینی « بیات »
 عشرتک بر کورد عشرتی اولدینی ظنندن ایلری کلکدہ در؛ فی الحقیقہ، عراق حوالیسندہ
 بونامدہ - اصلاً کورد ویا صوکرا کوردلہ شمش - بر عشرت موجود اولوب بونلرک
 اون ایکنجی عصر مبادیسندہ بر طاقم وقایعہ اشتراک ایتدکارینی بیلیور سہ قدہ، بوندن
 داہا اول، اوغوز بویلری آراسندہ « بیات » اسمندہ بر بوی بولونوب مختلف اوغوز
 مہاجر تلی انسانندہ بونلردن بر قسمنک عراق حوالیسنہ کلدکارینی، و حق بونکون بیلہ
 « فضولی » « بیات » نورکلرندندر
 عراقک الک کوزل یر تورک قصہ - بہسی اولان « کفری »
 جوارندہ بو عشرتک کوپلی حالندہ یاشادیغی خاطر لامالی یز.
 فضولینک یتیشدیکی اوتنجی عصر ظرفندہ، تحصیل و تربیہ کورمش کوردلرک تورک
 حرثی تازی آلتندہ قالارق حق تورکجہ - طبیعی آذری تورکجہ سیلہ - شعرلریازدقلری
 معلوم ایسہدہ، « فضولی » بی بو صنفہ ادخال ایتمک قابل اولاماز؛ چونکہ بالذات
 کندیمی، فارسی دیواننک مقدمہ سندہ کی شوسوزلرلہ، تورکجہ نک کندی آنادیلی اولدینی
 اعتراف ایتمکدہ در: « بمضاً عربجہ اشعار تنظیم ایتدم و عرب فصاحتی فتوز عربیہ
 ایلہ ہب محفوظ قیلدم. بونیم ایچون قولایدی، چونکہ عربجہ ہم مباحثہ علمہ

لسانم ایدی. بمضاً اسب طبعی تورکجه میداننده قوشدوردیم و تورکجه نك لطائف کلاميله
تورك نظریاتلرینه فائده بخش اولدم . بوده نیم همچون مشکلاتی موجب اولمادی ، چونکه
تورکجه نیم سلیقه اصلیه مه موافق کلدی . فضولینک عرقاً تورک اولدیغنه دیگر قوتلی بر
دلیل ده ، اونک «بایاتلر» دن اولدیغی ابتدا تصریح ایدن «صادقی» نك، مشارالیهی
«اتراك خوش طبعلاری» ندن باحث اولان «یدنجی مجمع» ده ذکر ایتمه سیدر.
زمان ولادتی و عائله سی حقند معلوماتمز اولمایان «فضولی» نك
همانلیرک بغداد فتحنه قدر
فضولینک حیاتی کنجلیکنی فاصل و زرده کچردیکنی، کیملردن او قودینی
لاقیله بیلمیورز. دانشمندلکی مناسبیله «ملا» لقبی آلدینی ،
علوم عربیه بی «رحمة الله» دن و ادیبانی ده «حیی» دن او کره ندیکی حقند کی روایتلرک
نره دن چیقیدینی مشکو کدر . بو خصوصده اکیزاده تفصیلات ویره ن «صادقی» به کوره
«ابراهیم خان» معیتند بغداده گلش و اولک سلطان سلیمان قانونی قارشیسینده مغلوب
اولارق همراهه دونوشنده «حله» ده ظاهراً علمی تحصیله جالیشه رقی آز زمانده
کسب کماله موفق اولمشدر . بوقیصه و مهیم افاده سائر منابع تاریخیه ایله بک کوچ قابل
تألیفدر : فضولینک «بنک و باده» سنی «شاه اسماعیل صفوی» به انخاف ایتدیکی
و «شاه اسماعیل» ک «بغداد» ی ۹۱۲ ده «لالاحسین» معیتند بر او ردو کونده ره رک
ضبط ایله دیکی دوشونولورسه ، هر حالده بو اثرک ۹۱۴ ایله – شاهک تاریخ قانی اولان –
۹۳۰ آراسینده وجوده کلدیکی استدلال اولونه بیلر . «صادقی» نك بحث ایتدیکی
«ابراهیم خان» «کلنج» ، «فضولی» نك «بمحمدالله و المنه که توفیقات ربانی ✽ بتوردی
منزل مقصوده ابراهیم سلطانی» مطالعی قصیده سنده موضوع بحث اولان وینه او
قصیده دن «مشهد» دن کلدیکی و قویو برشیبی اولدینی استنباط ایدبله بیلن بو ذات ،
«شاه طهماس» ک ایلك سنه لرند «بغداد» ده صفویلر نامنه اجرای حکومت ایدن
«موصلو» آدی کورد قبیله سنک رؤسائیدن «ابراهیم خا موصلو» در . «فضولی» بی
بونک معیتند کربلادن بغداده گلش عدایتسه کبیله ، «صادقی» نك افاده سی ینه ناقابل
ایضاح قالیور ؛ چونکه «ابراهیم خان» سلیمان قانونی قارشیسینده مغلوب اولماش ،
معیتله برابر «شاه طهماس» نزدینه کیده رکن ، عثمانلی حکمدارینک حمایتی آلتند
«بغداد» ده اجرای حاکمیتی قوران برادرزاده سی «ذوالفقار» ک غدر و خیانتیه
مقتول دوشمشدر . بغدادده «ذوالفقار» ک حاکمیتی اثناسنده و مؤخرأ «شاه

طهماس ، ك شهرى يكیدن استردادنى متعاقب « فضولى » نك ناصل و نزمده ياشاديني
 بيله مبرز ؛ يالكنز [۹۴۱] ده « سلطان سليمان قانونى » بغدادى ضبط ايتديكى زمان ،
 « فضولى ، نك ، عثمانلى حكمدارينه « كدى برج اوليا به پادشاه
 هائلير دورنده فضولى نامدار ، تاريخ مشهورنى محتوى قصيده سنى تقديم ايتديكى ،
 كذلك صدر اعظم ابراهيم پاشايه ، قاضى مسكر قدرى اقتدى به ، نشانجى جلالزاده به
 قصيده لرويره رك ، اوردوده بولونان شاعر « خيالى » ايله ده مناسبات دوستانه ده بولوندينى
 معلومدر . فضولى ديواننده داهابونلردن باشقا برطاقم عثمانلى رجال و امرا سنه ، مثلا
 رستم پاشايه ، محمد پاشايه ، آياس پاشايه تقديم ايديلش قصيده لر واردركه ، بونلر ،
 زاواللى شاعر ك ، صفويلر دورنده اولدينى كې عثمانلير زماننده ده لايق اولدينى درجه ده
 تقدير و ترفيه ايديله ديكنى كوسته ريور . نشانجى محمد پاشايه يازدينى مشهور مكتوب ده
 بونى مؤيددر . بوتون فضل و عرفانه ، قدرت صنعتكارانه سنه رغماً حياتى دائمادى
 احتياجلر ايچنده كچيرن بوداھى شاعر ك زمان و فاقى قطعه تله تعيين ممكندر : همشهرى سى
 و معاصرى اولان تذكره صاحبي « عهدى » ، « كچدى فضولى » ، جمله سنك افاده
 ايتديكى وجهله ۹۶۳ ده « كربلا » ده طاعوندن اولديكى سويلركه ، « رياضى »
 و « قافزاده » تذكره لرنده ده بونارخ قبول ايدلشدر . يالكنز « كاتب چلى » ،
 « كشف الظنون » ده ۹۷۰ حدودنده وفات ايتديكى ادعايده رسه ده ، بو ، « كچدى » ،
 كله سنك « كوچدى » ، شكلنده يازيلماسيله تاريخك ۹۶۹ - يعنى ۹۷۰ حدودينه -
 چيقاريله سندن ايلرى كلن بر خطادر ؛ بوياكليشلا نك فرقه و ارامايان بعض آوروپا
 مؤلفلريله « ابوالضيا توفيق » و « بروسلى طاهر » بكار ، شهبه سزه آلدانمشلردر . بوندن
 اون ايكي سنه قدر اول « كربلا » ده فضولينك تربيه سنى زيارت ايدن « على سعادتك » ،
 اوصيراده تعمير ايديلكده اولان تربيه نك حالى و تربيه نى احتوا ايدن بكتاشى درگاهنده
 « فضولى » حقه ده موجود غننه نى ضبط و تثبيت ايتمشدر .
 كربلا ده فضولينك قبرى غننه به كوره ، بوتكيه نى فضوليله معاصر اولان « عبدالمؤمن دده »
 تاسيس ايتمش ، اوكا انتساب ايدن و تكيه نك « چراغسوز » ي اولان « فضولى » ده
 وفاتنده - وصيتى موجبجه - شيخك يانسه دفن اولونمشدر : « محسن شريفك بويوك
 قابيلردن برينه قارشى كلن و آنجا ق ديوارلرى پايلار ق قبه سنك داهايو كسه له ممش
 محبظنده ديوار جيلر ايشله ين تربيه فضولى به داخل اولدق . ايشه جيلردن برى ، قبه نك

باشلايه جنی درت کوشه لرده هر بکاري ترينات معماريه قابارتمه لری يامقوله مشغولدی .
 باصديتمز یرك آلتنده فضولی ايله عبدالمؤمن دده ياتیورلردی . تربه نك جبه سى سواقدن
 بر متروقدر ایچرك و براوقدرده بوكه كجه ایدی . او كنده جبه نك طولنجه قالاچق
 اولان اوبرمترو عرضنده کی اوزونجه بوشلفك ایکی کوشه لرینه برر سروی دیکيله چك ،
 قاینك جانینه برر کتابة یازیلارق او كنده میرپارماقلق چکیله چكدی . . . عهدی ، نك
 ویردیکی معلومات ، فضولینك ، فضلی ، آدلی براوغلی اولوب
 فضولینك اوغلی « فضلی » اونك ده شاعر لکله ایچ شهرت قازانديغی ، تورکجه دن باشقا
 عربی و فارسی منظومه لرده انشاد ایتدیکی و بالخاصه « معما جلیق » ده و « تاریخ »
 سوبله مکده استعداد مخصوصی اولدیغی کوسترمکده در . « سلطان سلیم ثانی » دورنده
 بغداده والی اولان « مراد پاشا » ، بغداد میداندنه بر جامع انشا ایتدیردیکی زمان ،
 « فضلی » اوکا بر تاریخ سوبله مشدرکه ، « نظمی زاده » بونی اثرینه نقل ایتمشدر .
 شه سز باباسيله - حق اوزاقدن - مقایسه ایديله بيله چك بر شاعر اولمایان « فضلی » دن
 باشقا ، فضولینك عائله سی حقنده هیچ بر معلوماته تصادف ایديله میور .

فضولینك هانکی مذهبه منسوب اولدیغی مسئله سی شوشوك
 « فضولی » نك شیعيلک . زمانلرده مطبوعات ساحه سی براز فضله جه اشغال ایتدیکی ایچون ،
 شاعرک روحی آکلامق اعتباريله جدأ مهم اولان بونقطه یی براز توضیح ایجاب ایدر .
 الده موجود مختلف وثیقه لره و بالذات شاعرک اثر لرینه نظراً ، فضولینك « شیعيلی »
 بر حقیقت تاریخچه در . فضولینك سنی اولمادیغی آکلامق ایچون ، یالکیز دیوانك ندقی بيله
 کافیدر ؛ بو دیوانی سنی شاعرلرک دیوانلریله قارشیلانمیشدیرنجه ، مسئله کندی کندی
 توضیح ایدر ؛ چونکه فضولی نعتلرنده ایلک اوچ خلیفه دن اصلاً بحث ایتمه مشدر .
 حالبوکه ، سنی شاعرلر درت خلیفه حقنده اکثریا آیری آیری نعتلریازدقلری کجی ،
 حضرت پیغمبره طائد نعتلرنده ده مطلقاً اونلردن بحث ایده رلر . فضولینك بوتون
 « دوازه امام » و « شاه ولایت » قصیده لرینه قارشى ، سنیلك علامق اولارق
 کوسترله بيله چك یگانه پارچه لری ، « بونده اولمش منتشر فیضی امام اعظمک » مصرعيله ،
 « لیل و مجنون » مقدمه سنده کی نعتک :

ارباب صدق و معدت و رأفت و حیا
 شرمک بو درت رکن ایل بر معتبر بنا

ای چار یار کاملک اعیان ملک دین
 دورک بودرت فصل ایل بر معتدل زمان

پتله شدن عبارت کیدر . مع مافیه بورقاج محدود مصراعك بيله نه کي شرائط دائره سنده
 یازیدیفنی و شاعر ك صمیمی اعتقادینی کو ستردب کو ستره مینه جگنی ده تأمل ایتلیدر . چونکه
 « شیعیلک » ده « تقیه » یعنی اعتقادات حقیقیه سنی ایجابات زمانه کوره کتم ایده رک باشقا
 شکلر آلتنده کو سترمک بویوک براساسدر . عثمانلی وصفوی خاندانلری آراسنده کی رقابت
 سیاسیة نك « سنیلک - شیعیلک » دعواسنی الك حاد برشکله سوقدینی و شیعیلرک تکفیر و قتل
 اولوندینی برصیراده « بغداد » ی یکی فتح ایدن سنی خلیفه سنه ویردیکی قصیده ده و فضولی نك
 بوقدر برجیله کو سترمه سی ضروریدی . کذلک ، « لیلا و مجنون » ک ده عثمانلی حاکمینی
 آلتنده یاشایان شیعی شاعر طرفندن « سلیمان قانونی » نامنه اتخاف اولوندیفنی ده
 اونو تمامه لیدر مع مافیه ، بوجوق صمیمی شاعر « تقیه » خصوصنده لازم کان احتیاطی
 کو ستره مه مش ، اثرلرنده ادای شیعی دائما محافظه ایتشه . بونی برقات داهای تأیید ایچون
 « بنک رباده » بی کو ستره بیلیرز : « شاه اسماعیل » ، اتخاف ایدیلن بوکو چو کرساله ده ،
 اوج بیتلک بر نعتدن صوکر « شمه و صف حیدر کرار » سرنامه عذر آمیزی آلتنده
 درت بیتلک بر مدحیه ، شیعیلکنه بارز مثالدر . حالبوکه اوکا مقتدا اولان و نظامی ،
 جامی ، نوائی ، کبی سنی شاعرلر ، مثوبلرنده مطلقا « جاریار » حقنده مدحیلر
 یازمشلردر . فضولینک صفویلر زماننده یازدینی قصیده و مرثیه لر ، شاعر ك صمیم
 روحی بزه هیچ شبهه یه محل باقیه جق بر بلاغت و وضوحله آکلا تمقده در . دیوانده
 مهم بر یکون طوقان بو اثرلردن باشقا ، عثمانلی رجالنه تقدیم ایدیلن قصیده لرده بيله
 - جوق احتیاطکار اولمقله برابر - ینه محسوس برادای تشبیح واردر . اثرلرینک بو
 شهادتی نظر اعتباره آلتاسه بيله ، الله موجود متعدد تاریخی وثیقه لر بو حقیقی کو سترمکده در .
 اولاً : زمانی ، موقع اجتماعی ، تربیه فکریه و ادبییه سی اعتباریله
 اودور شاعرلرینی یک یقیندن طانیدیفنه شبهه جائز اولمایان و فضولی ، بی
 بغداد شاعرلرینک ادبییه عد ایتمک صورتیله ذوق ادیبی کو سترن
 « سام میرزای صفوی » مشهورند کره شعر اسنده اوندن بحث ایدرکن « اشعارینک اکثری
 منقبت ائمه دیندر » قیدمه منی وضع ایدیورکه ، بوفاده ، فضولینک ، یالکیز « شیعی شاعر ،
 نکل عین زمانده مذهبی موضوعلر اوزرنده شهرت قازانمش بر « شیعیلر شاعری »
 ولدیفنی آکلا تمقده در . ثانیاً : ایران تورکلری آراسنده « فضولی » نك شیعیلکی
 حقنده کی عنقنه نك اوزون مدت دوام ایتدیکنی ، « اولیاچلی » نك « درکزین » ده

فضولینک شیعیلکی
 حقنده تاریخی وثیقه لر

تماشا کری اولدینی **هفته نامه فضولینک** «مقتل حسین» ینک او قونمه سی ده تأیید ایدره. اکر بوشاعرك سنیلکی حقنده ایران تورککری آراسنده اكاوفاق بر روایت ، برشبه موجود اولسهیدی ، متعصب شیعیلرك بونی اصلا او قومیه جقلری بك طبیعیدی . اساساً «فضولی» سلطان سلیمان قانونینك صوك زمانلرنده و محمد پاشانك وزارتتی انناسنده – یعنی حیانتك صوك سنه لرنده – یازمش اولدینی بواژده ، سذیلری اغضاب و تحریك ایتمه مکه اعظمی درجه ده جالیش مقبله برابر ، تشیعنی صاقلامغه موفق اولامامشدر . ثالثاً : فضولیه معاصر اولمق اعتباریه اودور آدملرینی بك اپی بیان «اخلاق علائی» مؤلف فاضلی ده فضولینك «رافضی» اولدینی ادعا یتیمکده در . بوتون بو وثائق مهمه یه ، بغداد حوالیسنك اواننده کی وضعیت مذهبییه سی حقنده کی معلوما تمزده انضمام ایدنجه ، فضولینك شیعیلرکنده آرتق هیچ بر شبهه قالمایور . مع مافیه بوتون بونلره علاوه «فضولی» نك بو خصوصده کی صریح و قطعی بر اعترافیه ده قید ایدهل : فضولینك «علم کلام» . دائر یازمش اولدینی «مطلع الاعتقاد» عنوانلی مهم برساله ی کوروب او قویان «کاتب چلبی» ، شاعرك بورساله ده «حکماء» و «امامیه» مسلک لرینه کوره سرد مطالعات ایتدیکنی سوبله یه رك ، یوقاریدن بری ذکر ایتدیکنمز دلائل تاریخییه پی قطعاً تأیید و تصدیق ایتیمکده در .

فضولینك اثرلری
قوتلی برتحصیل کوره رك زماننك علوم و ادبیاتنه تماماً آشنا اولان ویتیشدیکی ساحه اعتباریه تورکجه دن باشقاعربی و فارسی لسانلرینه ده لایقیه کسب و قوف ایدهن «فضولی» بو اوچ لسانده منظوم و منثور بر چوق اثرلر وجوده کتیرمشدر . بو کوچوك خلاصه ده بواثرلر حقنده اطرافلی معلومات ویرمك قابل اولمادینی جهتله ، یالکیز، قیصه جه اسملرینی ذکر ایدهرك غایت بسیط و عمومی بعض ایضا حائله اکتفا ایده جکنز .

۱ . — تورکجه دیوان . مختلف طبعلری و متعدد یازمه لری بولونان بو دیوان نسخهلرینی طوبلایه رق «تنقیدمتون» اصولنه رعایه یتکی و شایان اعتماد بر طبعنی وجوده کتیرمك ضروریدر .

۲ . — فارسی دیوان . فضولینك فارسی شعرلرندن ابتدا «سام میرزا» بحث ایتدیکی کبی ، «صادق کتابداری» ده «جمع الخواص» آدلی تذکره سنده فارسی دیوان غزل و قصاید ترتیب ایتدیکنی سویلر . بودیوانك فضولی په عائد شایان دقت معلوماتی احتوا

ایدهن منثور مقدمه سی، دیوانده بولونمایان بعض شعرلریله برلکده « فضولینک غیرمطبوع اشعاری » عنوانی آلتنده فائق رشادیک طرفندن باصدیریلشدر . مختلف کتبخانه لرمنده بونک یازمه نسخه لرینه تصادف اولونور .

۳ . — عربی دیوان . شاعرک عربی دیوانی اولدیفنی ابتدا سویله یین « صادقی » در . بروسلی طاهر بک « اوتوزبیک بیتلک عربی دیوانی جواهر ملتقه صاحبی لیب افندی کوردیکنی ، سویلر سده ، بوروایت یا کلیشدر ؛ چونکه لیب افندی بالذات کوردیکنی سویله ممش ، « صادقی » نک افاده سنی عیناً « جواهر ملتقه » سنه نقل ایتمشدر . عربی دیوانک اوتوزبیک بیت اولدیفنی ده دوشورودکلدر ؛ صادقی ، فضولینک ال یازیسیله یازیلش تخمیناً اوتوزبیک بیتلک اشعارینی کوردیکنی سویلر . بو عربی دیوان ، نیم بیلدیکمه کوره ، بوکون میدانده یوقدر .

۴ . — لیل و مجنون . کلیاتله برلکده موجود طبعلرندن باشقا آیریجه استانبول ، تبریز و طاشکندده باصیلشمش اولان بو منظومه نکده ، لسان اعتباریله شایان اعتماد یکی برطبی لازمدر .

۵ . — حقیقه السعداء . حسین واعظک « روضة الشهداء » سنک توسیع و تعدیل ایدیلرک ترجمه سیدر . مطبوعدر .

۶ . — بنک و باده . شاه اسماعیله اتخاف ایدیلن بو تورکجه کوچوک مثنوی کلیات داخنده طبع ایدیلشدر .

۷ . — ساقی نامه . فارسی ، مثنوی طرزنده بر منظومه درکه کلیات ایچنده مطبوعدر .

۸ . — محاوره رند و زاهد . « کاتب چلبی » نک بحث ایتدیکی بو فارسی اثر ، ۱۳۱۵ ده اسکنداری مصطفی سالم افندی طرفندن ترجمه ایدیلشدر .

۹ . — رساله صحت و مرض . اصلی فارسی اولان بورساله لیب افندی طرفندن ترجمه و ۱۲۷۳ ده طبع اولونمشدر . ساده لشدیرلمش بر ترجمه سی مؤخرأ طریزوننده باصیلشمشدر .

۱۰ . — نشانچی پاشا مکتوبی . « شکایت نامه » عنوانیله معروف اولان بو قیمتی مکتوب کلیات ایچنده مطبوعدر .

۱۱ . — ترجمه حدیث اربعین . « جامی ، نوائی » و داهابوکی برچوق عجم و تورک شاعرلرینک وجوده کتیردکلری متعدد « حدیث اربعین » ترجمه لرندن بری اولان بوانر ، اونی کوره ن « کاتب چلبی » نک روایتله نظراً « مناجامی » نک ترجمه ایتدیکی احادیثک

تورکجه قطعه لرله ترجمه سندن عبارتدر . بریازمه نسخه سی ملت کتبخانه سنده در .
۱۲ . — مطلع لاعتقاد . کلامه عائد اولان بورساله یی « کاتب چلبی » کورم مشدر .
نسخه سینه شیمدی یه قدر تصادف ایتدم .

۱۳ . — شاه وکدا . فضولینک بو عنوان آلتنده تورکجه برائری اولدیغنی « صافی »
سویلر سده ، بوکاده راست کلینه مه مشدر .

۱۴ . — انیس القلب . « خاقانی » نک قصیده شینه سنی ، و اوکا نظیره اولان
« امیر خسرو » ک « مرآت الصفا » سیله « جامی » نک « جلاء الروح » یی تعقیباً
« فضولی » نک بونام آلتنده یوز قرق اوج بیلنک بر فارسی قصیده سی اولدیغنی « کاتب چلبی »
سویلر . قصائدی محتوی فارسی دیواننده بونک بولونماسی ایجاب ایدمه .

۱۵ . — رساله معما . یازمه نسخه سی ملت کتبخانه سنده موجوددر .

فضولینک دهاسی و شخصیت صنعتکارانه سی حقیقه کی مطالعه لر منری دها
صریح رشکده عرض ایده بیلیمک ایچون ، بوتون اثرلرینی آیری آیری تحلیل
و تنقید ایتیمک ، مقایسه لرده بولونمق ایجاب ایدمه ردی حالبوکه بو کوچوک مقاله ده ، حتی الک قصیه
تحلیل لرده بیله بولونما یه رق ، ساده جه ، بو خصوصده کی تدقیقاً تمزک نتیجه لرینی سوبله مک
اضطرارنده بولونیورز . فلسفی — صوفیانه فکر لرله پک زیاده استیناس ایتدیکی و قوتلی
برتحصیل کوردیکی محقق اولان « فضولی » ، او دور آذری ادبیاتنک بوتون خطوط
میزه سنی اثرلرنده کوسته ریر : « نسیمی » و « خطایی » ده اعظمی حدینی بولان مسلك
پروپاگاندا جیلانی « فضولی » ده اولما مقله برابر ، فلسفی — صوفیانه فکر لرلر اونک نسج
الهامنده پک بارزدر ؛ غزل لرنده و « لیلای مجنون » نده تقدیس و ترنم ایتدیکی « عشق » ،
هیچ بر زمان تمامیه « لادینی profane » برماهیت عرض ایدمه یور ؛ قوتله ادعا اولونه .
بیلیرکه « فضولی » اثرلرنده ، مادی عنصر لرلر مرکب بر عضویتک جسمانی احتراصلرینی ،
آتشلی رعشه لرله صار صیلان بر مجموعه اعصابک اته و کیسکه صوصامش جوشغون جمله لرینی
دکل ، « لیلای » سنی کندی وجداننده بولان ساکن ، فداکار ، الهی بر عشقی ،
« عشق مطلق » ی ، « عشق افلاطونی » یی ترنم ایتمشدر . شاعرک حسی تمایلاتیه فلسفی —
صوفیانه ماهیتده کی تربیه فکریه سی بر بریله چوق آهنگدار بر طرزده امتزاجه موفق
اولدیغندن ، اکثر صوفی شاعرلرک یاوان و مزعج دستور لر حالته صوقد قلمری بو « عشق
مطلق » تلقیسی ، اونده بر مفهوم ذهنی حالندن قور تولارق ، جانی و یوکسک بر شکل

آلدی . حزن شاعرانه ، فراغت و نوکل ، صمیمیت ، دهرینلک کبی برجوق اوصاف
ایله تمایز ایدن بو «عشق» ، فضولیده علی العاده برتاقی ، بر مفهوم حالنده قالماش ،
اونک روحنده قوتله یاشامش و اثرلری یاشاتمشد . حسی وادیدن چیقارق «قصیده»
طرزینه و «تصویر» تمایل ایتدیکی زمانلرده ، «فضولی» نك بردن بره آلچالیدیغی ،
بك دهشتلی بر «تصنیع متبحرانه» یه دوشدیکفی کوریورز : قلبی دیکارکن صفوت
وسادکیسفی ، ساده دلانه معصومیتفی - متلا «یونس» ده یاخود «مولانا» ده اولدیفی
کبی شعورسز دکل ، بالعکس شعورلی و حسابلی بر صورتده - محافظه ایدن بویوک شاعر ،
قصیده لرنده ، هر نه دنسه ، نامتناهی کلمه و فکر او یونجاقلرینه صابلا نوب قالیور . آذری ایجه سیله
یازدیفی جهتله لساننده کی بر طاقم یانجاقلره رغماً ، اثرلرینک عصر لرجه عین تازه لیکی
محافظه ایدرک یاشامه سی ، بزم نقطه نظر مزه کوره ، یاشادیفی و یاشادیفی الهی ،
مفکوروی عشقک یوکسک و فوق الانسانی ماهیتنده ، روحک اضطرار بلری طانی بر تسلیله
آووتان دهرین فلسفه سنده در .

تورک ادبیاتنک مخلف ساحه لری اوزرنده ، عصر لر دن بری ، «فضولی»
قدر اجرای تأثیر ایتش شاعر بك آذر : «نسیجی» و «نوائی» دن
و تأثیراتی
صوکر آنجا «فضولی» درکه تورک عالمنک هر طرفنه اثرلری یاییلمش ،
اوقونمش ، سه ویلمش ، تقلید و تنظیر ایدیلشد . یالکیز «فضولی» بی یتیشدیرن آذری
ساحه سی دکل ، عثمانلی و چغتای ادبیاتلری ده عصر لر دن بری اونک قوتلی نفوذی آلتنده
قالمش لردر . «طاشکند» دن «قازان» ، «قریم» دن «ماجارستان» سرحدلرینه ، «بغداد» دن
«قاهره» یه ، «تبریز» دن «بخارا» یه و «استانبول» . قدر بوتون تورک ساحه سی ، عصر لرجه
اونک ترنملری دیکله دی . آذربایجان ، ایران و جنوبی قافقاس تورک لرینک ، فارسینک
مدهش تیوگمنه رغماً عصر لرجه تورک کلرینی محافظه ایتمه لرنده ، تورک عالمنک معنوی
و حدتنک بوزولمامه سنده ، «فضولی» نك بك بویوک بر تأثیری واردر . دینیه بیلیر که بوتأثیر ،
وسعی و دوامی اعتباریه ، فضولینک ده ای صنعتیه متناسبدر . آذری ساحه سنده داها
حال حیاتنده بویوک بر شاعر اولارق طاینان «فضولی» ، عثمانلی ساحه سنده ده بك چابوق
شهرت قازانمشدر : «لطیفی» دن صوکر «عاشق چلبی» و «حسن چلبی» اونک موقع
بلندی تسلیم ایتدکلری کبی ، «عالی» و «ریاضی» ده حقنده چوق تقدیرکار داورانیورلر .
اوتجی عصرک «باقی» تیغی ، کبی بللی باشلی شاعرلری اونی تنظیر و تخمیس ایتدکلری

کبی ، اون برنجی ءھردن اعتباراً بوتأثیر متمادی صورتده ارتمش ، و فضولی تأثیری
 یالکز قلاسیق ادبیات اوزرنده دکل «کوهری ، عاشق عمر ، دردلی ، کبی خلق
 شاعرلری آراسنده ده کوزه چاریمغه باشلامشدر . «نامق کمال - ضیاپاشا» دوری «فضولی» به
 ادبیاتمزدہ کی حقیقی موقعی ویرمش و «توفیق فکرت» نسلی بوموقی برقادها ترصین
 واعلا ایتمش اولقله برابر ، تورک دھاسنک بوبویوک ممثانی لایق اولدینی اھمیتله تدقیق
 وایضاح وظیفهسی، ملی شعورینی ادراک ایدہن بوکونکی نسله ترتب ایدیور . «عراق»
 ضیاغندن متولدالملمرنی، هیچ اولمازسه، «فضولی» بی قازانقله تلافی به چالیشلم!

کوبیلی زاده محمد فؤاد

استانبول دارالفنوننده «تورک ادبیاتی تاریخی» مدرسی

گلیان فیض علی

دہواہ - نیک و بارہ - ساقی نامہ - شطرنج نامہ - لیلی و مجنوںہ

طابع و ناشری
بک شریف کتب خانہ سی

استانبول - اورخانہ مطبعہ سی

۱۳۴۷

کلیات
دیوانه فاضلی

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد یحید و ثنای بیعد اول متکلم نطق اورینه که سفینه امید سکان بحار بجزر نظمی
تموج استغراق . والشعر آه یقینهم الغاؤون . مستغرق کرداب حرمان ایتمشیکن سلسله
استثناء (الا الذین آمنوا) براقوب شعرای اسلامی صییح و سالم ساحل نجاته چکمش.
وسپاس بی قیاس اول ناظم آسمان وزمینہ کیم بسمله نظم افسر فرق فرقان ایدوب
مزرعه نلوب اهل عرفان وادرا که نهال مودت کلام موزون دیکمش و مخزن اسرار قلمش.
[شعر]

زهی صانع که لوح جانہ کلک حسن توفیقی از لدن اقتضای نظم جان پرور رقم قلمش
کمال شعر کسبی ممکن اولز بی مدد آندن آکا منت که طبع نظم لطف ایتمش گرم قلمش
[فارسی]

مبدعی کز خامه توفیق اودارد رقم صفحه ادراک ارباب سخن نقش خیال
طبع موزون از علامتهای لطف خاص اوست نیست چون عالم دکر مقدور کسب این کمال
[عربی]

نسج من اهدی النفوس الی الله و قدر اشکال الامور و حلالها
نقدس من لولا اعانة فضله لما علم الاسماء آدم کالها

ودرود نامعدود اول مخاطب کلام معجز نظامه که قنون شعری مضمون
 و ما علمناه الشعر . مردود طبایع قیامش ایکن لسان حکمت بیان (ان من الشعر لحکمة)
 تقریر دلبذیریه مقبول قلوب اهل حال ایتش . وثنای بی پایان و بی ریا اول قافیه
 نظم انبیایه که عدم التفات لریله رتبه شعریه اهانته قلمش ایکن سلسله سعادت انتساب
 شریف لریله فی الجمله درجه اعتباره یتش .

[بیت]

اول در درج انا افصح که حکمت دایه سی * شعر شهیدیه لب جان پرورین تر قلمامش
 شعر بر زیور در اما بزگی ناقص لره * اولکه کاملدر آنی محتاج زیور قلمامش

[فارسی]

احمد مرسل آنکه در عالم * هر چه باشد طفیل خلقت اوست
 رتبه شعر هم از اوست بلند * محک جوهر نبوت اوست

[عربی]

اتنی علی خیر الانام محمد * کشف الدجی بضیاء بدر جاله
 بثنائه رفعت مدارج قدرنا * خست تحیتنا علیه و آله

امابعد راقم تسویدات صحایف عصیان . فضولی ناتوان . بوطر زایله بیان حال و بونهج
 ایله شرح مافی البال ایدرکه . چون زورق وجودم بادبان طبیعت برله دریای طفولیتدن
 ساحل ادراک و احساسه یتدی . و تحریک هوا و هوس برله آتش جنون اشتعال
 بولوب حرارتی جان و جنانه تأثیر ایتدی . و رایش اقتضای کمال مغوی عنان توسن
 اقبالی جانب اکتساب آدابه منعطف قیلوب . و آفتاب حکمت جوهر طبعمه اثر تحصیل
 معارف صالوب . رغبت کسب ادب قلدقده . وکل بحتم کسب هنر هوا سیله آچلدقده .
 معدن جواهر اکتساب کالم بردستان جنت نشان ایدی که صحن لطیف صفوف غلمان ایله
 خلد بریندن خبر ویرردی . و مطالع اختر حصول اقبالم بر مکتب مذهب ایدی که فضای
 شریفی سر و قد صنم لبرله جانه جنان مژده سن یتورر ایدی .

[فارسی]

صحن لطیف و خوبان دروی نشسته صف صف * دیدار زان مبارک همچون سطور مصحف
 خورشید لوح چون مه هر یک نهاده در بیس * برک کتاب چون کل هر یک گرفته بر کف
 اما هنوز اول نور سله نزاکت طبعدن تاب اکتساب دقایق علوم . و طاق
 مشقت تعلیم حقایق حدود و رسوم . اولمغین محفل بهشت آسارنده همیشه

اشعار عاشقانه دن غیری نسنه اوقونمزدی . ومطالعه ایتدکلی اوراقدہ جکر سوز غزلاردن غیری برخط بولنمزدی .

[بیت]

شعر بر معشوقدر حسن عبارت زیوری * جان ودلن نازنین محبوبلر عاشققلری
اول طاقه گرامی مداومت صنایع اشعار ومواظبت لطایف گفتار ایله حسن حالاتدن
خبردار اولمشلر ایدی . [بیت]

ای خوش اول کیم طبع موزونیه بحث شعر ایدوب * خوبرولر واقف مضمون اشعار اولر
دیمدین فهم ایدلر کیفیت اسرار عشق * عاشق بیچاره حالندن خبردار اولر
نم که صحیفه جبلتمده بدایت روز ازلدن کلک قضا حرف محبت نظم رقم قلمش ایدی . وحدیقه
خلقتمده بدایت فطرتدن تخم مودت وموزونیتا گلش ایدی . اول مجمعه سحاب امتزاجندن
نهال طبعتم نم چکوب اظهار استعداد نظم ایتدی . واول محفلک هوای اختلاطندن
کلبن جبلتم سرسبز اولوب مزرعه مزاجده کل مذاق شعر بتدی .

[بیت]

شاهد نظم سرا پرده قوتده ایکن * قلدی اول بزمی کوروب فعل فضا سینه خرام
غنچه لر گوکلنی آچاغه لطایف برله * بلبله ویردی صبا رخصت تقریر کلام
لاجرم غنلیب شیدا کبی سرمست اولدم . اول کلره قارشوترنم ایتکه استعداد فطرتدن
رخصت بولدم . افق طبعمه هلال موزونیت طلوع ایدوب اول خورشید وشلردن
اقتباس نور شوق ایتکین گون گوندن برغایتده متزاید اولدیکه آزمدتده اشعه انوار نظم
ایله چوق شهرلر وولایتلر دولدی .

[بیت]

صیت فصاحت ایله سوزم دوتدی عالمی * بن مهد اعتبارده طفل زبون هنوز
بوی خوشمله اولدی معطر دماغلر * بن نافه وجودده برقطره خون هنوز
زمان زمان سودای شعر سائر افعاله غالب دوشوب وگروه گروه لیلی وشلر
مجنون کبی استماع شعر ایچون باشمه اوشوب * شاعر لغم مقرر اولدی وآوازه نظممله عالم
دولدی وشهرت تام بولدی . [بیت] طبیعت شهره شهر اولغه میل تمام ایتدی .
نه پنهان ایلم سودانی رسوای عام ایتدی * بو حاله مقارن مشاطه هتم روا کورمدی که
مخدره حسن نظم پیرایه معارفدن خالی منصه دهرده جلوه قیله . وصراف استعداد علو

رفتم رضا ویرمديکه رشته سلك شعرم جواهر علمیدن عاری گردن بند عالم اوله .
 زیرا که علمسز شعر اساسی یوق دیوار کی اولور . و اساسسز دیوار غایتده بی اعتبار اولور . پایه
 شعر می حلیه علمدن معرا اولمی موجب اهانت بیلوب علمسز شعر دن قالب بی روح کی تنفر
 قیلوب بر مدت نقد حیاتم صرف اکتساب قنون علم عقلی و نقلی و حاصل عمرم بذل اقتباس
 فوائد حکمی و هندسی قیلیمغین مرور ایله لائی اصناف هنردن شاهد نظممه پیرایه لر
 مرتب قیلدم . و تدریججه تتبع احادیث و تفاسیر ایدوب فضیلت شعره مذمت اسنادی
 نقص همت اولدیغنك حقیقتن بلدم .

[بیت]

شعر ذوقندن اولمین آگاه اهل نظمی مذمت ایلسون
 کندو جهلینه اعتراف ایلسون هر کراماته سحر سویلسون

القصه اسباب اختراع قنون نظم جمع اولوب مقتضی ظهور آثار اولدیغی زمانلرده هر دم
 دست قدرتم مخترعات مصنوعه دن گردن کائاته بر حائل آصردی . و هر ساعت سیاح
 طبعم حدایق مؤلفات بدیعهدن یر کلسنه قدم باصردی . بر کون برنکار مشکین
 خطکه دانه خالنه مشک ختن دیمك خطا ایدی . وزلفی رشکندن ناقه تاتارک
 روز کاری قرا ایدی . سروروان کی خرامان خرامان بن افتاده سنه سایه مرحمت صالیدی .
 و شیرین و شیرین کلماته خاطر م صوروب کوکلم آلدی . اثنای محاورت و حین مصاحبتده
 ایتدی . که ای شکوفه بوستان فصاحت . وای سبز نوبهار حسن عبارت .
 لله الحمد اراده توفیق سبحانی و مشیت تأیید ربانی . ممالک قنون نظم و نثر تسخیرین
 سکا میسر ایتمشدر . و نوبت ریاست اقالیم سخن تدریججه سکا یتمشدر . اگر چه
 عربده و عجمده و ترکده یکانه کاملار چوقدر اما سن کی جمیع لسانه قادر جامع
 قنون نظم و نثر یوقدر . حالا که مفتاح زبانك روی روز کاره ابواب فیض آچقده .
 و غواص طبعك خواص و عوامه دریای فصاحتدن جواهر بلاغت چیقاروب
 صاحقه در . اهالی عالمدن بعضی لائی منشآت و معمایانکدن فیض المشر . و بعضی
 مشوی و قصائدکدن تمتع بولمشر . و بعضی فارسی غزللرک نقش ضمیر ایتمشر . و بعضی
 عربی رجزلرک ذوقنه یتمشر . حاشا که ترك زاده محبوبلر فیض نظمکدن بهر مند
 اولیه لر . و طائفه اترک صاحب مذاقلری بوستان کلامکدن شکوفه دیوان غزلک بولیه لر .
 بوسبدن طرح بنای طبیعتك قابل قصور اوله . و بو واسطه دن بنیه استعداد کلاک رخنه بوله .

[بیت]

غزلدر صفا بخش اهل نظر	غزلدر کل بوستان هنر
غزال غزل صیدی آسان دکل	غزل منکری اهل عرفان دکل
غزل بلدیور شاعری قدرتن	غزل آرتور ناظمک شهرتن
گوکل گرچه اشعاره چوق رسم وار	غزل رسمین ایت جمله دن اختیار
که هر محلفک زینتیدر غزل	خرد مندر صنعتیدر غزل
غزلدی که مشهور دوران اوله	اوقومقده یازمقده آسان اوله

الحق بوکلمات دلپذیری که اول بی نظیردن ایشتم . مضمون کلامن محض نصیحت
گوروب ایجاب التماسنه اقدام ایتدم . اما اقتضای زمان کمال استغنایه رخص
ویرمدی که صراف خرد نقد اوقاتی صرف تضائیف معتبره ایتمکده ایکن بوجزویا
ضایع ایده . وشهباز طبیعت معظم صیدلر کوزه دیرکن بر مختصر شکار آردنجه کیده
ناچار محمل اعتبارمده بوعلاوه لازمدر دیو زمان طفولیتمده صادر اولوب متفرق اولار
غزللردن بر مختصر دیوان جمع ایتمک صلاحن کوردم . واول وقتده بندن التماس ایله اخذایلدنلردن
التماس ایله آلدیم . وصوررت جمعن اختصار اوزره بتوردم . امیددر که اصحاب فصاحت
و ادب بلاغت مشاهده و مطالعه قلدقدده منشأ و مولدم عراق عرب اولوب تمامی عمرمد
غیر مملکتلره سیاحت قلمدینمه واقف اولدقدده بو علتی موجب سقوط اعتبار
بیلیمه لر . و محل و مقامه کوره رتبه استعدادمه حقارتله نظر قیلیمه لر . زیر اعتبار وطن استعداد
ذاته تاثیر ایتمز . و طیر اقدده یا تمغله طلادن جلا کیتمز . نه اهل بلاد اولمغله نادان صاحب قبول
اولور ونه بیابانلرده دورمغله دانا قابل وحشت اولور

[بیت]

اگر عمرها مردم بد سرشت	بود همدم حوریان در بهشت
در آن محفل بر صفا روز و شب	ز جبریل خواند قنون ادب
بر آن اعتقاد که انجام کار	نکردد از و جزبیدی آشکار
و کر سالها کوهر تابناک	فتدخوار و بیقدر بر روی خاک
بر آنم که کمتر نشیند غبار	ز خاکش بر آینه اعتبار
جواز خاک خیزد همان گوهر است	شهرت را بر ازنده افسراست

توقع بودر عموما اهالی عز و اعتباردن خصوصا بلغای روم و فصیحای تاتاردن که

اگر شاهد حسن عبارتده اول دیارک الفاظ و عبارات لرندن زیور اولسه و مخدره
نظم اول ملکک لک لطایف و ضرب المثال لرندن زیب بولسه بوداعی بی معذور
بیوره لر . زیرا هر مملکتک اهلته عاریتدن عارکلور . و هر طایفه ده هر نه کیم واریسه
تبع اغیاری موجب غیرت بیلوب بودیاریک اصطلاحاتی غیره مقدور اولمق عذرخواهر
یتر . بهوده تعرضدن نه یتر . لله الحمد والمنه که خاک کربلا سائر ممالک اکسیرندن
اشرف اولدینی معلومدر . و رتبه شعری هر یرده بلندایدن حقیقتده بومفهومدر . آلهی
بومحبتنامه نامی و بوفرزند دلبد گرامی که زاده طبع فسون ساز و نتیجه ادراک سحر
پردازمدر . امتعه عجز و نیاز و بدرقه سوز و گذار برله عزیمت غربت ایتدی . وجواهر معنی
و یروب اقبشه تحسین آلمغه فضای عالمه محمل تجارت یورتدی . تنکیم توفیق عنایت
همراه ایدوب مضیق عدمدن نزهتگاه وجوده کثوردک . مرحمت معاونت ایدوب
وادی غیبتدن بادیه شهوده یتوردک . نه دیاره کتسه . و نه ولایتیه یتسه . مقدم
شریفن مبارک و میمون . و مطلع لطیفن خجسته و هایون ایده سن . آلهی بومحجوب
جهان پیایی . و بوشاهد رعنائی . که مشاطه لطفک رخسارینه زینت ویرمشددر .
وحلیه توفیقک پیرایه حسن رتبه کاله یتورمشددر . عموما اهل فساددن . خصوصاً
اوج طایفه بد نهاده دن . حسن حمایتکده مصون و محروس ایده سن . بری اول کاتب
ناقابل . و مملى جاهل که خامه مخالف تحریری تیشه بنیان معارفدر . و کلک کدورت
تأثیری معمار بنای زخارفدر . کاه بر نقطه ایله محبتی محنت کوستتر . و کاه بر حرفله نعمتی
نقمت اوقودر .

[عربی]

ثبت یداکاتب لولاه ما خربت معه ورة اسست بالعلم والادب
اردی من الحمر فی افساد نسخته تستظهر العیب تغیرا من العنب

[ترکی]

قام اولسون الی اول کاتب بدتحریرک که فساد رقی سوزمزی شورایار
کاه بر حرف سقوطیله قیلور نادری نار کاه بر نقطه قصوریله گوزی کورایار

[فارسی]

باد سر کشته بسان قلم آن بی سروپا که بود تیشه بنیان معارف قلمش
زینت صورت لفظست خطش لیک چه سود پرده شاهد معنیست سواد رقص

بری اول ناقص بدسواد که طبع ناموزونیه مجالس و محافله دعوی استعداد قیلوب
شعر او قودقه نظمی نثرندن سچلمیه . وادای سستی ایله شاهد معنی جالندن نقاب آچلمیه .

[عربی]

کم من لسان سقیم من تصرفه صارت لاهلی عقود النظم نشورا
اعری القضايا عن الانتاج منطقه تصرفه قلب المضوم مکسورا

[فارسی]

بریده باد زبانی که در فضای سخن ازو مبائی افکار منهدم گردد
ز انقلاب تصاریف لهجه بداو وجود حسن عبارات منعدم گردد

[ترکی]

بی نصیب اولسون نعیم خلدن اول زشت کیم * ناعلایم لهجه سی موزونی ناموزون ایدر
تیشه لفظی بنای نظمی ویران ایلوب * سست گفتاری فصاحت اهلای مغبون ایدر
وبری اول حاسد جفاییشه . و معاند خطا اندیشه . که طبع ناموزونیه دعوی شعر ایدر
اما دقایق اشعاره صاحب شعور اولیه . و ادراک رکیکه لاف نظم اورده . اما حقایق
کفتاره راه تصرف بولیه . لاجرم حسد دیده انصافن کور ایدوب ادراکنه اعتماد
ایده و جاهلار حضورنده پیوده لافلر اوروب و هرزه هرزه دخللر ایلیه . تا کیم شعر دن
ذوق استماع کیده .

[عربی]

مأثم حساد الكلام عظیمه بصیرتهم محض الضلالة فی الملال
تضییع مراعاة الصنائع بینهم تسدد منهاج الوصول الی العقلا

[فارسی]

آه آزان بادیه پیمای بیابان حسد که ندارد دل ظلمانیس از عرفان نور
چون غنا کب بدویتی که بهم می بافد خویش را دیده به ازبانی بیت المعمور
عیب باشد همه جاه طرح مد نظرش گردد از گرد حسد دیده انصافش کور

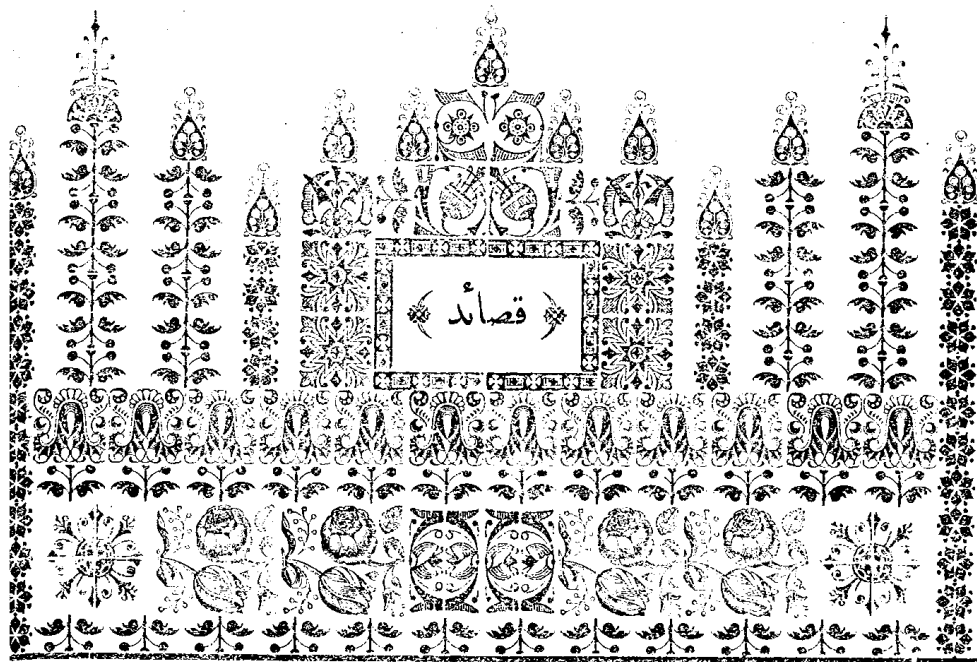
[ترکی]

خراندن کلشن عرفانه حاسد الهی حاسدی خوار ایله دائم
ایشیدر معرفت اهلینه آزار الهی حاسدی زار ایله دائم

ورجت ایزد اول حلال زاده پاك اعتقاده كيم بر نورس شاهد مشاهده قلدجه اعلا سينك
حليه تحسينه جمال كماله زينت يتوره . وادناسنك شانه مروت برله زلف
خطاسندن عقد عيوبن چيقاروب آينه قدرتن
صيقل احسانيله نقصان غبارن كتوره
والله المستعان وعليه التكلان
بمنه وكرمه

۲۲۲

۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهار کاشنه کیدردی حله خضرا هوایه ابر صفت حکمن اتمکه اجرا چکلدی سایه معطوبع سرودن طغرا نکات تهیه مقدم ایتدیلر انشا ثنای رفعت اجلاله اولدیلر کویا بنفشه قامتی اولدی تواضع ایله دوتا کهویردی ذوق تماشای نشئه صهبا قناری اولدی ترانه کش و سرود سرا سرود نایله عشاقه حاصل اولدی نوا که غنچه باشنه یاغدردی ژاله سنک جفا ترشح ایلز البته صینادن مینا اوچوب هوایه کلستانه دوشدی ظلها براقدی یوسف کل عرض ایلوب غوغا	هوا عرایس کلزاره اولدی چهره کشا چمن ایالته اولدی نصب خسرو کل یازلدی سبزه نو خیزدن خط احکام صریر آب روان وصفیر مرغ چمن زبان سوسن آزاد و سبزه نو خیز شقایق آلی زمین بوسدن اولوب مجروح مرتب ایلدی بر بزم کاشن ایچره بهار عنادل ایتدی بیات مراتب نغمات صدای مرغ براقدی بزک و کوچکه شوق بیلندی غنچه ده کلبرگی ظاهر اولغله جراحت اولمه اعضاده ظاهر اولمزقان های وش ورق یاسمین وبرک سمن بهار تا جری مصر چمن عنیمتیه

بوزوق صالدى زليخاي لاله يه پرشوق
 حديقه تخته تعليم اولوب رياچيندن
 مزين ايلدى اوراق لالايي شبنم
 کوتوردی شبنمی از هاردن حرارت مهر
 دیر باد و یروب طفل عند لیله سبق
 قو درخت بولوب رفع استقامت حال
 نهال بی بدل سرو کیم قالب منصوب
 صدای سیل چکر مد متصل یعنی
 گورندی هیئت آب روانده شکل حباب
 خطوط مختلف ومستقیمى انهارك
 رعایت طرف مستقیمدن نیجه کیم
 هوای باغدن ایتدم بو حکمتی معلوم
 بهار کلشنی از هارله قیلوب مملو
 نظرده اولغله صبح وشام غنچه وکل
 نتیجه سالبه اولق خلاف عادتدر
 ضمیر گلبنه کل رنکی صالدى آتشیم
 کل آتش اوزره قیلور عقد زهره شبنم
 بو کیمیا سببندن عجمیدر اولسه
 شکوفه سیمنه فرض ایلدی خروج زکات
 حقوق دفعی ایچون اغنیای اشجاره
 بهاردن تن کلبنده ایلوب هیجان
 بویاندی قانی ایله صفحه چمن گل گل
 حبال سحرده دونوب جنبش جداول آب
 اولوب ترنم بلبل عزایم تسخیر
 بساط کلشنه دون ایلدم کندر که دمی
 عجب نزاعده کوردیم چمن ظریفلرن
 قو کالاه مستدعی طریق نجات

که لعل و مشک دو کوب ویردی آغرنجه بها
 یازلدى مهمل و مهجم آکا حروف هجا
 حروف لاله ده اولمزا گرچه نقطه روا
 شکوفه نقطه لرین کرچه کیم ایدراملا
 کوتوردی چهره از هاردن نقاب خفا
 شکوفه حملی ایله کسر بولایلر الا
 ثبات حال ایله آنلردن اولدی مستنا
 که مد متصل ایله اولور قرأت ما
 ثبوته یتدی ثبات نجوم و سیر سما
 چنده صالدى زوایای کونه گونه بنا
 اولور حصول مقامات جنت الماوا
 که اعتداله در حجت حواص وقوا
 یقینم اولدی که ممکن دکل وجود خلا
 بدیهی اولدی کمال اهلنه حصول صفا
 اولنجه موجب صغرایه متفق کبرا کبرا
 که حمزه قانه اولور نفس ایونده راهنما
 تدارك قمر و شمس ایدر صباح و مسا
 النده دانه ارزن مثابه سنده طلا
 مدار حول و بلوغ نصاب استنا
 صحایف چمن اولدی ایادی فقرا
 حرارت دموی قیلدی عقده لر پیدا
 مکرکه قضدنه حکم ایلش طیب هوا
 کلیم سرو آکا عکسندن براقدی عصا
 چمن پرلرینه لازم اولدی عرض لقا
 قیلهم نظاره آثار صنعت مولا
 تعجب ایله قو سالک طریق خطا
 ولی قوسنه باطل دلیل استدعا

صانوب شکوفه مبادی صنوف اشجاری
 ویروب تسلسله قوت طبیعت کج آب
 خیال محض صانوب کاشانی ترکس مست
 ایدردی بلبل کافر نهاد سجده کل
 نسیم واقف اولوب بوفسادی منع ایتدی
 بوکار خانه بر استاددن دکل خالی
 قیلور دلالت علت وجود هر موجود
 مکونات حدوث اول قدیمدندر کیم
 قیلوردی بحث که جائز تعدد قدما
 اولوردی نافی اثبات علت اول
 قیلوردی جهل ایله نفی حقایق اشیا
 تعبد صنم ایله دوتوب نجاته رجا
 که ای گروه پریشان دوتون طریق هدا
 کرک بو قدرته البته قادر ودانا
 ولی نه سود که صاحب نظر دکل اعما
 کمال ذاته ممکن دکل قبول فنا
 (قدیر و مقتدر و قادر و مقدر و حی)

(علیم عالم و علام و اعلم و اعلا)

زهی تکون کامل که قدر تندندر
 ملاحت لب میگون ولهجه شیرین
 صفای جسم لطیف و قبول جوهر پاک
 کمال قدرت و علمینه در شواهد عدل
 بسائط شرف محرمیت وحدت
 هوای مکرمتندن قبول فیض قیلوب
 نسیم مرحمتدن آلوب افاده جود
 صفای لطف عمیمی نفوذ ایدوب قیلمش
 فضای گلشن لطفی مراتع احباب
 سپایه لطفی اگر قیلسه ذره پرورلک
 گر اولسه قهرنه مظهر عناصر افلاک
 حساب رزقی قیلمش تمامی بشرک
 بیان حائنه یتیمش جمیع مخلوقک
 کمال تربیتی نوک خار و یرمش رنک
 کل آتشین بر آوچ خاک رهگذاره صالوب
 تراب در گهنه اتصال شوقی ایله
 زیارت حرمن قیلمامق جزا سیچون
 بری لقا ره لطف تناسب اعضا
 تراکت قد موزون و چهره زیبا
 لطافت خط مشکین و زلف غبرسا
 عقود سلسله کار خانه دنیا
 مرکباته قبول ترکیب اجزا
 مربی چن اولمش بهار روح افزا
 جهانی رشک جنان ایلش نسیم صبا
 مزاج نامیه بی مستعد نشو و نما
 حدایق ره قهری مهالک اعدا
 یتیم مقام مساوات آفتابه سبا
 نکاح عقدن اوزر امهاتدن آبا
 هنوز آدمه پیوند قیلمدین حوا
 هنوز پردیه اعیانی چکمیدین اسما
 لطیف ایدوب لقبن ایلش کل رعنا
 کول ایلوب قومش آدینی بلبل شیدا
 کف تضرع دریاده دامن صحرا
 حواله خنجر سیلابه سینه دریا

جميع وقت شفا خانه شفا سندن جميع خلقه ميسر جميع درده دوا
 رموز حکمتن ايلر بيان مراتب ايله جميع حال بشر خواه فقر وخواه غنا
 مريض عارضه تقصير نفوس تمام کينه فائده پرهيز ايدر کينه غدا
 شريف ذاتلره اوج امتحان سندن وسيله شرف قرب اولور نزول بلا
 خيس نفسلره گنج التفات سندن مزيد علت ادبار اولور وفور عطا
 دليل ذلت عصياندر تعرض حال طريق حسن رضاسي جميع حاله رضا
 زهي کرم که نظر قيلموب عداوتنه ميسر ايش ايلسه اعتبار بقا
 زهي کريم که افراط لطف واحساني مسيحي ايلدي محراب سجده ترسا
 فقير در گنه لذت رضاسي ايله تملقات طريق فسادن استغنا
 اسير محنت عشقنه ذوق وشوقيله خلاف قاعده ميل طيب و ذکر شفا
 زهي حقيقت ذاتکده لاف عقل جنون قابوك مقام مساوات پادشاه وگدا
 نعيم لم يزل آنده کيم سکا واصل معذب ابدی اولکه سندن اوله جدا
 طواف کعبه و صلاک تحيريله مدام سرود سيله صفيرو خروش رعه صدا

(مهينما صمدانده سیه رويم)

(صحيفه علمم معصيت خطيله قرا)

ترحم ايت که بنی قامت شکسته ايله بنفشه چن درد قيلدی بار غنا
 نهال کلشن دردم که صويرينه ويرر بکا همیشه جکر قانی باغبان قضا
 دريغ و درد که انجامه يتدی عمر هنوز خراب باده زرقم اسير دام ریا
 عذاب روز جزا و همی ايله شام وسحر براضطراب و عذاب ایچره ام بن رسوا
 کیم اول عذاب مکرر اقتضای عدل ویره عذاب روز جزا منکرينه روز جزا
 اگرچه غصه دوتر روز و شب کریبانم المدن ایلن امید دامنینی رها
 مقیم حجره شوقم فضای قربکده همیشه سمع امیدمده اشتیاق صدا
 که ای فقیر حریم وصال بسم الله تملل اتمه که دمدر امانت اوله ادا
 سحاب فیض امل کاشن قیلوب سیراب کل مرادک آچوب اوله مستجاب دعا
 امید وار که آینه ضمیرمدن همیشه صیقل احسانک اوله ژنک زدا
 امید وار که لطفکدن اولیه نومیسد دل فضولی آشفته حال بی سروپا

(ميسر اوله آکشا هرايه عشقکده)

(دوام حسن قبول وثبات رسم وفا)

(قصیده)

(در نعمت حضرت فخر موجودات)

نه کیم صحیفه تدبیر عقل ایدر مسطور
ساغنمک آنی اولور اولمز اولمین مقدور
سواى دار بلا اومه هر هوايیدن
کیم اول مقامده در سربلند اولان منصور
حریف اره غم صانمه هر قوری اغاجی
که یازیلور ذکر یا آدینه اول منشور
دل پر آتش عاشقدر آه سردله خوش
اولور بروده مایل طبایع محرور
فسرده زاهد اگر عاشق جگر سوزده
رفاقت ایتسه یوزایل ظلمتینه دوشمن نور
ساغنمه بر آرده اختلاط قلمغ ایله
دوتر مزاج قرنفل طبیعت کافور
خوشم که عشق ایله رسواى خاص وعالم بن
فلک بو شیوه ایله ایثس نجی مشهور
مدام نقد هوا خاطر مده در مکنون
همیشه فکر محبت دلمده در مذکور
نیچون هوا نه محبت مروت شاهی
که خلقه در سبب فیض کردکار غفور

(مه سپهر نبوت محمد قرشی)

(چراغ شام ابد آفتاب صبح نشور)

شهنشهی که سلیمان ملک معنی اولوب
مطیع اولدی اکاجن و انس وحش و طیور
جهانی آحق ایچون طاپشور لدی حضرتنه
کلید مخزن محروسه وقوف و شعور
یتوردی سلسله تار حساب هجرتنه
اوزلسون دیوبن رشته سنین و شهرور
شکست نقره خالص عیارمه قویدی
عیار نقره ذاتنده احتمال کسور
رخ و قدیدر اولان خلوت جنان ایچره
چراغ مجلس غلمان و شمع محفل حور
نه شک که آقادی بو وادیده پر مغندن صو
بوشرحه در متضمن خطوط موج بحور
مخالف امرینه در باده کیم ایاغه دوشر
ایا شهی که کروه پیمیر مرسل
اگر چه خامه بهال اورمده کده ایدی
نه سوز که آنده سنک یوق رضای خدامک
براق حجاب نقابن گوزل جمالکدن
بومسند ایچره نیچه مست خواب ناز اوله سلک
فساد اهلی جهانیه براق دیلر فترات
زمانه منتظر اقتدای امر کدر
که تا کوره سنی اور تاده کورمین نیچه کور
ایرشدی صبح کل آچ ایمدی ترکس شمور
قیامت اولدی نه یاتق مجالیدر دور اوتور
سوزک نه ایسه یوروت بیور و غک نه ایسه بیور

قد استعنت به من عدوك المقهور
بك الملاذ وانت المعاذ في الدارين
رجوت انك تقضى الامور في يوم
لزمت ذيلك ارجو رضاك في الدارين
كفى وثوق رجائي بلطفك الموفور
(شها فضولي دلخسته ام بحمدالله)

(ره شریعتک تابع امریکه مأمور)

اولوبدر رسوزمك نظم ونثری نعتكده
فصاحت اهلی آراسنده اعتبارم وار
اوزوم حقیر بغایت سوزم مفید ولی
امید وار که طوتد قجه ملک روح نظام
همیشه گوهر منظوم ولؤلؤ منشور
نه اعتبار کر اولدیسه هیتم محقور
نیچون که حکم مثالنده سطر بین سطور
امید وار که تابدو قجه عهد عمر مرور

(مرور عمری ثنای رسول ایله کچورم)

(اولنده ایدم آنی ارمغان اهل قبور)

(قصیده در نعت حضرت نبوی)

صاحبه ای گوزاشکدن کوکلده کی اودلاره صو * کیم بودکلود و تشان اودلاره قیلمز چاره صو
آبکوندر ککبند دوار رنکی بیلیمز * یامحیط اولمش کوزومدن گنبد دیواره صو
ذوق تیغکدن عجب یوق اولسه گوکل چاکچاک * کیم مرورایله براقور رخنه لر دیواره صو
وهم ایلن سویلر دل مجروح پیکانک سوزن * احتیاط ایله ایچر هر کیمده اولسه یاره صو
صویه ویرسون باغبان کازاری زحمت چکمسون * برکل آچیلمز یوزک نک ویرسه بیک کازاره صو
اوخشده بیلیمز غبارینی محرر خطکه * خامه تک باقمقدن اینسه کوزلرینه قاره صو
عارضک یادیلر نمناک اولسه مژگانم نوله * ضایع اولمز کل تمناسیله ویرمک خاره صو
غم کونی ایتمه دل بیاردن تیغک دریغ * خیر در ویرمک قرانلق کیجه ده بیاره صو
ایسته بیکانک کوکل هجرنده شوق ساکن ایت * صوسزم برکز بو صحراده بنه چون آره صو
من لبک مشتاقیم زهاد کوثر طالجبی * نته کیم مسته می ایچمک خوش کلور هشیاره صو
روضه کوینه هر دم دور میوب ایلر گذار * عاشق اولمش غالب اول سیروخوش رفتاره صو
صویوان اول کویدن طپراق اولوب دوتسم کرک * چون رقیمدردخی اول کویه قویمین واره صو
دست بوسی آرزوسیه اولورسم دوستلر * کوزه ایلمک طپراغم صونک آنکه یاره صو
سرو سرکشاک قیلور قمری نیازندن مکر * دامن دوته ایغینه دوشه یالواره صو

ایچمک ایستر بلبك قاتن مکر برر نکیلہ * کل بوداغینک مزاجینه کیرہ قورتارہ صو
طینت پاکینی روشن قیلمش اهل عالمہ * اقتدا قیلمش طریق احمد مختارہ صو
(سید نوع بشر دریای در اصطفا)

(کیم سپو بدرمعجزاتی اتش اشراہ صو)

قلمغیچون تازه کلزار نبوت رونقن * معجزندن ایلش اظهار سنک خارہ صو
معجزی بر بحر بی پایان ایلش عالمده کیم * یتمش آندن بیک بیک آتش خانہ کفارہ صو
حیرت ایلن بر مغن دیشلر کیم ایتسه استماع * پر مغندن ویردیک شدت گونی انصارہ صو
دوستی کر زهر مارا یچسه اولور آب حیات * خصمی صوا یچسه دوزر البتہ زهر مارہ صو
ایلش هر قطره دن بیک بحر رحمت موج خیز * ال صونوب اورغیچ وضو یچون کل رخسارہ صو
خاکپاینه یتیم دیر عمر لردر متصل * باشنی طاشدن طاشہ اوروب گزر آوارہ صو
ذره ذره خاک درکاهینه استر صالہ نور * دونمزاول درکاهدن گراولسه پارہ پارہ صو
ذکر نعمت وردنی درمان بیلور اهل خطا * ایله کیم دفع خارایچون ایچر میخوارہ صو
یا جیب الله یا خیر البشر مشتاقکم * ایله کیم لب تشنه لر یانوب دیلر هموارہ صو
سنسک اول بحر کرامت کیم شب معراجده * شبنم فیضک یتورمش ثابت و سیارہ صو
چشمه خورشیددن هر دم زلال فیض اینر * حاجت اولسه مرقدک تجدید ایدن معمارہ صو
سیم دوزخ نارغم صالمش دل سوزانمہ * وارامیدم ابراحسانک سپہ اول ناره صو
یمن نمکدن گهر اولمش فضولی سوزلری * ابر نیساندن دونن تک لؤلؤ شہوارہ صو
(اومدوغم اولدرکه روزحشر محروم اولیم)

(چشمه وصالک ویرہ بن تشنه دیدارہ صو)

(قصیده ایضا)

چکربی رحلریاننده هر ساعت زبان خنجر * کنامم ثابت ایلر اولمکیم خاطر نشان خنجر
زالال وصلنه لب تشنه ام بر ترک بدخویک * کیم اندن قطره آب ایستسم دارتر روان خنجر
ویرر پروانه اوز جان سکا چون اختیار ایله * نه حاجت شعله دن ای شمع چکمک هر زمان خنجر
حدرقیل گزیمه چوق پروای بلبل که قلمکچون * دیکمیدن دامن آلتنده قیلمش کل نهان خنجر
مژده قائم دو کوب غمزده آلور جانم عجب صانمہ * ایشیدردو کسه قان اوق ماد تیدر آلسه جان خنجر
قاشکله کوزلر گدر هر طرف یا تور نزع اوزرده * چکوبدر بر برینه ایکی سرخوش ترکان خنجر
خیال غمزده ایله بس که راحت کتدی جسممندن * صنار سن پہلوی جانمده در هر استخوان خنجر

ایلتسم خنجرک شوقینی قبره هر زمان ظاهر
قوجار زرین کمرله بیلکی وه بونه طالعدر
خیالی کوزده در کر پکدرک دبرمه ای مردم
کوز آچوب بوستانه خط سبزک گر نظر قلم
دهانک یوق دیمشلسویله بو کفتاری قاندندر
محال عقلدر کیم اوله مژگانک کبی خونی
رخ زردم صالوبدر خنجرک کوز گوسنه عکسن
اولور سبزه یرینه خاک قبرمدن عیان خنجر
که التون قوتیه بویه اولمش کامران خنجر
ادب شرطی دکل مهمانه چکمک میزبان خنجر
کورینور کوز لریمه سبزه هر بوستان خنجر
بیلک پیداد کلدی قانده طوتمشدر مکان خنجر
اگر استادالندن صویرینه ایچسه قان خنجر
ویاسیمین بیلکده دوتدوغکدر زر نشان خنجر
(زبان تیز ایله اورتایه گیرمش متصل گویا)

(اوله دیر مادیغ مبر آخر زمان خنجر)

شنشاهی که تیغ آبداری ظاهر اولدقده
یمندن باش چکنده مهجه رایات اقبالی
صف آرای مصاف بدر در اظهار معجزده
عدوی جاهنک قطع حیات چون چکر هر آی
سحر فیضی که دون تک تیره قلمزدی دل صافن
سخی طبعی که رخساری سپر تک چین بر اقمزدی
اولوردی دیده بدینه اظهار نبوتده
غزالده دعای جوشنینه چاره قلمزدی
ایاشاهی که دائم خنجر شرعک نظامی چون
اگر ناموس شرعک اولمسیدی خلقه مستولی
تقیض حکمنک قطع فساد چون الفلردن
منافق ایده بیلمز شرعنه مدخل که چور کده
الندن صالدی خسرو نیزه و نوشیروان خنجر
بر اقدی تیره طبر اغه شه هندوستان خنجر
شکاف بر نیان بدر ایچون قلمش نشان خنجر
غلاف لاجور دیدن هلال آسمان خنجر
گونش تک قصدینه چکسیدی بیک نامهربان خنجر
اگر قصدینه چکسیدی قواهل جهان خنجر
اوزین هر نیجه قیلسه تجربه تیر امتحان خنجر
آنک کوندر دیک هر نامه معجز بیان خنجر
چکو بدر بیک شهنشه تیغ و بیک صاحبقران خنجر
نه بر نردل چکردی تیغ و نه بر پهلوان خنجر
کلام الله یحده تیغ چکمش بیکران خنجر
ملائک پروبالن کورسه ایلردی کان خنجر
(بحمد الله که حالا دیده بدخواه نعتکدن)

(فضولی نظمکنک هر سطر بدر بر جانستان خنجر)

زبان خامه سی اثبات اعجاز کده کفاره
شفیع المذنبینا محشر ایامی که دوزخدن
بودر امید کیم محفوظ اولم حصن پناه کده
(غلاف ایچره نته کیم صاقلنور کور رمز زبان خنجر)

(ایضا قصیده در مدح حضرت فیخر کائنات)

آب لوحی اوزره چکش موجدن مسطر صبا
 المیچون قیمتیله سبزه دن شبنم ترن
 آغزک اسرارن دیلر فاش ایده آچوب غیچ بی
 انجمنلر سیر ایدوب نسرین بیاضن کرد در
 انفعال ایتش مکر سر عتده خشکدن سنک
 اختروب بولمغ دیلر وصف رخک کیم متصل
 آبکون تیغکچون اولمز بونجه کیم داثم ویر
 آغک طیراغنی یردن آلود تعظیم ایله
 ایشیدوبدر غالباً قدکله شمعک بختی
 آستانکده مقیم اولماغه بولسیدی قبول
 آسمانه قدر ایله چقسه نه حاصل چون دکل
 آتش بیداده یا تمشدر اولوبدر داد خواه
 آب دریا اوزره که الیاس وش سیران ایدر
 اوددن افت کورمز و صودن ضرر کویا قیلور

(احمد مرسل که فرمانبر سلیماندر آکا)

(ایله کیم کوردی سلیمان اولدی فرمانبر صبا)

اول شه نشه کیم رضا سیله کزر هر قنده وار
 ای کل باغ رسل بر تازه کاشندر قپوک
 ایستیوب بولمز قپوک فیض المیچون متصل
 ایلتور خاک دریکی ذره ذره کلشنه
 آتش بیداد ایله عالم یانر کر قیلمسه
 اولدیغیچون ذره تک پنهان گیرر کلشنلره
 اوزر کنه هینه شفاعت استیوب فریاد ایدوب
 ایتنزم ترک تمنای طوافک چقسه جان
 آچش امیدره و صلاک دل پر خونمی

کر شمال و کر جنوب و کرد بور و کر صبا
 کیم دم جبریله اول کلشنده طعن ایلر صبا
 قنغی کلشن سیرینه کیرسه اولور مضطر صبا
 قلمیچون توتیای دیدۀ عیبر صبا
 عدائی شایع گروب هر دم یدی کشور صبا
 بی سبب رخت کل و نسرینه غارتکر صبا
 جز کنور خاک مزارک اوزره تا محشر صبا
 خاک هم اولسم غباریمی سکا ایلتر صبا
 اوله کیم فصل بهار آچار کل احمر صبا

(اوله نعتکده فضولینک کلامی دلپذیر)

(اوله کیم کلدن بولور انقاس جان پرور صبا)

اوله ایچلدم ضعیف اولدم که خاک کویکه
التماس بختدن اولدر که حکمک عالمه
قابلم حاشا که تک اولسه بکا رهبر صبا
اوله جاری تاجن ملکنده در سرور صبا
(قصیده در مدح حضرت شاه ولایت)

ایرشدی وقت که فصل خزان ناهموار
سپاه بهمن و دی لاله و کل اسباب
چن ظریفترین رنجه خاطر ایلکمه
هوا مخالفشدن طایلمیه مطلق
صبا لطافت ایله کلشن ایچره سیرایکن
آچوب تعرض الین زمهریر کلزاره
خوش اولکه دوتیه بوموسمده کوشه عزلت
حضور لن کیره برکنجه ابتدای خزان
اراده بیلیمه باران و برف بادندن
آکار فیک هان بر کتاب اوله بر ساز
بنم بونک کبی ایامده سراسیمه
نفسیر قیلغه بر کار تک تنده توان
هزار غم متوجه بکا بوهم بر غم
نه بر رفیق که همدرد اولم من مسکین
خزان ایچنده قلان کل بوداغیم که هوا
کیچی که دوست دیدم چقدی دشمن جانم
بو فقریلن که بنم راحتدر مشگل
مکر مدد قیله اول پادشاه کشور علم
شه سریر نجف آفتاب اوچ شرف
امید وار که بر شمه عنایت ایلن
رعایتیمی رجوع ایده پاک نطفه سنه

قیله صوتک حرکاتک مزاحم اشجار
هجوم ایلوبن غارت ایلیمه نه که وار
نسیمدن اوله ظاهر سلوک ناهموار
مزاج نامیه ده اعتدال دن آثار
بوله زمانه صبا تک تغیر اطوار
نه برک فاله بو غارتده بوستانده نه بار
تردد ایتیمه مطلق فراره ویره قرار
سرور لن چقه بر باغه ابتدای بهار
یتوریمه اثر دور خاطرینه غبار
آکا ندیم همین بر قدح اوله بر یار
اسیر دام بلا وستم غریب دیار
نه نقطه تک بر آرا ده او تور مغه یروار
که یوق در در غم دل ظاهر ایتیمکه غمخوار
نه بر طیب که درد دل ایلیم اظهار
بکا شکست و یروب قالمشم برهنه و خار
کیچی که یار دیدم اولدی عاقبت اغیار
بو حال ایلن که بنم در لکمدر در دشوار
که علمیدر قمو اشیایه واقف اسرار
علی عالی اعلا قسیم جنت و نار
مجددا ویره لطفی تسلی بن زار
یکانه سید عرش آستان کوه وقار

(محمد نجفی و یکانه نانی)

(که صورت حق در ذات پاکی آینه دار)

بلند مرتبه کیم علو قدرندن
ایا بلند نظر ماه آفتاب اثر
صفای مشربکه اعتماد ایلوبون
تنفر ایله کیم بیکسم بن بیکس
شهبان ایسترم ایدم بر زوالسز سایه
سکا یتوردی بنی هادی ره تحقیق
بوکون امید ایله بر عمر در که در گه که
امید وار که امیدم اولیه حرمان
جمیع اهل جهان بو نکته روشندر
تمام زمرة اسلامه هم مقرر در
بو هم محقق اولوبدر جمیع ساداته
دلیل واضح ایلن واضح اولدی کیم سنسن
کرك که سن اوله سن جمله جهان پناه
اکر طریق مروت سکا هم اولسه رسم
عجب یوق ایلسم اکراه اهل ایماندن
نجفده باغلمیم حق خدمتینه کمر
بلالرك چکوبن دونموب طریقکدن
بنی طریقه که اخلاص پاک و صدق درست
اکر گناه ایسه اخلاصم ایلیم توبه
اگر قبول وگر نا قبول خدمتکه
اگر طریقه خدمتده قیلمشم تقصیر
بکا حرام اوله راحت که بولشم انکار

(شها فضولی دلخسته خاک راهکدر)

(همیشه تقدحیاتی سنک یولکده نثار)

دیمه که ملکه هوس ایده یوقسه ماله طمع
اسیر دام بلاددر وگر نه زیور ایچون
مدام تا فلک تیز کرد دائر در
نه ملک و ماله بقار دیده اولو الابصار
توجه ایتسه دکل آکا دار دنیا دار
همیشه تا که تاپه امر عالم استمرار

سنی که

(سنی که جمله عالمده فرد کامل سن)

(پناه امن وامانده صقلسون ستار)

(ایضا قصیده در مدح حضرت شاه ولایت)

غنچه بغری دهر بیداد یله اولقان اولور * صکره یوز لطف ایله کوکالی آچیلور خندان اولور
قطره باران که بر مدت صدف حبسن چکر * یوغیکن قدری طایوب قیمت در غلطان اولور
دانه طبراع ایچره شدت چکدو کیچون نیچه نکون * باتش چکوب خرمنلور آرایش بستان اولور
قهردن اکراه ایدنلر لطفه اولمز مستحق * مستعد درد اولنلر قابل درمان اولور
مخته صبر ایلین راحت طایر چون یوسفه * سلطنت تختینک اول پایه سی زندان اولور
کر رضا اولسه قضایه مشکل اولمز هیچ حال * عارفه صبر ایله هر مشکل که وار آسان اولور
فعل در اصل رضای حق نه کیم اصل ونسب * خاک فرمانبر بشر عاصی ملک شیطان اولور
سایر مخلوقدن برکسه اولسه پاک دل * اهل یتک فرقه سندن صاییلور سلمان اولور
خواه سید خواه عامی کام بولمز بی ادب * فعلی مستحسن اولن مستوجب احسان اولور
(یوز مشقت چکسه کام دل طایر انجام کار)

(هرکیمک عالمده مولاسی شه مردان اولور)

تابع فرمان ایدر حکمینه جمله عالمی * مرتضی حکمینه هرکیم تابع فرمان اولور
تیره اولمز راسترو کر چکسه بند آهنین * راسترو تیر خدنکک زیوری پیکان اولور
اول شهنشه کیم اگر بر موره قیلسه التفات * مور حکم ایلر سلیمان اوسته سلطان اولور
اول امام دین دنیا کیم آنک دشمنلکی * مشرکک دینینه و دنیاسنه نقصان اولور
طاش اولور ارسلان اگر قهر یله قیلسه بر نظر * حکم قیلسه دشمنی قصدینه طاش ارسلان اولور
ذره مهر رخنن طایسه بر تو آسان * آسان اوزره تمام انجم مه تابان اولور
فیض لطفیلن اگر انسانه قیلسه تربیت * قدرله انسان ملک نسبت عظیم الشان اولور
لطف قهرندن طایر مقبل عظامد بر جزا * قطع و فصل حشر ایچون اول لحظه کم دیوان اولور
کوثر جنت آنک حکمنده در بووجه ایله * جمله نسلندن همین آدم آکا مهمان اولور
نوح صندوقنه کشتی تک آپارمشدر پناه * احتیاط ایلر که تا که بردخی طوفان اولور
کرچه اسماعیله قربان کو کدن اینمش قدر ایچون * حق بیلور قدر ایچون اسماعیل اکا قربان اولور
معجزی بر کاشن پاکیزه در کیم استسه * عندلیب اول کاشنه داؤد خوش الحان اولور

هر کیم اخلاصیله خاک مرقدندن ذره بی * آله آنکه طبابت ایسه لقمان اولور
دوستی کر معصیت قیسه اولور غفران زیر * دشمنی بیک طاعت ایتسه موجب عصیان اولور
سایه لطف و کرم کر صالسه خاک تیره به * جرم خاک تیره رشک روضه رضوان اولور
عقل کیم غواص دریای کمال علم در * جوهر ذاتن تصور ایسه حیران اولور
فهم کیم سیاح اقلیم دیار در کدر * وادی ادر اکنی سیر ایتسه سرگردان اولور
دوری آنکال و اصحابندن آلمز روزگار * دور آنکدر دور ایلن هر نیجه کیم دوران اولور
مصر و صفینک بناسن قیسه معمار خرد * عز و جاه و دولت و اقبال درت ارکان اولور
اول سپهر دولت و اقبالدن یوز دونددر * دولت و اقبال هر کیمدن که روگردان اولور
وار امیدم فیض لطفندن فضولی کیم مدام * تا دیلمده قوت نطق و تمده جان اولور
(دم اورم اوصاف اولاد علیدن نیته کم)

(ماح آل علی مستوجب غفران اولور)

(قصیده در مدح حضرت خاتم المرسلین و ستایش سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران)
چقدی یا شل برده دن عرض ایلدی رخسار کل * صالدی مرآت ضمیر پاکدن ژنکار کل
جام دوت ساقی که کلنلر کل اظهار ایتدیلر * سندخی برکابن رعنا سن ایت اظهار کل
کلدی اولدم کیم اوله اظهار حکمت قیلمغه * انشراح صدر ایله صدر صف ازهار کل
یتدی اول موسم که آچاغه کوکلر ملکینی * اوله کلشنده ریاحین خیلنه سردار کل
آدم ایسک باغی سیران ایله بوموسمده کیم * باغی رنک و بوله قلدی بهشت آثار کل
چارسوی باغ سیرانی بوکون مرغوبدر * کیم شکوفه آنده صراف اولدی و عطار کل
چیقمنش ایکن بزم کاشندن ینه عودت ایدوب * جام می صو کدردی اهل توبه به تکرار کل
حبسدن یوسف چیقوب سلطان مصر اولمش کبی * اولدی آچوب غنجه سن آرایش کلزار کل
صان زلیخا خلوتیدر غنجه در بسته کیم * چیقدی اندن دامن چاکیله یوسف وار کل
چاک اولوب بولمش صفا باد سحر دن صانه سن * باددر جبریل قلب احمد مختار کل
(شبنم کلزار رخسار رسول اللهدر)

(نشر عطریله قیلور هر دم آنی اشعار کل)

در شبنم صاچدی رنکین برک کلدن هر طرف * لعل خندان ایتدی خوبلر گبی کوهر بار کل
صورت حالینه حیران ایلدی غافلری * آچدی عرفان اهلنه کنجینه اسرار کل
سبزه اوزره گزدرر باد صبا کل برکی * صانکه سبزه آسماندر کوکب سیار کل

قلدی پنهان غنچه نك لعب ايله كوزدن حقه سن * بولق اولمز هيچ رنكيه زهي عيار كل
 يوز چو ير مش خاردن آيرلق استر بي سبب * منعم نا كهي كهي اصلندن ايلر عار كل
 خار غيرت نوله كر صانجمله كلبن بغر نه * آريلوب آندن اولور هم صحبت اغيار گل
 يردير اودلاره يانسه حسرتيله خار كيم * آندن الور زيب وزينت غيره اولور بار كل
 بيوفالق عاذتن دوتمش آنكه چوندر بوكيم * عمر دن اولمز جهان باغنده بر خوردار كل
 قني بلبل قاني طومش بيلمزم كيم متصل * كه اسير خار اولور كه مبتلاي ناز كل
 سير باغ ايتدم سحر كوردم آچوب مجموعه سن * حفظ ايدوب بومطلعي ايلردى استحضار كل
 (عاشق اولمش حسنا اي سروخوش رفتار كل)
 (چاك چاك ايتمش سنكه چون سينه افكار كل)

كل نه نسبتدر سكا سندن اكا يوز فرق وار * سن بت پرده نشين سن شاهد بازار كل
 ايله پنهان ايتش كو كسنده سر عشقي * كيم اياغندن آصارلر ايلز اظهار كل
 توتيان چشم ايجون هر صبحدم يولرد و توب * خاك دركاهك صبادن ايلر استفسار كل
 سيركلزار ايتديك بيك كر صبادن فهم ايدوب * گنج زر قيلمش مهيا قيلمه ايتار كل
 بك كل صاعمه كه زر ين خشتلر جمع ايتش * چكه كه اول گنج زر حفظينه بر ديوار كل
 تاسير سبزهي در تيمه تحريك باد * سايه سندن اوردى هر درجيه بر مسمار كل
 هر سحر كلزار لوحينه چكر يوز دائره * غالبا منقار بلبلدن آلور بر كار كل
 عيش ايجون كلشن شبستان منور قيلمه * هر اغاچدن آصدي بر قنديل بر انوار كل
 بونجه قنديل فروزان ايلدي امانه سود * دود دلدن قيلدي بلبل روزكارين تار كل
 دار دنياي فضاى جنته دوندردى ليك * غنچه كهي بلبله دنياي قيلدي طار كل
 بر زبان حالدر هر يپراغي فهم ايتسه لر * پرده دار خاك اولنلردن ويرر اخبار كل
 بلبلك زار ايتدوكي فريادلر تاثيريدر * بي سبب خواب عدمدن اولمش بيدار كل
 باغبان سلطان عادل دوريدر تنيه قيل * اورمسون كلزاره آتش ظلم ايدوب زنه ار كل
 جور ايله غنچه وش پيراهن چاك ايتسون * جنبش نامعتدلدن قيلسون استغفار كل
 يوقسه نا كه صورت حالي اولور سلطانه عرض * قهره اوغرار مقتضاي وضع نامموار كل
 اول كل باغ خلافت كيم بهار دولتي * عالم افروز اوله لي كورمن جفاي خار كل
 اولدي دورنده هوا محبوس زندان حباب * غالبا كورمس هوا دن شمه آزار كل
 بك كل گزدرمن اولدي محمل باد صبا * حدي يوق كيم چكديره باد صبايه بار كل

صرصر قهر جهانسوزندن آگاه اولهلی * آچمز اولدی بوستان فتنه اشرار کل
خلوت لطفینه در نور دل دشمن چراغ * کلشن قهرینه در داغ دل کفار کل
(شاه دین سلطان سلیمان سعادتمند کیم)
(کسب ایدر خلق خوشندن زهت اطوار کل)

باشه چالمش مهرنی روز ازلدن چرخ پیر * ایله کیم کلرخلر ایلرزینت دستار کل
انقلاب دوردن بولمزدی هرکز اختلال * آلسه آندن حکمنه فرمان استمرار کل
ذوق بازارنده بولمزدی بورنکیله رواج * ایتسیدی نقش مهرین سکه دینار کل
اولغیچون مطرب بزمی دوتوب بردآره * اوکره نور هر صبح بلبلدن فن ادوار کل
مطبخ جودینه کیم دودینه سنبلدر غلام * خارکشلک سنعتن دوتمش دکل بیکار کل
قورتلور فتح ایتدوکی کشوربلای فتهدن * کیم آچلقدقه دیکندن آریلور ناچار کل
شرح ایدوب سوسنلره اوصاف خلقن نیجه کیم * غنچهدن هر صبح آچوب کلشنده برطومار کل
قطره شبنم میدریا ال آچوب سائل کبی * خازن لطفدن آلمش لؤلؤشوار کل
قویمبوب دورنده ویران کار کاه کلبنی * برایاغ اوزره دوروب اولمش آکامعمار کل
عدلی ایامنده شبنم صانمکنز کیم بلبلک * آچمه سن قوینتده حفظ ایتمش اولوب غمخوار کل
دامن پاکیه اول بهجت فرای ملک در * کرجهان باغنده جنت کللرندن وار کل
وضع عالمدن فلک مقصودی اولدی کیم اولور * بسلمکدن خاری منظور اولوالابصار کل
فرنه ویرمن خلل خاريله قلمغ التفات * زیب زینت ویردیکنیچون خارده اولمازخوار کل
میوه اول سلطان عادلدر نهال دولته * سابقا کلش سلاطین فلک مقدار کل
نوله کر سابقلر اولدیشه فنا اولدر غرض * میوه کوستردکده دوکمک رسمدر اشجار کل
(قیل فضولی مدحن اول شاهک که باغ مدحنک)
(بللی اولوردی بولسه قوت گفتار کل)

گرچه یوقدر اعتبارک مدحن ایت اظهار کیم * عادت دور زماندر خارده ویرمک بار کل
وار امیدم نیجه کیم رسم مدار دهردر * یلده برکز عالمه عرض ایلک دیدار کل
فتح باغندن آکا هر دم خلاف باغ دهر * تازه تازه آچه لطف ایزد جبار کل
(قصیده ایضا در مدح سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران)

ابد اللهم فی الافاق امن المسلمین بادوام دولت پاینده سلطان دین
نور اللهم فی اسلام مصباح البقا باثبات حشمت شاهنشاه روی زمین

شد زفیض اوفضای ملک فردوس برین
 یوق اکابکز فلک درجده بر در ثمین
 نصرتی جمعیت اسلامه برهان یقین
 ساعد اقبال اورا عدل طرز آستین
 آنکه عدل مملکت با اوست تا روز پسین
 اعظم الاعوان للشرع المعلاء المتین
 منشأ الاشفاق من حین نشا فی کل حین
 مژده لر ویرمش رسول الله جبریل امین
 خرمن لطفینه در فغفور و خاقان خوشه چین
 ربیع مسکون راز بزم آرای چرخ چارمین
 وارثان ملک از بهر خراج او رهین
 گنج گنج از بهر مایحتاج درگاهش دفین
 عدل در طبعش حلاوت در مزاج انکین
 قداقد الروح جسمان من ماء وطین
 انه خیر لنا ذکر و قرآن مبین
 خسر و صاحب قران کی خسر و نصرت قرین

(پادشاه بحر و بر سلطان سلیمان آنکه هست)

(در خلافت جانشینان نبی را جانشین)

انهم اصحاب کهف انه حصن حصین
 احسن الاحوال فی الارحام احوال الجنین
 خرم اورا هست رخس عدل دایم زیر زین
 فوز و راحت بریسار و فتح و نصرت برمین
 عزمه عزم عظیم رایه رأی متین
 کل رأی فیه توفیق من الله المعین
 هست بهر نصرتش فوج ملائک در کمین
 هست وضع آستان اوعلی وضع الجبین
 هذه جنات عدن فاد خلوها خالین

خلاد اللهم سلطانا به باها الزمان
 اول کرم دریاسی احسان و مروت کافی کیم
 اقتداسی اعتلای شرعه استدلال صدق
 بارگاه قدر اورا چرخ خاک آستان
 آنکه صدر سلطنت اورا است از دور نخست
 اکبر الانصار للدين القويم المستقیم
 مبدأ الاحسان من آن بدا فی کل آن
 اولکه عدلن ایلوب اعلام حفظ شرع ایچون
 درگاه قدرینه بیک دارا و اسکندر کدا
 نور عدلش کرده مستغنی ز بهر روشنی
 خسروان عصر رادر آستان دولتش
 پادشاهان قدیم العهدرا در ملکها
 بذل در حسن مزاجش عطر در طبع کلاب
 اولدی حکمندن روان پرور فضای برو بحر
 فرضدر اول مالک ملک ثنای رفعتی
 سرور جمشیدشان دارای اسکندر نشان

هر ضرردن سایه عدلنده در آسوده خلق
 مهدملکی مأمن اهل زماندر فتنه دن
 عزم اورا هست بیک فتح در زیر رکاب
 هر کجا رو آورد هستند زیر رایتش
 هر یکا عزم ایتسه غالبدر صواب رأی آکا
 کل عزم فیه مقرون بتوفیق الصواب
 لشکری نقصان کور رسه جیش اعدادن نوله
 آستانینه جین سورسه فلک لر یوق عجب
 کنکر ایوان قدرش راست دایم بر زبان

در بهشت لطف و قهرش بر جزای نیک و بد
مقصودی فتح ممالکدن رواج دین همان
هر پری پیکر که کافردن مسلمان ایش
ای زبر دستان عالم زیو دست همت
نیست دور از نسبتی کر خاتم فرمان تو
و قدر کیم خامه تقدیردن تصویب آلوب
و قدر کاوله سواد مسند صحرای چین
کردن دوران دوتا گشته زطوق حکم تو
آفرینش در پناه عدل ملک آرای تست
نیست حد هر کسی تحدید نعت نعمت
وار امیدم کیم همیشه ارتفاع قدر ایل
گوستره سود بقا پیرایه احسان سکا

قهره ملح اجاج لطفه ماء معین
کسه یه یوق محض ملک و مال ایچون کو کلنده کین
اوله جقدر جنت ایچره خدمتیچون حور عین
دور چرخ انکشت فرمان ترا انکشتین
عرصه ملک سلیم نرا کند زیر نکین
صورت دیوار دیوانک اوله خاقان چین
شاهد ملوک ز نخداننده خال غبرین
هر که بید دورا ورا نیست عقل دورین
آفرین ای پادشاه ملک پرور آفرین
بلکه نماید فضولی هم فضولی پیش ازین
اوله احسانک نشاط انکیز هر قلب حزین
مقتضای لایضیع الله اجر المحسنین
(قصیده در توصیف بغداد و مدح سلطان سلیمان)

منشی حکمت که چکمش خامه حکمت نکار
بقعه بغدادک ایش وصفی دار السلام
اولیا بر جی دیش زیر که خاک اشرفی
حبذا بغداد خیر انجسام جمعیت اثر
هم خلافت حکمنی هم سلطنت فرماتی
بونده در باقی نشان معجز خیر البشر
بونده اولمش حجت حکم خلافت منظوی
بونده با غلنمش غزا شمشیرنی سلطان روم
بونده قلمش سر حق ظاهر شهید کربلا
بونده اولمش منتشر فیضی امام اعظمک
بونده در معروفه سر منزل جنیده جلوه گاه
دشتن ایش سیر بیک حاتم کبی صحرانشین
بونده اولمش صیت احسان و کرم آفاق گیر
صحن صحرانده بیک لیلی و مجنون جلوه گر

صفحه ایامه قلمش ثبت وصف هر دیار
کیم آکا تسلیم و تحسین ایده هر کشور که وار
بقعه بقعه اولیاء الله اولمشدر مزار
کیم اولوبدر مظهر آنا لطف کردگار
بوندن ایش عالمه جاری مرور روزگار
طاق کسری نسخه ملک ملوک کامکار
بونده در خاک خلافت خیز ختم چار یار
بونده صالمش سایه اقبال شاه ذوالفقار
بونده در تحقیق صدق و کذب ایچون دار العیار
بونده بولاش بهره علم شریعت انتشار
بونده در بهلوله زنجیر جنون منصوره دار
شهرین ایش تحت بیک نوشیروان تک شهریار
بونده بولمش معدلت رسمی شیاع واشتار
کوهساری اوزره بیک فرهادوشیرین باده خور

هر مزاجه معتدل آب وهواسی سازگار
خاك پاکی صورت هر نیتہ آینه دار
بومقرر در که ظالم بونده اولمز پایدار
قلمغ ایستردی بوملکک رخت عیشتن تارومار
جهل استیلا بولوب ایتمشدی علم اهلینی خوار
صالیدی دود آه دل آینه چرخه غبار
دور فی الفور اولدی اول فکر خطادن شرمسار
قیلیدی فیض عدله تدیر عجزو انکسار
صوصمش گلزاره ارسال ایتدی ابرنوبهار
کحل اعیان عجم قیلد قده خاك رهگذار

(قیلیدی مشهور عرب فتح عجم تاریخی)

(گلیدی برج اولیا به پادشاه نامدار)

جاری ایتدی فیضدن هر ملکه بیک جویبار
حین ما اضطرت بار سال السحاب کالبهار
مهدت لولاء مانمنا علی مهد القرار
مالهم الا به التسکین عند الاضطرار
مالهم الاقرار فیه من هول القرار
ذکره بالمجد للاسلاف وجه الافتخار
یافته در جوهر ذات شریفش انحصار
تیغ عالم گیر مهر از دست فتحش مستعار
کافر آنجا مضطرو مقهور مسلم رستگار
مؤمن آنجا منعم وخوش وقت منکر خوار و زار
می نماید دور باسکان آن قرب جوار
قطره افکنده تحریک تلاطم برکنار
نیست ممکن دادن شرح یکی از صدهزار
بحر و بر حکمنده خورشیده لوای زرنکار
رسم فیض فطرتی مافوق حد اقتدار

هر غریبه نازنین شهر و ولایاتی وطن
زبیت مقبولی برو فاجره تأثیر بخش
بومجربدر که بولمز ظلم بونده امتداد
گرچه برقچ کون فلک خیل بلا تعین ایدوب
کفر مستولی اولوب قیلمشدی اسلامی زبون
دوتدی دست ناله مظلوم دوران دامن
چرخ فی الحال اولدی اول رأی غلظدن منفعل
لطف ایزد شامل احوال اهل فقر اولوب
باز اولمش ملکه تعین ایتدی معمار خرد
باد پای عزم گشور گیر عالم گرد ایله

روشن ایتدی عدلدن هر گوشه سنده بیک چراغ
خلد اللهم سلطانا سقی ارض العراق
مقتد لولاء ماسرنا الی صحن السرور
عدله عن نأشب الدهر كهف للانام
سيفه من حادثات الدور حصن للعدا
صيته بالعدل للإسلام اصل الانتظار
آن بلند اختر که فضل اولین و آخرین
نور ملک آرای ماه از شمع جودش مستنیر
عرصه دیوان حکمش نسخه دیوان حشر
کار گاه لطف وقهرش مظهر تار و نعیم
در گهش عرشیت در رفعت که از چرخ برین
حشمتش بحریت در وسعت که هست از وی محیط
گر کند از صدهزار افزون تر اوصافش رقم
اول شهنشاه فلک تابع که ویرمش دولتی
حد ذاتی ماورای اقتدار وهم وعقل

فوز گلزارنده بر سر سبز نخل بارور
هر نه کیم عالم آکا محتاج اول آندن غنی
ملك استغناده فیض نعمتندن لایزال
جلوه گاه اوج استعلاده و همدن مدام

(پادشاه بحر و بر سلطان سلیمان ولی)

(سرور صاحب نظر شاهنشاه شفق شعار)

اول نهال کلشن دولت که شاخ گل کبی
هر جهتدن ذات پاکی نقطه پرگار تک
بانی حکمت که ارکان عناصردن مدام
صالمدین کوه شکوهندن آنک سنک اساس
هفت اختر کیم قضا امرین سرانجام ایتکه
قطع راه کعبه مقصود ایدر لرسه نوله
منقطعدر دهر دن عصر نده تدبیر امور
فاش سویلر لکه بز معزولر امر ونهیدن
ایستسه گردون کروب روی جهانی سر تیر
شرع حفظنده متم معجزات معطفا
اولسه ممکن فضای عرصه عدلنده سیر
حق ایکی عادل سلیمان حاکم ایتمش عالمه
اول سلیمانک شکوهی دیوه صالمش رستخیز
اول سلیمانیه محال عزمده محمل هوا
عالمک وصفن سلیمان ملکی دیر لرسه نوله
آلغه قیمت ویروب یردن غباردر گهن

ای و گوندن کیل ایدوب شاهد دوتوب خلقه ویرر
بالله ای دولت که درگاهنده محرمسن آنک

قیلمشم ترتیب صحن صدقه بیک در نشا
بندن اول غافل آکا بن روز شب اهل دعا
یارب اولزمی نوله آخر بودرد اشتیاق

لطف و قهرندن ویر را حبابه کل اعداده خار
حاصل آندن هر طرف یمین یمین یسریسار
چار دیوار سرای صنعت ایلر استوار
هر بنا ضمننده استحکامه قیلمز اعتبار
ناقه تک قدرت بیاباننده چکشملر قطار
اول قضا حکم و قدر فرمانه ویر مشار مہار
مر قعدر چرخدن دورنده تکلیف مدار
حاکم اولدر آنده در فرمان انکدر اختیار
نصرت اسلام ایچون بولمز آنک تک شهر یار
دین ظهورنده شریک اجر اصحاب کبار
ظلم ایدر دی دار دنیا اهلنه دنیایی دار
اول و آخر قیلوب سر عدالت آشکار
بوسلیمان صولتی کفاری ایتمش تارو مار
بوسلیمانیه زمان رزمدہ محکوم نار
چون سلیمانندن سلیمانیه قلوبدر یادگار
چرخ تدبیر تجارت ایش لیل ونہار
نورینی پیمانه پیمانه آلور آندن عیار
دوشه فرصت حالم اول درگاهه عرض ایت زینہار
بولزم فرصت که درگاهه قیلم بربر نثار
بندن اول فارغ آکا بن متصل امید وار
یارب اولزمی اوله زائل بورنج انتظار

بولدی عالم فیض عامندن علاج درد دل حاش لله کیم قاله انجیق فضولی دلفکار
 وارا میدم کیم اوله هم شامل آکا مرحمت عام اولور البته فیض سایه پروردکار
 نامدار گردش گردون بولوب امکان دور دفتر دوران ایده حفظ حساب هفت و چار
 هفت اختر ایده امر پادشاهه انقیاد چار عنصر اوله طبع پادشاهه سازکار

(ترکیب بند در مدح سلطان سلیمان)

نه خوشدرالده کلکون جام باشد عشق سوداسی * کوکلده وصل ذوق جانانه جانانلر تمناسی
 کوکل برق اچ زمان اندوه هجرانیه زار ایتمک * ینه آهنگله آهنگ بزم وصل یار ایتمک
 نه خوشدر اول مسافر کیم سفر عزیمینی جزم ایلر * دو توب راه توکل منزل مقصوده عزیم ایلر
 بولوب سودین سفردن کسب ایدوب سرمایه عشرت * دو نوب ملکینه هر منزله بر تدبیر بزم ایلر

(فرخناک ایله کیم هر نازنین شهباز صید افکن)

(الور میدان اولور خوش وقت و خرم مائل مسکن)

نه خوشدر اشیانندن دمبدم شهباز پروازی * شکار اوزره هواد و تمقده اولق جرخ همراهی
 اوروب منقار آچوب چنکال دو کملک صید لر قان * یتور مک کبک دراج و ترورک شهره آوازی
 آلا ندن سکره صیدین میل سوی آشیان ایتمک * نیجه کیم فتح ایدوب ملک فرنکی سرور غازی

(صفا و ذوقله میل نکارستان روم ایتمش)

(خلافت تختی مستقدم فیض قدوم ایتمش)

زه سلطان روشن رای ملک آرای دریادل * که توفیق ظفر اقباله قیلمش جوهرین قابل
 بنای اهتمامندن دمام اولمسه محکوم * طلسم دین حق طغیان کفر یله اولور باطل
 علو اقتدارندن پیایی بولمسه رونق * اولور نقش سعادت صفحه ایامدن زائل
 شه دنیا و دین سلطان سلیمان شاه عادل دل * رضاسین صقلین هم دین وهم دنیا قیلور حاصل

(حوادث دفعه عالمده کقدر پادشاه اولدر)

(پناه استرسه عالم خسر و عالمپناه اولدر)

حریم حق چراغی سلطنت شمع شبستانی ریاض عدل سروی اوج رحمت ماه تابانی
 خلافتده ولایت اهلنک همتلو سرداری ولایتده خلافت تختک دولتو سلطانی
 سکندر تختنک اقبال ایله مقبول دارایی سلیمان ملکنک اثباتله وارث سلیمانی
 ملاذ مملکت ممدوح ملت مظهر رحمت هر آفت رفی هر غم چاره سی هر درد درمانی

(شریعت زیوری دین رونقی اسلام آینی)

(مروت منبعی انصاف دریاسی کرم کافی)

که هر کیم هر دلیله هر نه وصفن قیلسه افزوندر * آکا بکر شهنشاه گورممش تادور گردوندر
 شهنشاهی که گردون در که قدرینه چا کردر * جمیع مدعاسی فیض دولتدن میسر در
 نه فرمان کیم قیلور سه حق رضاسینه مطابقدر * نایان کیم عزم ایدر سه بختنه توفیق رهبر در
 فضای بارگاه عدلتک اعیان مقبولی * سراسر هر بری عدلنه برپا کیزه مظهر در
 مقدم جمله دن اول سرور صاحب سعادتدر * ازلدن طینتی انصاف عدلیله نهمردر
 نظام العزوالاقبال سلطان ویس روشن دل * که دار الملک روم انوار عدلیله منور در
 کوکل وقت اولدی اولقطب زمان دورنده اظهارایت * نه مقصد کیم زمانلر باطن پاککده مضمر در

(عدالت طینتینک طرزنی اول پاک تندن صور)

(نبوت خر قسینک ذوقنی ویس القرنندن صور)

شهاجنت دیلردم حق میسر قیلدی دیدارک * اومردم نور رحمت روزی اولدی شمع رخسارک
 مرادم کعبه ایدی طوف درگاهک نصیب اولدی * چکر دم لعل ایچون حسرت ایرشدی سمعه کفتارک
 قیلوردم آرزو حقدن کلید مخزن مقصود * گورندی دیده امیدمه دست کهر بارک
 صفای طلعتک محوایتدی کوکلدن الم نقشن * معالج اولدی حاضر قالمدی تشویشی بیارک
 طریق عزو اقبالی ایتور مشدم اولوب غافل * بنی غفلت یقوسندن او یاتدی بخت بیدارک
 نه طاعت اجریدر یانه دعا تأثیریدر یارب * که مطلوبی میسر اولدی محتشز طلبکارک
 فضولی حسن اطواریله اولمش قریکه مائل * بودر تأثیری عالمده همیشه حسن اطوارک

(صفای نیتیه یوق دعا قیل مقده تقصیری)

(دعا اولسه ریاسز بویه در البته تأثیری)

بنای دولتک تادور گردون وار وار اولسون * مدار ایتدجه عالم دولتک عالم مدار اولسون
 سرای همتک کیم خلقه صالمش سایه رحمت * اساسی نصرت وفتح ایله دائم استوار اولسون
 متاع ارتفاع قدر که یم حوادندن * همیشه دولت توفیق حق حصن حصار اولسون
 تمامی هر امورك هر جهتدن موجب تحسین * جمیع خدمتک منظور عین اعتبار اولسون
 سن اولغل ارجمند ملک دشمن قید غم چکسون * سن اولغل سربلند در حاسد خوار و زار اولسون
 فضای بقعه بغداد عدلکدن اولوب روشن * مزاج پاککه آب هواسی سازکار اولسون
 سریر حکم برج اولیاسندن بولوب زیور * صفادن هر کونی نوروز وهر فصلی بهار اولسون

سنگ و صفحله گون گوندن بولوب درون نقش نظم * بنم نظممله و صفك ورد اهل روزگار اولسون
زبان اولدقجه بر دم كتمسون ذكر ك زبانه دن * خيال خدمتك محو ايتسون حق لوح جانم دن
(قصیده در مدح ایاس پاشا)

کلدی اول عیسی کیم آنددر حیات اهل حال
کلدی اول خضر مبارک پی کیم آنسز بی دلیل
کلدی اول مهدی که صالمشدی زمان غیتی
کلدی اول آصف که قوندردی کمال شوکتی
سرفراز و نیک عهد و نیک رأی و نیک خو

(جوهر قابل ایاس عاقبت محمود کیم)

(خلقه کو سترمش آنی ایزد فلکدن بر مثال)

مرحبا ای رزق افزای سر بر عز و جاه
سرورا حقا که خورشید جمال کدن جدا
اولش ایکن چشمی سیلابیله اعمی شکر کیم
قالماشدی فیض گویا کیم سکا امداد ایچون
ای خوش اول کیم خرمن اعدای بر باد ایتکه
خسر ملکینه خرامان ایلدک خضرا علم
کیردک اول اقلیمه کیم بحر یله بر نده آنک
قیلمدک امواج دریای عداوتدن حذر
کسدک اول فتنه باشن انتظام ملک ایچون
فتح قیلدک اول یری کیم دور آمدنبرو
آلدک اول اقلیمی کیم عالمده یوز بیک پادشاه
آچدک اول ملکی که یوز بیک سلطنت لافن اورن
شاهد بصره پریشان حال ایکن ویردک آکا
منبرین ذکر هایون ایله ایتدک سر بلند
سکه سینه پادشاه اسمیله ویردک زیب و فر
کسدک اول اقلیمدن اهل فرنکک رغبتین
خلقه اعلام ایتکه دین محمد طاعتن

مرحبا ای زیب بخش مسند جاه و جلال
اختر اقبالتنه یتمشدی بغدادک زوال
بولدی چشم ملک خاک مقدمکدن اکتحال
اولیا قیلمشدی برج اولیادن ارتحال
جانب دریایه قیلدک سیر مانند شمال
شر شیطان دفعنه آچدک ملک وش پروبال
یوق سکا بر مونس و غمخوار غیر ذوالجلال
چکمدهک احوال آثار حوادثدن ملال
ابتدای کار خیر ایتدک مبارک اولدی فال
قیلماشدی صاحبندن اوز گهر گز انتقال
حسرتیله ویردی جان فتنجن بیلوب امر محال
اولدی عجز یله آنک دعوی تسخیرنده لال
خط و خال لشکر اسلامدن زیب و جمال
کاول مقامی حیفدر قیلمش ارادل پامال
حیف ایدی کیم رام اوله اغیاره اول رعنا غزال
آچه بیلمز اولدی کفار اول یکا چشم خیال
ایلدک اول مسجد اقصایه تمین بلال

سرحد هندوستان آچدك سكا يوز آفرين
 كرسكا دشمن مقابل دور مدیسه وجهی وار
 فتح يوز طوتمش سكا هر قنده كیم عزیم ایلسك
 لشكر ك عزیم ایتسه بر ساعتده ایلر تار مار
 سیر قیلسك و صفكك صرفینه دویمز بر نظر
 عرصه جنك وجدالك قتلدن خالی دكل
 تیغك استر رزم ایده باشلركسه قانلردو كه
 بویله كیم توفیق حق نصرت نصیب ایتمش سكا
 دوت جهان معموره سن سر عسكرا سلام اولوب
 جوهر ذاتكده چون تدبیر نظم ملك وار
 اولدی روشن كیم سكا آغاز رحمتدر بوقتح
 وار امیدم كیم مخالفلر آراسنده مدام
 متصل فتح اوله روزی جانب حقندن سكا

روم رخسارینه خیلی زینت آرتوردی بوخال
 اولدر رخفاش سنسین آفتاب بی زوال
 هیچ کیمدن صورتا گلز خلاف امتثال
 هر نه تدبیر و تأمل قیلسه خصمك ماه و سال
 قیلسه اعدا جمله عمرن صرف ضبط ملك و مال
 متصل رأیكه تیغكدر قیلان جنك وجدال
 رأیك ایتمز دشمنك فتحینی محتاج قتال
 اکتساب رفعت و اقباله دوشمشدر محال
 نو جوانلر زور بازو سنه دویمز پیره زال
 لطفی شاهنشاه اسلامك سكا اولسون حلال
 پرتو خورشیددن بدر اوله جقدر بوهلال
 آسمان قیلدقچه نیران عداوت اشتعال
 فیض مدجكه فضولی خسته به حسن مقال

(ایضا قصیده در مدح ایاس پاشا)

چهره خطك خیالی چشممی قیلمش مقام
 جلوه کاه ایتمش غبار در گهك مژگانی
 راه عشق کده سر شکم کو ستر هر دم حباب
 جنك ایدر لر بر بریله تیغك ایچون خوبلر
 سر و لاف حسن ایدر کو ستر قیامك منع قیل
 قوبه زلفك دوشمكه ماه رخ رخشانكه
 کوکلی گوردیده دن گه قان دو کر گه قان ایچر
 دل اوینه روزن آچ سینم دلوب تیغكه کیم
 ای کوکل دوران چکوب گردونه کیوان محملك
 چرخ قلقاتی زرین قبه ایتمش مهردن
 فتح اسبابینی یو کتمش قطار هفته به
 غالب سلطان دیوان قضا حکم ایش

آچه بحرینی که جمع اولمش سپاه روم و شام
 ساحل دریایی دوشمش عسکر دار السلام
 عزیم راه ایتد کده لشکر رسمدر نصب خیام
 رسمدر لشکر ده صفلر اوزره قیلیمق ازدحام
 باش چکن هر سر کشك دفعنه واجبدر قیام
 قیل «شعشع» ملککنك ساحر لره سیرین حرام
 مد و جزرینی تماشا قیل بودریانك مدام
 منتظر در فتح راه کعبه ایچون خاص و عام
 شمسدن مریخه ویرمش توسن زرین لکام
 ماه نوفیض شفقندن ایش کلکون نیام
 احتیاط اوزره اولوب کورمش سفر فیدین تمام
 کیم ویره دارالسلامه دشمن سرکش سلام

حاکم تقدیردن دورانه اولمش امرکیم
ایده ملک بصره بی محروسه بغداده رام
باغلامش همت بو فرمانی سر انجام ایتمه
حضرت پاشای گردون قدر و گردون احتشام
(سرفراز عاقبت محمود قطب راسترو)

(اعدل اقران ایاس نیک رأی و نیک نام)

اول مسیحادم که اموات الم احیاسنه
خاله اللهم تکریمنا لنا اقباله
ای غباردر کهمکدن قدر گردون عاریت
دورددن حاصل بکا دائم نشاط مستزاد
جام بزم رزمک ایچمکدن دل دشمن کباب
هر شعاع خنجرک برق فنادن بر شرر
عمرلردر قتل اعدادن اجل چکمش الن
حق تعالیدن سکا لطف دمام فتح خاص
رزمکاهکده مزاج تیغ و طبع رمحی
چالشوب هر برعدوکی تیغ استدجه ایکی
قصد فتح ملک قیلمش سن مبارکدیریوری
چوق زمانلردر که صید مردم تجار ایچون
آنده قائلر یوتدرو بدرلر تردد اهلنه
دپرن عسکر میدر یادجلهدر بغداددن
دوتمق اولمز بویه سیلابک اوگن خاشاکه
یل براقدی هند دریاسینه عزمکدن خبر
قلدی قطب الملکی تحریکک یرندن منحرف
وهم تیغک ایلدی اهل فرنکی زرد رنگ
مشک سویلرسم سپاهک گردنه قیلمن خطا
تاشب وروز اختلافیه مقرردر مدار
وارامیدم خواب غفلتدن حسودک دورمیوب

خاله درکاهندهدر کیفیت یحیی العظام
احسن اللهم فی ایامه حال الانام
ولی فروغ مهر رویکدن صفای صبح وام
بختدن روزی سکا پیوسته جاه مستدام
دفع نار قهرک ایتمکده خیال خصم خام
هر صدای ناوکه ملک عدمدن بر پیام
آنی دیوان قضادن تیغک ایتش التزام
سندن اهل عالمه لطف پیانی فیض عام
مختلف قیلمش طریق احتراق والتیام
هر ایکی بر اولغه رمحک قیلور اقدام تام
عزم دفع دشمن ایتش سن میسرذر بوکام
رهگذارهنده قورمشدر حصار بصره دام
کلدی اولدم کیم چکه تیغک اولردن انتقام
ایلیوب ظغیان جزایردن یکا قیلمش خرام
قیلمسونلر منعه اهل جزایر اهتمام
دتره دی دریامهابت هند صبحن قلدی شام
کیتدی خوفکله نظام الملک ملکندن نظام
قلدی گردلشکرک صحرای هندی مشک قام
چون فضولی خسته یه آندن معطر درمشام
تامه وخورشید دوراننده ممکندر دوام
بختکی بیدار ایده توفیق حی لایسادم

ترجیع بنددرحق ایاس پاشا

شکرکیم چرخ استقامت اوزره سیران ایلدی
جمع اهل دولت اعداسن پریشان ایلدی

دهره خلق بصره واهل جزایر فتنه سی
عاقبت نیم ضرردن پادشاه عالمی
غیرت حلم خلافت اول دیارک فتحی
مظهر رحمت «ایاس» مرحمت اندیشه کیم
سایه وش طیراغه صالیدی دوشمن بدخواهانی
بصره تسخیری جزایر فتحی مشکل امرایکن

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

قلدی بغداد اوزره فتح ایچون مرتب بر سپاه
کثرت اول غایتده کیم انجم دوکلسه چرخدن
کر صباتا که آرایه دوشسه مانند حباب
وحشه طیر و ملک یوزدوتدی غربت عزمنه
هریکا قالدیردی رایت بر امیر نامدار
طوتدی صف صف یوزین لشکر سطور خط کبی
ایتمک اولمز بویله لشکر جمعی تکبیر ایله

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

ماه نودن دجله ده کوستردی ذور قلمثال
هربری بر طائر اوج بلادر تیز پر
یوقسه سائلدر دهاننده قزل بیرق زبان
گوکلی آچلمش مکر بولمش بورنکیله جواب
صوده برزورقمی یا خود آغزن آچمش برنهنک
سرور صاحب ظفر زور قلمزه زینت ویروب
صالیدی غوغای تفنکی مغز اعدایه غریو

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

رأیتن بر جانندن ایلوب گردون خرام
گرد لشکر دن رخن کردونک ایتدی مشکفام

رخست عزم غزا شاه نجفدن استیوب
 بولدی اول سلطان عادلدن کمال التفات
 بقعه بقعه قلدی طی معموره محروسه بی
 یتدی اول سرحدده کیم آغاز ملک خصمدر
 کلدی اول منزله روز عید خاکپاینه
 یدی اختردن فلک دوزدی آنکچون بر قطار
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

شیخی آل قشعمک شریله بر شیطان ایدی
 صورتا کرچه اطاعت ظاهر ایلردی ولی
 مقتداسی امر نهیندن هوای نفس اولوب
 قنقی خرمن سوخته زر عینه قلعه بر نظر
 باش چیقر مق استمزدی زرع و همدن آنک
 هراوه بر کیجه مهمان اولسه قومندن بری
 قلدی پاشای سعادتمند رفع اول فتنه بی
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

اول قضادن کشور اعدایه دپرتدی علم
 بر بیابان کیم یوق آنده نوع انساندن اثر
 نقش ریکی خط آفت نوک خاری تیغ کین
 فصل هم بر فصل کیم سرد اولغین آب و هوا
 اویله مهملک شدتدی کیم حرارت بولغه
 اویله قاطع تیغ سرما کیم لحددن چقمعه
 بویله موسم بویله صحرائی دلیل خیر ایله
 دوشدی بر صحرا یاره کیم آرتورر ذکریم الم
 آکانسبت وادی مردم نشین ملک عدم
 بر مزاجنده بلا مضر هوا طبعنده غم
 خلقدن قطع حیات ایلردی عیسی اورسه دم
 گوردوکی برده دوشردی اودلره خورشید هم
 روح اکر امواته عودایتسیدی ایلردی ستم
 قطع ایدوب لشکر جزایر ملکنه باصدی قدم
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

عرصه ملک جزایر اولدی ناگه آشکار
 همه عرض ایتدی گردون بر نهایت مزیدیار

کثرت اشجاری اول غایتده کیم اول ملکده
 صانه سین هر نخلی بر ژولیده مودیوانه در
 عرصه شطرنج تک صحنده شطردی خطوط
 کرچه آنلر مقصد اصلی دگلدی لشکره
 اسهل امریله چوق سر لشکری پامال ایدوب
 قلعه لر فتحن کلید باب نصرتدر دیو
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

اولدی آندن صکره پیدا بصره اهلندن نشان
 کلدی استقباله چوق سنکین دل و آهن قبا
 هر دلاور نادر ملک خراسان و عراق
 لشکر اسلام ایله آغاز الفت ایلیوب
 منهزم عسکردن اما بر الم سزهم دکل
 اول فضای محنت افزادن نتیجه بصره یه
 لیک بر فرد اولدی ضایع سپاه رومدن
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

بر سحر کیم تیغ زرین چکدی شاه باختر
 بصره یه قارشو سپاه رومدن عرض اولدی صف
 رایت خضر اچکلدی اول حصارک فتحنه
 نهرا عشاری عبور لشکرا یچون دولدیروب
 چشم خورشیدی ساز رخ خونخوار ایتدی کور
 کلدی دشمندن مقابل بر سپاه بیکران
 لشکر اسلامه نصرت و یردی لطف کردکار
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

شام کیم رخساره چکدی خسر و انجم نقاب
 قیلدی شیخ بصره بخشی سلطنت تختنده خواب

و یردی عقل و راینه دخل مهابت انحراف
 قاجدی اول دون سیه رود دولت و اقبالدن
 سایه سین طیراغه صالیدی هر طرفدن اول حصار
 صبحدم پاشای عادلدن منور اولدی ملک
 و یردی ملک و مال و جسم و جاننه خلقک امان
 یتدین عاجز لره غوغای لشکردن ضرر

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

سرورا بدخواه خاک رهگذار اولسون سکا
 اولسون باشکدن کسک پادشاهک سایه سی
 قیلمسون لطفن نهان رای منیر کدن فلک
 چکمسون شمشیردن منت صلاح دولتک
 فتح ایچون هر قنده کیم دپرنسه عزمک رایتی
 اولسون خاموش باغ مدحنک بلبلری
 اول عزمکده فتح ملکه نصرت بولدوغک
 هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر

قصیده در مدح ایاس پاشا والی بغداد

ایرشدی وقت که کل باصه بوستانه قدم
 ویره بنفشه ایله برک ارغنون چنه
 هوادن ایله اشجاری ابر گوهر بار
 گونشدن اوله سپهر کواکب و سیار
 صحیفه سمن اوزره تردد ایده نسیم
 عقود شبنم ایله روز و شب حرارت مهر
 مساوی اوله لطافتده آسمان و زمین
 چنده اوقته حکم ایالت نو روز
 رواج بخش اوله گلزاره اعتدال هوا
 کل بهار عدالت نهال کاشن جود

جهانی ایلیه لطف بهار رشک ارم
 صفای زینت پیوند آبنوس و بقم
 صحیفه چمن اوزره لالی شبنم
 چنار سایه سی آلتنده سبزه خرم
 مسیح جلوه کمی اوله دامن مریم
 خطوط سبزه بی که مهمل ایده که معجم
 برابر اوله کور و نمکده اشهب وادهم
 مثال حکمه نثار ایلیه شکوفه درم
 نیته که خطه بغداده سرور اعظم
 شکوفه چمن لطف و سرو باغ کرم

(مه سپهر ایالت ایاس پاشا کیم)

(اساس ملکدر اندیشه سیله مستحکم)

بلند قدر جنابی که رأی روشنه
مشرف ایله مش بر آنک کبی کامل
وجود کاملنه یوق نظیر عالمده
ابا بلند نظر آفتاب برج شرف
فقیر سفره انعامک اغنیای زمان
حریم در گهکه عزم ایدن فقیر لره
تقربک سنک اول رتبه سعادتدر
امیدله دوتلی دامن عدالتکی
قضا یازنده سنک اسمنه بقا ملکن
بو اولسیدی غرض صفحه وجوده قضا
فساد طعنه سن انسانه ایلین ملکی
فساده قائل اولوب انفعالدن باشن
طهارت و ورع و زهد و تقوی ایله مدام
که بحر حیلله ابلیس آکا گراولسه محیط
کلوب حضور که گورسیدی پاک مشربکی
گیروب سپاهنه اولسیدی واقف رزمک
بونوعله که زمانکده جسم ملک مدام
وجود حفظنی عدلک اکرایدنسه مراد
مقرر ایلدی گردون که دهر دوردجه
زمانه اوزره گورر سایه عدالتکی

(شهافضولی زارم که چرخ بپده گرد)

(صالوبدر آینه طبعمه غبار الم)

تمده زخم خدنگ بلا ولی شادم
امید وار که تسخیر ملک عالم ایچون
که لطفک اولسه بولور جمله زخلم مرهم
فضای چرخده چکدکجه آفتاب علم

زمان

زمان زمان یوزیکه باغلو قابولر آچله
نفس نفس اولوب افزون قاپکده خیل وحشم
میسر اوله که توفیق فتحله تیفک
اوله عزاق عربده کلید صلح عجم

قصیده در مدح ویس بک

ای صفای شیشه جولانی فیروزه فام
معدن یاقوت صہبا گلبن گلبرگ جام
غنچه گلزار حکمت حقہ شهد غنا
درج در معرفت معیار ادراک تمام
برده دار دختر رزدایہ بنت الغنہ
محرم سلطان می مطبوع ابنای کرام
ال دو توب دشمن شکر بر آغاہ دور غدوب
صرف ایدن وارن کوکالر آچغہ صبح وشام
نازنین دلبر کبی احبابہ قانلر یوتدیرن
در دلن عاشق کبی قانلر دوکن کوزدن مدام
وہ نہ جوہر سن کہ بیلمز هیچ کیم خاصیتک
کہ گولوب قہقہ ترایلر سن دماغک مجلسک
نہ دعادر بیلزم قلقل دیوب ذکر ایتدیکک
عقل آلور سن جان باغش لر سن کمال سحر ایلہ
کاه دور مق کہ اکلک کہ ایاغہ دوشمکک
بر ریای زاہدہ بکزر برونک کیم اولہ
یوق یوق اطوارک منزہ در ریادن شہہ سز
قلمسونلر طعنه گر میخانلر سیر ایلسک
الامانت ای چراغ اهل قدر واعتبار
چون صفای نیتک توفیق حسن سیرتک
اومدو غک سرمزل مقصود کہ باصدک قدم
خاطر کدن چیقمسون محروم اولن افتادہ لر
عرضہ قیل بندن دعا اول معدن انصافہ کیم

(حارس معمورہ بغداد قطب اهل روم)

(حامی ملک حما مستخفظ سرحد شام)

ویس بک حضرتلری خورشید اوج اقتدار
شہریار نیک رأی ونیک بخت ونیک نام
امر اقبالن مرتب قیلغہ اولمش آکا
شام برہندی کنیزک صبح برومی غلام
اول بری ترین خلوتکاهنہ اقدام ایدوب
بو بری ترتیب ایوانینہ ایلر اہتمام
جامہ قیلمش جم سپارشلر کہ یتکیج بزمنہ
اوپالن اخلاص می عرض ایت تور بندن سلام

بادیه جمشید امانت یو گلش کیم تنکری چون
ای خرامان سرو کیم تادوره گلشدر قدح
ساغر خلقک نسیمندن مصفادر دماغ
قانده کیم گیردیه دشمن کام چتدی جامی
اوزگه لردورنده چوق قان یوتدیروب بیک ساغره
دولت جاوید امدادیه فرصتدر بوکون
سرورا فارغ دکل سندن فضولی بر زمان
اشرفت منکم علی الظلماء انوار الهدی

کور یجک دوش آیغینه ویتور بندن پیام
کور میوبدرسن کبی بر طرفه سرو خوشخرام
بادۀ لطفک شمیمدن معطر در مشام
شکر الله کیم سنک بزمکده اولدی دوست کام
دور ظالم ویرمیوب ترتیب اولان بزمه دوام
ساغراستعجال ایدوب دوراندن آلسه انتقام
انه مستدعی استبقاءکم بین الانام
خلدت آثار انوار بها زال الظلام

قصیده شتاییه

بر کونکده دی علامتن ایتشدی آشکار
باد خزان یتوب حرکات شنیع ایله
صرصر هجوم غارت بستانه غزم ایدوب
برگینی شاخ کل یله ویرمشدی سرتسر
طی قیلمشیدی سبزه بساطینی بوستان
ایل بویله فصللرده تمنای کنج ایدر
بر باغه دوشدی رهگذرم گوردم آنده جمع
دولش قدح شرابه گلش ایاغه کیم
مینای سبز لطفله دورمش ایاغه کیم
گلش کباب دوره وسویلرکه ای قدح
بر طرفه نخل برک خزانیه باغلمش
یغمش فضای باغه خزان برگی خشتلر
القصه اول بساطده بن گرم شوق اولوب
اولدم تمام غرقه دریای شوق و ذوق
هردم برالتفات فدا ایلدم خرد
هر کیم ایاغ صوندی بکا بن ایاغنه
ارواح قدس بزمی ایش آتی بیلمدم
بیهوش دوشمش متغیر مزاجله

دوتمشدی یوزفسرده لکه طبع روزگار
هریان درخت رختنی ایتشدی تار مار
اصلیه قویمه مشدی آغا جلرده برک و بار
یعنی تجملینه جهانک نه اعتبار
یعنی که معتبر دکل اسباب مستعار
بن ایلدم صبا کبی کلشن یکا گذار
ترتیب عیش قیلمغه اسباب هر نه وار
گر لاله بتدی ایسه بنم شمع لاله زار
گر غنچه فانی اولدی بنم عمر پایدار
هرگز دوترمی خدمت یاران ایدن قرار
میل عمارت ایلوبن طاق زرنگار
گویا هوا هجومه دوتمق دیلر حصار
آلدم متاع ذوق و یروب نقد اختیار
دوتمد طریق رابطه عقلدن کنار
هر لحظه بر هوسده نثار ایلدم وقار
جنس حواس و نقد خرد ایلدم نثار
بن مست یخود اولدم اولارقالدی هوشیار
غافل که لیلدرمی کچن دور یانهار

اولش هجوم حادثه دن هوش منہزم
 بر لحظه که صیقل ادراک مستقیم
 آچدم گوزیمی گورمدم اول بزمند اثر
 قیلمز قو قضیہ امرینی مستدام
 گوردم یرم فضای بساط سرور ایکن
 ہم صحبت جماعت اهل قبول ایکن
 جسم جفای شدت بردایله ناتوان
 اهل جفاتنمده اولان کسوتم آلوب
 نہ بر رفیق کیم اوله اول دمدہ دستگیر
 ایزد یوزیمہ باغلمش ابواب رحمتن
 چوق بادہ بزم دورده نوش ایتشم ولی
 ہم ذلتیله درگہ خالقده منفعل
 دورانه ایلدم بو مصیبتہ اعتراض
 بر عمر درک جمع اهل کالده
 هرگز اوزیمی کورمشم بویله بی شعور
 میخواره لر مجالستدن آلوب سرور
 حالانہ واقع اولدی که ایتدک بوگون بی
 دوران جواب ویردی بن ناتوانہ کیم
 ایذای جسم و جان نصیحتدرر سکا
 الدائمہ می نشاطنہ ودیمہ دمبدم
 هر امر ونہیہ عبرت ایلن اعتبار قیل
 رفع اولدی بومصیبت و آندن عیان اولان
 ورکتدی رخت ہم غملن قیلمه اضطراب
 بورسمدر برهنہ اولوب قیشده هر درخت
 سن ہم نہال نورس کلزار عشق سن
 کسمہ بہار لطف و کرمدن امیدکی
 جزوی خسارتیله ملول اولمہ شکر قیل

قیلمش صفای عقل دل تیرم دن فرار
 ناگہ کوتوردی آینه طبعدن غبار
 حقاً بودر طبیعت دنیای بی مدار
 اولمز جمیع امرده بنیادی استوار
 اولمش مضیق مزبلہ عجز وانکسار
 اولمش ندیم ہم نفسم نیجہ مور ومار
 باشم بلای حادثہ داشیله سنکسار
 قویمش بی برهنہ ولرزان و خار و زار
 نہ بر شفیق کیم اوله اول غمدہ غمکسار
 یعنی بودر نہایت عصیان بادہ خوار
 بن هیچ میدہ کورمه میشم بوصفت خمار
 ہم حیرت ایلہ خلق آراستہ شرمسار
 کای چرخ بی مروت و بدعهدنا بکار
 عیش و نشاطلہ ایچرم جام خوشکوار
 هرگز اوزیمی کورمشم بویله خاکسار
 می طبعمه اولوردی فرخ بخش و سازکار
 بویله زبون و زارو شکستہ تن و فکار
 ای خستہ بومصیبتہ صبر ایلکل شعار
 ادراک اهلین بو نصیحتدن اتمہ عار
 کیم آنی بویله ایلہ حرام ایتدی کردکار
 هر ایشده اعتبار شعار ایلہ زینہار
 تحقیق سر حکمت حق قالدی آشکار
 صبرایت که اول کدورتہ ہم یوقدر اعتبار
 تجدید کسوت ایلک ایام نو بہار
 گر گتدی برک خاطر بکہ یتسون غبار
 تجدید رخت تازہ بہ اولکل امید وار
 یک خاک در کھینہ فدا بویله صد ہزار

﴿ قصیده در مدح رستم پاشا ﴾

ینه آچلدی کوکل قلدی جهان خرم
 مژده لاله وکل ویردی مکر باد بهار
 لاله بر نکه کشف ایلدی اسرار درون
 شاخ کل ویردی چن بزمنه بر نور سرور
 بادن غنچه لره حامله اولدی کلبن
 دم جان بنحشی کویانه ویرمش عیسی
 سزه خیز اولدی هوادن اولور طیراخی
 دم بودمدر بودمی خوش گوریکزای عارف
 خاک جم اوزره چتموب لاله دو توب جامنی دیر
 آدمی استسه طیراغده البته یولور
 سزهدن زنک عیان ایلدی آینه باغ
 طرفه کیم سزه ایله رونق باغ اولدی زیاد
 بلبله منت ایدوب دون دیرایدی باد بهار
 دیدی بلبل اکای اهل خلاف ایله لاف
 سن اگر بیلمز ایسک جمله آفاق بیلور
 تازه کلزار وزارتده آچلمش برکل
 قیلمش آندن بوصفا کسینی کلزار وجود
 اول سر افراز کیم آنک کبی بفرخ رخ
 آندن آلدی عظمت امر وزارت گویا
 اکا ختم اولدی ره رسم حکومت گویا
 حسن رأیله بوگون حکمه گیردیو ویری
 که سلیمان زمان آصفی ایتدی نائب
 اول جوان بخت که اجرای عدالتده مدام

(پرتو مرحمت اول حضرت رستم پاشا)

(سر ارباب سیخا سرور پاکیزه شیم)

گر صبادن خبر عدلن ایشته ایده مز شمع پروانه به مطلق دیری اولدجه ستم

ملك نظمنده اگر حکمنه اولسه واقف
اعتدال ایستسه ارکان مزاجه عدلی
فیض نصرت بولور البته جهانگیراغه
صفحه نامه کبی جزم دوتر هریره کیم
رفت قدرنی خورشیده سؤال ایتدی زمین
کیم آنک بولیوب احواله بر ذره وقوف
طاعت خالقه در حسن رضاسی داعی
بحر و کان ایله لر دعوی احسان اما
قانی اول رتبه که جودیه آنک بحث ایده بحر
هر نه تدریجیه بیک بیلده ویره بحر له کان
بذل بر دمه ایدر مجلسنه خازن جود
بالله ارگورمش اولیدی کرم بی بدلی
سرورا جمله آفاقه یتورمش عدلک
نوله گردار شفای کرمکدن یتسه
وار امیدم که جهان اولیه خالی سندن
شغل عالم اوله تدبیرک ایله راست مدام

زلف محبوبی هوا ایله بیلمز درهم
ایریشور صحت عامیله اطباءیه الم
همتی هر کیمه خورشید صفت ویرسه علم
کلك وش چکسه سطور سه خیل وحشم
خاك در کاهنه یاد ایلدی خورشید قسم
قلمشم دائرة حیرت ایچنده بن هم
رزق مخلوقه کف بحر نوالی مقسم
کرم وجودنی کورد کده اولور لر ملزم
قانی اول حوصله کیم کان کرمدن اورده دم
هر نه یوز بیلده مرو رایله قیلور حاصلیم
صرف بر کونده قیلور بزمنه قسام کرم
آنی معجز صانوب ایمانه کلوردی حاتم
وسعت اوزره اثر رابطه خون نعم
بوفضولی دل افکار یکا هم بر مرهم
نیجه کیم وار نجوم و فلک ولوح و قلم
قد گردون اوله بابوسک ایچون دایم خم

قصیده در مدح سلطان ابراهیم

بحمد الله والمنه که توفیقات ربانی
طریق کر بلاراه نجف بر رهبر ایستردی
ولایت در لرینک معدنیدر اولیا بر جی
ایا سلطان عالی همت و سردار عادل دل
مشرف ایلدی ذات شریفک ملک بغدادی
صفای ابدی وصول مقدمکدن بکله جان باغی
قدم با صدک دیار اشرف بغداده سن یریر
زیارتلر که قیلدک آستانلر کیم طواف ایتدک
مقام قنبر و اولاد فضل و بعض اهل بیت
علینک نیجه سن قیلدک زیارت کیم مقرر در

یتوردی منزل مقصوده ابراهیم سلطانی
بویولده کوردی حق خضر اولمغه سلطانی ارزانی
امین حق گوروب سلطانه تابشوردی فلک آنی
که سنسن گوهر انصاف و در معدلت کانی
عمارت قیلدی رأی گنج بخشک ملک ویرانی
اساس آلدی بنای همتکدن عدل ایوانی
مزارات و بقاع اخیر سندن اولدی نورانی
قبول اولسونکه تابدک هر برندن فیض روحانی
طواف ایتدک جوانمردانه قیلدک چوق زرافشانی
یکی کورد کده مخدومن ال اویمک بنده دامانی

ضیای رفتن سیه بولدی سیر وقتند
همیشه خصمکی شاه ولایت داشه دوندرسون
مقام منطقه طوفن قیلوب اولدک کمر بسته
جواد و کاظمک عطار بغداد اولدوغین بیلدک
تقی و عسکری و مهدیه انصار کوندردک
فرات پاك تك ببل دیارینه قدم باصدک
مثال مشهد شمس و مزار حججه بربر
عقیل بن ابی طالبدن استمداد ایدوب همت
چودشت کربلایه لشکر اسلامی جمع ایتدک
ادای طاعت و عرض نیاز ایتدک بحمد الله
یتوردک نیت پاکله بربر جسدو آباه
بوکون سرمزل مقصوده یتدک راه وحدتده
نه جانان جان مطلق بلکه جاندن افضل و اشرف
خدانک انما قولنده خلق ایچره ولی عهدی
گهی محتاجه ویرمش قبری طغیان ایدوب لطیفی
طفیل گوهر ذات شریفی آدم و عالم
امیر المؤمنین حیدر علی ابن ابی طالب
ندر دنیا و عقبی بی رضای مرتضی بالله
مدام اول کیم بودر کاهک فوسادات و خدامین
بن خافدن آگاه اولکه برکتر شناخوانم
فضولی بو حرم ایچره شب روزو گهوبی گه
نه اوراد و دعا کیم قیلدی سلطان آستانلرده

گهی بهلول دیوانه گهی منصور حقانی
نیجه کیم کوردک ایتمش معجزایلن داش ارسلا
اوپوب عون و معین درگاهین ایتدک تازه ایما
یوز اوردک تابدک اول عطاردن هر درده درم
که آلاشلو کافر لشکرندن صقلیه آتی
بروج زهره سنده اولدی اول هاروت زندانی
تماشاسیله کوردک معجزات شاه مردانی
طریق کربلایه باشدک اقران و اعیانی
یقین اولدی که شاه کربلا ناک استورقانی
که مقبول اولدی بیت الله ابراهیم قربانی
سلام روضه پاکیزه شاه خراسانی
نصیب الدی سکا توفیق بولدک وصل جانانی
که درگاهنده ایلر جان نثاری انسی و جانی
رسولک لحکم لخمی سر خواننده مهمانی
گهی ارسلاندن آلمش مضطرب حالنده سلمی
فدای جوهر جسم لطیفی گوهر کانی
که جبریل امیندر خلوت وحدتده درباری
نه اول باقی کرک صدق اهلنه مطلق نه بوفانی
سراسر جمع خاطر قیلدک اول جمع پریشانی
کرک سن تک سرافرازک بنم تک بر شناخوانی
دعای خیر قیل سلطاننه ترک ایت سیر بستانی
قبول اولسون بودر دلشاد ایدن یوز بیک مسلمانی

قصیده ایضادر مدح مشار الیه

ینه دشت هر سبزه دن سبز و خرم
نباتات امواتنه ویرمش احیا
مسیح شکوفه ظهورینه مطلق
بساط بساتین و بسط ریاحین

جهان بی تکلف تکلفده عالم
هوای خضر خصلت و عیسوی دم
صبا عطسه آدم و شاح مریم
بری فارح الهم بری کاشف الغم

کل اوراقی اشجارده اولدی مضمر
 کل سرخ سوری عروس مقنع
 غنادل خطیبینه کلبن منابر
 بوگون زلف اهل ملاحتدن اوزگه
 بوگون ابرو باد بهاریدن اوزگه
 بهار کدر آیا بو تأثیری بیلمن
 فلک مرتبه قطب خورشید سیری
 مثال ایالتده اسمیه جاری
 حساب سخاوتده امریه مجرا
 ایدرلر زماننده ممکندر ایتیمک
 بولنیز بو معموره ده برخرابه
 نظر فیض روح صفاتنده عاجز
 کلمات کسینه عقل مجرد
 قد دلکشی رایت نصرت آیت
 غنان برغان فتح ونصرت رفیق

(سمی خلیل اختر برج حکمت)

(که رخسینه درغاشیه کش بوزادهم)

قضائک ضمیرینه اظهار دایم
 قدرتک وقوفینه انشا همیشه
 حکومت شعارا ولایت پناهها
 اگر ماهه مهر رخک صالحه پرتو
 اگریتسه پروانهیه حکمک ای شمع
 شراب مذاقکده کیفیت شهد
 سنک پای بوسک تناسی برله
 زمین پای بوسکله برقدر بولش
 شها سنسن اول گوهر درج حکمت
 نه دلریش کیم زخم آچیدی آغزین

هم افعال مسترهم اعمال مبهم
 هم اشکال مغلق هم اسرار مبهم
 که جاه حکومب سکا در مسلم
 مه اولمز دخی مهردن ذره جه کم
 اولور مهر حاضر اکا زاج مظلوم
 مزاج سنانیکده خاصیت سم
 قدم تک قد آسمان متصل خم
 کیم اول قدره قادر دکل آسمان هم
 که سننددر البته هر درده برام
 سکا عرض حال ایتیمکه تاپدی مرهم

قصیده در مدح ویس بك

و نه در اول طایر فرخنده بال و تیز پر
آغزی آچق چقمز آوازی ایاغی یوق یورر
بردمور آنجلی دیوار ایله مستحکم حصار
ینکی آیدر هیائی اما یکی آیلر کبی
عادتی او چقدر اما قوشلرک عکسی مدام
که ذکر یا کبی چکمش چوق جفالر بچمودن
بونی باغلو بر قرا قولدر هو اسی قاچغه
بر مبصر در که دائم دیده حیرت آچوب
صایلور پهلور ینک استخوانی ضعفدن
یرده کز مز وحش تک اما یورر آندن روان
کر بو کچدر قدی عیب ایلمک بر یردر
باش آچوب بغمور لره صوبه بانور مش کسوتن
جانی یوق لکن رضای خلق حاصل قیلمغه
دیوه بکزر گز دیرر باشده سلیمان تختی

(یوقسه زور قدر آنی قیلش مرتب سیر ایچون)

(ویس بك حضرتلری اول شهریار نامور)

ای بقای عز و جاهك موجب تسکین ملک
خاکبا یکدن اگر بر ذره تاپسیدی صدف
اویله امنیتدر ایامکده کیم منعملرک
تیشه بنایه دیردی اره نجار دون
اویله کیم عدلک ضرر رسمن کوتوردی ملکدن
دشمنک مغلوب اولوب دائم ظفر بیلمز نه در
یول کوتورسیدی سنک احسانکه بر ذره جه

(ذوق ایچون شوقك تاپوب سر مست اولان عارفاره)

(حاجت اولمز جام می ایچمک سنک شوقك یش)

شام برامک اویله روشندر که هر کیم شمع تک بولسه آنک ذوقنی قلمز تمنای سحر

وصف ذاتك حددن افز و ندر شهامعذور دوت
وار امیدم تا بو دریا اوزره کشتی هلال
باختردن خاوره اولسون صلاى صولتك
کیم قیلور ابرام خوقندن فضولی مختصر
گاه سیر خاور ایلر گاه گشت باختر
شهرتکدن اولسون خالی فضای بحرو بر

قصیده

بو صراحی مثلاً بر صنم رغسادر
سروتك قامت دلجویانه عشاق فریب
کلبن باغ طرب غنچه کلزار فرح
رنك زرد و دایله سرخن کوروب ایلر حیرت
گاه یوز عاشق شیدانی قیلوب مست و خراب
بزم ایچون هر طرفن طرفه ایکتدر دوتمش
باطن صاف ایله بر صوفیه بکزر که مدام
کهریایی طونیه بر بت سرکشدر کیم
اول شهنشاه که فیضندن او مرکام مدام
چاکر چاکری فغفور ایله خاقان اولوبن
جم و جمشید دکل بزمده همتایی آنک
خان عادل هم آنک پرتو اقبالندن
نشئه ذوق بولن جام رضا سندن آنک
ای فضولی دون و کون ایله دعا صدقیله کیم

قصیده قلمیه در مدح مصطفی جلی

مکر قیلور رقم وصف خط یار قلم
مکر دیلر صفت لعل یار ایده تحریر
اگر جفا چکه صورت نکاردن یوز ییل
یازنده میم والف اول قد و دهانه شبیه
ولی خرام و تکلم ویررده عاجز اولوب
نه یرده کیم یور یور نافه نافه مشک دوکر
خجسته خضر در آب حیات ایچمک ایچون
نه ایچدی محبره ده بیلیمزم که واله اولوب
که خط یار گبی اولدی مشکبار قلم
که لعل یار کئیدر گهر نثار قلم
دیماک چکه صفت صورت نکار قلم
کمال و سحرینه چوق قیلدی افتخار قلم
خطینه چکدی خط و اولدی شرمسار قلم
دو تو بدورر روش آهوی تشار قلم
زمان زمان ظلماته قیلور گذار قلم
اوزینه ایلدی سرگشته لك شمار قلم

قرا باشن کتوروب دائم ایلدن ایله گزر
براوزباشینه اوك المش قراری یوق دلیدر
سیاه بختلنی یازمش آلتنه تقدیر
دیلله اوز باشنه متصل بلا کتورر
تجارت اهلنه بکزر مسافرت یولنه
قرادرر یوزی اولوجهدن کیم ایلر فاش
شکسته نامه لری یعنی اهل حسنه صابر
اوپر هیفه یوزین وه کورک بو طالعی کیم
مداد طره سنه یوز سورر زهی دولت
آنکی چون الدن اله گزدرر اکا برکیم

(کل حدیقه اقبال مصطفی چلبی)

(کیم اولدی دولت قریبه کامکار قلم)

سمی احمد مرسل که قیلدی آکا طفیل
نسیم خلقنک اوصافن ایتکه تحریر
ایا بلند جنابی که مدحتکده اولوب
ریاض قدرده فضلك نهال رافتدر
نهال دولته قدرک ریاض حکمتدر
الینه آلتز ایش مصطفی قلم دیرلر
سکایتوردی اوزین نسبت ایله طایق ایچون
کلیم طور وفاسن که اهل خیر و شره
براقدی جاتی دارالشفاى در گه که
الکدن ایچدوکی شهد شفاى حکمتدن
بسی عزیزلرک خدمتینه باغلیدی بیل
ثبات عهدکی ایامدن قیلوب معلوم
آرایوب اهل نظر وارمی تایتیجه سکا
ویروب نظام جهان آصف ونظام الملک
سنگ مطیعک اگر اولمسیدی اولمزدی

دمی که لوح ایله یاراتدی کردکار قلم
چن الینه ویرر سبزه دن بهار قلم
همیشه معترف عجز وانکسار قلم
نهال فضلك بر طرفه شاخسار قلم
ریاض قدرکه بر طرفه جویبار قلم
بودلت ایله بسی اولمش ایدی خوار قلم
زمانه ده سنک آدکله اعتبار قلم
الکده کاه عصا اولدی کاه مار قلم
هجوم حادثه دن خسته و نزار قلم
مزاج نازکنه اولدی سازکار قلم
قنونی ترک سنی قیلدی اختیار قلم
سنکله ایلیدی عهدنی استوار قلم
جهان ایچنده بسی چکدی انتظار قلم
کیدوب جهانده سکا قالدی یادکار قلم
سواد اعظم خط ایچره شهریار قلم

آلش آله ايله بر قولكدرر مقبول
سوزك يوروتكمه باشند اياغ ايدوب يوكورر
سهر منزلتا اول فضولى زارم
شاي زانكه كچوقدر سوزم ولي نه ديسم
ديدى صاقين سولدى چوق اتمه صقله شرطادب
اميد وار كه نظم نظام عالم ايجون
سن اوله سك قلمه اعتبار ايجون حامى

قصيده در مدح قادر چلبى قاضى عسكر

باشن اكر كسكدر ايلمز فرار قلم
كمال شفقتكه در اميد وار قلم
كه حال زارمى يازنجيه اولدى زار قلم
كه سستلغ قيلولن ويردى اختصار قلم
كه چوق سوزندن اولوبدر سياهكار قلم
فلكده تا اوله لوحيله بايدار قلم
سكا حكومت ايجون اوله دستيار قلم

باغ لوحينى خزان برگى زر افشان ايلر
اى كوكل كلى بهار ايله چمن سيرانى
ينه پير فلک اطفال رياحينى يغوب
صو اياغينى كسوب بيهده گزمكردن
غنيچه يى متن مطالعه ايدوب عقد كشاد
سنبل علم آلهيده قيلول موى شكاف
درس منطق او قورايكن دل ايلن مرغ سحر
بلبلى هر نجه كيم حافظ خوش لهجه آب
گورز اکت كه كلوب صبح صحف خوانى آكا
فصل كيفيت قانون طب ايتمش حاصل
شربت ياده ايله چوق صينادم خسته لره
بيلمزم سحر مى معجز مى نسيمك ايشى كيم
هر مزاجه كه ديلر اويله قيلور مدخل كيم
جذا دهر كه پيوسته سحاب فيضين
غنيچه نك كورسه اگر رشته طبعنده گره
انتظار ايله طاشى لعل قيلول رنك ويرر
قطره يى مدت ايلن متصل بحر قيلور
ليك غايته تعجب قيلورم كيم نه ايجون
غيره احسانى چوق ولطف كنش ليك بكا

آب اول لوحده مشق خط ريحان ايلر
كور كه حالانه عمل عامل دوران ايلر
فيض تعليم ايله بستانى دبستان ايلر
سبز يى هم سبق درس كلستان ايلر
لاله يى شرح طوالعه سبقخوان ايلر
سوسنى بحث رياضيده سخندان ايلر
دوتيلوب او قيدوغى كللى خندان ايلر
اوگردوب حسن ادا قارى قرآن ايلر
عيب تقرير قيلول طغنه الحان ايلر
بحث تشخيص مرض دعوى درمان ايلر
ايلر آنى كه نه بقرط ونه لقمان ايلر
حرکاتى خردى خيره وحيران ايلر
آنى ادراك نه ارواح نه ابدان ايلر
باعث تربيت باغ وبيابان ايلر
بلبلك بيلسه ايشين مشكلن آسان ايلر
روز كاريله صوي لؤلؤ غلطان ايلر
ذره يى واصل خورشيد درخشان ايلر
بن محرومى همين خسته حرمان ايلر
ستمى وافرو بيدادى فراوان ايلر

کاش بغرمی قضا صوایده گوزیاشی ایچون
کاش جسمیمی فلک طاش ایده بیداده دوزم
ریوزنده کوتور لیکده کانم دخی یوق
یخبر لر بیله من اشک روانم نه ایچون
اهل طغیان اثر ایله من کربیه نوح
ای فلک بونه روادره سپاه ستمک
بردیز سن می که ناگه ستمدن بوفقی
اول قضا حکم که چرخ ایتسه خلاف ره شرع
اول قدر نامه که مور خطک مضمونی

(عرش تمکین فلک مرتبه قادر چلبی)

(که فلک تابعیدر هر نه به فرمان ایلر)

چرخ بر تیغ چکوبدر یکی آیدن که مدام
بیگ ییلک اهر منن موعظه معرفتی
عرض ایمان به کر قیسه دم جان بخشی
لفظ جان پرور ایلن رشحه کاکک فعلن
ای ورع پیشه که دائم قدم ثابتکی
رایض تندرو طبع لطیفک دون وگون
میل ایدر خدمتکه دولت توفیق بولوب
سن مقام ایلدیکک معبدی عابدلردن
صالمسه سبجه اوزین دائره مجلسکه
سکا گردورمه بر لحظه مقابل محراب
سندن آیرلسه مصلائی ایاقلاره صالوب
هر سیه دل که قومز باش خطکه خامه صفت
گرچه سلطانه در اسلام قیامی منسوب
سرورا بنده فضولینی کان کردون
ایشیدوب طعنه دم سردلری هر دم کیم
او یله کیم جان و دلن فهم قیلن سنسین و بس

چشمه تک دور میوبن چون بی گریان ایلر
معدن لعل کبی چون جکرم قان ایلر
بویله کیم تن چور یوب کوزیاشی طغیان ایلر
گرچه تنیهنه دل ناله وافغان ایلر
کرچه هر دم اولاری واقف طوفان ایلر
دل معمور می یغمایله ویران ایلر
قاضی عسکره شرح غم پنهان ایلر
قیلد وغندن آنی زجر یله پشمان ایلر
نیه کیم ظاهر اولور حکم سلیمان ایلر

قصیده در مدح محمد بیک

ته مشکل اولسه قیلور چرخ روز کار ایله حل
گوکل مرادنی تدریج ایله قیلور حاصل
نظام عالم ایچون اکسک اولمز اهل صلاح
فراست اهل کم اولمز صلاح ملت ایچون
جهانی چرخ مدبردن اینز خالی
نه لطفدرینه کیم خطه عراق عرب
نشان رونق بغداد در بو کیم قیلمش
مصور ایلدی نقش سعادت ابدی
منور ایلدی عدایله اولیا برجن

(معین شرع شریف بی محمد بیک)

(که ذکریدر سبب ذکر احمد مرسل)

زهی بلند مقامی که پایه قدری
نه ملکه کیم اثر التفاتی صالسه شرف
وجود بی بدلی آفتابدر اما
بلند قدر شها سنسن اول سعادت مند
تفحص ایلسه لر حسن عاقبت اهلن
میسر اولسه طریق اطاعتک خلقه
احاطه قیلسه جمیع اموره تدبیرک
موافق شرف طلعتک مد حیات
دکل زمانه ده مخفی دیر رأیکدن
حکیم معرفتک صلحه ملتفت اوله لی
صراردی شهدکلامکدن اهل درد یوزی
کیدردی تلخی قهرک فساد طغیان
شها فضولی بیدل دعای دولتی

علو طارم اعلانی کوستور اسفل
اولور خزان بهاره غمی نشاطه بدل
بر آفتاب که دائم مداری اوله حل
که شان قدر که در آیت وفا منزل
جمیع خاطره سنسن خطور ایدن اول
ممالک ایچره اولور رفع اختلال ملل
حدود ملکده مرفوع اولور رسوم جدل
مخالف اثر مقدمک حضور اجل
حساب دفتر دانش مفصل و محمل
یوزلدی معرکه فتنه ویساط حیل
مزید علت صفرا اولور اشفای غسل
قیلور مضرت بلغم ازاله سن حنظل
بیلو بدر احسن اقوال خیر حسن عمل

(همیشه جاه و جلالنده مستدام اول کیم)

(مدار امن و امانسن نظام دین دول)

قصیده در ستایش ایاس پاشاوالی بغداد

نه لطفدرینه کیم بولدی سبزه دن کلزار
مزین اولدی خط سبزه ایله روی زمین
حجاب غیبده هر فیض کیم که مخفی ایدی
صفای عالم ایچون شاهد عنایت حق
صحیفه چنه یازدی خامه سبزه
مظاهر اثر رحمت ابتدی هر طرفی
کورنسه خلق رضاسی زمانه دن نه عجب
سهر منق آئنده اولسه دهر نوله
چراغ برق قیلوب شمع لاله بی روشن
دو تشدی حیرت ایله سینه ذوی الافهام
دماغی ابتدی معطر هوای غالیه بو
ضمیره ذوق و یروب مژده توجه کل
آنک کبی که بو اقلیمه یمن مقدم ایله
کل حدیقه اقبال و سرو باغ هنر
محیط مرکز دولت ایاس پاشا کیم
سهر منزلی کیم براقسه خاکه نظر
محیط حوصله کیم کرایتسه قطره یه میل
صداقتنده ثبات سعادت و اقبال
صلاح اهلنه حلم ایله والی مشفق
وجود کاملنه پادشاه عالم دن
جهان فروزی کورن اول مه تمامی بیلور
ایا بلند نظر آفتاب اوج هنر
کمال معدلتک و یردی استقامت ملک
منور ایلدی اقبالك اولیا برجن
رواج بخش طریق امام اعظم اولوب
چراغ طلعتله کور بلایه صالدک نور

نه فیضدرینه کیم صالیدی باغه باد بهار
لطافت خط سبزیله او یله کیم خط یار
جهانه ایلدی لطف نسیم کل اظهار
ریاض دهرده عرض ایلدی کل رخسار
خط دلائل اثبات ایزد جبار
کمال قدرت حق فانظروا اولو الابصار
زمانه صورت اقباله اولدی آینه دار
کو توردی آینه دهر دن سهر غبار
صدای رعد قیلوب چشم ترکمی بیدار
آچلدی عبرت ایله دیده اولو الابصار
هوای قیلدی معنبر سحاب گوهر بار
جهانه صالیدی صفا مقدم نسیم بهار
براقدی ذوق صفا سرور سهر وقار
مه سهر ادب شهر یار نعت شعار
مدار ملکدر اقبالی نقطه پرکار
قیلور خواص ایله خاکی زر تمام عیار
توجه ایله قیلور قطره بی در شهوار
سیاستنده ثواب مهاجر وانصار
فساد دفعنه عدلیله حاکم قهار
سرایت ایلش آثار سلطنت نه که وار
که آفتاب جهان تابدندر اول انوار
که رسمدر سکا حسن خصائل اطوار
طیب حاذقه صانکیم ایرشدی بر پیار
لوای عدلک اولوب اولیا به شمع مزار
بنای شرعله و یردک امور ملکه قرار
اول آستانه ده قیلدک در نیاز نثار

تمامی امرادن سکا مسلمدر
یتربو اجر سکا اول زمانکه عرض اولتور
خلاف غیر نصیب اولدی حین حکم سکا
کیم اول خلیفه رابعدر ومناسبدر
شها سعادت واقبالکه دعا کودر

رعایت نسب شرع احمد مختار
جزا ایچون حقه بربر عبادت ابرار
زیارت حرم پاك حیدر کراز
سکا که حاکم رابعسن ا کاقرب جوار
جميع اهل جهان کترین فضولی زار

قصیده ایضا در مدح ایاس پاشا

ینه قیلدی صبا کلزاره دعوت بلبل زاری
ینه دوشدی هوادن سبزه زاره قطره شبنم
ینه دیوانه عشق ایلدی دارالشفا میلی
یرندن دیره دن بن مبتلانی شوق غالبدر
بو عشر تکاهک اتمامنده بر طاش اولسه اکسک
قدخم برله تحریکم یرمدن عین حکمتدر
مکان تغییری صحت موجیدر نوله نقل ایتسه
بکابن اولدیغم منزله راحت میل ایدوب کلز
هوای سیر قیلدم ارتفاع قدر ایچون زیرا
رواج عشق و یرمک قصدینه چیقدم دیارمدن
محبت قیلمغه اظهار غربت اختیار ایتدم
مبارکدر سواد دوداهم قنده عزم ایتسم
مکر مدر سر شکم قنده بر طو تسیم بویوزدن کیم
ینه ای بلبل یچاره ایام بهار اولدی
گوله کل آچیله نرکس لطافت بوستاننده
سکا اولسه میسر خلوت وحدتده کل وصلی
زهی پاشای ملک آرای دولت مند روشن دل
سلوک دلکشی طی طریق استقامتده
حقیقتده خدانک اکبر آیات تقدیری
زماننده زمانه ظلمی بوق انصافی و اراتمش
فراغت خوابگاهک بکلیوب یم حوادندن
بهار گلشن دولت ایاس پاك دامن کیم

ینه قمری مقام ایتدی فضای صحن کلزاری
ینه کلزاره صالیدی ظل رحمت ابر آذاری
ینه کلزاره چیقدی گوشه محنت گرفتاری
هوادر گزدرن یردن یره ابر گر انباری
بنی یردن یره نقل ایلیمزدی دهر معماری
قضا صور تکری بهوده گزدر من بو پرکاری
طیب حکمت حق ملکدن ملکه بویاری
دوشوب زحمتله ناچار بن اولدم طلبکاری
یرنده هر متاعک بست اولور البته مقداری
هنر ضایعدر اول کشورده کیم بو قدر خریداری
نه چاره یوق بو جنسک اولدیغم یرلرده بازاری
یمان اولمز سحابک کنزدیکی یرلرده آناری
بهار انکیز اولور هر قنده کیم سیلاب اولور جاری
ایرشدی وقت کیم بخت اوله اهل درد غم خواری
قویه سیلاب ذوقیله الم خاشاک غم خاری
نصیب اوله بکا پاشای کل رخسار دیداری
که مقبول جمیع خلقدن چرخ غمخواری
مخالف دوردن قیلمش پشیمان چرخ غمخواری
شریعتده رسولک اعظم اعوان و انصاری
آکا منسوبدر ظلمیله انصافک یوغی واری
اولوبدر پاسبان ملک و ملت بخت بیداری
وجودی هر خللدن پاکدهر عیدن عاری

زهی شمع شبستان سخا و لطف کیم اولمش
 شها شفقت شمار اسنسن اول پاکیزه سیر تکم
 وجود بی مثالك دولت اسلامه نصرت در
 فرید عصر سن اما گزر هر قلبه مهرک
 فلک در او یله محکومک که خورشیدی قیلور حاضر
 رواندر او یله فرمانک که گر خورشیده حکم ایتسه
 اگر قیلسک اعانت و راهانت اختیار ایتسک
 زمانک جمله اوقاتی صبح ایلش گویا
 کمال حسن اخلاق بیان ایلر آچلدیقه
 صفای طبعکه ممکن اولوردی ایلک نسبت
 تصور ایلک اولمز سکا مانند بر کامل
 صبا و صف رخک قیلد قده کل و صفینی سویلر کن
 ثبات عدل ایچون رونق بر اقدک ملک بغداده
 یوگون بغدادده بر کسه یوق کیم آنده رأفت یوق
 دو تلمشدی دلم محنت گوروب حسن تکلمدن
 عمالک پرورا یوق سندن اوزکه بر مدبر کیم
 فضولی بلبل کلزار حسن التفات کدر
 دیلر تفصیل ایله حال دلن شرح ایلله اما
 قالوبدر گوشه عزتده صور مزه هیچ کیم حالن
 جفا سن هیچ بر دل چکمز آندن غیری اغیارک
 امیدم وار کیم رسم مقرر اوزره اولدیقه
 سکا منسوب اوله خلوت سرای دهر تربیتی

قوا احبابه واعدایه روشن نوری وناری
 سکا حاجت دکل احسان ایچون درد دل اظهاری
 مجرد صیت رزمک ایلش مغلوب کفاری
 کونش بر درولی مقسوم مدر هر پرده انواری
 اگر یاری کیجه زمکده لازم اولسه احضاری
 خلاف طبع اسفلدن اولور اعلا یه رفتاری
 قیلور تبدیله قابل لطف قهرک نوری وناری
 چراغیله بولمز ظلم دورینک شب تاری
 سمن مجموعه سی نسرين کتابی غنچه طوماری
 بهار آینه سنده اولمسیدی سبزه ژنکاری
 همانا سنده ختم اولمش کمال قدرت باری
 دو تلمدی غنچه نطق بلیلک حصر اولدی کفتاری
 بقای گنج ایچون ای خضر یابدک کهنه دیواری
 جمیع مردم بغدادده اولمش رأفتک ساری
 کتوردی یادمه ذوق صفاتک شوق اشعاری
 دما دم مطرح لطف ایده عشاق دل افکاری
 بهار اولدی ینه گفتاره تحریک ایتدی منقاری
 نه شرح ایتسون سکا معلومدر مجموع اطواری
 نه اوله بر فقیرک حالی کیم اولمایه بر یاری
 آنکچون غالباً خلق ایلشدر تکراری اغیاری
 قرین شام زلفیله عروس صبح رخساری
 سنکله چزگنه عشرتکه اقبال پرکاری

قصیده در مدح جعفر بیک

ظلمت حیرتده ذکر کدر بکا ورد زبان
 اختلاط خلقدن چکدم تعلق دامن
 جیفه دنیا به چوق میل ایتدم کرکس کی
 یوز فصاحت طوطی طبعمده مضمر درولی

طوطیم گویا یم شکر یرم هندوستان
 قاف عزتده بکا سیمرغ نسبت آشیان
 برها طبعم غذا بسدر بکا بر استخوان
 کیم دوتر آینه کیم اظهار ایدم راز نهان

رای روشن در وبال همتم خورشید سان
چون مساویدر بوقومه آسمان وریسمان
عالم معنیده یوق بر بن کبی صاحبقران
کیم سوزم ضمتنده هراقلیمه حکممدروان
فقر سلطانی بنم کیم دولتدر جاودان
بی تکلف بولشم بیهوده غوغادن امان
معرفت اهلینه گرد راه و خاک آستان
کورممشدر بر آکا مانند دور آسمان
کاد فرمای ضمیر پاک طبع خورده دان
فیض فطریدر آگاه و جلال و عز و شان
رخش دوران ریاض رأینه طاپشورمش غنان
حکمت اشیاده دوتمز دامن علمن کان
تابع فرمانی عقل پیرو بخت نوجوان
خاطر بدخواه قهرندن خطور ایتمزمان
وی نظام رأفتك آرایش ملک جهان
لطف طبعك لاله زار ملکه ابردر فشان
تشنه شهید وصالکدر فضولی ناتوان
حق بیلور وردم دعای دولتکدر هر زمان
وار امیدم تالوای فتحدر کشورستان
کام گیرو کامیاب و کامکار و کامران

قصیده در حق قاضی عسکر بغدادی

دل پر خونمک آینه سینه صالیدی غبار
دمبدم صفحه کافوره خطك غنبر بار
کیم گوربدر ویره آینه به رونق ژنکار
لعل کنجینه سینه غالیه دن چکدی حصار
اوله لی ساده کوکل عارضه آینه دار

ساکنم بریده کیم یوق اعتبارم ذره جه
قصر قدر و رشته درکم رفیع اولق نه سود
عالم صورتده گر بوقدر شکوه و شوکت
مسند آرای سریر دولت باقی بنم
دولت دنیا ایچون چکمن سلاطین منت
بی تردد دوتمشم بحر تعلقدن کنار
سر بلندم سرکشم ارباب عجب و کبره لیک
بنده ام اول ماه اوج رفعت و اقباله کیم
مقتدای اهل دانش حامی ارباب فصل
نظم بخش ملک جعفر بیک که روشن رأیه
طبع گردون طوع فرمانینه ایتمش افتخار
دقت افکاری اول غایتده کیم فکرایله
مدرك اوصافی رأی صاحب و طبع سلیم
صفوت اخلاصی اول مقدار کیم قهرایله
ای شکوه رفعتك پیرایه کلزار دهر
یم قهرک جان و مال خصمه برق خانه سوز
سروراسن چشمه احسان و بحر لطف سن
اول زماندن کیم بنی اخلاقك ایتمش معتقد
وار امیدم تاملدار عدلدر عالمیناه
اوله سن اقبال و عز و رفعت و اجلال ایله

صفحه چهره آل اوزره سواد خطیار
ای عدار و خطکه غنبر و کافور غلام
خط سیز ایله فزون اولدی لطافت رخک
صف عشاق هجوم ابتدی مکر کیم حسنک
بیک بلاوقینه صانعجدی رخک عکسندن

آجدی کوکم چیچکن ذوق خط و خسارک
خط و کل ظاهر اولان آهوی چیندر چشمک
ای بت سنک دل و سیم تن و مشکین خال
کوکم آلدک که بهاسن و یرمن نقد وفا
نه روا اولیه آثار مروت سنده
دوته لم کیم بکا چا کر سکا سلطان دیرلر
کرم ایت کوکلی ویر غریله بازار ایدرم
بالله انجتمه بنی یوخسه شکایت ایدرم
لله الحمد دهل ملک تهی حاکمدن
واضع معدلت ورافت وانصاف وادب
اول ذکی طبع که تحقیق صفاتنده آنک

(ذاتی کوهر صدف حکمته لیکن یکتا)

(طبعی ککوب فلك دفته اما سیار)

درکنه قسم بدیهده تصور محصور
بزمی ارباب تمنایه مقام و مقصد
علم مناجته اطواری اصول توضیح
فقها فرقه سینه صورت فعلی فتوی
ای وجودک سبب تقویت شرع شریف
خدمتک اولسه مقصود نه ممکن که یره
نقطه دائره گر اولسه ذاتک نه عجب
خدمت بزمکه مأمور ملائک صف صف
ماه سیمالر ایله عرصه بزمک گردون
سرورا اجر عمل عاجل و آجل حقندن
نوله کوردکجه سنی اولسه فضولی گویا
وار امیدم نیجه کیم کارکه حکمتدن

علمنه حاجب اسرار وقوع اظهار
کلکی اهل حقه مفتاح کنوز اسرار سلوکی
فیض مصباحه آثار سلوکی انوار
جمله دن جمله یه اول صدر شریعت مختار
بنیه علت زهرا به سدادک معمار
نظم اصناف ثلاثه اثر هفت و چهار
اولسه نه دائره چرخ معطل پرکار
ظاهرا صورت انسانه کوروب لیل و نهار
سرو بالالر ایله خاک حریمک کلزار
جنت اولمش سکابو معنی یه شاهد آثار
سن بر آینه سن اول طوطی شیرین گفتار
خاک و افلا که مقدر اوله مکث ایله مدار

(سیر افلاک اوله خاک اوزره سنک رایکله)

(کمر خدمتکی ایده دوائر اقطار)

سواد بقعه بغداد چشم هفت کشور در
 قو اطرافه آب حیات عدلدر جاری
 سروری متصل ذوق دمام نعمتی یحد
 سرور اهلینه زنجیر تعلق هیأت جبری
 بنای بقعه مقبولی اهل خیره منزلکه
 روا در اولیا برچی دیمک اول بقعه پاکه
 افاضل بقعه بقعه خاک پاکن منزل اتمش
 سواد آفرینش نسخه سندن برور قدرکیم
 نوله فرهادوش عشاقی اولسه جمله خسرولر
 کتاب کائناته صر صر فته گذر قیلمش
 مکاره دن حذر اقباله رغبت قیلمغه دائم
 زلال معدلت سرچشمه سی اولسه عجب اولمز
 بوملکک شاهد توفیق اقبالی بودر حالا
 زهی سردار صائب رأی صاحب عدل دریادل
 دکل حدبشر حسن عفاف ولطف افعالی
 مجلادر غبار ظلمدن مرآت اقبالی
 ضمیر بی ملالی اصوب افکاره حولانکه
 نبات ملکنه برهان یتز کیفیت عدلی

چراغ مردمی نور عدالتدن منوردر
 جمیع اهلنه توفیق جمعیت میسردر
 فضاسی عافیت افزا هواسی روحپروردر
 سر آفاقه ابروی حصاری تاج وافروردر
 بسیط خاک پاکي اولیاء اللهه بستردر
 که هر علامه به منزلکه وهر علمه مظهردر
 نظر قیل صفحه صفحه لوحه کور کیم نه دفتردر
 قوانین عدالت آنده مرقوم و محروردر
 مبارک صفحه سنده صورت شیرین مصوردر
 همان بوصفحه قالمش باقی اوراقی ابتردر
 ملکدر هر طرفدن قاصدی صانماک کبوتردر
 حریم بارگاه رفعتی ساقی ککوثردر
 که پاشای سعادت مند اهل ملکه سروردر
 که شان وشوکتی اعدایه منصور و مظفردر
 ملائک فرقه سندن برعجب ذات مطهردر
 تعالی الله نه خوش پاکیزه طبع و پاک جوهردر
 وجود بی مثالی احسن افعاله مصدردر
 عدالت قنده اولسه مستدام اولمق مقرردر

(امیر عدل و اکرم ایاس پاک طینت کیم)

(زلال عدل برله طینت پاکي خمردر)

شهاسن مسند آرای سریر عزو رفعت سن
 جمال انور کدر آسمان معدلت ماهی
 پناه ملک و ملتسن سداد حسن تدبیرک
 سکا تابع اولان چکمز ملال و محنت عالم
 ویرر جان تیغ خونریزک خیالیه عدو گویا
 پیام شوکتک یتدکجه اعدانی زبون ایلر
 سنک تیغکدن ایستبر جلا کسب ایلیه حالا

طراز اعتبارک صفحه دورانه زیوردر
 ویا اول ماه کیم خورشید رخشابه برابردر
 عدو یا جوجنک دفعینه برسد سکندردر
 نه غم ظلمات و همندن آکا کیم خضر رهبردر
 خیال تیغ خونریزک اجل مرغینه شهبردر
 عزائم خوانه دیوالته محکوم و مسخردر
 جهان آینه سی کیم گرد محتندن مکدردر

سنگ تحريك رخسار اقتدار كدن او مر تسكين
مخالف ظلمت حيرته قلماعزم رزم ايت كل
جزاير اهلي طغيان اوزره در عزم ايت كه شمشيرك
عزيمت قيل كه دوران منتظر در فتح ذوقينه
جزاير ملكنى قيل بصره اقليمه ملحق كيم
سرافرازا فضولى غير دن قطع نظر قيلمش
يتر لطفك آكاد اثم دكل حاجت طلب قيلمق
اميدم وار كيم رأيكجه اوله سيري دور انك
بوكونلر دهر كيم تشويشدن غاينده مضطر در
بو ظلمت دفعى محتاج شعاع تيغ و خنجر در
فساد خون فاسد دفعه خونريز نشتر در
روان اول كيم زمانه تابع و دشمن محقر در
پياي فتح و نصرت نعمت غير مكر در
سنگ در كاهنه بر صادق الاخلاص چاكر در
تردد سز اولور حاصل نه كيم حق دن مقدر در
فضاى آسمان تا جلوه گاه سير اختر در

قصيده در ستايش جعفر بيك

نه موجود اولسه اسباب دن يادن دكل مشكل
نه در دذل كه يوز گوسترسه دور اندن دكل محنت
مريضك اولسه بيك در دى بودرد آنلردن افزوندر
بلاد كيم دل عاشق كى ويران اوله كشور
هواى نفسه تابع اوله اهل ملكدن فارغ
بنای خانه رحمت مرور ايله اوله ويران
نه خوشدر اهل عالم رغبت چون اوله حاكمده
مداواى قلوب منقبض بر ددر در مهلك
نه اميد ايله صورت باغلسون اظهار شرح غم
نشان حسن طالع بو تر بغداده كيم هر گز
بحمد الله صلاح دولت همچون مسند رفعت
بوكون بر قطب صاحب عدل و صائب رأيه در منزل

(سپهر دولت و اقبال ملك آراى جعفر بيك)

(كه يكساندر آنك عدليه حكم عالى و سافل)

زهى عادل كه دوراننده دهقان تيره طبر اغه
فلك تأثير اقبالندن آلمش قوت طالع
امور خير و احسان بولدى ايامنده بيك رونق
حساب مجمل اوصاف در بر پاك دفتر كيم
زماننده ضمان اهلينه هر گز حكيمه مش كاتب
براقسه دانه جو خوشه پروين قيلور حاصل
كيم اولمش بحر محصولينه كان اداوارنه عامل
عدالت ملتزمدر اول امورده مرحمت شامل
جهانك خير محصولى آنك جمعينه در داخل
حساب اولد قده غير عز و رفعت باقى و فاضل

نوجه قبل ملالت چکمه اگر ایتمه کیم حقندن
 اگر حکم ایتسه حسن طالعک باران اولور لؤلؤ
 سکا نسبت بورتبه رتبه مذمومدر اما
 عدالت سنده قونمشدر سکا محتاجدر کشود
 شها گراولمسیدی لطف ادر اکل تقاضاسی
 نهای وعز و اقبالک دیلر البته بر ماح
 امیدم وار کیم تانور وظلمت اوله عالمده

ایضا قصیده

صبر هر درده مرور ایله مداوا ایلر
 دوردن دهرده هر مقصده بر موعدوار
 یتمدن وقت مرادنی تقاضا قیلمز
 رسم دوران فلکدر بوکه اهل طلبی
 صورت شاهد اقبالی قبول ایتک ایچون
 طالبک دور سپهریله مخالف روشی
 ضایع اولمز ایریشور مقصدینه صبر قیلوب
 دور بیهوده دکل هر نه مقدر اولسه
 هیچ مخلوقده یوق قدرت ایجادامور
 قیلمه لطف حق و دولت توفیق مدد
 بن کی زاره نه نسبت شرف نیل مراد
 ای کوکل کسمه طلب بادیه سندن قدمک
 لیک حق اهلنه اظهار ایده گوردردرون
 اکمل خلقدن ایسته شرف و رفعت کیم
 کر چه صورتده شریک بشریت چوق اولور
 آز اولور قابل ادراک رموز معقول
 مستعد شرف رفعت اولان نادر اولور
 چوق اولور کر چه معادنده جواهر صنفی
 ساعد عدلده در قوت ایجاد نظام

صاحب صبر بولور هر نه تمننا ایلر
 وقتسنز کر چه آکا طبع تقاضا ایلر
 هر محقق که خیریم دیو دعوا ایلر
 نیچه کون حیرت حرمان ایله ایذا ایلر
 غالباً آینه طبعی مجلا ایلر
 عقده بو رشته بی احوالنه پیدا ایلر
 کیمکه دهر ایله مدارنده مدارا ایلر
 آکا تدریجیه اسباب مهیا ایلر
 هر نه ایلر اثر قدرت مولا ایلر
 زهری زنبور قیچن شهد مصفا ایلر
 لطف حقدر که بی مقصده اهدا ایلر
 که طلب رتبه اقبالی معلا ایلر
 خسته احوالی معلوم اطبا ایلر
 قرب ادنا هوسی رتبه ادنا ایلر
 درک اسرار حقیقت دل دانا ایلر
 صانمه هر خاکی قضا عالم اسما ایلر
 صانمه هر آبی هوا لؤلؤ لالا ایلر
 پادشه زیور افسردر یکتا ایلر
 عرض اعجاز ثبوت ید بیضا ایلر

نظم دنیا سببی سلطنت عادلدر
آرتوروب صورت حالینه کمال معنی
اعدل خلقنی حق ناظم اشیا ایلر
صورت ومعنی ایله جمله دن اعلا ایلر
(مجمل حضرت پاشای فلك قدر کبی)

(عالم افروز قیلوب مملکت آرا ایلر)

اول ذکی طبع که دیوان خلافت حکمن
اول سخا پیشه که بردمده قیلور صرف کدا
ربع مسکونه آنک دقتی اجرا ایلر
هر نه یوز ییلده عیان معدن و دریا ایلر
روز کارینی عدونک شب یلدا ایلر
جمله سن عقده گشای صف هیجا ایلر
لیک هر جزوین آنک لای تجزای ایلر
سر خصمینی قضا اوج ثریا ایلر
چیقوب اول اوج ثریا به تماشا ایلر
لوح قدر تده قضا هر نه که انشا ایلر
فلك احکام قدر دن نه کیم انشا ایلر
خاک پایینی آنک دیده بینا ایلر
اهل حق اسمدن ادراک مسما ایلر
سلطنت نورینی هر لحظه هویدا ایلر
اهل ادراکی سور واقف معنا ایلر
صورت گون که قاچن ترک هیولا ایلر
کیمکه جنت دیلر اول روضه ده مأوا ایلر
تیغ سندن طلب کثرت اعدا ایلر
اثر رأفتک اعدایی احبا ایلر
پشه بی تربیتک عزایله عنقا ایلر
خاک پاکنده کی امواتی احیا ایلر
آنی توفیق کذرگاه مسیحا ایلر
طوطی نطق فضولنی شکر خا ایلر
شوق نظاره کل ذوقله گویا ایلر
چمن سبز بهاری فرح افزا ایلر
اول ذکی طبع که دیوان خلافت حکمن
اول سخا پیشه که بردمده قیلور صرف کدا
سایه رایت اقبالی یتن پرلرده
عرصه رزمده هر دمکه قیلوب میل غزا
داغیدر تیغ ایله ترکیب عدو اجزاسن
شب هیجاده که سیاره پیکانی ایله
زخم تندن آچو بن روح مخالف روزن
مدد رأی ضمیر یله کلور فعله مدام
لفظ پا کنندن ایدر حسن عبارت کسبن
عالی ایلسه بر ذات مشخص تقدیر
شهرت اسمی یتیر شاهد حسن عملی
ای که اهل نظره ناصیه اقبالک
سند مودو عدد اسرار خلافت گنجی
ممکن اولمز که اوله نظم جهان رأ یکسز
روضه خاک درک باغ دکل جنتدر
متصل گرچه نیاز ایله دوتر دامانک
جلوه کاه عملک مسند امنیتدر
ماری تهدید عذاب غضبک مور قیلور
اولیا برجنه یتدی قدمک شک یوق کیم
ای خوش اول مقبره کیم بولمغه امواتی حیات
سرور اصامت ایکن لذت مدحک ذوقی
اوله کیم فصل خزان بلبل لال ایتش ایکن
جان مهجورینه راحت یتورر دیدارک

خاری مرغوب جمال کل رعنا ایلر
سکا یتدکده نه کیم واریسه افشا ایلر
خضر دن آب حیاتی نیجه اخفا ایلر
چاره دفع غم هر دل شیدا ایلر
لطفلر ظاهر ایدوب میل محبا ایلر
کو کلک ملکنی بی واسطه یغما ایلر
گشف اسرارم ایدوب عالمه رسوا ایلر
بی اندوه سراسیمه سبودا ایلر
هر کیمه ظلم کچو بدر سکا شکوا ایلر
سن اسکر ایلسک کیم بکاروا ایلر
صرف تقدیر قیلوب خلقت اشیا ایلر
اثر ظلمدن آفاق میرا ایلر

زب مدحکدن آلوب لهجه ناهمواری
کرچه صاقلردی نهان نظم می بخت سیم
دو ته لم سرور اعیانه حجاب ظلمات
داورا بویله زمانلرده که عدلک اثری
اهل عرفانه کمال کرمک هر ساعت
نه روادربو که پیوسته سپاه غم و درد
بن نهانخانه عزتده ایکن فقر بنم
هر زمان خلق بکا قیلمغه اطلاق جنون
بو بلادن سکا اظهار شکایت قیله بن
واقف سرسخن کمسنه یوق سندن غیر
وارامیدم نیجه کیم مبدع آثار وجود
اوله باقی اثر معدلتک کیم دائم

ایضا قصیده

متصل تعظیمکه مأمور دور روز کار
قیلسه اقبالک تقاضای علو اقتدار
ایلر ایسک نوله تغییر مکان بی اختیار
عادلک البته قدرین آرتورر پرورد کار
قنده عزم ایسک اولور سندن منور اول دیار
ذوق دیدار کده در خاصیت باد بهار
قننی صحرایه کذار ایسک قیلور سن لاله زار
هر گون ایلر کسب سندن بحدرد شاهوار
قننی غم اهلینه کیم یتسک اولور سن غمکسار
بر شبستانک چراغین آلسه لر اولمز می تار
کیتسه جان اولمز می چشم درد پرور خاکسار
جوری یحیی ایتدک و بیدادی قیلدک پیشمار
نیجه صالدک ذوق مرآتیه محنتدن غبار

ای سکا اقبال روز افزون عطای کرد کار
آفتاب آسمان عدلسن اولمز عجب
قرب درگاه خلافت شوقی جاذبدر سکا
عدل بر مقبوض طاعتدر که قللز اجر سز
گرچه تحریکک سنک حکمت تقاضاسیله در
برتو اقبال ایله شمع جهان افروز سن
قننی خار خشکه لطفک ایسک ایلر بارور
ابر نیسانسن دکل یهوده تحریکک سنک
قنده اولسن اولدیغک کشورده اولمز انقلاب
لیک سندن آریلن خلقک ایشی دشواردر
خسته کسمزمی حیانتدن طمع کیتسه طیب
ای فلک بالله ندر موجب که بوملک اهلنه
نیجه قیلدک عافیت ملکنی ویران ظلم ایله

(سن نیلور سن کیم بوملك اهلنه اولمشدر شفيق)

(حضرت پاشای صاحب رفعت وگردون وقار)

اول سالوبدر بونده آثار کرم آوازه سن
 نیچون آلدک باشمزدن سایه اقبالنی
 ایتدگی وهم آندن کیم قیلور بر اهل
 عذرا یله گردون دونوب ویردی جوابم کای فقیر
 لیک معلوم ایله کیم بو ماجرا بندن دکل
 ایلوب عجزو نیاز ایله دعای بی ریا
 لاجرم اولمز تضاعف مسندی تغییر سز
 نیجه قیلسون آرزوی اختلاط اهل قرب
 نوله گر خورشیدوش دورایتسه اول صاحب نظر
 قنده اولسه کور مسون تاب حوادندن ضرر
 ای که هجرانک دل افکاره صالمش اضطراب
 ایسترم دایم کورم دیدارک اما نیلیم
 وار امیدم قنده اولسک دولت و اقبال ایله
 اوله واصل قنده اولسک دولت و اقبال که

قصیده در مدح محمد بیک

فلک هر دورده بر فیض حکمت آشکار ایلر
 قرادن آغی فرق ایتمز بور مزین بلین دهرک
 بیاض اوزره سواد نسخه کیم اسرار حکمتدر
 اسیر درد اولنلر روزکارک انقلابندن
 فلک دورایتسکی احواله واقف اولان عارف
 مقارن اولسه آثار سعادت تیره طیراغه
 مجلا ایلوب آینه طبع کدورتدن
 ویرر هر خسته یه البته دوران فلک درمان
 قیلوب هر نامرادی عاقبت مقصودنه واصل
 زمانه هر دیاره ایستسه آثار امنیت

تقالیب زمان اظهار صنع کردکار ایلر
 که نیچون که نهاری لیل و که لیلی نهاری ایلر
 خرد هر حرفی منظور عین اعتبار ایلر
 اگر صبرایتسه لر در مانلرن هم روزکار ایلر
 طریق صبر و تسلیم و توکل اختیار ایلر
 نسیم نوبهار اول تیره طیراغه گذار ایلر
 قیلوب خرم و یروب لطف طبیعت لاله زار ایلر
 ولی فتح زمان بیمار دودی انتظار ایلر
 ولی بر نیجه مدت ذل حرمانیله زار ایلر
 آکا صاحب لوا بر سرور رأفت شعار ایلر

قضا هر کشورك اهلينه جمعيت مراد ايتسه
بمحمدالله بكون بوملكه صالحه سايه برعادل
سر افرازي كه فيض خاكبوس آستانندن
صفای ذكر خاك پايدر اول صيقل رحمت
فلک مشاطه می ويرد كده زيب شاهد دولت
زمانه انقلابندن فراغت ايسستين عارف

(سمی احمد مرسل محمد بيك او دريا دل)

(كه عدلی خلقه عرض رحمت پروردگار ايلر)

آكا البته بر دانای كامل شهریار ايلر
كيم آنك نسبتيله عزو رفعت افتخار ايلر
اينوب هر دم گونش كسب علو اقتدار ايلر
كه مرأت دل احب بادن رفع غبار ايلر
آنك ماه لوای رفعتن آينه دار ايلر
آنك معموره اقبالنی حصن حصار ايلر

كه هر منصبده اسمك اقتضای اشتها ايلر
سنی سر دفتر ارباب تمكين ووقار ايلر
ريدركر سكا ملك اهلی جان تقدین نثار ايلر
بوملكك هرگون نوروز وهر فصلن بهار ايلر
بو همتله سنی خلاق عالم كامكار ايلر
سنی البته عالمده بو نيت پايدار ايلر
سهر نا موافق دوری جور بيشمار ايلر
بولوب تمكين سنك ذوق وصالكه قرار ايلر
اكر سن هم ترحم قيلمسك ترك ديار ايلر
كه لطفك كوكلی يوز مقصده اميدوار ايلر
صدفدر قطره بارانی در شاهوار ايلر
گونشدر سنك بيققداری لعل آبدار ايلر
قضا هر نيجه كيم يوقدر جهان اهليني وار ايلر

قصيده در ستايش جعفر بيك

براقدي فيض لطافت زمينه لطف زمان
طراز حله خاك اولدی حليه الوان
مقام بزم سرور اولدی عرصه بستان
ادای خدمت همچون باغلدی سپهرميان
ميسر اولمغه آلات بزم بی نقصان

جهانی ايلدی فيض بهار رشك جنان
هوا صنوف رياحينه ويردی زيب ظهور
ديكوب شكوفه و غنچه چنده چترو اوتاق
دكل علامت فصل ربيع وقوس قرح
مكمل اولمغه اسباب عيش بی تنقيض

سحاب و سیل ایله ارسال اولندی کلزاره
 تمامی برکاتن زمین قیلوب میذول
 بساط سبزیه کلبن یشیل سریر دیکوب
 یغلدی نسترن و سوسن و کل و لاله
 نفیره سیله هم آوازدر نقاره دعد
 خنده ایلدی لر طفل غنچه بی بختون
 یتوردی اویله صفا دور روزکاره بوسور

کل بهار امارت جناب جعفر بیك
 که طوع رأینہ در چرخ بندہ فرمان

نظام سلطنت و ملکہ اشرف اسباب
 بهار رفعت و اقباله الطف ازهار
 سپهر منزلتا سفسن اول مکان حیا
 مبارک اوله بوسور و سرور بزم حضور
 نشاط عیشکک اوصافی دوتدی آفاق
 سپهر قیلدی بو بزم نشاطه بذل صفا
 که اصل قاعدہ حفظ شرعدر بو عمل
 شہا فضولی زارم که دور عدلکده
 نثار بزمک ایچون کر بولور سه حسن قبول
 امید وار که اولدقجه روزکاره وجود

بنای ملت اسلامه اعظم ارکان
 نہال شوکت واجلاله اعدل اغصان
 که یوق صفاتکه حد احاطه امکان
 کیم اولدی جمله خلق جہانہ فیض رسان
 صفا و ذوقکک آوازه سیله دولای جهان
 ملائک اولدی بوسور سروره فاتحه خوان
 بو در مقدم اصناف طاعت رحمان
 بقاع امن و اماندر بکا مقام و مکان
 گتورمشم گهر اعتقاد و جوهر جان
 میسر اوله سکا ارتفاع شوکت و شان

قصیده ایضا

ای هلال عید غالبدر سکا ابروی یار
 یار ابروسینه بنکرتمن سنی ای ماه نو
 قاشلرکدندر خجل کویا هلال عید کیم
 جلوه ایلر ماه نو ایل قارشوسنده شام عید
 ناتوان کوردم هلال عیدی دون یارم کبی
 یکی آبی قاشلرک سوداسی رسوا ایلش
 ماه نودر بیلیمزم تابان شفقدن یوقسه کیم

حسن صورت سنده بروارایسه آندہ ایکی وار
 سن کونش برله کورنمز سن سکا نه اعتبار
 کیجه اکمک کورینور گوندز چوق ایلز آشکار
 سن کیروب اور تابه قاشک کوستراول دوستون کنار
 اولدخی کویا که ضعف روزم دن اولمش نزار
 کوستر لر بر برینه آنی اهل روزکار
 قانه باتمش نوک شمشیر امیر نامدار

اول سرافراز فلک رفعت که رأی روشنی
جوهر پاکیزه ذات شریف کاملی
شفقت و قهریله در بر سایه گستر نخل کیم
هری اول رنگیله کیم دریا مناجن خشک ایدر
شفقتی اول رسمه کیم آتش طبیعتدن چقر
هم طریق معدلت رأیندن آنک مستقیم
ای صفای مشربک ملک ازل تک بیکران
کرسن اولسیدک امیر شوکت اسکندری
ورسن ایتسیدک قبول منت نوشیروان
محض شرع اولش عفاک الله وجود کاملک
صفحه مهر رخکدر موضع نور بی

ایشدر رفع مرأت حقایقندن غبار
عالمه لطف و مروت معدندن یادکار
تا کدر اصلی و برهم غوره هم انکور بار
چالسه گر موسی صفت دریاه تیغ آبدار
صالسه ابراهیم وش اودا وزره لطفیله گذار
هم اساس عاقبت عدلندن آنک استوار
وی محیط همتک بحر ابد تک بیکنار
وادی حکمتده بولمزدی ارسطو اشتهار
ایلمزدی هیچ کیم بوزر جهمه اعتبار
فیض تفسیر وحدیث وفقهدن لیل ونهار
چار طبع کاملک مأوای مهر چاریار

منظومه حسب حال و ستایش سید محمد غازی قاضی بغداد

بن کیم بر فقیر بی سرو پا
سایر کارگاه صبر و سکون
نه مژاجده ارتکاب غرور
کنج عزلتده فقر و فاقه ایله
مرکز خاک ایتسه زیر وزر
عزل قلمش بی عملردن
قیلمزم کار و بار عالمه میل
بکا و یرمش جهان قو فقرن
عالم عزلتک یکانه سیم
صورتیم فقر و سیرتم منع
رفعت قدردم التماس ایتمز
فانی مطلقم قبول ایتمن
دیمزم وحشیم طبیعت ایله
بر دیار ایچره ام که خلقندن
کیمسه یوق دردم ایلم اظهار

کمترین بنده و کمینه کدا
سالک شاهراه فقر و فنا
نه خیالده احتمال ریا
اولشم اوایله محو کیم مثلاً
بوله من کردمی نسیم صبا
عامل کار خانه دنیا
چکمزم عزل و نصب ایچون غوغا
نوله ایتم جهان استغنا
قافدن قافه یوق بکا همتا
هیاتم مور و هتم عنقا
گر سلیمان قیلور سه عرض عطا
منت خضر ایله زلال بقا
طالب ذوق محبت اما
ایلمز هیچ کیم بکا پروا
ایلم آندن التماس دوا

لعل و شطاش ایچنده در و طم
 دون بو حال ایچره محو حیرت ایکن
 رب عجب نامه فرح تاثیر
 ظاهری دلپذیر و فیض رسان
 نقش خطنده الطف صورت
 جلوه کاه نظرده هر لفظی
 عشوه و شیوه و گرمه ایله
 فهم قیلد قده حسن مضمون
 بنده بی لطف برله یاد ایتمش
 اول فلک قدر کیم آکا و برمش
 ذات پاکی جمیع عالمدن
 فیض علم افاده بشری
 اصلیدر نور پاک مصطفوی
 علمیدر باعث رفاهت خلق
 آز اولور بر آراده جمع اولق

(میر سید محمد غازی)

(منبع علم و حلم و جود سخا)

عظم الله قدره العالی
 زید الله عز رفعته
 ای قضا حکم کیم میسر در
 کل کلزار عترت نبوی
 نور چشم تمامی سادات
 بکا تقصیر حکمن ایتمش سن
 لیک بر بنده حقیرم بن
 صاحب عسرتیم بکا نه دوشر
 محض جهلم بکا نه نسبتدر
 گرچه افلا که رغبت ایلر خاک
 رفع الله شأنه الاعلا
 نفذ الله حکمه ایدا
 ذاتکا اقتدار عز واعلا
 چن افروز ملت زهرا
 مقتدای جمیع اهل ذکا
 دیمک اولمز بو حکمه حکم قضا
 علم اهل خیره خیر دعا
 کیم اولم همنشین اهل غنا
 که قیلم میل صحبت فضلا
 یتمز اعلایه رتبه ادنا

لطف سندن بکا مناسب ایکن بسندن ایتک مطالبه نه روا

(ای فضولی بونوع دعواده)

(مصلحت در دوتم طریق رضا)

حال مشکدر آنده کیم بر اوله صاحب حکم و صاحب دعوا

وار امیدم که تا مؤثر اوله ثابت و سایر ایله ارض و سما

اوله حکم قضا ایله باقی قاضی غازی خجسته لقا

❖ قصیده در ستایش جعفر بیگ ❖

قیلیدی دفع غم دل عشاقدن ذوق بهار
ساکن حم خانه پیدا قیلیدی شوق سیر باغ
صالیدی گوزگردانه نظاره کل موج خون
غنچه تک چاک اولدی جیب سر ارباب عفاف
دوتدی جام لاله گون ارباب عشرت کل کوروب
دوستلر ایام کل اولسیدی ایام سرور
فصل کل طبعنده امنیتدن اولسیدی اثر
سینه صحرا یه تیغ سیلیدن دوشمزدی چاک
ژاله طاشندن گوگر مزدی تی کلنلرک
بو علامتلردن آگاه اولیاندر بی خبر
نوله گر حیرت قیلوب سوسن زبانی اولسه لال
ای دل غافل دکل بهوده تشریف ربیع
غالبا تقدیردن سکان خلوتکاه خاک
جمله ازهار خلوتده گیوب رنگین لباس
ایده لر غافلله تکمیل اسباب غرور
دوتله لر بردم قرار اما ینه دلکیر اولوب
داردنیا اوله سر منزل دکدر کیم اوله
تنکنای عالم فانی دکدر اول مقام
ای قضا گر آرزومند ثبات دهر ایسک
اول فلك رفعتکه رأیندندر استحکام ملک

آه کیم کوستردی عشق اهلینه دوران هجریار
کلدی اولدم کیم قیله یچاره لر ترک دکار
قیلیدی دل آینه سن پرژنک ذوق سبزه زار
آلدی میل سیر کلزار اهل تمکیندن وقار
قان ایچیردی خلقه نیرنکیله چرخ حیلله کار
رعد نالان دمبدم اولمزدی باران اشکبار
غرق خون لاله زار اولمزدی تیغ کوهسار
نوعروس غنچه تک داماتی دوتمزدی خار
کلشنی زنجیره ایتمزدی مقید جویبار
یخبردر اولکه عیش ایلر بوموسم اختیار
نوله گر حسرت چکوب آغله سه بلبل زارراز
آنده در مضمر کال قدرت پرور دکار
رخصت المشرکیم ایدوب سر حکمت آشکار
ایلیوب هر یلده بودنیایه بر نوبت گذار
اوله لر عارفله منظور عین اعتبار
ایده لر سر منزل معهوده دنیادن فرار
نازینلر طبعنه آب وهواسی ساز کار
کیم اوله بنیادی مستحکم اساسی استوار
امرک ایت تسلیم خدام امیر نامدار
اول ملک سیر تکیم آندندر رواج روز کار

چشمه لطفدن ایتش بحر تحصیل سخا
دور طور دلکشا کلکندن ایتش اکتساب
نقش لوح اعتباری سر خط احکام عدل
نائب قدرتدن آلمش چرخ رفع اقتدار
چرخ قدر مرتفع بخشندن ایتش مستعار
صورت احکامی سر حکمته آینه دار

(کار ساز ملک جعفر بیک اوروشن رأی کیم)

(نسخه حکمینہ در مضمون رضای کرد کار)

اهل حکمه تابد افعالی دستور العمل
ای ازلدن مسند رأفته ذات کاملک
نوبهار ذوق وصلکدن جدا کلزار ملک
حق بیلور کیم کلشن وصلکدن آیز و مرغ دل
اولمزم هر لحظه بی رعده فغان و برق آه
عاقبت کلزار شوقکدن نهال محتم
مژده تشریف وصلک کمدی چون امانه سود
سرورا کلبرک رخسار لطیفک گورمه
نیجه مشتاق اولسونلر دولت دیدار که
وار امیدم کیم بهار اولدجه بزم آرای ملک
نظم ملکه وضع قانونی اساس پایدار
کام بخش و کامران و کامین و کامکار
خار زار درددر زندان ذل وانکسار
پای بند رشته تشویشدر لیل ونهار
قائده کیم سیرایلسه مگریان و سوزان ابروار
آب چشم و داغ دلدن قیلدی ظاهر برک و بار
سوز هجرانی زیاد ایلردی داغ انتظار
منتظر در زار و سرگردان فضولی تک هزار
مغتمدر بی تکلف حاکم رأفت شعار
کورمیه آینه طبعک حوادندن غبار

قصیده در ستایش محمد پاشا

صنع حق کیم یوغیکن عالمی ایتش پیدا
اقتضای نسق ملک و نظام ملت
ناضرر یتیمه ادنالرہ اعلالردن
اندیا برله سلاطینه مفوض قیلمش
حکمدر حکم که دنیا به و یروب زیب نظام
حکم اگر اولسه دنیا به صالور ظلم فساد
حاکم اولدر که موافق اوله حکمینہ قدر
حاکم اولدر که آنک اولیه ذاتنده طمع
شمعدن گورسه که پروانه به بر ظلم یتیر
بولین دولت و توفیق و عنایت حقندن
آندن آلمش اثر نظم نظامن اشیا
خاص و عامک کیمک اعلایکیمک ایتش ادنا
ایلمش عالمه فرمان خلافت اجرا
اوله لر نیت عدلیله ممالک آرا
حکمدر حکم که دین رسمی ایلر احیا
حکم اگر اولسه بولمز نسق ملک بقا
حاکم اولدر که مطابق اوله امرینه قضا
حاکم اولدر که آنک اولیه فعلنده ریا
کسه باشن دیمه ضایع اولور نفع ضیا
نه روا کیم قیله اجرای حکومت دعوا

روش عدله در مرتبه قرب قبول
برورع اهلی اگر قیسه عبادت یوزیل
حکمدار واسطه موت و حیاتی خلقت
قیسه مظلوملری مرحمتدن محروم
رحمت اول حاکمه کیم اولیه ایلدن غافل
عدلسز حاکمه دعوای حکومت نه روا
ساعت عدلجه ویرمز اثر قرب خدا
وای اول حاکمه کیم ایلجه حکمنده خطا
ویره ظالمیره اوز نفی ایچون استیلا
نقد اوقاتین ایده صرف نشار فقرا
(نته کیم خطه بغدادی مشرف قیلمش)
(مظهر مرحمت وعدل محمد پاشا)

اول سر افراز که یمین قدم محترمی
نیتی خیر اولوب افعالی صلاح اولمق ایله
بویله حاکم اثر رحمتدر یزدانک
وار امیدم کیم آتی قیلمیه شرمنده عمل
وار امیدمکه بوله فیض اجابت حقندن
اولیا برجه اولمش سبب دفع بلا
هیچ کس یوق کیم آکا ایلیمه خیر دعا
قنی اقلیمه قدم باصه ویرور ذوق وصفا
اول زمانکیم قوریلور محکمه روز جزا
هر دعا کیم قیله صدقیله فضولی کدا
قصیده در حق ابراهیم بیک

گوتوردی باد برقع چهره کلبرک خندانندن
ندر یارب چنده عندلیبک رشته دایمی
اگر قوس قزحدن تیر باران ایتدی گردون
وکر برداغ پنهان ایله بغیرین یاقدی گردون
بهار ایامیدر قورتلدی هر عالم کدورتدن
هوا فسادی چکمش خاردن نشتر مکر بیلدی
کوز آجدی عند شبنم دن طراوت کسب ایدر ترکس
صفا کسب ایتدی حسن استقامت ایلدی حاصل
صلاح واعتدالی دهر منسوب ایتدی اضداده
چمن زمینه رونق ویرمه کل غنچه دن چیقدی
نوله چشم تر ایله چیقسه حبس خاکدن ترکس
براقدی ژنک مرأت سراپه سبزه صحرا
معالج صحت بیمار ایچون چوق چکمه سون زحمت
فضیلت اول دکل کیم صفحه کلزاری دولدردی
کتوردی عالمی مرغ چمن فریاده افغانندن
مکر آجدی گره سنبل سر زلف پریشانندن
ندر آسبب کیم دولدی کلبن جسمی بیکانندن
ندر مقصودی هر دم لاله نک چاک کریبانندن
قیلوب کسب صفا جلاب فیض ابر نیسانندن
که دوشمشدر گره کلبنلرک اعضاسنه قانندن
عرق قورتاردی تدریج ایله اول بیماری هجرانندن
مزاج مللک عالم اعتدال عهد دورانندن
فساد و اختلافی دور مرفوع ایتدی ارکانندن
مربین قیلمق ایچون مصری یوسف چیقدی زندانندن
نوله گر چیقسه یعقوب بلا کش بیت الاحزانندن
نیم خاک ایتدی رخس گر دبادی منع جولانندن
بوکون کیم کسب اولور اول مدعا سیر کلستانندن
بهار عالم آرا سنبل ونسیرین وریحانندن

بودر کیم روضه دارالسلامی ایلدی مملو سرافراز سعادت مند لطف و عدل و احساندن

(نظام ملک ابراهیم بیک اول پاک سیرتکیم)

(تقاضای تفوق ایلمش افراد انساندن)

سرافرازی که ادرای فلک رأی و ملک سیرت کال فضل ذاتی آصف اوصافنده ختم اولمش
دل بر نورینه قیلمز گذار افکار ناصائب کوکل گرمیل کلزار ایتسه فصل کل آنکه چوندر
وگر گوز مردمی یستان تماشاسینه میل ایتسه سرافرازا بحمدالله بهار رافت عدلک
عجب بوق سبزه وش کر خاکدن باش چکسه امواتی فضولی خامه وش سرگشته صحرای وصفکدر
یتربانینه مدحکدن دمام ذوقلر گویا آلهی تانسیم صنع تحریکیله عالمده
ریاض قدر کاگون کوندن افزون اوله جمعیت

منزهدر کمال نسبتی امثال واقراندن کورتورمش ژنک نقص آینه ملک سلیماندن
کیم اول قدیل مملودر لبالب نور عرفاندن که تعلیم آله مدحک لهجه مرغ خوش الحاندن
آنکه چوندر که طرح بزمن آله سیرستاندن در فیض آچدی کلزار عرافه باغ رضواندن
عجب یوق اولسه بیک گنج نهان ظاهر بوویراندن قدم سر منزل تقصیره باصمزل اول بیاباندن
که تار گوهر مدحک قیلوبدر رشته جانندن اولوردامان کلشن پر گهرابر در افشانندن
امیدک کلشنی محروس اوله سیلاب حرماندن

ایضا قصیده در ستایش مشارالیه

بردونکه چندشام ایله جنک ایتدی آسمان آلدی اینسه تیغنی بهرام داد گر
حفظ ایتکه قلاعنی قت قت فلکلرک اطراف کاشاته خبر قیلمغه گونش
طوب آتمش ایدی قلعه گردونه خیل شام بندی تکاور فلکه عزم رزم ایدوب
قلب و جناح و میمنه سن تار و مار ایدوب سلطان صبح بویله یوز آغلغ ایدرمیدی
فهرست کار نامه تکوین نه سپهر آصف صف زمان سلیمان شرق و غرب
بوعزو شوکتی که سکا و یردی حق شها گورسه مهابتکی ایا رستم و غا

اولدی بروج قلعه گردونده چوق قران باروی چرخه چیقیدی نبرد ایتکه همان
اول کیجه بام چرخه زحل اولدی پاسبان اود یاقدی اوج قلعه گردونه نا گهان
اولدی لوای خسرو خاور همان عیان آلدی اشعه دن الله تیغ زرفشان
اولدی عدم ممالکنه شبروان روان گر اولسه پناهی وزیر شه جهان
مقصود کار خانه ابداع کن فکان سر عسکر مدبر و پاشای کامران
لایق اوککجه اولسه اگر اردوان دوان قهرگدن ایسترایدی سنک قهرمان امان

خرد ایدم ضرب دستك ايله ششپه گران
 بد كتخدادرر سكا اسكندر زمان
 شهباز همتك آكاعرش اولدی آشتان
 كیم چرخ دونك اوسته يول سوردی كهكشان
 بوققر آتشینی بكا ايله كلستان
 جان بلبلی بوشعر تری او قودی همان
 (اغزك حدیثه آچه من ذره جه دهان)

(اسم ارطبعه واقف اولان طبع خرده دان)

ای سروخوش خرام صاقن یولكه كلور
 گوزدن چیقالی كلدی هیچ عینمه یاشم
 جام صفائی صون دولو ای پیردیر کیم
 مداح اوله لی سكا ایا معتبر جناب
 قالدیم ایاقده غصه ومحتده آل الم
 رومك كالیدردیر ایدی بكا خسروا
 ختم ايله داستانی شروع ایت دعاسنه
 تا حلقه سپهره هجوم ایلله نجوم
 طاقوب كمند گردنه ضرب دستیله

هر سویه صوکی کل آقتمه یاشم روان
 مردم کی کیم ایلله کندو یرنده قان
 بر لحظه دورك آجیلغن اونودم همان
 اولدی فضولی عرصه نظم ایچره پهلوان
 ای شهسوار معركة آخر الزمان
 گورسه کمال قدرتمی اهل اصفهان
 طول ایتمه کل حکایتی مانند قصه خوان
 تا کیم نیام شیده اوله تیغ زرنشان
 دولت قیوکه خصمی کتوره کشان کشان

❖ قصیده در توحید حضرت باری ❖

آفرین ای صانع تن پرور و جان آفرین
 مبدع آثار قدرت عقد پیوند وجود
 ای سموم سطوتك تأثیری نیران جحیم
 قدرتك کلزارینه بر سبزه سدر المنتها
 صنعك ایواننده بر قنبدیل دور آسمان
 درگه تعظیم وتکریم کده عالم کاججوی
 عرصه ادراکه فوز رأفتك دار الامان
 خاکدن هر ذره تأییدگه بر جسم لطیف
 اول عمیم الفیض منعمسن که فیض شاملك

خالق الاشیا آله العرش رب العالمین
 ضابط ارکان فطرت نقشبند ماء و طین
 وی سحاب رحمتك سیرانی فردوس برین
 حکمتك شمعینه بر پروانه جبریل امین
 صنعتك دیباچه سندن بر ورق روی زمین
 خرمین احسان والطاق کده آدم خوشه چین
 رشته امیده فیض رحمتك جبل المتین
 آبدن هر قطره ثوفیق کله بر در ثمین
 رزق تقسیمنده قیلمز امتیاز کفرو دین

وادی در گدیده در سرگشته فهم تندسیر
علم عرفانکده هر کیم بریقین بولمش ولی
اقتضای حکمتک اظهار قدرت قیلمغه
حادثات اختلاف دوردن گورمن خلل
هیچ کیم جرمیله درگاهکدن اولمز ناامید
نشئه عشقکه در مجنون سرودی دردناک
پادشاهای اقتضای حکمتک تنیه ایدوب
طاعتک ایلم فضولی طاقت اولدقجه ولی
حور عین وروضه رضوان هوای نفسدر

قصیده در مدح سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران

زهی کامل که عقل نکته دان درکنده حیراندر
قلک بدرج آنک ذات شریفی گوهر یکتا
اساس حکمتی معنیده بر سد سکندر در
بنای قدریدر معنیده بر عالی عمارتکیم
مظفر دائماً سلطان سلیمان خان عاد دل
جهان گیری که گون تک ملک تسخیرینه عزم ایتسه
سخنی طبع و مروت پیشه در کیم بحر الطافی
کینه مفلسه کمتر عطاسی حاصل دریا
وجود پاک ایله حق رحمتیدر عالمه نازل
سلیمان بار کاهیدر یقین هیبتلو در کاهی
سمندی سکر دنده لامع اولمش اختر ناقب
زماننده یتوب جمیع اسبابه عارفلم
خلایق صبح تک خندان اولوب مهر جمالندن
حوادثدن مزاج ملکنه تغیر امکان یوق
بحمدالله بوگون خوف و خطادن شرع ناموسن
نشان فیضدر اول نصرت و اقبال کیم حالا
دل و جانندن فضولی عز و اقبالینه اول شاهک

ملک توحید کده در محصور عقل دورین
هیچ شک یوقدر کیم اول ادراکی حصرا تمیزیقین
اختلاف طبع ایله اضدادی ایتش هم نشین
کیمه کیم معموره حفظک اوله حصن حصین
سندن ایستراکام کر رسوا و اگر خلوت نشین
رتو حسنکله در لیلی جمالی نازنین
گرچه خوراروضه طاعاته قویمشدر جبین
حرصه نه روضه رضوان دیلر نه حورعین
نفسدن کچمشدر اول سندن رضا ایسترمین

وجود بی مثالی انتخاب نوع انساندر
جهان بر جسم آنک حکم روانی فی المثل جاندر
آنک یا جو جدر بریانی و بریانی انساندر
مقوس طاق گردون اول عمارتدن بر ایواندر
که هر کیم تابع فرمانی اولمز نامسلماندر
محقر جلوه کاهی عرصه ایران و توراندر
توج قیلسه موجی فقر بنیادینه طوفاندر
محقر مجلسه بذل حقیری بهره کانددر
اطاعت اهلنه گوستردیکی عدلیله احساندر
کیم آنده دیولرتابع پر یلر بنده فرماندر
سپاهی دیره ننده موجه کلش بحر عماندر
اولوب درهم همین محبوبلر زلفی پریشاندر
دل سوز ان ایله دورنده انجیق شمع گریاندر
کمال عدله تا ملکه عثمان اوغلی سلطاندر
بولوب توفیق نصرت صاقلین سلطان سلیماندر
نهیانه عزم قیلسه رهبری تأیید یزداندر
رضای حق ایچون دایم دعا گوی و ثنا خواندر

چو اولدر حامی اسلام و اجبدر آنک مدحی
آلهی باقی اولسون دائم انسان پرور اقبالی

قصیده فارسی

نیست اهل درد راجز در گهت دار الشفا
بود بیدردی مرا مانع ز ذوق وصل تو
نیست جز ما درد مندی گرتو درمائی نیافت
درد ما را میدهد درمان لب لعلت مکر
آنکه کرد آفرینش دخل سازد حکمتش
میتواند کرد زائل ضعف از ترکیب کاه
آنکه خود را اگر کند در ذات حکمت امتحان
هادی قانون فن مستخرج فتوای طب
ای ضمیر انور آینه دار فیض حق
در طریق علم میکفتم ترا لقمان اگر
بر نمی آید ز عیسی کار فیض حکمت
ضبط علت آنچنان کردیکه در عالم نماند
گر نمی بد ظالم و میداشت اندک مردمی
شمه از اعتدال طبع ارکان فی المثل
حدت خشکی شود از خاک و آتش بر طرف
گر سلوک از تو بگیرد خضر دستور العمل
خاک دانا یان یونانرا فلک تخمیر داد
هست از ایجاد عالم طاعت ایزد مراد
صحت نفس وقوا وابسته تدبیر تست
پادشاه را دخل در کار نظام عالمست
زان سبب فرض است در عالم دعای دولتت
چون حکیم رأی تو دارد تصرف در علوم
جای آن دارد رودستی ز ترکیب کلام
هست رکن العز و الاقبال والدین رکن تو

نه کیم مد خندن او و که سوییش آندن پشیماندر
جهان فانی ایچره تابقای نوع انساندر

بی دوا دردیکه زین در گه نمی یابد شفا
بنده دردم که شد سوی تو دردم رهنا
غالباً واقف نه از درد مندیهای ما
کرده در حکمت ارسطوی ز ما ترا اقتدا
میشود از لقوه و فالج بری ارض و سما
میتواند برد صفر را ز طبع کهرها
و آنکه در علم طبابت گرشود طبع آزما
بو علی رأی و ارسطو سیرت و لقمان لقما
ذات پاکت مودع آثار قدرت را بنما
چاره میکرد لقمان نیز در فوت قضا
کار عیسی چیست پیش حکمت غیر از دعا
خسته جز چشم بیمار بتان دلربا
میکرفت از سرمه دان فیض آنهم توتیا
کر ضمیر حکمت آیین ترا باشد رضا
گردد افراط رطوبت زائل از آب و هوا
کی کشد منت بآب زندگی بهر بقا
یافت زان کل بنیه ترکیب معمورت بنا
طاعت ایزد بشرط صحت نفس وقوا
کیست غمخوار خلائق جز تو از بهر خدا
حکمت رادخل در ذات شریف پادشا
دولت باقی که عالم را تو میداری بقا
لفظ و معنی از تو خواهد یافت اصلاح خطا
حرف علت را نماند در دل تصریف جا
میرسد بیمار را از نسخه ات بوی شفا

آه اولسه اگر سفیه و سرکش
 تشنیه اوقه اولوب نشانه
 القصه اول افضل قبائل
 فرزنده اولوب همیشه طالب
 چوق ماه لقا صنم لر آلدی
 چوق نذر لر ایتدی هر مزاره
 تاثیر قیلوب فغان و آهی
 بر کیجه آچیلدی باب رحمت
 مقصد شمع منور اولدی
 تدبیر ایله قیلدی کلک تقدیر
 بر ویردی نهال باغ مقصود
 چون وعده ایرشدی طوغدی بر آی
 شاد اولدیلر آندن آته آته
 القصه عدمدن اولدی پیدا
 خورشید کی کماله قابل
 اولدمکه بوخا کدانه دوشدی
 آخر کون اول ایلیوب یاد
 یعنی که وجود دام غمدر
 هر کیم که اسیر اولور بودامه
 اولمشدی زبان حالی گویا
 بیلدم غمکی سنک که چوقدر
 کدمکه اولم غمک حریفی
 هر قانده غم اوله قیلمه اهل
 هم ویر بکا غم یمک کمالی
 پیوسته بنی اسیر غم قیل
 ذوق ایله کچورمه روز کارم
 ای عشق غریب عالم اولدم

اطواری کریه و خلق ناخوش
 بیزار اوله آندن آته آته
 اول پیر حمیده الحاصل
 تحصیل بقای نسله راغب
 چوق طرفه زمینه تخم صالیدی
 چوق قیلدی نیاز کرد کاره
 عون ایتدی عنایت الهی
 بولدی اثر دعا اجابت
 صندوق امل در ایله دولدی
 نقش غرضی رحمه تصویر
 آچیلدی کل حقیقه جود
 خورشید رخیله عالم آرای
 شکرانه ویرلدی چوق خزانه
 بر طفل مذکرو مذکا
 عیسی کی طفل لکده کامل
 حالینی بیلوب فغانه دوشدی
 آقندی سرشک و قیلدی فریاد
 آزاده لک بری عدمدر
 صبر ایتسه کرک غم مدامه
 سویلردیکه ای جفاچی دنیا
 غم چکمکه بر حریف یوقدر
 کل تجربه ایله بن ضعیفی
 جمع ایله دل حزینمه صال
 هم عالمی غمدن ایله خالی
 کم قیلمه نصیبی کرم قیل
 ذوق اهلنه یوقدر اعتبارم
 آواره وادی غم اولدم

کدم کیر و کیتک اولماز اولدی	تدیر غم ایتک اولماز اولدی
تمکینم اوله سنکله قائم	سندن دیلم مددکه دائم
ساقی جلاد بی اماندر	بو بزمده کیم شرابی قاندر
دائم اوزومی قیلم فراموش	برمی بکاصونکه مست و مدهوش
نه آنیکه نیجه در زمانه	نه کلدیکمی بیلیم جهانیه
بو رستهده بولیم خم و پیچ	عالم کوزیمه کورونیمه هیچ
قالدردی بوتیره خاکداندن	دایه آتی پاک قیلدی قانندن
سودیرینه ویردی قان جگردن	غسلین و یروب آب چشم تردن
اول نوره قیس قویدیلر آد	اقوام و قبائل اولدیلر شاد
اسباب کمال تربیت ساز	جانیه قیلوردی دایه اعزاز
خشنود دکلدی هیچ بو حاله	لیکن اول ایدوب همیشه ناله
ایلردی مدام ناله و زار	اعضاسین ایدوب الیه افکار
احک کورینوردی آکا پیکان	سوداچسه صانوردی کیم ایچرقان
یاننده فریبک اعتباری	یوق ایدی فریب الیه قراری
دردینی یئورمکه دوایه	برکون آتی کزدیرری دایه
اول طفلی گوروب اولورمشوش	بر اوده مگر که بر بری وش
طفل آتی کورنیجه اولدی خرم	رحم ایتدی الینه آلدی بر دم
فریاد و فغانی اونوتدی	حسنینه باقوب قرار طوتدی
دوشدجه الندن اولدی کریان	اولدجه النده اولدی خندان
اول ماهی آکا انیس قیلدی	ماهیتنی چو دایه بیلدی
نه دایه نه آنه ایلدی یاد	اولدی بوداخنی آنکله معتاد
محبوبی کورنیجه طوتدی الفت	ذاتنده چو وار ایدی محبت
حسنی نه بیلوردی طفل غافل	عشق ایدی که اولدی حسنه مائل
کیم نسخه عشق قدر بو تمثال	معلوم ایدی اهل حاله اول حال
آشفته روزکار ایدر عشق	البتده بو طفلی زار ایدر عشق
خورشید چاقوب اولورجهان کیر	البتده قیلور بو صبح تاثیر
ویردی اثر تمام اول آیه	چون تربیت ادیب و دایه

کون کوندن اولوب کمال حاصل	اول ماه نو اولدی بدر کامل
کلدکجه دم وفادن ایام	هر دوردده صوندی آ که برجام
تا قیلدی آتی تمام سرمست	تدریج ایله دام عشقه پایست
چون سرعست ایله دونوب زمانه	اون یاشنه یتدی اول یکانه
باباسنه مقتضای عادت	فرض اولدیکه آتی ایله سنت
جمع ایتدی اهالی دیاری	هر صاحب عزو اعتباری
بذل ایلدی اولقدر زرو سیم	کیم یتدی قیاسه فقردن یم
خلق آنده کورنده کثرت مال	یم اولدیکه منعکس اوله حال
اول صاف ضمیر پاک مشرب	بر بز مگه ایلدی مرتب
کیم کورمدی آتی چشم ساغر	جشمیددن اوز که یه میسر
اتمامه یتوب طریق سنت	تعلیم علومه یتدی نوبت
اسباب آکا ایلوب مرتب	ویردیلر آنکه زیب مکتب

بو بنیاد بنای بلادر و مقدمه الم و ابتلادر

مکتبده آنکه اولدی همدم	بر نیجه ملک مثال قزهم
برصف قیز او توردی بر صف او غلان	جمع اولدی بهشته حورو غلمان
او غلانلره قیزلر اولسه لریار	عشقه بولنور رواج بازار
قیز ترکس مست ایدوب فسون ساز	او غلانه صاتانده عشوه و ناز
او غلان نیجه صبر پیشه قیلسون	ور صبری هم اولسه نیشه قیلسون
اول قیزلر ایچنده بربری زاد	قیس ایله محبت ایتدی بنیاد
بر طرفه صنم که عقل کامل	کورد کده آتی اولوردی زائل
زلفین مسلسلی کره کیر	جان بویتسه بر بلالی زنجیر
ابروسی خمی بلای عشاق	هم جفت لطافت ایچره هم طاق
هر کرپکی بر خدنک خونریز	پیکان خدنکی غمزه تیز
دریای بلا جبین پاکی	چین جنبش موج سهمناکی
چشم سپینه سرمه دن عار	هندوسنه سرمه هم گرفتار
رخسارنه رنگ غازه دن ننگ	هر کز آکا غازه ویرعش رنگ
کوز مردمکندن اولسه خالی	کوز مردمکی اولوردی خالی

لعل و دری گوستردی مردم	اوراق کل ایچره عقد شبنم
ابواب تکلم ایتسه مفتوح	امواته ویرردی مژده روح
شمشاد لطیفه مرکب	سیب زنج و ترنج غبغب
اندامی لطیفه الهی	دریای لطافت ایچره ماهی
شهباز باقشلو آهو گوزلو	شیرین حرکتلو شهد سوزلو
راه و روشی مدام غمزه	باشدن ایاغنه تمام غمزه
آیروجه شکل و خوشجه پیکر	بخشبیجه صنم گوزلجه دلبر
عالم سر موینک طفیلی	محبوبه عالم آدی لیلی
قیس آتی گوروب هلاک اولدی	بیک شوقله درد ناک اولدی
اول نادره هم که قیسی گوردی	بیک ذوق بولوب اوزین یتوردی
کور دیکه بر آفت زمانه	مثلی دخی کلامش جهانه

✽ بوصفت مجنوندر وابتدای محنت فزوندر ✽

بر دلبر سر وقد وکل روی	سروخوش وکل رخ و سمن بوی
شیرین لبی منشاء لطافت	رعناقدی قدی طورددوغیله آفت
اوصاف لطافتده سوز چوق	الطاف ملاحظتده سوز یوق
شها لا گوزی ترکس پرافسون	زیبا قاشی ترکس اوزره کی نون
حسنی کلی لاله شفق فام	زلفی خمی لاله اوزره کی لام
آغزی صفتن خود ایتک اولماز	اسرار نهانه یتک اولماز
زلفی سوزی ذکر حلقه راز	لعل لبی آب چشمه ناز
دورمه روی چشمه نور	خاک کف پای سرمه حور
بر غایت ایله شمائل خوب	کیم لیلی اولنده آکا مطلوب
برگوز گویه کر آچوب کوزینی	گوز کوده کوریدی گراو زینی
اوز عارضنه اولوردی میلی	قیلمزدی هوای حسن لیلی
اول ایکی سمنبر سهی قد	بر برینه اولدیلر مقید
بر جامدن ایچدیلر می ذوق	اول ایکی خراب باده شوق
گرداب بلایه اولدیلر می غرق	قلمادی آرالرنده بر فرق
اوضاع مخالف اولدی یکسان	گویا ایکی تنده ایدی بر جان

هر کیم صورار اولسه قیسه بر راز
 کیم لیلیه قیلسه بر خطابی
 ایلر لر ایدی خط وفا مشق
 لیلیده او قومق اضطرابی
 مشق ایتکه قیس آلسه بر خط
 خطا وزره قیلوردی اول گوزلر
 امانه جندل کمال الفت
 چون بر نیجه مدت اول ایکی پاک
 عشق اولدینی یرده غنی اولماز
 عشق آتشنه بودر علامت
 حسن آفت عشق اولوب دمام
 بر غایتیه یتدی نشسته حال
 قالمدی زیانه تاب گفتار
 کیفیت حال قلمغه فاش
 ایلردی گوزیله بو خطابی
 قاش وگوز ایله اولن تکلم
 مردمدن اولام دیمه کناره
 همر از ایکن اول ایکی وفادار
 دفع اولدی حجاب شاهد راز
 عاشق لره گیزلو قالمدی حال
 گرد آینه نشاطه دوشدی
 سویلشمگه اول ایکی یکانه
 تا اولیه راز آشکارا
 بر نوع بهانه ایله مردم
 قصدا ونودوردی درسین اول زار
 حفظ سبق ایتدی باغرمی خون
 بن بیلمدیگم بکا اوقوت کل

لیلیدن آکا یتدی آواز
 قیس ایدی آکا ویرن جوابی
 آرتاردی دمام آنلره عشق
 اولسه رخ قیس ایدی کتابی
 لیلی قاشی ایدی آکا سر خط
 بیک ناز ایله بحشر جدلر
 نه بحث که غایت محبت
 اوقات کچوردیلر طربناک
 عشق ایچره اولان قرار بولماز
 کیم باش چکه شعله ملامت
 کلدکجه ارادت اولدی محکم
 کیم اولدی حواس عقل پامال
 کیم ایلیدلر محبت اظهار
 کلشدی تکلمه گوز وقاش
 قاشیله ویرردی اول جوابی
 هم قیلدی دفع ظن مردم
 مردم گوز ایچنده در نه چاره
 دمساز ایکن اول ایکی جکر خوار
 عشق اولدی ملامت ایله دمساز
 معلوم اولدی جمیع احوال
 من بعد ایش احتیاطه دوشدی
 قالمدی سبب مگر بهانه
 دوران ایله قیلدیلر مدارا
 گوکانی قیلوردی قیس خرم
 لیلیه یردی ای وفادار
 بندن بیلورم بیلورسن افزون
 درسم او قویام قولاق طوت کل

چون لوحه لراوزره خط یازاردی	عمدا خطی غلط یازاردی
یعنی که خطا توهم ایده	اول کل آچیلوب تبسم ایده
کفتاره کله که بو غلطدر	ترك ايله خلاف رسم خطدر
اوله سبب تکلم یار	فهم ایتیمه مدعای اغیار
اطفال قیلنده دوره بنیاد	جمله بیلله ایلینده فریاد
اول یارینه عرض حال ایدردی	اوزگه دورین خیال ایدردی
قیلمزلر ایدی سوزینی معلوم	بیلمزلر ایدی سوزینه مفهوم
مکتبدن اولان زمانده آزاد	وصل ایچون ایدردی حیلله بنیاد
قصیدله نهان ایدوب کتابن	حددن آشوریدی اضطرابن
لیلی یولنی طوتوب طورردی	سن کوردن اوله دیوب صورردی
یعنی بو بهانه ايله بر دم	یارین کوروب اوله شاد و خرم
علم خطه عمرین ایلوب صرف	مشق ایتیش ایدی همین ایکی حرف
بر صفحه ده لام ویا مکرر	یازاردی آنی قیلوردی ازبر
کیم بو ایکی حرفدر مرادم	روشن بولر ايله در سوادم

﴿ بو لیلی یه اناسی عتاب ایتدیکدر ﴾

﴿ و بهار وصلنه خزان ایتدیکدر ﴾

چون فکریله قیس بدسر انجام	بر نیجه زمان کچوردی ایام
تدبیر ايله عشق ذوق ویرمز	تدبیر دیار عشقه کیرمز
عشق ايله ریا دکل موافق	رسوای کرک همیشه عاشق
دلدن دله دوشدی بو فسانه	فاش اولدی بو ماجرا جهانه
کیم قیس اولوبن اسیر لیلی	لیلی دخی صالمش آکا میلی
تدریج مبادی ايله ناکاه	لیلینک آناسی اولدی آگاه
اودلاره دو طوشدی یاسه باتدی	اول غنچه دهانه دل اوزاتدی
یاز اود اولوب چکوب زبانه	اول کل رخه دیدی یانه یانه
کای شوخ ندر بو کفت و کولر	قیلمق سکا طعنه عیب جولر
نیچون اوزکه زیان ایدرسن	نیخشی آدوکی یمان ایدرسن
نیچون سکا طعنه ایده بدگو	ناموسکا لایق ایشمیدر بو
نازک بدنیه برک کل سن	امانه دیم که بن یوکل سن

لاله کبی سنده لطف چوقدر
 تمکینی جنونه قیلمه تبدیل
 هر صورتی عکس کبی باقمه
 می گر چه صفا ویرر دماغه
 گزکو کبی قاتی یوزلو اولمه
 کوزدن کرک اوله سن نهان سن
 سن شمعیسن اویمه کل هوایه
 لعبت کبی اوزکی بزتمه
 ساغر کبی کز مکی حرام ایت
 سایه کبی هر یه یوز اورمه
 سن ساده سن اوزکه اهل نیرنک
 دیرلر سنی عشقه مبتلاسن
 سن قندن وعشق وشوقی قندن
 اوغلان عجب اولمازا اولسه عاشق
 ای نور گوزوم یمان اولور عار
 بز عالم ایچنده نیک نامز
 نه ننک ایله داخی ایده لم لاف
 طوت کیم سکا قیمزم من زار
 نیلر سن اگر آتاک ایشته
 من بعد کل ایله ترک مکتب
 اتمه قلم ایله مشقندن یاد
 اطفالدن ایله قطع الفیت
 لعبت کبی اوده ایله منزل
 عنقا کبی عزلت ایله پیشه
 کر چه آدک اوله دیلده مذکور
 خوش اول که قزی همیشه کیزلر
 اما نه دیم یوزک آچوقدر
 قز سن او جوز اولمه قدر یکی بیل
 هر کور دیکیکه صو کبی آقمه
 آقدوغی چون دوشر ایاغه
 ترکس کبی خیره کوزلو اولمه
 نه دیمک اوله سکا که جان سن
 کیم شمع می هوا ویرر قنایه
 روزن کبی کوچه لر کوزتمه
 نغمه کبی پرده ده مقام ایت
 هیچ کیمسه ایله اوتورمه طورمه
 جهدا یله سکا ویرلمسون رنک
 بییکانه لر ایله آشناسن
 سن قندن ودوست ذوقی قندن
 عاشق لغ ایشی قزه نه لایق
 ناموس مزی ایتورمه زینهار
 معروف تمام خاص وعامز
 بز دیمیه لم سن ایله انصاف
 بنسندن اولو بر مدبرک وار
 قهر ایله سکا سیاست ایتسه
 بیل مکتبخی همین جدواب
 سوزن طوت ونقش ایله بنیاد
 هم راز یتیر یانکده لعبت
 اولمه دخی هر یکایه مائل
 او یله روش ایله کیم همیشه
 کورمک سنی اوله غیر مقدور
 خود گیزلو کرک همیشه قز لر

﴿ بو انكار ايله لیلی اناسنه جواب ویردگیدر ﴾

﴿ وفضای عشرتدن چیقوب سرای عسرتیه گیدرگیدر ﴾

لیلی بو عتابی چون ایشندی	اوز گوکلنده مقرر ایتدی
کیم شعبده سپهر ظالم	طرح ایلدی نقش نامالیم
ایام وصاله یتدی هجران	وقت اولدی جکر لر اوله بریان
اما نه دیسون نه چاره قیلسون	تدبیر نه اولدیغن نه بیلسون
نه چاره طوتوب طریق انکار	آثار تجاهل ایتدی اظهار
کلزار عتابه آب ویردی	گریان گریان جواب ویردی
کای مونس روزکارم آنه	درج در شاهوارم آنه
سوزلر دیرسن که بیلزم بن	مضموتی فهم قیلزم بن
دیرسن معشوق وعشق وعاشق	بن ساده ضمیر طفل صادق
بیلمن ندر اول حدیثه مضمون	سویله نیجه اولیم دگر گون
عشقک قیلمزدی کیمسه یادن	هاسندن ایشتم ایمدی آدن
بالله ندر آنه عشقه مفهوم	بو سر نهانی ايله معلوم
هادی ره مرادم اولغل	بو شیوه ده اوستادم اولغل
بن مکتبه رأیمله کیتمن	بر شغل خلاف رأیک ایتمن
هم سن دیرسنکه مکتبه وار	هم دیرسن سن که کیتنه زنهار
قانعی سوزه اعتقاد اولسون	سکا نیجه اعتماد اولسون
بن هم دکلم بو زجره قائل	کیم هر دم اولوب چراغ محفل
نا جنس لر ايله همدم اولمق	بر یرده مقید غم اولمق
هر دیده دن ایده ایده پرهیز	اوقات کچه کدورت آمیز
پیوسته معلم ایلوب جور	کاهی سبق اوقوده گهی دور
بالله بکا هم بو ایدی مقصود	مکتبدن اولور می طفل خشنود
آرتق بو سوزی مکرر ایتمه	لطف ايله بنی مکدر ایتمه
چون آنا ایشندی بو جوابی	ترك ایتدی شکایت وعتابی
شکسبز آکاروشن اولدی کاولمه	عاشق قلقدن دکلمدر آگه
بیهوده در اول قو فسانه	کیم عاشق در فلان فلانه

اول واقعہ دن تسلی اولدی	چون واقعہ شک محلی اولدی
دوزدی صدقہ در شہوار	لیلی ہم اوتوردی اودہ ناچار
محبوس خزانہ اولدی گوہر	بر برجہ ثابت اولدی اختر
حبس اولدی کلابہ شیشہ تنک	لعل اولدی اسیر خانہ سنک
نومید دل امید واری	غمدن سیه اولدی روزکاری
اول یل آچہ مزدی غنیچہ دل	آہ ایلر ایدی ولی نہ حاصل
بتمزدی آنکله نخل مقصود	گوز یاشی توکردی لیک نہ سود
حیران قالب اضطرابہ دوشدی	زلفی کبی پیچ وتاہہ دوشدی
چشمی کبی جسمی اولدی بیمار	آغزی کبی خلقن ایتدی غم طار
نہ شرح غم ایتسہ غمگساری	نہ دردنی صاقلسہ قراری
کوکلینی قیلوب خیال ایلہ جمع	فانوس خیالہ دوندی اول شمع
صبر ایتدی ضرورتیلہ اول ماه	ہر دم چکوب اول غم ایچرہ بیک آہ
بوبر غزلی اوقوردی ہر دم	دردیلہ دوزوب ترانہ غم

﴿غزل مقتضای حال﴾

حذر ایتزمی عجب نالہ وافغانمدن	فلک آیردی بنی جور ایلہ جانانمدن
نہ بتر آتش آہ دل سوزانمدن	اودہ یاندرسم اگر شعلہ ایلہ نہ فلکی
کارخم اولدی آ کہ غم پنہانمدن	غم پنہان بنی اولدردی بوہم برغم کیم
چیقدی اکراہ قیلوب کلبہ اخزانمدن	آہ ایدی ہم نفسم آہ کہ اول ہم آخر
عاقبت ظاہر اولور چاک کریبانمدن	بن نہ حاجت کہ قیلیم داغ نہاتم شرحن
نولہ کر غائب ایسہ دیدہ کریانمدن	حق بیلور یارد کل جان و دلمدن غائب
اثر مہرنی صائمک کہ چیقار جانمدن	جان اگر چیقسہ تمدن اثر مہری ایلہ
ویرہ سن بر خبر اول سرو خرامانمدن	لطف ایدوب سن مکر ای باد بو کوندن بویلہ
کیمسہ آکاه دکل حال پریشانمدن	ای فضولی غم ہجر ایلہ پریشاندر حال

﴿تمامی سخن﴾

﴿ساقی کتور اول می مغانی * کیم اونودہ لم غم جہانی﴾
 ﴿رحم ایلہ کہ قصد جان ایدرغم * باغرم ستمیلہ قان ایدرغم﴾

چرخك ستمندن ايله غافل	قيل عقلمی باده ايله زائل
دائما ایشی جور ايله جفادر	فریاد که چرخ بی وفادر
دوراننك اعتباری یوقدر	بر عادتله مداری یوقدر
بریره گتورسه آب وناری	گرهم نفس ایتسه ایکی یاری
آنلری اسیر ایدر بلایه	البتسه سبب صالار آرایه
چون واقع اولورینه جدالق	بالله نه یماندر آشنالق
بویله بزه مش بو بوستانی	کلمذار کلام باغبانی
سودازده قیس درد پرورد	کیم سرور یاض محنت و درد

﴿ کذارش حال مجنون ﴾

مکتبده اولوردی غمدن آزاد	هر صبح گیدردی مکتبه شاد
دفع غم روزکار ایدردی	مشق خط حسن یار ایدردی
عادت اوزرینه صبح صادق	ذوقیله طوتوب طریق سابق
تا کیم قیله ذوق وصل ادراک	کلدی ینه مکتبه فرخناک
گون چیقدی هنوز نور گلز	گوردیکه بهشته حور گلز
اولدی باشنه قراگو مکتب	خورشید سز اولدی روز تاشب
بر شعبده ایلوبدر آغاز	بیله دیکه سپهر شعبده باز
اول کل یولنه براقدی بر خار	البتسه جفای طعن اغیار
دیدى ندر ای فلک بوبیداد	نومید اولوب ایتدی آه فریاد
قطع ره دلستانم ایتدک	نتدم سکا قصد جانم ایتدک
بیله در بکا کیم ندر کناهم	کسک طلب غرضده راهم
وصل صنم ايله شادو خرم	اول بنی ایلدک مکرم
اول دوره تقیض دور ایدرسین	دوندک ینه بویله جور ایدرسین
سوز جگریله بر سحر کاه	وهم ایلدکمی کیم چکوب آه
سوزین سکا بیله یرم فراقک	یاندریم اوده طقوز رواقک
ایت سحر ايله اول پری بی تسخیر	تدیر قیل ای معلم پیر
کیم یتدی بکا یتن سکا هم	انجق بکا صامنه یتدی بو غم

دوش ای الف استقامتکدن	شرم ایله بوقدو قامتکدن
قدی هوسیه دم اوررسن	اول کیتدی عجب که سن طور رسن
ای نون چونهاندر ابروی یار	سن داخی نظرده طورمه زنه ار
ای میم چو آغزی اولدی غائب	اولدی سکا هم عدم مناسب
اولسن نوله ای دوات دلتک	آینه خاطرک طوتوب ژنک
اول طره مشکبودن آرو	هجران قره بغرک ایلمش صو
ای خامه سرشکبار اولوبسون	سرگشته وبی قرار اولوبسون
گویا بوگون ایتماش میسر	دوران سکا دست بوس دلبر
ای لوح خطینک ایله یادن	قیل سینه ده نقش غم سوادن
برنجیه کون اول اسیر هجران	مکتبه کلوب قیلوردی افغان
هر روز فغانی ایله تاشب	تعذیب چکردی اهل مکتب
شب هم قیلون فغان وزاری	ایلردی مخاطب اول نکاری
کای گوزنوری گوکل سروری	سنسز کوزومک یوق اولدی نوری
اول نه ایدی بو آشنالق	آخر نهدن ایلک جدالق
اول نیچون ایلک بنی مست	اظهار محبت ایله پایست
آخر نه ایچون خماره صالدک	بو محنت انتظاره صالدک
صالدک دل زاره نار فرقت	قیلک گوزیمی پر آب حسرت
کوکلم اودی چیقدی یانه یانه	آهنک شفق تک آسمانه
یاشم صوبی اولدی واره واره	بر بحرکه یوق آکا کناره
بن ایستمزم بو کونده همدم	یائمدن ایلت خیالکی هم
اولمایه دوشوب خیالک ای مه	اوده یانه صویه باته ناگه
سر مست شراب اشتیاقم	مدهوش تحیر فراقم
قویمه غمکی بنمله همراه	فاش ایلرم آنی خلقه ناکاه
سر مستده اختیار اولماز	مدهوشده اعتبار اولماز
جان اولدی غمک یولنده برباد	تشویش قنادن اولدم آزاد
گوستردی بکا غمک مذاقی	عیش ابدی نشاط باقی
کرکلسه اجل بنم نم آله	جانم خود یوق مکر غم آله

شمع شب محنت و بلایم	آشفته جنبش هوایم
سوز دل ایله دوکولسه یاشم	تیغ غم ایله کسلسه باشم
جانندن چیقاروب هوای عشقی	ترك ایلزم بلای عشقی
بوگونلری کیم غم ایچره زارم	هجران المیله بی قرارم
گر نامه عمره کلک تقدیر	کوندردیوبن قیلورسه تحریر
ایلر بی اول حساب مغبون	کیم صورت حالدر دگر گون
گون شرحی دیمشله آفتابی	بالله که بو نکته در حسابی
هر گون که کورونمز آفتابم	بن گون دیمزم بودر حسام
یوق کیمسه بودرد دلدن آگاه	بو درد دلیله نیلیم آه
دردم سوزه کلدیکنجه آرتار	اوددر یل ایله زبانه طارنار
ایام وصالی ایلپوب یاد	اول خسته بوشعری ایتدی بنیاد

❦ بو غزل مجنون دیلندندر ❦

ای خوش اول گونلر که بن همراه ایدم جانانله	نعمت وصلن گوروب نازین چکردم جانله
گورمامشدی کلشن عیشم خزان تفرقه	اولمامشدی تیره ایام شب هجرانله
مهورممدن دوستلر دوران جدا ایسترنی	دشمنمدر هیچ بیلم تمشم دورانله
یتسه گر عاشق لک افلا که افغانی نه سود	یتک اولماز ماهوشلر وصلنه افغانله
باش و یروب صاقلردم ایلدن داغ هجرانک اگر	ایتمک اولسیدی مدارا دیده گریانله
ذوقدن دیباجه بغلندی کتاب عمرمه	قویمدی دوران کیچه اوقاتم اول عنوانله
ای فضولی اختر بختم مساعد اولدی	کیم اولم بر دم مقارن اول ماه تابانله

❦ تمامی سخن ❦

سوز مختصر اول اسیر سودا	بر نوعیله اولدی خلقه رسوا
کیم قیس ایکن اولدی آدی مجنون	احوالی ایتدی غم دگر گون
❦ بو لیلی به مجنون گذرده	❦ مقابل اولدیغیدر ❦
❦ و کون مقابله سنده	❦ هلال مهری بدر کمال اولدیغیدر ❦
بر گون که بهار عالم افروز	ویرمشدی جهان فیض نوروز
صالمشدی تقایی چهره دن کل	چکمشدی سرود ناله بلبل

شبنم می نابی ایله لاله
 اولمشدی کل ایله سبزه تر
 بر نیچه مصاحب وفا دار
 هریان دیدیلر که ای بلا کش
 بو فصلده آدمی کرک شاد
 چون ابر دکلسن اوله کریان
 کل کبی براقه سینه که چاک
 صحرا طوته لم می ایچه لم شاد
 لطف ایله خرامه کل کرم قیل
 ای غنچه دهان سر وقامت
 پاکیزه وجوده حیفدر غم
 شاید آچیله کل مرادک
 سیر اوزره بو نو بهار فصلی
 مجنون حزین آیاغه طوردی
 کریان کریان قیلوردی سیران
 که سبزه به عرض راز ایدردی
 سویلردی بنفشه به غم دل
 چشمینه سورردی لاله داغن
 ترکس کوزینه نکاه ایدردی
 بلبلاره شرح ایدردی حالن
 هر طرفه چیچک کوروب چکوب آه
 بر منزله دوشدی رهگذاری
 بر نیچه پری رخیله همدم
 لیلی کذر ایتیش اول فضایه
 بر سبزه به سبز خرگه اورمش
 غنچه کبی اول لطیف خرگاه
 مجنونه مقابل اولدی لیلی
 طولدرمش ایدی قزل پیاله
 فیروزه فروز لعل پرور
 مجنون شکسته کوروب زار
 کل چاغیدر اولغل مشوش
 اندوه بلا وغمدن آزاد
 چون سیل دکلسن ایتمه افغان
 سبزه کبی ایتمه بسترک خاک
 اندوه ایله اولمه بویله معتاد
 کمتر اوزکی اسیر غم قیل
 کل اوه زمانی ایت فراغت
 بویله دخی قالمیه بو عالم
 محکم قیل اساس اعتقادک
 شاید بولنه نکار وصلی
 صحرا ره سیرایچون یوز اوردی
 حیران حیران گزردی هریان
 که لاله به بیک نیاز ایدردی
 کیم سویلیه یاره اولسه واصل
 عاشق صانوبن اویوب آیاغن
 یارک گوزین آکوب آم ایدردی
 قریلره محنت ومالان
 منزل منزل کزردی ناکاه
 کیم سیر ایدردی آنده یاری
 مجنون شکسته دن مقدم
 صالمش کل ولاله اوزره سایه
 مه صحن چنده هاله قورمش
 کل برگی کبی ایچنده اول ماه
 بحر غمه یتدی درد سیلی

لیلی دیمه شمع مجلس افروز	مجنون دیمه آتش جگر سوز
لیلی دیمه جنت ایچره برحور	مجنون دیمه ظلمت ایچره برنور
لیلی دیمه اوج حسنه برماه	مجنون دیمه ملک عشقه برشاه
لیلی دیمه بر یکانه دهر	مجنون دیمه برفسانه شهر
لیلی چمن بلا نهالی	مجنون فلک وفا هلالی
لیلی مه آسمان حشمت	مجنون شه کشور ملامت
لیلی صف اهل حسن امیری	مجنون سر کوی غم فقیری
لیلی ایشی عشوه و کرشمه	مجنون کوزی یاشی چشمه چشمه
لیلی و نشاط حسن کامی	مجنون و بلای عشق دامی
لیلی و لطافت دل آرای	مجنون و ملامت غم افزای
لیلی صدف حیایه بر در	مجنونه آنکله بیک تفاخر
لیلی ده کمال حسنه ذوق	مجنونده جمال لیلیه شوق
لیلی ده وصال دوست میلی	مجنونده هم آرزوی لیلی
اول ایکی سهی قدوسمن بر	بر برینه اولدیلر برابر
فولاده صاتااشدی سنک خاره	اود دوشدی قرارو اختیاره
بر سازه دوزلدی اول ایکی تار	کرم اولدی رواج ناله زار
اول باقدی بوکانشاط بولدی	بو کوردی آتی مقید اولدی
مجنونده قرار طوتمیوب هوش	دریای تحیر ایلدی جوش
بردم باقه بیلمدی اول آیه	یر اوزره دوشندی مثل سایه
لیلی هم ایتوردی اختیارن	بردم کوره بیلمدی نکارن
حیرانلغی اولمقامه یتدی	کیم دوشدی ایاقه روحی کیتدی
کل صوی سپوب روان یوزینه	لیلی یی کتوردیلر اوزینه
هریان دیدیلر آکا که ای ماه	ناگه اولور آتک آنک آگاه
کیم غیریه آشنا اولوب سن	بر دلبره مبتلا اولوب سن
ویرمز بوروش نتیجه خوب	شایسته دکل سکا بو اسلوب
تختی نظر ایلسک یماندر	هم بزه وهم سکا زیاندر
آندن کوتوروب بساط و خرگاه	اول ماه لقای خواه و ناخواه

اوز بر جنه قیلدیلر روانه
 سوز دیمدیلر بو ماجرادن
 بخنونی هم ایتدی چشم خونبار
 کوردیکه نکاردن نشان یوق
 دیوانه قالب پری گیدوبدر
 چاک ایلدی جامه چکدی ناله
 ترک ایتدی لباس لاله گونی
 گرماتم ایچون مثال خامه
 چیز کندی باشنه دود آهی
 اکر اهله چیقدی پیر هندن
 نعلینی براقدی اول بلا جو
 همدملره عذر قیلدی آغاز
 سیلاب هجوم عشق ایتدی
 اولماک بن خسته ایله همدم
 بن رنک ملامتنه بویاندم
 البته بو اودکه دوشدی جانه
 دشوار بلایمی سهل صانمک
 بندن سیزه دوشمسون براخکر
 سودا سیه ایتدی روز کارم
 بن بر قوشم اوچدم آشیانندن
 قیلیمک بکا ایو حکایتن چوق
 سیزدن صورر اولسه آته حالم
 سویلک که قنایه ویردی رختن
 ای پیر شکسته حال ناشاد
 دیمه که ندر بو ماجرالر
 بن بیلمز ایدم غم جهانی
 آسوده سراچه عسدمده

تا اولمیه واقف آته آته
 نه کنجدن و نه اژدهادان
 صولر صاچوبن یوزینه بیدار
 بر جسم فسرده وارجان یوق
 صالوب آتی دلبری گیدوبدر
 حالی بدل اولدی اوزگه حاله
 رخت اولدی تیننه اشک خونی
 صارمشدی باشه سیه عمامه
 یاندردی عمامه سیاهی
 عار ایتدی شهید غم کفندن
 کیم عاشقه پای بنددر بو
 کای برنجه همنشین و همراز
 بن شیفته خالی غرق ایتدی
 تانییه سز بوسوزده سز هم
 سودا زده لک اودینه یاندم
 آخر طوتوشوب چکر زبانه
 سیز داخی بنم اودییه یانمک
 چون دکدی خیردکسون شر
 عشق آلدی غنان اختیارم
 بن قندن و میل خانه قندن
 دخی بنم آنده کتمکیم یوق
 کیفیت محنت و ملامت
 ایام سیاه قیلدی بختن
 تکرری ایچون آکدن ایله داد
 سندن بکا ایتدی بوبلار
 تشویش زمین و آسمانی
 نه غصه ده ایدم و نه غمده

بیلمز لکیله خوش ایدی حالم	نه حسن ونه عشق ایدی خیالم
سن واسطه وجودم اولدک	سن مانع فیض جودم اولدک
اومدک که بنمله اوله سین شاد	دردا که امیدک اولدی برباد
بن یوق اولوب سن ایددی وار اول	اوز که خلفه امید وار اول
معذور طوت ای عزیز معذور	بن قصده سندن اولدم دور
چوق صدقه ایلدم آکا عزم	کیم دولت وصله ایدم جزم
صوصالیدی یولیمه اشک حسرت	دامانی طوتدی خار محنت
تحریر قیلوب مناسب حال	بوشعری هم ایتدی آکار سال

✽ غزل مناسب حال ✽

فضای عشقی چون کوردم صلاح عقلدن دورم	بنی رسوا گوروب عیب ایتمه ای ناصح که معذورم
اگر چاک کریبان ایلم منع ایلک چون من	متاع ننگدن عاری لباس عار دن عورم
بن و صحرای وحشت منزل ایتم عافیت کنجن	اسیر دام ظلمت اولمزم چون طالب نورم
تمرد عقل فرمانندن ایتسم دوستار بالله	بنی رأیله صاتمک عشق سلطانیته مأمورم
بلا ی عشق و درد دوست تر کن قیلمزم زاهد	نه مشتاق بهشتم سن کبی نه طالب حورم
خیال چین زلف و طاق ابروسیه ذوقم گور	صناسن حشمتیله کسریم قدریله فغفورم
غرض بر آد ایش عالمده بن هم ایلرم بر آد	محمد الله فضولی رند و رسوالقده مشهورم

✽ بو مجنونک جنونیک صفتیدر ✽

✽ وواد ی عشق سوداسنک کیفیتیدر ✽

اول شیوه عشق ایچنده ماهر	قیلدقده وصیتی آخر
طوتدی گوزه دوب طریق وحشت	اصحابدن انقطاع الفت
صحرا یه دوشوب کونش مثالی	تنها یورور اولدی لا ابالی
هر طاشه که یتدی دو کدی یاشن	لعل ایلدی کوه و دشت طاشن
کوز یاشنی بس که تو کدی هر سو	هر مرحله دن آقندی برجو
برابر بلا ایدی کواهی	باران سر شک و برق آهی
بارانله برق جسم و جانندن	بر مرتبه ده که بوندن آندن
دریالره یتسه لمعه تاب	صحرا لره دوشسه قطره آب
دریالر اولوردی جمله صحرا	صحرا لر اولوردی جمله دریا

فریاده طولدیروب بودیری فریاده گتوردی وحش وطیری
افغانی یتوردی آسمانه آتش صالوب آلهه جهانه
﴿بوجنونك آتاسی واقف حال اولدیغیدر﴾

﴿وآنی بیابان محتمده بولدیغیدر﴾

اولمش بو ادا ایله گهربار	کنجینه کشای کنج گفتار
ناچار قیلوب وداع مجنون	کاول برنجیه بیقرار و محزون
قیلدیلر آتاسنی خبردار	نومید دونوب شکسته و خوار
مجنون کی قیلدی آم و ناله	اول پیر چو واقف اولدی حاله
وادیلره آچدی چشمه تک کوز	صحرا لره طوتدی سیل تک یوز
بولونمدی اوغلنک نشانی	چون آراددی گزردی هر مکانی
بر کوشه ده گوردی لایالی	تا عاقبت اول شکسته حالی
احوالی خراب و سینه سی چاک	دوشمش یره خاکسار و غمناک
شمشاد لطیفی خیزرانه	دوشمش کل سرخی زعفرانه
ژنک غم روزکار طوتمش	آینه سنی غبار طوتمش
قیلمش قلمن فلک غمی نال	ایتمش الفن ستم یوکی دال
تکیه گهی خاک و بستی خار	هم صحبتی مورو همدی مار
آچش غم اوینه درلو روزن	خار اوزره اکا لوك دلوك تن
صورت کی قالدی بر زمان لال	اول پیر چو کوردی صورت حال
حیرت گوزی ایله باقه قالدی	بر لحظه آنی تحیر آلدی
کای بلبل بوستان بیداد	صکریه یقه یرتوب ایتدی فریاد
اسرار نهانکی عیان ایت	حال دلکی بکا بیان ایت
کیم ایلدی تیره روزکارک	کیم آلدی الکن اختیارک
آشفتنه روزکار اولوب سین	بالله نته بیقرار اولوب سین
بو ناله وزار کا سبب نه	نه سیرده سن سکا طلب نه
سن سویله بن ایلیم سرانجام	دریاده ایسه سکا درکام
روشن قیل بدن ایسته موجود	ظلماتده ایسه شمع مقصود
دانای سخورو خرد مند	مجنون دیدی ای بکا و یرن پند

کیمسین نه درر بو گفتگولر	بی فائده باطل آرزولر
گیت دردیسه سن دوا دکل سن	بیگانه سن آشنا دکل سن
بن بویله کلامه طوتمزم گوش	لیلی سوزی سویله یوخسه خاموش
دیدى بنم آتاک ای بلاکش	بن سنك ملامتم سن آتش
دیدى ندر آته یوخسه آنه	لیلی کرک اوزگه در فسانه
چون گوردی اطاعتده اهل	بیلدی که فقیر اوزگه در حال
ویردی بو فریبله تسلی	کیم طور کیده لم چیغردی لیلی
لیلی نزه کلدی میهماندر	لعل طلبکده درفشاندر
مجنونکه ایشتدی لیلی آدن	صانديکه فلک ویرر مرادن
لیسک دیوب ایاغه طوردی	اول کعبه مقصده یوز اوردی
پیر ایله جوان دلشکسته	کلدی اوه دلفکار وخسته
باشنده هوای وصل لیلی	نه آته غمی نه آته میلی
که آته نصیحت ایندی آغاز	که آته سی اولدی پند پرداز

❀ و بو مجنونه اناسی پند ویردی کیدر ❀

❀ و بوستان ملامتدن خارندامت دیردی کیدر ❀

کای راحت جان ونور دیده	فرزند یکانه کزیده
شانکده ریاست عرب وار	میراث شجاعت وادب وار
اطوار ملوکی طوت همیشه	آیین شجاعت ایله پیشه
ابروی خم ایسه گر مرادک	سست اتمه کانه اعتقادک
مژگان سیاهدن گوتور دل	اول نيزه جان ستانه مایل
اولسن نگران قد وقامت	قیل نيزه خونفشانه رغبت
گر زلف ایله گورمک ایستسن حال	گور هیأت نقطه بیکر دال
کوکک کوز و قاشه اولسه مفتون	گور دیده عین و ابروی نون
سن سروسن اوله کل گران بار	آزاد اوله گور نه کیم گرفتار
سن لعل سن اوله کل سبک سنک	دوندومه گونش کوروب روان رنک
ایتمه اوزیکی حباب ماننده	باشکده اولان هوایه خرسند
کیم یوقدرر اول هوایه بنیاد	باشک اولور اول هوایه برباد

سر گر ملك ائمه شمع نسبت	سوز غم عشقه مسرت
كور شمعى نچه دوشر بلايه	باشينه كيدن كيدر فنايه
ذوق دل و دیده قيلمه عادت	صالمه مى وشاهده ارادت
محبوب ومى ايله بسلين جان	صائمه اولور اهل عقل و ايمان
عقلی اوله مى مدام مستك	ايمانى اولور مى بت پرستك
شعره هوس ائمه كيم يماندر	يخشى ديسه لر آنى يلاندر
حالا قيله كور كال حاصل	قوت ائمه مجال كز مه غافل
اى باغ اميد من نهالى	قيلمه بزی ننگ پايمالى
محبوب هم ايستك كم اولماز	بز كيم سنك كنز سكا غم اولماز
واردر بو حشمدنه بيك قيله	هر طائفه ايجره بيك جميله
بربر قيله لم قو سكا عرض	يتسون يرينه بزه اولان فرض
بر سرو سهى قدوس من بر	ترويجى ايدلم مقرر
تعيين ايدلم سكا مه وسال	صرف ايله بلدو ككجه اموال
سن طوئمه همين طريق وحشت	قطع نسب ايله اهات
بزدن بو نصيحتى قبول ايت	هر لحظه بزی يتر ملول ايت
عشاق سفاهتن قلوب ياد	بو شعري نه خوش ديمش براستاد

غزل استاد

جان ويرمه غم عشقه كه عشق آفت جاندر	عشق آفت جان اولدينى مشهور جهاندر
سودايشمه سوداى غم عشقه هرگز	كيم حاصل سوداى غم عشق زياندر
هر ابروى خم قتلکه بر خنجر خونريز	هر زلف سیه قصديکه بر افعى ييلاندر
يخشى كورينور صورتى مهوشلرك اما	يخشى نظر ايتدكده سر انجامى يماندر
عشق ايجره عذاب اولديفن آندن ييلورم كيم	هر كسه كه عاشق قدر ايشى آه و فغاندر
ياد ائمه قره كوزلورك مردم چشمن	مردم ديوب آلدانه كيم اچدكارى قاندر
گر ديرسه فضولى كه كوزلرده وفا وار	آلدانه كه شاعر سوزى البته يلاندر

(بو مجنونك نصيحت قبول ايتديكيدر)

(آتاسنك دردى درمانه ايتديكيدر)

ویردی بوادا ایله جوایی	مجنون که ایشندی بو خطایی
کام دل وجامم آته آته	کای روح روانم آته آته
هر نه دیسه کز بکاروا در	تحقیق ایدوبم ایشم خطادر
ذل گنه ایله روسیاهم	آلوده دود رنگ آهم
اما نه دیم نه سویلیم آه	بن هم اولوبم بو ایشدن آگاه
ضبطمده عنان اقتدارم	یوقدر بو ایشمده اختیارم
خاطر نکران نکار جاذب	عقل اولدی ضعیف و عشق غالب
غیر المحبوب لیس فی الدار	طوتدی تن وجامی غم یار
بندن بنی ایستین نه بولسون	بنده دخی نیجه بئلاک اولسون
تقدیری ایدرمی کیمسه تغیر	تقدیر چو بویله در نه تدیر
ایسترمی ایدم بو درد و سوزی	اولسیدی بکا نشاط روزی
درده اوزین ایلمز گرفتار	کر صحتیه قادر اولسه بیمار
صائمک که قیلور داخی گدالغ	الویرسه گدایه پادشاهلق
دفع اولمیدیغدر امر معلوم	فطرتده نه حالت اولسه مقسوم
کیم کل دیکن اولماز و دیکن کل	اصلاحیه ایلماک تأمل
دیمک که اوله قبول ادراک	کیفیت آب و جوهر خاک
اود یاندره بیلیمیه بیلورمی	صو سفله لکندن آیریلورمی
ایجادمه ویردی زیب صورت	اول گونه که رحمة کلک قدرت
سودا ایله باغلادی ایاغم	طولاردی هوا ایله دماغم
باشدن ایاغیه محبت دوست	طولادی بدنمده کی رک و پوست
وقف ایلدی جانمی جفایه	ملک ایلدی گوکللی بلایه
اول مالک وقفه در تصرف	یوق بنده بو حکمدن تخلف
مهر ابدی قضا بولورمی	درد ازلی دوا بولورمی
سوز جگر ایله خوش مذاقم	بن شمع سراجیه فراقم
بیدادمه اولمش اوله مائل	بندن دیلین بو سوزی زائل
حالی آنک آتشیله در خوش	شمعک که حیاتی اولدی آتش
فانی دیلمش اوله حیاتن	اوددن دیلین آنک نجاتن

دشمنلغه دوستلق قیلوب آد	تدیر نجاتم ایلیمک یاد
بن غرقه بحر شوق یارم	برهم زده غم نکارم
آنحق سبب قرارم اولدر	آرام دل فکارم اولدر
آنکه ایدک بودرده مرهم	اورماک دخی اوزگه کسه دن دم
دیرسز بکا ویردیلمر بلالمر	لیلی کبی چوق بری لقالمر
بالله دیمه کز بو حرفی زنهار	عالمده برآندن اوزگه کیم وار
بلبل کل ایچون قیلنده ناله	دردینه دوا اولورمی لاله
خسرو دگیلم بکا که دلبر	شیرین اوله کاه کاه شکر
بن یک جهتم طریقتمده	تغییر ایشی یوق جیلمده
عذرینی بیان ایدوب هاندم	تقریره گتوردی برغزل هم

﴿بو غزل مجنون دیلندندر﴾

عشق دردی ای معالج قابل درمان دکل	جوهرندن ایلیمک جسمی جدا آسان دکل
دور جورندن شکایت ایدنه عاشق دیمک	عشق مستی واقف کیفیت دوران دکل
شهردن صحرا یه برفرق اولدوغن هر کیم بیلمور	بیلمش اول کیم عشق صحرا سنده سرگردان دکل
جانی جانان اتحادی فارغ ایلمر جسمدن	جسمدن آگاه اولان جان واصل جانان دکل
دیرایمش دشمن که همدرد فضولی یارایله	هر سوزی بهتان ایسه حقابوسوز بهتان دکل

﴿بو مجنونک آتاسی لیلی یه خواستارلق ایتدیگیدر﴾

﴿ولیلی آتاسنک مجنوندن بیزار لغیدر﴾

ساقی گتور اول شراب نابی	کیم یتدی نصابه غم حسابی
غم دشمن جان مبتلا در	دفع ایلیه گورکه بر بلا در
سوز جوهرنه اولن خریدار	بو نوعله گرم قیلدی بازار
کیم عاجز اولوب غم ایچره اول پیر	مجنونه قیلدی فکر زنجیر
بیلدیکه گر اولماز اولسه لیلی	ممکن دکل اولمنی تسلی
قیلدی طلبن اوزینه لازم	جمع ایتدی عالی واعاظم
امیدله باغلدی اوموب کام	اول کعبه آرزویه احرام
چون لیلی آتاسی بیلدی حالی	اویدردی اکا بر واعالی

قیلیدی اولارکله عزم خانه	قارشولرینه اولوب روانه
بیك کز دیدی اوله خیرمقدم	اهلا وسهلا دییوب دمام
اول سرو کبی ایاغه طوردی	چون شمع صفت اولار اوتوردی
تا کام دل اله میهمانلر	اورتایه براقدی طرفه خوانلر
جدی وحملیله آسمان سان	اولمشدی طولوب کبابله خوان
اول خوانلری آسمانه مانند	اما عجب ار قیله خردمند
بو ممکن اولورمی آسماندن	هرکیم غرضی بوایدی خواندن
تقریبله دردن ایتدی تقریر	خوانلر کتورلدیکنده اول پیر
سندن قونک مرادی حاصل	کای قدرله قیله قبائل
حکیم نیجه بیك اوه رواندر	اصل نسیم سکا عیاندن
معروف طوائفم عطاده	مشهور قبائلم سخاده
هم وار عداوتمده تشویر	هم وار محبتده تاثیر
هر نیجه دیسم یوز اونجه وارم	سر دفتر اهل روزگارم
ایزد بکا بر کهر ویر ویدر	نخل املم ثمر ویر ویدر
بر لعله اوله هم ترازو	حالا دیلرم بو طرفه لؤلؤ
ترکیب قیلم مفرح دل	تا لؤلؤ اولانده لعله واصل
جوق لعل حقیقتی صوردم	چوق کانلره تیشه وش یوز اوردم
بر لعل که لایق اوله یوقدر	هرکانده اگرچه لعل چوقدر
کیم لؤلومه اودر سزاوار	بر لعلک ایشتمشم سنک وار
اول لعله دری محترم قیل	لطف ایله عنایت وکرم قیل
اولسون کله سرو سایه گستر	قیلسون کای سرو سایه پرور
بر خیر ایشدر تعلل ایتمه	فهم ایت سوزیمی تغافل ایتمه
هرنه دیلریسک ایسته بندن	کر حاصل اولور بوکام سندن
کیم بر یوزین ایلیه نهان گنج	اونجه قیله بن سکا روان گنج
کیم بولیه سن آکا خزانه	اونجه کهر ایلم روانه
اول گنج نهانک اژدرهاسی	اول سرو سمندرک آتاسی
بن کیبی اسیر دام فرزند	لطفیله دیدیکه ای خردمند

سن خوش کلدك صفا كتوردك	توپراقلردن بزی گتوردك
مشكلجه خطابدر خطابك	بیلمن نیجه ویرهیم جوان
قربك بیلورم بكا شرفدر	اما خلفك عجب خلفدر
مجنون دیو طعن ایدر خلائق	مجنونه بنم قینم نه لایق
لیلی دیمیم که نازنیندر	اما که کینیز کتریندر
اولزمی کینیز جنس مردم	یوقدرمی کینیزه هم ترحم
دیویله پری اولورمی همدم	اولمز سوزی آچه ابسم ابسم
دیوانه ضایع ایله رنج	ویرانه كرك آکا ندر کنج
تدبیر ایله دوندروب مزاجن	سوداسنك ایلسن علاجن
لیلی آنك اولسون ایلدم عهد	وار ایمدی سن ایت علاجنه جهد

﴿ بو مجنون آتاسنك حرمانیدر ﴾

﴿ وغیر بادن تدبیر درمانیدر ﴾

اول صاحب نك ونام وناموس	دوندی اوه کلدی خوار و مأیوس
مجنونه دیدیکه ای جفاکش	حاجت یتر اولمه کل مشوش
عقلیله آچیلور اول معما	لیلی بی سکا ویررلر اما
شرطی بوکه اوله سن خردمند	ارباب خرددن آله سن پند
رفع اوله علامت جنونك	عقل اوله همیشه رهنمونك
مجنون دیدی ای ادیب کامل	دیوانه اولورمی هیچ عاقل
کر بنده براختیار اولیدی	تدبیرمه اعتبار اولیدی
اولدن ادب شعار ایدردم	تمکینمی استوار ایدردم
اولمازدی بو حاله احتیاجم	کیم اوله علاجله علاجم
بنده بو علاجه یوق مدارا	بیک کنز غم ایتیم آشکارا
یوقدر روشمده انقلابم	اولکه جوابدر جوابم
سن اهل خردسن ایله تدبیر	تدبیرك ایده مگر که تأثیر
لیلی بی دخی بن ایتیم یاد	بن عاقل وقت اولم سن آزاد
اول پیر شکسته حال حیران	تدبیر علاج ایدوب فراوان

هرقنده ایشیتدی بر طیبی
 اظهار ایدوب آ که احتیاجن
 بیمارنه بیک طیب حاذق
 هر یرده که بیلدی بر نظرگاه
 چوق ال کوتوروب دعا لرایتدی
 رایسله ملولن ایتمگه شاد
 چوق سحر اولوب یازلدی تعوید
 ایدلمدی هیچ بر یله چاره
 برگون دیدیلر آ کا که ای پیر
 کیم کعبه یه ایلته سن اسیرک
 طوف حرم اولسه آ که حاصل
 اورسه حجر مبارکه باش
 * بو مجنون بیچاره نك کعبه یه یوز اوردیغیدر *
 * و مناجاتله سوداسی ارتدیغیدر *

اول پیر بو خیرایشه قیلوب جهد
 آلدی آنی عزم راه قیلدی
 چون کعبه یه ایردی اول نکو خوی
 طوت کعبه یه روی طاعت ایله
 تعظیم شرائطن ادا قیل
 اوله که قبول اوله نیازک
 بو یرده قبول اولور دعا لر
 قیل توبه که احسن عملدر
 مجنون بولوب اول مقامدن ذوق
 سوزیله چکوب جگردن آواز
 کای سققی بلند و قدری عالی
 ای قبله اهل عزو اقبال
 ای مغز وفایه کسوتک پوست
 مجنونه مرتب ایتدی بر مهد
 عزم حرم آله قیلدی
 مجنونه دیدیکه ای بلا جوی
 تمکین و ادب رعایت ایله
 اخلاصی درست ایدوب دعا قیل
 حق شفقتی اوله چاره سازک
 بو بقعه ده بخش اولور عطار
 جهد ایله نجاته کیم محلد
 صالیدی آنی چرخه نشئه شوق
 عرض ایتدی بنای کعبه یه راز
 محراب و اعظم و اعالی
 رخسار زمینه غبرین خال
 همرنک پلاس خانه دوست

صندوق جواهر سعادت	ای کلبن غنچه سیادت
اما نه بنم کبی جهان گرد	ای دائم اولان بنمله همدرد
زمزم کبی گوزدن آقیدن یاش	گو کسینه اورن حجر کبی طاش
کوکلنده نهان طوتن هواسن	یوسته سیه قیلوب لباسن
سویله که انیسکم موافق	بالله کیمه سن بویرده عاشق
قیلمش سنی قبله قبائل	اولمش سکا عشق فیضی حاصل
بو معبد پر صفا حقیچون	یارب بو حرم سرا حقیچون
مانند اساس کعبه قائم	قیل منده بنای عشقی دائم
هر لحظه و هر زمان و هر دم	صال گو کلومه درد عشقندن غم
شوقیله همیشه ذوقم آرتور	عشق ایچره مدام شوقم آرتور
قیل کوکلی اول غمه گرفتار	هرقائده که عالم ایچره غم وار
عشقیله همیشه آشنا قیل	اندیشه عقلدن جدا قیل
دائم بکا آنده قیل تجلی	آرتور بکا ذوق و شوق لیلی
ایت کوکلی وحشتیله معتاد	چوقدر بنی آدم ایچره بیداد
کیم یمیه آدمی غباری	بر ملکده ویر یکا قراری
ایستردی دعا قیلوب اجابت	اول زائر کعبه انابت
بوشعرایدی هر دم ایتدیکی ذکر	طغیان بلادن ایتیوب فکر

﴿ بو غزل مجنونک مناجاتیدر ﴾

بردم بلای عشقندن اتمه جدا بنی	یارب بلای عشقه قیل آشنا بنی
یعنی که چوق بلالره قیل مبتلا بنی	آز ایله عنایتکی اهل دردندن
بن ایسترم بلایی چو ایستر بلایی	اولدجه بن کو تورمه بلادن ارادتم
نادوست طعن ایدوب دیمیه بنی وفا بنی	تمکینمی بلای محبتده قیلمه سست
کلدجه دردنه بتر ایت مبتلا بنی	کیتدجه حسنن ایله زیاده نکارمک
قیل قابل سعادت فقرو فنا بنی	بن قاندن وملازمت اعتبار وجاه
وصلینه ممکن اوله یتورمک صبا بنی	اویله ضعیف قیل تمی فرقتده کیم
یارب مقید ایله مطلق بکا بنی	نخوت قیلوب نصیب فضولی کبی بکا

﴿ بو مجنونك كعبه دن مراجعتيدر ﴾

﴿ ووحوش ايله مصاحبتيدر ﴾

بر بر ايشيدوب سوزن آتاسی	بیلدیکه قبول اولور دعاسی
افزون اولور اول غم و ملامت	ممکن دکل اوغلنه سلامت
چوق قیلدی فغان و ناله و زار	اوغلندن امیدی کسدی ناچار
اول پیر قالب اوراده حیران	مجنون طوتوبن ره بیابان
تنها سفر اختیار قیلدی	عزم سر کوی یار قیلدی
کوندز کوزی یاشی هادی راه	کیجه یولی شمع شعله آه
که درد ايله یار یار ایدردی	که اوتوره که طوره کیدردی

﴿ مجنونك طاغ ايله مصاحبتيدر ﴾

﴿ و جاری اولان چشمه ايله مناسبتيدر ﴾

بر طاغ ایرشدی یولده ناکاه	قدینه لباس وهم کوتاه
سقفده عقاب چرخ فانی	مضر کمرنده لعل کانی
منعم صفی لباسی فاخر	جیب و بغلی طولو جواهر
دریا قیلوبن آکا تضرع	ایلردی ذخیره سن توقع
صحرا ایدوبن آکا تولا	ایلردی معیشتن تمنا
اول چشمه لر ایلوب روانه	اولشدی اولاره آته آته
تعظیم ايله قلمش آنی حق یاد	قرآنده الجبال اوتاد
مجنون آکا ایلوب تماشا	بر اودلو سرود قیلدی انشا
اولدقده سرود ايله نواساز	آندن هم ایشندی عکس اواز
صاندیکه اوزیله هم نفسدر	دیدى بکا بر رفیق بسدر
یوز شکرکه یار غار بولدم	گزدم بوجهانی یار بولدم
عشق اودین آکاهم ایتدی روشن	کای گوشه نشین پاک دامن
سوز جگرمدن اولدک آکاه	احسنت احسنت باریک الله
بر عاشق مبتلا ایمشن	درد اهلنه آشنا ایمشن
سنسن بکا همدم موافق	داغیله اولور همیشه عاشق

بیداد یله گو کسکه اوروب طاش	درد یله گوز کدن آقیدوب یاش
نولدی سکا بوبله مست اولوبسن	غم دامنه پای بست اولوبسن
قان ایله طولو بدرر کنسارک	نه کلیدن اوله بو لاله هزارک
باغیرک گورورم اولو بدرر صو	نه سرو قدک هوا سیدر بو
کل آغلیه لم بو ماجرایه	بردم قوشه لم صدا صدایه
چون بردم آنکه آغلدی زار	درد دل زارن ایتدی اظهار
عزم ایلدی خاک کوی یاره	لیلینک اوی اولان دیاره

﴿ بو مجنونک غزال ایله مقالاتیدر ﴾

﴿ وعشق باینده آنکه اولان حالاتیدر ﴾

گوردیکه بر آوجی دام قورمش	دامینه غزالدر یوز اورمش
بر آهو اسیر دامی اولمش	قان یاشی قره گوزینه طولمش
بوینو بوریلو ایاغی باغلو	شها گوزی نملو جانی داغلو
احوالنه رحم قیلدی مجنون	باقدی آکادو کدی اشک کلکون
گو کلینه قتی کلوب بوبیداد	یومشق یومشق دیدی که صیاد
رحم ایله بومشگبو غزاله	رحم ایتزمی کشتی بو حاله
صیاد بونا توانه قیمه	قیل جانکه رحم جانه قیمه
صیاد صقن جفا یماندر	بیلمز سمنی که قانه قاندر
صیاد بکا باغشله قان	یاندرمه جفا اودینه جان
صیاد دیدی بودر معاشم	آچمن ایاغن گیدرسه باشم
قتلنده بوصیدک ایتسم اهل	اطفال و عیاله نولور حال
مجنون آکا و یردی جمله رختن	پاک ایلدی بر کدن درختن
اول طرفه غزالک آچدی بندن	شاد ایلدی جان دردمندن
یوزاوردی یوزینه قیلدی افغان	کوز سوردی کوزینه اولدی کریان
کای بادیه گرد و باد ناورد	نازک بدنیه ناز پرورد
سن زینت هر کل زمین سن	کل کبی لطیف و نازنین سن
ای سبزه جویبار وحشت	رعنا سمن بهار وحشت

اولغل بکا دشت رهنمونی	تنها قومیه بن زبونی
انسان دیوب ایتمه بندن اکراه	گزر برنجیه گون بنمله همراه
کسمه ایاغک بو رهگذردن	یاشم کبی کیتمه چشم تردن
سر منزلزدن اولمه غافل	سر چشمه چشم ایله منزل
اشک و مژه آبله کیهاک	اولسون بگم قرار کاهک
سهل ایله بکا غم نکاری	ای چشم نکار یاد کاری
سن ویر بن خسته یه تسلی	قیلقدده خیال چشم لیلی
آهو هم آنکله انس طوتدی	چون اول بشریتن اونوتدی
صحراده آنکله طوتدیلر خو	آنک سبیلله هم چوق آهو

﴿ بو مجنون دردمندک کبوتر ایله شرح حالیدر ﴾

﴿ و آندن التماس تدارک مافی البالیدر ﴾

بردامده گوردی بر کبوتر	بر منزله یتدی زار و مضطر
بیک غم متوجه آکا هر دم	هر روزن دامی بر در غم
یاشی کبی جوشه کلدی قانی	مجنون آکا باقدی یاندی جانی
قورترمغن ایلدی توقع	صیادنه ایلدی تضرع
فقره بو حمامه تک اسیرم	صیاد دیدیکه من فقیرم
آزاد اوله من قالم گرفتار	خاشاکه بو مرغ تیز رفتار
آندن بونی دامن رها قیل	گر وار ایسه قیمتن ادا قیل
آندن بونی دام غمدن آزاد	اول بنی ایله غصه دن شاد
شفاف چو دیده کبوتر	وار ایدی قولنده بر در تر
افتاده نک اولدی دستگیری	ویردی آنی الدی اول اسیری
آنجه که ایاغن ایتدی کلگون	سوردی قدمینه چشم پر خون
بیک نغمه شوق ساز ایدردی	هر دم اکا عرض راز ایدردی
آرباب وفایه محرم راز	کای تیز پرو بلند پرواز
اندوه ملامت مدامک	بورنک لباس نیل فامک
کیم قیلدی سنی اسیر ماتم	اظهار قیلوب نشانه غم
قاجه که منم سنکله هم درد	گر عاشق ایسک سن ای جهان گرد

کنجینه رازمه امین اول	بر لحظه بنماید همنشین اول
کوز یاشمی آب ودانه قلغل	باشم توکن آشیانه قلغل
بندن هم ایلت نکاره نامه	سن قاصدا یمش سن ای حمامه
پیغام ایلت کتور جوابم	کور هجر رخنده اضطرابم
هرچز کنوبن طواف ایونده	بالله سر کوبینه کیدنده
بر طوف ثوابی بکا ویر	یاد ایله بنی ثوابمه کیر
قیل اوز پکا دانه بی بهانه	قون خلو درینه ایسته دانه
بندن یتور اول یره زمین بوس	اولدجه محالک اتمه ناموس
کیم قیلدی انی هم انسه مائل	آنجه دیدی اکا هر غم دل
کوندوزلر اولوردی پاسبانی	باشنده اولوب شب آشیانی
هم وحش مطیع اولدی هم طیر	ذاتنده کوروب نشانه خیر
بر فوج یغلدی واره واره	رام اولدی بهایم اول فکاره
خیل دد ودام آنک سپاهی	اول زارایدی ملک دردشاهی
کیم اوز عکسن سانوردی اغیار	اولمشدی بشردن او یله بیزار
اوز سایه سن ایتمزایدی همراه	آتوب کوکه دود شعله آه

✽ بو لیلی احوالندن بر خبردر ✽

✽ معشوق وعاشق اطوارندن بر اثردر ✽

مشتاق شراب خو شکوارم	ساقی متالم خوارم
رحم ایت بر ایاغله الم آل	افتاده لکم کور اتمه اهل
بو بزمی چون ایلدک مرتب	اظهار قیلوب صفای مشرب
هم خاص رعایت ایله هم عام	بزم اهلته نوبت ایله ویر جام
لیلی بی که اصلدر اونو تمه	مجنونه همین شراب طو تمه
بوکلشنه بویله دیکدی شمشاد	دهقان فصیح فارسی زاد
داغ غم عشق لاله زاری	کیم اول چمن وفا بهاری
لیلی صدف جواهر غم	یعنی روش وفاده محکم
اورمشدی ایاغه بندن بند	کیرمشدی حصاره کنج مانند
نه کیسه ایله بر اختلاطی	نه بر فرحی نه بر نشاطی

بیگانه جمیع آشناندن	بزار آتاندن و آتاندن
پروانه صفت حوالی شمع	یانشه اولوردی خوبلر جمع
اکلنگه طبع نازنینی	شاد اولغنه خاطر حزینی
شیرین سوزایله چکوب بیانه	بیك طرفه جه طرفه جه فسانه
تقریب ایله لحظه لحظه بنیاد	ایلرلر ایدی زمان زمان یاد
بر عضوینی ایلوب جراححت	اول ترك قیلوب نشاط و راحت
دوشمزدی اولار دوشن خیاله	ایلردی بهانه ایله ناله
جان گوزگوسنه سالوردی اول ژنك	قیزلر قاشه ویرسه و سمه دن رنك
اول نیله چکوردی رخت فی الحال	قیزلر یوزه قویسه نیلدن خال
اول نقش خیاله شکیا	قیزلرده خیال نقش دیبا
آنك الی اشگی ایله پر خون	قیزلارك الی خنده کلگون
مژکانه دوکردی اشك سیلی	نه ایگنه ده نه ایپکده میلی
کر رشته یه چکسه لردی گوهر	قیزلر قیلوب آرزوی زیور
تار بدینه گوهر اشك	اولدخی چکوردی ایلوب رشك
لیلی دیه نه دیردی مجنون	مجنوندن ایدی جنونی افزون
برگوشه ده اول قالوردی و شمع	دونلر که گیدوب یانندن اول جمع
سوز جگرین عیان ایدردی	شمعه غم دل بیان ایدردی

﴿ بو لیلی نك چراغله ماجرا سیدر ﴾

﴿ و آندن چاره سازی دل تمناسیدر ﴾

باشی قرالو ایاغی باغلو	کل ای کوزی باغلو بغری داغلو
راز دل زارک ایله روشن	کل اوله لیم هم نفس من و سن
آلفته وزرد وزار ایدوبدر	نه درد سنی نزار ایدوبدر
دود دله دمبدم بویاتمق	باشدن ایاغه ندر بویاتمق
کیم آب حیاتک اولدی آتش	نه جنسدر اصلک ای بلاکش
سر رشته رازدن خبر ویر	شرح دل گرم و چشم تر ویر
هم آتسه غرقه سن هم آبه	هر لحظه دوشرسن اضطرابه
کیم آتشک آبدن اولور تیز	نه سحر قیلور سن ای سحر خیز

منده دخی وار برغم دل	من سوخته دن هم اوله غافل
بلکه نیجه مرتبه زیاده	من هم سکا بکنزرم وفاده
من کیجه وگوندوزم گرفتار	سن کیجه همین ینارسن ای زار
نسبت بکا راحت رواندر	سنده اثر هوا زیاندر
مجلسلر ایچنده ایلمک فاش	خوشدر سکا سرکی دوکوب یاش
گوکلکده کیدر دلکده دایم	گوکلک چو دکل وفاده قائم
نی کبی خزانه هوایم	من ثابت عرصه بلایم
باشم کیسلورسه سویلمم راز	اولم اولور اولمز ایله دمساز
سنده دخی تاب یوق نه حاصل	دیردم سکا سویلم غم دل
آهم گتورر سنی گدازه	دویمز جکرم بوشرح رازه
اولمادی بکا بویولده یولداش	هریاره بو دردی ایلم فاش
قتلتمدی دوشدی طاشه طاغه	صبر ایلمدی بودرد وداغه
تاقاچییه سین ایراغه سن هم	یانکده سنک هم اورمیم دم
دم اورمغه یوق یاننده جانی	شمک چو گورردی یوق زبانی

﴿بولیلی نك پروانه یه کشف رازیدر﴾

﴿وانکله فی الجملة اظهار نیازیدر﴾

عرض ایلرادی اولان نیازن	پروانه یه شرح ایدردی رازن
سرگشته آب ودانه عشق	کای طائر آشیانه عشق
عاشقسن اما تمام عاشق	سنسن ره عشق ایچنده صادق
برذوقه ایکی جهان ویررسن	برگورمکه یاری جان ویررسن
گویا که فاده در وصالک	خوشدر طلب وفاده حالک
عشق ایچره سرآمد زمانسن	هر نیجه که شهره جهانسن
نیجه اوله سنده شوق دیدار	مشکل که منم کبی اولوب زار
من دام بلاو درده پایست	سن سیرده سن همیشه سرمست
هجران بکا متصل قریندر	دیرلر سکا دوست همنشیندر
دشوار غمک قیلورسن آسان	برشعله یه سن نثار ایدوب جان
بیك جان دیلرم غم ایچره مردم	من جانله ایسترم چکم غم

منجه سكا يوق غم نهانی	گر وار دیسك قنی نشانی
قانی نم چشم اشك ریزك	قانی دم سردو گرم خیزك
قانی ستم و بلایه طور مق	عشقه طوریشوب جفایه طور مق
پروانه ده هم گورردی نقصان	بولزدی آنكه درده درمان
ناچار قیلوب تحمل و صبر	اول كسره دیلردی غییدن جبر
یاری کیجه لر كه چشمه خواب	گوزلر چنن قیلوردی سیراب
ظلماته دوشردی نور بینش	آرام بولوردی آفرینش
اویخویه گیدردی یار واغیار	درد اهلی همین قالوردی بیدار
صحرا یه چیقردی اودن اول ماه	كامنجه قیلوردی ناله و آه
فریادن ایدوب بلند پایه	راز دلی آچردی آیه

﴿ بولیلی نك ماه ایله مناظره قیلدوغیدر ﴾

﴿ وخورشید کی شوق اودینه یاقیلدوغیدر ﴾

کای کاه قدم کی خیسده	کاهی پر اولن مشال دیده
که ظاهر اولان بکا غم تک	که غائب انیس و همدم تک
شاهددر آکا بو انقلابك	کیم عاشقیسین بر آفتابك
هجران ایله نزار اولوبسن	سرگشته روزگار اولوبسن
ای محنت عشقندن خبردار	گور تگری ایچون نه محنت وار
قیل شعله آهمه نظاره	گر واریسه رحك ایله چاره
سیر ایله فضای هر دیاری	گزر جمله دشت و کوهساری
گور قنده در اول بنم پناهم	شاهم ماهم امید کاهم
حال دلم آکا عرض ایله	بالله نیجه گوردك ایسه سویله
تا وقت سحر بوایدی حالی	تشویشن اولمز ایدی خالی
مرغ سحری چکنده آواز	ایلردی براوز که نوحه آغاز
کای وای تو کندی مایه عمر	خورشیده ایرشدی سایه عمر
دمدر در فرصت اوله مسدود	مشکل گورینه بیان مقصود
دمدر اویانه یوقودن اغیار	شرح غم دردم اوله دشوار
من اختر برج اشتیاقم	من شمع سراچه فراقم

کوندز حبسم کیجه نجاتم کوندز میتیم کیجه حیاتم
اولمش دونمه کونم مطابق کون کورمزایمش بلالوعاشق

﴿ بولیلی نك صباه پیام احوالیدر ﴾

﴿ وبو امید ایله دفع ملالیدر ﴾

ایلردی صباه دردن اظهار	کای باد صبا طور ایمدی زنه‌ار
ایل غافل ایکن بو ماجرادن	سلطاننه ثنا گوتور گدادن
کورمونس و غمگساری کیمدر	بزدن که اوصاندی یاری کیمدر
کوکلی کیمک ایله در تسلی	یادینسه کلور می هیچ لیلی
عرض ایله که ای گوزل شه‌ن‌شاه	حقدر سکا بنده دن بواکراه
اول که من فکاری کوردک	برتازه و تر بهاری گوردک
حالا که اسیر دام دردم	مانند خزان ضعیف و زردم
میل ایلسین من تزاره	دوندیسسه ارادتک نه چاره
من برک خزانم اولشم خوار	سن تازه بهارسین طلبکار
هر نیجه که خوارو خاکسارم	هم شفقتکه امید وارم
ترک ایتمه عواطف عمیمی	یاد ایله مودت قدیمی
شب تاسحر اول بت سمندر	بیدار قالب مشال اختر
ایلردی بوسوزش ایله شیون	اولدمکه اولوردی روز روشن
نغمه کبی پرده دار اولوردی	بر پرده ایچنده زار اولوردی
دائم کچورردی اول جکر سوز	اوقاتی بور سمله شب و روز
پیوسته چکرردی اول کل اندام	اندیشه صبح و محنت شام

﴿ لیلی نك ایام بهارده سیر کلزار ایتدیگیدر ﴾

﴿ وکلزارده مراده یتدیوگیدر ﴾

برکون که بهار عالم آرای	ذوق اهلنه اولدی راحت افزای
آینه دوردن کیدوب ژنک	دور ایتدی زمینی آسمان رنک
فیض شب کیمیا اثر دن	تأثیر شمامه سحر دن
آچیلدی خم بنفشه دن تاب	شبم کله صاچدی لؤلؤی ناب
کلزاره هوا عبیر توکدی	صحرا به غبار مشک چوکدی

اول طاشله یاردی غنچه باشن	یاغدردی سحاب ژاله طاشن
بنسوق ینگله آکا دمام	زخمینه اوروب شکوفه مرهم
کل سبزه ملکنک خراجن	سبزه کله ویردی مشک باجن
فیروزه ولعل وسبزه وکل	خوش رنگه ینگدیلر تجمل
کل آدینه آچدی بیک معما	درک ایلدی غنچه رمز وایما
فیض آلدینی خلقه اولدی ظاهر	مضمون رباعی عناصر
هر سبزه کیم سالاردی سایه	سوسن ورق اوچوب هوایه
پولاده اگر ویریدی بر صو	اول سبزه اوغرایوب آقان جو
شمشیر صفت زبان بولوردی	بولاد دمنده جان بولوردی
بکزدی زمینی آسمانه	آرایش سبزه دن زمانه
کو کدن یره دوشدوکنده هر دم	خورشید چراغ چشم عالم
بیلمزدی زمینی آسماندن	تحقیق ایدوبن چیقوب کاندن
هر یرده اولندی بزمه بنیاد	کلزار اولدی عشرت آباد
هر بقعه ده هر کیم ایچدی بر جام	هر گوشه ده هر کیم آلدی بر کام
یوق لیلی ناتوانده رونق	لیلینک اناسی گوردی مطلق
بیک غنچه آچدی اول آچلمز	میلی کل وسرو سبزه قیلمز
جمع ایلدی نازنین صنم	صرف ایتدی شکوفه تک درملر
قیلدی کله عرض نوبهاری	صحرایه چیقاردی اول نکاری
بر دم کوله اوینه یه اوله شاد	تا غصه و غمدن اوله آزاد
همراه اولوب اولدیلر خرامان	اول بر نیچه بکر پاک دامان
رفع ایلدیلر حیا حجابن	یوزدن کوتوروب ادب تقابن
اظهاره کتوردی ایتیوب سهو	هر کیم نه بیلورسه لعب یا لهو
بلبللره اولدیلر هم آواز	کاه ایلوبن سرودلر ساز
شمشاده یتوردیلر خجالت	که کوستروب اوینمده حالت
اولزدی بولهو لعبه میلی	لیکن هوس ایلزدی لیلی
کل ذوقی رخ نکار دردین	آرتورمشیدی بهار دردین
تنها طوته بر بوجاقده ماتم	ایستردی فراغتیه بر دم

آرتوردی بلاسنه بلالر	آرلیوب اول پری لقالر
نیرنگیله ویردی آنلره رنک	چون ایلدی کثرت آنی دلتنک
تا اوده چکلمیه ندامت	کای سرولر ایلک اقامت
سیر ایلیم حوالی دشت	طورك قیله لم طرف طرف کشت
جمع ایلیم گوزل چیچکلر	سانجوب بله نازنین اتکلر
اولدر بو صنمیر ایچره نادر	چوق درمکه هر کیم اولسه قادر
طاغلدی شرر طوتشدی آتش	هر بریانه کیتدی بر پریش
قیلیدی گوزن ابروش گهربار	تنها قالب ایتدی ناله وزار

❖ بولیلی نك ابر ایله اظهار نیازیدر ❖

❖ وعشق باینده کشف رازیدر ❖

کای آهمله همیشه همراز	ابر ایله تکلم ایتدی آغاز
صانمه من زاردن بترسن	گوز یاشک ایله گوگه یترسن
بحث اتمه بنمله روز هجران	عرض ایله رعد و برق و باران
افلاکه چکننده شعله آه	فریاد قیلوب دم سحرگاه
کل کور من زار بی قراری	سیلاب سرشک ایدنده جاری
دریالره دوکه آب رویک	ای ابر هر اکسلنده صویک
دریالره هم باغشله آندن	آل صوبی بوچشم خوفشانندن
دوشدی سکا حاجتم روا قیل	ای ابر بکا دمی وفا قیل
زار آغله وسویله یاره بندن	وار اول یوزی کل نیکاره بندن
وی آرزوی دل حزینم	کای طرفه نیکار نازنینم
رنک رخ زردو اشک آلم	کل گورکه ندر غمکده حالم
کوز رنک وجودی کورمن اولدی	جان باریدن گوتورمن اولدی
رحم ایله که کلدی رحم چاغی	جانم جانی کوزوم چراغی
بر دردلو ماجرا ایمش عشق	بن بیلیمز ایدم بلا ایمش عشق
عشق ایچره سکا شریک دردم	دیدک که بلا یولنده مردم
درده بنی ایلک حواله	صالدک من خسته بی بو حاله
معلومدر سکا نه قالدی	هر دردکه وار لیلی آلدی

ای مرد بنم دیو اوران لاف	انصافیدر بوقانی انصاف
طوت کیم خس و خاار هگزارم	طپراق کبی یولیکده خوارم
خورشید جالک ای مه نو	طپراغه نوله براقسه پرتو
باران وصالک ای دورناب	قیلسه خس و خاری نوله سیراب
اوله بزی غفلتیه مدهوش	هم صحبتک ایله فراموش
ای یار موافق وفادار	ای بن کبی وبکا سزاوار
کل یانمه کسمه آشنالق	یخشیمی اولور بو بی وفالق
دیرلر سنی عاشق نکوروی	عاشقلمه بویله می اولور خوی
هر کیم کرک اوز ایشنده کامل	عاشق نه روا که اوله عاقل
عاشق گکر اولیوب قراری	طوف ایده مدام کوی یاری
دوشمز بو یکا سنک کذارک	وار اوله مگر بر اوزگه یارک
یارک بن ایسم بکا نظر قیل	کاهی بو یکایه برگذر قیل
گر سنده اولان فراغت دل	بردم بکا اولسه ایدی حاصل
گیسوی مسلسل وکره گهیر	بوینده گر اولمیدی زنجیر
ورباغلمیدی بند خلخال	قید ایله ایاغمی مه وسال
عییسه چکلمسیدی آدم	بالله بو ایدی همین مرادم
کیم سایه مثالی سندن ای نور	اولدجه وجودم اولیم دور
اما نیدهیم اسیر قیدم	بونی وایاغی باغلو صیدم
بیلدیرمگه محنت و ملالم	بو شعر یتر بیان حالم

✽ غزل مناسب حال لیلی ✽

عشق دامینه گرفتار اوله لی زار اولوبم	نه بلادرکه آکا بویله گرفتار اولوبم
دل دیمکدن کسیلوب تن حرکتدن وه کیم	کنج غمخانه به بر صورت دیوار اولوبم
قدرتم یوق که قیلم کیمسه به شرح غم دل	اوله کیم عارضه هجرله بیمار اولوبم
حذر طعنه دن اول غایته یتمشدر کیم	یاره اغیار اولوب اغیارم ایله یار اولوبم
دیمزم دخی سکا عاشقم ای کل زیرا	سکا عاشقلم اظهار ایده لی خوار اولوبم
عقل و صبر و دل و تن کیتدی بحمدالله کیم	سفر ساحل دریایه سبکبار اولوبم
یوق فضولی خبرم مطلق اوزومدن بس کیم	واله نقش خیال رخ دلدار اولوبم

﴿ بولیلینک کنج غمده کریانلغیدر ﴾
 ﴿ و مجنونک وادی عشقده سر کردانلغیدر ﴾

زار آغلرایکن بورسمه اول ماه	بر طرفه صدا ایشندی ناکاه
بر کیمسه او قوردی شعر مجنون	بونکته عبارتنده مضمون
کای نشئه عشقدن اورن دم	مجنونی ده صائمه لیلیدن کم
مجنونه لیلی یی برابر	کر کیمسه دیرسه قیلمه باور
لیلیده اگر چه درد چوقدر	مجنون حزینجه دردی یوقدر
لیلی الی اکنه دندر افکار	مجنونه قلیجیلر ایلز یار
لیلی یی ایدر حریر دلگیر	مجنونه ویرر نشاط زنجیر
مجنوندر اولان غمه گرفتار	لیلی کیمه اولمش اوله غم خوار
مجنونه یتر شکنجه تب	لیلی کیمه در طیب یارب
مجنوندر اسیر دام لیلی	لیلی کیمه صالمش اوله میلی
لیلی طوتوب اول ترانه یه کوش	اوز نغمه سن ایلدی فراموش
تحقیقه بیلدی بو حسابی	کیم یوق شرزنده شعله تابی
البتہ بلا و دردی کردون	مجنونه ویر و بدر آندن افزون

﴿ بولیلی نک ابن سلامه کرتار اولدیغیدر ﴾
 ﴿ ویاردن محروم و مقید اغیار اولدیغیدر ﴾

معمار سراچه عبارت	بویله بو او ی قیلور عمارت
کیم سیردن اولیوب تسلی	اوز منزله دوننده لیلی
ویرمشدی اوزینه درلو زیور	هر زیوره بر نتیجه مضمر
تامحو اوله گوزدن آقیدن خون	هم کوملگی هم طونیدی کلگون
تا کیم اوله دود آهه مانند	بغلنمش ایدی بنفشه سربند
تا کیم اوله صوت ناله پامال	پاینده ایدی صدالو خلخال
تا اولیه اشک یوزده معلوم	رخسارنه لؤلؤ ایدی منظوم
رعنا باشه سرپوبن چیچکلر	نازک بله سانجوبن اتکلر
پروانه سز ایلزدی شمعین	ایلردی دور سرشک جمعین
رعنا رعنا یورردی اول ماه	بر شکل ایله کیم تبارک الله
اول عصرده وارایدی عربده	بر معتبر اصلده نسبده

منظور اعظم و اعالی	مقبول اکابر اهالی
ادراکی بلند و حسنی دلکش	اطواری خجسته سیرتی خوش
ویرمش حق آنک اولن مرادن	نخت ابن سلام قيلمش آدن
اول طرفه های اوج اقبال	آسوده ضمیر و فارغ البال
آو قصدینه ایلشدی پرواز	آلتنده عقاب آلتده شهباز
بر راهگذرده اول نکاره	اوغراشدی و قیلدی بر نظاره
جان و جگر نده قالمدی تاب	محو اولدی نته کیم اودده سیاه
ترك ایتدی عزیزیت شکاری	کلدی اوه کتدی اختیاری
عزم ایتدی بنای رسم پیوند	تدبیرله بولدی بر خردمند
کیم لطفله سوز قیلنده تقریر	تقریری ویرردی طاشه تغیر
انعام ایدوبن آکا بسی مال	لیلی طلیینه قیلدی ارسال
شرط ایلدی اول بلند اختر	کیم اولسه بوکام دل میسر
صرف ایلیه کنج و مال عالم	جانانه بولنده بلکه جان هم
چون کلدی بوراز دل بیانه	اولدی آکا راضی آته آنه
اول مشترییه ویرلدی زهره	شایسته کورلدی ماه مهره
چون این سلامه یتدی پیغام	تنیسه نشاط و مژده کام
دریای نشاطی کلدی موجه	باش چکدی نهال بختی اوجه
مخزن مخزن جواهر آچدی	خرمن خرمن نثار صاچدی
آچدی در کنج گوهر وزر	فقر اهلی ایلدی توانگر
اول سروك ایاغی باغلو اولدی	آزاده ایکن قیدلو اولدی

﴿ نو فلك مجنونه مقدمه اختلاطیدر ﴾

﴿ و آنکله انبساطیدر ﴾

ساقی ینه قصد جان ایدر غم	ویر جام لبالب و دمام
بیکس قالوبم من سبک رای	سن ایلسن بکا مدد وای
بن شیفته نک پناهی اولغل	بیکس لر امید کاهی اولغل
جهاد یاله و قیلمه برایشه عهد	ور عهد ایتسک و فایه قیل جهد
شمشیر مبارز فسانه	بورز زنده بویله باتدی قانه

اول عصرده عادل ونکو نام	کیم وارایدی برخجسته فرجام
معروف زمانه آدی نوفل	تیغیله مصاف مشکلی حل
هم چوق ستم زمانه گورمش	هم عشق یولنده چوق یو گورمش
برکون او قوردی شعر مجنون	بزمده مثال در مکنون
مضمون کلام سوزناکن	غایتده بگندی طرز پاکن
آشفته قیلوبدر آتی برماه	صوردی صفتن دیدیلر ای شاه
دام و درد ایله کزر همیشه	رسوالق ایدوب اوزینه پیشه
اصحابه قیلدی عزم هامون	نوفل قیلوب آرزوی مجنون
حالی نسق صلاحدن دور	برکوشده کوردی زار و مهجور
وحشت آتی بر حصاره صالمش	اطرافنی طیرو وحش آلمش
قطع ایتدی سیه گوروب سلاسل	چون دائرة سبع هبائل
آثار تطف ایتدی اظهار	مجنونه یتشدی اول وفادار
ویرانه ده ضایع ایتدی کنج	کای خسته ندر بو چکدیک ک رنج
هم جنسارندن ایسته کامک	وحشی نه بیلور سنک مقامک
صحرا ره دوشمه لا ابالی	حال اهلی سن ایسته اهل حالی
کنج استه سن اژدر هادن ایسته	دولت دیلسن هادن ایسته
یارک سکا عن قریب اولور یار	غم چکمه که بن اولنجه غمخوار
یوک یوک دو که لم زر آله لم کام	گر اولسه زرایله ایش سرانجام
بزقان دو که لم سن ایله تاراج	ور اولسه غرض مصافه محتاج
سن اول بنله سنکدر اول هم	انجیق اوله کور بنله همدم

❖ بو مجنونک نوفل ایله درد دل اداسیدر ❖

❖ شرح تفصیل ماجرا سیدر ❖

تدیرمه چوقلر ایتدیلر جهد	مجنون دیدی ای یکانه عهد
اولمادی پری بودیوه تسخیر	چوق اهل عزایم ایتدی تدیر
اولمادی بو کیمیا میسر	طیراقلره دوکلدی چوق زر
نه فائده گوز اگر اوله کور	سرمه بیلورم که آرتورر نور
نه سود که بنده بخت یوقدر	سند بیلورم که لطف چوقدر

مشکل گورینور بنم مرادم	اقباله یوقدر اعتماد
رایکجه ایش اولیه سرانجام	آه ار قیله سن بوشغله اقدام
هم دشمن اولانه دوست کیم وار	هم دوستم اولیه بکایار
سود ایستدیکک بکایاندر	بختم بیلورم بنم یماندر
دائم قیلورم بن آنی تکرار	بختم صفتنده بر غزل وار

غزل از زبان مجنون

کیمی کیم بی وفادنیاده گوردم بی وفا گوردم	وفاهر کیمسه دن کیم ایستدم آندن جفا گوردم
اوزیمدن هم بتر بردرده آنی مبتلا گوردم	کیمه کیم دردی می اظهار قیلدم ایستیوب درمان
صفادن دم اورن همدملری اهل ریا گوردم	مکدر خاطر مدن قیلمدی بر کیمسه غم دفعن
و کرگز گودن او مدم صدق عکس مدعا گوردم	اگر صودامن طوتدم روان دوندردی یوز بندن
هنر سیر رشته سن طوتدم الیمده اژدرها گوردم	ایاق باصدم در امیده سرگردانلق ال ویردی
من بدبخت آکا هرگاه کیم باقدم قرا گوردم	بکا کوستردی گردون تیره بختم کوکین یوز کز
ندن کیم هر کیمه یوز طوتدم آندن یوز بلا گوردم	فضولی عیب قیلمه یوز چورسم اهل عالم دن

نوفلک مجنونه امید وارلق ویردیکیدر

و حسن مصاحبتله رضاسین اله کتر دیکیدر

فیض نظر مدن اولمه غافل	نوفل دیدی ای ادیب کامل
غیرت قدرنجیه قدرتم وار	الله الحمد غیرتم وار
چون یاردر اهل کاردر سهل	سن جهد ایله که یار اوله اهل
ترک ایتدی طریق طبع معتاد	مجنون هم امیدله اولوب شاد
هم ایلدی قطع ناخن و مو	هم سیلیدی غبار فرق گیسو
هم باشنه زیور عماسه	هم جسمنه ویردی زیب جامه
امدادینه قیلدی جانله جهد	نوفل هم اولوب ملازم عهد
لیلی حشمینه یازدی نامه	آلدی اله مشکبار خامه
بیگانه لک ایتک آشنایه	کای طائفه بلند پایه
لیلی بی ایدک رفیق مجنون	ایدوب بنی التفاته ممنون
شمشاد ایسه اول بونار وندر	اول لاله ایسه بو نستر ندر
ای اهل غرض نه در بو آزر	اول بوکا بو آ کادر سزاور

کام اولسه نزاعسز میسر ها گنج درو خزانه زر
 وراولسه بوخیر ایشده تأخیر هاطعن سنان وضرب شمشیر
 اول قومه چوروشن اولدی احوال اولدی بوجواب اولاردن ارسال
 کیم بزه جنون علاجی یوقدر دیوانه لر احتیاجی یوقدر
 گنج دره ایلمه تفاخر بسدر بزه کنجمزده کی در
 لافله قلیجدن اورمغل دم کیم وار قلیجمز بزیم هم
 ﴿بو نوفلک لیلی حشمیله رزم ایتدوکیدر﴾
 ﴿ورزنده غالب اولوب صلحه عزم ایتدوکیدر﴾

نوفل چون ایشدی بوجوابی ترك ایلدی شاهد وشرابی
 جمع ایتدی سپاه بی نهایت چالدردی نفیر و چکدی رایت
 اول قوم هم اولدیلر خبردار جمع ایلدیلر سپاه خونخوار
 رفع اولدی ایکی طرفدن آرم هنکامه زرمی ایتدیلر کرم
 برصبح که قیلدی خسرو روم شام اهلنه هند فتحی شوم
 سیاره دن آلدی مهر میدان چالدی قلیج گوتوردی قالقان
 گون خنجری اولدی آشکاره کردون زرهنی ایتدی پاره
 شطرنج صفت اول ایکی لشکر بربرینه طور دیلر برابر
 گه نیزه قیلوردی جان ستانلق گه ناوک ایدردی خونفشانلق
 اول بکزر ایدی قد نکاره بو غمزه دلفریب یاره
 ایلردی زبان طعن شمشیر احوال عدم وجوده تقریر
 احوالنه خلقک آغلیوب زار چشم زره اولمشیدی خونبار
 گرزیه اولوردی خردهرسو جوشنلره استخوان پهلوی
 رزم اولدی بلایاغشلو برمیغ رعسد و برقی تفنکله تیغ
 گوستردی گذار گرزو پیکان قلقانده زره زرده قلقان
 مجنون اولاره قیلوب نظاره چکمشدی اوزینی برکناره
 طورمشدی علم مثال بی باک برعرصه ده شرمسار و غمناک
 چکمشدی بولشکر ایچره رایت اول لشکر ایچون دیلردی نصرت
 بونلاریله های وهوی ایدردی فتح آنلره جست وجوی ایدردی

اول طالب فتح لشکر یار	بولشکر آکا معین و غم خوار
شکر ایلمگه اولوردی مشغول	گر اوز سپهنده اولسه مقتول
دردیله قیلوردی ناله وزار	ور کورسه قتل قوم دلدار
اوز لشکرینه اورردی خنجر	سبزه کبی اولسه گر میسر
خصمینی دیلمی کیمسه فیروز	بر کیمسه دیدیکه ای سیه روز
سن دشمن ایچون قیلورسن اقبال	بزجان قیلورز یولکده پامال
کر عاقل ایسه ک ندر بو حالت	عقله بو ایش ایتمز دلالت
وصلینه آنک امید وارم	مجنون دیدی بن فدای یارم
دشمن ایله خوش دکدر آهنگ	چون دوست سپاهیدر ایدن جنگ
یارم طرفده اوله نصرت	خوشدرکه بولم وصاله فرصت
یا کشته سی اوله یا اسیری	جانم اوله دوست دل پذیری
اول سلسله ده اسیر بندم	بو معرکه ده نشاط مندم
اغیارم یار و یارم اغیار	مشکل ایشه اولشم گرفتار
یوق بنده رضادن اوز گه تدبیر	گر قلمه چکسه یار شمشیر
کیم جانی ویرم یتیم وصاله	خوشنود دکلم بو حاله
اول فضل و کاله اولدی قائل	چون بویله جواب ایشتدی سائل
آز قالدی که نوفل اوله مغلوب	کلدکجه اولوب زیاده آشوب
اول گون جدل اولدی صبح تاشام	القصه میسر اولمیوب کام
میدان سپهری طوتدی کوکب	چون اولدی عیان طلیعه شب
جان آلمغه ویردی مرک مهلت	آسایشه حاصل اولدی فرصت
بر برینه قوندیلر مقابل	هر صف بر آراده طوتدی منزل
کیم مشکل حامی قیلک حل	همدملره رازن آچدی نوفل
خورشید سپهرکار زارم	بن اشجع اهل روز کارم
اندیشه طاقت ستیزم	یوق کیمسه ده تاب تیغ تیزم
کیم نصرت و فتح ایتمز اقبال	بو رزمده بیلیمزم نه در حال
بر اهل حقک دعاسیدر بو	البته که حق رضاسیدر بو
مجنوندن اولمک خبردار	عرض ایلدیلر که ای جهاندار

بز جان قیلورز آنک فداسی
 بز قصد ایده رز آنک مرادن
 نوفل که ایشندی بو کلامی
 بیلمشدی که صاحب نظر در
 بیلدیکه میسر اولماز اول کام
 چون وصلی آنک دکلدی تقدیر
 وهم ایتدیکه منعکس اوله حال
 کردارنی گورمدی مناسب
 ذکر ایتیه دخی لیلی آدن
 ﴿ بو نوفلک ایکنجی نوبت رزم ایدوب غالب اولدیغیدر ﴾
 ﴿ ووفای عهده کاذب اولدیغیدر ﴾

چون تیغ چکوب مبارز روم
 فتح اولدی سپاه ترکه منسوب
 عادتجه ینه اول ایکی لشکر
 تیغ آلدی الینه پهلوانلر
 جان ایلدی ترک خانه تن
 باشلارده بلایی چوق گوروب عقل
 پیکان زره ایچره اولدی پیوند
 القصه خلاف رزم اول
 خصم ایتدی قبول حکم طاعت
 لیلانک آتاسی آچدی باشن
 عجزیه دیدیکه ای خداوند
 گر لیلی ایچون دراضطرابک
 اماره و رسمدر مقرر
 لیلی بو حشمدنه نامزد در
 چون حکمک ایدر بورسمی پامال
 کلبرگمزی هوایه ویرمه
 شام اهلنی ایتدی امره محکوم
 اولدی عربک سپاهی مغلوب
 رزم ایتدیکه ایتدی مقرر
 باشلر کسلوب دوکلدی قائلر
 اول چیقمه آچدی تیرروزن
 بر اوزگه مقامه ایلدی نقل
 کل شاخلرنده غنچه مانند
 اعدایه مظفر اولدی نوفل
 باشلندی تضرع وشفاعت
 طولدردی گوزینه قائلو یاشن
 شاهنشاه عادل وخردمند
 اکراهله ویرمزم جوابک
 بر عورته عیسدر ایکی ار
 عقد ایله مقید ابددر
 باری آنی ویرمه غیره سن آل
 ناموسمزی قنایه ویرمه

یوق بنده خلاف عدل وانصاف	نوفل دیدی ای گزیده اشراف
کنجینه کومر عطایم	بن محض مروت و وفا یم
عدل ایچره تمامدر عیارم	بیداد وستم دکل شعارم
عاجزله قیلدیغم جفادن	بن هم خجلم بو ماجرادن
کیم حاصل ایدم بن اوز مرادم	حقا بو دکلدی اعتقادم
بر خسته ایچون شفا دیلردم	بر صینمشه مومیا دیلردم
بیمار دکل علاجه قابل	گوردم گورینور بوا مرمشکل
غفوایده مکر بوسهوی سبحان	بیداددن اولشم پشیمان
مالك سنك اولسون وعيالك	كلز گوزمه عيال ومالك
من بعد توهم ائمه شردن	وارایمدی سن ایمن اول خطر دن
اوز مملکتینه ایلدی عزم	بونی دیدی آجدی آلت رزم
اول سروره طعنه ایتدی آغاز	مجنون در اعتراض ایدوب باز
عهدکده بومیدر اعتبارك	کای بیهدده قولك وقرارك
نه سود نتیجه سز کرمدن	نه فائده سکه سز درمدن
کیم فیض دمنده اولدی زائل	سایه اولودر ولی نه حاصل
کیم ایلیم بوکا مکافات	هر نیجه که ایتدیلر مراعات
آسان ایشکی کل ائمه دشوار	اندن یکین ایده لم سکا یار
زنجیر هوس قچن طوتر بند	مطلق اثر ایتدی آکا پند
صحرا لره دوشدی زاروغمنك	افغان ایدوب ایتدی خر قه سن چاك

﴿ بو مجنونك زنجیره اوزین بند ایتدی کیدر ﴾

﴿ و بهانه ایله لیلی طرفه گتدی کیدر ﴾

ایلردی گروه وحشه کشت	برگون سحر اول مجاور دشت
زنجیرلو بر اسیر همراه	بر پیر حزن کوردنی ناکاه
اول پیر حزینه صوردی آنی	مجنونك اسیره یاندی جانی
جرمن من مجرمه عیان ایت	کیم بو نه اسیر در بیان ایت
کیم دوستدر دکل بو دشمن	سر دلن ایتدی پیر روشن
فقریله بوگون شکسته حالم	بن خسته وبسته عیالم

بروهم من زاردن بتردر	آواره و خواردر بدردر
برروزی ایچون اولوب فسون ساز	هردم قیلورز فسونلر آغاز
تا حاصل اوله معاش اطفال	برشعبده دربو کوردیکک حال
بو قانلوغه قیلوبدر اقرار	بن ایلمشم بونی کرقتار
صاحب دیم بن وبو خونی	کوروجه معاش ایچون فسونی
تا کیم گزوب ایله کدالت	بندینه قیله گره گشالت
هرنه قزانور گزنده او او	تقسیم ایدرز آراده جو جو
قسمتده هم ایتشوز قراری	بن یاری یم وبوشخص یاری
مجنون دیدی سهوایدوبسن ای پیر	دیوانه لره کرک بو زنجیر
کل حاجتی یم روا قیل	بند ایله بنی بونی رها قیل
سایه تک اولوب سنکله هم سیر	بن اهل کرمدن استیم خیر
هرنه یغیلورسه بیش یا کم	وارن سکا ایلم مسلم
قصدم بوکه ایلم من زار	اودن اوه سیر مشتری وار
شایدکه براوده اوله ممکن	اول زهریه اولقم مقارن
پیر اولدی امید نفعله شاد	اولکی اسیری ایتدی آزاد
زنجیره گروب رمیده مجنون	ارباب جنونه ویردی قانون
اول سلسله یه اولوب هم آواز	اغلردی که ای بنسله همراز

﴿برمجنونک زنجیرده شرح غمیدر﴾

﴿ویسان سلسله المیدر﴾

سن کنج بلاده ازدهاسن	سر رشته محنت و بلاسن
شرح غمه وار بیک دهانک	دپرندکجه جقیر فغانک
باشدن ایاغه دلیک لیک تن	کوکلکده کی رازی ایتدی روشن
ای منتظر نظاره یار	نظاره یاره بیک کوزک وار
گزمک هوسیه خانه خانه	اول پیر ایله اولدیلر روانه
توفیق اولوب آنلرکله همراه	لیلی حشمی کورندی ناکاه
مجنون رسنی اتده اول پیر	ایوایو حشمی کزردی بربر
لیلی اوینه ایرشدی نوبت	اول خسته یه غالب اولدی حیرت

سرکشته عالم اولدی بایست	میخانه او گنده دوشدی سرمست
چون چکدی براختیار سز آه	لیلی ایو ایچنده اولدی آگاه
بر آهله قیلدی خیمه سن چاک	مظلومنه آجدی چشم نمناک
گوردیکه گورنمز اولدی اول زار	اولمش غمیلله ضعیف و بیمار
قاشی کبی قامتی بو کلش	یاشی کبی پیگیری دو کلش
جسمی غم ایچنده جان شبیهی	درک نظری غمی بدیهی
دیدار ایله اول شه لطافت	مهماننه ایلدی ضیافت
راز دل زارن ایتدی افشا	بو شعری بدیهی قیلدی انشا

* بو غزل لیل دلدندر *

یار رحم ایتدی مگر ناله و افغانمزه	که قدم باصدی بوگون کلبه احزانمزه
اشک بارانی مگر قلدی اثر کیم ناگه	دو کدی بر شاخ کل تازه کلستانمزه
بزه آه آتشنک یاندیغی آندن بلنور	که چراغ ایلدی روشن شب هجرانمزه
بو وصاله یوقو احوالی دیمک ممکن ایدی	اگر اولسیدی یوقو دیده گریانمزه
بر خیال اوله مگر گوردیکمز یوخسه نکار	مطلقا خاطره کلز که کله یانمزه
یار مهمانمز اولدی کلک ای جان و گوکل	قیله لم صرف نمز وار ایسه مهمانمزه
دلبرک جانه ایمش قصدی فضولی کل کیم	جان و یروب دلبره منت قویه لم جانمزه

* بو مجنونک لیلی به مقابل اولوب احوالن بیلدر دیگدر *

* وفرصتله راز پنهان عیان ایتدیگدر *

مجنون که آکا نظاره قیلدی	راز دلن آشکاره قیلدی
چکدی فلکه فغان و آهی	سلطاننک اولدی داد خواهی
کای قدری بلند پادشاهم	بیلدر بکا کیم نه در کناهم
فرمانه مخالفت می قیلدم	اعدایه موافقت می قیلدم
بد خواهلرک میدر بوتدیر	غمازلرک میدر بوتز ویر
بن معتقدم بو آستانه	یارب نوله ردمه بهانه
کیمدندر اوله بکا بو حیلله	کیم اولدی اوله بوکا وسیله
تا خاک درکدن اولشم دور	آشفته وخسته حال ورنجور
کاهی چکریم شکنجه غم	کاهی اولورم بلایه همدم

تنها بچر اولدی روزکارم	صحرا ده نه مونس ونه یارم
سن خود کوزه لم غم یمزسن	اول شیفته قنده در دیمزسن
بندن بو تغافلک عجیدر	کویا که نشانه غضبدر
بن بویه نیچون زبون و خوارم	ها کلدیم اگر کنه کارم
چو کدم یره گردنمه زنجیر	بسم الله اگر اولورسه تعذیر
فرمان سندن قبول بندن	اولمه گوزه لم ملول بندن
زلف و مژه خنجر و رسن بس	حکمکی یوروت هم آص و هم کس
کل آرده هم غبار قویمه	اولدر بنی شرمسار قویمه
تعذیرمه ایلسک تعلل	لازم بنی اولدرر تغافل
ای لاله عذار و غنیرین موی	کنجینه جمال و مار کیسوی
تازلفکه اولشم گر قتار	زنجیر جنونه رغبتم وار
غم سلسله سینه پای بندم	دیوانه لر ایچره سر بلندم
سوداده دونوب زیانه سودم	پیوسته بو شعردر سرودم

﴿ بو عزل مجنون دیلندندر ﴾

کفر زلفک صاله لی رخنه لر ایمانمزه	کافر آغلر بزم احوال پریشانمزه
سنی گورمک متعذر گورینور بویه که اشک	سکا باقدقده طولار دیده گریانمزه
جوری چوق ایلمه کیم اولمیه ناگه توکنه	آزایدوب جور و جفالر قیلو بن جانمزه
اکسک اولماز غمیز بونجه که بزدن غم آلوب	هرکن غملو گیدر شاد کلوب یانمزه
غم ایام فضولی بزه بیداد ایتدی	کلشوز عجزله داد ایتکه سلطانمزه

﴿ تمامی سخن ﴾

بر لحظه قیلوب بورسمه فریاد	سلطاننه ظلم عشقندن داد
زنجیر بنی ایتدی پاره پاره	طوتدی ینه خلقدن کناره
اندای شکسته چشمی تمناک	رسوا و خراب و مست و بی باک
آردنجه قشون قشون او شاقلر	احوالنه کیم گولر کیم آغلر

﴿ بو مجنوتک کورلک بهانه سیله دلداری جمالن گودیکیدر ﴾

﴿ و دیده امیدن توتیای مقصوده یتوردیکیدر ﴾

بر اوز که بهانه قیلدی آغاز	بر کون دخی اول بهانه پرداز
احوال جهان بی شعورم	بغلادی ایکی گوزن که کوردم
او او گزوب ایلدی کدالقی	عرض ایلدی ضعف و بی نوالقی
لیلی اوینه کذار قیلدی	تقریبله عزم یار قیلدی
یادوست دیوب یتوردی آواز	اول دوسته ظاهر ایلوب راز
بیلدی ایشگنده کی کدایی	لیلی که ایشندی اول صدایی
قیلدی صدقه زکات رخسار	اودن چیقوب ایتدی عرض دیدار
مجنون ینه کلدی بو خطابه	پنهان باقوبن اول آفتابه
جان آرزوسی گوکل مرادی	کای خال سیاهی گوز سوادئ
سر چشمه لجه بلا در	گر باغلو ایسه گوزم روادر
سیلابه کیدر تمام عالم	بند ایلسم اوکن دمام
رسوا قیلور اهل روزکاره	گوزکیم سنی ایلوب نظاره
بن قیدم آکا رضا سنکدر	تحقیق ایدوبم که دشمنکدر
باش اوزره ایاغکه یتوردم	درگاهکه باغلم کتوردم
خواه عفوایله آنی خواه تعذیر	ای غمزه و لعلی شهد و شمشیر
سرمایه ایدی گوزمده کی نور	درگاهکه کلدی کمده ای حور
یوز شکر که قیلدم خسارت	اوگردی بکا غمک تجارت
از جنسی چوق بهایه ویردم	گوز نورینی خاک پایه ویردم
بیگانهک اتمه آشنایه	شاهم نظر ایت من گدایه
تن ملکنه درد تخمی اکدک	جان باغنه غم نهالی دکدک
اولدی نم اشک و سوزش دل	اول تخم و نهاله نفیع حاصل
محصول و منافعه نظر قیل	کل ملکیکه باغکه کذر قیل
طوتدی ره بادیه کا کان	بونی دیوب اول غریب و حیران

﴿بو ابن سلامک لیلی وصالته راغب اولدیغیدر﴾

﴿و بو دعواده صبح امید کی کاذب اولدیغیدر﴾

جانشزله همت ایله جان ویر	ساقی بزه راحت روان ویر
اول خوش و خرم ایله آندن	قیل مست بزی می مغاندن

صور کیم نیچه در نبات عالم
 دنیا ایشی اعتبار سزدر
 چوق کمنه کنج ایچون چکر رنج
 کور آئی که هر نهال سرکش
 تقدیره در اصل امر منسوب
 چون ابن سلام بیلدی حالی
 جمع ایتدی آکا برین دیارک
 کوندردی نکاح ایچون بسی مال
 بیک زرین نعل اسب تازی
 بیک جاریه و غلام زیبا
 بیک ناقه نبات قند یوکلو
 بیک طبله عیر غیر و مسک
 اسباب نکاح اولوب روانه
 لیلی بو جفادن اولدی آگاه
 امید کوزینه طولدی طپراق
 عکس غرض اولدی صورتحال
 کل ایستریکن صتاشدی خاره
 افغانله ماتم ایتدی سوری
 مشاطه سیلردی زلف و خالن
 اول آه و سرشک ایله دمام
 اگمزدی هلالی و سمه یه باش
 گیسوسی چکر دی شانهدن سر
 گوزا گوبه کدر ویرردی آهی
 پابوسنه بولیوب خنادست
 اکلیله دخی اورردی آتش
 طغنه دیکندن ایتیموب باک
 هر لحظه قیلوردی آه و فریاد
 انجام فرح نهایت غم
 چرخک روشی قرار سزدر
 غیرینه آنک نصیب اولور کنج
 صودندر و صرف ایلر آتش
 خوشدر بوکه طالب اوله مطلوب
 میدان مرادی کوردی خالی
 اعیاتی اهل روزگارک
 شرط ایتدیگن ایتدی جمله ارسال
 مصری و عراقی و حجازی
 پیرایه لری حریر و دیبا
 نسرین دریلو بنفشه توکلو
 یوز یوک گهر تروز رخشک
 کابینی کسلدی نقد جانہ
 کیم بولدی بهارنه خزان راه
 مقصود نهالی توکدی یاپراق
 ادباره مبدل اولدی اقبال
 نور ایستریکن طوتشدی ناره
 ماتم کده محفل سروری
 آرتور مغنه زیب ایله جمالن
 خالی گم ایدردی زلفی درهم
 کوزدن کیدرردی سرمه سن یاش
 بر بار ایدی گردننده گوهر
 ظلمات خط استمزدی ماهی
 ایتشدی آئی غمیله پابست
 بوی خوش آکا کلوردی ناخوش
 کل کبی قیلوردی گیدیگن چاک
 دیردیکه الکن ای فلک داد

سندن بو ایدی بنم مرادم
وصلینی توقع ایتدیکم یار
اول نقش صحیفه وفادر
اول غرقه بحر ذوق جاندر
اول خیر یولینه راهبر در
جانانه سی ایچون اول دیلر جان
بن آنکم اول بنم ازلدن
ای چرخ بو عقد اولنده محکم
کل ترک تغلب وستم قیل
ویرمه قوی به ضعیف مالن
مجنونمی صانمه کیمسه دن کم
ای ابن سلام بی سر انجام
مجنونه قویو بدر آد لیلی
سن کام دل ایسته بن بلایم
اما دیمزم ایشک خطادر
قورتار بنی آتهدن آنادن
دردیله قیلوردی ناله وآه
دردندن ایدوب فغان و فریاد

دورانکه باغلو اعتقادم
بالله بو دکل یا کله زنهاز
بوطرز جریده فسادر
بو محو تنم جهاندر
بو باشلیدینی طریق شر در
اوزجانی ایچون دیلر بوجانان
صاقله بو علاقه بی خلل دن
بلکه یوغیدک آراده سن هم
تکریخی آراده کور کرم قیل
دشمنلره دوستلره حلالن
بر مرد ره بلاد اول هم
بیلسن سکا مکر ایدوبدر ایام
ایلر سنی آدیله تسلی
سن کنج بلا بن ازدهایم
نسبت بکا غایت عطا در
بر غم یک اولور ایکی بلادن
اسباب تجملندن آکراه
بوشعری او قوردی اول پری زاد

دلدندر بو غزل لیلی

خلاف رأیمیه ای فلک مدار ایتدک
مرور عمرده بر دونمدک مرادمه
اهانمده ندر بیلیمزم مرادک کیم
امید وار ایدم اول که بر نشاط گورم
جفا الیه قیلوب چاک پرده صبرم
وفاده ویرمه جان ویرمدک بکا مهلت
مگر بلندی فضولی سکا فلک حالی

بنی کل ایستریکن مبتلای خار ایتدک
دونه دونه بکا ظلم ایتدکی شعار ایتدک
عزیز عالم ایکن خوار و خاکسار ایتدک
بنای محتمی شمیدی استوار ایتدک
نهان اولان غمی خلقه آشکار ایتدک
بنی بو وعد وفاسنده شرمسار ایتدک
که وارنی بوجهانک یوق اعتبار ایتدک

تمامی سخن

اول نوع کورنلر اضطران
 ایلرلردی کمان که اول زار
 قیلمشدر اول آفتابی مضطر
 دیرلردی حقکدر ای سمن بو
 حالا که بولاردن آریلورسن
 افغانکه هیچ منع یوقدر
 اما بوائمش چو خلقه عادت
 قز داثم آتا اونده قالماز
 لازم می غفلت ایلوب نوش
 لیلی بوسوزه قیلوردی اقرار
 کورمزدی آنی اوزینه لایق
 قز هر نیچه یاره اولسه طالب
 ایل طغنه سی ایله خواه و ناخواه
 براهل حیا بیک اهل ابرام
 اول زینت وزیه فرو زینت
 کیم آنی کورنده دیردی گردون
 پیرایه سز اول مه ایدی آفت
 بر حده ایرشدی آفتابی
 چون طوتدی عروس خلوت شام
 ظلمات ضیایه اولدی غالب
 انجم گهری اولوب شب افروز
 کلچهره صنمیلر اولدیلر جمع
 رسم طرب ایتدیلر مرتب
 یوز غنچه دهنلو ماه پاره
 یوز کلرخ التمه بجر عود
 یوز ماه لقا اولوب غنا ساز
 یوز نرکس مست گز دیروب جام

تزیین وحلیدن اجتنابن
 براوزگه بلایه در گرفتار
 هجر پدر و فراق مادر
 طوتمشده اناک اناک ایله خو
 غربت ستم اولدیغن بیلورسن
 سن کی یان فراقه چوقدر
 سن هم جزع ایله زیادت
 پیوسته آنایه مهر صالماز
 ایلرسن آناک اناک فراموش
 دیمزدی براوزکه محتم وار
 کیم طغنه ایدم آکا خلایق
 البته کک حیا سی غالب
 تکلیفه دوشوب بزندی اول ماه
 ابرامله اولماز ایش سرانجام
 برشکیلله ویردی زیب صورت
 انصاف کمال صبر مجنون
 پیرایه دن آرتوب لطافت
 کیم اولدی نقاب حسنی تاب
 تمکینه خلوتنده آرام
 یاندردی مشاعن کواکب
 قیلدی شب تازی غیرت روز
 هر بر صنمک التمه برشمع
 بش یوز بت کلرخ شکر لب
 کل صوبی سپردی رهگذاره
 ایلردی هوایی عنبر آلود
 قوشمشدی صدای سازه آواز
 احبابه ویردی جام کلفام

یوز کل باشی اوزره یوز طبق زر
 بر بخت روان ایچنده لیلی
 هر لحظه فغان و آه ایدردی
 اندیشه ذوق وعیشدن پاک
 چون یتدی حرم سرایه اول ماه
 کل خلوتی اولدی صحن کلزار
 بخت ابن سلامی یتدی آگاه
 اول طالب کوه یکانه
 نه گوردی نقاب ایچنده بر نور
 گرم اولدی محبتک مذاقی
 ال اوردی که آچه اول نقابی
 لیلی دیدی ای حریف قابل
 اوصافک ایشتمشم زیاده
 معلوم ایدوبم که قاف تا قاف
 بن کیم دیمزم غنی فقیرم
 ظلم ایلک ائمه بن اسیره
 گور جان و تنده اضطرارم
 بن مکتبه کیتدیگم زمانلر
 بر شخص بکا گوردی ناگاه
 جنیلر ایچنده اول پری زاد
 هر لحظه بکا طورر برابر
 یوخسه قیلورم دمنده فانی
 چوق مکر قیلندی اولدی تدبیر
 دفع اولدی بو بلیسه هرگز
 چوق بولمادی کیمسه چاره کار
 شید الغم اولدی عالمه فاش
 سن هم که بزم دیاره یتدک

اولمشدی نثار ایچون مقرر
 نه شوکته نه شکوهه میلی
 سرگشته ومضطرب کیدردی
 سیلابده صان کیدردی خاشاک
 داغیلدی اولن رفیق و همراه
 دور اولدی بساطدن خس وخار
 کیم اولدی سکا مسلم اول ماه
 گوهر هوسیه کیدردی کانه
 گوزدن رخ دل فروزی مستور
 دپرندی وصاله اشتیاقی
 رفع ایلیه اورته دن حجابی
 سن سن سر و سرور قبائل
 کاملسن ادبه و حیا ده
 انصافکه ایل ویر و بدر انصاف
 مهمان دکم سکا اسیرم
 اظهار ترحم ایت فقیره
 صور حال دلم ایشیت جوابم
 حفظ سبق ایتدیگم زمانلر
 اولدم پری اولدیفندن آگاه
 الفت بنم ایلله قیلدی بنیاد
 دیرکه بنی آدم ائمه همسر
 بر ضربه هم سنی هم آئی
 بوینمندن آلمدی بو زنجیر
 هم آتا هم آنا اولدی عاجز
 بندن آتا آنا اولدی بیزار
 نفرت قیلور اولدی یار و بولداش
 البته بو قصه بی اشتدک

حالا که سنکه دوشدی بازار
 قارشده هم اول پری طور و بدر
 ترك ایت که بو وصل یم جاندر
 بر نیجه زمان تحمل ایله
 اوله که میسر اوله مقصود
 قطع اوله زبان طعن دشمن
 اول ساده ضمیر آکایناندی
 وهم ایتدیکه اوله یاره اصل
 جانانه یولنده عمرو جاهی
 بر رسم قدیمدر جهانده
 جانان دیلین جفایه دوزمک
 عشق اهلی محبت ایتسه اظهار
 گرگورسه آنک جفایه صبرین
 ورگورمیه بونلر احتمالن
 چون ابن سلامه یم نقصان
 میل ایتدی مطلق اول نکاره
 تدبیر علاجه دوردی قائم
 هر قانده که گورسه اهل تسخیر
 * بوزید وفادارک مجنونه خبر گتوردیگیدر *

* وابن سلام ایله لیلینک پیوندی مژده سنی یئتوردیگیدر *

صاحب خبر فسانه پرداز
 کیم وار ایدی بر ندیم نادر
 مشهور ایدی فضلی وکالی
 اولمشدی اسیر بر نکاره
 چکمشدی محبتک جفاسن
 اول عاشق مستمند و محزون
 سوبلردی آکا کمال عشقن
 بوطر زله قیلدی قصه آغاز
 زید آدلو وفای عهده قادر
 معروف ایدی حسنی و جمالی
 بت زیبلو زینب آدلو یاره
 گورمشدی ملامتک بلاسن
 ایلردی همیشه میل مجنون
 استادنه گوستردی مشقن

تحقیقه اولدی چون خبردار	لیلی اره کیتدیکندن اول زار
رنک رخ زردی اشگدن آل	مجنونه اوزین یتوردی فی الحال
نطقده تکلمی طوتولمش	طولمش کوزی پیکری بوزلمش
غم مرحله سنده غمگسارم	مجنون دیدی ای و فالو یارم
هرگونکی به بکزه من نشاطک	عادتجه کورنمز اختلاطک
بی طاقت و بی قرار اولوبسین	نولدی سکا بویله زار اولوبسین
کایتدک بویکا عزیمت راه	عقربده ایدی بوگون مکر ماه
نولدی سبب ملالت دل	قندن بوکدورت اولدی حاصل
سوزیله دیدیکه ای بلاکش	زیداول خس خشکه اوردی آتش
دوران ستم ایتدی سن فقیره	دون اختر بختک اولدی تیره
روزی سکا درد و سوزی اولدی	یار ابن سلامه روزی اولدی
قالدی سکا تاب آتش دل	یار اوزکیه اولدی شمع محفل
وار ایمدی سن آندن اول تسلی	اغیار ایله اولدی یار لیلی
سوز شب و آه صبحگاهک	ضایع سنک اول فغان و آهک
گردونه یتوردی شعله آه	مجنون که خبردن اولدی آگاه
بر درد ایله قیلدی ناله وزار	وحشیلر ایچنده اول گرفتار
آغلالتدی وحوش و هم طیوری	کافغانه کتوردی مار موری
نامه کبی قامتن قیلوب خم	خامه کبی یاش دوکوب دمام
دلدارینه بر عتاب نامه	یازدی آلون الینه خامه

﴿ بوجنوندن لیلی به بر نامه عتاب آمیز ﴾

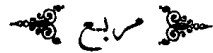
﴿ و پیغام شکایت انکیزیدر ﴾

قیوم و قدیم وحی و موجود	دیباجه نامه نام معبود
کیم عالمی یوقدن ایلدی وار	اول پرده کش حجاب اسرار
دون طره سن ایلین مطرا	کون گوزگوسن ایلین مجلا
درد دلی بیانه چکدی	چون بر نیچه حمد تحمن اکدی
سرکشته وزار مبتلادن	کیم بو متحمل بلادن
اظهار شکایت و ستمدر	بر نامه که محض درد و غمدر

اول دلبره کیم وفاسی یوقدر	بو عاشقنه جفاسی چوقدر
نولدی سکا نقس عهد قیلدک	صنדרمغه عهدی جهد قیلدک
ای عهده وفاسی اولمین یار	اغیارمه کل اولان بکا خار
تنهالغهمی کتورمدک تاب	کیم ایلدک آرزوی هم خواب
تار اولدیمی اولدیغک نشیمن	کیم ایلدک آنده شمع روشن
انجیدیمی درد دل مزاجک	کیم اولدی طیبیه احتیاجک
پژمردهمی اولدی سرودلجو	کیم جهدله ویرمک استدک صو
بدخواهمی ایتدی قصد کلزار	کیم بویله اورلدی رخنه خار
نه بیلله حفظ کوه ایتدک	کیم بسته عقد شوهر ایتدک
موجب نه ایدی بنی اونوتدک	ترکم قیلوب اوزگه یارطوتدک
هر لحظه اولوب گواه حالم	خاک درکه سرشک آلم
مطلق گذر ایلزیمی اولدی	بندن خبر ایلزیمی اولدی
آیا نه ایدی بوی و فالق	بیکنانه لر ایله آشنالق
چکدک یکی یاریکی کناره	رخستمیدر ایمدی اسگی یاره
بندن ایدی محنت وملالک	خوش اولدی اوله آنکله حالک
من عهد وفایه الدانوردم	عهدکده وفا اوله صانوردم
بیلمزدم اوله ضعیف رأیک	نقصانی اوله تمام آییک
گفتارک اوله بنمله دائم	کوکک اوله اوزگه ایله قائم
ظاهرده بنمله اوله سن یار	باطنده طوته سن اوزگه دلدار
سندن بن اولم جهانده بدنام	بر نام ونشانی یوق آله کام
معذورسن ای نکار معذور	بر دردیه در زمانه مشهور
کل غنچه لغنده خار ایله در	آچلسه بر اوزگه یار ایله در
اصلنده دیکن چکر عذابک	فصلنده حکیم آلور کلابن
ای آرزوی دل فکارم	قهری چوق ومهری آزنکارم
ای آدی اولان وفاده مذکور	جسممده کی جان گوزمده کی نور
سودای دماغمک علاجی	بازار جنونمک رواجی
سن مهر جمال ومه جین سن	غایتده لطیف ونازنین سن

من خار مزاج و خاك خويم
 سن حال دليسه ايلوب عار
 بن هم سكا سويلدم موافق
 من خود اولوبم خياله قانع
 امامن وسندن اوزگه چوقدر
 گوردكده من ايلين وفاي
 آيا كيمه بي وفا ديرلر
 يخشيميدر ايلمك يمان آد
 سن كرچه طوتوب خلاف عادت
 چوقدر سكا بن كي جكر خون
 من كيم كسيم ديرين سلامي
 طومتق ديلرم سنك كي يار
 پيوندكي غيريله ايشتم
 اي چشمه آب زنده كاني
 بر لحظه گوزمدن اولمك دور
 گر ابن سلامه نور ليلي
 ليلدن اولان خيال گورمش
 ليلي ديمسون بكا قريندر
 مجنوندن ايدرمي اول جدالق
 اي گوهر تاج تاج تارك
 اصحاب يغوب طرب قلوب شاد
 چوق ذوقله چكدم انتظاري
 كرساندك ايسه كه بي حضورم
 شرط ايدى بكا هم ايتك اعلام
 لله الحمد الوم دكل دار
 ورساندك ايسه كه ناتوانم
 بس تسند زبان تيره رويم
 ديرسن كه سكا نه نسبتم وار
 كيم من سكا سن بكانه لايق
 سن لايقك ايسه سكا نه مانع
 كيم سوزلري بزدن اوزگه يوقدر
 بيلدكده سن ايلين جفايي
 كيمك ايشي خطا ديرلر
 گر قيلمسه كيمسه خيريله ياد
 بر اوزگه به باغلادك ارادت
 هر كيمه كه باقدك اولدى مجنون
 سندن چكه ين بوانتقامي
 اما عجب ارسنك كي وار
 بالله كه بسي تعجب ايتدم
 سن جانم اينچنده سن نهاي
 وصالك نجه اولدى غيرمه مقدور
 بر وجهله ايلمش تجلي
 اوزواهمه سيله عيش سورمش
 گيم آكا خيالي همنشيندر
 غيريله ايدرمي آشنالق
 مقصودكه يتدوكك مبارك
 بوخير ايشي ايلينده بنياد
 كيم ياد ايده سن من فكارى
 شايسته ثروت سرورم
 تامن هم آلام بو بزمدين كام
 جان كي تقوده قدرتم وار
 آزرده محنت جهانم

هم شرط ایدی عذر قیلمق ارسال
ایتمک نی برسوزایله خوش حال
نه بویله ایدوب نه اوایله ای کل
یخشی میدر ایلک تغافل
ای جانم ایچنده جانہ دشمن
هر نیجه که دوشمشم سکا بن
آیین قدیمکی اونوتمه
بیک یارطوت اوز که خوی طوتمه
غیر یله اولنده شاد و خرم
تقریب یله یاد قیل بزی هم
نقش ایت بو مربعی حریره
گور آنی بزی گتور ضمیره

غیر یله هر دم ندر سیر ککستان ایتدیك
بزم اوروب خلوت قیلوب یوز لطف واحسان ایتدیك
عهد بنیادن مرو تدرمی ویران ایتدیك
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
لحظه لحظه مدعیلر پندنی گوش ایلدك
قانه قانه غیر جام شوقنی نوش ایلدك
واره واره عهد و پیمانی فراموش ایلدك
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
غیره صالوب مهرکی بزدن صاوتدك عاقبت
ترك مهر ایتدك طریق ظلمی طوتدك عاقبت
عهدلر پیمانلر ایتشدك اونوتدك عاقبت
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
جرمیز نولدی که بزدن ایلدك یزارلق
بزغمك چكدك سن ایتدك اوز که یه غمخوارلق
سزده عادت بومیدر بویله اولورمی یارلق
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
چرخ تك بد مهرلك رسمینی بنیاد ایلدك
یخشی آدك وار ایکن دوندك یمان آد ایلدك
دونه دونه بزی غمناك اوز که یی شاد ایلدك
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك

گوگلز من بعد زلفکچون پریشان اولسون

باغریمز لعلک هواسیله دخی قان اولسون

بی وفاسن چشممز یادکله گریان اولسون

قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیکنک

وعدۀ وصلیله آلدک صبرمز آرامز

اولمدی برکون وصالکدن میسر کامز

کچدی هجریله فضولیدن بتر ایامز

قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیکنک

﴿ تمامی سخن ﴾

تسلیم اولندی زیده نامه ﴿

عزم ایلدی اوילה کیم کبوتر

مکریله وصاله قیلدی چاره

تا ابن سلامه اولدی همد

کیفیت محنت و ملالان

اوش یازیلو منده در دعاسی

خلوتگه قربه قیلدیلر خاص

مقصودنی ایتدی بخت حاصل

ال اوردی روان چیقاردی نامه

اول اوپوب آندن ایتدی تسلیم

اول نامه دن آلدی بوی دلدار

نه نسخه عمرو وزیددر بو

گوز مردمنه یتوردی فی الحال

جان کسوتن ایتدی پاره پاره

لعل آله خزانه جگر کردن

افزون ایده قدر و اعتبارن

مکتوبی او قودی بیلدی مضمون

﴿ پایانه چویتدی سعی خامه

مکتوبله زید اولوب سبگیر

چون یتدی نکار اولان دیاره

افسونله اوردی سحر دن دم

لیلینک ایشندی وصف حالن

دیدى بیلورم نه در دواسی

باغلندی آنک سوزینه اخلاص

چون لیلیه زید اولدی واصل

بردم اوتوروب کلوب قیامه

تعویذ دیدی وقیلدی تعظیم

چون نامه آلدی لیلی زار

بیلدیکه بر اوزگه قیددر بو

اول فیضی بیلوب اوزینه اقبال

چون نامه یه قیلدی بر نظاره

کیم در آله بحر چشم تر دن

اول نامه نک ایلله نشان

چون در جدن آلدی در مکنون

فهم ابتدی معالی و عبارت
جانیته قیلوب عتاب تأثیر
بیلدی نیه در اول اشارت
اول نامه جوان ابتدی تحریر

﴿ بولیلی نك مجنونه پیغامی جوابیدر وعذر وعتابیدر ﴾

بوترزیه اولدی کلکی جاری	کیم اول نامه نام باری
معمار بناری عهد و پیوند	وهاب عطای مال و فرزند
اظهار وجود ایدن عدمدن	ایجاد حدوث ایدن قدمدن
مشاطه شاهد زمانه	سلطان بلند آستانه
بو نامه که بر فکار دندر	یعنی من بی قرار دندر
بر صاحب عز و اعتباره	یعنی مجنون دل فکاره
ای خاک بلند و خار بستر	کام دل تنک و دیده تر
هر طعنه که ایلسک روادر	سندن خجلم یوزم قرادر
بدر بکا چکدیکم خجالت	شرمنده لکمه کی ملامت
چون معترفم که وار گناهم	اوز لطفکی ایله عذر خواهم
بن گوهرم اوز گهر خریدار	بنده دکل اختیار بازار
دوران که بنی مزاده صالدی	بلن کیم ایدی صاتان کیم آلدی
اولسیدی بنم بر اختیارم	اولماز ایدی سندن اوز که یارم
گر تهتمه اولشم گرفتار	اگر اهله بندن اوله بزار
بردر دکل که اوله حکاک	آلدقه تصرفده چالاک
گر ابن سلامه دل فروزم	شمع شب و آفتاب روزم
قانعدر اراقدن آلفه نور	بن آندن و بندن اول اوله دور
دور اولسه گورر فروغ تابم	اولدقه یقین چکر عذابم
فکر اتمه که بن نشاط مندم	بر دام غم ایچره پای بندم
نه زهره سیر کوچه و کوی	نه تاب طپانچه سروروی
کاهی هوس ایلسم فغانه	اول آکا ایسترم بهانه
یا آته و آنا ایلم یاد	یا صحبت همنشین و همزاد
گر رختمی ایتکم ایستسم چاک	خیاطنه اولورم غضبناک

کیم عیلودر بودامن وجیب	جهدايله که ظاهر اولمیه عیب
کاهی طلب ایلم وصالک	ییلیمک دیلیم که نولدی حالک
بر چشمه یکا اولوب روانه	غسل بدن ایلم بهانه
تنها اولورم اوراده عریان	موی سرم ایلم پریشان
آینه ده ایلم نکاهی	حالك کورورم سنک کاهی
یونمده یوق اوزگه طوقدن بار	لعلمه بولنمز اوزگه گفتار
بوینم قولیکی دیلر هـ وادن	للم لبکی صورر صبادن
جاندن غمک ایچره نا امیدم	شمشیر جفا ابله شهیدم
قائلو کفمندر آل برده	بن گورده ام که صانمه ارده
کل شمع مزارم ايله آهک	زیب لحدايت غبار راهک
بن بلبل باغ فرقم زار	اما قفس ایچره ام گرفتار
بیلیم بو قفسده نوله حالم	صندردی بلا پريله بالم
بروحشی ايله کر ایتشم خو	مستوجب سرزنش دکل بو
وحشیلر ایش سنکله همدم	همرنک اولوبم سنکله بن هم
ای عاشق مستمند و مهجور	طوتغل من مستمندی معذور
صبرایت نیچه کون اوله که کردون	بو کونلری ایلیمه دکر کون
انجق اوزوکی نزار صانمه	سرکشته روزکار صانمه
بوشعری گر او قوساک دمام	معلومک اولور نیم غم هم

❖ بو مربع غزل لیلی دلندندر ❖

کریبان اولدی رسوالق ایلله چاک دامن هم	بکار سواغمده دوستلر طعن ایتدی دشمن هم
ره عشق ایچره جان قیلدم گرفتار بلاتن هم	بویتزمی که بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
اگر طوتسم غم ایلدن نهان صبر و قرارم یوق	وکر شرح غم پنهانم ایتسم غمگسارم یوق
اسیر بند زندانم الیمده اختیارم یوق	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
اولوبدر اشک خونابه لکگون چهره زردم	یا نوبدر آتش هجرانه جان درد پروردم
جفای چرخ کج رفتار التدن وار بیک دردم	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
گهی شوق وصال وگه بلای هجرله زارم	اوزوم هم بیلیمزم دردم ندر بن نیچه بیمارم
غم عشق ایچره بر درمانی یوق درده گرفتارم	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم

جداسندن بلا و درد هجرانیله طوئدم خو
 بلا و درده دوشدم روز کارم بویله حالم بو
 طیب عشقه چون اظهار قیلدم درد پنهانی
 از لدن وار بر دردمکه یوقدر هیچ درمانی
 فضولی هر زمان بر طعنه باغرم قیلورسن قان
 بیلورسن دوشمشم بر درده کیم یوقدر اکا در مان

﴿ تمامی سخن ﴾

یازلدی چو نامه یه غم دل
 تعویذک ایله خوش اولدی حالم
 هرگون کل و یاز بویله تعویذ
 خطک بکا نسخه صفادر
 بر یازیلو نسخه وار بنده
 گرچه بیلورم آنیکه خطدر
 اعلامنه ویر کال ایضاح
 تقریبه ویردی زیده مکتوب
 مجنونه چونامه اولدی واصل
 مفهوم دن ایتدی کسب مقصود

﴿ بو مجنونی آتاسی صحراده بولدیغیدر ﴾

﴿ ونصیحتله اصلا حندن عاجز اولدیغیدر ﴾

تحریر قیلنده اهل انشا
 کیم غصه دهر مبتلاسی
 قالمشدی ملامت ایچره دونگون
 کیتمش ایدی الدن اختیاری
 قیلمزدی ترددنده تقصیر
 برگون آنی ایتدیلر خبردار
 دون لیلی آتاسی اول سیه دل
 سرخیلی یاننده داد ایدردی

بویله بونشاطه چکدی طغرا
 مجنون شکسته نک آتاسی
 نه گونی گون ایدی نه دونی دون
 گوندز صبری کیجه قراری
 بولمازدی بودرده هیچ تدبیر
 کای پیر شکسته دل افکار
 اول منعم سفله پیر جاهل
 مجنون حزینی یاد ایدردی

خلقه بزى ايلر اولدى بدنام	کیم بودلو حکمه اولیوب رام
توفل غضبندن ایت قیاسی	پیوسته بزه یتر بلاسی
ناموسمزه زیانی وارد	هریجه که تنده جانی وارد
واجب گورینور مدام دفعی	چون محض شر اولدی ذات افعی
دفع ایلیه گورکه دشمنکدر	ناموس بزم دکل سنکدر
عزم ایلدیلرکه ایده لر دفع	چونکم ضررنده گوردیلر نفع
قیل چاره که دشمن اولیه شاد	یادک دکل ایله اوغلوکی یاد
ناچار اوزین و یروب عذابه	اول پیر دوشوب بیک اضطرابه
جهدیلر یوکوردی کزدی هر سو	صحرالر دوتدی سیل تک رو
رهبر قیلوب استدی نشان	منزل منزل سرشگی قاتن
اولدی کیجه ظلمتی جهانگیر	چون کیجه یه گوندز اولدی تغیر
اول پیره تردد اولدی مشکل	رفع اولدی علامه منازل
برشعله آکا کورندی ناکاه	سرگشته گزرکن ایلوب آه
روز ایتدی آکا شب سیاهی	اول پیرک اولوب دلیل راهی
خیل وحشم اول اوده سیبدر	صاندی اودی یاندرن عربدر
چون یتدی وایلدی نظاره	بروانه کبی یوز اوردی تاره
نه شعله جرم خارو خس در	گوردیکه بوشعله بر نفسدر
چکمش اورمش جهانه آتش	مجنونکدر بو آه سرکش
چکمش سروحشم وجیم وجاندن	قطع نظر ایلش جهانندن
نه آته نه آنه آرزوسی	نه ملک نه مال جست وجوسی
اول قلمش و مرک انتظاری	کیتمش پیله برک اعتباری
دوکدی رخ زرده اشک آلن	اول پیر چو گوردی اوغلی حالن
ال اوردیکه چهره سین ایده پاک	یاننده اوتوردی زار غمناک
کیمن دیدی ای بنمله همدم	اول شیفته آچدی چشم پر نم
ویر مژده سن اول مه تمامک	گر ایلچی ایسک یتور پیامک
عزم ایله کوزت براوز که منزل	وریولجی ایسک اوتورمه غافل
کای نقد حیاته کیسه پرداز	اول پیر تضرع ایتدی آغاز

بن درج و سن در شب افروز
 ای حاصل مزرع وجودم
 ای جوهر جانمك هواسی
 دیردم اوله سن بنم پناهیم
 بندن بوسریر اولنده خالی
 خلق ایده سنی گورنده یادم
 گر طفللغکده مست وبی پاک
 اولدک ره عشق ایچره مشهور
 هر وقته در بر امر غالب
 نورسلره عشق برهنردر
 حالا که مقام عقل بولدک
 سندن نه روا بوماجرالر
 گر غافل ایدک اول ایمدی عاقل
 وحشیلر ایله نه در بو برلک
 وحشی ایله وحش طیرله طیر
 رحم ایت من زار نامراده
 کافوروش اولدی مشک نام
 اولق الفم قرینه دال
 دوران ستمیله جانه یتدم
 کل طاپشوریم سکا مقام
 نه سود همیشه مستلکدن
 ای مست کمال حد تکدن
 اول لحظه که هوشیار اولورسن
 ای بتکده لر صنم پرستی
 مذمومدر ایتدیکک بو حالت
 بر دلبره ویر گوکل که دائم
 گر اولسه یولنده بوجهان خاک
 یعنی آتا کم من سیه روز
 وی عمر خسارتنده سودم
 وی دیده بختمک ضیاسی
 فخرم شرفم امید کاهم
 سن اوله سن ایل و ملکه والی
 باقی سنک ایله اوله آدم
 صحرایه دوشوب یقک قیلوب چاک
 معذور ایدک اول زمانده معذور
 هر عهده در برایش مناسب
 سر حد کاله راهبردر
 تحصیل کاله قابل اولدک
 سرمایه عیب اولان صدالر
 صحرا ره دوشمه کز مه غافل
 انسانله خوش دکل دیلک
 هم جنس ایله خوشدر ایلک سیر
 قویمه بو مشقت و بلاده
 بو صبحده سنسین آفتابم
 میلیم سکا اولغینه در دال
 بن اوز که دیار عزمن ایتدم
 ضبط ایله بساط احترام
 بی فائده بت پرستلکدن
 یوقدر خبرک قباحتلکدن
 البته که شرمسار اولورسن
 چون رفع اوله بو حجاب مستی
 البته سکا یتر خجالت
 بنیاد ثباتی اوله قائم
 دامانی اوله غباردن پاک

سن صیدی اولان خجسته شهباز
که نوفله در مطیع فرمان
سن بویه بلالره گرفتار
شرم ایله بو عشق بازلقدن
یوقدر چو بقاسی روزکارن
وصل ایتمه آنکه کیم بیلورسن
ترك ایله بوهرزه هرزه سیری
کیم نفسه معاد و مرجع اولدر
حق صانع و دهر کارگهدر
هر کیمسه کرک کان محله
هر کیم بر عمل قیلورسه بنیاد
ای کارگه جهانیه داخل
وقت اولدی ویرم قنایه تحم
کل یانمه ایله فکر حالم
چون آتی یغنجه چکشم رنج
عشقک بیلورم که بویه قالماز
بختک او یاننده بو یخودن
قورقم بوکه اوزگه اوله حالم
بیکسلك اولوب سکا مقرر
عاقل کشتی دورین کرکدر
چون پندی دو کتدی اول خردمند
دولتو سوزینه اولدی مائل
قطع ایده سلاسل جنونی
ترك ایلیه آرزوی یاری
کای واری اولن بنم جهانیه
جانه طمع ایتمه کیم بنمدر
بندن کج و جان وتندن آیرل

هر لحظه قیلور بر الیه پرواز
که ابن سلامه مونس جان
اول اولیه چراغ بزم اغیار
بی فائده جان گذارلقدن
فرض ایله که اولدی یار یارک
برکون اولور آندن آیریلورسن
یاد ایله الهی آکمه غیری
قطع ایت آکاسوز که مقطع اولدر
بونده عمل ایتمامک گنهدر
بو کارگه ایچره بر عملده
مزدینی ویرر عملجه استاد
سن هم عمل ایله اوله غافل
قدریله چکم بقایه رخم
بیکانه ویرمه ملک و مالم
قیمه که نصیب غیر اوله کنج
دائم سنی غم بو حاله صالماز
حرصک یوریلنده جست وجودن
دنیه نه بن قالم نه مالم
بیکس اوله سن مدام بی زر
دنیه امید بر دیرکدر
مجنونه تفاوت ایتدی اول پند
بر فکر ایتدی که اول عاقل
سوداسنک اولیه زبونی
فرماننه چکدی اول نکاری
نک وار سنک بو جسم و جانیه
ترك ایله تنی که مسکنمدر
قوی وارلغک براوزگه سن بل

کابن گبی قانی جوشه کلدی	بلبل صفقی خروشه کلدی
کای عین صلاح اولن امانی	وعظی بکا عافیت نشانی
بن هم بوکا قائلیم که پندک	مضمون کلام سودمندک
نسبت بکا خیردر شر دکلددر	کر اولسه اشتهکی میسر
گر چه سوزیکا قولاغ طوتدم	نه سود اشتهدم واونتدم
سن دیمه که طوت خبر سوزمدن	کیم یوق خبرم بنم اوزمدن
عشق اولدی درونم و برونم	گیتدی یله صبرم وسکونم
بن عقله توجه ایلم چوق	سودا یولیمی طوتار که یوق یوق
بن قاندن و ترک عشق قاندن	عشق ازلی چیقارمی جاندن
طعنک ستمیله جانه یتدم	ترک ایله بنی چو ترک ایتدم
لطفیله زمان زمان و یروب پند	اصلاحه اوله آرزومند
آرتار الم بو ماجرادن	آتش کبی جنبش هوادن
بر شیشه که اولدی پاره پاره	پیوندنه وارمی هیچ چاره
تکلیفی قیلیمه خانمانه	کور سرعت گردش زمانه
چون سن هم آتی قویوب کیدرسن	آنده بنی ایلیوب نیدرسن
آنجق بکا عرض ملک و مال ایت	اوغلوکی اوزک کبی خیال ایت
فرض ایله که ماله اولدی والی	کیتدی یننه غیره قودی مالی
اول کشور عشق پادشاهی	اول اوج بلا و درد ماهی
تقریر قیلوردی ایلیوب آه	باباسنه شرح غم که ناکاه
لرزان اولوبن تن حزینی	فان طولدی قولندن آستینی
اول ویردی آتاسنه اتحیر	مجنون دیدی ایله تفکر
فصد قیلدی اول بت پری زاد	نیش اوردی آنک قولینه فصاد
اول زخم اثری کوردندی بنده	بز بر روحز ایکی بدنده
بزه ایکیملک نشانی یوقدر	بر برینک اوزگه جانی یوقدر
صانمه که اول اولدر و بنم بن	بر جانله زنده در ایکی تن
خرم اولورم او اولسه خرم	غم یتنه آکا بکا یتیر غم
اول پیر چو واقف اولدی حاله	انصاف کتوردی اول کاله

بیلدی که دکل بوتقش باطل اولمز حیل ایله عشق زائل
من بعد نصیحت ایتمز اولدی طعن ایله فضیحت ایتمز اولدی
ترك ایتمدی طریقه نزاعن نومید اولوب ایلمدی وداعن

﴿ بوجنون آتاسنك ترك نزاع ﴾

﴿ وناچار حسرتله وداع قیلدیغیدر ﴾

کای رشته کوه مرادم آینه عشق اعتقادم
بر لحظه بکا ترجم ایله گفتارم ایشیت تکلم ایله
پروای من شکسته حال ایت عنزم سفر ایلام حلال ایت
ناخوش سکا بندن ایدی احوال بن کیتملو اولدم ایلمدی خوش قال
زنهار شکایت ایتمه بنیدن انجکلو حکایت ایتمه بنیدن
در لکده چو سندن آلمدم کام توسنلگه دوشدک اولمدم رام
بودر کر مکنن التماسم کیم دوته سن اولدو کده یاسم
هر لحظه ایدوب فغان و رازی طپراغمه ایده سن گذاری
تکلیف نشاط و عیش قیلمن کیم سن دیه سن بورس می بیلمن
فریاد و فغاندر اصل ماتم سن خود بوروشده سن مسلم
اوز عادتک ایله ناله ایله اجرینی بکا حواله ایله
بودر غرضمکه دوست و دشمن کورسون سنی ایلینده شیون
بیکس لگم اولیه بکا عار معلوم ایده لرکه وارشم وار
چون قیلدی وصیت اول پریشان دوندی ایوه کلدی زار و گریان
دردو الم ایتمدی آتی رنجور قالمادی حیاتی شمعنه نور
دردینه بولتمز اولدی درمان مجنون دیدی ویردی عاقبت جان
دنیا به امید طوتمق اولماز هرگز اولومی اونوتمق اولماز
خوش خانه عیشدر بو عالم درد آکه دکل اساسی محکم

﴿ تمامی سخن ﴾

ساقی می لاله فام یوقی ویرمن بوخاره جام یوقی
اولدردی بنی غم نهانی هیچ یوقی شراب ارغوانی
غم دفعنه دورمه ایله تدبیر الدن کلنی کل ایتمه تقصیر
دنیا که نکار دلربادر زینهار اینانمه بی وفادر

سن گرچه اولوبسن آكامفتون	اولدر طلبكده سندن افزون
سنسین آكا جهله طلبكار	اولدر سكا علمله هوادار
هر نیجه كه آكا مهمانسن	عیش و طریقه كامرانسن
آندن سفر اختیار ایدنده	قرب حقّه یوزطوتوب گیدنده
گوز سرمه سی ایلوب غبارك	تامحشر اولور نكاهدرك
یولكده اوزین ویرر قنایه	صاقلر سنی تاپشورر بقایه
هر کیمكه بونكته دندر آكاه	دوران فلكدن ایتمز آكراه
هم دیرلكده غذای اولماز	هم موتدن اجتنای اولماز
بركون آقیدوب سرشك كلگون	نجداوزره اوتورمشیدی مجنون
بیک طغله برجفاجی صیاد	اول زاره یتشدی قیلدی فریاد
کای عاردن ایل ایچنده عاری	وی ناقص اولان عیار عاری
یوق سنده نشان نام وناموس	افسوس كه عارسزسن افسوس
انصاف دكل ستمده اصراف	انصافسز اولدیغكده انصاف
دیرلكده آتا کی ایتمك شاد	باری قیل آئی اولنده بریاد
جان ویردی محبتكده اول پیر	یاد ایلمدك نه در بو تقصیر
یوقدرمی جبلتكده آزرم	الله دن ایلمز میسن شرم
مجنونه براقدی اول صداسوز	آرتوردی فغانن اول سیه روز
باران کبی طاشه اوردی باشن	می کبی ایاغه دوکدی یاشن
قبرن صوروب ایستدی نشانه	اولدی کوزی یاشی تك روانه
چون کوردی آتاسنك مزارن	شمع ایلدی آكا جسم زارن
نار غمه دردی تاب ویردی	دل آتش و دیده آب ویردی
لوح ایلدی کوکسنی مزاره	طرنایغیله قیلدی پاره پاره
بغرینه باصوب مزار پاکن	کل پیراغی ایتدی لوح خاکن
افغانله تازه قیلدی ماتم	افغانی ایچنده دیردی هر دم
کای بانی بنیه وجودم	عصیان زیان رضاسی سودم
ارشاد یکی بیلدم غنیمت	یوزوای كه فوت اولندی فرصت
یوزحیف كه طوتمدم طریقك	بر نیجه کون اولدم رفیقك

فیضك بكا اولمدی میسر	سن خیر ديدك بن ایلدم شر
جوريله سكا جفالر ایتدم	یاكلش واردم خطالر ایتدم
ای دولتم اوله دور بندن	وی شمع کوتورمه نور بندن
اولسم غم عالمه کرفتار	آنجق سن ايدك انيس وغم خوار
همرازم ايدك شکایتمده	دمسازم ايدك حکایتمده
نولدی غمه کتورمديک تاب	قورقوتدی مگر سنی بوگرداب
نولدی سبب ايلدك عزیمت	بندیمی ایدی سكا هزیمت
ای منشأ جوهر حیاتم	خوشنودلغکده در نجاتم
بیلدم ایشمی کنه کارم	کلدم سكا خوار وشر مسارم
دنیاده سنی بن ایلدم زار	عقباده بنی سن ايله خوار
یاقدك بنی آتش جفایه	صالدك غم و محنت و بلايه
سن میل فراغ و راحت ایتدك	برکنج طوتوب فراغت ایتدك
کیم ایلدی حل مشکلاتك	کیم ویردی بوغصه دن نجاتك
شب تاسحر اول اسیر هجران	ماتم طوتوب ایتدی آه وافغان
چون مشگه دو کولدی گردکافور	ظلماته براقدی برتون نور
احیا قلوبن مراسم وجد	طوتدی ره کور خانه نوجد

❦ در تمامی سخن ❦

ارباب کاله اول عیاند	کیم حسنله عشق تواماندر
حسن آینه جهان نمادر	کیفیت عشق آکا جلادر
حسن اولسه عشق ظاهر اولماز	عشق اولسه حسن باهر اولماز
حسن اولسه عشقندن نه حاصل	معشوق ایدر اهل عشق کامل
اولمزایسه عشق حسن اولور خوار	عشقیله در اهل حسنه بازار
مجنون ایدی جام راحت افزا	لیلی آکا باده مصفی
لیسیدن ایدی کمال مجنون	حسن ايله اولوردی عشق افزون
مجنوندن ایدی جمال لیلی	عشقیدی ایدن جماله میلی
برگون مجنون دلشکسته	صحرا ده گزردی زار و خسته
برصفحه ده کوردی ایکی پیکر	مجنون ايله لیلی براب

اول عاشق مستمند غمناك	حك ايلدى نقش يارنى پاك
صورديلر آكا حقيقت حال	كيم نيته درر بوايكي تمثال
ديدى بزه بر درر حقيقت	برلكده يراشمز ايكي صورت
اولق كرك اهل دانش آگه	كيم بز ايكيلىك دتاز منز
سائل ديدى بودكيدر عار	كيم يار اوله يوق سن اوله سين وار
سن نيته قالور سن اول اولور حك	بارى آنى قوى سكا قلم چك
ديدى ره عشق ايچنده لايق	معشوقه اوله نقاب عاشق
عشاق تن وحيب جاندر	تن ظاهر وتنده جان نهاندر
معشوقه نه باك اولور سه مستور	عاشق كرك ايل ايچنده مشهور
كيم عالمه عاشق آقيدن ياش	معشوق كيم اولديغن قيلور فاش

﴿بو مجنونك شمه كيفيت حاليدر﴾

﴿وبعض صفات كاليدر﴾

مجنون ايدى ملك درد شاهى	خيل ددو دام آنك سپاهى
آهونك آلوردى مشكى باجن	روباه سمورينك خراجن
برسرور ايدى كريم وعادل	جمله ددو دامه عدلى شامل
خون جكرندن اول وفادار	خونخوارلرى قيلوردى خونخوار
خوناب جگر توكوب دمام	قيلمزدى سباع رزقى كم
دورنده درنده لر اولوب رام	طوتمشىدى برى بريله آرام
گرك اولمشيدى پلنكه همراز	اولمشدى گوزن گرگه دمساز
شير اولمشيدى انيس نخجير	نخجير امردى شيردن شير
ياننده طوتاردى مورخانه	گوز ياشندن يغاردى دانه
كاهى اولوب اشك سيلى قائم	سيلايه گيدردى بيك بهائم
گه اوديني تنده تاب ايدردى	بيك جانورى كباب ايدردى
بيل اولمشيدى النده طرناغ	يرون صاورردى باشه طپراق
موينده غبار اولوب فراهم	اشكيله چكوب زمان زمان نم
آهى ايله سبزه زار اولوردى	كلزار جنون بهار اولوردى

اقردی کوزندن اولقدر صو	گر طوتسه ایدی گوزنله خو
هم برک ویرردی شاخی هم بر	کاول صودن اولوردی تازیه وتر
خورسنداولوبن دیردی اولزار	هر لحظه آلوب الینه برمار
سر رشته آرزویی طوتدی	کاول سنبل مشکبویی طوتدی
ارسلان صفی اوزاتدی طرناغ	قیلان کی جانہ اوردی بیک داغ
قیلانلرک اولدی مقتداسی	ارسلانلرک اولدی پیشواسی

﴿بوجنونک صدقله مناجات ایتدیگدر﴾

﴿وناوک دعاسی هدف اجابته ایتدیگدر﴾

زلف شبی ایتدی برقع روز	بر کیجه که ظلمت ضیا سوز
گوستردی یرینه بیک در ناب	بر لعل یودوب سپهر نایاب
بیک مهیجه رایت ایتدی اظهار	برسنجانی ایلوب نکونسار
خشخاشلرنده طوتدی تریاک	قطره قطره حکیم افلاک
قفتانسه دیکدی در مکنون	دانه دانه عروس کردون
قیلیدی اوزرینه مجرده دن راه	کردابه دوشوب سفینه ماه
آرتوردی بوصفحه یه سواد	صاچلیدی عطار دک مداری
گیسوسی ایچنده کیزلیدی رو	زهره داغیدوب سیاه گیسو
کوز آچلیدی طریق انتظاره	خورشید نهان اولوب ستاره
فتح اولدی آکا ولایت شام	دپرندی سر سناد بهرام
خورشید غمنده باتدی یاسه	بر جیس کوروب سیه لباسه
باقدی آکعکس صالیدی کیوان	آینه اولوب سپهر گردان
تادوکیه دون بساطی پرکار	گردونه ثوابت اولدی مسمار
آهو بره چیقدی سبزه زار	گوکده حمل اولدی آشکار
طولدردی جهانہ عنبر تر	کاو فلک اولدی کاو عنبر
کردون بدنی ملمع اولدی	جوزا کمری مرصع اولدی
خاصیتی ویردی ظلمته نفع	خرچنک قیلوب سحر یلین دفع
پر دود مثال شمع بی نور	اولدی اسد آفتابدن دور

مشك اوسته دو كدى غبر ناب	كيسوسنه ويردى سنبله تاب
صراف زمينه چكدى لؤلؤ	ميزانى ايدوب فلك ترازو
ديو شبه قىلدى قىدى محكم	عقرب براقوب كمنند برخم
آتلى خدك نجم ثاقب	قوسىنى قوروب سپهر لاعب
گوك صفحه سن ايلدى سيهرو	بز غاله آسمان دوگوب مو
بيك قطره صاچلدى آسمانه	دلوى دلوب آفت زمانه
برق شفق اولدى آسمان سوز	حوت ايلدى حبس يونس روز
جبهه دخى جبهه سن ضيا سن	عرض ايلدى اخبشه عباسن
هنعهده مكلل ايتدى افسر	هقعه ويردى جماله زيور
نور ايتديلر آسمانه تحويل	شرطين وبطين سماك واكليل
صرف ايله صرفه ايله دايم	تا صادر و وارده نعايم
لعلن دبران درن ثريا	تزين ايجون ايتديلر مهيا
ترتيب مقدم و مؤخر	ويردى روش سپهر و اختر
قالمشدى سپهر ايشنده حيران	مجنون متحيرو پريشان
پر يوزينه طولدورردى اختر	گردونه آچاردى ديده تر
بيك آرزوى محال ايدردى	هر اختره عرض حال ايدردى
شرح ايتدى عطارده غم دل	اول اولوب آسمانه مائل
مستوفى عقل و مشرف راي	كاي اهل حساب به كار فرماي
فهرست رموز آسمانى	اي ناسخ نسخه معانى
رسام مناصب و مراتب	قسام مقاصد و مطالب
سندن اوزگه دبير يوقدر	درد دلك حسابى چوقدر
سلطانمه عرض ايت كرم قيل	برنامه به دردمى رقم قيل
تعويذ جنونم اوله نامه ك	شايد اثر ايده فيض خامه ك
بر اوزگه ترنم ايتدى آغاز	گورديكه عطارده راز آكلز
مريخه نيازن ايتدى اظهار	يوزدوند يروب آندن اغليوب زار
شمشير كه عالم اهل طاعت	كاي والى مسند شجاعت
ارباب سلاحه تاج سر سن	سن صاحب نصرت و ظفر سن

من بیکس و خصمدر ستمکار	من عاجزم وقویدر اغیار
بیکس لردن بلای رد قیل	عاجز لره لطف ایدوب مدد قیل
تا دوسته هم نشین اولم بن	چک تیغی ایلہ دفع دشمن
نه تیر یتر آکا نه بهرام	چون گوردی بلند یرده در کام
طوتدی ره بارگاه توحید	تیغیله قلمزن اولدی نومید
معبودنه عرضه قیلدی رازن	درکاهه طوتوب رخ نیازن
بهرام غلام وتیر چاکر	کای تیغسه معین وکلکه رهبر
صاحب رقم برات روزی	ای فرق امل کلاهد وزی
درد دلی یتور دوايه	رحم ایت من زار بی نوايه
کیم جانه جمالی اوردی آتش	لیلی بی سن ایلدک پری وش
اول ایتدی بی شکسته غم	سن قیلدک آتی بلای عالم
صالیدی بکا آتش جهان سوز	ویردک آکا حسن عالم افروز
من قاندن ولیلی جفاکار	دردیله بی سن ایلدک زار
بر کورمک ایلہ قرارم آلدی	لیلی که بی بلایه صالیدی
کیم دوندیره آلدوغی قراری	یوقدر روشننده اختیاری
سندن بولنور بوزخه مرهم	یچاره در اوز ایشنده اول هم
کس غیری کشیدن احتیاجم	هم سن کر مکدن ایت علاجم
کیمدر بکاسندن اوز که غم خوار	ای درده قیلن بی کرفتار
تشخیص مرضده اولدی لر لال	چوق چوق حکمایه سویلدم حال
دانای جمیع درد سن سن	بیلدمکه حکیم فرد سن سن
حاکم سنسن رضا سنکدر	کر درد وگر دواسنکدر
گوندن گونه قیل زیاده شوقم	یعنی که کتور کاله ذوقم
ویر طبعمه حسنک کالن	صال چشممه لعلنک خیالن
لطف ایت ایکی صورتی بر ایلہ	دائم آتی بنده ظاهر ایلہ
دردن بکا روزی اول قدر قیل	قدرم غمی ایچره معتبر قیل
کیمسه بکا اولیه برابر	کیم کیمسه یه اول اولوب میسر
خونبار گوزومده اولسون نور	کورمک رخن اولماز اولسه مقدور

ذوق المی اولورسه نایاب مجروح تدمه اولسون تاب

﴿ تمامی مناجات ﴾

یارب کمال مرتبه مصطفی حق	صدق وصفای سلسله انبیا حق
سندن یتر ولیره تأیید اقتدار	سن مقتدای عالم ایدن رهنا حق
دوشمز حریم قریکه بیکانه لر یولی	اول بارکاهه محرم اولان آشنا حق
قهر کده کی سیاست و آسیب خوی چون	لطف کده کی لطافت فیض ورجا حق
عشاقه یار قیلدینی جور و جفا ایچون	معشوقه عاشق ایتدی کی مهر و وفا حق
لیلیده ظاهر ایلدیکک فیض حسن ایچون	مجنونه ویردیکک غم و درد و بلا حق
فقر و قناعتی لطف ایت فضولی به	آنده اولان سعادت فقر و فنا حق

﴿ تمامی سخن ﴾

ایلردی بو سوزیه مناجات	مختلره ایستیوب مکافات
کا چلدی کل حدیقه روز	گوستردی گونش جمال فیروز
مرغ دم صبح چکدی آواز	زاغ شب تیره قیلدی پرواز
هم صفحه عالم اولدی روشن	هم دانه انجم اولدی خرمن
کون آینه داری اولدی گردون	دو کدی قدیمه در مکنون
صبح آوردی صفا صدقن دم	آچلدی کل نشاط عالم
تأثیر صفای جام خورشید	گوک کلشنن ایتدی بزم جمشید
لاله کی طاغه چیقدی مجنون	نظاره یه آچدی چشم پر خون
گوردیگه کلور ندیم کامل	همراز قدیم زید قابل
رخسارنده نشاطدن نور	بهجت گوزینه جمالی منظور
یوق ذره جه غصه و ملالی	مجنونه عجب گورندی حالی
صوردیکه ندندر انبساطک	عادتجه گورنمین نشاطک
مقصودیکه دسترسی بولدک	دلدارکه هم نفسمی اولدک
نه قدرله سر بلند اولوبسن	نولدیکه نشاطمند اولوبسن
زید آچدی در خزانه راز	کای طرفه های اوج اعزاز
دو ن طوف دیار یار قیلدم	اول سرویکا کذار قیلدم
تعویذ و سیله سیله بر دم	اولدم حرم و صاله محرم
گوردم مه عارضی ضیاسز	آینه طلعتی جلاسر

نه لعل لبندہ قطرہ آب
 لعل ترہ اشکی گوہر انگیز
 کوردی بنی ابتدٰی نالہ وزار
 دوشدی اولہ نچدہ رھگذارک
 مجنونی کوردک ایسہ باللہ
 نیجہ کچر اولہ ماہ وسالی
 باللہ گذر ایتسک اول یکایہ
 بندن آکاشرح ضعف حال ایت
 سویلہ نیجہ سن هجوم غمدن
 ماتم زدہ اولدیغک ایشتم
 اول سروکہ چیقدی بوچندن
 انجق براولیدیکم چکوب غم
 چوق کوردی بزہ سپرغدار
 بر ظلمدرر بو آشکارہ
 بو دردکہ آزدکل اوکشد
 بن طوتکہ مقید حصارم
 گر شمعہ آجلسہ شرح رازم
 کرسایہ مہ سویلسم غم دل
 نہ یازمغہ نامہ اختیارم
 غنیچہ کجیم من پریشان
 سنکیم شہ کشور رضاسن
 یوق حکمی سکا چوخامہ غیرک
 آیانہ ایچون قیلورسن اہمال
 اوز نظم لطیف دلکشکدن
 لطیفہ قیلوب ہمیشہ تحریر
 سندن دکل بوایشده راضی
 نظم ایلیوبن بیان حالک

نہ ماہ رخندہ ذرہ تاب
 برک کلہ ترکسی گھر ریز
 راز آجدی بکا کہ ای وفادار
 کوردک اولہ حالن اول نکارک
 ایلہ من زاری آندن آکاه
 کیم اولہ رفیقی نولہ حالی
 رحم ایت من زار مبتلایہ
 حالین من خستہ دن سؤال ایت
 طغیان مشقت وستمند
 قیلدم یقہ چاک وشون ایتدم
 بندن گیتدی دکل کہ سندن
 ایستردی بنی سنکله ہمدن
 یوز بیک اغیار ایچندہ بریار
 الدن نہ کلور بوکا نہ چارہ
 ہم صبرایدم لم کہ صبرخوشدر
 محبوس حجاب ننک وعارم
 سایمدن اولور بیک احترازم
 شمعک حسدی کلور مقابل
 نہ ایتمکہ عرض وازدارم
 آغزیم طاتلو ایچم طولوقان
 هرکیمہ دیلریسک آشناسن
 اوز باشکدر ہمیشہ سیرک
 حال دلاک ایلزسن ارسال
 مضمون عبارت خوشکدن
 گوندردم دیکک دکل تقصیر
 حالا کرم ایت خلاف ماضی
 شرح رخ زرد واشک آلاک

ارسال ایده گور من خزینه	اول جوهره جان ایدم خزینه
لفظی اولو بن همیشه ذکرم	بوکار که ایچره بکر فکرم
طرز غم ایدنده جانہ تصویر	اول نقشیدن ایله چاشنیگیر
هم حال دلن قیلوردی اظهار	هم بو غزلی قیلوردی تکرار

﴿ غزل ﴾

نیچون اول شمع کافور اوزره کلگون مشکبار ایتمز
 یازوب بر رقعه بیک لطفه بزی امید وار ایتمز
 بنمله دوست لطفن آزایدوب چوق طعن ایدر دشمن
 نیچون لطف ایلوب دشمناری بر شرمسار ایتمز
 کل ای گوز یار خطن نامهده کورمک هوس قیلمه
 که خط نامه دفع درد هجر خط یار ایتمز
 گبو تردن او مردم نامه سن گور ضعف طالع کیم
 گوروب آهم اودن بنندن یکا اول هم گذار ایتمز
 فضولی نامه دلدار بر تعویذدر کویا
 کیم آنسر خسته دلار خاطری بر دم قرار ایتمز

﴿ تمامی سخن ﴾

مجنون که ایشندی اول پیامی	بخت متمد اولدی رامی
اقبالنه اعتقادی اولدی	دلدارنه اعتمادی اولدی
خوناب سرشگدن چکوب نم	کلزار ضمیری اولدی خرم
هم گولدی یوزی چراغلر تک	هم گوکی آجلدی داغلر تک
زیده دیدی ای رفیق صادق	بن وحشیه همدم موافق
چون مژده مرحمت یتوردک	یارم خبرن بکا کتوردک
بنندن هم اکا یتور ثنالر	عرض ایله درود ایله دعالم
خاک درنه یتور نیازم	درکاهنه عرض ایله رازم
کای جانمه شهد اولان دوداغی	گوکلم فرحی گوزوم چراغی
لله الحمد یار ایمش سن	بن ایستدیکمجه وار ایمش سن
عهدکده وفا بولندی آخر	شهدکده شفا بولندی آخر

بیلد مکه بنی سورسن ای ماه	احسنت احسنت باریک الله
لطفک خبری قرارم آلدی	شیرین سوزک اختیارم آلدی
لطفک ایشیدوب بولور جکر تاب	شیرین سوزیکه گتورمزم تاب
آه ارقیلوب اوزکه رسم بنیاد	ناگه طوته سن طریق بیداد
تلخ اوله سوزک مثال باده	لطف اولیه قهر اوله اراده
خوبان ایشی جورله جفادر	سندن کورینن بکا وفادر
قربان سکا اوزکه نازنینلر	ادراککه یوز بیک آفرینلر
کیمسه چو سکا وفاده یتمز	جانن سکا کیمسه ویرسه یتمز
معشوقه ایکن اولوب وفادار	عاشقلغکی هم ایتدک اظهار
عاشق دیر ایمش بکا خلایق	کورم بوکا هم اوزومی لایق
بن ناقصم ای حریف قابل	سن سن ره عشق ایچنده کامل
تحسین که یکانه زمانسن	جان ویرمک اولور سکا که جانسن
هر شوخده گراولیدی بو طور	سن اولمز ایدک یکانه دور
کر غبره بو حال اولیدی مقدور	سن اولماز ایدک جهانده مشهور
یاد غمک ایله اولمشم شاد	سن شاد اوله سن همیشه بن یاد
ها بویله بن حزینی شاد ایت	که کاه ترحم ایله یاد ایت
ای سرو سمنبر کل اندام	تاراج متاع صبر و آرام
ای خسرو کشور ملاح	مہتاب شب و نشاط راحت
چون بنده به رحمت ایلر اولدک	اظہار محبت ایلر اولدک
من بعد طریق مهر طوتغل	اولکی طریقی اونوتغل
قویمه چیقہ حسرتیله جانم	حددن اوتہ ناله و فغانم
میل من زار بیقرار ایت	کاهی بو یکایه برگذار ایت
همدرم ایسن بنمله یار اول	همدرد لک یوغیسه وار اول
سن اوله مقیم مسند ناز	بن بویله بلا و درده دمساز
سن محفل عیش کامکاری	بن کوشه درد دلفکاری
عشق ایچره کوزوم روا میدربو	راه و روش وفا میدربو
کر طوغری ایسه وفاده لافک	بندن نه ایچوندر انحرافک

کل رفع ایدم غم فراق	یاندیرم اوده اشتیاقی
اولسون دون وکون بنمله سیرک	چون بن سنککم سن اولمه غیرک
ور ابن سلام مانع اولسه	سدره وصل واقع اولسه
بیلدر قله بن سیاه بختن	بر آهله تارو مار تختن
چون رازدن تو کتدی اول یار	زید ایلدی کوی عزم دلدار
پروانه سوزین دیوب چراغه	بلبل خبرین یتوردی باغه

﴿ بو ابن سلامک کیفیت وفاتیدر ﴾

﴿ ولیلی نک اول بلادن نجاتیدر ﴾

ساقی فلکک گور انقلابن	کوستر قدح ایچرمی حبابن
می آینه جهان نمادر	خاکی زر ایدن بو کیمیادر
بوفانده بس دکلی آندن	کیم فارغ ایدر غم جهانندن
بر خواب و خیال ایش بو عالم	بو خوابه و خیاله اولمه خرم
احوال زمانه منقلبدر	آندن خرد اهلی مجتنبدر
غم ماتمن ایلینده بنیاد	معمار بو نوع چکدی فریاد
کیم ابن سلامی ایتدی گردون	آماج خدنک آه مجنون
اول سدی گوتورمکه آرادن	اشک اولدی روان ایکی پکادن
اول نورس ناتوان دمام	شوقیله چکردی محنت و غم
حسرت المی یمان المدر	غم بدرقه ره عدمدر
دردو غم حسرت نهانی	سرو قدین ایتدی خیزرانی
یوز اوردی بوزلغه طلسمی	بر غایتیه ایتدی ضعف جسمی
کیم بیکری نقش بستر اولدی	رعنا قدی بستر ایستر اولدی
گون گوندن اولوب خراب خالی	قالمدی صغالمق احتمالی
دردینه دوا بولتمز اولدی	رنجینه شفا بولتمز اولدی
اندیشه عمری اولدی باطل	جان و یردی و حقه اولدی واصل
کیمدرکه کلوب جهانه کیتمز	کیم کامل اولور زواله یتمز
بودر ره رسمی روزکارک	کیم اوله خزانیه هر بهارک
لیلی بی گتورمکه فغانه	اول واقعه اولدی بر بهانه
ماتم طوتوب ایتدی اول گرفتار	طرنایله یوزینی افکار

چاك ايتدى فراغتيله جامه	فاش ايتدى فغانى خاص وعامه
ياندردى اون قوپاردى تختن	تاراج قسايه ويردى رختن
گيسوى مغنبر ايتدى برباد	افلاكه يتوردى آه وفرياد
گردون گي رحتى نيله اوردى	آتش كي باشه كول صاوردى
ديرلر بو ايدى عربده عادت	كيم ارا گراولسه قالسه عورت
برييل ايكي ييل طوتردى ماتم	فرياد وفغان ايدوب دمام
خوش كلدى بو عادت اول نكاره	فرياد وفغانه بولدى چاره
ماتم كده ايلدى مقامن	ماتمه كچوردى صبح وشامن
برنيچه گون آنده آغليوب زار	هم آتا اوينه دوندى ناچار
اما دون وگون فغان ايدردى	خوناب جگر روان ايدردى
فرياد كلنده كاه وبيكاه	اوز گوكلنده ديردى اول ماه
كيم ابن سلامه رحمت حق	عشقم روشينه ويردى رونق
رفع ايلدى پرده مدارا	پنهان غم ايتدى آشكارا
اول واقعه دن اولوب خبردار	طوتدى ره دشت زيد غمخوار
گورديكه شكسته حال مجنون	طور مش ددودام ايچنده محزون
چون ويردى سلام قيلدى اعلام	كيم ابن سلامه نتدى ايام
ويردى بوقضيه دن بشارت	كيم قيلدى معارضك خسارت
دهر ابن سلامى قيلدى پامال	ليلي اوزاوينه دوندى خوش حال
مجنون چكوب آه قيلدى ناله	افغان ايدوب آغلادى بو حاله
حيرتله دوشدى زيد غافل	بو حالت آكا گورندى مشكل
كيم فوت رقيب ايشتسه عاشق	گولمك كرك آغلامق نه لايق
تحقيق بيان حال قيلدى	اول واقعه دن سؤال قيلدى
مجنون ديدى اى وفالو يارم	يوقدرمى بو يولده ننگ وعارم
جانانه يه جان ورن يتوبدر	جان ورميان آراده ايتوبدر
اول دوستم ايدى دكلدى دشمن	هم اول آكا عاشق ايدى هم بن
اول جاتى ويردى واصل اولدى	اوز مرتبه سنده كامل اولدى
نقصم بنم ايرمدى كماله	عيب ايله آغلىم بو حاله

غزل

عاشق اولدر کیم قیلور جان فدا جانانه
جانی جانانه ویرمکدر کمالی عاشقک
وصل ایامی و یروب جانانه جان راحت بولن
عشق رسمن عاشق او کرمک کرک پروانه دن
قانی اول عشق ایچره کیم بکزر قناسی عاشقک
عشق دردینک دواسی قابل درمان دکل
هیچکیم جانان ایچون جان ویرمکه لاف ایتسون
بولیلینک ابن سلامدنصکره ماجراسیدر
وزاویه محتده واقع اولان بلاسیدر

چون آنا اوینه کلدی لیلی
دوتمشدی طریق اهل ماتم
هرقاندی بیلوردی وار برزار
جمع ایدوب اولوردی انجمن ساز
کر ابن سلام ایدی بهانه
آغزنده ایدی براوزگه ذکر
اظهار قیلوردی اوزگه آدن
بورنکله دائم اول پری زاد
سوز دلنه کتورمیوب تاب
آنحیق آکا قالدی شمع همدم
یعنی نه روا شب سیاهم
تنها قالوب ایدی ناله وزار
کای درد وغم زمانه بالله
تنهالقه بن ایلرم خو
گوردی غم ودرده یوق نهایت
کای بخت سیاهمک نظیری
اول یوق ایدی سنک قرارک

افغانه اولوب همیشه میلی
تجدید عزا قیلوب دمام
اندوه ومصیبه کرفتار
ایلردی سرود ناله آغاز
مجنون ایدی باعث اول فغانه
کوکلنده ایدی براوزگه فکری
پنهانی ایدردی اوزگه یادن
ایلردی فراغتیله فریاد
برکیجه طاغلدی یارو اصحاب
سوندردی بر آهله آتی هم
محتاج اوله شمع برق آهم
دردو غمه قیلدی عجزن اظهار
اولماک بوکیجه بنمله همراه
سز اوزگه مصاحبه طوتک رو
قیلدی شب تیره دن شکایت
آشفته قیلن من آسیری
سیریه کچردی روزکارک

ترك روش اختيار ايدوبسن	حالانه ايچون قرار ايدوبسن
ياظلمت ايچنده يول ايتوردك	سر منزله مي اوزك ايتوردك
كيمدر اوله نيشه در بوياسك	ماتم زده سن سيه لباسك
سيلاب بلا باشمدن آشدي	دردو الم دگيزي طاشدي
طاحونه چرخه دانه اولدم	تير فلكه نشانه اولدم
ن بختي قرا بر اهل ماتم	ماتمكده در بوكيجه عالم
ييلمن كه نولور بكا سر انجام	نه صبر قالوبدر نه آرام
آزارم ايچون فلكه عقر	اولمش بوكيجه تمام كوكب
فيض سحري فلك اونوتمش	صبح آينه سيني ژنك طوتمش
دم اورمغه قالماش مجالك	اي صبح سنك نه اولدي حالك
مهرك وار ايسه ترحم ايله	گوكلك خوش ايسه تبسم ايله
آوازه قوش صدای كوسي	فريادمه همدم ايت خروسي
گوستردم صبحدن نشانه	مرغ سحري كتور زبانه
درد دل زارين ايتدي تكرار	چوق آغلادی ايتدي ناله وزار
شب درد دلينه چاره ايتمز	گوردی مددينه صبح يتمز
چكمش بومداره صبح وشامي	يوزطوتدي آكا كه فيض عامي
كاي واقف حال وعارف راز	رازدل زارين ايتدي آغاز
غمدن كيمه ايليم شكاييت	يوقدر غم ودردمه نهايت
من بويله غمه قچن حريفم	غم بيحد ومن بسي ضعيفم
ياطاغم اولديغنجه محنت	ياوير بكا محنتمه طاقت
حكيمك يولي گورينور خطرناك	گرجامه صبرم ايلسم چاك
طاقتجه دكل غم وملالت	ورگوكله ويرسم استمالت
مجنونله قيلسم آشنالق	ناموسدن ايلسم جدالق
فرمانه موافق اوليه حال	قورقم بوكه عصمت اوله پامال
معموره وسلم اوله محروس	قيلسم بو هواده حفظ ناموس
احوالی ايله دگر گون	قورقم بوكه دود آه مجنون
آندن حذر ايتامك خطر در	صادقك آهي معتبر در

اول اویله بو بویله نیلیم وای	بیلمن من عاجزه ندر رای
یارب متحیرم من زار	مختلره اولشم گرفتار
سر منزل امنه راه بیلمن	سندن اوزکه پناه بیلمن
گور باده غفلتیه مدهوش	قیل پرده لطفکی خطاپوش
دیرلرکه ستم رسیده مجنون	اولش من مبتلایه مفتون
بن بی سروپا آکا نه لایق	که حسنمه اوله کیمسه عاشق
بن ذره خارو خاکسارم	گرد رهو خاک رهگذارم
روحم که بدنده در سنگدر	هرنشئه که بدنده در سنگدر
کنجینه حسنکه امینم	سنسن سبیم که نازنینم
یارب مدد ایت که بو امانت	محفوظ اوله تادم قیامت
تاقربه توجه ایتدیکم چاغ	آلم آچیق اوله یوزم آغ

(مناجات)

یارب کمال بارگه کبریا حق	یعنی فروغ نور رخ مصطفی حق
قیل غرقه بحر عشقه وجودم سفینه سن	فرمان خضره موسی ایدن اقتدا حق
صبح وصاله ایله بدل شام مجرمی	صبحک دمنده کی نفس دلگشا حق
درد و بلایه راه محبتده قلمه کم	راه محبتکده کی درد و بلا حق
اهل ضلالتیم بکا گوستر هدایتک	اهدای راه راست قیلان رهنا حق
اندوه و درده گوکلی صاحب تحمل ایت	درده تحمل ایلین اهل رضا حق
اخلاصم ایت دعایه فضولی کبی درست	درکاهده اجابتیه لایق دعا حق

(تمامی سخن)

عجزیه دعا قیلوردی اول ماه	اظهار نیاز ایدوب که ناکاه
چکدی جرس الرحیله آواز	رسم حدی ایتدی ساریان ساز
گوچ اولدی آجلدی بارگه لر	بختی لره مهسد چکدی مه لر
بر محمله گوردی لیلی زار	گوه غمن ایتدی ناقه یه بار
افغانی ایدوب جرس سین پست	عشقی می ایتدی ناقه بی مست

﴿ بولیلی نك ناقه یه عرض رازیدر ﴾

﴿ وزبان حال ایله اظهار نیازیدر ﴾

چون ناقه ده گوردی نشه حال	قیلای آکا هم بیان احوال
کای غایه موی وغنبرین بوی	کل چهره وخارخار خوشخوی
ای باشی آچیق ایاغی یالن	بولش نیجه کز حرم وصالن
سودازه ده نیشه در دماغک	گوکسکده نه در بواسکی داغک
کیمدن سکا یتدی ظلم بیداد	هر لحظه ندر فغان و فریاد
عشاق طریقیدر طریقک	گر عاشق ایسن بنم رفیقک
نالان غم عشق یاردنسن	سندخی بزم قطاردنسن
بن کبی یوق الده اختیارک	بر اوزگه النده در مهارک
چوق دوشدی سنکله اتفاقم	رحم ایله بکا گور اشتیاقم
لطف ایله بنای کار خیر ایت	مجنونم اولان دیاره سیر ایت
بو شیفته یی یتور اول آیه	بو درد یی یتشدر اول دوایه
ناکاه گیدردی اولدی بیهوش	مطلق اوزین ایلدی فراموش
بیهوشلغنده دوشدی اول نور	همراهی اولان گروهدن دور
اول نوع ایدی ظلمت شب تار	کیم اولدی ساربان خبردار
چون کلدی اوزینه اول پری وش	اولدی بو قضیه دن مشوش
گوز آچدی اوزینی گوردی ایتش	همراهی براقش آنی کیتش
درد اوزره مضاعف اولدی دردی	دپرتدی عنان رهنوردی
چوق جهده ایلدی تک و پو	چوق یول آرایوب گزردی هر سو
نه راه نه راهبر بولندی	نه قافله دن اثر بولندی
تنها یورر اولدی اول سمنبر	ظلمتده مثال ماه انور
چون سیر فلکده لیلی ماه	شب قافله یی ایتوردی ناکاه
لیلی صفتنده گون چیقوب فرد	جهازیه چکدی محمل زرد
دوشدی کذر اول سمن عذاره	مجنون حزین اولان دیاره
هریان نکران گزردی اول ماه	بر شخص حزین کورندی ناکاه
صورماغه علامه منازل	اول شخص حزینه اولدی مائل
لطیفیه تکلم ایتدی آغاز	کیمسن دیوبن یتوردی آواز
باش قالدیروب اول اسیر محزون	دوندردی جواب آکا که مجنون

لیلی دیدی ای اوزینه مغرور
 حاشا دییه زاع بلبلیم بن
 مجنون دیدی ای دور یکانه
 اول شیفته نك ندر نشانی
 لیلا دیدی اول بری لقادر
 سن شیفته سن اسیر ماتم
 سن خوارسن اول عزیز عالم
 مجنون ایدراهل عشق اولور خوار
 لیلی دیدی ای بهانه پرداز
 پیکر طوتالم دوکادی غمدن
 مجنونی دیدیلر اهل ادراك
 سنده قنی اول ادای دلسوز
 مجنون دیدی اهل حال اولور لال
 ترتیب عبارت وفصاحت
 راحتدن اولان بنم کبی دور
 لیلی دیدی چون سکا شکم وار
 لیلی بی سورسك ایله بنیاد
 ﴿بوجنونك لیلی به افسانه کنان﴾
 مجنون جزین ایشندی سوگند
 تفصیل غمینه ویردی اجمال
 کای سبزۀ دردمه ویرن آب
 صورمه نیجه کچدی روزکارک
 دلدار غمینی سویلیم آه
 چکدم نیجه گون جفای مکتب
 آخرکه چوق اولدی طعن اغیار
 فاش اولدی چو عالمه فسانم
 که دغدغه طیب کوردم
 حاشا دیه اژدها سوزین مور
 بالاف اوره خار کیم کلم بن
 مجنونه بیلور میسین نشانه
 گوردکده ندن بیلورسن آتی
 رخسارله قدی دل ربادر
 رخساری شکسته قاتی خم
 سن بی سرو پاسن اول معظم
 حسن اهلنه در صفا سزا وار
 قید دل زارمه فسون ساز
 یاقامتک اولدی خم ستمدن
 اشعاری لطیف ولهجه سی پاک
 اشعارو حکایت دل افروز
 بسدر نم اشک شاهد حال
 عشق اهلنه در دلیل راحت
 گر صامت اوله دکلی معذور
 مجنون ایسن ایله حالک اظهار
 بر شعرو کچن زمانک ایت یاد
 اظهار حال زار ایتدیکیدر ﴿﴾
 کوردی آتی شعره آرزومند
 قیلدی اکا عرض صورت حال
 سر رشته تابدن آچن تاب
 عشق ایچره نه اولدی حال زارک
 یابند وطن جفای بدخواه
 هر روز مشقت ایله تاشب
 آیرلدی من شکسته دن یار
 تدبیرمه دوشدی آتام آنم
 که سخی ایله کعبه به یو کوردم

تدیرمه عاجز اولدی احباب	آچیلمدی هیچ بابدن باب
فیضنده بولمندی توقع	که نوفله ایلدم تضرع
ویردی بن مبتلایه آزار	که ابن سلامه یار اولوب یار
هر وعد که ویردی طوغروصاندم	که زید پیامنه ایناندم
حالم تبه ایتدی ضعف طالع	امیدله عمرم اولدی ضایع
بر لحظه فلکدن اولدم شاد	القصه وجودم اولدی برباد
بر طرفه عزل هم ایتدی تهریر	کوکلینسه قیلوب فراق تأثیر

﴿ غزل ﴾

وصل درمانیله دفع درد هجران ایتدی	آه کیم بردم فلک رأیمجه دوران ایتدی
بیلهدی بیک درد دلم بردرده درمان ایتدی	یاردن بیک درد دل چکدم بوهم بردرد کیم
بر کیجه خوان وصالی اوزره مهمان ایتدی	وادی غربتده جان ویردم بنی اول شاه حسن
کاول کلی گیم گوردیکم چاک گریبان ایتدی	دوستلر چاک گریبانم کوروب عیب ایلک
کیم بوملکک فتحنی فغفور و خاقان ایتدی	فقرملکین طوت گراسترسک کال سلطنت
ای فلک هر کیم دم اوردی عشقندن قان ایتدی	تیغ بیدادیه هر دم قاتمی دوکمک ندر
یارلق وقتی وفای عهد و پیمان ایتدی	عهد و پیمان ایتدی یارم کیم سکا یارم ولی
کیمکه برمدت جنون ملکینی سیران ایتدی	عقل میداتی زندان بلا بیلمز هنوز
بومبارک ایشی هر کیم ایتدی پنهان ایتدی	سر عشقن ایتدی انحق فضولی آشکار

﴿ بولیلینک مجنوندن خبردار اولدیغیدر ﴾

﴿ ومتاع وصلنه تقد جانله خریدار اولدیغیدر ﴾

رخسارنه آقدی اشک سیلی	چون بیلهدی کیم اولدیغنی لیلی
وحشیله ایل بنمله یاغی	گریان دیدی ای گوزم چراغی
درد دلمه طیب ایش سن	سن بن دیدیکم حبیب ایش سن
گوکلده اولان خیال وفکرم	سنسن دون گون دلمده ذکرم
مستم من ومست ایشی خطادر	کر تانیسه بیلمدم روادری
بر اوزگه بی بیلمکه نه قابل	کیمسه که اوزندن اوله غافل
گوز گوردی شعاع ماه رویک	اول دمکه دماغه یتدی بویک
تن قیلدی بیک اضطراب پیدا	جان بی خبر اولدی عقل شیدا

دریای تحیره اولوب غرق	اغیاردن ایتدم سنی فرق
معذور طوت ای صنم بوحالم	طعن ایله ویرمه انفعالم
سفسز بن ایدم شکسته خاطر	یوز شکر سکا یتشدم آخر
کلزار امیدم اولدی سیراب	یارب بو خیالدر می یا خواب
عیش و طربم چراغی یاندی	بختم یوقودن مگر او یاندی
ای دل که ایدردک آه وناله	دائم نکران اولوب وصاله
ها دولت وصل و ذوق دیدار	بالله دخی ایتمه ناله وزار
ای دیده دو کوب سرشک کلگون	هردم دیر ایدک که قاتی مجنون
منظورک اولوبدر اول سمنبر	قیل مقدمنه نشار گوهر
ای جانکه چکر دک انتظاری	گورمک دیلیوب همیشه یاری
یتدک اکا کل چیق ایمدی تندن	گیت یاره کس اختلاطی بندن
دردینی دیر کن اول بری زاد	سوزیله بوشعری ایتدی بنیاد

❖ بو غزل لیلی دلنددر ❖

آچدی گوکم فلک تابغری می قان ایتدی	قیلمدی خرم بی تازار و گریان ایتدی
ایلدی بیدادله یوز پاره پر خون گوکلی	بوچنده گوکلی بر لحظه خندان ایتدی
شکر کیم ویردی فلک کام بی نومید ایدوب	شیوه مهر و محبتدن پشیمان ایتدی
صبر یوقدر مردم عالمده ورنه روز کار	قننی مشکدر که تدریجیله آسان ایتدی
عشق سودا سنده سودا یتدم متاع وصلدن	ای فضولی جان ویرن جانانه نقصان ایتدی

❖ مجنون حیرانک نهایت حیرتیدر ❖

❖ ولیلیدن استغنا ایله غفلتیدر ❖

مجنون دیدی ای بکا آچن راز	لطیفیله قیلن بی سر افراز
کیم سن بکا ظاهر ایله آدک	بو بادیه ده ندر مرادک
جان تازه نئور فصاحتکدن	بو لهجه پر ملاحظتکدن
خلق خوش و لفظی جان فزاسن	بویله کورینور که آشناسن
بالله نه دیاردن کلورسن	نه راهگذار دن کلورسن
گر لاله ایسک نه طاغدنسن	ورسوسن ایسک نه باغدنسن
شیرین شیرین تکلمک وار	حال دله ترحمک وار

برالفتدن دكل بوخالی	بیكانه دن اوممك بوخالی
كلك باشم اوزره سایه صالمق	یهوده دكل بوگوکلم آلق
احوالکدن اولوردم آگاه	عقل اولسه ایدی بنمله همراه
گوز پرده سی اولییدی خوناب	غم گوکلی ایتسیدی بی تاب
البته کیم اولدیغک بیلوردم	غفلت خللندن آریلوردم
سن سویله اوزک که کیمسن ای پاک	چون بنده یوق احتمال ادراک

﴿بو غزل مجنون دلندندر﴾

بن کیم ساقی اولان کیمدر می و صهباندر	اویله سرمستم که ادراک ایتزم دنیا ندر
صورسه جانان بلمزم کام دل شیدا ندر	گرچه جانان دن دل شیدا ایچون کام ایسترم
عاشقه معشوقدن هر دم بو استغنا ندر	وصلدن چون عاشقی مستغنی ایلر بر وصال
عارف اولدر بیلیمه دنیا وما فیها ندر	حکمت دنیا وما فیها بیلن عارف دکل
گر بلای عشقه خشنود ایسک غوغا ندر	آه فریادک فضولی اینجید و پدر عالمی

﴿جواب لیلی﴾

کام دل مبتلای مجروح	لیلی دیدی ای قرینه روح
طولدی می عشرتیه جامک	مژده که زمانه ویردی کامک
سودا ایله آخر ایلدک سود	مژده که میسر اولدی مقصود
مقصوده سنی حق ایتدی واصل	مژده که مرادک اولدی حاصل
کام دل زار ناتوانک	لیلی بنم آرزوی جانک
محتاج وصال ایلدک همیشه	مشتاق جمال ایلدک همیشه
تفصیر تعلل ایتمه زنهار	حالا که میسر اولدی دیدار
کل یانمه فوت ایتمه فرصت	گور دولت وصلی غنیمت
ورجانم ایسه امانتکدر	دل نذر وصال قامتکدر
کل نذرکی طوت امانتک آل	چون دوشدی بحالک ایتمه اهل
ور عاشق ایسک بنم حبیبک	گر خسته ایسک بنم طیبک
بر لحظه بنمله همدم اولغل	کل بزم وصاله محرم اولغل
ریحان ترایله زیب زنبق	ویر نرکسه لاله ایله روتق
قیل طوطیه قد نابدن قوت	فیروزه یی ایت قرین یا قوت

سروا نا که ز تأثیر هوای مختلف
زد بجان عشق آتشم زانسان که شد در غنصرم
از بخار خون دل سودا ظفر بر من رساند
بسته شد در هر و گم از خون فاسد صد گره
فی تشخیص مرض در نبض کس دستم گرفت
که به پرهیزم گروهی در بدن افزود ضعف
خود نمیدانم مرا امکان به بهبودی نماند
ضعف قوت یافت قوت ضعف در ترکیب من
بخت بعد از نا امیدها نویدم از تو داد
شری می خواهم از دار الشفای حکمت
میکنم پرهیز اگر فرمائی از آب حیات
تا توان بهر خدا مگذار تا سازد مرض
سعی در تنظیم ترکیب فضولی کم مکن
دارم امید از خدا تا دور گردون دایر است
تا که باشد ماه منت خواه نور از آفتاب
باد ممکن خلق را صحت بفیض حکمت

(ترکیب بند فارسی)

ای خوش آدم که بهرنیک و بدم کار نبود
روش عاشقی و عشق نمیدانستم
پرده دیده ام آرایش خونابه نداشت
در نظر جلوه نمیکرد مرا شاهد حسن
غفلتم داشت زدام غم هر قید برون

(عاقبت رشک بر آسایش من برد فلک)

(بهر دردم بوجود از عدم آورد فلک)

جان آشفته گرفتار دل شیدا شد
روح را و سوسه شوق بدن برد زجا
تن سرگشته اسیر الم دنیا شد
دیده را دغدغه ذوق نظر پیدا شد
منزل درد سرم جلوه که سودا شد

شاهد پرده نشین اثر فطرت من پرده انداخت زراز و بجهان رسوا شد
دل و جان و تن من مائل دنیا گشتند در میان من و جان و دل و تن غوغا شد
(عاجز و بیگس و مغلوب جود یدند مرا)

(هر سه در سلسله ضبط کشیدند مرا)

اقتدای تن و جان و دل شیدا کردم مدتی عاشقی شاهد دنیا کردم
بهر آرام تن و کام دل و راحت جان رنجها بردم و اسباب مهیا کردم
گشت اسباب پریشانی من در عالم بهر جمعیت خود هر چه تمنا کردم
بودم آسوده گر قمره تشویش و تعجب داشتم راحت دل دغدغه پیدا کردم
هیچ سودا گره از کار دل من نکشود چون شدم عاجز و ترک همه سودا کردم
(عشق پیدا شد و گفتا که رفیق تو منم)

(آتش افکند ز غیرت بدل و جان و تنم)

بغ عشق کلی کرد گرفتار مرا در عجب آتشی انداخت بیکبار مرا
گاه در جلوه در آورد قد رعنا را گاه بنمود خم طره طرار مرا
گاه سویم نظر از ترکس شهلا افکند گاه بازلف سیه کرد گرفتار مرا
سوخت بر سینه ام از آتش محنت صداغ ریخت خون جگر از دیده خونبار مرا
آه از آن سیمبر و سر و قد و لاله عذار که دمامم بجفا میدهد آزار مرا
(میشود شاد دل او بدل آزاری من)

(هیچکه رحم ندارد بکر فتاری من)

تا گرفتار نبودم سر آزار نداشت سر آزار من زار و گرفتار نداشت
نظر مردمی از ترکس او میدیدم غمزه خونی مردمکش و خونخوار نداشت
یاد میکرد زمن حال دلم میرسید با خبر بود تغافل زمن زار نداشت
روش جور ز اغیار نیاموخته بود فرج بزم وصالش غم اغیار نداشت
مردم از صحبت او ذوق دلم می افزود می اورنج خسار و کل او خار نداشت
(لطف او عین ستم بود نمیدانستم)

(قصد او سید دلم بود نمیدانستم)

کرد چون صید دلم روی زمن پنهان کرد جورها بر من آشفته سرگردان کرد
گوش بر قول رقیبان بداندیش نهاد هر چه میخواست زبیداد بجانم آن کرد

من چه گویم که چها کرد بجانم زفراق
 دل بامید وفا داشت گرفتاری او
 آن ستمگر بمن آن کرد که آن نتوان کرد
 بجفا خانه امید دلم ویران کرد
 چه کنم چاره من چیست مرا حیران کرد

(دوش از پرده ناموس برون افتادم)

(یا قلم فرصت و این راز براو بکشادم)

کای دل زار من آزارده آزار غمت
 نیت یکدم که دلم از تونه بیند ستمی
 قاتم خم شده از بار بلای ستمت
 چند بینم من بیدل ستم دمدمت
 داشت چشم تر من سرمه ز خاک قدمت
 دور شد از سر من سایه لطف و کرم
 پیش ازین بار الم بر من صیحاب منه
 که نمائند است مرا طاقبت بارالم

(گفت ماسیمبرا نیم زمامهر مجوی)

(سخنی را که برمانتوان گفت مکوی)

گفتم ای سروقد و سیمبر و لاله عذار
 اثر خوب ندارد روش بیمبری
 مائل ظلم مشو جور مکن بر من زار
 رحم کن رحم که از عمر شوی برخوردار
 مردم کس مشواز مردم مردم آزار
 جانب یاری یاران موافق مکذار
 غره بر خوبی صورت مشواز راه مرو
 زود باشد که ز حسن تو نمائند آثار

(بدمد سبزه نو گرد کل رخسارت)

(آشت دود کند سرد شود بازارت)

عزم سیر سر کوی تو نمائند گس را
 نکند میل تو خاطر نکشد سوی تودل
 میل نظاره روی تو نمائند کس را
 تاب بر تندی خوی تو نمائند کس را
 سر بسوی غم موی تو نمائند کس را
 بخط غایب بوی تو نمائند کس را
 اثر میل بسوی تو نمائند کس را
 سبزه از قید توجان و دل شیدا هوسی
 سوی هر کس که روی از تو بگرداند روی

(انچنان زی که در آن روز ملالی نکشی)

(الم طعنه هر شیفته حالی نکشی)

بند بی حاصل من در دل او کار نکرد
 کرد آزار دل اندیشه ز آزار نکرد

برگر فتاری من رحم نیامد اورا
 ترك آزار من زار گرفتار نکرد
 بهر محنت دل من چون دل اوس سخت نبود
 صبر بر محنت آن شوح ستمکار نکرد
 کردم آهنگ سفر از سر کویش ناچار
 چکنم چاره درد من بیمار نکرد
 چند روزی که شدم بسته دام غربت
 چه جفاها که بمن حسرت دیدار نکرد
 (دمبدم خون دل از دیده روان می کردم)

(اشك میریختم و آه و فغان می کردم)
 گره از کار دل زار بغربت نکشاد
 بلکه هر لحظه زیادش غم دل گشت زیاد
 اشك میریختم و صبر مرا بردی سیل
 آه می کردم و میرفت قرارم بر باد
 درد میکشتم فزون محنت دل می افزود
 لذت دولت دیدار نمی رفت زیاد
 باز از غایت بیصبری و بی آرامی
 آرزوی وطنم در دل آواره قتاد
 چون رسیدم بوطن بهر تماشا رقم
 سوی آن یار که بر جان من این داغ نهاد
 (دیدمش سبزه بر اطراف گلستان دارد)

(صفحه مصحف رویش خط ریحان دارد)
 سبزه اش پرده حسن کل رخسار شده
 خط آزادی دلهای گرفتار شده
 عاشقان کرده همه ترك طلبکاری او
 همه را او ز سر شوق طلبکار شده
 همه منتظران قطع نظر کرده ازو
 جمله معتقدان منکر اطوار شده
 نشئه باده غفلت ز سرش رفته برون
 مستی داشت بخود آمده هشیار شده
 راست مانند گدای پشه که خود را در حواب
 پادشه دیده وز آن واقعه بیدار شده
 (سوخته در دلش از آتش حسرت صد داغ)

(از یریشانی جمعیتش آشفته دماغ)
 سوزش داغ دل من ز خط او کم شد
 بی تکلف خط او داغ مرا مرهم شد
 اندك اندك غم عشقم به کمی روی نهاد
 رفته رفته دل غم پرور من خرم شد
 کرچه او شیفته دل گشت و پریشان خاطر
 دل من بی الم و خاطر من بیغم شد
 جان که از عیش و طرب محنت محرومی داشت
 بحریم حرم عیش و طرب محرم شد
 دل که غافل ز هوا و هوس عالم بود
 باز مشغول هوا و هوس عالم شد
 (من که بیدردی خویش و غم آنرا دیدم)

(صبر ناکرده بآن حال سبب پرسیدم)

گفتم ای سرو روان شیوه رفتار تو کو
سالکان ره سودای تو آياچه شدند
چه شد آيا که اسیران تو در بندیند
سبب تفرقه مجمع احباب تو چیست
گفت بر من چه زنی طعنه ترانیز چه شد
دل سودا زده و دیده خونبار تو کو

(کار صورت همه فانیست ازودل بردار)

(گر بقا میطلبی دامن معنی بکف آر)

کرد ذوق می این بند موافق مستم
غرقه بحر شدم از نظرم رفعت سراب
یافتم راه بسر حد حقیقت ز مجاز
دست بر دامن آن عشق زدم بهر بقا
شد یقینم که کدورت همه در ملک فناست
یارب از کار فضولی گره غم بکشا
همه برهم زدم از قید علایق رستم
بت من بود بت من بت خود بشکستم
مرده بودم بحیات ابدی پیوستم
که زدستم نرود گر رود از هم دستم
طالب ملک بقیام پس ازین تاهستم
ز مجازش برهان راه حقیقت بنما

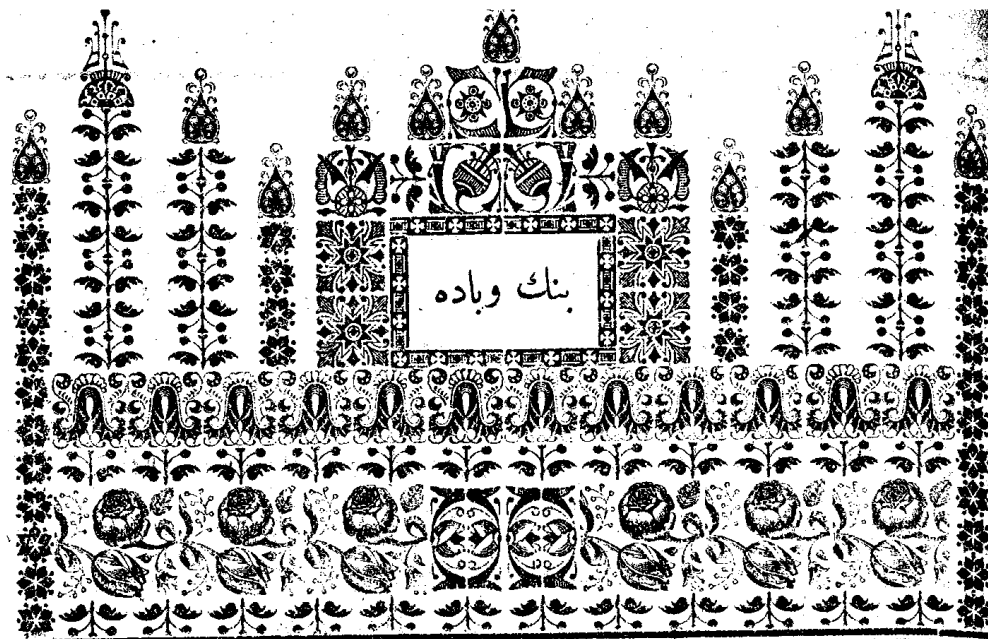
قصده در مدح حضرت شاه ولایت وستایش ائمه اتی عشر

الحمد لله الذی خلق السموات العلا
برهان حق در ای گوگل هر نسترن نسبت لوکل
تا ختم احوال درون عرض ابتدای عقل ذوق نون
ثابت حق کلنا را ایدر خلقی که یوقدن و ارا ایدر
جمع پریشان کیم ایتز رهبر لری سنبلیتر
حق مظهر ایدر هر چی چک کر ایتسه نقاش شک
خط و یردی ریحان کیم یقین بر تنگری و ارای اهل دین
دو تمش حق تر کس یوزین آچش حقیقتین کوزین
بستانده گور نیلوفری دو تمش طریق برتری
راه طلبدر بیعدد معبوده ای اهل خرد
زنهار محو اول حکسته باق کل کمال قدرته
کاندن طیر خاک زمین فیض بهار دلکش
صانع اولن ممکن دکل مصنوعدن اوله جدا
معبوده اولدی رهنمون طابیدی طریق اهتدا
بر کاندن اظهار ایدر بیک طرفه لعل خوشما
کیم تیره طوپراقدن بترا ایلر کوکلر مبتلا
بر ناردن شکلینی چک ویرکل آکانشو و نما
عوزوا رب العالمین استعوزوا ممانها
قیلمش نظر کورمش اوزین سر حقیله آشنا
از هارک اولمش رهتری گور آنده اسرار خدا
کرایستسک قرب صمد صد برك اولور رهبر
نیلوفر خوش صورته کور کیم ویرر آب و هو

گر اولمك مدهوش تك باقك بر اهل هوش تك
 صحن چنده ارغوان هر برگنى ايتمش زبان
 ضايع گيجور من ياسمين عمر لطيف نازنين
 طرفه رياچين سر بسر كسب ايتدى عطر مشك تر
 ظاهر قیلور خونين كفن لاله قیلور يوز ياره تن
 عابد صفت چك مكنده غم اولمش بنفشه قدی خم
 غم دفعی ایچون هر طرف كاشنده چك مش بنده صف
 فیص حق ايتمش آرزو چقمش شقایق سرخ رو
 قهر ايله چرخ لا جور دگر یاسمینی قیلسه زرد
 كف ايتمكه اسرار حق آچمش سمن سیمین ورق
 لعبت صفت كور زنبق كلزاره ويرمش رونق
 مداح تك صوسن دیلی اولمش مدایخ ناقلی
 نسرینك آچوق دفتری اولمش حقایق مظهری
 وقت اولدی غنچه آچله كل خرده سن ظاهر قیله
 هر یرده تانوروز اوله كل بوستان افروز اوله
 یعنی كل كلزار جان حیدر امام مؤمنان
 حقا كه بزركوش تك تسبیح خواند هر کيا
 تکرار ایلر هر زمان مدح علی المرتضا
 اخلاص ایله ایلر اوزین خاكره خیر النسا
 خلق حسندن بر اثر كلزاره کوسترمك صبا
 دو تر دو نوب طرف چمن شاه شهید ایچون عزا
 گویا قیلور اول پاك هم زین العباده اقتدا
 باقر ثنائنده شمع بولمش قیلور ورد ثنا
 قیلمش بامر حق غلو صادقی قیلمش پیشوا
 نه غم كه گور کیچ اهل درد ایلر آکا کاظم دوا
 ویرمش آکا کویا سبق علم ایچره شاه دین رضا
 اولمش هواخواه تقی کسب ایلش آندن صفا
 مدحینك اولمش قائلی سلطان تقی بحر عطا
 آندن صفات عسکری فهم ايتمش ارباب ذکا
 مهدی ظهورنی بیله فاش ایده سرنی قضا
 نوروز تك فیروز اوله ایام شاه اولیا
 اولکیم آکا در بیکیان مسکین فضولی برگدا

(تمام شد قصاید و ترکیب بند)

(بنه و کر مه)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ای ورن بزم کاشانه نسق	براقن جام عشقه نشئه حق
عشق میخانه سن قیلان معمور	صونن آندن جهان جام غرور
کیم ایدوب اول غرور جامنی نوش	اهل نطق اوله واله ومدھوش
جمله دن مخفی اوله اسراری	اولیه هیچ کیم خبرداری

مجملی داستیان باده وبنك

ای صفاتکده خیره هر مدرک	ما عرفناک حق معرفتک
نشئه داناشک مفرح جان	عاری اول کیفیتن اهل جهان
می عشقکدن آفرینش مست	بزم شوقکده جمله باده پرست

در مناجات فاتح الابواب

یا رب افسرده ام بن نا اهل	حددن اوتدی خار دیده جهل
قویمه افسرده وپریشان حال	عشق اودندن بکا خوارت صال
بزم عشق ایچره صون بکا برجام	لیک جامی که نقصم ایده تمام
قیلم آثار معرفت اظهار	اوله مفتاح مخزن اسرار
نه شرابی که عقلی زائل ایده	کو کلی طاعتکده غافل ایده
اوله مطلق فساد دین سببی	بوله آندن زوال شرع نبی

﴿ هست این نعت احمد مختار ﴾

بی هاشمی که بزم وجود جام عشقندن آلدی نشئه بود
پیر میخانه قدیم و قدم ساقی بزم و حلقه خاتم
هر زمان بیک سلام و بیک صلوات آکا و اول امامه قیل بالذات

﴿ شمه وصف حیدر کرار ﴾

یار سلمان و خواجه قبر والی روضه ساقی کوثر
اولدر آینه دار صورت حق نه وصی وارث بی مطلق
ناظم شرع و ساقی کوثر باب شیرو والد شیر
ربنا لا تغیرا اولی واسقنی شربه بکف علی

﴿ باشد این مدح شاه اسماعیل ﴾

ساقیا صبحدمدر ایله شتاب درره کلسون چو مهر جام شراب
اضطراب ایچره ام خمارم وار باده به خیلی انتظارم وار
غالب اولمش بکا مهابت بنک وهم ایدوب ایلرم هر ایشده درنک
جام می صون که تا دلیرانه مدح ایدم پادشاه دورانه
اول صفا بخش جام جم که مدام تحت غیرینه در چو باده حرام
اولکه باشدر زمانده بزم فراغ پادشهرل باشندن ایلر ایاغ
جام فیضن ایچن مسیحاتک فیض روح القدس تا پر بی شک
می کبی خلقه فیضی نشئه رسان نشئه تک حکمی ایل باشنده روان
دوری بر بزمدر بهشت آیین جام زرین صراحی هم زرین
بو صراحیدن اولین خوشحال درد نسبت مدام اوله پامال
مجلس افروز بزمگاه خلیل جم ایام شاه اسماعیل
آندن آسوده درغنی و گدا خلده الله ملکه ابد

﴿ باشد این وصف ساقی دوران ﴾

ساقیا باده صون که فرصتدر بزه فرصت بو کون غنیمتدر
لاله تک قویمه غل الکدن جام وار ایکن فرصت ایله عیش مدام
ترکسی کور که نشئه سی کیتمز باشی کیدرسه ترک جام ایتمز
سن دخی عاجز اوله جانک وار جانک اولدجه باده دوت زینهار

ایستسک کیم می آب کوثر اوله
بزم آل علیده مسکن دوت
اولکه جام می اوله لی بنیاد
اول سکا متصل میسر اوله
مستلر کبی اوزگه بزمی اونوت
قدح آندندر اول قدح دن شاد

﴿ ابدای حکایت می و بنک ﴾

ساقیا بیلیمز بنم نمدر
غم می لعل آقندی یاشمدن
کله خشک اولمغک چو بنک یتر
تاسکا برعجب حکایت ایدم
برکون ایام نوبهارده بن
سبز وکل صولده صاغنده
بنک تک نشسته ایله باشم خوش
باغ هم غیرت بهشت برین
لعل تردن نسیم غنبر بو
نقل ایله طولمش ایدی کل طبقی
دولدروب ساقی صبا مردم
بلبل خسته دن آپارمش هوش
یاسمن دولدروب صراحی زر
سبزه فی ایتش اوله لایعقل
همدم غصه محرم غمدر
غصه بنکم اوچوردی باشمدن
بر آیاغیله قیل دماغی تر
بنک ایله باده دن روایت ایدم
دوتمش ایدم چولاله طرف چن
بنک باشمده می ایاغنده
بنک و می حاضر و معاشم خوش
بزم قورمش جهان خلد آیین
غنچه میناسن ایلش مملو
قرص لیمو دوکوب سمن ورقی
جام کل ایچره باده شبنم
قری زاری ایلش مدهوش
ذره جه باده ایله وقت سحر
که دوشوب جویره رختن ایتش کل

﴿ در صفات شراب و صحبت او ﴾

کوردم اول بزم ایچنده بر محبوب
طرفه آدی زمانه مشهوری
صفت ایلن قرینه خورشید
ایتش اول باده سهیل خواص
حاضر و جمع خدمتده چو جام
گرم ایکن مجلس ایچره نوشانوش
کیم بنم هر نه وار آکافلق
اوله می کیمسه کوستره جرأت
صورتی خوب و سیرتی مرغوب
لقبی باده اصلی انکوری
نطفه جم سلاله جمشید
نیچه همدملر ایله صحبت خاص
عرق و بوزه و ندید تمام
ترک بد مست اولوب می ایتدی خروش
خدمت خلقدر بکا لایق
بکا ایندر میه سر طاعت

باده قلقلج شجاعت اظهارین کرم ایدوب زرق و لاف بازارین
 سخن ساقی واهانت او

دیزی اوزره روان کلوب ساقی دیدی ای باده عشرتک باقی
 دون که محروم ایدم جمالکدن دوشمش ایدم جدا وصالکدن
 ایستر ایدم سنی که و بیکاه بر عجب بزمه اوغرادم ناکاه
 صدر بزم اولمش آنده بر سرهنک سرکش و سبزپوش و صوفی رنگ
 ظاهرین خوب کوردم ایله که وار باطنی هم دکلدی بی اسرار
 دعوی ایله که خضر در بکا پیر آندن آلام دعا ایله تکبیر
 بر زمان بن که آکا همدم ایدم بی تکلف که شاد و خرم ایدم
 صحبتی دلکشا اوزی خوش خو لیک غایتده زرق و لافی اولو
 اورر اول هم یکانه لغدن دم دیرکه عالمده هر نه وار بنم
 بویله کیم بئلك ایله اول ناکس باش چکن سندن اولسه اولدر بس
 قتی مغرور خود پرست ایدی می آخر مجاس ایدی مست ایدی می
 زور دستینه اعتماد ایتدی ناسزا ایله بئکی یاد ایتدی
 تند و تلخ اولدی اول حکایتدن غضب و قهری آرتدی غایتدن

غضب می بساقی ساده

دیدی ای ساقی رکیک سخن بونه سوزدر مکرکه بئکی سن
 آکادم بویله رنگ رویکدن بو دلیرانه کفت و گویکدن
 که خیال نفاق ایدوبسن سن بئک ایلن اتفاق ایدوبسن سن
 بو آرادن بی کوتورمک ایچون آنی بر دولته یتورمک ایچون
 کورهیم اول خیال خام اولسون التفاتم سکا حرام اولسون
 نیچه برلرده کوردم ای او باش سر قلیمی ایلدک سن فاش
 شممدی ناچار یوزوکه چیقدم سندن اولدی که کوکلی یقدم
 دورمه امدی اگر موافق ایسک نقل تک محبتده صادق ایسک
 دیدیکک سرگشک کتور باشین دستکیر ایله یارو یولداشک
 ساقی اول ایشده طابدی حیرانلغ چکدی اول قصه دن پشیمانلغ
 قیلدی مکر ایله اول شر ایشده حیل دیدی مستم امان بکا بو محل

صبحدم گردوشم گذارم آکا
آنی طاش ایله سنکسار ایدین
باده تئند اولدی اول تغللدن
ساقی بی دوتدی می بمان طوتدی
اولدی ساقی میک گرفتاری
واریم بوزایم خسارم آکا
صندروب باشی غبار ایدین
بر غرض آکلدی تغافلدن
بویله دوتر کی که قان دوتدی
فاش ایدن بویله اولور اسراری
﴿عزم تدبیر کردن باده﴾

ساقیا قیلمه ترک باده ناب
می در آینه جمال الله
برقدح باشله نشئه ایله تمام
ساقی اولغچ اسیر می مضطر
پیغدی یانه باده اصحابان
که بودکلو فساد چاره ندر
ایسته سک میدن ایسته فتح الباب
زینهار آندن ایلمه آکراه
که تا بم قوت ادای کلام
آتش فتنه چکدی شعله سر
آجیدی تدبیر دولت ابوان
چاره اول زشت نابکاره ندر
﴿مصلحت دیدن عرق بامی﴾

دیدی اول عرق که ای می ناب
شاه سن خصمه چاکر ائمه اوزک
صورت حائنه نظر قیلمه
دوشه سوداسنه تغافل قیل
اول سنک قدر وشوکتیکی بیلور
قیلمه نشئه خیالی ایله شتاب
بو قولکله برابر ائمه اوزک
بو بودوب آنی معتبر قیلمه
نیجه کون صبر ایلن تحمل قیل
اوز اوزندن چورورارورازیلور
﴿گفت وگوی نیندهم از پی﴾

چوق عرق سوزلرین دوکتدی نبید
دولت اولدر که دشمن اوله زبون
برشییخون ایله هلاک ایدین
اولیه آزایکن بوایش چوق اوله
چون نبید ایلدی سوزنی تمام
نه تغافل نه جنک قیل پیشه
ویر آکا لطف مزده سیله فریب
یانکه کلکچ اول فساد زمان
دیدی ای نطفه جم وجمشید
اولمدین بو شراره شعله فزون
حدتشدن جهانی پاک ایدین
دخی دفعینه چاره سی یوق اوله
دیدی بوزده که ای می کلفام
بوایشه قیل براوزگه اندیشه
اوله کیم اختلاطی اوله نصیب
ایله مکر ایله دفعنی پنهان

نه مصاف ايله کیم یمان اوله آد
 قیلمدی هیچ قولی باده پسند
 دیدی اولدر صلاح کیم اول
 کوندهرم قاصد ايله بند ویرم
 بسند ايله تابع اولسه یارمدر
 کیمدر ایمدی که عزیم راه قیله
 اوزنی بنک مجلسینه صاله
 کیمیزی گوزده ساقی آلز ایدی
 شکر لله که امتحان ایتدک
 سویلدی بوزده بن آکا واره بن
 کرسوزک ساقی ایتدیه قبول
 کلدی کفتاره بوزده بد نام
 کیم بکا امرک اولسه منقادم
 بن که پیغامک ایلیم ایصال
 ضربلن آتی سرنکون ایده بن
 دوتدیمی بوزده نک سوزینه قولاغ
 بوری آنک شکوهینی صندر
 سویله بندن که ای فسرده مزاج
 بوعلاج ايله دفع سودا قیل
 ای زنا کشورینک اوباشی
 ای بنای اساس هر وسواس
 ای سراسر تصورك باطل
 غالباً کیم وجودکی تقدیر
 دیر ایش سن که هر نه وار بنم
 سن یمان جهل ایچنده قالمش سن
 هیچ معقول سوز دیمز سن سن
 کیمه اولسک مصاحب ای جاهل

نه تغافل که کون کون آرتمه فساد
 قیلمدی هیچ سوز آتی خرسند
 قیله بن ارتکاب جنک وجدل
 بر یچه پسند سودمند ویرم
 اولسه جنک خود شعارمدر
 سایه دولتم پناه قیله
 سوزمی سویلیه جوابن آله
 بزه هیچ التفات قیلمز ایدی
 سر ما فی الضمیرینه یتدک
 سویلیم سوزکی جواب آله بن
 بن قبول ایلرم سن اوله ملول
 لافلر اوردی اول نمک یحرام
 بن سفر شدتینه معتادم
 کورمسم صلحه آنده استقبال
 ازده بن یحجه بن زبون ایده بن
 دیدی ای بوزده یخشی سن بوزک آغ
 باد پای غروردن ایندر
 دلوسن بوجونه ايله علاج
 باشیکه چاره بول مداوا قیل
 متصل نکبیلرک باشی
 انت خناس فی صدور الناس
 فسق واغلامه روزشب مائل
 یوز فساد ايله ایلمش تخمیر
 کعب سن گر یترباشک کوکه هم
 بحر عجب وغروره طالمش سن
 قاندهدر کیم کوتک یمز سن سن
 اولور البته تبیل وکاهل

ایش محلی قیلورسن ای سرسام
اکل وقتی سکادر ای بد شکل
ای خرد رهگذارینک تکنی
باعث نکبت و فلاکت سن
خواه درویش اوله خواه غنی
هر سعادتسز اولسه یار سکا
محو اولور آنده مردلک اثری
خرم اوله که سبزددر سکا رنک
سندن اولور بو کل آغر باشلر
علتکدر مخالف حکمت
بو ایشی ایتمک کړک ناچار
یا بو اقلیمدن باشک آل کیت
می دکلسن چوق ایتمه استغنا
بن اگر راضی اولسم سندن
کله خشک اولمغی شعار ایتمه
یا قه حرص اودینه قورو ویا شک
شرم قیل سرگرانلغ ایتمه بوکش
یوق اوزندن مکر سنک خبرک

(کوش قیل فضلکی بیان ایده یین)

(اولان اسرارکی عیان ایده یین)

وار ایدی اصفهانده برمی کش
برعجب قصرده دوتوب منزل
برگون اول رند مجلسنده شراب
حاصل اولدی آکا صداع خمار
اثر بنک ایدوب هجوم تمام
شب ایدی لیک ماه شب افروز
رنک مهتاب ایدی نمونه آب

بنک مانند متصل سرخوش
میه اولمشدی روزو شب مائل
اولدی مانند کیمیا نایاب
یدی دفعینه ذره اسرار
تابدی مرآت قلبی ژنک ظلام
قیلمشیدی جهانی غیرت روز
قصر اول آب ایچنده شکل حباب

صو گورندی کوزینه پرتو ماه	قصر دن رند طشره قیلدی نگاه
سیل دوتمش جهانی بن غافل	دیددی ایوای اولدی ایش مشکل
دولیدن قصر برکناره چقم	صویه چارم بودر اوزوم براقم
برکناره چقم فراغت ایلن	اوزومی قورترم سیاحت ایلن
یره مهتاب تک اوزین صالیدی	اله برتخته پاره سن آلدی
ضربلن بنکی اوچدی باشندن	لت کوروب باشی فرش طاشندن
دیدیلر دردینه شراب دوا	دردسر بولدی کلدیلر حکما
اهل ادراکه سورکه بن نئدم	سکا بودر هنرکه شرح ایتدم
حرتم سندن آرتق اولمقی بیل	بنم اصلم کوکم تفحص قیل

❦ صفت خوبی می و میخوار ❦

سرکش و سرفرازو سردارم	بیلمش اولکم عظیم جبارم
گر فریدون ایسه حریفم آکا	کیمکه بحث ایله باش قوشرسه بکا
که باشن بیلیمه ایانغندن	که اولور هوش آلم دماغندن
صافلقده قرینه خورشید	بن کیم ممد جم وجشید
لاله کوهسار حلم و وقار	محک جوهرم تمام عیار
سر تحقیقه اولغه مظهر	بر بنادر وجود شرع بشر
آنی افزو تراغ ایلرم آباد	هر بناده که یخشیدر بنیاد
آنی اصلیه ایلرم ویران	هر بناده که سیستدر ارکان
کیمی خوش وقتدر کیمیدی خراب	بو سیدن بکا یقن اصحاب
حسن آوازه حاصل ایتدم شوق	دوشدی داؤددن ضمیرمه ذوق
رفقمی قیلدی امتینه حلال	عرض قیلدم کلیمه صورت حال
کایتدیلر اقتدای روح الله	قوم ترسایه بن تانتدم راه
دیمسونلر شریک شیطانم	بن حقیقته اهل عرفانم
تابدوغندن غرور ایله عصیان	آدمه سجده قیلیموب شیطان
بیک کز ایلردی سجده آدم	بندن اولسیدی نشسته سی بردم
چهره افروز حسن دلدارم	رقت افزای عاشق زارم
بری طالبدر بری مطلوب	نظر عاشق و رخ محبوب

بن بر اقدم آرایه طرح وصال	هر ایلن مشکل ایکن آنلره حال
دوستلقدہ دخی مشالم یوف	گرچه دشمن لکمدہ فتم چوق
طبع گوز گوسپنه جلا ویررم	هر نه درد اولسه بن دوا ویررم
باطن احوالن ایلرم ظاهر	بر خردمند عالم ماهر
شرح تجرید اوقور مدرسلر	مکتب میکدمده شام وسحر
باعث خیر و داخل حسنات	بنم ارباب رفعت درجات
قیلورم برکدا ایله یکسان	پادشاهی بن ایستسم آسان
قیلورم پادشاه بی زرو مال	ورگد ای ده استسم فی الحال
که بکا شاهلر قیلور تعظیم	بنم اول پادشاه هفت اقلیم
بن کلنجه قو ایاغه دورر	هرکیم اولسه ایاغمه باش اورر
بنم القصه منشأ حسنات	جوهر مدر بنم مفرح ذات
که دیمش حق منافع للناس	حسناتی آندن ایله قیاس
گوش گرد و تسک ایلرم اظهار	وصف ذاتمه بر حکایت وار

✽ صفت ماه روی کلر خسار ✽

ماه طلعت نکار مشکین خال	وار ایدی ریده بر خجسته خصال
نقل کفتاری نفزو بزم آرای	می لعل لبی نشاط افزای
آلو بن متصل قدح دهن کام	میہ دوشم شدی عکسی کبی مدام
قیلیدی زهاد مجلسینه گذار	برکون اول سرو قد کل رخسار
کچمش اوقاتی زهدله مه وسال	گوردی بر عابد پریشان حال
خط مشکین و روی سادہ ندر	بیلیمش کیم مذاق باده ندر
صفت حور و جنت و کوثر	خلقه ایلر حکایت محشر
دیدی عجز ایله ای خدای غفور	نوجوان قیلیدی میل کوثر و حور
بن دخی مستعد رحمت اولم	وار امیدم که اهل جنت اولم
قولغینه که ای حریف ظریف	غیبین کلدی بر ندای لطیف
فیضی مجموع خلقه شاملدر	تکری بر پادشاه عادلدر
ایلر هیچ کسبه بی محروم	کرمندن اوقادر قیوم
کیمی عقباده کامران ایلر	کیمی دنیاده شادمان ایلر

سنگه دنیاده اهل عشرتسن
 ایچد ککدر نشاطله می صاف
 غرضک کوثر ایسه میدن کیچ
 باده محرومی آب کوثر ایچر
 بودلیل ایله باده کوثر ایمش
 بنک کیمدر خریف باده اوله
 جدپاکم حقیچون ای اسرار
 کلوب ایندر مسین ایاغمه باش
 قیلیم تیزه روز کارکی بن
 دوتسم آرام بی قرار اولیم

صفت بزم بنک نافرهنک

باده قلعج تمام گفتارین
 قیلدی عزم ره محله بنک
 بنک خوش سیرت و نکو کردار
 برعجب مرغزار ایچنده مدام
 برش ایدی هم مفرح وافیون
 که دوشوب علم شرعدن گفتار
 گرم ایکن بحث علم و فضل و کمال
 ویردیلر بنک حضرتینه خبر
 دیرکه میدن گتور مشم پیغام
 بنکدن رخصت ایلوب حاصل
 کبردی اول بزم خاصه عامانه
 می سوزین دیدی اول پلید کریه

دیدن بوزه طعنها از بنک

بو خبرلردن اولدی شید ابنک
 باشنه چیقدی قهردن سودا
 کای غلیظ و پلید ناهموار
 بوزه به دوشدی بی محابا بنک
 بوزه بی قیلدی طعن ایله ایذا
 گنده وزشت نا تمام عیار

سن قديمى بنم انيسم ايدك
 باده نك خود سنكه يوق ميلی
 سن نه سن کیم سنكه یار اوله لر
 حیف می هم اگر چه دشمندر
 لایق اولدر سنی ملامت ایدم
 کودن واحق و ترش روسن
 میه اولدك بو فتنه ده اورتاق
 فرض اولوبدر سکا حفا قیلماق
 میهمانسن بو کیجه ایسکل خواب
 حالیا چون رسولسن ناچار
 بزم بنك ایچره بوزه طوتدی نبات
 بوزه اول جمعه هم نشین اولدی
 مجلس خاص ایدی و جمع ظریف
 چون کدورت کیدوب صفا کلدی
 چکدیلر طرفه طرفه مانده لر
 هر چه اندیشه در کان آورد
 کاه پالوده کلدی که حلوا
 بس که چوق کوردی بنکیانه طعام
 قالمدی قلتبانك اول جوشی
 دیدی ای بنك باده دن کچدم
 بن سنك بر کمینه چا کریکم
 چوقدر رباده نك فسادو شری
 بنكه چون بوزه اولدی خدمتکار
 اول کیجه بنك وسائر اصحاب
 صبحدم کیم سپهر نیلی قام
 درد سانه نشین اولوب اختر
 بنك فکرك دکزینه دالدى

نه انيسم که کاسه لیسیم ايدك
 اولسه داخی بعید در خیلی
 گیزلو ایشلرده رازدار اوله لر
 که رفیقی بو نوع کودندر
 بوگونی باشنه قیامت ایدم
 بدرک و بدخصال و بدروسن
 سنه جقدر سنك باشکده چناق
 یوزکی آغ ایکن قرا قیلماق
 ویرهیم صبح سوزلرینه جواب
 سکا بنیدن روا دکل آزار
 بنك خدامی ایستیلر خدمات
 سعدله نحس هم قرین اولدی
 مامن پاك ایدی وقوم شریف
 گرم اولوب معده اشتها کلدی
 نیکیم شاعر عجم سویلر
 مطبخی رفت و در میان آورد
 که مزعفر چکلدی که بغرا
 پخته لق قیلدی بوزه بدنام
 اولدی گفتار می فراموشی
 کیتهمز اول یکایه آند ایچدم
 ایشککده غلام کتربکم
 سنده در فقر و مسکنت اثری
 بنك فیضيله واقف اسرار
 قیلدیلر راحت و سرور ایله خواب
 صاچدی بنك اوستنه می کلقام
 صاف می کی چیقدی شعله خوب تر
 اورتیه طرح مشورت صالدى

که ندر چاره شرارت می نیچه تسکین بولور حرارت می

(در نصیحت نمودن افیون)

دیدى افیون که اولمغل غمناک بنم اول زهر دفعنه تریاک
قیلیم کیچهلر یوقومی حرام ییم نسنه دوتیم آرام
ایدیم ضایع ایتدوکی امکان آغریدوب همیشیلرین یوره کن

(بنک هم متفق شدن با آن)

برشه چون دوشدی سوز دیدی ای بنک آنک ایله نه حاصل ایتسن جنک
نه رواجنک او یله سرکش ایله علف خشک تنسون آتش ایله
نیچه کیم ملکه اول ویرر روفق کیمسه میل ایلز سکا مطلق
سنمندن بونزاعی ترک ایدم بتون ایکن بوملکدن گیده لیم
دیدى معجون آکا که ای اسرار نه هزیمت نه جنک ایله شعار
لایق اولدر آنکه صلح ایدم سن کر طلب قیلسه یانته کیده سن
ایله دفعینه مکر ایلن تدبیر صاف دلدر یوری مزاجنه گیر
غافل ایتمه اوزک مداردن حیلله یکرک دکلی غوغادن

(بنک تدبیر کردنش اظهار)

قیلمدی بنک هیچ قولى پسند ایتدی هیچ سوز آتی خرسند
دیدى بن هم رسول گوندررم سوزلرینه جواب دوندررم
قیلسه طاعت رعایتم کورسون قیلمز اولسه سیاستم کورسون

(ذکر معجون و در رسالت او)

ای مفرح سکادر ایمدی امید اوله سن فتح قابوسینه کلید
سنده در حسن خلق و لطف ادا چوق کوروبسن مجالس حکما
سنده عرفان جواهری چوقدر سنده کی رتبه کیمسه ده یوقدر
غرضم گیتمکه سن ایله شتاب سن بکا قومسن نه بواصحاب
وار بندن میه نصیحت قیل گر قبول ایتمه فضیحت قیل

(در صفات می و شرارت او)

سویله ای بی حیای بیپده گرد مفسد هر صلاح اولن نامرد
همدمک هر کیم اولسه لیل و نهار کاه دیوانه در گهی بیمار

بوجهانده بودر سکا تاثیر
 سنسین اول رهنمای اهل عذاب
 مکر ایکن آلك ایل اوینی یقر
 ای بسا اهل تحت و صاحب تاج
 ای بسا هوشمند فرزانه
 باعث فتنه و شرارتسن
 قدیه کبر اولسه همنشینکدر
 انما الحمر آیتی اوقی
 اولور سندن ایتیه اکراه
 گنجلر سندن ایتیه پرهیز
 چون خمیرك زنایه راغبدر
 سنسن اولمش مقید اوزاوزینه
 کیمه اولدکسه محرم یولداش
 اترك دوشسه هریره چوق و آاز
 چاکرك اولدی چنك زارا اولدی
 دوتدی بر او حمایتکده جاب
 شیخ صنعانه بر دم اولدك یار
 حمزه تدیرك ایله قیلدی عمل
 سنده یوقدر طریقه جدواب
 سنده یوقدر طبیعت فرزند
 سرکه سندن دوننده تاپدی قبول
 بی سبب هرزه هرزه قیلمه غضب
 بس که اهل خطاسن و مرتد
 بی ایولر خرابدر سندن
 آچرم سرکی تر اولمز ایسك

اول جهانده دخی زقوم وسعیر
 که ایانك یتن یرا ولدی خراب
 بو فسادکده صانمه باشه چقر
 که قیلوبسن براتمه که محتاج
 که قیلوبسن سفیه و دیوانه
 نجس العین و بی طهارتسن
 بو سیدنکه دینی دینکدر
 که سنکدر کنایتکده چوقی
 اولور البته عاصی و کمره
 چقر البته کون دریده و حیز
 اخته قیلماق سنی مناسبدر
 جزو ایشدن چیقارسن ایل یوزینه
 گیزلوسرینی قیلدك ایلله فاش
 قیلمز اهل شریعت آنده نماز
 دامنك دوتدی دردخار اولدی
 ایلدك اوینی الکله خراب
 ترك دین ایتدی باغلدی زنار
 ناقه صالحه یتوردی خلل
 سن ادبسن سن انلر اهل ادب
 سن منافقسن اول سعادتمند
 مجلس اهل شرعه راه وصول
 شیشه کی چاله طاشه صاقله ادب
 قانده یوزدوندك ایسه اولدك درد
 چوق بغرلر کبابدر سندن
 درد نسبت مکدر اولمز ایسك

﴿ صفت می که هست نامشروع ﴾

مصر ملکنده وار ایدی برپیر هرگز اخلاصی ناپیش تغییر

عالم و عارف و عقیف الذیل	قیلماش خبث ایله خباثت میل
آخر عمر اولنده فرقت شیب	صالیدی ترکیینه مرضدن عیب
اولدی تدبیره علنی محتاج	دیدیلر باده در بو درده علاج
ایلدی میل می ضرورت ایله	ایچدی برجرعه می کدورت ایله
ذوق می صالیدی چون دماغنه شور	آرزو قیلدی مطرب و طنبور
مغیچه مطربی چکوب آواز	ایلدی قارشوسنده جلوه و ناز
پیر شوقیله مائل اولدی آکا	قوت نفس حاصل اولدی آکا
دیددی ای سرو قدسیم اندام	نوله ویرسک بن شکسته یه کام
بنی وصلیله شادمان ایتسک	پیر ایکن تازره وجوان ایتسک
دیددی بنندن مراد حاصلدر	لیسک دین اختلافی مشکدر
دینک اردینمه مناسب اولور	سکا بنندن مراد حاصل اولور
پیرتا راضی اوله خاطر یار	ترك دین ایتدی باغلدی زنار
اولدی ضایع جمیع طاعاتی	گور آکا نتدی می ملاقاتی
ای می زشت خو بودر عملک	دین و دنیا یه چوقدر نخلک

﴿ صفت بنک و در خیالاتش ﴾

بنم اول تیز طبع پاک ضمیر	که لطیف ایتدی طیتقم تقدیر
بنده در شکل قبه خضرا	اخترم شاه دانه دن پیدا
شیخلر ایلر احترام بکا	باشلری اوزره در مقام بکا
جوهرم قدر ایلن مکرمدر	کل ترکیه جزؤ اعظمدر
فلک انجمن مهندسیم	جمله علم اهلسک مدرسیم
نوله کلسه بکا صغار و کبار	آلغه درس مخزن اسرار
سبزه بوستان ادراکم	ذوق بخش ضمیر غننام
خضر واقف اولوب حقیقتمه	گیردی اول رتبه ایله کسوتمه
بکا ایلدن دگر طیانچه و زور	ایله بنندن یتر نشاط و سرور
کنج هر مدرسه مقسامدر	فرقه اهل علم رانمدر
شوکت اهلینه اولزم همدم	چکمزم شدت مشقت و عم
دولتک چوق مشقتی مشتی چوقدر	دولتم وار که دولتم یوقدر

بنم اول مفلس و قلندر یار	قنده بر مفلس و قلندر وار
داتلو سومکده اولمشم مشهور	بنده یوق می کبی محبت شور
انما المؤمنون حلو یون	میدن ایمانده کلشم افزون
متصل اهل فقره یولداشم	فقرا فرقه سینه بن باشم
صحت ایچون بکا اولور محتاج	سندن اولغچ اسیر درد مزاج
آنده اولمز نشان غصه و غم	قائده اولسم مقرب و محرم
صورتتم ژنک سیرتم صیقل	بنم آینه دار فیض ازل
کورینور آنده جمله اشیا	ویرسم آینه ضمیره جلا
بکعاشق چوق و مقید چوق	سبز خط دلبرم حجابم یوق
طعن ایدر خلق لیک بن پاکم	بونجه فاسقلر ایچره بی پاکم
عارف اولدرکه صاقلیه اسرار	بکا عارفلرک ارادتی وار
که خیال ایله ایلرم قارون	ای بساه بنوای مفلس دون
اکسله نسنه بندن وچیه غش	دکم باده کیم کوروب آتش
چقمشم خالص و تمام عیار	چکمشم شدت حرارت نار
اعتمادی محالدر دیرلر	عالی بر خیالدر دیرلر
که قیلور بیک خیال بنده ظهور	قطب عالم بنم بوگون مشهور
سرکارمده عقل حیراندر	درک ذاتیمی صانمک آساندر
اوز صفاتمده بر حکایت خوب	بیلیمز قنده کورمشم مکتوب

❖ در صفات مرید و حالانش ❖

بنکه اولمشدی روز و شب مائل	بصره ده بر مرید روشن دل
هر زمان بر خیاله لیل و نهار	آنی صالمشدی نشئه اسرار
ذوق بنکیله خوش کچن حالن	بیادی پیر اول مریدک افعالن
ایتدی مخروم حضر تندن آنی	قیلیدی ممنوع صحبتندن آنی
صالیدی عجز ایله پیره سار و گذر	برگون اول نامراد خسته جگر
اوستادم معلم هتیم	دیدی ای هر کاله راهبیم
نه کنه ایلدم که خار اولویم	نه سبیدن کنه هکار اولویم
که بکا بواشمده قلمه عتاب	پیر صالح مریده و یردی جواب

دیرلر اسرار ایله اولوبسن یار
صالبو بن قصر آسانه کند
کوکده در متصل سنک سیرک
کامل السیر اولدیغک بیلدم
بودلیل ایله بنک کامل ایمش
شدن می بجنک آماده

ایلکچ بنک سوزلرینی تمام
لیک تا کورمه جفای قدح
باده روح بخش جانپرور
انتظار ایچره کیم چن بوزه
قیله بنک حکایتن تقریر
دیدیلر بنک دوندی بوزه دون
شکر قیلدی که نکبتم کیتدی
میه معجون ویروب خبروارین
باده نک حدتی فزون اولدی

بنک هم در مقابل ایستاده

یغدی یاننه باده اصحابین
دید میعجونه اختیارک وار
بیلدی معجونکه بنک اولور مغلوب
بنکدن کچدی باده خوار اولدی

عزم میدان نمودن اسرار

بنک هم اولدی حالدن آگاه
هربری بر طرفده چکدی صفی
یغدی مقدور اولدیغجه سپاه
اولدی رنکین بساط هر طرفی

رهد مهیا بجنک او اسرار

اول اسرار گیردی میدانه
باشنی آجدی وگوتردی کوتک
صحن میدانده کلدی جولانه
گیردی میدانه پهلوانلر تک
ایستدی پهلوان کیم ایدمه مصاف
اوردی غایتله پهلوانلغه لاف

﴿گفتن صلح نقل خدمتکار﴾

نقل کوردی کیم اول ایکی بی باک قلمغ ایستر بری برینی هلاک
بیلدیکم آنلر ایله اولسه جدال ایاغ آلتنده اول اولور پامال
بنک باشینه چزکنوب هر دم یالواروب باده نک ایاغنه هم
که مگر دفع اوله طریقه جنک نه می ایتدی سوزک قبول نه بنک

﴿منع شان کردن مویز از جنک﴾

وار ایدی برمدیر آدی مویز واقع اول عصرده براهل تمیز
هم شرابک آتاسی قرداشی هم سفرلرده بنک یولداشی
شامدن قیلدی صلح ایچون ایلغار قیلدی آنلره وعظلمر تکرار
اولدی وعظ وپند فائده مند اهل جهله نه سود وعظله پند

﴿شدن نقل در مقابل بنک﴾

نقل چیقدی آنکله قیلیمغه جنک قیلدی برحله ده شهید آنی بنک

﴿در مصاف آمدن مویز تمیز﴾

ایتدی عزم مصاف بنک مویز اولدخی اولدی حریف ستیز

﴿از پیش هم کباب آتش تیز﴾

عرصه رزمی کرم قیلدی کباب ضربنه اولدخی کتورمدی تاب

﴿کردن باده جنک را مقدم﴾

کوردی باده که لشکر بربر اولدی اول نابکار النده اسیر
ویرمدن غیره جنک ایچون رخصت اوزینی چکدی اورته به غیرت
چون سپاهیله ایچره ماهر ایدی آگاه تدبیر جنک ظاهر ایدی
بر نیجه عترتینی قویدی کمین اوزی یلغوز مصافه گیردی همین
گیردی میدانه ایلدی جولان یوزه چکدی جابدن قلقلان
بنک ایله چون مقابل اولدی شراب لحظه قیلدیلر سؤال وجواب

﴿کردن بحث بنک ومی باهم﴾

می ایدر بن نبیره تا کم بنک ایدرسن یلید وبن باکم

می ایدر بن ندیم سلطانی	بنك ایدر پیر اهل عرفانی
می ایدر حاکم حواسم وهوش	بنك ایدر صوفیم بن ازرق پوش
می ایدر بن شفق کبی آلم	بنك ایدر بن سپهر تمثال
می ایدر خوش بنمله در عالم	بنك ایدر قطب عالم بن هم
می ایدر غملو خلقه غم خوارم	بنك ایدر سنجه بن دخی وارم
می ایدر بن چراغ انجمنم	بنك ایدر رشك سبزه چمن
می ایدر پیر عشق راهمدر	بنك ایدر اول بنم پناههمدر
می ایدر نورس جهانسوزم	بنك ایدر پیر دانش آموزم
می ایدر ایلرم سنی فانی	بنك ایدر دغمه حدکی تانی
بحث ایلن اولدی چو قطع نزاع	فته صلح و صلاحه قیلدی وداع
ابتدا اولدی چونکه جنك وجدل	بر نیجه حمله اولدی رد و بدل
حدث بنك میدان ایدی فزون	بنك قوت طاووب می اولدی زبون
کوردی چون دولتمده یم خلل	ایستدی عذر سیات عمل
نذر ایدوب ایلدی خدای گواه	کیم بوتوبت بودشمن اوله تباه
کیمی دوندیسه ایلله آزاد	ایتمیه کسه نك فسادنی یاد
بولدی سائل اجابت مسؤل	صاف ایدی قلبی نذری اولدی قبول
چیقدی ناگه کیندن اول لشکر	اولدی بنك سپاهی زیر وزبر
بوزه وبرش و بنك اسیر اولدی	کیمی خرد و کیمی خیر اولدی
باده نك خاطرینه یتدی صفا	نذر قیلیمشدی نذره قیلدی وفا
قیلیدی آزاد اودرت سرهنکی	ساقی وبرش و بوزه و بنکی
هر برین قیلدی بر ایشه مأمور	عالی ایتدی عدلیله معمور
ماقبت بنك ایدوب اهانتی عار	باده نك خدمتندن ایتدی فرار
شمیدی کزد کده قورقه قورقه گزر	باده هر قنده کورسه آنی ازر
او زنی مطلق آشکار ایتمز	می اولن یرلره گذار ایتمز

﴿ طلب مغفرت زرب غفور ﴾

توبه ای کردکار عذر پذیر سوزلرمدن کیم ایتمشم تقریر

نطق و یردك كه وصف ذاتك ایدم	شرح کیفیت صفاتك ایدم
نه كه اوصاف می قلوب عمدا	بنك و صفنده اوله یم كویا
الله الله بو محض عصیاندر	غایت كفر و عین كفراندر
چون فضولی درر بنم لقیم	عجب اولمز گر اولسه ایدم

﴿ وار امیدم كه عذریم اوله قبول ﴾

﴿ اولیه بویه جرملمر مسئول ﴾

تمام شد

مکتوب حکمت اسلوب از زبان افصح الشعرا مولانا فضولی
 بغدادی علیه الرحمہ بخدمت حضرت ناشیجی پاشا حفظہ
 اللہ تعالیٰ مما یخاف ویخشا

مالك ملك آرای عالم و حاکم حکمت فزای اقالیم معموره جهانی وقف استرزاق
 ایدوب تولیت ملوک عدالتشعار و حکام مرحمت ذناره تفویض یتدبکہ . و خاتقاء تنکنای
 عرصه امکانده آثار ارباب استحقاق اولوب هر فردنه مقدارنجه خزانه غیدن وظیفه
 مستمره یتدبکہ . اول مملی ارقام دیوان خلافتک قلم مشگبارلری مفتاح کنوز ارباب
 ارزاق اصحاب استحقاق اوله . و اول ناقل اعلام استحکام بنیان سلطنتک رقم غیرنشارلرنده
 حدائق احداق ارباب نظر بصارت بوله . شرح شمه ثنا و رفع رقعه شیمه دعادن صکره

عرض ایدر خاکسار ببقدر	بنده کترین فضولی زار
که مقیم مقام عزلت ایکن	ساکن گوشه قناعت ایکن
باشمه دوشدی جاه سوداسی	ذوق اهل طمع تمناسی
هوس کسب ننگ و نام ایتم	طلب رفعت مقام ایتم
ایستدم کیم علو قدر بولم	مظهر لطف پادشاه اولم
بیلمدم کیم شکسته حال اولورم	حسد اهلینه پامعال اولورم
طبع اشراوه خادم اولمق ایتمش	سفهایه ملازم اولمق ایتمش
کیمکه اللهدن ابا ایلم	غیر درگاهه التجا ایلم
حاصلی ذلت و خسارت اولور	رخت امیددی یأسه غارت اولور

الحاصل فرق اقتدارمی افسر قناعت ایله و قالب اعتبارمی خلعت عزلت ایله مزین قیلوب
 و تملیک عوالم معنایی تسخیر اقالیم صورتدن یکرک بیلوب پادشاه ملک استغنا و حاکم
 علی الاطلاق ممالک فقر و فنا ایکن جوهر ذاتم اقتضای تکمیل ایدوب و صورت سلوک مدن

رنك توكل كيدوب عالم همتدن بوسروشه ملهم اولدم وبو الهامی اصفا قیلدم که ای غافل
عالم صورت مظهر صفات الهیدر . ومهبط انوار حظوظات نامتناهی . هر آینه ملک
ملکوتدن منفک اولمز وخصائص ملکدن بهره مند اولمین سرائر ملکوته دسترس بولمز .
لاجرم حکام ملکه توسل موجب حصول مواهبدر . وملوک عصره توصل باعث
وصول مطالبدر . وحديث صحیحدر که « السلطان ظل الله » و آندن استغنا خطادروخبر
صریحدر که « لارتبة فوق رتبة السلطان الالهی مرسل او ملک مقرب » و آندن انحراف
نارواذر خصوصا بزم پادشاهمز که رتبه سلطنتی معنیده پایه خلافتدر و سر بر حکومتی
حقیقته مسند امامتدر

﴿ قطعه ﴾

پادشاه بحر وبر سلطان سایمان ولی اولکه محض عدلدر ذات ولایت پروری
خالی آندن اولسون یارب ولایت تاابد کیم ولایتدن دکل خالی صفای جوهری
القصة بوتحریرکه درگاه معلادن بر نصیبه طالب اولوب . وارکان دولتدن سعادت امداد
وشرف اسعاد بولوب . طقوز افلاکه پای استغنا اوررکن اوقافدن طقوز آچه وظیفه یه
قناعت قیلوب عرض آلدیم . و برات ایچون درگاه عالیه ارسال ایدوب مترصد اولدم
مدت ترصد منقضى اولدقده . وایام انتظار سر انجام بولدقده . مبشر لر که مژده تشریف
بشارت یتوردیلر . بکابر مثال میمون و برات هایون کتوردیلر . حلیه مغارف ایله آراسته
وزبور عرفان ایله پیراسته . غنبر سوادنده صبغت (واللیل اذا سجد) وکافور بیاضنده
صفوت (والصبح اذا تجلی) صحیفه سنده سطور خط سحاب امطار مواهب . وخطوطنده
افراد نقط کالکواکب . امور مطالبی مثابه صدف ایدی لؤلؤ سیراب ایله مملوء دریای
مکارم تموج ایدوب کناره صامش . ومائل نافه ختن مشکنا به طولوب قائد عز واحترام
ایله وارد اولمش . فاتحه عنوانی کریمه (هو الحق المبین) وخاتمه تاریخی (العاقبة للمتقین)
غایت مضمون (ذلك فضل الله يؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم) نهایت مفهومی
(انه من سایمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم)

﴿ نظم ﴾

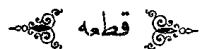
زهی مثال شریف ونشان عالیشان زهی مراسله ذوق بخش وفیض رسان
زهی هلال سپهر عواطف واشفاق زهی کلید کنوز مراحم واحسان
زهی صحیفه صافی دل صفا انگیز زهی جریده غنبر نثار ومشک افشان
حقا که اول آیت رحمت نزولنده خاطر قاتره بر نوع مسرت سرایت ایتدیکه وصفی قابل

تقریر دکل و خارج احاطه تحریر در . اول سرمایه دولت وصولنده قلب منکسر
بر سرور یتدیکه ذکر ی مافوق احتمال تقریر در (بیت) نفسه آنکه یتن ذوقدن
اولدم آگاه * قلت انی لک قالت هومن عندالله * مجلایم تمام ایله اختیار سز دوردم . و ابراز
حکم ایچون متولی اوقاف حضورینه یوز اوردم . الحق متولی ملاقاتنه فرصت دوشمدی
و آنک دامن ملازمتنه دست نیل ایرشمدی اما دیوان البلاغه تهجم ایتدم چون انجس
اوقاتده واضعف حالاتده حضور لرینه کیتدم بر جمع کوردم حکایتلری پریشان نه صفادن
انده اثر ونه صدقندن انده نشان وار . جمعیتلری دام حیل حضار مجلسلری (اولئک کالانعام
بلهم اضل) حرکات ناهموارلری مثابه سوهان روح . و کلمات پر آزارلری مشابه امواج
طوفان نوح . سلام و یردم رشوت دکلدر دیو آلمدیلر . حکم کوستردم فائده سز در دیو
ملفت اولمدیلر . اگر چه ظاهرده صورت اطاعت کوستردیلر اما زبان حالله جمیع سؤاله
جواب و یردیلر دیدم یا ایها الاصحاب بونه فعل خطا و چین ابرودر . دیدیلر متصل بزم
عادتمز بودر . دیدم بنم رعایتی واجب کورمشلر و بکا برات تقاعد و یرمشلر که اوندن
همیشه بهره مند اولم . و پادشاهه فراغتله دعا قیلیم . دیدیلر ای مسکین سنک مظالمکه کیرمشلر .
و سرمایه تردد و یرمشلر . که مدام فائده سز جدال ایدسن و نامبارک یوزلر کوروب
ناملایم سوزلر ایشیده سن . دیدم براتمک مضمونی نه ایچون صورت بولمز . دیدیلر زوانددر
حصولی ممکن اولمز . دیدم بویله اوقاف زواندسز اولورمی ؟ دیدیلر ضروریات آستانه دن
زیاده قالورسه بزدن قالورمی ؟ دیدم وقف مالن زیاده تصرف ایتک وبالدر . دیدیلر
اچقه مز ایله صاتون آلمشوز بزه حلالدر . دیدم حساب آلسلر بوسلو ککزرک فسادی
بولتور . دیدیلر بو حساب قیامتده آنور . دیدم دنیا ده دخی حساب اولور خبرین
ایشتمشوز . دیدیلر آندن دخی باکمز یوقدر کاتبلری راضی ایشوز . کوردمکه سؤاله
جوابدن غیری نسنه و یرمزلر . و بوبرات ایله حاجتم روا فیلمغن روا کورمزلر
ناچار ترک مجادله قیلدم و مأیوس و محروم گوشه عزتیه چکلدم بن براتمدن اهانت
چکدیکم ایچون آندن منفعل . براتم بندن فائده سز عذاب کوردیکم ایچون بندن خجل . اول شاهد
مجروح کبی تقریردن پشیمان بن مدعی کاذب کبی تشنیعدن پریشان . اول آیت منسوخ
کبی ممنوع العمل . بن امت منسوخ کبی مقطوع الامل

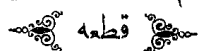
﴿ قطعه ﴾

بن آکا فتنه اول بکا آفت	مشفر بن آندن اول بندن
بن آکا غصه اول بکا محنت	متکر بن آندن اول بندن

القصه شدت حرمان کاله یتدکده ودریای حیرت طغیان ایتدکده خاطر مه بوییدی
و قلبه بومعنی سرایت ایتدیکه البته مطالع مکارمدن طالع اولان آفتاب مکرمت
احتجاب سحاب تیره بی قبول ایتمز . ومنبع مرحتدن ترشح قیلن زلال مرحت
گردباد تزلزلدن غبار فنا دوتمز . عن قریب مانع رفع بولور ودافعه دفع اولور

حاش لله کیم فراغت کنجک سکاڻه مطرح مکر اوله درگاه خلافت دستگاه
حاش لله کیم قناعت گنجک مشتاقه اژدر بیداد اوله طغرای حکم پادشاه
خداوندا مخفی بیورلیه ومستور اولنیه که وارد اولان برات هایون مضمونی ارسال
اولان عرضه مطابق اولیوب تصرفه ناقص قالمشدر . فی الواقع اگر لفظ زواندن
غرض بویاسه که وظائف خدام ورواتب ارباب تقاعد و اخراجات علیق الدواب
وعلف عوامل وما یحتاج سفر و بناد نصره بنده فائده مترتب اوله حقیقتده درگاه
معادن بویله اشارت اولنمقدر که بنده واجب التقصیر فضولی حقیر استعداد تقدم
واستحقاق تکریم دعواسن قیلورکن و کندوسین اکثر ارباب استحقاقدن مقدم
بیلورکن مرحت ملوکانه و مکرمت خسروانه ظهوره کلوب بوبرات سخاوت
آیاتی ویردم و بیوردم که . من بعد رتبه اقتدارین و پایه اعتبارین جمیع گداردن بلکه
به ایمدن و طاشدن و طیراقدن اخس و ادنا بیله . و بیهوده تصرف برات قیلمیوب مرتبه سندن
خبردار اوله . حقا که . بوواقعهدن بنم چکدو کم رنج ملالت و ایتدو کم خرج و خسارت
ایچون دکدر . محضا تحریرنده حضر تکیز چکدو کی امک ایچوندر که ضایع اولدی نیده لم
الدن نه کلور عوض میسر اوله و قلم قضا تدارک قیله

سرور اگردش سپهر کبود	دائم اولمز موفق مقصود
بغلامن هر شکوفه میوه تر	اکثری بتدوکی یرنده ایتز
کرچه اندوه و محنتم چوقدر	هیچ کیمدن شکایتم یوقدر
طالعمدر بکا جفا کتورن	هر بر آننده بیک بلا کتورن
یوخسه درگاه پادشاه زمان	لطفه منبعدر مر و ته کان
وار امیدم که اول بلند مقام	اوله پاینده تا زمان قیام
سر فراز اوله جمله اعیانی	بی تزلزل جمیع ارکانی

ساقی نامه

سراز خواب غفلت چو برداشتم
 فکندم با نثار حکمت نظر
 ندیدم به از میسکده منزلی
 باودوش نالیدم از جور دور
 خرد مند پیری پسندیده رای
 که در رشته آرزویت گره
 خرد را خیالات بیهوده هست
 به تغییر آن هست تو ام الم
 بدار الشفای مغان آر روی
 مطیعست دوران بدور قدح
 منه بردل ازدور دیرینه داغ
 زسیر کواکب مشو تلخ کام
 طرب کن چو خورشید گیتی فروز
 چو یکشنبه آید چنان می بنوش
 کر از بهر صرف میت نیست زر
 دوشنبه بخور تا دوشنبه شراب
 ورت نقل باید زگر دون بخواه
 چو نوشی سه شنبه می ارغوان
 وگر زاهد از منع کوید سلخن
 زمی چارشنبه چو یابی نشاط
 طلب کن که گرد دبه بزم ندیم
 گرت پنجشنبه بکف جام هست
 لوی فراست بر افراشتم
 بمعموره صنع کردم کذر
 چو پیر مغان مرشد کاملی
 که بر من چرامی کند دور جور
 زکارم چنین گشت مشکل کشای
 ز عقلست بر دور تهمت منه
 خلاف قضا هر خیالی که هست
 اگر رستی از عقل رستی زغم
 مداوای آن علت ازباده جوی
 زدور قدح جوی دایم فرح
 مچین جز کل می ازین هفت باغ
 مجو جز می جام ازین هفت جام
 بزین قدح هفته هفت روز
 که یکشنبه دیگر آبی بهوش
 بکو بشکند قرص مهر و قر
 زمی ریز بر آتش غصه آب
 که از بهر تو بشکند قرص ماه
 بدیگر سه شنبه رسان دور آن
 اشارت بمریخ بد مست کن
 مچین تادگر چارشنبه بساط
 عطارد بتار یخهای قدیم
 منه تادگر پنجشنبه زدست

زیر جیس هشیار دل کن سؤال بخشور تاد گر جمعه می متصل که خیناگری زهره آرد بجای وزان تاد گر شنبه افتاده باش زحل رابدر بانی خود نشان ره بسته را بردل من کشای فتاده است اورا بمی دستگیر نه آن می که گردد خرد دورازو نه آن می که در شرع باشد حرام چو جامی کزرقم من ناتوان فرح بر فرح ذوق بر ذوق یافت دل خالیم مخزن راز شد که کردی نظر بر من درد نوش که ظاهر کنم بر توراز نهان لبالب بدارو پیای بده پیای بده کاسه پر کن تمام	به مستیت جزمی که رفعت از خیال به جمعه بجمعی زار باب دل ورت ساز باید اشارت نمای چوشنبه شود بخود ازباده باش وکر باید از هرگزندت امان بساقی کلرخ اشارت نمای که بردار بار از دل این فقیر می ده که گیرد خرد تورازو می ده کزو شرع گیرد نظام زساقی بارشاد پیر مغان از آن جام دل نشئه شوق یافت برویم در معرفت باز شد عفا الله ای ساقی تیز هوش زمی قفل بکشادیم از زبان کنون غافل از من مشومی بده بسبع المثانی که تا هفت جام

﴿ کیفیت جام اول ﴾

کز وجهه درد یابد علاج که دارم بسی درد سر ازخمار که هست آرزوی من در دکش کشاید در گنج صد آرزو که هست از همه کار مشکل گشا بغم کار مگذار مشکل مرا گشادی زبان فرو بسته را بسر نشئه جام اول دوید کنون بشنوا من خود این گنج راز	بیا ساقی آن آب آتش مزاج بمن ده مده بیش از این انتظار بیا ساقی آن آتش آب وش بده تا برویم به توفیق او بیا ساقی آن راح راحت فزا بمن ده زمن ساز غافل مرا چو یکجام دادی من خسته را زبانرا زمان تکلم رسید بروی تو خواهم دری کرد باز

﴿ مناظره بانی ﴾

شی بود در سر مرا ذوق می
 باو گفتم ای همدم اهل درد
 نگویی که زردی رخسار چیست
 مرا محرم راز خود ساخت فی
 که من پیش از این در فضای عدم
 بر آسایش من قضا رشک برد
 که از باد شد جنبش و خلقتم
 که از خاک نشو و نما یافتم
 برافراشتم رأیت سرکشی
 چو تجار بستم قصبها بهم
 مرا ساخت مغرور برك و نوا
 بنا که قضا چشم زخمی رساند
 حجابم اعدای جانم شدند
 نسیمی که بر پیکرم حلیه بست
 زمن آب دامان الفت کشید
 زدل خاک بر بود آرام من
 دلم زین المها پرازدرد شد
 ولی دوش دیدم درین بوستان
 زتاکی که بگرفت دهقان شراب
 همان تاء از باغیان آب خورد
 کس از انقلاب حوادث ترست
 اگر می ستاند و کرمی دهد
 چو وام همه میشود مسترد
 بر آنم که هنگام عرض نیاز
 سرودی که در هر محل می کشم
 وگر رونماید خلاف قیاس

مذاق میم ساخت دمسازنی
 چرا همچو من گشته زار و زرد
 ترا موجب ناله زار چیست
 زراز نهان پرده انداخت فی
 دلی داشتم فارغ از قید غم
 بدست بلای حوادث سپرد
 با آتش گهی گرم شد الفتم
 که از آب ذوق و صفا یافتم
 بسر سبزی و خرمی و خوش
 چو منعم گرهما زدم بر درم
 شدم غافل از حادثات قضا
 زمانه باین روز شامی رساند
 همه دوستان دشمنانم شدند
 مخالف وزیدو قدم را شکست
 مرا صد مضرت ز آتش رسید
 که در رفقی بازده وام من
 بدین گونه رخساره ام زرد شد
 عجب رمزی از تاء واز باغبان
 هماندم بدو در عوض داد آب
 بدو در عوض شهد شیرین سپرد
 فلك هر چه باشد بهر کس که هست
 اگر میگذارد و گرمی نهد
 در ایام رسمست داد و ستد
 دهند آنجه از من ستانند باز
 بشکرانه این عمل می کشم
 از آن نیز چندان ندارم هراس

من از آتش و آب و خاک و هوا	گرفتم دوسه روز نشو و نما
زمن داده خویش هریک ربود	همان ماند درمن که دراصل بود
ز فوت علایق چراغم خورم	چه آورده بودم که باخود بدم
معنی بسین اقتضای زمان	بهی باده وزنی آتش فشان
چو خاشاکم اول با آتش بسوز	وز آن پس چو شمعم روان برفروز
بکار فضولی میفکن کمره	قراری کزو برده بازده
خوشارند بیدار رسوا و مست	که وقف ره می کند هر چه هست
ز غوغای دادوستد وارهد	نه چیزی ستاند نه چیزی دهد

❖ کیفیت جام دوم ❖

بیاساقی آن راحت افزای روح	که طوفان عمرست و کشتی نوح
بمن ده کی از غم نجاتم دهد	نجات از غم حادثاتم دهد
بیاساقی آن مظهر اسم ذات	که خضر خر دراست آب حیات
بدم زنده گردان من مرده را	زنو تازه کن نخل پژمرده را
بیاساقی آن جام آینه فام	که عالم درومی نماید تمام
بمن ده که تشویش دل کم کنم	زمانی تماشای عالم کنم
چو کردی مرا آگه از فیض جام	بجام دوم نشئه ام کن تمام
که دل از دوم نشئه گردد دلیر	کند یا تو اظهار ما فی الضمیر

❖ مناظره بادف ❖

شبی معتبر محفلی ساختم	بنای طرب را بر انداختم
مزین بساطی بساز و کباب	منور رباطی بشمع و شراب
در آن دایره رقص میکرد دف	چو دیوانه بر لب بر آورده کف
با و گفتم ای پیر بر کشته قدر	بسی دیده در جهان نیک و بد
بر از دوستیها ترا پوستیست	که در زیر هر پوستی دوستیست
تو آن برکی از کلشن وجد و حال	که از صرصر غم نداری زوال
زدیوان حکمت تویی آن ورق	که می خواند از تو محقق سبق
مجالیست طرفه ادایی کنی	چو آینه کیتی نمایی کنی
بما را از عالم بکفتار نغز	بیان کن برون آرا از پوست مغز

ز بزم فریدون واسفندیار
 تہی کن زراز درون سینہ را
 کہ چون شد فریدون چہ شد حال کی
 سواران میدان در آن جای تنک
 میان چنان فرقہ بانزاع
 بکفتاکہ در بارکاه کمال
 ہمہ ساکن تخت آسایشند
 نہ بہر ممالک جفامی کشند
 بریدہ دل ازہر ہوا و ہوس
 تو بیکذار این کاخ فرسودہ را
 بزن الحذر رخنہ در این حصار
 بسویت رہم بہر آن دادہ اند
 کہ از من فریبی خوری ہر زمان
 زدند ارہ بر شاخ بار آوری
 بآتش دل سنک بگدا ختند
 سرب زبانی جدا شد زن
 سہ نوع شریف وسہ جنس رشید
 کہ ترکیب من حسن اتمام یافت
 کنون من ہم اذ دست ہر بی ادب
 کہ شاید سوی من تو مایل شوی
 چہ دانی تو آن گوہر گنجہا
 دل از دہر بر کن مدہ ز انقلاب
 مغنی زمانی بہ تقریر دف
 کہ دست فلک چون دف از چون و چند
 فضولی کہ دارد ز گیتی ملال
 خوش آن رند کز نشئہ جام می
 شب و روز در عالم افتادہ مست

درین دور حالا تویی یادکار
 بکو حال شاہان پیشینہ را
 چرا رفت جہرا ز کف جام می
 کنون صلح دارند یا باز جنک
 ہنوز اجتماعست یا انقطاع
 بہ تغیر اشخاص و تبدیل حال
 منزہ زالاو آلایشند
 نہ تشویش فوت و قنای کشند
 ہمین انتظار تودارند بس
 بنای خیالات بیہودہ را
 برون آور آن جہرا ز انتظار
 برای ہمین فرستادہ اند
 مقید بمائی بملک جہان
 بریدند از بہر من چنبری
 جلال پی زیورم ساختند
 کہ شد پوستی حاصل از بہر من
 غم ارہو آتش و تیغ دید
 دم از فیض ہستی زدو نام یافت
 طپانجہ برومی خورم روز و شب
 دمی از غم دہر غافل شوی
 کہ هست از پی راحتی رنجہا
 از این پیش مارا و خود را عذاب
 بیان ساز کیفیت ماسلف
 بضرب طپانجہ چہ سان پوست کند
 بگویش کہ دل بر کند از محال
 نداند کہ شب کی شد و روز کی
 ندانستہ عالم چہ سان عالمست

﴿ کیفیت جام سوم ﴾

بیا ساقی آن جوهر صاف و پاک
 بمن ده که جشیدی من از اوست
 بیا ساقی آن ساغر سینه سوز
 بمن ده که آتش بهستی ز من
 بیا ساقی آن راح ریحان شمیم
 بمن ده دلرا گره بر کشای
 ازین پیش فکر دل ریش کن
 که نطق از سوم جام گویا کنم
 که جشید برد آرزویش بخاک
 بیا ملک جشیدی از تن اوست
 که می سوزد از شوق او جم هنوز
 در دین آتش پرستی ز من
 که کیفیت اوست خلق کریم
 برویم در راز را در گشای
 بجام و سبو نشئه را پیش کن
 رموز دگر بر تو افشا کنم

﴿ مناظره باتار و چنک ﴾

شبی محفلی داشتم پر سرور
 سرم گرم بود از می لاله رنگ
 باو گفتم ای گشته زار و زبون
 به پیچید برخویش و بکشاد راز
 که من منعمی داشتم در ازل
 زده دست عمری بد امان او
 درین ره مرا ذوق هستی نبود
 ازان منعم دور انداختند
 سر افراز بودم شدم پایمال
 بسی کرد سرگشته ام کار چرخ
 غم چرخ دولابی واژگون
 چنان ساخت اندیشه انقلاب
 که جمعیت سابق از یاد رفت
 نمودم ازان حال قطع نظر
 بمقصود اصلی شوم متصل
 پس از ذوق حرمان و قطع رجا
 عزیز می بصدخواریم برد دوش
 به بزم چراغ می افکند نور
 زمانی شدم همدم تارو چنک
 چرا ناله داری تو از حد فزون
 گره کرد از رشته راز باز
 باحسان او بسته تار امل
 شده غرقه بحر احسان او
 سوی هستیم لطف آورده نمود
 اسیر غم دوریم ساختند
 بدل شد بهجران زمال وصال
 بسی تاب دیدم ز آزار چرخ
 بدینگونه ام ساخت زار و زبون
 مرا غافل از خود چو ذوق از شراب
 هواهای پیشینه برباد رفت
 که گیرم سر رشته بار دگر
 کنم حاصل از دور مقصود دل
 که دل داده بودم بفوت و فنا
 که بندد بکاری زمن رفت هوش

که بازم برای جفا می برند
بمزلگه خود مرا بسته برد
جوان بخت پیری پسندیده
سر افکنده ز اندیشه دهر پیش
چو من دیده صد محنت روزگار
پس از پرسش حال ایام غم
همان شخص بوده که روز نخست
بی من گرفته ره جست و جو
ازین دور غافل زهم عمرها
همان منم خویشرا یاقم
پس از محنت راه دور دراز
میسدر بیهوده دم میزنم
چنین بوده آیین کون و فساد
مقرر چنین گشت براهل حال
دو کس را زهم کر فلک باستم
مغنی جدا چند مانی ز چنک
به تنگم من ازدوری وجد و حال
فضولی ناکام را در فراق
خوشا آن خرابائی باده نوش
نه از محنت هجر یابد اثر

❖ کیفیت جام چهارم ❖

بیا ساقی آن لاله باغ ذوق
بده پیشتر زآنکه از روزگار
بیا ساقی آن صیقل ژنک غم
بمن ده که بسیار غم می کشم
بیا ساقی آن مرحم ریش دل
بمن ده که تشویش دارم بسی
که دارم از ودرجگر داغ شوق
شود بقعه تربتم لاله زار
کز وی شود هرغم پیش کم
غم دهر را بیش و کم می کشم
کز وی شود دفع تشویش دل
ز تشویش من نیست آگه کسی

چو کیفیت می مرا دست داد بچارم قدح نشئه ام کن زیاد
که در چارمین نشئه شیدا شوم باظهار اسرار کویا شوم

﴿ مناظره باعود ﴾

شبی خواستم بزمی آراستم صدایی بگو شمع رسانید عود بدو گفتم ای خازن گنج راز بگو این نوا از که آموختی چه رمزست مضمون گفتار تو که سر زنده باهواهای تر تو یکمشت چوبی نوای تونار بر آنم که کرد در تومی بود درد همانا تو از حال خود غافل نداری بازار خود آرزو چنین گفت عود مروت اثر مرا روز اول که می ساختند که آن شوق از من مراد در بود نمی دانم این پیکر من که ساخت زمن نیست این ناله زار من مدان از من این نغمهای حزین نه تنها مراداده این حال دست چو من غفلتی دارد از حال خویش ولی هست سازنده در ازل من و تو درین کار که آلتیم معنی بده عود را کویا شمال زن تا بگوید ببانک بلند ظهور حقیقت نما از مجاز خوش آنکه سرمست افتاده است	سرودی نه بهر طرب خواستم که چون عودم از سر برون رفت دود که هم اهل سوزی وهم اهل راز که برک نشاط مرا سوختی چه سرست در پرده ککارتو ترانست جان داری از جان خبر زنارست کافی ترا یک شرار نمی ماند تا این زمان از تو گرد از آنرو بدینگونه فارغ دلی نمی گوئی از کس بگوید بگو که من ز آنچه گفتم ندارم خبر درون دلم ذوقی انداختند در یخودها برویم ککشود چرا سعی کردو برای چه ساخت ز استاد دان جنبش کار من نه بر من بر استاد کن آفرین در این محفل بی خودی هر که هست نمی دانم انجام احوال خویش کز نقش پیداست در هر عمل نه صنعتگری آلت خلقیم که ظاهر کند بر تو تحقیق حال که ذاتست چون صفاتست چند مگو کز فضولیت افشای راز ارادت به پیر مغان داده است

نمی داند از مستی می مدام که ساقی کدامست و ساغر کدام

﴿ کیفیت جام پنجم ﴾

بیا ساقی آن جام کوثر سرشت که لب تشنه اوست حور بهشت
 بمن ده که من چاکر حیدرم نصیب است البته از کوثرم
 بیا ساقی آن لعلهای یمن بده در بها عقل بستان زمن
 که دیوانه ام ساخت سودای عقل مرا بیش ازین نیست پروای عقل
 بیا ساقی آن جام عاشق نواز که در نشئه اوست افشای راز
 بمن ده مرا مست و مدهوش کن که در نشئه نکشته گوش کن
 که چون باده اندر خم لاله گون به پنجم قدح نشوه ام کن فزون
 که در نشئه پنجم آرام شکست به قفل در گنج رازی که هست

﴿ مناظره با سه تار ﴾

شبی رقتی داشتم در نماز به معبود می کردم افشای راز
 گهی در قیام و گهی در قعود گهی در رکوع و گهی در سجود
 در اثنای طاعت من بی قرار شنیدم زجایی صدای سه تار
 زدل رفت اندیشه طاعتم درید از هوا پرده عصمت
 بدو گفتم ای منشاء هر صدا مشو هیمة آتش کفر سا
 چرا رسم راحت همه گمراهیست سرت از خیال قیامت تهیست
 کلید در گنج هر آفتی چو ابلیس سرمایه حیلتی
 بدست تورشته که هشته است دام که صید دل خلق سازی مدام
 بصدجا میان بسته متصل که بر بانی آثار طاعت زدل
 اگر سینه را وطن ساختی ازو رسم تقوی بر انداختی
 و رانگشتی از توبه جنبش رسید ز تحریک تسبیح راحت رسید
 بیا چون من از آتش اندیشه کن ره توبه گبر و ورع پیشه کن
 چنین گفت طنبور صاحب خبر که بر پرده داری مشو پرده در
 میندار برخود هنر عیب من اگر عیب دارم برویم مزین
 منم کرده قطع بیابان دور زغیب آمده سوی ملک حضور
 درین ره شده همنشینم بسی نخوردم غم از اعتراض کسی

تو بر سینه ام می نهی دست رد
چه آگاهی از کارگاه جهان
بدر یای احسان پرورد کار
در آنجا که دیوان عفو و عطاست
مکر قافلی در بساط بسیط
مغنی به طنبور رغبت نمای
کز آن درر و احل زفرط نشاط
فضولی کند ترک بیم عذاب
خوشا آنکه سرمست خیزد ز گور
شر رهای دوزخ بوقت عذاب

❖ کیفیت جام ششم ❖

بیا ساقی آن گوهر بی بدل
بمن ده که فیضی رساند مرا
بیا ساقی آن ساغر پر شراب
بمن ده که من هم بدل لعل تر
بیا ساقی آن مایه عز و جاه
بده تا بدانم من بی نوا
چو ذوقی رساندی ز می بردم
که ذوق از ششم نشئه گیرد کمال

❖ مناظره با قانون ❖

شبی داشتم محفلی چون ارم
پری چهره داشت قانون بدست
چه قانون یکی طرفه صندوق راز
چو لوحی که نقاش گیرد به پیش
چو کشتی که اورا بود سیم بار
ازو چون شنیدم نوای حزین
شنیدم که چون من توهم عاشقی
نه اندوه ره داشت آنجانه غم
چو من نغمه اش خلقر آکرده مست
درش خازن معرفت کرده باز
کند نقشها و رزش کار خویش
ز در یاش موج افکند برکنار
بدو گفتم ای لعبت نازنین
درین شیوه بر عاشقان فائق

ولی حیرتی دارم از کار تو
 همه عاشقا تراست شام و سحر
 همه بید لا تراست از دست غم
 همه خسته وار از شفا بی نصیب
 گذشته است در هجرشان ماه و سال
 ترا رتبه از عاشقان بر ترست
 پسندیده طبع جانانه
 سرت راست بالش ز زانوی دوست
 در آغوش یارست مأوای تو
 شب و روز از غایت قرب هست
 چه کردی ترا این مقام از کجاست
 دلیل ره وصل جانانه باش
 چنین گفت قانون که ای سست رای
 نشد راضی از من بد آنها حیب
 گذشتم ز خود در سر کار خود
 گزیدم طریق رضای همه
 سرا پای چشمم همه گشت گوش
 اگر چه مرا بود چندین دهن
 رك جسم زارم کسی گر برید
 زدم دست بر دامن اهل دل
 بدین شیوه مقبول جانان شدم
 مشو خود نماتا شود دوست رام
 مغنی ز قانون تو پندی بگیر
 کجا عاشقی و کجا جمع سیم
 تو با سیم زاری پیاموز کار
 خوشا آنکه رفت از طبیعت بدر
 بپای خم می چو دردی نشست

که از عشق دورست اطوار تو
 برخ اشك چون سیم روی چوزر
 بهر پهلوی صد خدك ستم
 رك جان سپرده بدست طیب
 بجز نام نشنیده اند از وصال
 مگر شیوه و طور نو دیکرست
 که با اوهم آغوش وهم خانه
 ترا متصل روی بر روی اوست
 وزو گشته حاصل تمنای تو
 ببوسیدن دست دلدار دست
 بگور از خود در اباین خسته راست
 بما کاری آموزو مردانه باش
 همه آنچه گفتی رساندم بجای
 نخور داز چنین ریودانگی فریب
 بدادم بر سوای آزار خود
 نهادم سر خود بپای همه
 که پندی کنم گوش از اهل هوش
 نگفتم بخود پیش کس يك سخن
 نه آهم بر آمد نه خونی چکید
 رضا جوی دلها شدم متصل
 سزا وار تشریف احسان شدم
 که رسواست محبوب رسوا مدام
 که سیمت چرا گرده زینسان اسیر
 بکن ترك سیم و مکن هیچ یم
 فضولی صفت باش بی سیم زار
 نشد هر طرف چون قدح جلوه گر
 بدردی همی شد چومی پای بست

﴿ کیفیت جام هفتم ﴾

بیا ساقی آن شهد شیرین مذاق	که مارا بدو هست صد اشتیاق
بده پیش ازین تلخ کام مدار	بدین تلخکامی چو جام مدار
بیا ساقی آن نشئه بر کمال	که کامل از وی شود اهل حال
بمن ده که دفع ملالی کنم	وزین جهد کسب کمالی کنم
بیا ساقی آن لعل یاقوت رنگ	که سنگست بر شیشه نام و ننگ
بمن ده که بخشد صفای تمام	دلراز اندیشه ننگ و نام
به بین مستیم مست تر کن مرا	بهفتم قدح بی خبر کن مرا
که در نشئه اولین بی حجاب	کنم شمه شرح حال خراب

﴿ مناظره بامطرب ﴾

شبی داشتم مطربی همنشین	وزو بود بزم چو خلد برین
باو گفتم ای همدم دلپذیر	بساطی بر انگیز و سازی بکیر
بدودست بی ساز لکن روان	ادا کردی سازی بدست و زبان
که باقوت نطق و تحریک دست	به تخته همه ساز را دست بست
باو گفتم این فیض را رتبه چیست	که در ذاتش آرایش غیر نیست
چنین گفت کین فیض روحانیت	بدو نسبت غیر نادانیت
مشو مائل غیر کاسرار دوست	همیشه خود از خود شنیدن نکوست
به فی راز مگشای کان سست رای	گشاده دهانست و هرزه درای
به دف مصلحت نیست اظهار درد	که خواهد به یک ضرب تقریر کرد
مکن چنکرا محرم هیچ راز	که می گوید او را بهر گوش باز
زعودار ترا هست رازی بهوش	که خالیست ز اسرار و از عقل و هوش
نهان کن زطنبور راز درون	که از پرده رازت نیفتد برون
بقانون مکن راز خود را عیان	که دارد باظهار آن صد زبان
ملاقات این فرقه زان شد حرام	که غماز راهند در هر مقام
ها نانه واقف از ما مضمی	که چون کرد رد امانت قضا
نشد مستعد امانت جماد	قضا آن امانت بدست تو داد
که مخفی زنا محرمان داریش	بدست سپارنده بسپاریش

تو بر هر جمادی مکن آشکار	بترس از خلاف قضا زینهار
مشو غافل از نطق حکمت بیان	که در جسم انسان جز او نیست جان
چنین گشته روشن بارباب هوش	که زنده است گویا و مرده خموش
نمی ماند از هیچکس غیر نام	همین گوی تا زنده باشی مدام
ولی آن سخن گوی کانجام کار	نباشی ز تکرار آن شرمسار
چنان کن که گفتار تو سر بسر	دهد از نکات شریعت خبر
مگو باطن دین بر هیچکس	بظاهر ز ظاهر سخن گوی بس
مغنی چو با ضرب دست اصول	شوی مجلس آرای اهل قبول
نخوان وصف حال کساد دگر	بخوان حرفی از حال ما مختصر
که هستم قضولی صفت مانده لال	زد ستم نمی آید اظهار حال
خوشا آنکه هر جانشیند چو من	ز تقوی نگوید جز از می سخن
از آن وصف آن باده کار مفست	که کیفیتش بر همه روشنست

﴿ تمت ﴾

﴿ مرثیه در حق خامس آل عبا حضرت سید الشهداء ﴾

ماه محرم اولدی شفقدن چیقوب هلال	قیلمش عزادو کوب یوزه خون برله اشک آل
اولاد مصطفایه مدد قیلماش فرات	کچور مسونمی یرلره آتی بو انفعال
چوقدر حکایت الم شاه کربلا	البته چوق حکایت اولور موجب ملال
عبرتله باق غم شهدا شرحن ایتمه	هر سبزه کربلا ده آچوبدر زبان حال
تجدید ماتم شهدا قیلدی روزکار	زار آغله ای کوکل بو کون اولدجه احتمال

﴿ میدان چرخ جلوله که دود آه قیل ﴾

﴿ گردون دونی کونه ماتم سیاه قیل ﴾

ماه محرم اولدی مسرت حرامدر	ماتم بو کون شریعت بر احترامدر
تجدید ماتم شهدا نفوس دکل	غفلت سرای دهرده تنیه عامدر
غوغای کربلا خبرین سهل صانمه کیم	نقض وفای دهره دلیل تمامدر

هر ذره اشك كيم دو كيلور ذكر آل ايله سياره سپهر علو مقاميدر
هر مد آه كيم چكيلور اهل بيت ايجون مفتاح روضه دردار السلامدر
(شاد اولسون بو واقعه ده شاد اولان كوكل)

(بردم بلا و غصه دن آزاد اولان كوكل)

تدبير قتل آل عبا قيلدك اي فلک فکر غلط خيال خطا قيلدك اي فلک
برق سحاب حادثه دن تيغلر چكوب بربر حواله شهدا قيلدك اي فلک
عصمت حرم سرا سنه حرمت روا ايكن پامال خصم بي سروپا قيلدك اي فلک
صحرای كربلا ده اولان تشنه ليله ريك روانی سيل بلا قيلدك اي فلک
تخفيف قدر شرعدن اندیشه قيلمدك اولاد مصطفى به جفا قيلدك اي فلک

﴿بر رحم قيلمدك جكري قان اولنلره﴾

﴿غربتسده روزكاري پريشان اولنلره﴾

با صدقه كربلايه قدم شاه كربلا اولدي نشان تير ستم شاه كربلا
دشمن اوقينه غير سپر گورميوب روا ياقمشدي جانه داغ الم شاه كربلا
دود دل پر آتش اهل نظاره دن ايتمشدي پرده دار حرم شاه كربلا
اولدجه عمری راحت دل گورميوب دمی اولمش همیشه همدم غم شاه كربلا
اعدا مقابلنده چكنده صف سپاه قيلمشدي مد آهي علم شاه كربلا

﴿يا شاه كربلا نه روا بونجه غم سكا﴾

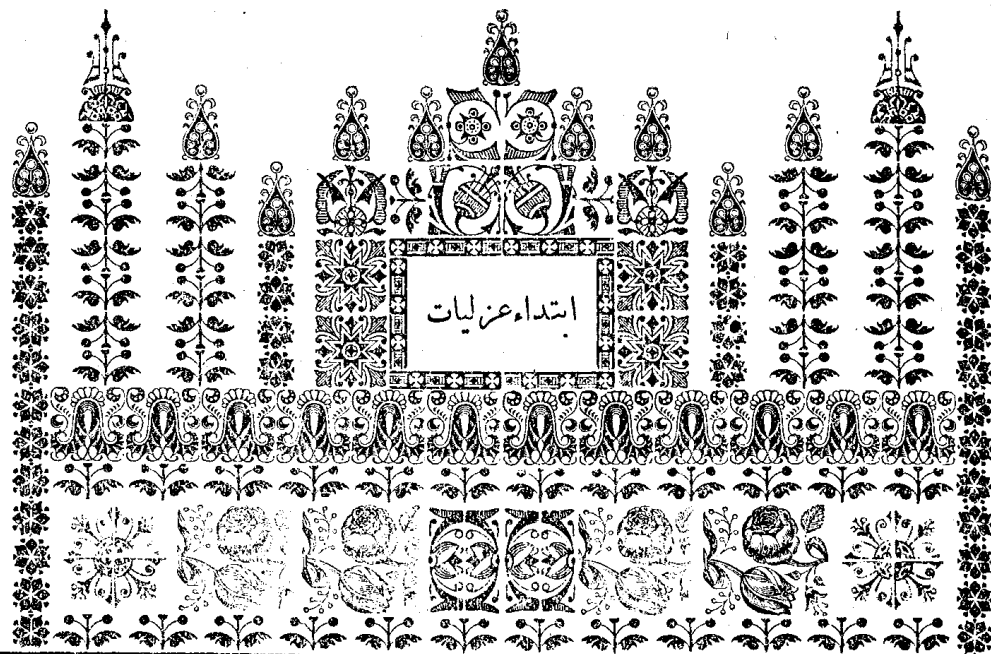
﴿درد دمادم والم دمبدم سكا﴾

اي درد پرور الم كربلا حسين وي كربلا بلالرينه مبتلا حسين
غم پاره پاره بغريكي يانديردی داغله اي لاله حديقه آل عبا حسين
تيع جفا ايله بدنك اولدي چاك چاك اي بوستان سبز تيع جفا حسين
ياقدي وجودني غم ظلمتسرای دهر اي شمع بزم باركه كبريا حسين
دور فلک ايجردی سكا كاسه كاسه قان اي تشنه حرارت برق بلا حسين

﴿ياد ايت فضولی آل عبا حالين ايله آه﴾

﴿كيم برق آه ايله ياقيلور خرمن كنه﴾

تمام شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ حرف الف ﴾

قد انار العشق للعشاق منهاج الهدا	سالك راه حقیقت عشقه ایلمر اقتدا
عشقدر اول نشئه کامل کیم آنندرمدمام	میده تشویر حرالرت نیده تاثیر صدا
وادی وحدت حقیقتده مقام عشقدر	کیم مشخص اولمز اول وادیده سلطانندن گدا
ایلمز خلوت سرای سر وحدت محرمی	عاشقی معشوقدن معشوقی عاشقندن جدا
ایکه اهل عشقه سویلرسن ملامت ترکن ایت	سویله کیم ممکنمیدر تغییر تقدیر خدا
عشق کلکی چکدی خط حرف وجود عاشقه	کیم اوله ثابت حق اثباتنده نفی ماعدا

﴿ ای فضولی انتھاسز ذوق بولدك عشقندن ﴾

﴿ بویله در هر ایش که حق آدیله قیلسن ابتدا ﴾

یا من احاط علمك الاشياء كلها	نه ابتدا سکا متصور نه انتھا
کیم ویرسه جان بولکده بولور خاک مقدمك	گویا که خا کراھکه در تقد جان بها
سنسن قیلن مظاهر امید ویم ایدوب	موسایی علم گنجی عصاسینی اژدها
سندن بولوبدر احمد مرسل مقام قرب	تحسین یا سینله تشریف طاوھا
یعقوبده نشانه شوقك غم والم	یوسفده نشئه نظرك بهجت وبھا
بولزدی قهرك آچسه خوان سیاستن	هل من مزید لقمه سینه دوزخ اشتھا

﴿ یارب بالای قیده فضولی اسیردر ﴾

﴿ اول بیدلی بودام کدورتدن ایت رها ﴾

یارب همیشه لطفی ایت رهنما بکا	گوسترمه اول طریق که یتز سکا بکا
قطع ایله آشنالغم آندنکه غیردر	آنجق اوز آشنالک ایت آشنا بکا
بر یرده ثابت ایت قدم اعتبارمی	کیم رهبر شریعت اوله مقتدا بکا
یوق بنده برعمل سکا شایسته آه اگر	اعماله گوره ویره عدلک جزا بکا
خوف خطرده مضطربم وارامیدکیم	لطفک ویره بشارت عفو و عطا بکا
بن بیلیمزم بکا گرکن سن حکیمسن	منع ایله ویرمه هر نه گرکنز سکا بکا
اولدر بکا مراد که اولدر سکا مراد	حاشا که سندن اوزگه اوله مدعا بکا

﴿ حبس هواده قویمه فضولی صفت اسیر ﴾

﴿ یارب هدایت ایله طریق فنا بکا ﴾

زهی ذاتک نهانی اول نهاندن ماسوا پیدا	بحار صنعکه امواج پیدا قعر نا پیدا
بلند و پست عالم شاهد فیض وجود کدر	دکل بیهوده اولق یوغیکن ارض وسپا پیدا
مال حکمتک اظهار قدرت قیلمغه ایتمش	غبار تیره دن آینه کیتی نما پیدا
دمادم عکس آلور مرآت عالم قهر و لطف کدن	آنکچون که کدورت ظاهر ایلر که صفایدا
گهی طپراغه ایلر حکمتک بیک مه لقا پنهان	گهی صنعک قیلور طپراقدن بیک مه لقا پیدا
جهان اهلینه تا اسرار علمک قالمیه مخفی	قیلوردر حکمتک کفار ایچنده انیا پیدا

﴿ نشان شفقتکدر کیم اولور اظهار حمد کچون ﴾

﴿ فضولی تیره طبعندن کلام جانفزا پیدا ﴾

اشرقت من فلك البهجة شمس وبها	ملأ العالم نورا وسرورا وبها
چیقدی برکون که ضیا سنده تمامی رسل	اولدی محو اولیله که خورشید شعاعنده سها
اولدی بازار جهان رونق بردر یتیم	که دکل ایکی جهان حاصلی اول دره بها
رتبه حکمت معراج کالینه کوره	حکما فرقه دون فلسفه جمع سفها
منهی معرفتی حال دلیله دائم	قیلور اهل حقه اسرار حقیقت انها
نیجه تقریر ایدیم وصفی برشاهک کیم	آکا اوصاف اوله یاسین و معرف طاهها

﴿ ای فضولی ره شرعینی طوت اول راهبرک ﴾

﴿ بو طریق ایله ضالالتدن اوزک ایله رها ﴾

ای اولان معراج برهان علوشان سکا
حین دعوی نبوت مدعی الزامنه
کک حکمک چکدی حرف سائرادیانه خط
باقی معجزلر نه حاجت دین حق اثباتنه
وصف جبریل امین ایتیش قبول خدمتک
سنسن اول خاتم که رفع ایتیش جمیع حاکمی
اولقدر ذوق شفاعت جوهر ذاتکده وار
ماه نودر یوخسه سن ایتدکده سیر آسمان

یره ایتیش گو کدن استقبال ایدوب قرآن سکا
جاهل ایکن ایل سنک علمک یتبرهان سکا
حکم اثبات ایتدی نفی سائر ادیان سکا
عالم ایچره معجز باقی یتر فرقان سکا
سر حق کشفینه آیتله یتوب فرمان سکا
خاتم حکم رسالت طاپشورب دوران سکا
کیم کلور عین خطا معنیده بر احسان سکا
قالدروب پارمق کتورمش آسمان ایمان سکا

❖ یا نبی لطفک فضولیدن کم ایتمه اول زمان ❖

❖ کیم اولور تسلیم مفتاح در غفران سکا ❖

کارگر دوشمز خدنک طمنه دشمن بکا
ایتم سنک ملامتدن کیم آلوب چوره می
آندم رسوا که سیلاب سرشگم چاک ایدر
دمبدم شمع جمالکدن منور اولشم
هیچ مسکنده قرارم یوقدر راول ذوقدن
باشده بر سرو سمنبر وصلنک سوداسی وار

کثرت پیکانک ایتشدر درمردن تن بکا
اولدی زنجیر جنون بر قلعه آهن بکا
زخم تیغک قانی گیدردکجه پیراهن بکا
ای کوزم نوری کرکز دیده روشن بکا
کیم چقن خاک سرکویک اوله مسکن بکا
سود قیلمز باغبان نظاره کلشن بکا

❖ ای فضولی اودلره یانسون بساط سلطنت ❖

❖ یکدر آندن حق بیلور برکوشه کلخن بکا ❖

ای ملک سیما که سندن اوزگه حیراندر سکا
ویرمین جانن سکا بولمز حیات جاودان
عالمی پروانه شمع جمالک قیلدی عشق
عاشقه شوقکله جان ویرمک سکا مشکل دکل
چقمه یارم کیجه لر اغیار طعنندن صقین
پادشاهم ظلم ایدوب عاشق سکا ظالم دیمش

حق بیلور انسان دیمزهر کیمکه انساندر سکا
زنده جاوید آکا دیرلر که قرباندر سکا
جان عالمسن فدا هر لحظه بیک جاندر سکا
چون مسیح وقتسن جان ویرمک آساندر سکا
سن مه اوج ملاحتنسک بو نقصاندر سکا
خوب اولنلردن یمان کلز بو بهتاندر سکا

❖ ای فضولی خوب اولنلردن تغافلدر یمان ❖

❖ کر جفاهم کلسه آنلردن بر احساندر سکا ❖

جام ایچره می که دائره صالمش حباب آکا
آینه در که عکس صالور آفتاب آکا

زاهد سؤال ایدر سه که میدان نه در مراد
قان یاش دو کوب یاننده دوزر آتشین کباب
ایلر کوکلده اشک خطک شوقی فزون
چشمک مریضی اولدی کوکل لعلکه تیرور
تکلیف جنت ایله کویکده کوکله

﴿ مسدود در فضولی به میخانه لر یولی ﴾

﴿ یارب هدایت ایله طریق صواب آکا ﴾

دوستم عالم سنکچون کر اولور دشمن بکا
عشقه صالدم بن بنی پند آلیوب بردوستدن
جان وتن اولدقجه بندن دردو غم اکسک دکل
وصل قدر بن بیلمدن فرقت بلاسن چکمدن
دودوا خکردر بکا سرویله ای کل باغبان
غمزه تیغن چکدی اول مه غافل اوله ای کوکل

﴿ ای فضولی چیقسه جان چیقم طریق عشقندن ﴾

﴿ رهگذار اهل عشق اوزره قیلک مدفن بکا ﴾

کمال حسن ویروبدر شراب ناب سکا
سنی ملک کوره لی یازمز اولدی عشق کناه
لبک سؤالنه ویرمز جواب عشاقک
جزا گوننده صورلر خطالر ایلدیکک
بنی قرارم ایله قویمز اولدک ای گردون
صفای جوهر تیغندن اومه رحم ای دل

﴿ فضولی باشکه اول سرو سایه صالیدی بوکون ﴾

﴿ علو رفعتیله یتز آفتاب سکا ﴾

رشته در جسمم که دور چرخ ویرمش تاب آکا
سایه زلفک شبستاننده در شمع رخک
درد در دیدر صفا بخش حریف بزم عشق
قامت خم برله بر اهل کرامتدر قاشک

مردم چشمم دیزر هر دم در سیراب آکا
نیجه یتسون قدر ایله خورشید عالمتاب آکا
ساقیا چوق ایتمه تکلیف شراب ناب آکا
طاش اولور البته گر باش اکسه محراب آکا

چشمکی اهل نظر قصدینه تعیین ایلین
ترلمش رخشار ایلہ خوبان آچر لر کوکلی
ناز و غمز کدن مهیا ایلش اسباب آکا
گور نہ کلشن در کہ آتشدن ویر لر آب آکا
سلک اهل حالہ چکمش زاهدی اشک ریا
سن کی برسم قدرین بیلدیرر سیاب آکا

❖ ای فضولی قلامش غوغای مجنوندن اثر ❖

❖ غالباً افسانہ لیلی گتورمش خواب آکاہ ❖

عشق اطوارین مسلم ایلدی گردون بکا
قیلدی بندن رفع تکلیف نمازی مستلک
بونجه کیم بلدی یوگوردی یتدی مجنون بکا
صالیدی انحق نشئه جام می کلکون بکا
باغبان گرمیل قیلم سر وکا معذور طوت
سرودن یکرک کلور اول قامت موزون بکا
دوستلر قانیاش دوکوب قیلدی بنی رسوای خلق
وه که دشمن چیقدی آخردیده بر خون بکا
اولزم هر قنده کیم اولسم گرفتار اولمدن
بر بلادر گوز بر آقندر دل محزون بکا

❖ ای فضولی ناوک آهمله آلدیم انتقام ❖

❖ دونه دونه گر چه بیداد ایتدی چرخ دون بکا ❖

غم دیارنده اجل پیکی گذار ایتمز بکا
یار جور ایتمز بکا اغیار تعلیم ایتمدین
یوق صانور وارم مگر کیم اعتبار ایتمز بکا
بالله اغیار ایلین احسانی یار ایتمز بکا
داغیدر هر لحظه برک عیشمی آهم یلی
قنی ناحق ظلمدر کیم روزکار ایتمز بکا
عشق درد یله خوشم ترک نصیحت قیل رفیق
بن که تریاکی مزاجم زهرکار ایتمز بکا
چرخدن آشور مدین یادکله آه آتشین
غدر ایدوب گردون شرردن زرنشار ایتمز بکا
نقد جان تاراج غمدن صاقلمق دشواردر
عشق تا سنک ملامتدن حصار ایتمز بکا

❖ یاد لعلکله فضولی گوزلیوب راه عدم ❖

❖ وار بر تدیری اما آشکار ایتمز بکا ❖

جانمک جوهری اول لعل شکر باره فدا
درد چکمش سرم اول خال سیه قربانی
عمرمک حاصلی اول شیوه رفتاره فدا
تاب کورمش تم اول طره طراره فدا
گوزلرمدن دوکان قطره اشگم گهری
لبلر کدن صاحبین لؤلؤ شهواره فدا
چاک سینمده اولان قانلو جگر پاره لری
مست چشمکده اولان غمزه خونخواره فدا
پاره پاره دل مجروح پریشانمدن
سر کوینده گزن هرایته بریاره فدا
جان و دل قیدنی چکمکدن اوزم قور تاردم
جانی جانانه ایتدم دلی دلداره فدا

(ای فضولی نوله گر صاقلر ایسم جان عزیز)

(وقت اوله کیم اوله بر شوخ ستمکاره فدا)

هر زمان منظور بر شوخ ستمگر در بکا
اول خم ابرویه قیسم سجده هر ساعت نوله
غم دکل جسممده گرسنگ ملامت زخمی وار
گوزده خون آلوده بیکانک خیالیه خوشم
زخمردن ایتمدم هر گز ادای شکوه کیم
عقل ارشادیه بولمق کام ممکندر ولی
اختر بختم وبالن گورکه اول مهدن کلن
قائده اولسم بر بلا حقندن مقرردر بکا
قبله ایله اول خم ابرو برابردر بکا
شحنه بازار سودایم بوزیوردر بکا
هربری گویا که بربرک کل تردر بکا
هر اوقک بر نعمت غیر مکرردر بکا
دام راه اول حلقه زلف معبردر بکا
مهرلردر اوزگیه جور وجفالردر بکا

(ای فضولی منزل مقصوده یتسم نه عجب)

(خدمت پیر مغان ارشادی رهبردر بکا)

غمدن اولدم دیمدم حال دل زار سکا
ایچی ناب که بغرندن ایدر جمله کباب
می کلکونده دکل ترکس مستک عکسی
عارضک کل کل ایدوبدر می کلگون نابی
باغه سیرایت بولب لعل ایله کیم غنچه دکل
دیر ایدم قامتکه سرو ولی اوزگه ایمش
اگیلوب طرف بنا گوشکه درد دلی
تا گرفتار گم آزاد اوله بیلمم غمدن
لعل نابک هوسی بغرمی قان ایلدیکن
ای کل تازه روا گورمدم آزار سکا
آتش عشقله عشاق جگرخوار سکا
قدح اولمش گوز آجوب عاشق دیدار سکا
وه که بر کلدن آچلمش نیجه کلزار سکا
کوسترن خون دلی دیده خونبار سکا
حرکات وروش وشیوه ورفقار سکا
یا او طانک دیه یا طره طرار سکا
هیچ کیم اولسون ای شوخ گرفتار سکا
آه کیم قانلو یاشم قیلمدی اظهار سکا

(ای فضولی فلکک وار سنکله نظری)

(کیم غم وختنی ویردی نه کیم وار سکا)

غمزه سن سودک گوکل جانک کرکزمی سکا
آتشین آهمله ایلرسن بکا تکلیف باغ
یله ویرمه داغدوب هر دم ایقلردن گوتور
ای کان ابرو رقیه ویرمه غمز کدن نصیب
یاندروب جانم جهانسوز اتمه برق آهمی
کفر زلفندن بنی منع ایلک لایقمیدر
تیغه اوردک جسم عریانک کرکزمی سکا
باغبان کلبرک خندانک کرکزمی سکا
ای بری زلف پریشانک کرکزمی سکا
اوق آتارسک طاشه بیکانک کرکزمی سکا
آسمان خورشید رخشانک کرکزمی سکا
صوفی انصاف ایله ایمانک کرکزمی سکا

﴿ طوته لم کیم اشک سیلابینه یوقدر اعتبار ﴾

﴿ ای فضولی چشم گریانک کر کمز می سکا ﴾

ای بیوفا که عادت اولوبدر جفا سکا
که نازو که کرشمه و که عشوه در ایشک
بیک جان اولیدی کاش بن دل شکسته ده
عشقکده مبتلا لغمی عیب ایدن صانور
ای دل که هجره طویم یوب اینترسن اول مهی
ای کل غمکده اشک رخ زردم ایتدی آل

﴿ دوشمز چو شاه قربی فضولی گداره ﴾

﴿ اول شهن التفات نه نسبت بکا سکا ﴾

شب که مفتاح مه نو اوله گنجینه گشا
گزیلوب چشمه خورشید صوین کوزه چرخ
لاله رنگ اوله شفقدن فلک مینا فام
مه نو جامنی دوره کتوره ساقی دهر
بن هم اول روح فزاراحی دوکم ساغره کیم
طوتر اولسم نه عجب می اتکن درد صفت

﴿ جام دورنده فضولی او قورم می وصفین ﴾

﴿ آتش خرمن غم آب حیات حکما ﴾

قمر ملکی تخت وعالم ترکی افسردر بکا
زلف ور خساری خیالیه ندر حالک دیمک
نور و طوبی وصفن ای واعظ بو کون آزاله کیم
آزده دن ای شمع چیق بر کوشه طوتکیم بو کیجه
ویردی باد صبح بر خورشید طلعت مزده سن
زاهدان سن قیل توجه کوشه محرابه کیم

﴿ ای فضولی جمع اولور پیوسته ایل نظارمه ﴾

﴿ عرصه دشت جنون صحرای محشر در بکا ﴾

نربت لعلک که دیرلر چشمه حیوان آکا
اول ویریر جان دمدم عشاقه و بن جان آکا

او قلرندن کیم تیکن تک سانجولو بدر هر طرف
خال و خطدر بيلم اول آينه رخسارده
طومه ای قان دمدم طغیان ایدوب تن چاکنی
بحره لؤلؤ دیشلرک وصفین مکر سوبلر صبا
کوکله صالمش خطک ذوقن فلک قانون و یروب
کلینسدر خم قدم هر غنچه بر پیکان آکا
یا کوزمدن عکس صالمش مردم مژگان آکا
قوی بو منظر دن دمی نظاره قیلسون جان آکا
کیم قولق طوتمش صدف ایچره در غلطان آکا
طفل تک کیم او قودر لر زجر ایله قرآن آکا

❖ ای فضولی اول صنم افغانه رحم ایلر ❖

❖ طاشه بکزر بغری تأثیر ایلر افغان آکا ❖

کرچه ای دل یار ایچون یوز و یودی یوز محنت سکا
صاقلمه نقد غم عشقی ای جان ظاهر ایت
چاره بهیودمی صوردم معالجدن دیدی
طوترم یارین قیامتده حبیب دامنک
اهل عشقی آتش هجرانه ایلرسن کباب
انجیدر ناله سنی نوله اگر بر تیغ ایله
ذره جه قطع محبت ایتدک رحمت سکا
کیم ویره حبس بدندن چیقمنه رخصت سکا
درد درد عشق ایسه ممکن دکل صحت سکا
مست سن غفلت شرابندن بو کون مهلت سکا
دونه دونه امتحان ایتدک بودر عادت سکا
چشم جلادک ایده احسان بکا منت سکا

❖ سنده دون کوردم فضولی میل محراب نماز ❖

❖ ترک عشق ایتکمى استرسن ندر نیت سکا ❖

❖ حرف الباء ❖

بنم تک هیچ کیم زار و پریشان اولمسون یارب
دمادم جور لر در چکدیکیم بی رحم بتلردن
کوزوب اندیشه قلمده اول ماهی بودر دردم
چقمر مق ایتسه لرتندن چکوب پیکان اول سروک
جفا و جور ایله معتادم آنلرسن نولور حالم
دیم کیم عدلی یوق یا ظلمی چوق هر حال ایله اولسه
اسیر درد عشق و داغ هجران اولمسون یارب
بو کافر لر اسیری بر مسلمان اولمسون یارب
که اول اندیشه دن اول مه پشیمان اولمسون یارب
چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولمسون یارب
جفا سینه جدو جورینه پایان اولمسون یارب
کوکل تختینه آندن اوز که سلطان اولمسون یارب

❖ فضولی بولدی کنج عافیت میخانه کنجنده ❖

❖ میارک ملکدر اول ملک ویران اولمسون یارب ❖

ای ناولک شوقک سپری سیننه احباب
محرابده شکل خم ابروی لطیفک
سوزم دیر ایدم شمع سکا ایلیه روشن
زلفک خمی ارباب وفا صیدنه قلاب
واجب بو جهتن قویه سجده محراب
نظاره رخسار که یوق شمعده هم تاب

خورشید جالندن اومه صالدى نقاب
دون صبح يتوردم فلکه موج سرنگم
ساقی مکر اول لعل سوزن دیرمی نابه
صبح اولدی طورای شمع ندر بونجه شکر خواب
غریق ایتدی فلک اوزره اولان انجیمی گرداب
کیم دوشدی ایاغینه الن اوپدی می ناب

﴿ جمعیت اسبابه کوکل ویرمه فضولی ﴾

﴿ کیم تفرقه در خاطره جمعیت اسباب ﴾

صبح چکمش چرخه تیغن طاشه چالمش آفتاب
دمدم تحریک تیغدن بولور باشلر صفا
هر سر مویمده برباش اولسه موی سرکی
کشف اسرار ملاحظت جوهر تیغده در
غصه سندن باشمک قیل کی اینجلمش تم
تیغ چاپک سیرینه آهوی چین دیرسم نوله
ظاهر ایتش اول مه دلاکه عین انتساب
اوله کیم صوموج اوروب طاهر قیلور هر دم حجاب
کسه یارم تیغ خونریزندن ایتیم اجتناب
کیم آلور باشلرده کی سودا جالندن نقاب
کیم تمله تیغی اورتاسنده باشمدر حجاب
سیر قیلدجه دوکر صحرای چینه مشکناپ

﴿ موی ژولیدمله تیغدن امیدم کسمزم ﴾

﴿ ای فضولی خالی اولمز برق لامعدن سحاب ﴾

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب
رشته جانم یترایت برکره
مست چیقوب صالمه نظر هر یکا
کسمه نظر جانب عشاقدن
کیجه لر انجم صایرم صبحه دک
دوزخه کیرمز ستمکدن ینان
صالدی ایاقدن غم عالم بنی
رحم قیل افتاده لک حاله
چیق که تماشایه حقیقه آفتاب
صالمه سر زلف سمنسایه تاب
کورمه رواکیم عالم اوله خراب
نالاه دلسوزدن ایت اجتناب
ای شب هجرک بکا یوم الحساب
قابل جنت دک اهل عذاب
ویر بکا غم دفنه ساقی شراب
هیچ کرکزمی سکا بر ثواب

﴿ یار سؤال ایتسه که حلاک ندر ﴾

﴿ خسته فضولی نه ویررسن جواب ﴾

غالبا بر اهل دل طیراغیدر درد شراب
برق و باران صانمه کیم کوردکجه آه واشکمی
ای صورن حالم بو استغنا سؤالندن نه سود
دشت غمده خاک قبرم اوزره سرو و کردبار
کیم قیلوب حرمت بنالطوتمش اوستنده حجاب
بیلیمزم ندر بنم آغلر بکا یازر سحاب
حالم ایلرسن سؤال اما اشتمزسن جواب
چکسه باش اول سروردن صوکسه ای سیل سراب

یتیموب وصلینه سن لیلی وشك بر عمر در بن کجی مجنون اولوب صحرا یه دوشمش آفتاب
اول بت ابروسن قویوب محرابه دوندریم یوزم قوی بی زاهد بکاچوق ویرمه تنکر یچون عذاب

﴿نقد عمری بر صنم عشقنده صرف ایتدک تمام﴾

﴿ای فضولی آه اگر سندن صورلسه بو حساب﴾

قیلسه وصلک شامی صبحه برابر یوق عجب رسمدر فصل بهار اولق برابر روز و شب
کونکه سایه کدوشدیکی یردن طور بر روی وار کلسه عالی قدر لر فقر اهلی طور مقدر ادب
اولدین میخانه عشقکده مست جام ذوق سوزمدن بزم فلکده زهره قانون طرب
جنت وصلکدر اول مقصدکه ایمان اولسه قلسه حق روزی جهنم آتشی اولدر سبب
غالبامقصد وصالکدر که دون گون طور میوب چرخ سرگردان گزربیلیمزندر رنج و تعب
بسته زنجیر زلفکدر نسیم ترمزاج تشنه جام وصالکدر محیط خشک لب

﴿قیلمه فیض نعمت وصلک فضولیدن دربع﴾

﴿بو قدر اوزگه مقصدی سندن سنی ایلر طلب﴾

سن یوز کدن عالمی روشن قیلوب صالدک نقاب یازیه صالسون یوزندن بیله نون آفتاب
سن نه نور پاکسن ای مظهر صنع آله کیم آلور شمع رخکدن نور مهر و ماه تاب
عکس رویک صویه صالمش سایه زلفک طپراغه عنبر ایتمش طپراغک اسمن صویک آدین کلاب
لعلگون میدر الکده ساغر سیمین بیله یانگین لعلدر رشک لبکدن اولدی آب
کلک قدرت لوح سینه مده سنی ایلر رقم ایلوب محبوبار مجموعه سندن انتخاب
یلده بولمش بوی زلفک صوده عکس عارضک کیم بلی باغری نه باصوب صویه گوز دیکمش حباب

﴿ای فضولی هر عمل قلسک خطادر غیر عشق﴾

﴿بودر بن بیلیدیکم والله اعلم بالصواب﴾

کو هکن شیرینه اوز نقشن چکوب ویرمش فریب گورنه جاهلدر یونار طاشدن اوزینه بر رقیب
قاشلرک یایی براوق لطف ایلمش هر عاشقه بن هم اندن ایلم بر اوق تمنا یا نصیب
توتیای خاکایک فیضیدر یول بولمشم نور چشم عیب قیلمه کور اولوردر لر غریب
مضطربدر چاره دردمده وه کیم بیلمیوب بردواسز درده اوغرا تمش اوزین مسکین طیب
برق آهندن اوی هر گوشه بولمش رخنه لر کل کور ای کل کیم گرفتار قفسدر عندلیب
ای بکا صبر ایتدین حال دلمسدن یخبر عشق اولان یرده ندر آرام یانیلر شکیب

﴿ ای فضولی اینجا سندن تغافل قلسه یار ﴾

﴿ رسمدر کیم کوستره احبابه استغنا حیب ﴾

اولکه هر ساعت گولردی چشم گریانم کوروب
ایلین تعیین اجزای مداوا دردمه
لااله دخر گوکسمک چاکینه قیلمزلر نظر
هییچ بر رحم ایلزلر داغ هجرانم کوروب

﴿ طوت کوزین ای درد دل چرخک که دورین ترک ایدوب ﴾

﴿ قالمسون حیرتده چشم کوهرا افشانم کوروب ﴾

پرتو خورشیدی صائمک یرده کیم دور فلک یرده اورمش آفتابن ماه تابانم کوروب
صوده عکس سرو صممک کیم قوپاروب باغبان صویه صالمش سرونی سرو خرامانم کوروب

﴿ ای فضولی بلکه اول کل عارضی گورمش دکل ﴾

﴿ اولکه عیب ایلر بنم چاک گریبانم کوروب ﴾

روز کارم بولدی دوران فلکدن انقلاب
شعله آهمله یاندردم دل سر گشته یی
لعلک ایلله باده بحث ایتش زهی کمر اهلک
ویرمز اولدی یول وصاله پیچ زلفک آه کیم
اولدی اول ماهه روشن یاندریم هجران گونی
گوزکه پیکانک خیالیه صاچر هریان سرشک
اولدی ابر دود آهم یرده رخسار ماه
قان ایچر اولدم ایاغن چکدی بزمدن شراب
بر اود اولدم جز کنور چورمده اولزمی کباب
اولدی واجب ایلک اول بی ادیدن اجتناب
رشته تدیردن دوران کجرو آجدی تاب
یاندریم شب تاسحر شممع نه بیلسون آفتاب
بر صد قدر قطره بارانی ایلر در ناب
آه کیم آلز جمالندن هنوز اول مه نقاب

﴿ کسمدی بندن سر کوینده آزارین رقیب ﴾

﴿ ای فضولی نیجه جنت ایچره یوق دیرلر عذاب ﴾

درد عشقم دفعنه زحمت چکر داتم طیب
بر زباندر شرح غم تقریرینه هر برک کل
بیلسه ذوقم وصلدن فرقتده افزون اولدین
طعن غفلتدر پری طلعتلره اظهار حال
آه بیلیم نیلیم قورتلوق اولمز قیددن
شمع قریبله تفاخر قیلمه ای پروانه کیم
شکر کیم اولمش آکا زحمت بکاراحت نصیب
ایلز بیهوده کل گوردکده افغان عند لیب
دمبدم منع روا گورمزدی رشگندن رقیب
صنمه کیم احباب حالندن اولور غافل حیب
بن حریف ساده دل خوبان جمالی دلفریب
خرمن عمرک یانز برق فسادن عنقریب

﴿ نوله آغرسه فضولی روضه کویک آکوب ﴾

﴿ لاجرم گریان اولور قلغچ وطن یادن غریب ﴾

نطقدن دوشدم لب لعل درافشانک کوروب	پای بند اولدم سر زلف پریشانک کوروب
چرخه چکدم دوددل سرو خرامانک کوروب	اوده یاقدم شمع وش جانم باقوب رخسار که
خلعت کلکون ایلر رخس اوزره جولانک کوروب	کز دیر هر یان گوزم اشک اوزره بغرم پاره سن
آچلور هر دم طو تلش کوکم احسانک کوروب	بر زمان کچمز که دل تیغکدن اولمز چاک چاک
اولسیدی جمع هر یاننده پیکانک کوروب	کو کلی تنهالق ایلردی پریشان سینه ده
آه کیم دوشدم ینه چاه زنجندانک کوروب	بند زندان غم و محنتدن اولمشم خلاص

﴿ ای فضولی بونجه کیم طوتدک نهان حال دلاک ﴾

﴿ عاقبت فهم ایتدی ایل چاک گریبانک کوروب ﴾

التفات ایتمز بکا مطلق ندر بیلیم سبب	غیره ایلر بی سبب بیک التفات اول نوش لب
جورن آز ایلر بکا اول ماه رخ ایلر غضب	جور اولور عادت غضب وقتی نه عادتدربو کیم
ظالمک گر اولسه آتش منزلی اولمز عجب	نوله غمزک فکری دوشدیه دل سوزانمه
یاش اوشقلردر یتیم آنلرده یوق رسم ادب	دمبدم کردر اشکم دوشسه کوزدن وجهی وار
الله الله کام آلاک کیمدر چکن کیمدر تعب	جوری کو کلمدر چکن کوزدر کورن رخسار که
هر نیجه روزی مقدر اولسه واجبدر طلب	یار بیداد ایلز عشاق فریاد ایتمدن

﴿ مطرب آغلامه سرود که فضولی خسته نی ﴾

﴿ سیل اشکندن صاقن قویمایه بنیاد طرب ﴾

﴿ حرف التاء ﴾

سبحان خالق خلق الموت والحیات	وصلک بکاحیات ویرر فرقنک مات
طوبی لمن یساعده الصبر والثبات	هجرانکه تحمل ایدن وصلکی بولور
ماشاء من اراد به الفوز والنجات	مهر کدر آفتاب مقاصد وسیله سی
من انزل المیاء واحیی بها النبات	دو کمش ریاض طبعمه باران شوقی
اوجبت بالظهور ظهور المکونات	حق آفرینشه سبب ایتدی وجود کی
اعلی کمال ذاتک فی احسن الصفات	ایزد سریر حسنه سنی قیلدی پادشاه

﴿ قیلدک ادای نعت فضولی تمام قیل ﴾

﴿ کلمت بالسلام وتممت بالصلاة ﴾

یوری یتر بکا ای سیم اشك بیداد ایت
ایتورمه ایتلری آوازك كوكل ذوقن
خراب اولان كوكل ای بت سنك مقامكدر
خلاف عاده چوق اوله ای پری مائل
ایشتمدکی كوكل عشق مشكل اولدیغنی
صبا اسیرلرن قصدن ایلش اول کل
گر آچه ایله آلمش قول ایسم آزاد ایت
یتر قرا کیچهلر هرزه هرزه فریاد ایت
تغافل ایله بر قاچ طاش ایله آباد ایت
سکا بو مشكل ایشی کیم دیدیکه بنیاد ایت
یتر فسون ایله تسخیر آدمی زاد ایت
بزی هم آنده آکر دوشه فرستک یاد ایت

❖ فضولی ایستر ایسك ازدیاد رتبه فضل ❖

❖ دیار رومی کوزت ترك خاك بغداد ایت ❖

عکس رخسارک ایله اولدی مزین مرآت
بکزدردم قد موزونکه فی الجمله اکر
خطبومضمون ایله در طرف زنجندانکه
کا کلک قیلدی مقرر بکا سرگشته لکی
غمزه پیکانن ایدر عاشقه چشمک صدقه
آفرین جوهر مقبولکه کیم عالمده
بدن مرده به فیض نظرك ویردی حیات
جان ایچنده الف ایتسیدی قبول حرکات
که بو زندانک اسپینه یوق امید نجات
دیمسون کسه که وارگردش گردونه ثبات
ایله که مردم منعم ویره محتاجه زکات
ممکن اولمز بو صفاتیه که سنسن بر ذات

❖ ای فضولی ورع زهد ایله معتاد اولدک ❖

❖ بیلمدک حالکی بیهوده تکررک اوقات ❖

ای اسیر دام غم برکوشه میخانه طوت
دیشلمسه لعلک ای قائم دوکن قهر ایله
جز کنورکن باشکه شمع رخکدن گوکلی
کر سکا افغانمی بیهوده دیرسه مدعی
طوتمزم زنجیر زانی ترکن ای ناصح بنی
ای اولو سلطان دین دنیاده بندن غیری یوق
طوتمه زهادک مخالف پندنی پیمانه طوت
طوتکه قان ایتدم عدالت ایله قانی قانه طوت
منع قیلمه آنی هم اول شمع بر پروانه طوت
اول سوزه طوتمه قولاق بن چکدیکم افغانه طوت
خواه بر عاقل خیال ایت خواه بر دیوانه طوت
سن بنی بر جغد بیل دنیایی برویرانه طوت

❖ ای فضولی دهر زالك سن فریبندن صاقن ❖

❖ اوله غافل ارکبی دپرن اوزک مردانه طوت ❖

بحر عشقه دوشدک ای دل لعل جانانی اونوت
ویردی رحلتدن خبر موی سفید و روی زرد
چک ندامتدن گو که دوددک دوك قانلو یاش
بالغ اولدک کل رحمدن ایچدیك قانی اونوت
چهره کلگونه زلف پریشانی اونوت
سرونازک ترکن ایت کلبرک خندانی اونوت

گور غنیمت فقر ملکندہ گدالقی شیوہ سن
چکمه عالم قیدنی ای سر بلند فقر اولان
لوح خاطر صورت جانانی قیل آینه وش
اعتبار منصب ودرکاه سلطانی اونوت
سلطنت تختینه ایردک بند وزندانی اونوت
آئی یادایت هر نه کیم یاد کده در آئی اونوت

✽ ای فضولی چک ملامت رهگذارندن اٹک ✽

✽ لحظه لحظه چکدیکک بیهوده افغانی اونوت ✽

طلسم کنج ایچون بیک اسم اعظم یاد طوتدک طوت
دو کوب می جامنی طوتمق تمناسن چیقار باشند
شراب ناب ذوقندن نه حاصل چون دکل باقی
چونه جمشید بولشدر بقا کیفیتن نه جم
طلسمی صندروب کنجی بوزوب اسمی اونتدک طوت
بوکون قانلردو کوب عالمده جوق خوانابه یوتدک طوت
ریاض عمره بیک کز صوویروب آخر قورتدک طوت
بوزیم ایچره جم وجمشید الندن جام طوتدک طوت

✽ فضولی قیل قیاس حاک اهل دهر حالندن ✽

✽ قاری مکروتزور وحیل اهلندن اوتدک طوت ✽

مرده جسمم التفاتکدن بولورهر دم حیات
یازه بیلمز لبارک وصفن تمام عمرده
بن فقیرم سن غنی ویرکل زکات حسنکی
کورمینجه حسنکی ایمانه کلز عاشقک
مظهر آثار قدرتدر وجود کمالک
جوهر ذاتکده در مجموع اوصاف کمال
اولورم گر قیلمسن هر دم بکا بر التفات
آب حیوان ویرسه خضره کلک وظلمتدن دوات
شرع ایچنده هم سکادرهم بکا واجب زکات
یوز پیر جمع اولوب گوسترسه لر بیک معجزات
فیض فطرتدن غرض سنسن طفیل کائنات
بوصفات ایله که سنسن قنده وار بر پاک ذات

✽ عشقه تادوشدک فضولی چکمدک دنیا غمن ✽

✽ بیل که قید عشقمش دام تعلقندن نجات ✽

صبا اغیاردن پنهان غم دلداره اظهار ایت
کتور یادم آنک یاننده گر کورسک که قهرایلر
کوکل غم گونلرین تنها کچورمه استه برهمدم
چویوق عشق آتشی برشعله چکسه طاقتک ای نی
بنی پروانه تک رشک اودینه ای شمع یاندرمه
گرفتار غم عشق اوله لی آواره دهرم
خبرسز یارمی حال خرابمدن خبردارایت
خوش اوله ینه دشنام تقریبیله تکرارایت
اجل خوابندن افغانلر چکوب مجنونی بیدارایت
باش آخر تمه دم عشق اورمه انجق ناله زارایت
یتر خورشید رخسارک چراغ بزم اغیارایت
غم عشقه بنی بوندن بتر یارب گرفتارایت

✽ فضولی باقمق اولور اول گونش یادیله خورشیده ✽

✽ نوجهیله کیم اولسه گون کچر فکر شب تارایت ✽

حرف الثاء

خط رخسارك ايدر لطفده ريحانله بحث
يوزيكه طور مسون آينه اوروب لاف صفا
گرچه شمشادده چوق لاف لطافت واردر
دوشر اود شمع دينه بوسيدن كه قيلور
قيلسه جان لعلك ايله فيض يتورمك بحث
جنتي كويكه زهد اهلي مناسب ديسه لر
حسن صورتده جمالك كل خندانله بحث
نه روا مه قيله خورشيد درخشانله بحث
حدى يوقدر كه ايدى سرو خرامانله بحث
دل اوزادوب كيجه لر اول مه تابانله بحث
جانب لعلنى طوت اى كوكل ايت جانله بحث
نه مناسب كه قيلم بر نيجه نادانله بحث

صفت حسنك ايدر خسته فضولى نه عجب

حسن گفتارده كر ايلسه حسانله بحث

جهان ايچره هرفته كيم اوله حادث
مدارسده تحقيق موى ميانك
موحدلره قيلمه انكار زاهد
ايكى دیده سز عالمه يوسف وسن
بكا جمع اولور قنده كيم وار برغم
دوكوب اشك كويكده وصلك ديلردل
آكا سرو قدكدر البته باعث
دقايقدن اورتايه صالمش مباحث
مى وحدتى صائمه ام الحباث
سزه يوق جهان ايچره امكان ثالث
بنم ملك غم ايچره مجنونه وارث
صاچر نفع ايچون دانه طيراغه حارث

عذارو لبك وصفن ايلر فضولى

آكا هم مفسر ديرم هم محدث

حرف الجيم

اي غبار قدمك عرش برين باشنه تاج
منتهى شرعه اديان تمامى رسل
خازن گنج شفاعت سنى قلمش ايزد
سذنتك مغفرت اسبابنه منهاج وصول
خلقه تقليد سلوكك سبب حسن معاش
قائم اولمزدى نظام ونسق اصل وجود
شرف ذاتكه ادناى مراتب معراج
بحر سن سائر ارباب رسالت امواج
هيچ كيم يوق كه سكا اوليه آخر محتاج
طاعتك معصيت امراضنه تدبير علاج
ملكه تغيير طريقك اثر سوء مزاج
ويرمسيدك اثر عدله دنيايه رواج

شكر الله كه فضولى ني ايدوب داخل فيض

رغبتك دائره خوفدن ايتمش اخراج

منحرفدر ساقيا اندوه دنياى مزاج
باه دوت كيم علت اندوه غفلتدر علاج

فقر ملکن طوت کراستغاده استرسک کال
چکمه تخت و تاج قیدن بی سرو پالغ گوزت
بر بری زلفن طوتوب خالندن آلسن کام دل
ترك و تجرید اختیار ایت کیم دیار عشقده
نقش زائلدر امور دهره قیلمه اعتبار
سلطنتدن کچ کیم اول وادیده چوقدر احتیاج
کیم ایاغه بنددر تخت و بلاددر باشه تاج
طوتکه چین ملکینی طوتدک هنددن آلدک خراج
فقر بازارینه اسباب قنادندر رواج
اولسه حاصل فقردن حزن و غنادن ایتهاج

❖ ای فضولی بن ملامت ملکنک سلطانیم ❖

❖ برق آهم تاج و سیمین و سرشگم تخت عاج ❖

جان چیر تندن کوکل ذکر لب یارایله کچ
قلمه ای افغان کوزن بیدار مست خواب ایکن
صحبتمدن عارایدوب ای کل بنی ترك ایتمه کیم
واریمی فکر دهانیله یوق ایتدم کیم قضا
عرض رخسار ایت بو کون ای مه کیم اولسون کوکده ده
هر زمان بر تیغدر کویا زلیخه قتلنه
تن بولور جان یکیدن اول لفظی تکرار ایله کچ
اولیه بر فتنه پیدا اوله بیدار ایله کچ
کل اولوز افسرده ترك صحبت خار ایله کچ
بویله امر ایتمش بکا یوقدن بنی وار ایله کچ
گون نته کیم انجم اولور عرض رخسار ایله کچ
یوسفی آلقده اهل عشق بازار ایله کچ

❖ ناله زارم فضولی خوش کلور اول کلرخه ❖

❖ آچیلور کل کوکلی بلبل ناله زار ایله کچ ❖

ای گوکل یاری ایسته جانندن کچ
یا طمع کس حیات ذوقندن
ملک تجرید در فراغت اوی
لا مکان سیرنک عزیزمتن ایت
اعتبار ایتمه اهل دنیا به
اهل دنیا نك اولمز آخرتی
سرکون کوزت جهانندن کچ
یا لب لعل دلستانندن کچ
ترك مال ایله خانمانندن کچ
بو خراب اوله جق مکانندن کچ
اعتبار علو شانندن کچ
کر بونی ایسترایسک آندن کچ

❖ مسکنک بزم کاه وحدتدر ❖

❖ ای فضولی بو خاکدانندن کچ ❖

کوکلم آچیلور زلف پریشانکی گور کچ
باقدجه سکا قان صاچلور دیده لرمدن
رعنائی ایله قامت شمشادی قیلن یاد
چوق عشقه هوس ایده نی کوردم که هوا س
نطقم طوتیلور غنچه خندانکی گور کچ
بغرم دنور ناوک مژگانکی گور کچ
اولمز می خجل سرو خرامانکی گور کچ
ترك ایتدی سنک عاشق نالانکی گور کچ

کافر که دکل معترف نار جهنم ایمانه کلور آتش هجرانکی گور کج
ناز کلک ایله غنچه خندانی ایدن یاد ایتزمی خیال لعل در افشانکی گور کج

﴿ سن حال دلك سويلمه سن نوله فضولى ﴾

﴿ ايل فهم قيلور چاك كريبانكي گور كنيج ﴾

اولور قديم دو تا عشقك يولنده بر بلا گور کج طريق اهلينه عادتدر تواضع آشنا گور کج
نهانی عشقی معلوم ایتسه عالم دود آهمدن عجب يوق کیم کان گنج ایدر خلق ازدها گور کج
اوک هر لحظه کیم جانم دگر کوکلم قيلور افغان بعينه اویله کیم فریاد ایدر ایتلر گدا گور کج
فزون اولدقه عشقم کرم اولور اشکم بوکوزلردن اگر چه صبر و دت کسینی ایلر هوا گور کج
رواج نقد نقش سکهدندر نوله غدر ایتسه بکا ایل جسم عریانده نقش بوریا گور کج
بن درویشه ایل هم جور ایدر سن جور قلدقه کیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا گور کج

﴿ فضولنی آشور ای ضعف مهوشلر بلاسندن ﴾

﴿ که مهوشلر قيلور يوز بيك جفا بر مبتلا گور کج ﴾

کر دکل بر ماه مهريله بنم تک زار صبح باشین آچوب نیجه هر گون باقه سن یرتار صبح
کون دکل هر کون بر آی مهريله کوکسن چاک ایدوب تازه تازه داغلر در کیم قيلور اظهار صبح
تیغ خورشید ایله رفع اولسه یریدر کیم مدام یاندر و ب پروانه بی شمع و یرر آزار صبح
صبحی شام و شامی صبح اولمش بنم عالمده کیم شام شمع بزم اولوب آیرلدی بندن یار صبح
گورنه عاشق در که بر خورشید وصلن بولمغه صرف ایدر هر لحظه بيك بيك لؤلؤ شهوار صبح
عشقه صادق اظهار ایتدی داغن کوستروب غالبا دیرلردی کاذب قیلدی آندن عار صبح

﴿ هجر شامنده غم ایتشدی فضولی قصد جان ﴾

﴿ اولسیدی مر حمتدن دم اوروب غمخوار صبح ﴾

قانعی ماهک بیلیمزم مهريله اولمش زار صبح هر کون ایلر خلقه برداغ نهان اظهار صبح
باندی انجم چیقدی گون یا براسیر عشق در دوکدی در اشک چکدی آه آتشار صبح
نوله کرامواته احیا و یرسه صبحک دماری ذکر لعلکدر کیم ایلر دمبدم تکرار صبح
بر مصورد در که زرین کلک ایله هر دم چکر صفحه گردونه نقش عارض دلدار صبح
مژده بر خورشیددن و یرمش مکر باد صبا کیم نثار ایلر آکا يوز بيك در شهوار صبح
عاشق صادق قدر اظهار غم ایلر هر سحر آهله خلقی یوقوسندن قيلور بیدار صبح

﴿ ای فضولی شام غم انجامه یوقدر امید ﴾

﴿ برتسلیدر سکا اول سوز که دیر لر وار صبح ﴾

اگر مراد ایسه ویرمک صفای جوهر روح	فلک مثال یورت ساغر شراب صبح
بیورمه توبه بکا اول شرابدن ناصح	که کورسه آنی طوتر جزم ترک توبه نصوح
هجوم غمده بکا آنی ایتدی زورق می	کیم ایتدی آنی طوفان دمنده کشتی نوح
مدام چشممه قان طولدر خدنک غمک	یووا باشمده طوتان قوشلری ایدوب مجروح
دل اولدی تیغ فراقکه شره شره ولی	نه سود چون سکا اولمادی حال دل مشروح
تمده سانجیلو ناوکلر که شادم کیم	در بلا بو کلید ایله در بکا مفتوح

﴿ فضولی اولدی بلک فکری ایله منوی مثال ﴾

﴿ هنوز بولمادی اول سره احتمال وضوح ﴾

اول مشکبو غزاله اخلاصم ایله واضح	بلغ صبا سلاما مسکیه الروایح
اولغج حبیبه واصل سن بزدن اوله ظافل	لا تقطع الرسائل لاتکتم الصرايح
یوزده سرشک قانی سویلر عم نهانی	قد تظهر المعانی بالخط فی اللوایح
بن مبتلای هجران بندن ایراغ جانان	والعمر کیف ماکان مثل الراح رایح

﴿ عشق قصولی زار ترک ایتک اولدی دشوار ﴾

﴿ یا عارفا بما صار لاتکثر النصایح ﴾

حرف الحاء

کیمسه ده رخسار کا طاقت نظاره یوخ	عاشقی اولدردی شوق بر نظره چاره یوخ
بغری بتونلر بکا طعنه ایدر لر مدام	حالمی شرح ایتکه بر جکر پاره یوخ
یغدی بنم باشمه دهر غمن نیلسون	بادیه عشقندن بن کبی آواره یوخ
دهرده همتا سکا واریری یوق گردیسم	وار کوزل چوق ولی سن کبی خونخواره یوخ
کوزده گزوب جز کنور قطره اشکم مدام	قطره اشکم کبی چرخده سیاره یوخ
چاک گوروب کوکسمی قلمه علاج طیب	ضایع اولور مرهمک بنده بتیاره یوخ

﴿ زار لغم عشقندن وار فضولی ولی ﴾

﴿ اول مهبد مهردن رحم بن زاره یوخ ﴾

نوله گر قوجسه میانک کمر زرکستاخ	کتوروب اورتایه چوقلاری زرایلر کستاخ
خاک ساغر کل جمشید در ای پیر مغان	خبر ایت ساقیه کیم طوتمیه ساغر کستاخ

رشد اوديله يا قيلور رشته جانم كه نيچون
روزنكدن قومه كيم گون كيره خلوتگهكه
دگر اول عارضه كيسوى مغبر كستاخ
حرم شاهه نه لايق گيره چاكر كستاخ
كه اولام مست طوتام دامن دلبر كستاخ

✽ بگزدرس اوزوكى ايتلرينه هر ساعت ✽

✽ اى فضولى اوله بيلمز سكا بگز كستاخ ✽

رنك رويندن دم اورمش ساغر صهبايه باخ
اى سلامت اهل اول رخساره باقه زينهار
آفتاب ايله قيلور دعوى طوتلمش آيه باخ
احتراز ايله ملامتدن بن رسوايه باخ
بويله كوته عمرايله باشنده كى سودايه باخ
رحم ايدوب هر كز بكاباقر بو استغنايه باخ
روزن آچ هر دم هوادن موج اورن درياهه باخ
سايه صالمش آيه گون كيسوى غبرسايه باخ

✽ اى فضولى هر نيجه منع ايلسه ناصح سنى ✽

✽ باقه آنك قولنه برچهره زيبايه باخ ✽

لبرك تك لعل ولفظك تك در شهوار يوخ
سندن ايتيم داد جورك وار لطفك يوق ديوب
لعل و گوهر چوق لبك تك لعل گوهر بار يوخ
مست ذوق شوقكم بر در يانمه وار يوخ
وار يوزيك درد پنهان قدرت اظهار يوخ
بونجه سرمستك تماشا سنه برهشيار يوخ
صبح تحقيقي علامتينه بر بيسدار يوخ
وار چوق اما بر سكا بگز بت خونخوار يوخ

✽ اى فضولى سهدر هر غم كه غمخوارى اوله ✽

✽ غم بودر كيم بنده بيك غم وار بر غمخوار يوخ ✽

حرف الدال

گر مدر شام و سحر مهر كله چرخ لا جور
صبحه بگز عاشق صادق دمي عالمده كيم
كه سرشك آل ايدر اظهار كه رخسار زرد
بر نفس كيچمز كه چكمز سوز دلدن آه سرد
اولمه غافل عشق دردندن يمان اولمز بودرد
نته كيم خالى دكل بيداد نقشندن بونزد
هر تعلقدن اوله خورشيدوش عالمده فرد
ظلمت غم اضطرابن چكمز اول آزاده كيم

ای فضولی کسمه اول مهوش وصالندن امید

صبر قیل کیم دور دورانی دکل بیهوده گردد

نالہ دندر فی کبی آوازہ عشقم بلند	نالہ ترکن قیلزم فی تک کسلسم بند بند
قیل مدد ای بخت یو خسه کام دل ممکن دکل	بویله کیم اول دلربا بیدرد دربن درد مند
داغلردراودلوگو کسمدن قوراسی قوباماش	یائبات عشق ایچون اودا وزره بریجه سپند
آچلور گوکلم گهی کیم کریه تلخیم کوروب	آچر اول کارخ تبسم برله لعل نوشخند
خاک راهکدن بنی قالدیره بیلزم سایه تک	قیلسه گردون آفتابک هر شعاعک برکمند
جام طوت دیرساقی کلچره زاهد ترک جام	ای کوکل فکرایله کور کیم قنغیر طوتما به بند

ای فضولی صورت فقرک قبول دوستدر

هیچ درویشی سنک تک گورمدم سلطان پسند

گوز خطکدن مردمن محو ایتدین بولمز مراد	ضایع ایلر حسنکی خطک سوادا وزره سواد
اوله بیلزم چین زلفکدن جدا گوز مردمی	جاری اولمشدر بوعادت طره سزا ولز مداد
کوکلک آهمدن ترحم صورتن گوستردی لیک	موجدن صوتقشنه چوق ایتک اولمز اعتماد
اشک آهم فقرتی قطع ایتدی ایلدن الفتم	چورینن چوره مده یا گردا بدر یا گرد باد
یکدی تندن او قارک تنها قالوب دل دمبدم	نالهلر ایلر کچن همدملرین ایتدیکه یاد
چاک سینمندن گوکل چیققدجه شادا ولسه م نوله	بویله آفتدن یقاسین قورتاران اولزمی شاد
شیوه شمشاد قدک گورسه ایلر باغبان	اعتدال سرودن البته سلب اعتقاد

قویسه ناقص اهل درد ایچره فضولینی طیب

ایله بر درمان که دردین ایده گون گوندن زیاد

حرف الذال

ای مذاق جانہ جورک شهدوشکر تک لذیذ	دمبدم زهر غمک قند مکررتک لذیذ
آتش برق فراقک نار دوزخ تک الیم	جرعه جام وصالک آب کوثر تک لذیذ
شرح احوالم سن مسته نصیحت کبی تلخ	تلخ کفتارک بن مخوره ساغر تک لذیذ
داغ عشقک درد دی ذوق سلطنت تک دلپذیر	خاک کوک سیری فتح هفت کشور تک لذیذ
نوله بولسم ذوق قویدردیکه سینم اوزره داغ	اهل درده داغ اولور بی درده زیورتک لذیذ
تازه تازه داغ دردکدن دل سوزانمه	فی المثل حرص اهلنه جمعیت زرتک لذیذ
ای فضولی عالمک کوردم قو نعمتترین	هیچ نعمت گورمدم دیدار دلبرتک لذیذ

حرف الراء

جلوه عكس رخك آينه ده ای رشك حور
 برق آهم كوك يوزين طوتمش سرشگم يريوزين
 عشق رسمي كر بودر مشکل يتر درمانه دردر
 داغ دلسوز فراقك اولدی گون گوندن فزون
 وعده و صلك چوق اما بخت يار اولمزه سود
 تار زلفكدرمی رخسار كده جانلر مسكنی
 روشن ایتش آنی کیم خورشید دندر آیه نور
 صحبتمدن هم وحوش ایلر تنفر هم طیور
 درد اهلی بی زبان بی درد لر مست غرور
 نور ماه افزون اولور خورشیددن اولدجه دور
 کل کتور من آب شیرین ویرمکیله خاك شور
 یاراقش طره پر پیچ خم کلزاره نور

اول سرکوی ایتلری ایچره فضولی یوق یرم

پس بکا ماتم سرای قاندن و بزم سرور

یان عشق آتشیله آتش دوزخدن ایندر
 بر اقدم زورق دل اشك بحرینه صاقن ای ماه
 دهانك درجنی خال لبك كوزدن نهان ایتش
 غمك کیم دو کدی قائم دلدل ساکن اولدیغن بیلیم
 جگر داغینه مرهم اولدی پیکانك بحمد الله
 رخکدن نور اوغر لر شمع باشن کسسه لر جائز
 نه کیم برکز یازر یاندر مق آنی غیر نمکندر
 توج ویر مسون تشویش آکا کیم آنده ساکندر
 امانت کور که هندو مخزن لؤلؤیه خازندر
 که خلوت چکمکک تأثیری سرکشف باطندر
 سعادت کوکینه اختر بختم مقارندر
 بودر بر قول سرانجامی که سلطانیله خائندر

فضولی خالی اولمزه صورت دل دوست فکرندن

بومعینده که بیت الله دیرلر قلب مؤمندر

چشم آتش بازمه مژگان صف هنکامه در
 کوستر هر دم علامت لر قیامتدن قدك
 تا خطك اوزره خم ابرولرک سرگر میم
 یوزده نقش خون دل راز نهانم فاش ایدر
 قورقم اولدر کیم مسلمان اولمش اول ترسا بچه
 ی صبار حمایت که اول بی درد قیلمش ترك جور
 قانه باتمش هر مژه م بر شوخ کلگون جامه در
 قائم ایتش حشر برهائن عجب علامه در
 هر سوزم بر درد دل املاسنه بر نامه در
 شرح غم تحریر نه هر کر یکم بر خامه در
 کفره اولن ظلم لر طغنی بوکون اسلامه در
 چاره درد دلم موقوف بر اعلامه در

ای فضولی بولدم رنگ ریادن بر صفا

نوله گر میلم بورنگیله می کلفامه در

صبح ایچون بکا دردی شبانه یتر
 جفا و قك بکا یاغدر ماك انجق ای افلاك
 اثر که دار خراب اولمغه بهانه یتر
 دیمک که یدی کاندازه بر نشانه یتر

بیانه یتکه درد غم فسانه لری
قوباردی مردم چشمم گوکل بناسن کیم
لبک خیالی ایله پاره پاره اولدی جکر
حریف بزم غم خون دل شرابم اولوب

(فضولی استعزم مسند جم وجشید)

(بکا نشیمن دولت شرابخانه یتر)

شعله شمع رخک اغیاره بزم افروز اولور
غیر چشمکدن بولور مردم نگاه مرحمت
هرگون آچر گوکلی ذوق وصالک یکیدن
هاله وش چیقمز اوندن ماه طلعتلر مدام

(ساعدک ذوقله ترک ایتش فضولی عالمی)

(میل صحرا ایلز برقوش که دست آموز اولور)

که گوزده که گوکلده خدنک مکان دوتر
دل چکسه نوله جان وتی خاک کویکه
ذکر لبکه زلفکه جان اولدی دست رس
دل طوتدی غنچه ایله برابر دهانکی
خورشید خرمنینه اورر شعله شعله اود
جان ایلدجه میل تماشای قامتک

(طوتمق دیلر فضولی قبوکه مقام لیک)

(بوسری کسه یه آچه بیلمز نهان دوتر)

خوشم کیم دمبدم گریان کوزم اول خاکپادندر
دمادم مردم چشمم ایچر قان خط و خالندن
دیمه فرهاد قان دوکش انجق عشق شمشیری
معنبر سنبلکدن آلدن بو اولدم رسوا
حباب اشک اینچنده موی ژولیدمله خوشحالم
وفا رسمن اونوتمشسن دیوانجتمزم زیرا
کال حسن مشرب عاری اولمقدر تعرضدن

زیانی اولمز اول کوز یاشنک کیم توتیادندر
بلی اکثر معاشی اهل دریانک قرادندر
بنم گور قانلو یاشم هم که هپ اول ماجرا دندر
بورسوالق بکا سندن دکل باد صبادندر
باشمده بوهایون سایه اول عالی بنادندر
بو کیم بندن جفا کم ایلزسن هم وفادندر
ریا اهلینه هم جوق اعتراض ایتک ریادندر

﴿ فضولی دو که چوق یاش احتیاط ایت کیتسون نا که ﴾

﴿ گوزندن سرمه کیم گرد ره اهل صفانددر ﴾

پیشان خلق عالم آه و آفغان ایتدیکمندنر
دل زار مده درد عشق گون گوندن فزون اولمق
پیشان اولدیغ خلقی پریشان ایتدیکمندنر
گوزم کیم باغز مک قانن دو کر بو کاندن اول کانه
یتن بی درده تدبیر ایله درمان ایتدیکمندنر
دکلم بیهوده گریاغسه فلکدن باشمه طاشلر
دمادم آرزوی لعل جانان ایتدیکمندنر
بناسن تیشه آهمله ویران ایتدیکمندنر
ملا مت چکدیگم بیهوده افغان ایتدیکمندنر
خطاسندن دکلم جسمم او قندن بی نصیب اولمق
حباب اشک کلکون ایچره مهمان ایتدیکمندنر

﴿ فضولی اختلاط مردم عالمدن اکراهم ﴾

﴿ پریشلر خیالان مونس جان ایتدیکمندنر ﴾

قبرم طاشینه کیم غم اودندن زبانه در
قالدر دی اشک دون بی اول آستانه در
طعن اوقن آتمه کیم خطری چوق نشانه در
کیم مقصدم بنم دخی اول آستانه در
واغظ سوزینه دو تمه قولاق غافل اوله کیم
غفلت یوقوسنک سببی اول فسانه در
نذر ایتشم فراق که کیم یوق نهایی
تقد سرشگی که توکنمز خزانه در
ایلر قدح زمانه غمن دفع غالب
دور قدح مخالف دور زمانه در
جان ویریمیمی غربته کیم یم طعنه در
یاد وطن فغانمه سسنسز بهانه در
ای دل حذر قیل آتش آهکه یانسون
جسمم که درد قوشلرینه آشیانه در

﴿ بندن فضولی استمه اشعار مدح و ذم ﴾

﴿ بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه در ﴾

جانی کیم جانانی ایچون صوسه جانان سور
هر کیمک عالمده مقدار نجه در طبعنده میل
جانی ایچون کیم که جانان سور جان سور
بن لب جانانمی خضر آب حیوان سور
باشه دم دوشد که تقصیر ایلمز ایلر مدد
اول سبیدن متصل چشم جکر قان سور
مشک چین آواره دوشمشدر وطندن بن کبی
قننی شوخ بیلزم زلف پریشان سور
صوکه سرگردان گزر باشنده واردر بر هوا
غالب بر کلر خک سرور خرامان سور
عاقبت رسوا اولوب می تک دوشرا یل اغزنه
کیمکه بر سرمست ساقی لعل خندان سور

﴿ نوله جقدر ترک عشق اتمه فضولی وهم ایدوب ﴾

﴿ غایبی دیر لر اوله بر بنده سلطان سور ﴾

مژده سر چشمه لر منزل قیلان آشفته مجنوندر
سواد نقطه گردابه بگزر مردم چشم
خمیده قامتیم کیم داغ دلدن قانه غرق اولمش
ایشبت درد دلم افسانه مجنونه میل ایتمه
فرحبخش دل معشوق اولور شرح غم عاشق
کمند چین زلفک و همی کتمز زار کو کلدن

❖ فضولی ویرمدی طعن او قلری کوز یاشنه تسکین ❖

❖ اوگن بند ایتک اولمز خارو خاشاک ایله جیحوندر ❖

غبار سجده راهک خط لوح جینمدر
اگر عزم ره ایتسم شوق وصلک هادی راهم
هوای روضه کویک بهار کلشن جانم
یقینمدر که مقصودم اولور حاصل سکایتسم
طلبکار وصالم مژده وصلک دریغ ایتمه
چقاردی ذوق وصلک خاطرمدن خلل پرواسن
بکایوز کو ستر ره لحظه یوز بیک شاهد دولت
سری سلطنت ذوقدن افزوندر بکا اول سوز

سجود درگهک سرمایه دنیاو دیندر
وکر آرام هم طوتسم خیالک هم نشینمدر
نهال قامتک سروم عذارک یاسمینمدر
بحمدالله بکاسندن بکا رهبر یقینمدر
کیم اول مژده فرحبخش دل اندوه کینمدر
لبک کوثر منور مجلسک خلل برینمدر
چو مرآت رخک منظور چشم پاک بینمدر
که لطفیله دیمشن بر غلام کترینمدر

❖ بری اولدم فضولی غیردن اول دلربا آنحق ❖

❖ انیسیم مونسم یارم نکار نازنینمدر ❖

دیمش هر غنچه یه عاشق لغم رازن صبا دیرلر
اسیر درد عشق و مست جام شوق چوق اما
سنگ مهر و وفا کو ستر دیکک اغیاره چوق کوردم
سکا دیرلر بت چین زلفک زنار سویلرلر
بکا دیرلردی اول برملکدر سودیکک اما
مریض عشق عقد زلفک ایلر آرزو زیرا

ایل آغزین طوتمق اولمز قورقم ای کل سکا دیرلر
بزدمشهور اولان لیلی سکا مجنون بکا دیرلر
غلطدر کیم سنی بی مهر او قورلر بیوفادیرلر
زهی ایمانی یوقلر کفر سویلرلر خطا دیرلر
کورنلر بن فقیره گوگدن اینمش بر بلا دیرلر
معالجلر بومهلک درده مشکدر دوا دیرلر

❖ فضولی عاشقه دیرلر اولر کیم ترک عشق ایله ❖

❖ دیمزلرمی خطا تغیر قیل حکم قضا دیرلر ❖

صبا دن کل یوز کده سنبل پر پیچ و تاب اوینر
خیال عارضك جولان ایدر بو چشم پر نمده
رخك كه كور كچ اولور سوز درون و درددل حاصل
ابراغ اولسون یمان كوزدن نه خوش ساعت در اول ساعت
ربانی زاهد خشك سماعدن نولور حاصل
بو غملر کیم نیم واردر بعیرك باشنه قویسن
قیلور كوز پرده سن خوناب حسرت چاك هر دم کیم
صنارسن پر آجوب كلشنده بر مشكین غراب اوینر
نته کیم موجلنمش صوده عكس آفتاب اوینر
بهار ایایی صجرار برق رخنه سحاب اوینر
كه معشوقیله عاشق ایلوب ناز و عتاب اوینر
خوش اول کیم رند میخواره ایچون جام شراب اوینر
حقار کافر جهنمدن گولر اهل عذاب اوینر
رخكده لذت دیدار ذوقدن تقاب اوینر

﴿ فضولی رشكدن دتر دل پر خونی عشا قك ﴾

﴿ بنا گوشنده یارك هر زمان کیم در ناب اوینر ﴾

آه ایلدیکم سرو خرامانك ایچوندر
سر گشته لگم کا کل مشكینك اوچندن
بیمار تم نركس مستك المندن
یا قدم تمی وصل كونی شمع تك اما
قور تارمغه یغمای غمكدن دل و جانی
جان ویر گوکل اول غمزه یه کیم بونجه زماندر
قان آغلدیغم غنچه خندانك ایچوندر
آشفته لگم زلف پریشانك ایچوندر
خونین جكرم لعل در افشانك ایچوندر
بیل کیم بوتدارك شب هجرانك ایچوندر
سعیم نظر نركس قتانك ایچوندر
جان ایچره سنی صاقلدیغم آنك ایچوندر

﴿ واعظ زه دون دوزخی وصف ایتمدی فضولی ﴾

﴿ اول وصف سنك كلبه احزانك ایچوندر ﴾

قنی كلشن كلبی سرو خرامانكجه وار
قنی كلزار ایچره بر كل آچیلور حسنك کبی
قنی باغك نخلی واردر اول قدك تك بارور
قنی خونی سنكبی جلاده اولمشدر اسیر
قنی بزم اولمش منور بر قدك تك شمعدن
قنی یرده سا که بگزربولنور برگنج حسن
قنی کلبن کلبن دیرلر فضولی سن کبی
قنی بلب ناله سی فریاد وافغانكجه وار

﴿ قنی کلبن کلبن دیرلر فضولی سن کبی ﴾

﴿ قنی بلب ناله سی فریاد وافغانكجه وار ﴾

وه نه قامت نه قیامت بونه شاخ کل تر در
گوز یولیدر که کوکل ملکنه خوبلر گیر آندن
نه بلاد نظر اهلینه نه خوش مد نظر در
طومه بالله آئی ای اشك عجب راهکدر در

نه گهر بولسه بکنمز براقور یازیه دریا
عشق عینی بیلوبسن هنرای زاهد خود بین
ستمک کرچه یماندر آنی ترک ایله بالله
آخر اولمز نیجه کیم گوزیاشی آقرسه همانا
غالبا کیم آکا مقصود دیشک کبی گهردر
هنرک عیسدر اما دیدیکک عیب هنردر
که تغافل ستمکدن دخی البته بتردر
که دمامد آکا امداد قیلن خون جکردر

✽ سرسری باصمه قدم عشق طریفته فضولی ✽

✽ احتیاط ایله که غایتده خطر ناک سفردر ✽

حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشق لری دیداردن
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهد یخودنه بیاسون ذوقنی عشق اهلنک
حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
بیلمامش کیم جنتی عاشق لری دیداردن
عاشق دردینه درمان ایته لری بیار اولور
برعجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

✽ عشق سوداسینه صرف ایلر فضولی عمرنی ✽

✽ بیلمزم بو خواب غفلتدن قین بیدار اولور ✽

ای کل عجب سلسله مشک ترک وار
آجندی بنی آجی سوزک تند نکاهک
پیکانلری ایله طولودر چشم پر آم
اول سنگدله ناله زارک اثر ایتش
عشق ایچره گوکل دیمه که بن یخودم انجق
چوق باقدیغه غمزه ایله باغرن اوزرسن
وی سرو نه خوش جان آلیجی عشو لری وار
وی نخل ملاحه نه بلا برک وبرک وار
ای بحر صانورسن سنک انجق گهرک وار
ای دل سکا بو ذوق یتر تا اثرک وار
ای غافل اوزکدن سنک انجق خبرک وار
هر کیمه که بافرسن آنکله نظرک وار

✽ عشق اهلنه اول ماه فضولی نظر ایتش ✽

✽ سن هم اوزکی گوستر اکر بر هنرک وار ✽

لحظه لحظه لبک آکوب ایدیجک افعانلر
قطره قطره دیمه قاندر که چیقن چشممدن
قاشلرک یانه میل ایلیه لی جان وگوکل
آچه کا کل گرهن باشیک چون گورمه روا
یل دگر زلفکه یاقویموب اوز حالی ایله
ایله عشاقه جفالر که وفالر کورده سن
قطره قطره صاحبور دینده لرمندن قانلر
دمبدم گوکل اودیله ارینن پیکارنلر
دون وگون بن بیلورم کیم نه چگرلر آنلر
که پریشان اوله لر بر نیجه سرگردانلر
گزد برلر آنی الدن اله هر دم جانلر
صاتمه کیم ضایع اولور ایلدیکک احسانلر

﴿ صورمه زهاده فضولی ره ورسمن عشقك ﴾

﴿ نه بیلورلر روش اهل خرد نادانلر ﴾

دوكدجه قانمی اوقك اول آستان ایچر	بر یردهیم اسیر که طبرانی قان ایچر
اهل زمانه قاننه چوق تشنه در زمین	قانن کیمك دوكرسه فلك اول زمان ایچر
می ایچمدین آچلمز ایش باب مغفرت	سوگندلر بوبابده پیر مغان ایچر
عقباده کوثر استمسون رند میکده	دنیا ده بس دکلای می ارغوان ایچر
غمزه گورنمیوب کوزه قانلر ایچر مدام	زهاده کی باده بی ایلدن نهان ایچر

﴿ میدن اگرچه توبه ویرر ایل فضولی به ﴾

﴿ ای سروسن قدح صور ایسن روان ایچر ﴾

گیروب میخانه به مغ مشربیه هر که خوایلر	اولوب مؤمن بهشته کافر مگر آرزو ایلر
مکر دیوانه در سودای ابروسیه زاهد کیم	باقوب محرابه دائم اوزاویله گفتگو ایلر
دمادم قطره قطره قان یا شمدر کیم چیقر کوزدن	ویا پیکانلر کیم آتش دل آتی صو ایلر
ره عشقه کده اولم تنك دل سودا هجومندن	طریق سلطنت هر کیم طوتر غوغایه خو ایلر
دیدم کیمدر پریشان ایلین عاشق لراحوالن	صبا گوستردی تار سنبل زلفن که بو ایلر

﴿ فضولی زلفکه باغلندی اما او یله اینجلدی ﴾

﴿ که گویا ضعف آتی هم زلفکه بر تار موایلر ﴾

صاچك اندیشه سی تحریك زنجیر جنونمدر	جنونم دفعنه ذ کر لب لعلك فسونمدر
دیار درد سرگر هانیم هر کیم بی ایستر	دلیل راهی قطره قطره اشك لاله کونمدر
فلکده برق آهمدن سراسر یاندی کوکبلر	قلان اودلاره یانمش کوکب بخت زبونمدر
کلن ناوکارك بربر یاقوب قویمز بولم ذوقن	بی حرمان اودینه یاندرن سوز درونمدر
سر گویکده کوکلم برق آهن صائمه بیهوده	قراغویکیجه عزم کویك ایتم رهنمونمدر
لب شرینلرک شوقیله فرهادی بنم عصرک	یانمده جمع اولان سنك ملامت بیستونمدر

﴿ فضولی خالی اولمق جام عیشم صاف صهبادن ﴾

﴿ نشان بخت نافر جام واقبال نگونمدر ﴾

بنده مجنوندن فزون عاشق لراستعدادی وار	عاشق صادق بنم مجنونك انجق آدی وار
نوله قان دوکمه ماهر اولسه چشمك مردمی	نطفه قابلدردر غمزه ك کی استادی وار
قیل تفاخر کیم سنك هم وار بنمك عاشقك	لیلی نك مجنونی شیرینك اکر فرهای وار

اول تمکینم بنی بکزتمه ای کل بلبله
اوایله بدحالم که احوالم گورنده شاد اولور
درده یوق صبری آنک هر لحظه بیک فریادی وار
هر کیمک کیم دور جورندن دل ناشادی وار
کیم بو صحرانک گذر کاهنده چوق صیادی وار

❖ ای فضولی عشق منعک قیلمه ناصحن قبول ❖

❖ عقل تدبیریدر اول صائمه که بر بنیادی وار ❖

مقوس قاشلرک کیم وسمه ایله رنک طوتمشلر
قیلوب تغییر صورت وسمه دن یغما قیلور لر دل
قلیج لر در که قانلر دو کمک ایله ژنک دوتمشلر
حرامی قاشلرک رسم وره نیرنک دوتمشلر
خوش اول بی با کلر کیم ترک نام وننک دوتمشلر
اولر کیم اولرین دنیا ایچون دلتنک دوتمشلر
بلاداغن چکن فرهاد ایله همسنک دوتمشلر
قیلوب تسبیح ترکن تار زلف چنک دوتمشلر
لبک دورنده زاهد لر طو توب میخانه لر کنجن

❖ سحر بلبلر افغانی دکل بیهوده کلشنده ❖

❖ فضولی ناله دلسوزنه آهنگ دوتمشلر ❖

آشیان مرغ دل زلف پریشانکده در
عشق درد یله خوشم ال چک علاجه دن طیب
قنده اولسم ای پری گو کلم سنک یانکده در
قلمه در مانم کیم هلا کم زهری در مانکده در
گوکاره آچلمسون اللر که دامانکده در
اول نمکدندر که لعل شکر افشانکده در
کیم آنک هر پاره سی برنوک مژگانکده در
اول حیات اهلینه حیرانم که هجرانکده در
بسه هجرانکده در خاصیت قطع حیات

❖ ای فضولی شمع تک مطلق آچلمز یانمه دن ❖

❖ تابلر کیم سنبلندن رشته جانکده در ❖

ساقیا جام دوت اول عاشقه کیم قیغولودر
تلخ کفتار سز اولمز لب یار ای عاشق
قیغو چکمک نه ایچون جام ایله عالم طولودر
چوق هوس ایلمه اول شربته کیم آغولودر
طوتماق اولمز آنک حرمتی براولودر
دیدۀ بنحتم او یانمز نه عجب او یقولودر
حذر ایت شیشه یه ناگه ضرر ایلر طولودر
کنج غمدر نوله کر بویله دموور قابولودر
قویه لم باشی خم باده ایاغینه مدام
بونجه کیم کوه صفت باشمه طاشلر اوریلور
دل بر خونمه یاغدرمه بلا پیکان
گو کلک زخمه پیکانکی ایتدم مرهم

﴿ نرکسک فکری فضولی کوزو کو کلمده گزر ﴾

﴿ طوتر آهو وطن اول یرده که اودلو صولودر ﴾

نی ذکر ایتمز ایل افسانه مجنونه مائلدر	نه بگزر اول بکاردردی آنک درمانه قابلدر
بیابانلرده مجنوندن غم ودردم سؤال ایتمک	نه بیلسون بحر حالن اولکه منزلکاهی ساحلدر
نم تک اوله بیلمز شهره شهر بلا مجنون	قبول ایلمی اول رسوالغی هر کیمکه عاقلدر
نه مشکل حالی اولسه عاشقک معشوق ایدر چاره	گر اول بی درد بیلمز سه بو حالی حال مشکلددر
فراق ایامی سیلاب سرشکمدن خبردویمز	قیامت ماجرا سندن گور اول ظالم نه غافلدر
فقیه مدرسه معذور طوط آنکه عشق ایتسه	یوق اوز که علمنه انکار من بو علمه جاهلدر

﴿ فضولی ایل سنی مجنوندن افزون دیر ملامتده ﴾

﴿ بوکا منکر دکل مجنون دخی معقوله قائلدر ﴾

اول پری وش کیم ملاحت ملککنک سلطانیدر	حکم آنک حکمیدر فرمان آنک فرمانیدر
سوردی مجنون نوبتن شمدی نم رسوای عشق	طوغری دیر لر هر زمان بر عاشقک دورانیدر
لحظه لحظه گوکم اودندن شرر لردر چیقن	قطره قطره گوزدوکن صنمک سرشگم قانیدر
چا کار گو کسمده تیغ عشقندن عیب ایتمکیز	کیم جنون کلزارینک بونلر کل خندانیدر

﴿ ای فضولی اوله کیم یار ایده رحم افغانکه ﴾

﴿ آغله کل زارنجه کیم زار آغلمق امکانیدر ﴾

نم کیم بر لب خندان ایچون گریانلغم واردر	بریشان طره لر دورنده سرگردانلغم واردر
باشم تخت رواندر تاج زرین شعله آهم	گورک کیم دولت عشقیله نه سلطانلغم واردر
یوملمز اشک طغیانندن آنسز چشم خونبارم	خیال صورت جانانه خوش حیرانلغم واردر
سرشگم گورنم ای ابر اوز کدن کم خیال اتمه	هوای عشقه بیک سنجه اشک افشانلغم واردر

﴿ فضولی جام می ترکن قیلوب زهد ایله تقویدن ﴾

﴿ قمو دانایه روشندر بو کیم نادانلغم واردر ﴾

ذوق شوقیله جهان قیدین چکن زحمت چکر	اهل ذوق اولدر کیم آندن دامن همت چکر
کون چکر هر دم گوکه یردن غبار راهکی	توتیا ایچون ولی یردن گوکه منت چکر
ای چکن غیر ایله پنهان بزم ایدوب می کاه کاه	یاد قیل آندن که بزمک یاد ایدوب حسرت چکر
خالی ایتمش غیردن زلفک خیالی کوکلی	نوله صاحب کشف ایسه بر عمر در خلوت چکر
چک صبو حی صبح تقاشینه عرض عارض ایت	بویله چکسون کر فلک لوحینه بر صورب چکر

سرو قامتار سمن رخسارلر طپراغیدر
قطره اشکم قطاری چاک سینمدن گیروب
هرچن کیم آچلور هر سرو کیم قامت چکر
تن اوینه طشره دن بار غم محنت چکر
ای فضولی باقیم تا غیره هر خونین مژه

آتشین بر میلدر کیم چشمه عبرت چکر

هر کتابه کیم لب لعلک حدیثن یازدر
بونه سردر سر عشقک دیدن بر کیمسه یه
شیراز میخانه دن یوز دوندر لر مسجده
چاکلر گو کسمده صائم کیم آچوبدر تیغ عشق
رشته جان برله عشق اهلی آتی شیرازدر
شهره دوشمش بن سنی سودم دین آوازدر
بی طریقتلر کرک کیم طوغری یولدن آازدر
گوکلک شهرینه مهرک گیرمکه دروازدر

ای فضولی یار اگر جورایتسه آدن ایجمه

یار جوری عاشقه هر دم محبت تازدر

سیر قیل گور کیم کلستانک نه آب وتابی وار
نیجه برک چنار ایتمش مهیا شاندر
راحت ایچون فرش صالمش سبزه تر کلشنه
بولنور هر درده استرسک کلستانده دوا
کلدی کل آچلادی سنبل لاله طولدی ژاله دن
غالب اولمش خلقه ذوق سیر کلشن غالبا
هر طرف بیک سرو سر سبز وکل سیرابی وار
آکلش گویا که سنبل کا کلینک تابی وار
نرکسک گورمش گوزن غمخور صائمش خوابی وار
حقه سنده غنچه نک صانکیم شفا جلابی وار
ای خوش اولکیم عیش و عشرت ایتمکه اسبابی وار
چکمکه خلقی بنفشه زلفنک قلابی وار

گر فضولی میل کلزار ایتسه فصل کل نوله

عیش ایچون خونابه دلدن شراب نابی وار

سرو آزاد قدکله بکا یکسان گورینور
جان گورونمز دیسه لر تنده اینانم نته کیم
دیردم احوالی جانانه قیلم عرض ولی
ای دین صبر قیل آه ایله یاری گوریمچک
صوردم احوالی عشقگده منجملردن
نه کاندارسن ای مه که آتوب غمزه اوقن
کیم سرگشته اولان باقسه خرامان گورینور
لطفدن هر نیجه باقیم تنکه جان گورینور
گوره بیلیم اوزومی آنده که جانان گورینور
ای وار و وار اما سکا آسان گورینور
ای وار و وار اوینه دیدیلر قان گورینور
بیقدیفنک صیدده نه زخم نه پیکان گورینور

بر صنم زلفنه گویا که ویر بدور گوکلین

که فضولی ینه مدهوش و بریشان گورینور

سلوک عشق اطوارم مذاق عشق حالمدر
تجرد عالمی سیرنده عالم پامالمدر

خیالده بودر کیم بولشم عالمده برخلقت
جنون فیضیله آزاد اولشم قید علایقدن
نیم شمع وصاله یاندران پروانه نك وارن
طیبا قیلمشم تشخیص درد عشق دردم
هواندن موجه گلش بحر دردم شاهد عالم
﴿ فضولی عالم فقر وفنادن منعم و قتم ﴾

﴿ دیار مسکننت نقد قناعت ملک و مالدر ﴾

شفای وصل قدرن هجر ایله بیار اولندن صور
لک سرین کلوب کفتاره بندن اوژ که دن صورمه
گوزی یاشولورک حالن نه بیلسون مردم غافل
خبر سز اوله قتان کوزلرک قیدن چکنلردن
غمکدن شمع نك یاندم صبادن صورمه احوالم
خراب جام عشقم نرکس مستک بیلورحالم
﴿ محبت لذتندن یخبرد زاهد غافل ﴾

﴿ فضولی عشق ذوقن ذوق عشقی وار اولندن صور ﴾

خم آچلدقجه زلفکدن بلا و محتم آرتر
خی تدر یحله کم طو تمکز یاقوت اولان طاشدن
طو تارسه گوزیولن ای اشک کیم تمکینم اکسلدر
مریض درد عشقم ترک عالمدر مرادم کیم
بوکلدی قامت حسرت یو کندن وه که عالمده
نه شربتدر غمک کیم ایچدی که مچه اکسلور صبرم
﴿ چوق اولدو قجه غم و دردم ره عشق ایچره خوشخالم ﴾

﴿ فضولی شاد اولوب شکر ایتیممی نعمتم آرتر ﴾

نوله کر رشک رخسار کله باغری خوبلرک قاندر
مژده گر سنک دللر گوکانی آلور عجب اولمز
بر یوشلر دل سختینه دو شمش مهر رخسارک
دهانک درجی کیم قیدن چکرلر حور پیکرلر
طاشی تاثیر ایله لعل ایلین خورشید رخشاندر
آنک نك اینوس اوق لایقی فولاد پیکاندر
سنک عکسک آلان فولاد گوز گولر فراواندر
پر یلر طاعتی چون خاتم ملک سلیماندر

آتک یولنده خوبلر سورسه لریوز نوله امر کله
قتی کوکلینه بغری طاشلرک دوشمش غم عشقک
ملک خیلی سجود آدم ایتک نص قرآندر
براو ددر عشق دلسوزک که طاشلر ایچره پنهاندر

❖ گزر کوینده هر یان چوق گریبان چاک کلر خلر ❖

❖ بورنکیله فضولی اول سرکو برکستاندر ❖

صبرم آلوب فلک بکا یوزبیک جفاویرر
دوشدم بلای عشقه خردمند عصر ایکن
صائمک عجب رطب یرینه ویرسه لعل تر
خاکدر کدر اولکه دون وکون ثواب ایچون
قیلمز قبول صورت اقبالی بونجه کیم
نی کبی جسم اولدی او قکدن دلاک دلاک
آزاولسه هر متاع آکایل چوق بها ویرر
ایل شمدی بندن آلدیغی پندی بکا ویرر
برنخل کیم سرشک آکا نشو ونما ویرر
هم آیه سرمه هم گونشه توتیا ویرر
آینه وجودمه جوزک جلا ویرر
دم اوردیغمده یرو یزندن صدا ویرر

❖ هر درد سزدن اومه فضولی دوا ی درد ❖

❖ صبر ایله اولکه درد ویرویدر دوا ویرر ❖

ازل کاتبلری عشاق بختن قاره یازمشلر
خواص خاکپایک شرحی تحقیق ایدن مردم
کلستان سرکویک صفاتن باب باب ای کل
کیروب منخانه به قیلک تکلم جان بولور شکسز
ایکی سطر ایلیوب اول ایکی میگون لعلر وصفن
محرر لر یازانده هر کیمه عالمده بر روزی
بومضمونیه خط اول صفحه رخساره یازمشلر
غبار ایله بیاض دیده خونبار یازمشلر
خطریحانله جدول چکوب کلزاره یازمشلر
مصورلر نه صورت کیم در و دیواره یازمشلر
گورنلر هر برن بر چشم گوه باره یازمشلر
بکاهر کون دل صدپاره دن برپاره یازمشلر

❖ یازنده وامق و فرهاد و مجنون وصفن اهل درد ❖

❖ فضولی آدینی کوردم سر طوماره یازمشلر ❖

بولدی کویکده دوا درد دل بیمارمن
زاهد اگور سینه چاکن شعله سین بزدن صقن
نوله کر اولدیه فانی کوهکن من باقیم
کلشن غم نخلیز پرورده آب دیده دن
اهل ترک قولیوز اولدر بزه جانندن عزیز
اشکمز گردانی عالی عمرمن بنیادی پست
سن آغاسن بز قولز کویکده در بیمارمن
بر او جاغز بزه صودندر درو دیوارمن
عشقه بزدنده بقا یوقدر یوق اولمق وارمن
داغلر برک آه آتشیبارمن در بارمن
یوسف ایسه خود فروش آنکه یوق بازارمن
گور نه الحق دیر لکیله چز گنور پرکارمن

❖ ای فضولی جور یارو طغنه اغیاردن ❖

❖ واز یوزبیک غم بوهم بر غمکه یوق غمخوارزم ❖

ختم قدایله آغلرم اول طره طراسر
سینه چاکدن اکسک ایتمه تیر غمزه کی
صاقلمزدم ناوکه گوزده بلاسن چکشم
بول آزارسک ظلمت حیرته ای دل واقف اول
گریه زارایله خوشحالم که بحر عشقه
جانه آزار خدنی خوش کلور اول کلرخه
زهددن کیچمز فضولی ایلمز ترک ریا

بند چوق ویردم ایشتمز عارسزدر عارسز

طریق فقر طو تسیم طبع تابع نفس رام اولمز
دهانکدن اثر کورم میانکدن نشان وه کیم
مقیم کوی درد ایلر بنی آه جکر سوزم
مرید ساقیم کیم لطفی اهل عشقه دایمدر
دیدم عشاقه جور ایتمه دیدی اول خوبلر شاهی
لبکدن قطره قطره قان ایچر کوکلم کرا هتسز

فضولینی ملامت ایلین بی درد بیلزمی

که بازار جنون رسوالرنده ننگ و نام اولمز

اولدی عالم شاد سندن بن اسیر غم هنوز
جان باغشردی لبک اظهار کفتار ایلیوب
سجده گاه ایتشدی عشق اهل قاشک محرابی
جانه دردک جسمه پیکانک روان ایتشدی حکم
اشک صرف ایلر فلکدن کام حاصل قیلغه
پرده چشمم مقام ایتشدی برتر ساجه
عالم ایتدی ترک غم بنده غم عالم هنوز
اورمدن عیسی لب جان بخشلقدن دم هنوز
قیلمدن خیل ملائک سجده آدم هنوز
جسمیله جان ارتباطی اولدن محکم هنوز
بوگهر قدرینی بیلمز دیده پر نم هنوز
اولدن مهد مسیحا دامن مریم هنوز

ای فضولی ایلدی هر درده درمان اول طیب

بر بنم زخمدر انجق بولسین مرهم هنوز

غمزه پیکانک کوزک بن مبتلادن صاقلمز
دل ندر یانمه چون قیلمز بنی غمدن خلاص
صرف ایدر اهل نظر نقدن گدادن صاقلمز
چکمن اول تعویذ بارن کیم بلادن صاقلمز

جانه جسم اول خدك غمزه دن اولمز پناه
عشق دن بر دم تن سوزانی دورا تمز فلك
عالمی شیدا قیلور گراولسه کوزدن هم نهان
ایلرم یخود فغان گوردکجه کوی ایتلرین

❖ بی سبب صائمك فضولینك ملامت چکدیکن ❖

❖ بی خبر در مشربن اهل ریادن صاقلمز ❖

راز عشقك صاقلرم ایلدن نهان ای سرو ناز
خوبلر محراب ابروسینه میل ایتمز فقیه
کیمسه اول بدخویه اظهار ایدمه بیلمز دردمی
قالیم کورمش تهی دو کمک دیلر بر تازمه روح
بن خود اولدم ای ترا بدم اولان ساغر مدام
خوب صورتلر دن ای ناصح بی منع ایتمه کیم

❖ ای فضولی قالمشم حیرته بیلمن نیلیم ❖

❖ دهر ظالم بخت نافر جام غم چوق عمر آزم ❖

فغان کیم باغرمك اول لاله رخ قان اولدیغن بیلمز
حیدیم گوکلی جمیع ایلمز رخساری دورنده
بیلورمی دولت وصلن بولان مغرور اولان عاشق
کوزالر دولت و صلاک بولان مغرور اولان عاشق
دل صدپاره دن بیدادی کسمز غمزه مستك
صانور زاهد اوزین خالی خیال کدن غلطدر بو

❖ فضولی خسته یه دشمنش سوزیله دوست جور ایلر ❖

❖ زهی ساده معارض قوی بهتان اولدیغن بیلمز ❖

کوکلده بیک غم واردر که نهان ایلیمك اولمز
نه مشکل دردا و لورسه بولور عالمده درمانی
فناملکینه چوق عزم ایتمه ای دل چکمه زحمت کیم
صقین کوکلم یقیر سین پنددن دم اورمه ای ناصح

بوهم بر غم که ایل طعنتدن افغان ایلیمك اولمز
نه مشکل دردا یمش عشقك که درمان ایلیمك اولمز
بو تدبیر ایله دفع درد هجران ایلیمك اولمز
هوای نفس ایله برملکی ویران ایلیمك اولمز

دهانك اوزره لعلك ايستمش دل دفعي مشكلدر
گورنمز هيچ جرمي يوق يره قان ايلك اولمز
دمار ايلرم بنسدن يكا بر دم گذار ايتمز
نه چاره سحر ايله سروى خرامان ايلك اولمز

(فضولى عالم قيد ايچره سن دم اورمه عشقندن)

(كال جهل ايله دعوای عرفان ايلك اولمز)

نيچه ييللردر سر كوى ملامت بكلرز
لشكر سلطان عرفانز ولايت بكلرز
ساكن خاك در ميخانه يز شام وسحر
ارتقاع قدر ايچون باب سعادت بكلرز
جيفه دنيا دكل كر كس كي مطلوبمز
بر بلوك عنقالرز قاف قساعت بكلرز
خواب گورمز چشممز اندیشه اغياردن
پاسپان گنج اسرارز محبت بكلرز
صورت ديوار ايدوبدر حيرت عشقك نزي
غير سير باغ ايدوب بز كنچ محنت بكلرز
كاروان راه تجريدز خطر خوفن چكوب
صافمه كز كيم كيجهلر بيهوده در فريادمز
ملك عشق ايچره حصار استقامت بكلرز

(ياتديلر قرها و مجنون مست جام عشق اولوب)

(اي فضولى بز اولر ياتدجه صحبت بكلرز)

تشنه جام وصالك آب حيوان استمز
مائل مور خطك ملك سليمان استمز
ظلمت زلفك گرفتاري دم اورمز نوردن
طالب شمع رخك خورشيد رخشان استمز
ايلز ميل بهشت افتاده خاك درك
ساكن كنچ غمك سير كلاستان استمز
جوردن آه ايمه اي عاشق كه عين لطفدر
دوست اسباب كال حسنه نقصان استمز
عشقندن آه ايتسون عاشق بيقر كو كلم ديو
هيچ ساطانم دين ملكيني ويران استمز

(اي فضولى متصل دوران مخالفدر سكا)

(غالبا ارباب استعدادى دوران استمز)

خلقه اغزك سرنى هر دم قيلور اظهار سوز
بونه سردر كيم اولور هر لحظه يوقدن وار سوز
آرتورن سوز قدرنى صدقيه قدرن آرتورر
كيم نه مقدار اولسه اهلن ايلر اول مقدار سوز
وير سوزه احيا كه طوتد قجه سنى خواب اجل
ايد هر ساعت سنى اول اوينخودن بيدار سوز
بر نكار غنبرين خطدر گوكلر آلاغه
كوستر هر دم تقاب غييدن رخسار سوز
خازن گنجينه اسراردر هر دم چكر
رشته اظهاره بيك بيك گوهر اسرار سوز
اوليان غواص بحر معرفت عارف دكل
كيم صدف تركيب تندر لؤلؤ شوار سوز

(کرچوق ایسترسک فضولی عزتک آذایت سوزی)

(کیم چوق اولمقدن قیلوبدر چوق عزیزلی خوارسوز)

بکا باد صبا اول سروکار خدن خبر ویرمن
 دوکوب کوزیاشی سنسز هلاکم استرم اما
 آچیلمز غنچه بختم امیدم نخلی بر ویرمن
 گوزمده مسکن ایت خارمه مدن احتراز ایتمه
 اجل پیکینه سیل اشک گردابی گذر ویرمن
 اگر جان آلق استرسن تمدن تیغکی کسمه
 کل خندانه صوردم خارده یار اولمق ضرر ویرمن
 قیاس ایت شمعدن وهم ایله چرخک انقلابندن
 کیم اول باش آلمغه قصدا یتیمجه تاج زر ویرمن
 فلاک بیهوده خار خشکدن کلبرک تر ویرمن
 بلاضمنده راحت اولدیغن اظهار ایدر خلقه

(فضولی دهردن کام آلق اولمز اولدن گریان)

(صدف صو آلمینجه ابر نیساندن گهر ویرمن)

بنم اشگم مکدر خاطرمدن دفع غم قیلمز
 غم ابروی مشکینک گوررسه زاهد کچ بین
 بوروشندر که نم آینه دن ژنکار کم قیلمز
 سکاای شوخ سنگین دل دیم بت نیجه کیم بت هم
 دخی قامت سجود گوشه محرابه خم قیلمز
 جفا و جور ایله قان اولدی باغرم یارب اول بدخوی
 اگر چه سنک دلدر بویله بیداد وستم قیلمز
 مرادم گریه دن کسب غبار رهگذار کدر
 نیچون ترک ایلز جور و جفا سن بر کرم قیلمز
 خطک دورنده اشک خون ایله درد غم شرحن
 کوزم یاشی دمادم چهره می بیهوده نم قیلمز
 دم اولمز کیم رخ زرد اوزره مژگانم رقم قیلمز

﴿ فضولی خسته دل تاروضه کویکده ساکتدر ﴾

﴿ تمنای بهشت و میل کلزار ارم قیلمز ﴾

کوهکندن گورینور کوهده آثار هنوز
 چکدی مجنون ایاغن بادیه دن لیک ویرر
 اول نه بکزر بکا آنک اثری وار هنوز
 وادی عشقده سودا ایله سرگشته ایدم
 قاتلو کلر ایاغندن چکلن خار هنوز
 نقطه خالسه باغلمشیدی جان وگوکل
 کمدن کرد شه بو کنبد دوان هنوز
 ماهه چکدم شب هجران علم شعله آه
 گزمدن دائرة دورده پرکار هنوز
 ناله زارم ایله خلقه حرام اولدی یوقو
 آه کیم اولدی اول ماه خبردار هنوز
 قاره بختم یوقودن اولدی بیدار هنوز

﴿ مرهم وصلی ایله بولدی قو درده دوا ﴾

﴿ بو فضولی الم هجر ایله بیمار هنوز ﴾

حرف السین

ای گوکل اول خنجر مژکانه ایلرسن هوس
چکمه غربت عزمنه ای ساریان محمل صقن
حال زارمدن سنی فریادم آگاه ایلدی
بر برینه سانجلوب هریان تمده اوقلرک
طعنه اهل ملامتدن نه نقصان عاشقه
سوز عشق تنده تا کیم بولمسون نقصان دیو
(ای فضولی بن قناعت ملکنک سلطانیم)

(سلطنت اسبابی اگنمده پلاس فقریس)
خاک ره ایتدی عاشق مسکینی اول هوس
راز درونی طشریه صالقی روا دکل
دیدار دوستدر ایکی عالم نتیجه سی
سینم هوای عشقکه طولدی نی کبی
هرقید اولورسه محض بلادرکه بلبله
اول غمزه دن کوکل اکر ایسترسک التفات
(اولمز وجود عاشقه عشق ایچره اعتبار)

(طویمز فضولی آتش هجرانی خار و خس)
کوز یاشمدن سوز پنهام قیلوب عارف قیاس
قان یتر کیم دمبدم گوزدن اینوب اورتر تم
خشتلرتک بربری اوزره جکر پرکاله سک
ای صان ژولیده مو باشنده مجنونک صقن
لحظه لحظه خم قدم پیکانک ایستریا قیلور
تیغ غمزه ک اوله بره اندرکه جلاد اجل
(ای فضولی زهر قهر ایله طولودر طاس چرخ)

(چکمز آنک قهرینی هر کیم چکر بر طولو طاس)
مسکن ای بلبل سکا که شاخ کلدرکه قفس
یار کوینده مسلمانلر گر اولسیدی یرم
نیجه عاشقسن که آهکدن طو تشمز خار و خس
کافریم کر روضه رضوانه ایلردم هوس

کوه فریادی صداسین ویردی فرهادک دیمک
نآقه لیلی محمان چکمش بیابان سیرنه
بر نفس قالمش حیاتمدن حییم صبح تک
خالی ایتمدم دل هوای اختلاط غیردن
نقش شیریندر ویرور آواز اولوب فریادرس
ایله مجنونی بو حالتدن خبردار ای جرس
نوله کر بر مهر کوسترسک بکا آخر نفس
بزم غمده نی کبی همدم بکا فریاد رس

❖ ای فضولی کر سکا جمعیت دلدر مراد ❖

❖ باغله بردلداره کوکلک غیریدن پیوندی کس ❖

❖ حرف الشین ❖

ای خوش اول مست که بیلمز غم عالم نه ایمش
بر پری سلسله سی عشقنه دوشدم ناگه
واعظ اوصاف جهنم قیلور ای اهل ورع
اوقی سینمدن آتوب قالمش ایدی پیکانی
نه چکر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش
شمدی بیلدم سبب خلقت آدم نه ایمش
واز آنک مجلسنه گورکه جهنم نه ایمش
آه بیلدم سبب آه دمامد نه ایمش

❖ ای فضولی مزه ساقی وصها بیلدک ❖

❖ توبه قیل تابیله سن زرق وریا هم نه ایمش ❖

بوکون تیغن چکوب چیقمشدی اولسر و روان سرخوش
آکا هشیار ایکن درد دل ایستردم دیم ساقی
دکل تقویدن ایتسم باده ترکن وهم آندندر
مکر قان ایچمک عادت ایلمشدر نرکس مستک
می عشقکله سرمست اولدیغم ایلدن نهان قالمز
گوکل تا اولدی ییخود آلدی غمزک جانمی تندن
صقن ای رحم ایدن جانینه کیم بلزمان سرخوش
پیایی صونمه جامی قیلمه اوسروی روان سرخوش
که اظهار ایلیم خلق ایچره عشقک ناکهان سرخوش
بسی می نوش ایدنلر گوردیم اواز بویله قان سرخوش
محال عقلدر کیم صاقلیه راز نهان سرخوش
ویر ریغمایه نقد گنجن اولغچ پاسپان سرخوش

❖ فضولی بزم قیلمش غیر لرله بوکون اول کلرخ ❖

❖ رقیب شومله ایچمشدی می اولمش یمان سرخوش ❖

بت نورسم نمازه شب وروز راغب اولمش
اثر قبول طاعت آکا ویرمش اویله حالت
فرحم گوروب جفا سن حسنا نه داخل ایلر
نه عجب گر اولسه غمدن دونم وگونم برابر
بونه دیندر الله الله بته سجده واجب اولمش
که قلوب اهل حاله جرکاتی جاذب اولمش
نه ملک کیم اول پرینک عملینه کاتب اولمش
نظرمدن اول یوزی کل نیچه کونکه غائب اولمش

❖ غم هجدر که آرتر الم ایله عشق ذوقی ❖

❖ غلط ایلمش فضولی که وصاله طالب اولمش ❖

بیلمز ایدم بیلیمک آغزک سرنی دشوار ایش
عاجز اولمش یقمغه آهیه کوهی کوهکن
طاشه چکمش خلق ایچون فرهاد شیرین صورتن
کعبه احرامینه زاهد دیدیلر بل باغلدی
عمرلردر ایلرم احوال دنیا امتحان
ذوق دیدار یله دلدارک یوق ایتدم وارمی

❖ دون فضولی عارضک گوز کج روان تاپشوردی جان ❖

❖ لاف ایدوب دیردی که جانم وار امانتدار ایش ❖

غنچه سین کل بلبلک قتلینه پیکان ایش
کل عروسین صلح ایچون بلبل نکاح ایتمش مگر
غنچه پیکانی تیز ایتمش کلک ایچون شاخ کل
دهر آرا کر برصنق دیوار کورسن او یله بیل

❖ ای فضولی مهر نه آداتمه چرخک گردشی ❖

❖ گو که یتورمش ولی خاک ایله یکسان ایش ❖

دلکه سرمیزی اول زلف پریشان اولمش
شاهسن ملک ملاحتده سکا قولر چوق
رحم ایدوب عاشقکی حشر کونی یاقیه لر
دیدیلر غم کیده در باده چوق ایچدم سننر
باغبان چمن دهره خیال دهنک
آدم اول سرکویک و یروب آلمش جنت

❖ ای فضولی نیم احواله برواقف یوق ❖

❖ او یله کیم عالم آنک حسنه حیران اولمش ❖

حباب اشک خونین جسمی ایلدن نهان ایتمش
کوتورمش خاکدن طغیان اشکم خار و خاشاک
بوکوب محنت یو کندن قدمی چیقمش تمدن جان
سنکله دعوی حسن ایتدی کیچون ملک حسن ایچره
مکر ترکیب عیسی گرد خاک در گهندندر
غم عشقک بی رسوای بی نام و نشان ایتمش
باشم اوزره ملامت قوشلار ایچون آشیان ایتمش
طواف کویک ایتک قصدینه طی مکان ایتمش
فلک تعزیز ایدوب لیلای رسوای جهان ایتمش
که دورمش خاکدن قدر یله عزم آسمان ایتمش

گزن پیکاندر کدر تنده یا جان باغنه عشقک بلاسر چشمه سندن هر طرف صولر روان ایتمش

﴿ فضولیدن مزاجن منحرف گوردم بوگون یارک ﴾

﴿ مکر فرصت بولوب بر شمه حالندن بیان ایتمش ﴾

ناکه طاق زرنکارن چرخ ویران ایلش خشت زرین صبا فرش کلستان ایلش

کاتب تقدیر خط سبز تحریر ایتمگه برک کلزاری خزان لوح زرافشان ایلش

قطع ایدوب فصل خزان آب روان شیرازه سن نسخه کلزارک اوراقن پریشان ایلش

دور جورین گورکه نزهتگاه اهل ذوق ایکن جویبار کلشنی زنجیر زندان ایلش

ایلش تدبیر تشویش خزان تاراجی لاله رنگین رختی داغ ایچره پنهان ایلش

روزکارک تیره بختن قاره نطقن لال ایدوب ماتم کل بلبلی زاغ ایله یکسان ایلش

﴿ ای فضولی دهر حالن شاخ کلدن قیل قیاس ﴾

﴿ کیم ویروب اول تجمل صکره عریان ایلش ﴾

جسمی یاندرمه رحمت یاشمه ای باغری طاش احتیاط ایت یانسون تا که قوری یاننده یاش

خوش کیچر نظاره حسنکله عمرم وارامید کیم قیله مقبول درگاهک بنی حسن معاش

طوف کویکده ایاقدن باشه ایرمش برمدد نوله گر قدم بوکوب هر دم ایاغم اولسه باش

فته یاین قورمغه آتشمی اولمش احتیاج کیم اوررسن عالمه آتش چاتوب هر لحظه قاش

ای حباب اشک نایاب ایت تن عریانمی کیم بورسوا پرده می چاک ایتدی سرم قیلیدی فاش

پاره پاره کوکلك سوز درونه تابي يوق گوز يولنده قطره قطره صواولوب آقسیدی یاش

﴿ ای فضولی غرق خوناب ایتدی گوز مردملرک ﴾

﴿ کورهیم قلاب مژگانه دیزلسون قانلو یاش ﴾

حرف الصاد

زهی جواهر احسان عامه معدن خاص در شفاعت ایچون بحر رحمت غواص

یتوب حضورکه معراج وقتی قیلمشدر قمر حصول مؤثر سهیل کسب خواص

فلک هم اول گیجه بولمش صفا که صوفی تک قرار دو تمیوب اولمش اوبز مده رقاص

ره متابعتکدر طریق فوزو نجات هوای مرحتکدر امید خیر و خلاص

﴿ تفاخر ایله فضولی کی آندن اوزگه دکل ﴾

﴿ سکا زمانده نقش صحیفه اخلاص ﴾

حرف الضاد

خلقه خوبلردن وصال راحت افزا در غرض عاشقه انجق تصرفنر تماشادر غرض

زاهدا ترك ائمه شاهدلر وصالی راحتن
 حور كوژدن كه ديرلر روضه رضوانده وار
 ذوقسز لازم چيقر دنيادن اول دنيا پرست
 راحت اولسيدي غرض دنيا ده فقر ايستردی خلق
 عارف اول سودای عشق انكارن ائمه ای حکیم
 گر عبادتدن همین غلمان و حورادر غرض
 ساقی کاجره و جام مصفادر غرض
 کیم آکادنيادن انجیق ذوق دنيادر غرض
 غالبا کیم خلقه بر بيهوده غوغادر غرض
 کیم وجود خلقدن انجیق بوسودادر غرض

❖ قيل فضولی ترك ابرام تنکلم کیم يتر ❖

❖ صورت حالک که اظهار تمنا در غرض ❖

قيل صباگو کلم پريشان اولديغن جانانه عرض
 درهم اولمش سنبلک کویا که قيلمشدر آکا
 تنده جانم بر پرینکدر امانت صاقلرم
 خلق کفر اهلینه ایمان عرض ايدر بن دمبدم
 صورت بی جانله جنت طولر بخانه تک
 نعمک عرض تجملدر ایشی فقر اهله
 صورت حالن بوویران ملکک ایت سلطانه عرض
 موبمو حال دلم دللر اوزادوب شانه عرض
 اول زماندن کیم امانت قيلدیلر جانانه عرض
 کفر زلفک ایلرم کو کسمده کی ایمانه عرض
 قيلسه لر جتته تصویرک چکوب غلمانله عرض
 نوله کردل قيلسه هر دم درد عشقک جانله عرض

❖ ای فضولی بویله پنهان طوتمه اشک آلکی ❖

❖ ایله هر رنگيله کیم وار اول کل خندانله عرض ❖

❖ حرف الظاء ❖

قيلمه غل محکم کوکل دنيايه عقد ارتباط
 بوچنده غنچه لر کلر گورن عارف بیلور
 اهل عرفاندر جهان کیفیتن تحقیق ایدن
 عشق دورانی بکاتا بشوردی مجنون نوبتن
 سن بر آواره مسافر سن بوویران رباط
 کیم ثبات اوستنده یوقدر هیچ فیض انبساط
 کیم نشاطندن بولور یوزغم غمندن یوز نشاط
 خالی اولمز نقش ارباب وفادن بویساط

❖ هریتن مهرویه صرف ائمه فضولی عمرکی ❖

❖ بیوفالردن حذر قيل طوط طریق احتیاط ❖

❖ حرف الظاء ❖

درجدر لعل روابخشک در شهوار لفظ
 اوليله اغزک تنکدر کیم سويلشور ساعت سکا
 یتک اولمز لفظ جان بخشکه اغزک سر نه
 درجدن درلر دوکر سن ایلسن اظهار لفظ
 گرچه نازکدر ویرر البته بر آزار لفظ
 وحی در کویا بویکیم مطلق اغزیوق وار لفظ

نیجه لعلك گچ كلور گفتاره كویا کیم گورر
غنیجه لعلك تك لطافتدن دم اورمش بیلیمزم
بن کبی اول لعلدن آیرلمنی دشوار لفظ
نیلر اظهار ایلکچ اول لعل گوهر بار لفظ

❖ ای فضولی ایسترم دلدار حالم صورمیه ❖

❖ رشگدن کیم بولسون وصل لب دلدار لفظ ❖

❖ حرف العین ❖

آفتاب طلعتك طوتدقچه اوج ارتفاع
دشت طوتمق عادتق قویمشدی مجنون عشقدن
زرق دریاسنده برخاشا کدر کیم جزگنور
کیچدی کم دنیا وعقبادن سنکچون اولدی فاش
اول بت سرکش کلور صالمش جمالندن نقاب
جان ودل بر عمر در تیغکچون ایلر لر جدال
قتل اهل عشقه تیغ غمزه در آندن شعاع
شهره شهر اولمغین رسمن بن ایتدم اختراع
صوفی سیاد کیم دوران طوتوب ایلر سماع
طوغری دیر لر کل سر جاوز الاثنین شاع
ای سلامت الفراق ای عقل وایمان الواع
گیرمدین تیغک سنک اور تابه قطع اولمز نزاع

❖ ای قضولی آخرت ملکینه لازمدر سفر ❖

❖ بویله فارغ گزیه تقویدن مهیا قیل متاع ❖

پاروصلن استین کسمک کرک جانندن طمع
آرزوی وصل جانان جانه آفتدر کوکل
چون بکا بر ذره جه یوقدر تماشای جمال
عاشق اولدر کیم تمنای بلای هجر ایده
رشته طول امل دام بلاددر نیلیم
عارضک گورمک حیاتم تازه ایلر و نه عیب
متصل حرمان قیلور حاصل طمعندن اهل حرص
هر کسی کیم وصل یار ایسترسک آندن طمع
یاتعلق جانندن اوز یاوصل جانانندن طمع
بن کیم وصل ایتک اول خورشیدرخشانندن طمع
یوقسه چوقدره مهر ایدن اول ماه تابانندن طمع
کسمک اولمز اول سر زانف پریشانندن طمع
گرگدا وجه معاشن قیلسه سلطانندن طمع
طرفه کیم آرتربکا کلدجه حرمانندن طمع

❖ ایسترایسک حسرت و حرمانه بردم دوشمه مک ❖

❖ کس فضولی دهر دن امید دورانندن طمع ❖

دل اوزادر بحث ایله اول عارض جانانه شمع
نوله عبرت آتشی جانم اریته موم تک
عارض جانان ایله بحث کمال حسن ایدر
که ایاغی باغلو که بونی ندندر بیلیمزم
اودچقیر آغزندن ایتزمی حذر کیم یانه شمع
بونه سوزدر کیم دیمش لر عارض جانانه شمع
دل اوچندندر که هر ساعت دوشر نقصانه شمع
بربری عشقندن اولمشدر مگردیوانه شمع

نوله گوکم عارضك ايسترسه جانم قامتك
 قيل شېستان مشرف کيم نثارك قيلمغه
 رسمدر عالمده بلبل کل سور پروانه شمع
 رشته دن درلر چکوب جمع ايلمش دامانه شمع

✽ ای فضولی ذوقدن ياقدك تنك روز وصالی ✽

✽ بيلمك غافل گر کمز می شب هجرانه شمع ✽

کل ای راحت صانن اسباب جمعن قيلمه نادانلغ
 مراد ارسا طنتدن کام دلدر نفسه تابعسين
 طريق فقر طوت کيم فقرايمش عالمده سلطانلغ
 نه حاصل سلطنت اديله قيلمق بنده فرمانلغ
 پريشانلقدن ای اهل جهان سز جمع ايدك خاطر
 نه طالعدر بو کيم عالمده آغاز ايتدم برايش
 که بن جمع ايلدم هر قانده واردر بر پريشانلغ
 کيم اول ايشدن سرانجام ايتدم حاصل پشيمانلغ

✽ بکا ظلم صريح اول کافر ايلر کيمسه منع ايتمز ✽

✽ فضولی کفر اولور می گرديسم يوقدر مسلمانلغ ✽

ساقيامی صونکه دام غمدرر هشارلغ
 وار فکرن يوق غمن چکمک ندر بر جام ايله
 مستلکدر کيم قيلور غم اهله غمخوارلغ
 يخبر قيل کيم بکا بر اوله يوقلغ وارلغ
 بندن آخر چون قيلور يزارلق اسباب دهر
 جان متاعينک بهاسيدر نه کيم دوران ويرر
 طرفه کيم بن صانورم شفقتدر اول غدارلغ
 کيم اولور اغيساره يار ايلر بکا اغيارلغ
 کيم دکل سن بلديکک بن چکديکم بيمارلغ
 چکمه زحمت چک الک تدبيردر دمدن طيب

✽ ای فضولی ايلرم قطع تعلق ياردن ✽

✽ بو طريق ايجره بکا توفيق ايدرسه يارلغ ✽

عیش ايجون بر طرفه منزلدر بهار ايامی باغ
 غنچه لر آچلدي سير باغ ايدك ای اهل دل
 آنده دیکسون غنچه وش هر کيمکه عیش استرا و تاغ
 کيم گوروب کلر کوکلر آچلن چاغدر بو چاغ
 سندن ای بلبل فزوندر بنده محنت فصل کل
 سنسن و بيک تازه کل حال بن و بيک تازه داغ
 روشن ايتک رهگذاری اوزره هريان بيک چراغ
 سنبل زلفک فراقتدن مشوشدر دماغ
 چکسه لر زنجير ايله کلزاره کتمن کيم بکا
 موسم کلدر ولی کتمن چمن سيرينه کيم
 روضه کونک بکا اول سيردن ويرمش فراغ

✽ محرم اولمز رندلر بزمنده می نوش ايتمين ✽

✽ ای فضولی چک اياغ اول بزمن ياک چک اياغ ✽

حرف القاء

او خدنگ غمکه سینۀ احباب هدف
خاك درگاهكه هر صبح سورر گون يوزنى
حاش لله كه بو ديوانۀ شوق خطكه
صالدى دريايه صبا خنجر غمزك وهمن
اى كوكل عالمه آلدانمه سكا رنك ويرر
بزم جمشيد فنا بولمغيله بيلدم كيم

✽ اى فضولى طلب رتبۀ عرفان ايله ✽

✽ جهل ايله حاصل اوقات شريف اولدى تلف ✽

محت عشق اى دل آساندر ديوچوق اورمه لاف
اولمه غافل درد كشلر صحبتدن اى گوكل
صبحدم زلفك داغيث تاشام عرض عارض ايت
رشك رخسارك دل خورشيده صالمش اضطراب
خاك كويك كعبه يه نسبت قيلن بيلمز مى كيم

✽ اى فضولى زاهد اردعو اى عقل ايلر نه سود ✽

✽ نفى ذوق عشق قدر جهلينه عين اعتراف ✽

حرف القاء

اولور رخسار كه گون لعلكه كلبرك تر عاشق
بكا مقصود ترك عشق ايدى وه كيم ينه حسنك
تماشاي جمال كدن نظر اهلىنى منع اتمه
چنده پاى بوسندن اولوبدر سبزه لر خرم
قيلور سن بيك جكر قان هر بكا باقدقچه اى ظالم
قيرار سن اهل عشق طوتالم كيمسه الك طوتمز

✽ نه پروانه دوير برشعله يه نه شمع بر آه ✽

✽ فضولى صانمه كيم بكرر سكا عالمده بر عاشق ✽

تاب خورشيدمه رويكه ويرمش رونق
عكس خدكله گورن دائره ده آينه يي
تاكه زيبا خط همچون اوله بوتذهيب ورق
ديرمه بدر در انگشت نبوتدن شق

سکا کاشنده نثار ایتمک ایچون هر نر کس
هر خطک مصحف حسن حقه بر آیتدر
عاشق اولوق سکا بسدر بزه برهان جنون
رسمدر عاشقه کلک قاشی یایلردن اوق

❖ شاهدر حسن بساطنده بو کون اول کلرخ ❖

❖ ای فضولی بن آواره سورلمش بیدق ❖

اولمز اولدی گوروب احوالی ایل خوبلره عاشق
کلور اولسن قیلورم فرش رهک برده چشم
گولوب آچلمق اومولمز دهنکدن مکر اولدر
بفرمک یاره لرین کوزلرم آصمش مژه لرده
کیجه لر شمع یاز اشک دو کر صبح کلنجه
سبقت ایتشدی جکر قانی گوزم باشنه مردم

❖ ای فضولی اوزوکی گوشه نشین ایت خم می تک ❖

❖ اوله تا کیم اوله سن کاشف اسرار حقایق ❖

ای فراق لب جانان جکرم خون ایتدک
جکرم قاتی کوز یاشنه دوکدک ای دل
نیجه حسنیه سنی لیلیه نسبت قیلهیم
سویلدک کیم طوتارم شاد گوکلرده مقام
عهد قیلدک که جفا کسمیه سن عاشقندن
جرعه جرعه می ایچوب زیب جمال آرتوردک

❖ ای فضولی آقیدوب سیل سرشک آغلیلی ❖

❖ عشق اهلینه فغان ایتمکی قانون ایتدک ❖

قیلدی زلفک تک بریشان حامی خالک سنک
گیتدی باشکدن کوکل اول سروقدک سایه سی
زینت ایچون جسم دیوارنده ایتزدیم یرک
تیز چکمز سن جفا تیغین بنی اولدرمکه

برگون ای بیدرد صور مز سن ندر حالک سنک
آغله کیم ادباره تبدیل اولدی اقبالک سنک
چکمسیدی عشق جان لوخنده تمناک سنک
اولدر هر کون بنی آخرده اهلک سنک

غرق خونا ب جگر قيلمش گوزوم مردملرين
دامكاه عشقندن دوت بر كنار اى مرغ دل
آرزوى خال مشكين ورخ آلك سنك
صينمدن سنك ملامتدن پر وبالك سنك

❖ سايه وش چوقدن فضولى خاك پايك ياصلنور ❖

❖ اول اميديله كه برگون اوله پامالك سنك ❖

چشمى اشكه گنج در مكنون ايتدك
مى كلكونى ديدك عقله زياندر زاهد
مردم چشمى احسانله قارون ايتدك
بوميدر عقل كه ترك مى كالكون ايتدك
جانم آلكمى ايجون ساقى ايجوردك بكافان
داد الكدن كه بنى آله مغبون ايتدك
خطنك آفت جان اولديغنى بيلدردك
لطف قيلدك كه بنى واقف مضمون ايتدك
دل دوتر مار سر زلفكى وهم ايليوب
بيلمه من اولدى بنى طعنه ايدن اهل ربا
بيلمزم كيم آكا تعليم نه افسون ايتدك
شكر كيم حالمى اى عشق دگرگون ايتدك

❖ اى فضولى نه مراد اولسه ميسر بيلسم ❖

❖ بونجه كيم حسرت لعليله جگر خون ايتدك ❖

جان ويرر رايحه تربت پاكك اى تاك
حرمت ايتدك ميه تعظيم ايله طوتدك ساقى
نور الله لك الارض سقى الله ثراك
عظم الله لك الاجر على الله جزاك
سر كويكده غريبوز بزه برمونس يوق
صفحه دلده بولننز اثر صورت غير
طال ما آنسنا القلب جعلناه فداك
حين ماحل نفي الغير عن القلب هواك
ره عشقنده كوتور غيردن اى دل رغب
خواب غفلته كوكل وصلدن اولدك محروم
فاذا شئت رفيقا لم العشق كفك
فاز من نال صفا الوصل وماخاب سواك

❖ اى فضولى نه بيلور اهل ورع مى ذوقن ❖

❖ انكر الحكمة من لامك جهلا ونهاك ❖

شمع رويك آفتاب عالم آرادر سنك
سنسن اول گوهر كه درج كائنات ايجره بوگون
نور حق خورشيدر خسار گده پيدادر سنك
ممکن اولان عيدين ذاتك مبرادر سنك
جان ويرر لعلك تمناسنده بيك آب حيات
سر و وکل نظاره سن نيار سكا حيران اولان
راز عشقك خلقدن قيلمق نهان ممکن دكل
قيلدى شوقك اشك غواصى گوزوم مردملرك
فيضك لب تشنه بيك خضر و مسيحادر سنك
كيم قدك سرو ورخك كبرك رعنا در سنك
عاشقك اول وجهدن عالمده رسوا در سنك
اى در تر منزلك گونيا بودر يادر سنك

❖ جمله آفاقدن چكمش تعلق دامنن ❖

❖ تافضولى خسته به وصلك تمنادر سنك ❖

شویله رغادر کوزم سروخرامانك سنك
 كاكلك باشینه جز كنمك ایستر خاطر
 عارضك دورنده جمعیتدن اولسون ناامید
 چوق عجبدر لعل کویالق نه معجزدر بوکیم
 چرخ یابنیدن آتلهدی جانمه تیر اجل
 داغ هجرانك اودن بکزتمك اولمز دوزخه

❖ ای فضولی اوپله کیم بیمار درد عشقسن ❖

❖ یوقدرر اولمکدن اوز که هیچ درمانك سنك ❖

داغ هجرانك یاتمقدن جگر قان اولسه یك
 یاری اغیار ایله گورمك عاشقه دشوار اولور
 سینه مه بیکانکی گوندر گوکل دفعینه کیم
 سومی رسوالغم فاش ایتدن عالمه
 داغیدر سه نوله عقد زلفکی باد صبا
 ملك دل غم منزلی اولنجه ویران اولسه یك
 بویله گورمکدن اسیر داغ هجران اولسه یك
 سینه ده سوزان گوکل اولنجه بیکان اولسه یك
 زار جسم اشک گرداننده پنهان اولسه یك
 فتنه اهلی اوله نك جمعی پریشان اولسه یك

❖ دون فضولی سهو ایدوب کیچمش می و معشوقدن ❖

❖ توبه ایدوب بو یمان ایشدن پشیمان اولسه یك ❖

قیمدك ساکن کویك اولانه بیکانك
 ناوک غمزه دریغ ایله عاشق لردن
 خواهشك جان ایدی خاک ره که طاپشوردم
 جانہ یتدم الم هجرك ایله ای ظالم
 داد خواهم سویله دامن نه چکر سن بندن
 ظالم اولسن نه عجب یوق سکا دوزخ و همی
 بر ایچم صوایله آغریلديك مهمانك
 کسمه ارباب وفادن نظر احسانك
 یتدی اول خودیرینه شمدی ندر فرمانك
 رحم قیل جانك ایچون واریسه بر درمانك
 یوقی و همك که طوتم حشر گونی دامانك
 سکا خود یتیمه جکدر سنك اوز هجرانك

❖ وصل ایامی روان یاره فدا ایلديك ❖

❖ ای فضولی الم هجر ایله چیقسون جانك ❖

ای مه نیمله دوستلری دشمن ایلديك
 بیکانلر که دولدی تم آفرین سکا
 نحسین سکا که گوکل ایوین تیره قویمدك
 اولسون زیاده رفعل ای آه آتشین
 دشمن هم ایلز بو ایشی کیم سن ایلديك
 بیداد چکمه ده تمی آهن ایلديك
 هر زخم ناووک بکا بر روزن ایلديك
 محنت سرامزی بو کیجه روشن ایلديك

اگسلمسون طراوتك اى اشك لاله گون
جان چيقسه منزل ايتمه اودوت جابدن
كل كل طاموب مقامزى كلشن ايلدك
اى گوز ياشى كه قصد بنى تن ايلدك
﴿ ممكن دكل جهانده فضولى اقامتك ﴾

﴿ بيهوده سن بومر حله ده مسكن ايلدك ﴾

صبالطف ايتدك اهل درده درمندن خبر و يردك
خزان غمده گوردك اضطر ابن بلبل زارك
سوزنى وحى نازل گردىم بن هيچ كفر اولم
ديديلر يار عشاقك كلور جمع ايتمه كوكلن
سليمان مسندنن ديو گمره رغبتن كسدك
تن مجروحه جاندن جانه جانندن خبر و يردك
بهار ايامى تك كلبرك خندانن خبر و يردك
جهانى طوتمش ايكن كفر ايمانن خبر و يردك
مكر كيم ياره عشاق پريشانن خبر و يردك
دكرده خاتم حكم سليمانن خبر و يردك

﴿ فضولى روز كارم تيره اولدى شام هجرانن ﴾

﴿ نسيم صبح تك خورشيد رخشانن خبر و يردك ﴾

بقا ملكن ديلى سن واريكى يوق ايله دنيا تك
تعلق ظلمتن تجريد خورشيدنه قيل مطلع
كوكل هر صورت شيرينه و يرمه ايج مى معنى
رفيقك اولسه دلستر جانور هم صاقله راز آنندن
يترطاوس تك عجب ايله قيل آرايش صورت
گهر تك قيلمه تغيير طبيعت دلستر بفرك
اتك چك كوردى ككدن آفتاب عالم آراتك
اكر عالمده برگون گورمك ايستر سن مسيحاتك
حذر قيل طاشه چالده شيشه كى فراهديد ايتك
صقن سرك دوشورمه دللره مجنون رسواتك
وجودندن كچوب عالمده بر آد ايله عنقاتك
قرارات هر هوا ده اولمه شورانگيز درياتك

﴿ فضولى كائنات اسبابنك قيلم تماشا سن ﴾

﴿ ندامتسز تنم يوق تصرفسز تماشاتك ﴾

دهن دردمه درمان ديديلر جانانك
اولسه محبوبلك عشقى جهنم سببى
كيچدى ميخانه دن ايل مست مى عشقك اولوب
اورمزم صحت ايچون مرهم اوقك ياره سنه
نه بيلور اوقيان مصحف حسنك شرحن
يرون اى دل كو كه قاومشدى سرشگم ملكى
بيلاديلر دردمى يوقدر ديديلر درمانك
حور و غلمانى قالور كندوسنه رضوانك
نه ملكسن كه خراب ايتدك اوين شيطانك
ايسترم چيقمه ذوق الم پيكانك
يره گوكدن نه ايچون اينديكنى قرآنك
آنده هم قومى جقدر اولارى افغانك

﴿ اى فضولى اولوبن غرقه گرداب جنون ﴾

﴿ كور نه قهرين چكرم دونه دونه دورانك ﴾

کلور اول سروسهی ای کل ولاله آچلک
عزم باغ ایلمش اول سر وروان ای کلر
کوتورک اوکلرین ای دیده لرم طپراقدن
ایلمک ای دل و جان خنجر مژکانه میل
کوزیاشی تیغکز ایچون دو کیلور ای خوبلر
دوشدی اود جانمه ای تنده اولان پیکانلر

❖ ای فضولی قدمز قیلدی فلک خم یعنی ❖

❖ وقتدر چقمغه دنیا قپوسندن اکلک ❖

ای کوکل چوق سیر قیلمه کنبد دوارتک
اون ویرر جان رشته سی خم فامتمدن چکسم آه
سینه می نی اوکلرک دلدی دم اوردقجه گوکل
عارضک اوزره خم زلفک آکوب دون تاسحر
جسم زارم تیغ بیدادکله اولدی چاک چاک
بیلیموب بهودی جور کدن ایتدم اجتناب
خاطرک شادایلدک اهل وفا کوکلن بوزوب
بی بقادر نشئه می ذوقن ایتدم امتحان

❖ ای فضولی خاطر اهل صفا آینه در ❖

❖ چرخ جورندن اثر آینه ده ژنکار تک ❖

وارامیدمکه گوروب جولانکی اولیم هلاک
اولدیکم منزله دقم قیلغمه صائمک لحد
مست جان ویردم مزارم اوزره تعظیم ایلیوب
چون جفا معتادیم بیلمن ندر مهر و وفا
هر کدورتدن بنی پاک ایتدی سیل خون دل
اه بیلمن نیلیم جانمده راحت قالمدی

❖ غیر نقشن محو قیلمشدر فضولی سینه دن ❖

❖ ماله فی الدهر مطلوب و مقصود سواک ❖

لبک رشکی مزاجن تلخ قیلدی بادۀ نابک
گر همدار اولدی جانم رشته سی تسبیح تازی نک
قاشک میل یوزنی قبله دن دوندردی محرابک
بکا گورتندی آخر آرزوی زلف پرتابک

ایاغک توزنه یوز سورمکه ویرمز صبار خست
 یوزن یوز کره شبنم یومدین کلبرک سیرابک
 صبا اول زلفی دیر تدجکه تشویشم زیاد ایلر
 صاقن دیر تمه کیم باغرمده در باشی بوقلابک
 درودیوار که گستاخ یوز سورمش دیوگردون
 یوزخی کیجه لر تا صبح سورتر پیره مهتابک
 محبت ظاهرا یتیمک جامنه قان دوکمک ایسترسن
 حیدیم بونجه هم رغبت ندر جرینه احبابک
 ﴿فضولی غمزه مردم کشکدن التفات ایستر﴾

﴿صانور کیم التفاتی رحم اولور قربانه قصابک﴾
 نه خوشدر عارضک دورنده زلف عنبر افشانک
 بودور انده نه خوش جمعیتی وار اول پریشانک
 رخک دورنده بر دیوانه در سودای زلفک کیم
 که مردم چزگنور باشکه ایستراوله قربانک
 هوادن کا کلکدر دیرنن یارشته جاندر
 پریشانلقده اولمش بن کبی مشهوری دورانک
 مسلسل زلف مشکینکدن آرتورمش رخک رونق
 زهی سنبل کیم اولمش زیوری کلبرک خندانک
 قرار پدیر تو تون تک روز کارم اول زماندنکیم
 تم خاشاکنه اوتلر اوروبدر برق هجرانک
 ایشمدر سایه تک یردن بره یوز اورمقی اول کوندن
 که باشمدرن گیدوبدر سایه سرو خرامانک
 ﴿فضولینی ایاقدن صالیدی بار محنت عشقک﴾

﴿نیچون دوتمزسن ای کافر الینی بر مسلمانک﴾
 ای مصور یار تمثالینه صورت ویرمدک
 زلف رخ چکدک ولی تاب و طراوت ویرمدک
 عشق سوداسندن ای ناصح نی منع ایلدک
 یوغ ایمش عقلک بکایخشی نصیحت ویرمدک
 دون که فرصت دوشدی خاک در گهندن کام آلم
 نوادی ای کوزیاشی کوز آچغه فرصت ویرمدک
 گوز یوموب عالمدن ایستردم آچم رخسار که
 جانم آلدک گوز یوموب آچنجه مهلت ویرمدک
 بومیدر رحمک که خالک ایلر ایکن قصد جان
 چیقدی خطک کیم آتی منع ایدر خست ویرمدک
 ویرمه حسن اهلنه یارب قدرت رسم جفا
 چون جفا چکمکده عشق اهلینه طاقت ویرمدک

﴿ای فضولی اولدک افغاک ایتدک رحمت سکا﴾

﴿رحم قیلدک خلقه افغانکله زحمت ویرمدک﴾

حرف اللام

چرخ هر آی باشنه صالمش قاشکدن بر مثال
 بوجهتدندر هر آی باشنده اولمق بر هلال
 ماه نواولمش قاشک سوداسنک سرکشته سی
 شهردن شهره گزر آورده لرتک ماه و سال
 ایتدیگیچون حسنکه قارشو کمال اظها رگون
 برکون اولمز کیم آکا کردون یترمز بر زوال
 صبح قیلدک جلوه گون چکدی اوزین بر گوشه یه
 شام عرض ایتدک رخک شمعی ایتدی انفعال

قیلمه گوزدن چهره خالك نهان کیم قیلیمه
اولیوب مقبول خاك درگهك ماه تمام
(ای فضولی ماه نسبت محو قیل وارک تمام)

(کردیلرسك بولمق اول خورشید برله اتصال)

ملك حسنك بویله ظالم پادشاهی اولمغل
غمزه تیغن چکمه هر ساعت کوکل یغماسنه
آهنی ای ماه عشاقك یتورمه کوکلره
کردیلرسك شمع تك غیرت اودینه یانیم
عادت ایتمك خوش دکل بیدار حمایت تکریمچون
عاشق رسوا کوروب منع ایتمه ای ناصح بنی
(ای فضولی ایله طاعت ریایی ترکن ایت)

(توبه قیل من بعد مشغول مناهی اولمغل)

یسکه ضعف روزه دن هر کون اولور تغییر حال
قیلدی ماه روزه اول خورشیدی کون کوندن ضعیف
برخیال ایتشمی ضعف روزه یاری بیلیمز
دوته بیلسیدم صواچمزدم قیلوردم دفعی
آی دو تلسول روزه ایاننده کون دوشسون بره
قائمی ایچمك دیلر اول لعل میگون هر کیجه
يك ایچمك فکرین اهل روزه دن کس ای کونش
(روزه تکلیفن فضولیدن کوتور ای محتسب)

(ناتواندر آنده بو تکلیفه یوقدر احتمال)

اویله مستننا کوزلسین کیم سکا یوقدر بدل
بیجه صورت باغلسون کوکل خلاص عشقندن
عشقه نقصان یتورمز کورممك اول عارضی
ایلدی رسوا کوکل چاك کریبان ادب
حالمی کوردکجه منع اهل عشق ایلر فقیه
مدرسه ایچره مدرسو ویردیکی بیک درسدن
سندن ای جان منقطع قیلیمز بنی الا اجل
عشقدر بر حال کیم اول حاله کوکلدر محل
جوهره تغیر آثار غرض ویرمز خلل
کور نه اهل علمدر آداب ایله ایلر جدل
حجت مقطوعی یوق ایلر قیاس ایله عمل
یکدرر میخانه ده برجام ویرمك برکوزل

﴿ ای فضولی بن دم اورمشمدم صفای عشقندن ﴾

﴿ مطلع خورشید ایجاد اولمدن صبح ازل ﴾

ای رخك قبلهٔ جان خاك درك كعبهٔ دل	ره عشقكده فنا سرحدی اول منزل
لاله رنگ ایتدی گوزوم قان ايله خاك دريكي	کیمیا کردر ایدر کوردیکی طپراغی قزل
اولكه يارك شب هجرينه قیامت کونی دیر	خلق آراسنده قیامت کونی اولزمی خجل
قانی مشکدر ایشم زلف گر هگیر کدن	صبر بو مشکلی دیرلر آچر اما مشکل
ایتمک اولمز سنی آگاه کوکل حالندن	وای آکا کیم ویره کوکلن سکاسندل غافل
سورم زاهدی کیم گوشهٔ محرابی سور	خم ابروکه رقیم اولوب اولمز مائل
دلی دیرسم نوله عشاقه کلهچهره لرك	اوزینی گوز کوره اودلاره سالورمی عاقل
سنی جانان صانورم چیق بدنمدن ای جان	بن وجانانم آراسنده چوق اولمه حائل

﴿ ای فضولی یانرم کیم نه ایچون اول کل رخ ﴾

﴿ بکا یانرا اود اولور اوزکیه شمع محفل ﴾

هیچ سنبل سنبل زلفین کی مشکین دکل	نافهٔ چینی صاچک تک دیرلر اماچین دکل
وار برک کلدده هم الحق نزاکت برله رنگ	لیک جان پرور لب لعلک کی شیرین دکل
مهربان دیرلر سنی اغیاره لیکن بن آکا	باور ایتمن کیم سکا مهر ایلمک آیین دکل
خوبلر محراب ابروسینه قیلمز سن سجود	دینکی دوندر کل ای زاهد که یخشی دین دکل

﴿ تافضولی قامت رخسارگه ویرمش کوکل ﴾

﴿ مائل سروو هوا خواه کل ونسیرین دکل ﴾

یوزکی کوزکویه غیبتده اوخشادن غافل	طوقه یوز یوزه اولزمی آره یرده خجل
بوراق نقابکی یوزدن کمال صنعی کوروب	فرشته خلقت آدمده شبهه سن باطل
حدیث وحی دیشک ضایع اتمه اغیاره	روامیدر ایده سن قدرنی آنک نازل
حریم کویکی کوستر نمونه ايله ثواب	کیم اوله جنت ایچون خلق طاعته مائل
سنی قویوب بته ایلر عبادتن کافر	عذاب دوزخه اول وجهدن اولور قابل
حکیمه نفی قیامت خطاسنی بیلدر	قیام کوستر آکا اعتقادن ایت زائل

﴿ غرض فضولیه انجق الکدن اولمکدر ﴾

﴿ ولی محالدر انجق سن اولیجق قاتل ﴾

جانه باصدم غنچه‌وش پیکانکی ای تازه کل
 و نه ساحر سنکه اوددن صوچقاروب صودن اود
 یاندر وب اجزاء ترکیم کولم ویرسن یله
 مردم چشم ییغر ناوکلرک ممکن دکل
 ای کوکل لوح امل نقش بقادن ساده در
 صورت آرا اوله تحصیل کمال معنی ایت
 نوله دیرسم قدرایله افرون مسیحادن سنی
 آتش دل او یله سوزاندرکه باصمز هیچ کیم

﴿حاصلک اول غم جاناندر آخر ترک جان﴾

﴿بوایمش قسمت فضولی خواه آغله خواه کول﴾

رهرو عرفانه بسدر ساغرو ساقی دلیل
 اولسه استعداد عارف قابل ادراک وحی
 هر کیمک تقدیردن مقصودی اوز قدر نجه در
 جنته زاهد بیلور جان ویرمدین یتمز ولی
 ای قیلن اظهار ذلت مژده عزت سکا
 وعده و صلک بنی صالمش خیال زلفکه

﴿ای فضولی خوبلر ذکر جمالیله خوشم﴾

﴿شکر کیم کسب ایتشم عالمده بر ذکر جمیل﴾

﴿حرف الحیم﴾

دکلسن چوقدن ای کردون جهان سیرنده یوله اشم
 ترازوی عیار محنتم بازار عشق ایچره
 سرشگم آل باغرم پاره برکوه بلایم کیم
 بکا مانند بر دیوانه صورت باغلمز گویا
 نوله خم اولسه قدم سندن آرتوقدر بنم یاشم
 کوزوم هر دم طولوب بیک طاشه هر ساعت دکر یاشم
 همیشه لاله ولعلیله رنگیندر ایچم طاشم
 قلم صندردی تصویرم چکندن صکره نقاشم

﴿فضولی خازن کنج وفایم اول سیدندر﴾

﴿گهرلر دو کدی اسرافیه بو چشم گهر یاشم﴾

تمده زخم تیغک چشم خون افشانه بکز تدم
 بقای روحی بیلدم خیال لعل نابکدن
 اوقک کیم صف صف اطرافنده در مژگانه بکز تدم
 حیاتمدر دیدم باغریمه باصدم قانه بکز تدم

سوكلش گو كسكى كيم دولودر غمزە كخياليه
تتمدن اينجنوب چيقمشر وان جان كې پيكانك
گوزومده بىلنوب قيمت بولن پيكانكى گوردم
صدفده گوهر اولان قطره بارانه بكنزتم

﴿ فضولى اولدرر هردم بنى اهل نظر طعنى ﴾

﴿ كه نيچون يار لعلن چشمه حيوانه بكنزتم ﴾

عشقدن جانمده برپنهان مرض وار اى حكيم
وار بر دردم كه چوق درماندن آرتوقدرولى
گر باصوب ال نبضمه تشخيص قيلسن دردمى
كل بنم تدبير بيهوده مده سن برسى قيل
گور تن عربانيه احوالى هجران گونى
چكمنسجه چاره دردمده زحمت بيلمك
خلقه پنهان دردم اظهار ايمه زنهار اى حكيم
قوى بنى دردمله درمان ايله وار اى حكيم
آل امانت قيلمه هر بيدرده اظهار اى حكيم
كيم اولم بودرده آرتقرق گرفتار اى حكيم
وار ايمش روز قيامت قيلمه انكار اى حكيم
كيم اولور درمان دردمد عشق دشوار اى حكيم

﴿ رنج چكمه صحت اميدن فضوليدن گوتور ﴾

﴿ كيم قبول صحت ايمز بويله بيمار اى حكيم ﴾

دهنك شوقى جانسوز كان ايمز ايدم
وصل خال لبكى بيلسه ايدم نا مقدور
خوبلر عاشقه ميل ايتديگن بيلسه ايدم
دوشمسيدى گوزيمك ياشنه فيض نظرك
صالمسيدى دل ويرانه عمارت طرحن
ستم طغنه اغياره دككدم واقف
يوخسه بردم آنى بن مونس جان ايمز ايدم
آرزوسنده قرا باغرمى قان ايمز ايدم
اوزومى عشقوله رسواى جهان ايمز ايدم
آنى هر سروك اياغينه روان ايمز ايدم
آنده گنج گهر عشقى نهان ايمز ايدم
يوخسه يارك سر كوينده مكان ايمز ايدم

﴿ ايتمسيدى ستم يار فضولى بنى زار ﴾

﴿ بونجه فرياد چكوب آه وفغان ايمز ايدم ﴾

بر قول اوغلىنى گوكل ملكنه سلطان ايتدم
دلكه بردلبره سر منزل ايدى آهم ايله
عشق تركى دل وجاندن گورينوردى مشكل
جان غمك چكمشيدى وارايدى بوينده حقى
ره عشقك دوتوب ايتدم غم دردم دفعن
سكا طايشورديغ اوقلارنى ياقذك اى دل
مصر ايدى پادشهن يوسف كنعان ايتدم
يله ويردم آدى تحت سليمان ايتدم
ترك عشق ايله ديدك ترك دل وجان ايتدم
بو آنك اجرى ايدى كيم سكا قربان ايتدم
گور نه جمى بو طريق ايله پريشان ايتدم
ضايغ ايتدك تقدركيم سكا احسان ايتدم

﴿ سبزہ تک قیلدی فضولی چیقروب اشک عیان ﴾

﴿ تن غبارنده اوقن هر نیجه پنهان ایتدم ﴾

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم	بنه داغ جنون ایچره نهاندر بدنم
نه نزاع ایلیم اول نه سنگدر نه بنم	جانی جانان دیش ویرمک اولز ای دل
نوله زنبور اوینه بکزمه بیت الحزنم	طاش دیر آهم اوقی شهد لبک شوقدن
نه روا کیم نی آندن چیقره ضعف تم	طوق زنجیر جنون دائره دولتدر
بر حسابم که هوادن طولودر پیرهم	عشق سرکشته سیم سیل سرشک ایچره یرم
دهن وقه ورخک غنچه وسر وسمم	بلبل غمزده ام باغ بهارم سنسن

﴿ ایده من ترک فضولی سرکوبن یارک ﴾

﴿ وطنمدر وطنمدر وطنمدر وطنم ﴾

ایلدک مردمه نم اولدین اظهاری بنم	فاش قیلدک غم ای دیده خونبار بنم
که یوق اولمده بوگون برغرضم وار بنم	دهن ایسترم ای عشق یوق ایت وارلغ
بو عجب مردمی چیقمش گوزوم اغلار بنم	چیقمش اغیار ایله سیرایتمک اول مردم چشم
دود آه ایتدی دونم تک گونمی تار بنم	بو تمناده کیم اول شمع ایله هم صحبت اولم
ناله ایله باشم آغرتدی بو بیمار بنم	موج ایله گوکلای اشک قوپار یانمدر
گیرمه ای گوز کرم ایت قائمه زنهاری بنم	چیقمش اولشوخ بوگون دوکمه که قان گوره نک

﴿ ای فضولی در و دیواره غم یازمقدن ﴾

﴿ شاهد حال دلدر در و دیوار بنم ﴾

ای اختر طالع قومه بوینسکده وبالم	ای ماه وصالیه خوش ایت برکیجه حالم
گوز یاشی ایله بسلیدیکم تازه نهالم	فریادکه بر ویرمدی بیداددن اوزگه
نظاره ضعف بدن موی مشالم	صینمش مژه تک خلق گوزندن آقیدریاش
بو صورت ایله چرگنه فانوس خیالم	اول شمع خیالیه خوشم اوله که دالم
پروانهیم ای شمع دوتشمش پرو بالم	سوزاندر اودندن تمه سانجیلن اوقلر
برجام فرح بخش ایله دفع ایله ملالم	ساقی غم دورانله غایتده ملولم

﴿ لطف ایله فضولی بنم احوالی عرض ایت ﴾

﴿ اول شاهه که سویلشمکه قالمادی مجالم ﴾

هر جباب اشگمه بر عکس صالمش پیکرم
 اهل قدرم یانه لی عشق اودنه پروانه تک
 جسمی یا قد کسه پامال ایتمه گو کلدن صقین
 عشق سرگردانیم گو کسمده بیک بیک داغلر
 چشم تار جسممه دوشم شدی اشگم گوهرن
 نوله هر ساعت اوداوستنده دور رسم دودنک
 شاه ملک محتم دوتمش جهانی لشکرم
 سرمه چشم ایلشار شمعلر خاکسترم
 کلختم اکسک دکل خاکسترم دن احکرم
 بر سپهر سائر ثبات جمیع اخترم
 آه کیم چرخ اوزمش اول تاری طاغلمش کوهرم
 عود بزم عشقم آتشد بر بساط وبستم

❖ ای فضولی چوق ملامتدن بنی منع ایتمه کیم ❖

❖ بن نهال کلشن دردم ملامتدر یرم ❖

ایشکک طاشنی قانیله یودی چشم ترم
 بولدم بن جگرم داغنه مرهم سندن
 دیدی او یار سحر وقتی کلم لیک نه سود
 ای خوش اول شامکه بخود کیده یم کویکه صبح
 دوشمزم گو کلکه زیرا اولوبم اویله ضعیف
 نیچه بیک عاشقه انجق براوق آتدک دیمدک
 پاکلکدن طاشی لعل ایلدی فیض نظرم
 نیچه آه ایلیم آه یانوبدر جگرم
 وقت معلوم دکل شام ایلله بر در سحرم
 نیلدم آنده دیو غیردن آلم خبرم
 درد عشقکله گزگوده گورنمز اثرم
 که دوشر بر برنه بر نیچه افتاده لرم

❖ ای فضولی طوره بندن آله تعلیم وقا ❖

❖ ناگهان مرقد مجنونه دوشرسه گذرم ❖

زلفی کبی اپاغن قویمز اویم نکارم
 انصاف خوشدرای عشق انجق بنی زبون ایت
 بیلدی تمام عالم کیم دردمند عشقم
 وصلکدن آبرو قائم نوله دوکسه کل کل
 تصویر ایدن وجودم یازمش المده ساغر
 دور ایستمن زمانی می نشسته سن باشمدن
 یوقدر انک یاننده بر قیلجه اعتبارم
 ها بویله محنت ایلله کیچسونمی روزکارم
 یارب هنوز حالم بیلزمی اوله یارم
 بن کلبن خزانم بوفصلدر بهارم
 رفع اولمغه بوصورت یوق الده اختیارم
 طپراغ اولنده یارب دردنی ایت غبارم

❖ رسوالرندن اول مه صایمز بنی فضولی ❖

❖ دیوانه اولیممی دنیاده یوقی عارم ❖

جانلر و یروب سنک کبی جانانه یتشم
 شکرانه وصالکه جان ویردیکم بوکیم
 حالم دیوب مرادمه یتشم عجب دکل
 رحم ایلله کیم یتسجه سکا جانانه یتشم
 چوق درد جگمشم که بودرمانه یتشم
 بر بنده یم که درکه سلطانه یتشم

مور محقرم که سراسیمه چوق گزوب نا کاه بارگاه سلیمانه یتشم
بر بلبلم که کلشن اولوبدر نشیمم یا طوطیم که بر شکرستانه یتشم
دور فلك میسر ایدوبدر مرادمی کویا که طالب گهرم کانه یتشم

﴿ مسکین فضولیم که سکا دوتشم یوزوم ﴾

﴿ یا بر کینه قطره که عمانه یتشم ﴾

دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم یار حال دلی زار بیلوبدر بیلورم
یاری اغیار بیلوبدر که بکا یار اولز بن دخی آنی اول اغیار بیلوبدر بیلورم
زلفی اهل وفاصیده دام ایلله لی بنی اول دامه گرفتار بیلوبدر بیلورم
بن نه حاجت که قیلم شرح آکا حال دلی دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم

﴿ یارهم صحبت اولزسه فضولی نه عجب ﴾

﴿ اوزینه صحبتی عار بیلوبدر بیلورم ﴾

خوش اول زمانکه حریم وصاله محرم ایدم نه مبتلای بلا نه مقید غم ایدم
گزردم ایتلرک ایچره فضای کویکده یرم بهشت برین ایدی بن بر آدم ایدم
همیشه سجده گهم خاک آستانک ایدی بو اعتبار ایلله بر سر بلند عالم ایدم
گدای کویک ایدم بویله ذلم یوق ایدی سریر سطت قریده معظم ایدم
زمان زمان اثر پرتو جمالکدن معالج دل پر درد وچشم پریم ایدرم
زیاده غمزدهام هجرله خوش اول گونلر که بن بوغمزده لکدن زیاده خرم ایدرم

﴿ فضولی اولز ایش محنت فراقه مفید ﴾

﴿ بودوق ذکری که بروقت یاره همدم ایدم ﴾

فی کبی هر دم که بزم وصلکی یاد ایلرم تانفس واردرقوری جسممده فریاد ایلر
روز هجراندر سیوین ای مرغ روحم کیم بوگون بوقفسدن بن سنی البته آزاد ایلرم
وهم ایدوب تاصلسون اولماه مهن هیچ کیم کیمه یتسم جور و ظلمکدن آکاداد ایلرم
فان یاشم قیلمز وفا گریان کوزم اسرافه بونجه کیم هر دم جگر قانندن امداد ایلرم
اینجمن هر نیجه کیم اغیار بیداد ایلسه یار جور یچون گوکل بیداده منقاد ایلرم
بیلشم بولم وصالک لیک بوامیدهله کاه کاه اوز خاطر ناشادمی شاد ایلرم

﴿ لوح عالمدن یودم اشک ایلله مجنون آدنی ﴾

﴿ ای فضولی بن دخی عالمده بر آد ایلرم ﴾

شمع شام فرقم صبح وصالی نیلرم
غیره عرض ایت هر نه اسبابک که واری دهر دون
یوق عجب گر ماله رغبت ملکه قیل من التفات
احتمال نجر تشویشه دگمز ذوق وصل
اهل حالم دیمه بت وصفن بکا ای بت پرست
نخل قدك ایسترم کاندن بلاد در حاصلم

❖ ای فضولی قیل کال عقل کسبن یوخسه بن ❖

❖ کامل عشقم دخی اوزگه کالی نیلرم ❖

باغه گیردم سر کوک آ کوب افغان ایتدم
باقوبن ترکسه بیمار گوزك قیلدم یاد
غنچه ولاله دیمه داغ قراسن قوپاروب
کل تر اوزره دوشن شبنمه دوشدی نظرم
برك کل صانمه که خوناب دوکن دمده گوزوم
گور بچک سنبل آ کدم شکن کا کلکی

❖ ای فضولی روش عقل ملول ایتدی بنی ❖

❖ سهو قیلدم که جنون دردنه درمان ایتدم ❖

طوتشدی غم اودنه شاد گوردیکک گوکم
دیار هجرده سیل ستمدن اولدی خراب
نه کوردی باده ده بیل من که اولدی باده پرست
فراقک اودنی گوردیکه موم تک ایدی
کتوردی عجز گوروب عشق مشکل اولدیغنی
دکلدی بویله مکدر بر اهل عشرت ایدی

❖ فضولی ایلدی آهنگ عیش خانه روم ❖

❖ اسیر محنت بغداد گوردیکک گوکم ❖

قچن کیم قامتکدن آروسیر بوستان ایتدم
قوپاروب کرباد آهله خورشیده طاپشوردم
غبار رهگذارک جوهرن گوزدن نهان ایتدم
فساد اعتقادن کافرک خاطر نشان ایتدم

اولوب سرمست قیلیم نشئه ذوق لبك ذكرن
 گوروب دیوارلرده کوهکن نقشن دیمك عاشق
 ره عشقنده اول کل رخ جکر قان اولدیغم بیلیمش
 چکر هر دم بکا تیغ سیاست صانکه قان ایتدم

﴿ فضولی شاهباز اوج استغنا ایکن بیلیم ﴾

﴿ نه سهو ایتدمکه بو ویرانه دیری آشیان ایتدم ﴾

قیلیدی اول سرو سحر ناز ایله حمامه خرام
 گورینوردی بدنی چاک گریبانندن
 نیلکون فوطیه صاردی بدن عریان
 اولدی بابوس شریفله مشرف لب حوض
 صاندیلر کیم صاتیلور دانه در عرق
 کا کلن شانه آچوب قیلیدی هوایی مشکین
 طاس الن اویدی حسد قیلیدی قرا بفرمی صو
 چیقیدی حامدن اول پرده چشم صارینوب
 مردم چشم ایغینه روان صو دوکدی

﴿ مزد حمامه فضولی ویریم جان تقدن ﴾

﴿ قیلمسون صرف زر اول سرو قدوسیم اندام ﴾

سجده در هر قده ربّت گورسم اینم بنم
 باغبان شمشاد و نسرينك بکا عرض اتمه کیم
 خاک در کا هن نظر دن سورمه ای سیلاب اشک
 اشک موجی گزدير هر یان تم خاشاکنی
 چاره اومدم لعل شرینگدن اشک تلخمه
 بنده ساکن اولدی درد عشق مجنوندن کجوب

﴿ ای فضولی هر یتن طعن ایلر اولدی حالمه ﴾

﴿ بو یتر اهل ملامت ایچره تحسینم بنم ﴾

زائر میخانه ام مغ سجده سیدر طاعتم
 مریکا باقسم صراحی تک سجود ایتمک ایشم
 طور میوب زاهد اگر صورتده ایلر اعتراض
 عشق پیرم نقد جان نذر توکل نیتم
 قانده اولسم باده تک دوشمک ایاغه عاتم
 اختلاط ایتسم آنی شرمنده ایلر سیرتم

بسکه جام می کبی خوش مشرب و صافی دلم
معتبر لکدر غرور اهلی بن آندن فارغم
حرمتم واجب بیلور هر کیم بیلور کیفیتم
اعتباره چوق دکل قابل محقر هیتم
عشق ارباب وفادن زائل ایتمش مهرمی
فقر اسباب علایقندن کوتورمش رغبتم
ای فضولی فقر اسبابنده دولت ایسته کیم

سایه اول طبراغنه صالمشدر های هتم

ای کان ابرو شهید خنجر مژگانکم
کاکلک تارینه پیوند ایتشم جان رشته سن
بولشم فیض نظر سندن سنک قربانکم
باشک ایچون برترحم قیل که سرگردانکم
نوله قیلسم ترک می منت قیلوب زاهد لره
شانه وش یوز ناوک غم سانجلوبدر جانمه
تا اسیر حلقه کیسوی مشک افشانکم
بیلدی کویا کیم خراب ترکس قتانکم
شاه سنسن بن سنک بر بنده فرمانکم
آرزومند رخ آل ولب خندانکم
حرمتم دوت برایکی گون کیم سنک مهمانکم
ال چکوب قطع نظر قیلمش علاجندن طیب
جانمه میلک وار ایسه حکم ایله تسلیم ایله یم
غنچه قیلمز شادکل آچیز طوتلمش کوکلی
قان ایدوبدر بغریمی آه اتمه هر دم ای فلک

ای فضولی آتش آه ایله یاندردک بنی

غالب صاندک که شمع کلبه احزانکم

میم حرفیله زرده مندرج بولتان یدی غزل بی بدل
مطبوع و غیر مطبوع بشقه دیوانلرده بولنمبوب برقدیم یازمه
ومعتبر نسخه ده لدی المقابله گوزه ایلشوب عدم

درجی منافی شیوه انصاف

اولدیغندن اشبو

محلہ درج

اولندی

(۱)

غمدن باشه دون حسرت الیله اولقدر اوردم که صبح اولدغه مرده جسمی طبراغنه تابشوردم
بوکولدی قدم آهمیتدی خورشیده صقن ایمه که محنت اوقتی پیکانلدم غم یانی قوردم

دیمک مجنون نه عاشق کیم باشنده قوش یو واد و تمش
 کانه کدن مرتب ایلدی برهان اثباتن
 نه صاحب کشفه کیم درج دهانک سرنی صوردم
 صاووردم گوکاره طپراغمی هر یرده کیم دوردم
 ﴿ فضولی عشقی مهلك دیردم اولموش اینا تمزدی ﴾
 ﴿ بحمد الله که جان ویرمک طریقیله اینا ندردم ﴾

(۲)

عقل یار اولسیدی ترك عشق یارا یتزمیدم
 لحظه لحظه صورتن گورسیدم اول شیرین لبک
 یارله اغیاری همدم گورمگه اولسیدی صبر
 واعظک کفرک بنم رسو الغمدن قیل قیاس
 اول کل خندانی کورمک ممکن اولسیدی بکا
 دردمی عالمده پنهان دوتدیغم ناچار در
 ﴿ ای فضولی داغ هجرانیله یانمش گوکلکی ﴾
 ﴿ لاله لر آجسیدی سیر لاله زار ایتزمیدم ﴾

(۳)

در دوش سرگشته جام و خراب باده ام
 هیچ وجهیله بکا آبادک ممکن دکل
 دیمزم دکمز بکا غمزک خدنگی یادگر
 آب چشمم جز گنور کویکده اما قدری یوق
 چرخ دورندن نه حاصل کیم ویرور تغیر ذوق
 زاهد بندن نه حاصل کیم او قورسن مسجده
 ﴿ ذوق ایسترسین فضولی ترك دنیا قیل که بن ﴾
 ﴿ بولدم بر ذوق بوندن غیر تا دنیاده ام ﴾

(۴)

هجرانیله یازر کیجه لر رشته جانم
 بر شمع شبستان بلایم که دکل کم
 روشن اوله ای شمع سکا سوز نهانم
 تامن ویریم سوز دل واشک روانم
 دیدار کا مشتاق ایدی چشم نگرانم
 ای خلوتمه شمع رخندن براقان نور

سمنز کیچهلر آه و فغانم مه ایشندی
جانانه روادرکه چکوب تیغ دمام
مه ای سکا یتز نه عجب آه و فغانم
غمزك سوکه جسم دله باغرم دوکه فغانم
همرنك لبگرد دیو قطع نظر ایتز
خون جگرمدن مژده اشك فشانم
﴿ پنهانم او دم عالمه فاش اولدی فضولی ﴾
﴿ یارب که بنم شمع کبی یانه زبانم ﴾

(۵)

مخالف دوردن کلگون شرابی قانه دگشوردم
دخی ذوق وصال دوست شوقن ایستمن هرگز
سرودن چنك وعودك ناله و افغانه دگشوردم
که بن ذوق وصالی محنت هجرانه دگشوردم
نجی ای باغبان معذور دوت کلزار سیرندن
که بن کلزار سیرن کلبه احزانه دگشوردم
گوکلدن ذوق بولزدم چیقردم چاک سینمدن
قانی یایلر خدنگیله کان پیکانه دگشوردم
نقاب صورت حال ایلدم خون جگرسیلن
عیان رسوالنی درد و غم پنهانه دگشوردم
گوکل ویردم فنا و فقره ترك اعتبار ایتدم
بحمدالله که آخر کفرمی ایمانه دگشوردم
﴿ فضولی بنده ذوق عاقبت آز ایسته کیم چوقدن ﴾
﴿ بن آنی آرزوی طلعت جانانه دگشوردم ﴾

(۶)

کل برو لطف ایله ای سر و خراماتم بنم
سندن آروحق بیلور ای نازنینلر سروری
شول لب جان پرورکدن ویرکن کام بنم
محنت و غمله کیچر هر صبحله شام بنم
سندن آروحق بیلور ای نازنینلر سروری
کارم اولمش روز و شب شیون فراق یارله
بویله یازلمش ازل گوندن سر انجام بنم
جتمدر عارضی زلفیدرر دایم بنم
ویرمه کل زاهد بکا قورقو جهنمدن صقن
﴿ کیچمسون هیچ کیمسه نك یارب فضولی تک گونی ﴾
﴿ هپ کیچر غمله فنا دنیاده ایام بنم ﴾

(۷)

یاندی جانم هجرله وصل رخ یارایسترم
بلبل زارم دکل بیهوده افغان ایتدیگم
دردمند فرقم درمان دیدار ایسترم
قالشم نالان قفس قیدنده کلزار ایسترم
بومناعی صاتمغه بر اوزگه بازار ایسترم
راحت جسم ضعیف و جان افکار ایسترم
دهر بازارنده کاسددر متاع همتم
فانی اولوق ایسترم یعنی بلای دهردن

نوله گر قیاسم شب هجران تمنای اجل
چون بقا بزمند در دلدار بن هم طور مزم

ای فضولی ایستمز کیمسه رضاسیله فنا

بنکه بوندن اوزگه بیلیم چاره ناجار ایسترم

حرف النون

یاقه جانم ناله بی اختیارمدن صقن
صو ویرر هر صبحدم گوز یاشی تیغ آهمه
جور اودی یاقدی بی یاننده دورمه ای گوکل
تن اوندن رختکی جهدايله ای جان طشره چک
گرچه برخاک رهم کیمسه بی آلز گوزه
دورمه قهرم اوزره ای عشق ایچره بن تک اولین
شاه ملک محتم خیل سپاهم درد و غم

ای فضولی فنی محبوبی که سوسن رحمی وار

قیل حذر انجیق بنم بی رحم یارمدن صقن

ای کیوب کلگون دمام عزم جولان ایلین
ای بی محروم ایدوب بزم وصالندن مدام
ای دمام رشک تیغیله بنم قائم دوکوب
نوله گر جمعیت خاطر دن اولسم نا امید
بونجه کیم افغانمی ای ماه ایشندک کیجه لر
یار دون چکمشدی قتلیم قصدنه تیغ جفا
عشق دردیه اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهدک طعن ایله دوندردم یوزن محرابدن

درد هجران ناتوان ایتش فضولی خسته بی

یوقیدر یا زب دوی درد هجران ایلین

سپهرک فارغم وصلکده ماه و آفتابندن
تماشای رخک عزیمنه چیقدی آفتاب اما
گوش محجوبد رهرم رخکدن یاندروب چرخ
غرض عید وصال کدر بو آی و گون حسابندن
کلورکن سرعت ایله دوشدی یوز یرده شتابندن
چیقارمق ایستر آنی شعله آهم حجابندن

ره عشق کده اول غایبده ای مه مضطرب اولمش
 کونش لوحی دکل گو کده شعاع اوستنده زین خط
 دگر من دانه ایچون چز کنور بیوده دورایتز
 مجرد سن کوکل وهم ایتمه چرخک انقلابندن
 ﴿کیمی هشیار کوردک سن آکا صون جام می ساقی﴾

﴿بمحمدالله فضولی مستدر وحدت شرابندن﴾

دوست بی پروا فلک بی رحم دوران بی سکون
 سایه امید زائل آفتاب شوق کرم
 عقل دون همت صدای طعنه بر بردن بلند
 بن غریب ملک راه وصل پرتشویش و مکر
 هر سهی قد جلوه سی بر سیل طوفان بلا
 یلده برك لاله تک تمکین دانش بی ثبات
 سرحد مطلوب بر محنت طریق امتحان
 شاهد مقصد نوای چنک تک برده نشین
 تفرقه حاصل طریق مهلاک جمعیت مخوف
 در دجوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون
 رتبه ادبار عالی پایه تدبیر دون
 بخت کم شفقت بلای عشق کون کوندن فزون
 بن حریف ساده لوح و دهر بر نقش و فسون
 هر هلال ابرو قاشی بر سر خط مشق جنون
 صوده عکس سرو تک تأثیر دولت و از کون
 منزل مقصود بر آسیب راه آزمون
 ساغر عشرت حباب صاف صها تک نکون
 آه بیلیم نیلیم یوق بر موافق رهنمون

﴿چهره زردن فضولینک دو تو بدر اشک آل﴾

﴿گور آکا نه رنکدر چکمش سپهر نیلکون﴾

بوجدلک قبرم ای بیدردلر سنک ملامتدن
 مزارم اوزره قویماک میل اگر کوینده جان ویرسم
 گورن ساعتده اول قامت قیامن قیمدم جانه
 قیامتده حسابی اولیانلردندر اول غافل
 طریق صبر و تدبیر سلامت لذتن بیلیمز
 طبیعت انحرافین گور هوای عشقندن تنده
 که معلوم اوله درد اهلینه قبرم او علامتدن
 قویک بر سایه دوشون قبرمه اول سرو قامتدن
 قیامت هم کله قور تلیم بن بوندامتدن
 که فرق ایلر فراقک شامنی صبح قیامتدن
 بکاء عشق و ملامت یک کلور صبر و سلامتدن
 علاج ایت دوشمدن ساقی مزاجم استقامتدن

﴿فضولی کیچ سلامت گوشه سندن صبر کویندن﴾

﴿فراغت اولیان یرده سفر یکندر اقامتدن﴾

بودر فرقی کوکل محشر کونینک روز هجر اندن
 دو توب راه عدم بولمش دهانکدن کوکل کامن
 غم شرح ایتکیچون ایسترم هر کوردیکم ساعت
 کیم اول جان دونددر جسمه بوجسمی آیر جانندن
 بکا هم جزمدر اول عزم بن هم قالمزم آندن
 دو تم دامانکی دگمزم الم چاک کریبانندن

طواف كويك ايستردم قيلم بار غمك عشقك
نه خوش الفت دوتوبدر ناتوان جسمه جان كويا
خمي ايتدي قائم يوللر دوتلدي خارمژ كاندن
صانور بر تار مودر اول سر زلف پريشاندن
او قك كلدجكه چشمم دو كسه بغرم قانن آندندر
كه بغرم قاننه ير قالمدي سينه مده بيكاندن

ستم طاشي ملامت خنچري بيداد شمشري

فضولي هر جفا كيم كلسه خوشدر جانه جانانندن

حرف النون

بزم غم ايچره شرابمدر سر شك لاله گون
هر طرف بر خون الفلدر در چكلمش گو كسمه
قيلدي غم قدم بو كوب جام شرابم سر نكون
يا هوادن موج اورر بغرمده كي دري اي خون
مدت ايام مي كيفيتن ايلر فزون
پندويرمك كيم آني آندن چيقر مزيبك فسون
نقش شيرين ايله فرهادي مقيد بيستون
آه كيم چكمكنده امداد ايلز بخت زبون
رشته جان ايلدم بيوند تار زلفنه

اي فضولي بن ملامت گوهر ينك گنجيم

ازدهادر كيم ياتر چورمده زنجير جنون

اگر چه ايكنه تك كچدم جهانك جمله وارندن
شهاد عشق اولوب فيض بقا كسب ايلك خوشدر
حباب اشك وآه پر شرر قيلمش بنى فارغ
گورنمز صورت اميد وصلك لوح جانمده
اوزانور رشته طول امل ديدار ذوقيله
سكا در اقتداسي طوف كوي ليلي ايتكمده
هنوز آردمجهدر قيد تعلق زلف تارندن
نه حاصل بيوفا دهر ك حيات مستعارندن
جهانك قصرسيم اندود وكاخ زر نكارندن
مكدر در مكر اول آينه چشم غبارندن
آجلدجه خم اول كاچهره زلف تابدارندن
خس وخاري قوپاراي ناقه مجنون رهكدارندن

فضوليدن ملامت احترازن استين گويا

دكل واقف دل سوزان و چشم اشكبارندن

كورب مهلك بنم چورمده محر عشق طغيان
براقش ايتلر بنه پاره پاره گوكللي اول شوخ
بنم چاك گريبانم گوروب عيب ايلز اولكيم
گوكل غم همدميدر قانن اي گوز مردمي ايچمه
گورك كيم گوشه محراب طوتمش دين قيلور يغما
گوزم مردملري چوقدن قيلور لر دعوي عشقك
قاجوب بر طاغه چيقمش كو هكن قور تارمغه جانن
اولشدر مشك سوب ارباب استحقاقه قربانن
گوروب سرمست چيقدقه آنك چاك گريبانن
بيلور سن قانه قاندر غم سكا قويمز آنك قانن
بوشهر ك ايتمك اولمز فرق كافر دن مسلمانن
نه حاجت ياشلرن صور مق آكارلر نوح طوفانن

﴿ فضولی چکمه یارین اوقلرین هر لحظه یاره مدن ﴾

﴿ سکامی قالدی چکمک هر زمان بریار هجران ﴾

شفالطف ایت بن بیمار لعل نوش خند کدن
سمندک قتلمه سگرتدی اما قور قورم آندن
مراد خاطرک کر مشکل اولمقدراشم اولسون
بیلور دم سنده هم وار اول هوا کیم بنده درای نی
حریص ایلر بنی پندک مذاق عشقه ای ناصح
او یان هم اوله ای بیدرد غافل درمند کدن
که سبقت ایده ناکه توسن عمرم سمند کدن
نه چاره چکمک اولمز خاطر مشکل پسند کدن
دم اورد قجه اگر چقسیدی آتش بند بند کدن
دریغ ایتمه که محظوظم سنک پیوسته پند کدن

﴿ کمند دود آهکدر فضولی چرخ بویتنده ﴾

﴿ عجب صیاد سن کیم کیمسه قور تلمز کمند کدن ﴾

اله آلور یور یجک اول کل رعنا اتکن
دادلر قیلغه اول کافر الندن کیجه لر
بیله دیکم خلک ره اولدم اتکن طوتمق ایچون
شاملر قانلو یاشم موجنه البته دکر
اوله عریان کرک آواره صحرای جنون
رند خلک اولسه دخی درد خم باده اولور
وهم ایدر کیم دوته برعاشق شیدا اتکن
چیقر آهم گوکه تادوته مسیحا اتکن
گوتورر دوشمه قویمز یره عمدا اتکن
هر نیجه کیم گوتورر چرخ معلا اتکن
که تعلق دیکنی طوتمیه قطعا اتکن
نه ایسه قویمز الندن می صهبا اتکن

﴿ کلار آچیلدی فضولی یقه لر چاک ایدوبن ﴾

﴿ کل طوته لم می و محب و بله صحرا اتکن ﴾

صنع معماری یان ساعتده گردون مخزن
گون باتوب یلدز چیقر صناک که کوک دهقانیدر
گوز دوکر اسرافله خوناب لعلن گویا
دوزمک اولمز تیغ بیدادینه شیرین لبلرک
دود آهم چیقمغه آچش کو اکب روزن
کیجه آهم داغیدر گوندن بیغلمش خرمن
کیم جکر طاغنده اول لعلک بولوبدر معدن
گر فلاک فرهادوش طاش ایتسه عشاق تنن

﴿ صبح تک چاک ایت فضولی پیرهن عشق ایچره کیم ﴾

﴿ بیلمیه کسه کربانندن آنک دامن ﴾

گور مشم هر کوز ایچنده اول کل رعنا یوزن
کرچه کافر سن سکا ای بت یتربواجر کیم
برده چشممده نقش جوهر تیغک سنک
گوز یومنجه اشک کاکونم دوتار دنیا یوزن
رغبتک تنخانه دن دوندردی یوز ترسایوزن
موجه بکزر کیم دوتر تحریکله دریا یوزن

اوله ای صحرا نشین غافل دکل هر صو سراب
یادر خساریله اول ماهک گوزم قان یاش دو کر
موج اشک گرم مجنون در دوتن صحرا یوزین
هر گورن ساعتده خورشید جهان آرا یوزین
بونجه هم کو سترمه فقر اهله استغنا یوزین

❖ ای فضولی دود آهم تیره ایلر عالمی ❖

❖ گورمسم بر لحظه اول ماه ملک سیما یوزین ❖

قورتمش غالب اشوق اودی فرهادک کوزی یاشن
بلاد شتده غوغایه قچن بن تک طورر مجنون
که کر آقسیدی لعل ایلردی بیشک بستون طاشن
قچن بن تک دوزر اول یک بیلور هر کسه یولداشن
بو اوده بیرده دوشسه فرق قیلمز قورودن یاشن
بیان عشقه بسدر لوح رخسارنده خون دل
بصیرت اهله ظاهر قیلور هر نقش نقاشن

❖ فضولی باده خواری دوزخی دیر خلق حیرانم ❖

❖ که حق نیچون صالوبدر جنته میخانه او یاشن ❖

کو هکن کند ایلمش بیک تیشه بی برطاغلن
غم یولنده بن قالب کتد یسه مجنون یوق عجب
بن قوپاروب صالمشم بیک طاعنی بر طرناقلن
خسته یه دشوارددر هر هلاک ایتمک صاغلن
قیلمق اولمز سود سوداده یمان اورتاغلن
دوتمک اولمز بویله سیلابک یولن طپراغلن
گوردر اهک ویرمه گوز یاشنه تسکین نوله

❖ روضه کویکده بولمشدر فضولی بر مقام ❖

❖ کیم آکا جنت قوشی یتمز بیک ایل اوچماغلن ❖

کرد رهن ای اشک یودک چشم ترمدن
خونین مژه لر درمی ویا مردم الیله
ترک ادب ایتدک نوله دوشسن نظرمدن
او قلر چکلوب طشره آتلمش جکرمدن
خوناب اولوب البته چیقردیده لرمدن
خاشاک تعلق قوپارر رهگذرمدن
ای عقل قاچوب قور توله کوردرد سرمدن
بر شعله یتز آتش آه سحرمدن
کس مهرکی ای چرخ گونشدن سکا هر صبح

❖ سیاه سرشک ایتدی بنی غرقه فضولی ❖

❖ تا دور جدا قیلدی بت سیمبرمدن ❖

جمع کوکک دور جورندن پریشان اولسون
یرایشی کوک جنبشی رایکله بر دم اولسه
چرخ فرمانکله گزمکدن پشیمان اولسون
یدی اقلیم وطقوز کردون کردان اولسون

بر بنسادر دولتک اولمش پناه خاص وعام
 قیلمسه عالم مراد کجه مدار اولسون خراب
 جز کنور کن دوستلر کانهجه فرمانکده چرخ
 تابع اولسون جمله عالم سنک فرمانکده
 اول بنایارب جهان اولدجه ویران اولسون
 اولسه دوران سنک رایکله دوران اولسون
 حاکم تقدیردن تغییر فرمان اولسون
 جمله عالمه سندن غیری سلطان اولسون

﴿ لحظه لحظه کلشن مدحکده گویا اولسه ﴾

﴿ بلبل نطقی فضولینک خوش الحان اولسون ﴾

طبراقدن کوتور بنی ای اشک لاله کون
 ایل طعنه سندن ایسترم اول کویه کتمیم
 تسکین بولور جگرده حرارت سرشکه
 ای خون دیده کسمه جگرده تعلقک
 برگون بزه سعادت وصل ایتدک نصیب
 اول غمزه خنجرینه بر او عرا تمدک بزی
 باشمدن ایتمه سایه کی کم ای حباب خون
 اوز اختیارم ایله بنی قویمه ای جنون
 سوز دل ایله سینهدده راحت اولور فزون
 مهرک صاوتمه سینهددن ای آتش درون
 بزدن کوتور نحو سنک ای طالع زبون
 کس بزدن آشنالغک ای بخت واژ کون

﴿ ای چرخ قیل فضولینک آهندن احتراز ﴾

﴿ کیم برگون ایتمه یدی طاقیکی سرنکون ﴾

بار محنتدن نهال قامتک خم اولسون
 حاصلم رخسار ولعل و چشم و غمزک اولسه
 گرد راهک غزم گردون ایتدی کیم بو قدر ایله
 التماس ایتدم صبادن توتیا چکدر مکه
 سنک آفت کلدیکن بیلمشدی کیم حقندن ملک
 دیر ایش زاهدکه اولمق عیدر رسوای عشق
 باشمزدن سایه سرو قدک کم اولسون
 عمر بر آن بر زمان بر لحظه بر دم اولسون
 شهره عالم همین عیسی مریم اولسون
 آغلمه ای کوز غبار در گهی نم اولسون
 التماس ایلردی کیم عالمده آدم اولسون
 بوسوزی فاش ایتسون رسوای عالم اولسون

﴿ ای فضولی ذوق درد عشقه نقصان حیفدر ﴾

﴿ احتیاط ایت پنبه داغنده مرهم اولسون ﴾

نون حرفیله زیرده مندرج بولنان درت غزل بی بدل
 مطبوع و غیر مطبوع بشقه دیوانلرده بولنیوب بر قدیم یازمه
 ومعتبر نسخده لدی المقابله کوزه ایلشوب عدم
 درجی منافی شیوه انصاف اولدیغندن

اشبو محله درج

اولندی

نوله زاهد بیلسه کفر زلفک ایمان اولدیغن
بن اگر عاشق اولوب دین ویرمیدم غارته
قبل ثواب ای گوزتو کوب قان واقف ایت عالمی
عشقی آسان بیلوب اولدم اسیری طفلکن
شمدی گور مشر میدر کافر مسلمان اولدیغن
کیم بیلوردی عشق ملکن کافرستان اولدیغن
میل ایدنلر عشقه بیلسونلر جگر قان اولدیغن
بیلمدم گندجکه بر آشوب دوران اولدیغن
ای فضولی خوبلر وصلینه ایلرسن هوس
گویا بیلزمیسک وصلی ایچره هجران اولدیغن

(۲)

بره دوشمز هر نه اوق کیم آتسه اول ابرو کان
عشق ناموسی بن و مجنونه دوشمز لاجرم
یوق ره عشق کده بر منزل یاشم گردانه
کام نمکندر اوزون عمریله زلفکدن ولی
هیچ کیم سردهان بیلمز اول عیسی لبک
شمع رخسارک نهان دوت چشمه خورشیددن
گون شعاعیله آنک چوق فرقی واری اسمان
غم یوکن چکمه کده بز بن بر زمان اول بر زمان
یول ایتور مشدر ایشی سر کشته گز مکدر همان
بولق اولمز دور رخسار کده خط کدن امان
عالی غوغایه صالمشدر مجرد بیگمان
نور چشم اختر آزا اولمز یمان گوزدن یمان
ای فضولی چکمه سن راه تو کلدن قدم
منزل مقصوده یتمکدر مقرر بن ضمان

(۳)

تاسر شک دیده فرهادی گوردی لاله کون
تا علم قالدردی آه آتشیتم شرم ایدوب
داش بغرلو اولسیدی بیستون فرهاد ایچون
ای گورن بیک داغله صبر وثباتم ایلمه
قوش یواسی صانمه کیم دیوانه مجنون باشنه
تا گورندی صفحه رویکده خطک رشکدن
چشمه لر صونی گوزدن صالیدی کوه بیستون
قیلدی خورشیدک فلک زرین لواسن سر نکون
صویرینه گوزلرندن آقیدردی سیل خون
نسبتم فرهاده کیم بر داغله اولدی زبون
خار و خس جمع ایلمش گرداب دریای جنون
داشه چالیدی آفتابک ساده لوحن چرخ دون
ای فضولی خاک کوی یاره یتدم قاتی خضر
کیم و یروب کامن اولام آب حیاته رهنمون

(۴)

چراغ گوندر یجک آتش نهانمندن
فتیله سن ایدرم مغز استخوانمندن

آچلدی گیرمگه غم جان اوینه روزنلر
اوڤك تصرف ایدوب جسمی قصد جان ایتدی
برایگنه ایتدی بی ضعف رشته اول قاندر
ادای شگر خدنککدر اول صدا که چیقر
اوڤك مصاحبتیه کیچر خوش اوقاتم

﴿ غم نهانی ایلر فضولی ایلره فاش ﴾

﴿ عجب عذابده ام ناله و فغانمدن ﴾

حرف الواو

گور سرشگم شب هجران دیمه کیم قاندر بو
صائمه کیم قانلو دیکن سینه دلوب باش چکمش
کسمه امید گوکل باشنه جز کنمکدن
دمبدم جانی ای دردو بلا انجتمک
نه یاقرسک اوڤك ای آتش دل وصل گونی
کوکل ایستر آله بر بوسر زلفکدن لیک

﴿ دون دیمشدر که فضولی بکا قربان اولسون ﴾

﴿ سکا قربان اولهیم ینه نه احساندر بو ﴾

نهال درددر مجنون یر ایتمش سایه سن آهو
بکازال فلک چکدردی اول موی میان جورن
اولور میل دل افزون آستانک طاشنه هر دم
ترحم قیل بو کولمش قدمه وهم ایله آهمدن
ندر دیدم رخ صافکده عکس مردم چشم
قاشک یایی فراقدن خدنکک کبی اینجلدم

﴿ فضولی آیری دوشدک یاردن صبر ایتمکه یر بوق ﴾

﴿ دوشوب صحرايه افغان ایده لم سن آرو بن آرو ﴾

رمضان اولدی چکوب شاهد می پرده یه رو
بیلدی مطرب که ندر حال کتوردی قوپوزن
بزم قانونی بوزولدی نه ایچون چنکله دف
می ایچون چنک دوتوب تعزیه آچدی گیسو
بزمندن چکدی ایاغنی صراحی و سبو
بغلیوب ایتیه لر حاکم ایشیکنده غلو

رمضان آئی کرک آچله جنت قیوسی
فتح میخانه ایچون اوقیهلم فاتحه لر
آفتاب قدح ایتمز رمضان آئی طلوع
انتظارمی کلگون ایله بیرام آینه
نه روا کیم اوله میخانه قیوسی بغلو
اوله کیم یوزمزه آچیله بر بغلو قیو
نه بلادر بزه یارب نه قره گوندربو
باقه باقه اینه جکدر گوزومزه قره صو

﴿ رمضان اولدی بودر وهمی فضولینک کیم ﴾

﴿ نیچه گون ایچمیه می زهد ایله ناگه دوته خو ﴾

کرچق سیدی دردک جسمدن دیردمکه جاندر بو
دمادم خوبلر جوریه آرتر لذتی عشق
خدنکی سایه سنده خوش کچور اوقاتکی ای دل
دوتشدم آتش دلدن جکر قانیله غرق اولدم
جهانه قدک اوزره کا کلکدن فتنه لردوشمش
دیدیلر یخبرلر باغ جنت کویکه بکزر
فضولی قیلدی فریاد و فغانم تیره گردونی
نه حاجت دردیک یکدر دیمک جانندن عیاندر بو
یماندر بو که تحقیق ایتمدین دیرلر یماندر بو
که کلزار حیاتک زینتی سر و رواندر بو
اگرچه بر شراره اوددر اول بر قطره قاندر بو
قیامت ابتداسی فتنه آخر زماندر بو
خبر ویردی بکا آندن کلان آدم یلاندر بو
هنوز اول ماه صور مز کیم نه فریاد و فغاندر بو

﴿ حرف الهاء ﴾

عاشق اولدم یینه بر تازه کل رعنايه
لت اوروب قالب فرسوده می که حبس قیلور
گوزیمک قانی ایله سینه می آل ایتم کیم
بو بر ایشدر که بنی ایگنه کبی اینجلدوب
ایاغن باغلمش آواره لک صنعتله
لحت لحت اولمش ایگن غمزه درفشینی چکوب
که سالور ایل ایله هر دم بنی یوز غوغایه
که سراسیمه و عریان براقور صحرايه
آلت صنعت اوله اول بت بی پروایه
سالور ایپلک کبی هر دم بر اوزون سودایه
یوق نهایت سر کوبنده گزن شیدایه
چاره ساز اولدی بر دم بن غم فرسایه

﴿ یقه چاک ایدنی بشمق کبی سالور ایاغه ﴾

﴿ ای فضولی باق آنک ایتدیکی استغنايه ﴾

اولسیدی بنده کی غم فرهاد مبتلاده
ویرسیدی آه مجنون فریادمک صداسن
فرهاده ذوق صورت مجنونه سیر صحرا
اشک روانه ایل جمع اولدی وار امیدم
بر آهله ویرردی بیک بیستونی باده
قوشمی قرار ایدردی باشنده کی یواده
بر راحت ایچره هر کس انجق بنم بلادیه
کیم اوله واره واره جمعیت زیادیه

که غمزن ایچمک ایستر قانیی کاه چشمک
سرورلک ایسترایسک افتاده لک شعارایت
قورقم بودرکه ناگه قانلر اوله آراد
کیم دوشمدین ایاغه چیقمدی باشه باد

﴿گر گورممک دیلر سک رسم جفا فضولی﴾

﴿اوله وفایه طالب دنیای بیوفاده﴾

ایستدم مرهم او قدن جگرم یاره سنه
بر بریله چکشور گرد رهکچون مژملر
چکمزا ولدی کوکل او قلیوکن اول سرومکر
قتی کوز یاشی کبی اهل نظر کیم یوریوب
هر طرف اشکرمدر کورینن یاغلوب
بیلمدم کیم نظر اهل نسق اکسلدر
آندی بیک اوق که دگر هر بری برپاره سنه
کور نه قانلر دوشه جکدر بولرک آره سنه
چکرک آته اوقک رحم ایده بیچاره سنه
برایچم صو ویره دشت غمک آواره سنه
کلدی صو خلقی سرشگم سوی نظاره سنه
غضب ایلر نظر ایتسم مه رخساره سنه

﴿ای فضولی جگرم قاتی قویمز دوکوله﴾

﴿جان فدا اول صنمک غمزه خونخواره سنه﴾

باغه گیر بلبله عرض کل رخسار ایله
باغ شاهدلرینه زلفله چشمک گوستر
غنچه به لاف لطافتده اغز آچدرمه
سروه آزادلق اسمیله یاراشمز یوریمک
دار دنیایی کوکل جهدایدوبن ترک ایده گور
ای جکر زخمی اغز آچه خدنکین گوریجک
یوق کلک عرضی بلبل کوزینه خار ایله
سنبلی درهم ایدوب ترکیسی بیمار ایله
لحظه لحظه آنی شرمندۀ کفتار ایله
آنی بر شیوۀ رفتارۀ کرفتار ایله
خواب غفلتده ایکن کندیکی بیدار ایله
یتنه راز نهانم یتراظهار ایله

﴿کس فضولی طمعک غیر تمنالردن﴾

﴿قانده اولسک طلب دولت دیدار ایله﴾

ایوب آهویه دوشدی مشک تک منجون بیابانه
چکر کافر کوزک مردم جکردن غمزه پیکانک
بلا ناوکاری سانجلمسونمی بغرمه مردم
اوقن کلدکجه سینه مدن صدالردر چیقن بیلمن
صدای ناووک چیقدجه دل خرم اولور کویا
بویانوب قانه اولمش پاره پاره کللر اعضاسی
نوله چکسن آنی زنجیر زلف غنبر افشانه
نه گوجدر بونه ویردی آله بیلمز برمسلمانه
دولاشور شانه تک هر لحظه اول زلف پریشانه
دل ایلر ناله یاپیکان دگر سینه مده پیکانه
بوزندان بلادن چیقمغه رخصت ویررجانه
مکر خنچر چکوب سن سروتک چیقدک کلاستانه

﴿ ملامت اودینه یاندک فضولی چیق بوعلمدن ﴾

﴿ ترجم قیل روا کورمه که عالم اودنه یانه ﴾

ای دل سرگشته وشکسته واله	صل وسلم علی النبی وآله
نعت نیسدر کمال عقل نشانی	فات بما شاع من صفات کماله
داغ فراقینه احتمال نه ممکن	احرقنی نار اشتیاق وصاله
ذکری ایله خوش بچور همیشه زمانک	مفتکرا فی جماله و جلاله
ایله خیال رخن نظرده تصور	واقبتس النور من شعاع جماله
مرضی و مشکوردر جمیع فعالی	احسن من خصه جمیع خصاله

﴿ تابعی اولمقده در نجات فضولی ﴾

﴿ یسرك الله تابعی لفعاله ﴾

ینبه اول ماه بنم آلدی قرارم بوکیجه	چیقه جقدر فلکه ناله زارم بوکیجه
شمع وش محرم بزم ایلدی اول ماه بنی	یاناجق آتش هجره ینبه وارم بوکیجه
باره باره جکرم ایتر ینبه نذر اولسون	اوله سرکویه اگر دوشسه گذارم بوکیجه
صبحه صالادی بوکیجه شمع کبی قتلیمی هجر	اوله کیم صبح کلنجه کله یارم بوکیجه

﴿ وار ایدی صبح وصالینه فضولی امید ﴾

﴿ چیقمسه حسرتیله جان فکارم بوکیجه ﴾

نهال سروردر قدک قاشک نون اول نهال اوزره	مثال نقصه نون خالک اول مشکین هلال اوزره
اولوب حیران کوتور من خط وخال کدن نظر کویا	کوزم مردملریدر نقطه لر اول خط وخال اوزره
خم ایتدک قامتیم کر ترک سر قیلد مسه معذورم	نه عذرم وارا اگر دیر لر سه اولمز نقطه دال اوزره
زالال خون دلدنذر گوزوم پیمانه سی مملو	حباب اوستنده در اول نقطه کیم قورلر زلال اوزره
بازار کوز پرده سینه اشک شرح حال بیلیمز کیم	او قونمز قانیله یازلسه خط اوراق آل اوزره
دمادم کلک مژگانیه طفل مردم چشمم	خط سودای خالک مشق ایدر لوح خیال اوزره

﴿ فضولینک طریق نظمه طبعن مستقیم ایتیش ﴾

﴿ خیال قامتک کیم برالفدر اعتدال اوزره ﴾

مصحف دیمک خطادر اول صفحه جماله	بو بر کتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله
رخساره نقطه اولق رسم خط اولمسیدی	دوشمزدی منزل ایتک رخسارک اوزره حاله
حیران ماه رویک خورشیده مهر صالمر	مشتاق طاق ابروک اکسک بقر هلاله

قوندردی کرد خطك آینه مراده
دوران بکا قلم تك سودا قبوسن آچدی
قفل اوردی عقد زلفك گنجینه وصاله
تاقدیمی غمکدن دوندردی ضعف ناله

✽ رسم وفا فضولی سندن کماله یتش ✽

✽ خوش کامل زمانسن احسنت بوکاله ✽

حذر قیل آم اود کدن جورگی عشاقه آزایله
صنم لر سجده سیدر بزد طاعت تکریم چون زاهد
خس و خاشا کی یقمه شعله سندن احتراز ایله
کیمی کورسک سن اوز دینکده تکلیف نماز ایله
خطن کار خلرک منظور دوت مشق مجاز ایله
یتر بیهوده بن تک آنلره عرض نیاز ایله
اماندر عاشق دیداره بر دم ترک ناز ایله
خرام ایت بر قدم بن خاکساری سرفراز ایله
یولکده انتظار مقدمکله خاک اولان چوقدر

✽ فضولی جانه طابشوردک خیالن شمدی رسواسن ✽

✽ سکا کیم دیرکه هر نا محرمه افشای راز ایله ✽

باتملی قانه اوقك دیده کریان ایچره
بریدر سینه سوزانمه کلخن دیسه لر
برالفدر صانه سن کیم یازیلور قان ایچره
بسکه یاتمشدر اوقك سینه سوزان ایچره
که دکل گیزی غم لعل لبك جان ایچره
حیفدر اولیه ناکه بته مژگان ایچره
عقد شبنم خوش اولور غنچه خندان ایچره
دوره مز باد صبا هیچ کلستان ایچره
آله کور اوقلرنی دیده لرمدن ای دل
چاک گوکلم یاره سندن یراشور پیکانک
قدکه سرو دیمش غنچه لبك طغتندن

✽ ای فضولی کیمه حال دلی شرح ایده یم ✽

✽ یوق بنم کیبی یانن آتش هجران ایچره ✽

عارضك گورسه فلك آتی براقز آیه
لبلرک عکسن آلوب باغه کیرر هر دم صو
ذره ذره قیلوب آتی براقور صحرايه
رشکدن قان ایچورز برک کل حمرايه
که نیچون قارشو دور رسن کبی بی همتایه
که رفیق اولیه سن ماه ملک سیمايه
طوقنور طعنه اوقی قاشک اوچندن یایه
اجی ایتش آتی صفراى حسد صبايه
بولدینی یرده حسد دن گون اورر سایکه تیغ
اوقه پیکان دیکلور غمزک ایچون پیوسته
لعل نابك صفتی شهد مصفادر لبك

✽ یار میلن سکا صالترسه فضولی نه عجب ✽

✽ نیجه میل ایتک اولور سن کبی برر سوايه ✽

صو ویرر هر صبحدم گوزیاشی تیغ آهمه
 شمع رخسارک اودی قیلدی بی آتش پرست
 توتیا تک چشم ارباب نظر در منزل
 غم کیمی اولدرسه قانلرتک قجر بندن بکا
 برفقیرم طور مسک کسه بکا تعظیم ایچون
 غافلیم سر لب جان پرور کدن تا خطک
 کیم دوکم قانن سپهرک صالحه مهن مامه
 چاک سینه مدن تماشایله آتشکاهمه
 گرچه خاک رهگذارم دیده بدخواهمه
 شاه دردم التجا ایلر علو جاممه
 قانده وارسم ای گوزم صوسپ غباراهمه
 قوندر و پدر کرد مرآت دل آکاهمه

❖ ای فضولی یاره دوندردم یوزوم اغیاردن ❖

❖ خصمی چوق گوردم صغندم صدقله اللهمه ❖

یوروتیک عرقی مجلس ایچره باده ایله
 ویررستم سبقن طفل حسنه خطک
 بکا زمان ایله مجنون مقدم اولسه نوله
 قاشک بلاسنه دوشدم فلک غمک چکرک
 قپوکده خم قدمی گز دیروب یورور کوکلم
 بنم مدرس علم جنون قی مجنون
 باشم ایانکه گر دوشسه منعن ایلمزم
 حرامز اده بی قویمک حلال زاده ایله
 قوماک او یوزی قرانی بولوح ساده ایله
 یولنده شاه برابر دکل پیاده ایله
 بوگو جلویایی چکر اولدم اول کباده ایله
 ایمکدر یوگورر هر طرف قلاده ایله
 که بر مراد اوله دوردمه استفاده ایله
 نه ایلدی بکاتم وار بر اوفتاده ایله

❖ بی صاغنه فضولی غم ایچره مجنون تک ❖

❖ که بن زیاده ام آندن غم زیاده ایله ❖

❖ اشبو غزل دخی بشقه نسخه لرده بولیموب بریازمه دیواندن استخراج اولمشدر ❖
 رحم ایت ایشته دل درویش چکن آهله
 مهری یوق ماهله آه اثر ایتمز یارب
 قاشلرک طاقه ویرسم دل سوزان نه عجت
 مایل سرو قدک وصله یتز نته کیم
 ساقی بزم جنون نرکس مستکدر کیم
 باقمه ای دیده زنجندانسه محبوبلرک
 که گدا آهی اثر ایلر اولور شاهله
 ویرر انصاف بومهری یوق اولان ماهله
 رسمدر آصیله قسدیل نظر کاهله
 بخت شایسته دکل همتی کوتاهله
 ایچرور باده غفلت دل آکاهله
 گز مه غافل حذرایت دوشمیه سین چاهله

❖ ای فضولی ورع اهلی ره مسجد دوشمش ❖

❖ سن ره میکده دوت اویمه بوگمراهله ❖

ای وجودک اثری خلقت اشیا سبی نبی اول وقت که بالفعل کر کمزدی نبی

سید ابطحی و مکی و امی وزکی
سبقت ذاتله ایوان رسالت صدری
عزم چرخ ایتدی مسیحا که بوله معراجک
انبیادن کیمه سن تک بومیسردر کیم
خلف معتبر آدم و حوا سنسن
هاشمی ومدتی وقرشی و عربی
شرف اصلله فهرست رسل منتخبی
یتدی منزل مقصوده طریق طلبی
آدمه وجه مباهات اوله عزو نسبی
جعل الله فداء لك امی وابی

(یابی قیلمه فضولینی قابو کدن محروم)

(عفو قیل وارایسه درگاهده ترك ادبی)

ای وجود کاملک اسرار حکمت مصدری
مظهري هر حکمتک سن سنکه کالک قدرتن
اختری مسعود اولن اولدر که طبع پاککک
جوهری معیوب اولن ناقص بنم کیم متصل
دفتر اعمالک خطی خطا دندر سیاه
محشری اشکم ویرر سیلابه کر روز جزا
مصدر ذاتک اولان اشیا صفاتک مظهري
صفحه افلاک نقش ایتمش خطوط اختری
قابل فیض اوله نطقندن صفای جوهری
ساده در خطک خیالندن ضمیرم دفتری
قان دو کر چشم خیال ایتدکجه هول محشری
اولسه مقبول درگاهم سرشکم کوهری

(کوهریدر عشق بحرینک فضولی آب چشم)

(لیک بر کوهر که لطف حق اکادر مشتری)

ای خوش اول کونلر که رخسارک بکامنظورایدی
قرب شوقی عافیت بخش تن بیمار ایدی
عزتم شمع منور طالع عزمی قوی
دامن اقباله کرد تعرض یتیموب
آدم ایدم قرب درگاهکده بولشدم قبول
بخت مطلوبم میسر قیلمه محکوم اولوب
هر دعا قیلسم توقف سزا لوردی مستجاب
هجر و همندن یتور مزدم کدورت کوکله
چشم امیدم چراغ وصلدن بر نور ایدی
وصل ذوقی راحت افزای دل مهجور ایدی
دو اتم حکمی روان عیشم اوی معمور ایدی
چشم حاسد چهره جمعیتندن دور ایدی
منزل جنت میم کوثر انیسم حور ایدی
دهر اسبابم مهیا قیلغه مأمور ایدی
هر تمنا ایلمم اهمالسر مقدور ایدی
کر چه دورانک مخالف جنبشی مشهور ایدی

(نوله گر صالحه فضولینی غم هجرانه چرخ)

(وصل ایامنده اول غافل ایدی مغرور ایدی)

براقدی خا که حسنک آفتاب عالم آرای
ایکی کوزدن روان ایتمش سرشکم قامتک شوقی
کو توردی یر یوزندن معجز لعلک مسیحایی
عصای معجزی گور کیم ایکی بولمش بودریایی

بو کولمش قدمی قور تاره گور قلاب زلفکدن
رخک اوزره خم ابروکی گورمک ایسترم اما
شراب نابه لطف آیت محاسب چوق قهر ایلله باقمه
یدی گوندر اول آیی گورمزم آهم شرار یله

﴿فضولی اشک سلیله پریشان اوله صبر ایلله﴾

﴿آکاهم وار اوله آخردو توب طوررمی دنیایی﴾

خی جانندن اوصاندردی جفادن یار اوصانتمزی
قوبیمارنه جانان دوا ی درد ایدر احسان
شب هجران یانتر جانم دو کر قان چشم گریانم
کل رخسار که قارشو گوزمدن قانلو آقار صو
غم پنهان دو تردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
دکادم بن سکامائل سن ایتدک عقلی زائل

﴿فضولی رند شیدادر همیشه خلقه رسوا در﴾

﴿صورك کیم بونه سودادر بوسودادن اوصانتمزی﴾

کتدی الدن صنمک کا کل مشک افشانی
اوله معتاد اولوبن آتش هجران ایلله کیم
گوکده آهم یلی سوندردی چراغن گونشک
گوز بیاضینه چکر لعللرک صورتی
چیقدی جان کسه یه اظهار ایده بیلیم دردم
ای ستم طاشنی بیدردلره ضایع ایدن

﴿و برسه جان یتیمه جانانه فضولی نه عجب﴾

﴿هرکشی کیم سور اوزجانی ایچون جانانی﴾

فارغ ایتدی مهرک اوزکه مه لقالردن خی
کو کلم آلدک کوستروب یوز لطف منت جانمه
وامق وفرهاد تک رسوایه قیلماک نسبتیم
عشوه و ناز ایلله رفع ایتدک غم و اندوهی
قیل تکلم زلفک اندوهنی کوکلدن چیقار

حرز ایش عشقک سنک صاقلار بلالردن خی
ایلدک مستغنی اوزکه دلربالردن خی
بر فقیرم صانمکز اول خود نما لردن خی
سحر ایلله بیگانه قیلدک آشنالردن خی
برفسون ایلله خلاص ایت اژدرهالردن خی

غایت زهد و ورع زاهد وصال حورایسه و جبهی یوق منع ایلمک حوری لقارلدن بی

﴿هر جفا قیلسن فضولی تک شکایت قیلیمز﴾

﴿عشق اطوارنده صائمک بیوقالردن بی﴾

چهره زردمده کورهمدم سرشک آلی
تا که سروم باصه باشم اوزره کاهی بر قدم
ای فلک یوقدر لباس فقردن عارم بنم
ای خوش اول کیم عشق حرفن بردخی تکرار ایدم
هیچ کس یوقدر که ناله مدن شکایت ایلمز
نیتم اولدر که رخسارک کوروب جانم ویرم
اول کل رعنایه بورنک ایله بیلدر حاملی
ای مصور رهگذاری اوزره چک تمثالی
اطلسکدن بیلیمشم اوستون محقر شالمی
حشر دیواننده کورکچ نامه اعمالی
شکر کیم عرض ایلین چوقدر سکا احوالی
مصحف رخسار ایله قیلغل مبارک فالی

﴿صبح و شام اول قبله ابرو برابر در بکا﴾

﴿ای فضولی تگری گوزدن صاقلسون اقبالمی﴾

یار قیلیمزه بکا جور و جفادن غیری
ای دین غیره کوکل و برمه قنی بنده کوکل
قیلیدی مجنون کبی چوقلار هوس عشق ولی
مشک چین زلفک ایله ایلسه دعوی نه عجب
لبنه چشمه حیوان دیمزم کیم لبنک
هیچ کیم بیلمدی تحقیق ایله آغزک سرین
بن اکا ایلمزم مهرو وفادن غیری
سر زلفنده اولن بخت قرادن غیری
دویمدی درده بن بی سرپادن غیری
نه اولور یوزی قراقولده خطادن غیری
وار برجانه یرار فیضی بقادن غیری
سر غیبی نه بیلور کسه خدادن غیری

﴿ای فضولی بزه تقدیر غم ایتش روزی﴾

﴿قبله لم صبر ندر چاره رضادن غیری﴾

بیقیدی ساقی بر ایاغیله بن افکاری
گاه معمور قیلور باده بنی گاه خراب
گون چیقنجه صاچرم گوهر اشک انجم تک
دل یاقرداغ گوزک فکری ایله هجر کونی
یوق اوزندن خبری کیمکه کلور دنیایه
بزه چون قدر بولمزم چیهلم دنیادن
بر تپوک ایلدی ویران بوکهن دیواری
گوریکز گاه یاپوب گاه ییقن معماری
کیجه لر یادمه کلدجه مه رخساری
بوچراغیله می صاقلر کیجه لر بیماری
بزمندن طشره قومز پیر مغان هشیاری
مشتی یوق نیجه بر بکلیه لم بازاری

﴿قید اسلام فضولی سکا بر آقندر﴾

﴿بر حصار ایده کور آندن اوزیکه زناری﴾

ترشح قبرمك طاشندن ايتمش چشممك ياشي
نه زيباسن كه صورت باغله ز تصوير رخسارك
نوله گرداب غم ديرسه دل سرگشته دنيايه
سهر پر كواكبدن دكل درده دوا نممكن
بقاسي نممكن اولمز اولسه گرديوار عمر كده
وير رامواته احيا باده گوياءيم چيقوب هرگون

❖ فضوليني ره عشق كده اشك آل ايدر رسوا ❖

❖ بلادر هر كيمك بر يولده غماز اولسه يولداشي ❖

حاصلم يوق سر كويكده بلادن غيري
ني بزم غم اي ماه نه بولسن يله وير
برده چك چهره مه هجران كوني اي قانلو سرشك
يتدي بيكسلكم اول غايته كيم چورمده
نه يازر كمسه بكا آتش دلدن اوزر كه
بوزمه اي موج گوزم ياشي حبان كه بوسيل

❖ بزم عشق ايجره فضولي نيجه آه ايلميم ❖

❖ نه تمتع بولنور بنده صدادن غيري ❖

حيرت اي بت صورتك كورد كده لال ايلر بني
مهر صالزسك بكارحم ايلمزسن بونجه كيم
ضعف طالع مانع توفيق اولور هر نيجه كيم
بن گدا سن شاهه يار اولق يوق اما نيليم
تير غمزك آتمه كيم باغرم دله قائم دوكر
دهر وقف ايتمش بني نورس جوانلر عشقنه

❖ اي فضولي قيلمزم ترك طريق عشق كيم ❖

❖ بو فضيلت داخل اهل كمال ايلر بني ❖

گوردم اول خورشيد حسنك اختيارم قالمدي
برگون اولمز طلعتك گورمك ميسر آه كيم
باك قيلدي خاطرمدن دهر دون آينه سن

ساينه تك بريده طور ماغه قرارم قالمدي
ذره جه اول كون ياننده اعتبارم قالمدي
اويله محو اولدمكه بر ذره غبارم قالمدي

غم کونی همدلرم غرق اولدیلر کوز یاشنه
روزکارم خوش کچردی آه کیم دوران دونوب
سیلمکه کوز یاشنی بر غمکسارم قالمدی
راه عشق ایچره بکانهجق فنا مقصود ایدی
اولدی احوالم خراب اول روزکارم قالمدی
شکر کیم مقصوده یتدم انتظارم قالمدی

❖ ای فضولی ایل قواغیارم اولدی یار ایچون ❖

❖ سوز دلدن غیری بر دلسوز یارم قالمدی ❖

هر کورن عیب ایتدی آب دیده کریانی
لحظه لحظه خوبلر کوردیمکه دل قصدنده در
ایلدم تحقیق کورمش کسه یوق جانانی
ایچینور نا که مسیحا ایشیدوب افغانمی
ایلمه روشن شب غم کلبه احزانمی
متصل چاک کریسانم دوتر دامانمی
قنی بتدر بیلیمزم ایمانی غارت قیلن
سند ایمان یوق که سن آلدک دیم ایمانی

❖ ای فضولی جانه یتشدم کوکلدن شکر کیم ❖

❖ باغلدم بر دلبره قورتاردم آندن جانمی ❖

جانمک جسممه ذوق اتصالی قالمدی
شکر لله بخت یار اولدی یتوردم تیغکه
آه کیم سنسنز دیرملک احتمالی قالمدی
بویاشمک قلیجه بوینده وبالی قالمدی
ایستدم اول ماهه عرض حال ایدم حیرت بکا
اوילה غالب اولدی کیم برسوز مجالی قالمدی
بیلیمزم حالک خیالن قدده تصویر ایلم
داغدن بر یر تن وجانمده خالی قالمدی
هر کیمی کورد کسه غم افتاده می دوتدک الن
وہ که بندن غیری بر غم یامالی قالمدی
ای خوش اول سر مست کیم کوکلنده ذوق وشوقدن
آخرت اندیشه سی دنیا خیالی قالمدی
آفرین ای جام کیم سیلدک کوکل آینه سن
خاطر پاکمده دنیاتک ملالی قالمدی
زده نسبت یامال قیددر هر کیمکه وار
بزم دهر ایچره حریف لا ابالی قالمدی

❖ کور فضولی عشق طغیان عدم ملکن کوزت ❖

❖ عزم کنج ایت چون هوانک اعتدالی قالمه سی ❖

صانمه کیم بلبل آجر اوچاغه بالی ورنی
کوز ایله یوزم آراستده مژده سد اولدی
کل یاقوب آنی صاوورمش کوکه خاکسترنی
که کوزمدن صوچیقوب یومیه خاک درنی
موج اشکم کوروب ابرویه صالور چین نه عجب
که صوویرمک چیقر اول قلیجک جوهرنی
دوشدی وصف دردندانی آغزدن آغزه
ایشیدوب صالدی بیابانه دکنز کوهرنی

گوز يوزك گورمه قانلاری دو کر آه نوله
قته یی باصه مشرف قیله گوز منظرنی
رشحه جام بزى طوتدی نوله گر ساقی
کلسه قورتاره بزى آله ایاغی ترنی

(اولدی نظاره مزه جمع فضولی اطفال)

(کل دوتلم بوسپاه ایله جنون کشورنی)

تاب سوز سینه دن اکسلمشیدی گوزنمی
هر کوزم بر موجسز دریادر اول دریایا یچون
موی ژولیده مده در جمعیت اصناف غم
هجر واری دیدی وصل ایامی دو که خون دل
آمدن چون اولور ظاهر بر یوشلر ولی
وصل یادیله کوکل سوندرمه آهم آتشن

(ای فضولی قیلدی جانم رشته سن پر پیچ و تاب)

(بر پر یوش دلبرک سودای زلف برخی)

غرق خوناب دل ایتدی دیده کریان بنی
هر طرف یوز غم هلاکم قصدین ایتش تکر یچون
یوق مجالم اوز که کار خساره سنسز باقعه
روز وصل ای دل چکوب بر تیغ منت قوی بکا
غرق خوناب اولدی جسم خاکسارم آه کیم
پنه داغم نهان ایتش سراسر جسمی

(برمه بدمهره ام مائل فضولی یوق عجب)

(قیلسه هریان ذره نسبت چرخ سرگردان بنی)

مرهم قویوب او کر مه سینه مده قانلودای
اویمش جنونه کوکل ابرو که دیرمه نو
قدک غمنده سروک صورماغه ضعف حالن
درتک دیشک سوزنی هر دم ایشتمک ایستر
زلفی سیه صنم لر اولمش سنک اسیرک
کر مشک دیرسه عاشق اول بوی زلفه ساقی

سوندرمه اوزالکله یاندر دیغک چراغی
نه اعتبار آکا کیم سیچمز قرادن آغی
کازاردن کسلمز ایرمقلرک ایاغی
بحرک مدام آنکچون ساحله در قولاغی
عشقکده هر برینک اوز زلفی بونی باغی
تند اوله برقدح ویر تر ایلسون دماغی

﴿ دوران حوادثندن یوق باکمز فضولی ﴾

﴿ دار الامانمز در میخانهلر بوجانی ﴾

قامتک خدمته سروک اکلز باشی	نه بیلور اهل طریقک روشن اول ناشی
اوگنور دیده که حیرانم ازلدن یوزکه	اولدی معلوم بولاقنده که چوقدر یاشی
اشک لعلی ره عشقنده دوتوبدر اتکم	قورقولقدر نیجه صالوب کیده لم یولداشی
یتدی اول غایته ضعفم که چکر تصویرم	هرزمان دائرة حیره بیک نقاشی
محتسب تگری ایچون کل بکاچوق ویرمه عذاب	میل مسجدمی ایدر میکدهلر اوباشی
کسدی بن شیفته دن اهل سلامت یولنی	بسکه اطرافه جمع اولدی ملامت طاشی

(ای فضولی نه بلا اوقلری کیم کلسه بکا)

(سبب اول قاشلری یایک کوزیدر یاقاشی)

خوش کلدی دون اول آیه سرشکم نظاره سی	بویله اولور که عاشقک ایشلر ستاره سی
ای هر مرض علاجه حکم ایلین طیب	بیمار درد عشق اولانک یوقی چاره سی
چیقمق دیلر سفینه تن جنبشیه جان	دریای عشقندن که عدمدر کناره سی
دیرلر که وار وامق وچنون عجب دکل	داغلمش اوله آتش عشقم شراره سی
نولدی کتورمدک اله صد پاره کوکلی	وهم ایلدکی ال کسه بوشیشه پاره سی
سندن همیشه تیر بلادر کلن بکا	بویله اولورمی عاشق ومعشوقک آره سی

(ای سویلین فضولیه عشق ایچره صبرقیل)

(سویله بومرهم ایله کیمک بتدی یاره سی)

محشر کونی کوروم دیرم اول سروقامتی	کر آنده هم کورونمسه کل کور قیامتی
ترک می ایتدک ای کوکل ایام کل کلور	البته بو ایشک چکلور بر ندامتی
چنون که پادشاه وحوش و طیور ایدی	بن تک مسخر ایتدی ملک ملامتی
صحرا نورد ایکن بکا تصویر کوهکن	اوکرتدی شهر عشقده رسم اقامتی
سنگ ملامت ایله چکک چورمه حصار	اشکم قنایه ویرمسون اهل سلامتی
زاهد چوق ایتمه طعنه می افتاده سینه کیم	چوقلاری ییقدی پیر مغانک کرامتی

(غم ظلمتنده بولغه دردو بلانی)

(بسدر فضولی آتش آهم علامتی)

رواجن نقد پیکانکه بولش حسن بازاری
مکر دور رخک خطن چکر کل صفحه سی اوزره
چکر بیک دائره چور مده حرز ایچون سر شکمدن
چکر نام فلکدن خم قدیمی جنگه بنکرتک
یکی آیدن یوزوک سطحنده بیک قالب دزوب بوزمش
صنملر خدمتن طاعت بیلن رنداجر سز قالمز

﴿ فضولینک دهانک حسرتی بر درده صالمش کیم ﴾

﴿ نه پنهان ایتکی ممکندر اول دردک نه اظهاری ﴾

ای هر تکلم خط سبزک حکائی
ایرمش صیح نقل ایله ارواح قدسدن
دل کشورینی غارت ایدر لر دی خوبلر
بیلم طریق عشق خطرنا کدر ولی
قدرن هلاکم دوشه بیلمن ایانکه
بن کیم سنی گورنده کیدر الدن اختیار

﴿ شکر ایت فضولی اتمه فغان یار قیلسه جور ﴾

﴿ کیم اهل عشقه جور در آنک عنایتی ﴾

لک عکسی گوزوم یاشینی می تک لاله گون ایتدی
اوزین نسبت قیلوردی زلفکه زنجیر هر ساعت
آنک تک کیم پریشانلق ضیاسن آرتور شمعک
مژه ک خنچر لرن گو کلم باصر بغیرینه وهم ایتمز
بقای صورت شیرین ایچون توفیق معماری
سکا عکسک مقابل طور ذبیحون لاف حسن ایلر

﴿ فضولیدن ثبات و صبر وجور و قهر آز ایسته ﴾

﴿ کیم اول بیچاره بی درد و غمک یحد زبون ایتدی ﴾

ای کوز اول ترکس خونخواره نگاه اتمه دخی
ای کوزوم یاشی بوسر کشته لکک ترکن قیل
ای کوکل عمر می ویردک یله عاشقلغ ایله
روز کارم غم هجر یله سیاه اتمه دخی
سر وقامتله قطع سر راه اتمه دخی
باقه هر غنچه لب و کلر خه آه اتمه دخی

باقه ای جان خط رخسار نه محبوب لبرك
قیلمه ای عشق بکا عرضه پری چهره لری
کوتور ای نفس هوا وهوسك عالم دن
هرزه هرزه طلب رفعت جاه ایتمه دخی

✽ ای فضولی می و محبوب مذاقن ترك ایت ✽

✽ اوزکی عاصی درگاه آله ایتمه دخی ✽

کوکل یتدی اجل ذوق رخ دلدار یتز می
یتوردی باشکی گردون ایاغه بار مختدن
سکا یتدی اجل پیمانه سن نوش ایتمه نوبت
یتراودی قولاغه بانك رحلت دهر باغنده
یتر جمع ایتمه بار معصیت تغیر اطوار ایت
هدایت منزله یتدیلر سعی ایله اقرانك
فضولی صانمه یتك منزل مقصوده مشكلدر
آغردی موی سر سودای زلف یار یتز می
خیال حلقه کیسوی عنبر بار یتز می
هوای چشم مست و غمزه خونخوار یتز می
نه دور مش سن تماشای کل رخسار یتز می
حیا قیل یوقیدر انصافك اولکیم وار یتز می
ضالالت ایچره سن قالدك سکا اول عار یتز می
طوتن دامن شرع احمد مختار یتز می

اشبو غزل دخی بشقه نسخه لرده بولمیبوب
اوله شیرین لبرك آشفته حال ایلر بی
بر کوکل ایرمز دهانك رمز نه هیچ وجهله
کرد باد دشت غم تك ای کوکل هر لحظه آه
نیجه عرض ایدم نكاره حال زارم بیلزم
اشبو غزل دخی بشقه نسخه لرده بولمیبوب
اوله شیرین لبرك آشفته حال ایلر بی
بر کوکل ایرمز دهانك رمز نه هیچ وجهله
کرد باد دشت غم تك ای کوکل هر لحظه آه
نیجه عرض ایدم نكاره حال زارم بیلزم

✽ اوله اینجلم خیال تار زلفندن آنك ✽

✽ ای فضولی هر کورن بر مو خیال ایلر بی ✽

✽ ترجیع بند ✽

بن کیمیم بر بیکس و یچاره بی خاتمان
نملو اشکمدن زمین عملو اونمندن آسمان
تیر آهم یخطا تأثیر نالم بیکمان
قنده برغم ایتسه بندن ایستسونلر بن ضمان
چیقمدی کوکلدن اندوه و غم و محنت همان
طالع آشفته اقبالم نکون بختم یمان
آه نالم ناوکی پیوسته خم قدم کان
متصل غمخانه سینه مده یوز غم میهمان
یوق بکا دام بلاو قید مختدن امان
ای بنم جانم سن و کوکلم سنکله شادمان

✽ سنسز اولن آرو مختدن بلادن بر زمان ✽

✽ الامان هجران بلا و مختندن الامان ✽

فارغ ایدم جمله عالم‌دن بی‌لور عالم بی
قوی‌مدی دوران چرخ اوزحاله خرم بی
شمدی مجنون‌دن ره عشق ایچره صنمک کم بی
عشق ناکه اولدی پیداطودی مستحکم بی
سن که محرمسن صباالله آکوب هر دم بی

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن برزمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

بلبل زارم کل رخسار آلكدن جدا
دیرایدم صبرایلم اولسم جمالکدن جدا
تیره اولدی روزگارم زلف و خالکدن جدا
چیقدی جان ناتوان شیرین زلالکدن جدا
موتک اینجادی تنم نازک نهالکدن جدا

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن برزمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

سینه چاک و دیده نمناک و بدن افکار در
بن بوغم ایچره که دفعن ایلمک دشوار در
سویلدم درد دلیمی بیلدی اولکیم یار در
داخی اظهار ایلمن نه حاجت تکرار در
جانه یتکج بنده تا کیم قوت گفتار در

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن برزمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

عاقبت آهم بنم اول ماهه تأثیر ایتسه
یار حال زاره بر فکر تدبیر ایتسه
اول جوان نازنین میلی بی پیر ایتسه
یار یار اولمز کوکل عشاقله پیر ایتسه
عاشقک قصدنه یوزنیرنک و تزویر ایتسه

بونجه افسونم پریش یاری تسخیر ایتسه
بی‌وفالقی رسمنی کلدجکه تغیر ایتسه
دوتارم بریار صادق عمر تقصیر ایتسه
زلفنی عاشقک بویته زنجیر ایتسه
کورمین ساعتده یوزعذریله تقریر ایتسه

سنسز اولن آبرو محنتدن بلادن برزمان

الايمان هجران بلا ومحنتندن الامان

فقر و ذلت ای فضولی عز و جاهمدر بنم	شیوه مهر و محبت رسم و راهمدر بنم
دردمی ثابت قیلن عشاقه آهمدر بنم	آه بو دعویده بر عادل گواهمدر بنم
گرچه غم مقصودی قتل بیکناهمدر بنم	غم دکل چون کنج میخانه پناهمدر بنم
درکه پیر مغان امید کاهمدر بنم	بن آنک بر چاگری اول پادشاهمدر بنم
ای که هر جرم اولسه لطفک عذر خواهمدر بنم	آیران سندن بنی بخت سیاهمدر بنم

سنسز اولن آبرو محنتدن بلادن برزمان

الايمان هجران بلا ومحنتندن الامان

ترجیع بند

کتور ساقی قدح کیم نو بهار عالم آرادر	زمین سبز و هوا جان بخش و گلشن راحت افزادر
پیشان اوله کیم کلبرک تک حالا بوکلشنده	نشاط عیش ایچون اسباب جمعیت مهیادر
آچلدی لاله گولدی غنچه کلدی عشرت ایامی	زبان حال سبزه عشرت ایماسینه گویادر
گور او ز حالیکه هم چکمه غم ماضی و مستقبل	که حالی موسم کلکشت و دور جام صهبادر
سحر کلزاره گیر بالله بو موسملرده کیم هر دم	تماشا قیل کلک دیوانه کیم خوش تماشادر

آچلدی غنچه طوماری و معلوم اولدی مضمونی

بودر کیم فوت قلمساک موسم کل جام کلگونی

کتور ساقی قدح بلکل تعلل فوت فرصتدر	بو فرصت وارا یکن فوت ایتمه کیم فرصت غنیمتدر
زمینه کیف یحیی الارض یازمش خامه سبزه	نظر قیل کیم بوهم آثار رحمتدن بر آیتدر
چودیر لر جنت ایچره آتش اولمز بو عجبدر کیم	کلستان آتشین کل برله رشک باغ جنتدر
جهانی رشک کلزار خلیل ایدن بهار اولوب	بو فیض بزم ابراهیم خان پاک سیرتدر
آنک یاننده کیم کلبرک کلزار معانیدر	آنک بزمنده کیم سر و روان باغ یهجتدر

آچلدی غنچه طوماری و معلوم اولدی مضمونی

بودر کیم فوت قلمساک موسم کل جام کلگونی

کتور ساقی قدح اولد کسه حال دهر دن آگه	که دوران اوزره در پیوسته صبح و شام و سال و مه
خزاندن قور تیلوب کلزار بزمنده اولان بلبل	چراغ کل یاقوب خلوت سرای و صله بولش ره
کل آچمش خوان وصلن بلبله تکلف ایدر هر دم	که گر مهمان ایسک خوان خلیل اللهه بسم الله

جهانده دون مکدر خاطر ایدم فال فتح ایچون بوکون کلزاره گیردم کل کتبان آچغه ناگه

✽ آچلادی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ✽

✽ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونئی ✽

کتور ساقی قدح کیم عیش خوشدر کل زماننده زمان فوت ایتمه دهرک غصه سودوزیاننده

قماری تحتها الانهار او قور کلزار وصفنده عنادل هذه جنات او قور کلزار شاننده

صبا غنچه دهان پرزر ایتمه هیچ عیب اولمز که مدح خان خاقان قدردر غنچه دهاننده

هوا سبزه زبان تر اگر قیلسه یریدر کیم ثنای خان خیر انجامدر سبزه زباننده

قدح طوتمقدن اکراه ایتمزم تا کیم ایشتم بن سحر بلبل دلندن کل قتنده غنچه یاننده

✽ آچلادی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ✽

✽ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونئی ✽

کتور ساقی قدح کیم باغ وصحرالاله زار اولدی عجب فصل خجسته موسم وخوش روزگار اولدی

شکوفه برگی طیراغ اوزره سیمین خشتلدر کیم اساس عیش خلق اول خشتلردن استوار اولدی

جکرقانی گبی کیتمشدی گوزدن نازه کل شکلی ینسه داغ دل اهل وفاتک آشکار اولدی

چیقاردی سبزه وکل خاکدن چوق لعل وفیروزه ولی یوزشکر کیم جان خاک پایینه نثار اولدی

فضولی گر خزان وقتنده اولدک متقی حالا می ایچ کیم موسم کل کلدی ایام بهار اولدی

✽ آچلادی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ✽

✽ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونئی ✽

✽ ترجیع بند مسدس ✽

بنم که قافله سالار کاروان غم مسافر ره صحرای محنت والم

حقیر باقمه بکا کسه دن صاغنه کم فقیر پادشه آسا گدای محتشم

✽ سرشک تخت رواندر بکا وآه علم ✽

✽ جفا وجور ملازم بلا ودرد حشم ✽

نه ملک ومال بکا چرخ ویرسه ممنونم نه ملک ومال دن آواره قیلسه محزونم

اگرچه مفلس پست ومحققر ودونم دمامد او یله خیال ایلمکه قارونم

✽ گوکلده نقد وفا کنجی لیک پنهانی ✽

✽ گوزوم خزانه لعل وگهر ولی فانی ✽

حسود صورت احواله نظر قیلمز جفا قیلور بن بیچاره به حذر قیلمز
 سانور که ناله وزارم آکا اثر قیلمز آئی مرور ایله عالمده دریدر قیلمز

﴿ زمانه ایچره مجربدر انتقام زمان ﴾

﴿ همیشه یخشیه یخشی ویریمانه یمان ﴾

خوشم که خامه تقدیر ایزد متعال وجود لوحه تصویر ایدنده صورت حال
 رقم قیلوب اگر ادباردر اگر اقبال اولور تغیر آکا غیردن بر امر محال

﴿ سعادت ازلی قابل زوال اولمز ﴾

﴿ کونش یراوسته کردوشسه پایمال اولمز ﴾

عزیز حق حسد دشمن ایله اولمز خوار حسود حیلله سی اقبالی ایلمز ادبار
 اگرچه کلبه کاهی خزاندن آفت وار تدارک ایلر آکا عافیت نسیم بهار

﴿ غرض که هرکیم اولورسه ازله دولتمند ﴾

﴿ محالدر ینه آناز دولتینه کزند ﴾

اگرچه برنیچه کون اقتضای عالم دون جهانده ایلدی اقبال رایتنی نکون
 زمانه صورت احوال ایتدی دیگرگون وفا خطینه قلم چکدی چرخ بوقلمون

﴿ کنون زمانه اول احوالدن پشیاندر ﴾

﴿ اگرچه کافر ایدی حالیا مسلماندر ﴾

فضولی ایلدیکک عهدکه وفا قلغل یتر شکایت ایدوب ترک ماجرا قلغل
 وجودکی هدف ناوک بلا قلغل قمو جفالره صبر ایلوب دعا قلغل

﴿ کیم اوله دوست رضایی همین سکا حاصل ﴾

﴿ رضای دوستدر انجق تمتع ای غافل ﴾

﴿ مسدس ﴾

دون سایه صالیدی باشمه برسر و سر بلند کیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
 گفتاره کلدی تا که آچوب لعل نوشخند بر بسته کوردم آنده دوکر ریزه ریزه قد

﴿ صوردم مکر بودرج دهندر دیدم دیدی ﴾

﴿ یوخ یوخ دوا ی درد نهانکدر در سنک ﴾

اکمش هلال اوسته طرف کلاهی چوق دلشکسته نک کو که یتورمش آهنی
 زلفن داغندی کیزلدی ابرایچره ماهنی کوردم یوزنده حلقه زلف سیاهنی

❖ اول پیچ وتابی چوق نه رسندر دیدم دیدی ❖

❖ دور رخنده رشته جانکدرر سنک ❖

ویرمش فروغ شمع دخی گون چراغنه سالمش شکست سرو قدی کل بوداغنه

دون سرو تک باصنده قدم گوز بلاغنه بر نیچه خاردن الم ایرمش ایاغنه

❖ کل برگنه باتن نه دیکندر دیدم دیدی ❖

❖ مژگان چشم اشک فشانکدرر سنک ❖

سیریه صالیدی باغه گذر اول سمن عذار انواع زیب زینت ایله فصل نوبهار

دوکش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار یاقش ایاغنه ینه کلبرک تک نککار

❖ نسرينه رنگ لاله نذندر دیدم دیدی ❖

❖ غمزه خدنگی دوکدیگی فانکدرر سنک ❖

سیل سرشکم اولدی روان خاک کوینه جان واله اولدی لعل لب وگفتگوینه

دل دوشدی دام سلسله مشکبوینه اول لحظه کیم صاتشدی کوزوم زلف وروینه

❖ عقرب مه منیره وطنسدر دیدم دیدی ❖

❖ وهم ایله کیم خطرلو قرانکدرر سنک ❖

دوشمش عذاری اوزره مغنیر سلاسلی آشفته حال ایدوب نیچه بی صبر و بی دلی

عقلی واله ایلدی شکل و شمائل کوز کوردی قامتک دل و جان اولدی مائلی

❖ وه بونه طرفه سرو چندر دیدم دیدی ❖

❖ منظور دیده نکرانکدرر سنک ❖

دون صبحدم که لاله ونسیرین صالوب نقاب کل چهره شدن آلدی صبا پرده و حجاب

کزاره چیقدی سیرایده اول رشک آفتاب شبنم نثار ایتدی گونش لؤلؤ خوشاب

❖ لؤلؤ می یوخسه در عدندر دیدم دیدی ❖

❖ ايسم فضولی اشک روانکدرر سنک ❖

❖ خمس ❖

تاجنور رختن کیوب دوتدم قناملکن وطن اهل تجریدم قبول ایتم قبا و پیرهن

هر قبا و پیرهن کیسم مثال غنچه بن کر سنکچون قیلم چاک ای بت نازک بدن

❖ کوروم اولسون اول قبا اگنمه پیراهن کفن ❖

کرچه سودای سر زلفکده ام زار و ذلیل کچمن اول سودادن اولدجه بکا عمر طویل

صامه ترك ایدم بوسودایی کراولسم بن قیل
 چقمیه سودای زلفک باشند ای مه کریوزایل
 * استخوان کلهم ایچره دوتسه عقربلر وطن *
 غالب اولمش صبحدم شوق کل رویک بکا
 سیر باغ ایتدم که بوی کل ویره تسکین بکا
 کل کوروب یادکله در اشک صاچدم هر بکا
 دوشدی شبنم باغه کل تا کل نثار ایتسون بکا
 * سبز نك هر برگنه بر در تاپشورمش چن *
 دیر ایدم ای دل کتورمه هیچ درد اهلینه شک
 آلدک بند ایدم عاشق سن ایشک آه ایلک
 تا سنی هم صالمیه بر درده دوران فلک
 ای گوکل عشق اهلنه هر دم کولردک شمع تک
 * بن دیمز میدم که بر کون آغلیه سیدر گولن *
 خواه سنجاب ایلسون فرشن فضولی خواه کل
 یارسز عشق اهلنک دکنمسی ممکن دکل
 هجردن مطلق یوقو کورمن گوزا کلنمز کوکل
 نیجه دکلنسون حییک سنسز ای اندامی کل
 * چون باتر جسممه تنده هر توك اولمش بر دیکن *

خمس

وای یوز بیک وای کیم دلداردن آیرلشم
 فتنه چشم وساحر خونخواردن آیرلشم
 بلبل شوریده ام کلزاردن آیرلشم
 کیمسه بیلمز کیم نه نسبت یاردن آیرلشم
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 قدی طوبی لعلی فردوسک شراب کوثری
 خلقی وخوینی ملک صورتده امثال پری
 برج افلاکک سعادتلو شرفلو اختری
 حسن آرا مجموع خوبانک سراسر سروری
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 دوستلر بن ناله و فریاد قیلسم عیب ایشم
 چرخ بدمهرک الدن داد قیلسم عیب ایشم
 غم دیارن دل آرا آباد قیلسم عیب ایشم
 بوبنا برله جهانده آد قیلسم عیب ایشم
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 دوشمشم غمخانه هجرانه زارو دردناک
 پنجه حسرت ایدوب هر دم گریبانیمی چاک
 کونده یوزکز هجر تیغیله اولوردم بن هلاک
 کر دش دوار جورندن بن دلخسته ناک
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 وصل اوموب جور جفا سینی چکر کن جان هنوز
 مهر اوموب شوقده یاتر کن دل سوزان هنوز
 جسم غمناکده وار ایکن غم هجران هنوز
 یتدین پایانه آه وناله وافغان هنوز
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *

ملك وصلى دلبرك گو كرده معمور اولمدين
درد بی درمان هجراندم تتم دور اولمدين
عشق جامندن فضولی مست و مخمور اولمدين
عشق آرا عاشقلم عالمده مشهور اولمدين
﴿ برقدی شمشاد وکل رخساردن آیرلشم ﴾

❦ خمس ❦

ای حریراچره تنك مطلق بلور اچره كلاب
اوله زیبا سنكه یوق نظاره كه عالمده تاب
كو كسك آب روشن اول آب اوزره دو ككدر حباب
وای اكر تزجك چیقوب سر یوب لچك صالسن نقاب
﴿ هیچ شك یوق کیم سنی گور کج اولور عالم خراب ﴾
دل چكوب زرین او تاغك ویردی لعلكندن سراغ
زلفكه همدم طراغ آشفته بن آندن ایراغ
دوتدی اول كفتار ایچون لعل بنا كوشك قولاغ
دیش صالوب هر پیچ و تاب آجده زلفكندن طراغ
﴿ رشته جانمده رشكمدن دوشر یوز پیچ و تاب ﴾
ای یوزی كل گوملكی كلگون دونیدر قمر می
آدم او غلندن سنك تك طوغمز ای كافر قزی
آتشین كسوت کیوب اودلاره یاندر دك بزى
آی وكوندر دور حسنكندن جمالك عاجزی
﴿ کویا آتاك مه تاباندر آتاك آفتاب ﴾

آل ساچق آنگده مشكین صاچ بریشان حالیم
صانمه خلیخالك كبی مهر كدن ای مه خالیم
سیم ساق اوزره قزل خلیخاللر پا مالیم
عارضك دورنده زرین سلسلهك تمثالیم
﴿ غمزك او قندن حزین جانمده یوز بیک اضطراب ﴾
سرمه دن گوزلر قرا اللر خندان لاله رنك
وسمه لوقاشك یشیل توزلوكان غمزك خدنك
هیچ شاهد یوق بورنكیله كه سنسن شوخ و شنك
غمزك وقاشكیه میل ایلر فضولی بید رنك
﴿ قوش عجیدر ایتمك تیرو كاندن اجتناب ﴾

❦ مربع ❦

نیجه بروسوسه عقل ایله غمناك اوله لم
كلك آلاش غمدن چیقالم پاك اوله لم
﴿ نشئه می بوله لم قابل ادراك اوله لم ﴾
﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باك اوله لم ﴾
رنذر بزمنه سرمست سبوتك گیروب
ذوق باغینه گیروب جام کلینی دروبن
﴿ میه دیرلر سه بها عقل متاعن و یروبن ﴾
﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باك اوله لم ﴾

بای بست می صافی اوله لم و درد مثال ویره لم ساقیه جان ایلیم کسب کال
 ﴿ نشه دن بیلیموبن عالم کیفیت حال ﴾
 ﴿ مست و مدھوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾
 می حبابی کبی میخانه ده بر اود و توبن عقد انگور کبی بر آریه باش چاتوبن
 ﴿ آلسه لر دین ایله دنیایی شرابه صاتوبن ﴾
 ﴿ مست و مدھوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾
 باده دن غیری که غم دفعه بر جام یت نقدنی نشه یه هرکیم ویره جک اولسه ایت
 ﴿ ای فضولی روش اهل ریادن نه بتر ﴾
 ﴿ مست و مدھوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾

❦ مربع ❦

پیشان حالک اولدم صورمدک حال پریشانم غمکدن درده دوشدم قیلمدک تدبیر در مانم
 ﴿ نه دیرسن روز کارم بویله می کچسون گرزل جانم ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتو سلطانم ﴾
 اسیر دام عشقک اوله لی سندن وفا گورمن سنی هر قنده گورسم اهل درده آشنا گورمن
 ﴿ وفا و آشنالق رسمی سندن روا گورمن ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتو سلطانم ﴾
 دگر هر دم وفا سز چرخ یابندن بکایک اوق کیمه شرح ایلیم کیم محنت و اندوه و دردم چوق
 ﴿ سکا قالدی مروت سندن اوز که هیچ کسم یوق ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتو سلطانم ﴾
 گوزمدن دمبدم بغرم ازوب یاشم کبی کیمه سنی ترک ایتزم چون بنی سند اخی ترک ایتمه
 ﴿ اماندر ظالم اوله بن کبی مظلومی اینجیمه ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتو سلطانم ﴾
 قتی گوکلک ندن بو ظلمله بیداده راغبدر گوزلار سن کبی اولمز جفا سندن نه و اجبدر
 ﴿ سنک تک نازنینه نازنین ایشلر مناسبدر ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتو سلطانم ﴾
 نظر قیلمز سن اهل درد گوزدن آقیدن سیله یمانقدر ایشک عشاقله یخشی میدر سویله

﴿ كل اللهی سورسك عاشقه جور ايمه لطف ايله ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدم سوديگم دولتو سلطانم ﴾
 فضولى شيوه احسانك ايستر بركدايكدر دیرلجكه سك كويك اولنده خا کيائندر
 ﴿ گرك اولدر گرك قو حکم حکمك رأى رأيكدر ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدم سوديگم دولتو سلطانم ﴾

﴿ مربع ﴾

حاصلم برق حوادندن ملامت داغيدر مسندم كوى ملامتده فنا طپراغيدر
 ﴿ زار گوکم تنده زندان بلا دوتساغيدر ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 دور جورندن تن وجامده راحت قالمدي صورت حاملده آثار فراغت قالمدي
 ﴿ محنت وغم چکمه من بعد طاقت قالمدي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 گوکلك ملکن جفا سيلابي ويران ايلدي بختك حالن هجوم غم پريشان ايلدي
 ﴿ بغرمي انديشه دور فلك قان ايلدي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 انتھاسز جورلر او دلارہ ياندردي بني آجي سوزلر طالتو جانمندن اوصاندردي بني
 ﴿ خلقدن بيهوده افغانم اوتاندردي بني ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 ايستدم بر چاره چوق يلدم يوگر دم هريکا رحم ايدوب برکسه امداد ايتمدي مطلق بکا
 ﴿ چاره سز قالم مروت ايستوب کلدن سکا ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 داده کلدن عدل ديوانينه فريادم ايشت سنکه عادل سن گور افغانم ننددر غورميت
 ﴿ شرح حالم صور مرادم وير الم دوت فکرم ايت ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 گور فضولينک رخ زردنده اشک آلي پرده اديار دوتمش صورت اقبالي
 ﴿ دردمند کدر غيايتلر ايدوب صور حالي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾

المقطعات

حمد یجد دمبدم اول مبدع اشیایه کیم
 که سواد کرد باد قهری خاک تیره یی
 که نظرله قطره باران ابر رحمتی
 میدم مضمر ایلوب کیفیت تغیر حال
 جانم هم البته آندندر بو استعداد کیم
 اوله کیم مقبول اوله عذر گناهم چون بیلور
 خلقت امکان وجود ذاتی ایجاب ایدر
 توتیای دیده خورشید عالمتاب ایدر
 یر یوزنده سبزه پثر مرده یی سیراب ایدر
 سیمبرلر زلفنی جان بویتنه قلاب ایدر
 رغبت محبوبی پروای شراب ناب ایدر
 کیم عمل تکلیفی جمعیت اسباب ایدر

قطعه

چوق تفاخر قیلیمه جمع ماله سن ای خواجه کیم
 بار کاه قربدن جمعیت اسباب و مال
 گرچه نعمت چوق کفایتدر تجاوز قیلیمه کیم
 سیم وزر جمعیتی اهل غرور ایلر سنی
 هر نه مقدار اولسه اول مقدار دور ایلر سنی
 امتلا باربدندن یحضور ایلر سنی

ایضا

اهل کاله جاهل اکر قدر قیلسه
 جاهل طبیعتنده مذاق کال یوق
 الفت همیشه فرعی اولور آشنالغ
 معذوردر ملامتن ایتک روا دکل
 هر نفسه اقتدای طبیعت خطا دکل
 جاهل فضیلت اهلی ایله آشنا دکل

ایضا

ای صفای صورتک قیدن چکن بیلکیم هنوز
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار

قطعه

ای وجود کاملک آینه دار فیض حق
 ای کال رأفتک سرمایه امن و امان
 حسن رأیک آفتاب عالم صدق و صفا
 کلامش بر سن کبی پاکیزه طینت عاله
 مسند نوشیر و اندر بقعه دارالسلام
 جسمدر معنیده برج اولیاسن روح پاک
 سرورا یوز شکر کیم فیض کال رأفتک
 خاص و عام اولمش نوال نعمتکدن بهرمند
 آستانک قبله حاجات ارباب یقین
 وی جمال شوکتک پیرایه دنیا و دین
 خاکپایک منشأ جمعیت روی زمین
 تابنای عالم ایتش نقشبند ماء و طین
 سنسن استحقاقله نوشیر وانه جانشین
 بر نکیندر خطه بغداد سن نقش نگین
 اولیا برجینی ایتش رشک فردوس برین
 آفرین ای شهریار ملک پرور آفرین

بن که برکتر دعا گویم نظر صالدک بکا
ضایع ایکن قدرمی بیلدردک اهل عالمه
ابر لطفک قیلدی خار خشکمی کلبک تر
نعمتک شکری بکا عرض ایتدی اظهار حیات
غم دکل اهل غرض ایلر سه بندن منع خیر
روزکار ایلر بنم مقصودمی حاصل قیلوب
هیچ شک یوق کیم یتیم مقصوده قالمز ناامید
وارامیدم مهر و ماه ایتدکجه دوران اوله سن

ایضا

برده چک عینه ظلمت کبی خلقک دائم
قیلمه خورشید کبی عیب نمالق که فلک
جهد قیل ذاتک اوله مظهر آثار قبول
فضل اولور صائمه سکا منزلت اصل ونسب
عاریتدن اوزکا قیلمه قمر تک زینت

ایضا

ای معلم آلت تزویر در اشراره علم
حیله ایچون علم تعلیمن قیلن مفسد لره
هر نه تزویر ایلر اهل جهان ایلر قبول
مکر اهل علمدر اصل فساد روزکار

ایضا

بخیل قیلمه جمع ایتدیکی درم صرفن
النده کی گهری بذل قیلمه ممسک
دوکنمینجه کواکب گونش طلوع ایتمز
نهال مقصدی سرسبز اولوب ثمر ویرمز
شب غمینیه امل مژده سحر ویرمز
دوکلمینجه شکوفه نهال بر ویرمز

ایضا

ای که اندیشه مال ایلر سراسیمه اولوب
جمع مال ایلدیکک راحت ایچوندر اما
مال چوق ییغمه حذر ایلر عذابندن کیم
دون وگون دهرده آشفته کیچر احوالک
راحتک اکسک اولور هر نیجه آرتر مالک
رنجی آرتر آغر اولدقجه یوکی حمالک

ایضا

بن صبح وشام درد دل سوز ناك ايله
حوت و حمل مداری ايله آسمان دخی
دنیاده یوق فراغتہ امید نیجه کیم

ایضا

علم کسبیلہ پایہ رفعت
عشق ایمش هر نه وار عالمده
آرزوی محال ایمش انجق
علم بر قیل وقال ایمش انجق

ایضا

اولسه مقصود کجه دوران فلک بر نیجه کون
قاتل آبا واجدادك معاف ایتمز سنی
اولمه مغرور ای که حال دهر روشندر سکا
اومه آندن دوستلق رسمی که دشمندر سکا

ایضا

کلك ای اهل حقیقت چیقہلم دنیادن
فکر گرمیت غوغای قیامت قیلہلم
روش سلسله دهر ملول ایتدی بزی
غیر بر لر کزہلم اوزگه صفالر کورہلم
وضع جمعیت هنکامه محشر کورہلم
نیجه بر دهرده اوضاع مکرر کورہلم

ایضا

سورم اول نکار سیمبری
نیجه کیم آ که عشق بازلغم
جورایله اول مدام منع ایدوب
قابل اجر اولورسه جور ی نوله
که جفا پیشه وستمکر در
معصیت اولدینی مقرر در
ره زهد وضلاحه رهبر در
امر معروف ونهی منکر در

ایضا

نیجه بر نفس تمناسیلہ
ایلیوب زهد و ورعدن نفرت
معبدك مطبخ اوله شام و سحر
بونك ایچونمی اولوبسن مخلوق
یمك و ایچمك اوله دلخواهك
طاعت حقدن اوله اکراهك
مستراح اوله زیارتگاهك
بومیدر امری سکا اللهك

ایضا

ای قاضی خجسته لقا کیم حق ایلمش
جهد ايله کیم ملاحظه نفع دنیوی
صاحب سریر مسند حکم قضاسنی
حکم قضاده ایتیه اهل خطاسنی

مقبول خلق قیلش ایکن علم و معرفت
مردود خالق ایلمیه ارتشاسنی

ایله انعام خلقه منت ایله	ظلمله آچمه لر آلوب ظالم
بولیسردر جزا مذلت ایله	بیلمز آنی کیم ایتدیکی خیره
آکا حاصل اولور بوعادت ایله	مدعاسی بو کیم رضای آله
کیرمک اولمز بهشته رشوت ایله	جنتی آلق اولمز آچمه ایله

❦ ایضا ❦

آرایش مجالس اهل قبول اوله	اولدر غزل که فیضی آنک عام اولوب مدام
مضمونی ذوق بخش و سریع الحصول اوله	ورد زبان اهل صفا و سرور اولوب
هر یرده استماعن ایدنلر ملول اوله	آندن نه سود کیم اوله مبهم عبارتی

❦ ایضا ❦

اهل دنیا هم کمال جهلله تحصیل مال	صرف نقد عمر ایدوب بن کسب عرفان ایشتم
اهل دنیا سیم وزر اهل هنر فضل و کمال	دهر بر بازاردر هر کس متاعن عرض ایدر
اولکه یوق نفعم آکا نفعی بکا اولمز حلال	کیمکه بندن نفع بولمز ایستمن نفعن آنک
کیم عوضنر ماله نادانن تصرفدر وبال	ایستمن نادان بکا گر ویرسه گنج سیم وزر

❦ ایضا ❦

شرمسار ایتک عطا آلق ندر ظلم صریح	ایلیوب نادانه عرض فضل و اظهار هنر
بیلمز اولکیم آلدینی سندن حسندر یاقیبیح	سن بیلورسن مجملآندن نه آلورسن ولی
طفل ناداندر بیور من شرع آنک بیعن صحیح	ظاهر صائمق هنر آلق عطا بر بیعدر

❦ ایضا ❦

اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز	هر کیمک واریسه ذاتنده شرارت کفری
رنگی تغیر بولور لعل بدخشان اولمز	کر قرا طاشی قزل قانله رنگین ایتسک
نطقی انسان اولور اما اوزی انسان اولمز	ایلسک طوطی به تعلیم ادای کلمات
هر اغاج کیم بوی آتر سرو خرامان اولمز	هر اوزون بویوشجاعت ایده بیلمز دعوی

❦ ایضا ❦

مقتدای معرفت انکیس و لیاندر آکا	سعد و نحس احوالی قیلسک منجمدن سؤال
مرشد راه یقین برجیس و کیواندر آکا	ایلسک رمالدن تفتیش حال نیک و بد

نقطه اشکال رمل وهم سرانجام نجوم

کیمه رهبر اولسه فیض عقل بهتاندنر آکا

ایضا

ای خطا لفظیله قرانك شكوهن صندرن
معجز آیات قرآندن حذر قیلزمیسن
هر الف بر خنجر خونریز براندر سکا
خنجر خونریز براندر حذر قیلزمیسن
بر حکیم کاملک دار الشفای حکمتن
ایتمک ایسترسن خراب آندن حذر قیلزمیسن

ایضا

ای خواجه گر قولگدن اوغلق مرادایسه
شفقت گوزیله باق اکا دائم اوغول کبی
کر اوغلوکی دیلرسک اوله صاحب ادب

البته ایله ذلته معتاد قول کبی

ای وزیر ملک پرور کیم نظام ملک ایچون
انتخاب ایتمش جمیع خلقدن سلطان سنی
حل وعقدن عالمک قیلمش مفوض رأیکه
نائب حکم خلافت ایلدوب دوران سنی
قیل حذر کیم اولیه ناگه مزاجک منقلب
قیلمیه سر مست جام شوکت دوران سنی
اوله سن انصاف ایچون منسوب ایکن اهل فساد
ایده دین اهلته آفت قلت ایمان سنی
ایتمکه معموره اسلامی ویران کندویه
اعظم اعوان وانصار ایلیه شیطان سنی

ایتمش ایکن افضل خلق جهان اقبالله

ارزل اهل جهنم ایلیه سبجان سنی

ای که عالمده محبت آدنی مذموم ایدوب
هر زمان بر ماه رخسارک اولورسن مائلی
کچدی عمرک شاهد مقصد جمالن گورمدک
شاهد مقصد صاغتمش سن آراده حائلی
عارف ایسک دوته گور سر رشته فیض بقا
ترک قیل بو صورت فانی ونقش زائلی

ایضا

دهر بر سیلابدر ملحق فنا دریاسنه
بز که سرگردان اول سیلابه دوشمش خاروخس
چز کنور خاروخس اول سیلاب اولدقچه روان
یتمدن دریایه راحت ممکن اولمز بر نفس

ایضا

کف حرص ایله دائم دامن دنیای دون دوتسک
زمانه شور بخت ایلر سنی پیوسته دریانک
ملوث اولیوب تجرید ایله چیقمش بو عالمدن
سنی زال فلک خورشیده جفت ایلر مسیحاتک

ای کوزم ذاتک معارف برله رنگین ایده کور
خط مشکین پرده رخسار کلکون اولمدین
صحبث ارباب علم و معرفتدن کسب قیل
حسن سیرت صورت حالک دگرگون اولمدین

جهد قیل کیم کور میه خورشید رخسار ک زوال نور فیضندن هلال قدرک افزون اولم دین

❖ ایضا ❖

الکدن دادلر ای اختر بخت سیاهم کیم
قیلوب خورشید حرمان مطلع گردون امیدم
سواد دیده می مطلق بیاض عینه دوندردک
بی خلق ایچره عالیقدر ایکن غایتده خوار ایتدک
وجود مدن مثال سایه سلب اعتبار ایتدک
بیاض حسن حالم خال روی روزکار ایتدک

❖ ایضا ❖

ای گوکل مطلق عبادت قیلمیوب عمرک تمام
صاچ آغردی کل یتر مرآت بختک تیره قیل
ایلدک سودای زلف هر بری رخساره صرف
عمر دن بر دم که قالمش ایله استغفاره صرف

❖ ایضا ❖

خردمندی که دائم عالم علم ایچره سیر ایلر
مذاق شعر هم براوزگه عالمدر حقیقتده
اسالیب فنون شعر دن البته غافلدر
ایکی عالم لری سیر ایلک غایتده مشکدر

❖ ایضا ❖

پادشاه ملک دینار و درم رشوت و یروب
بوز فساد و فتنه تحریکیله برگشور آلور
گوسترن ساعتده دوران فلک بر انقلاب
گور نه سلطانم بن درویش کیم فیض سخن
هر سوزم بر پهلواندر کیم بولوب تأیید حق
قده کیم عزم ایتسه مر سوم و مواجب ایستمز
پایمال ایتمز آنی آسیب دور روزکار
قیلمسون دنیاده سلطانلر بکا تکلیف جود
هر جهندن فارغم عالمده حاشا کیم اوله
فتح کشور قیلمغه ایلر مهیا لشگری
اول دخی آثار امن واستقامتن بری
هم اوزی فانی اولور هم لشگری هم کشوری
ایلش اقبالی آثار نصرت مظهری
عزم قیلد قده دوتر تسخیر ایله بحر و بری
قغنی ملکی دوتسه دکمز کسه یه شور و شری
ایلز تأثیر آکا دوران چرخ چنبری
بسدرر باشمده توفیق قناعت افسری
رزق ایچون اهل بقا اهل قناتک چاکری

❖ ایضا ❖

صدای نی حرام اولسون دینک ای صوفی سالوس
بواندام ایله وجدیادن دم اور مق ایسترسن
یله ویردک خلاف شرع له ناموسن اسلامن
آلهی نی کی سوراخ سوراخ اولسون اندامک

❖ ایضا ❖

متصل معرفت اهلینی ایقلا ره صالوب
اولکه جاهلدر ایدوب جمله مرادن حاصل
فلک سفله قیلور محنت و غم پامالی
اعتبار ایله قیلور مسند قدرن عالی

بوسیدر بیلورم کیم بوجهان عورتدر
 اولو اولادی کسر سوددن و تأدیب ویرر
 عورتک بویله در اقوالی ایله افعالی
 سود و یروب لطفله باغیر بشیگه اطفالی

﴿ ایضا ﴾

یقه می پنجه تخویف ره شرع دوتر
 ژنک افلاس دوتر آینه راحتی
 دامن معرفت اهل ریاضت دوتسم
 ترک حکام قیلوب کنج قناعت دوتسم
 او لورم مضطرب الحال نه صنعت دوتسم

﴿ ایضا ﴾

دوغرولغیله ایسته علو مقام کیم
 دوغرولغیله حرفله صدردر الف
 کلدجه حالکه ویره دور فلک رواج
 یا حرفی ایاغه براقشدر اعوجاج
 اگر یله ایلمه صاقن البته امتزاج

یا اختلاطی ایله سریر اولدی پامال

باشده مقام دوتدی الف نصرتیله تاج

﴿ ایضا ﴾

مدعی ایلر بکا تقلید نظم و نثرده
 پهلوانلر باد پالر سگر دنده هر یکا
 لیک نامربوط الفاظ و مکدر ذاتی وار
 طفل هم جولان ایدر اما آغا جدن آتی وار

﴿ ایضا ﴾

اول سبیدن فارسی لفظیله چوقدر نظم کیم
 بنده توفیق اولسه بودشواری آسان ایلمر
 نظم نازک ترک لفظیله ایکن دشوار اولور
 نوبهار اولغج دیکندن برک کل اظهار اولور

﴿ رباعیاب ﴾

الحمد لمن انار قلبی وهذا
 ما امدح واهیا سواء ابدا
 والشکر لما فیہ من الشوق بدا
 لا اشرك فی ثناء ربی احدا

﴿ رباعی ﴾

الحمد لمن عز کلا وعلا
 ثم الصلوة والتحيات علی
 من قام بامرہ ومن نازع لا
 من فضله الله بعز وعلا

﴿ ایضا ﴾

ای فیض وجود مشهد جود سکا
 امید قبول اعتماد کرمک
 وی شاهد جود هر نه موجود سکا
 مردود کی ایتش یننه مردود سکا

﴿ ایضا ﴾

ای ذاتکه ممکنات برهان وجوب ثابت سکا امتناع امکان عیوب
شایسته نعمت حیات ابدی ارواح معارفکه ابدان و قلوب

﴿ ایضا ﴾

ای عقدہ گشای عجم و ترک و عرب رسام رسوم فضل و آثار ادب
مضمون حدیثک سبق هر ملت دعوای قبولک سند هر مذهب

﴿ ایضا ﴾

خوش اولکدم اجل چکوب باده ناب سرمست یاتم قبرده تاروز حساب
غوغای قیامنده دورم مست و خراب نه فکر حساب اوله نه پروای عذاب

﴿ ایضا ﴾

ساقی کرم ایت شراب کلفام یوروت کلفام شرابه ویرمه آرام یوروت
بزم ایچره حباب اشک کلگونمدن بیک جام یوروتنه جان ایچون جام یوروت

﴿ ایضا ﴾

جانمده اولان ذخیره نطق و حیات جسممده اولان جوهر حسن حرکات
صرف اولدی محبوبلرک عشقنده افسوس که بیهوده چوردم اوقات

﴿ ایضا ﴾

تعمیر بقاع و جمع مال ایتدک دوت هر آرزو ایتدکسه آکایتدک دوت
چون عمر بقاسینه طوئلز امید هر حاله کلدیکک کی کیتدک دوت

﴿ ایضا ﴾

دیرلرکه ایدر غنچه لب یار ایله بحث کلبرک تراول لعل گهر یار ایله بحث
اول بر نیجه دلسزلره تهمتدر بو دعوایه کرک لهجه و گفتار ایله بحث

﴿ ایضا ﴾

ای مهر رخک قدیم و عالم حادث اظهار وجوده کشف رازک باعث
کچدم سر گوینگده ایکی عالمدن لی بین مقامین مقام ثالث

﴿ ایضا ﴾

خیل غمک ایتدی نقد عمرم تاراج صبر ایله میسر اولدی درده علاج
رخسارمه توکدی مردم چشمقان هندویی گورک لعل ویرور رومه خراج

﴿ ایضا ﴾

ای فائده علمکه عالم محتاج خاک قدمک اهل هنر باشنه تاج
هر کیمده که گوردی همتک سوء مزاج اول سوء مزاجه لطفله قیلدی علاج

﴿ ایضا ﴾

ای شربت وصالک الم هجره علاج بازار غمکده اشک تقدینه رواج
گر دوتسه خدائیک رک جانم نه عجب نبضیه قیلور طیب تشخیص علاج

﴿ ایضا ﴾

ای ذکر لبک ناسخ انفاس مسیح نطقک انا افصح کلماتنده فصیح
اظهار قبولک اثر لطف خفی اخفای شریعتکدرر ظلم صریح

﴿ ایضا ﴾

آلدجه اله ساغر صهبای صبح آرتر اثر ذوق دل و راحت روح
طغیان غمه مفیددر زورق می طوفان خطرنده اوپله کیم کشتی نوح

﴿ ایضا ﴾

کل دوری خوشی اولکیم طوته کفام قدح بزمنده دی دوتیمه آرام قدح
هر صبح که خورشید صفت قالدیره باش بزمن بزوب کز دیره تاشام قدح

﴿ ایضا ﴾

می شوقی اولوبدر بکاعدت ای شیخ کلدجه بوشوق اولور زیادت ای شیخ
خوشدر بکامی سکا عبادت ای شیخ رأیله دکل عشق و ارادت ای شیخ

﴿ ایضا ﴾

گر کویکه اشگم کذرایلر گستاخ ورقدکه چشمم نظر ایلر گستاخ
عیب ایلر دنک چهره زرد می گور کیم چوقلری عالمده زر ایلر گستاخ

﴿ ایضا ﴾

بر آب و هوادر اشک گرم و دم سرد کیم آندن آلور نشو و نما کلبن درد
کلزار غمک بنفشه ویا سمنی دود دل آشفته در و چهره زرد

﴿ ایضا ﴾

نادورده در دائره کون و فساد ممکن دکل اولمق حرکاتندن شاد
طاس فلک ایچره کمتین انجم کوسترمن ایش هیج کسه نقش مراد

❖ ایضا ❖

تا محمل مهر در بو زنکاری مهـد مهر کله وفا اهلنه محکمدر عهد
بردر بکا بز مکاه عشقه کده فلک ورقهر ایله زهر ویرسه ورلطفله شهد

❖ ایضا ❖

هر یرده کیم اول سیمبر سیمین خـد عرض ایله عارض آچه سنبل چکه قد
رنک کل وبوی سنبل وجلوه سرو حکم ایلمزم کیم اوله مقبول خرد

❖ ایضا ❖

تا بوینه صالدی اول خم زلف کـمند تدیر ایله آچلمدی بوینمدن بـند
چوق پند ویرلدی اولمدی فائده مند یتزمی بکا پند ویرن خلقه بوپند

❖ ایضا ❖

دفع غم روزکاره در باده مفید دفع الم عشقه رخ ساده مفید
ترکمی ومعشوقدر اول علت کیم اولمز آکا هیچ نشئه دنیاده مفید

❖ ایضا ❖

ای شهد لبک سوزی شکر وار لذید لعلک کبی قانده برشکر وار لذید
تنک شکر اولسیدی درج دهنک اولمزدی چیقن لهجه کفتار لذید

❖ ایضا ❖

گر نعمت یسرردر وکر محنت صبر صبرایله قناعت قناعتده کرک مسلم وکبر
هر نعمت و محنت که ویررسین یارب ویر نعمته برقناعت و محنته صبر

❖ ایضا ❖

هر دم بکا یار عرض رخسار ایـلر حسینه بنی بتر کرفتار ایـلر
کویا که کمال عشق درسن اوقودر هر دم بکا تعلیمی تکرار ایـلر

❖ ایضا ❖

هجرک جگرینی هر کیمیک قان ایـلر تدریجمله وصلک آکا درمان ایـلر
زلفک کیمی کیم مدت ایله کافر ایـدی لعلک آتی بر دمه مسلمان ایـلر

❖ ایضا ❖

هر دل که اسیر غم هجران اولمز شایسته ذوق وصل جانان اولمز
هر درد که وار وار درمانی ولی بیدردلرک دردنه درمان اولمز

﴿ ایضا ﴾

بز عالم عشق عالم آراری یز میخانه درد درد پیالری یز
کلبك ندامت چنیدر عالم بز بو چنك بلبل شیدالری یز

﴿ ایضا ﴾

کیمدرکه غمکده ناله زار ایتمز دردن سکا ناله ایله اظهار ایتمز
فریاد نه هیچ گمسه نك یتمزین فریاد که فریاد سکا کار ایتمز

﴿ ایضا ﴾

جانان ایسه مطلوب طمع جانندن کس مطلوب ایسه جان امیدى جاناندن کس
جان سومك ایله میسر اولمز جانان یا بوندن امید یا طمع آندن کس

﴿ ایضا ﴾

سوز دلم اشك آلدن ایله قیاس اندوهی ضعف حالدن ایله قیاس
خورشیدکه حسنکه قیلور بحث جال ترك ادبن زوالدن ایله قیاس

﴿ ایضا ﴾

ادوار زمان دائره حیرت ایمش اسباب جهان مهالك و محنت ایمش
دنیا به طمع ایتمك ایتمکدن يك چون اولی حرص آخری حسرت ایمش

﴿ ایضا ﴾

کویکده سنك نه طاشه کیم اوردم باش قیلم آنى غرق خون دوکوب گوزدن یاش
گوز یاشنه رحم ایله که چوق مدندر بیداد که صبر ایدوب باصر باغرنه طاش

﴿ ایضا ﴾

ای کسب کمال اعتقادك ناقص تحصیل کماله اجتهادك ناقص
عارایمه طلبده ایت حذر آندن کیم کاملر اینجنده اوله آدك ناقص

﴿ ایضا ﴾

خوش اولکه قیلوب رهبر صدقن اخلاص خلوتکه قربه اوله اخلاص ایله خاص
صراف وفا بوته تأدیه صالوب هر غشدن ایده مس وجودینی خلاص

﴿ ایضا ﴾

ای جوهر عشقك اثری جسم و عرض یوق عاشقه بوندن اوز که عالمده عرض
چون بیلدك اسیرگم ترجم قیل کیم تدیر كرك مشخص اولدقده مرض

﴿ ایضا ﴾

زاهد می نابندد اکراه غلط سن خواه سوزوم صحیح دوت خواه غلط
مسجده گیردیکم دکل رغبیدن سرمست لکمدن ایلرم راه غلط

﴿ ایضا ﴾

داغ اورمه دل حزینه ای مشکین خط گر مائل حسن خط ایسک قیلمه غلط
کیم ایلیمش کاتب دیوان قضا دل حرفلرین قابل ترین نقط

﴿ ایضا ﴾

می منعی ایلیمش شعار ای واعظ دوتدک ره طعن عشق یار ای واعظ
ترک می و محبوب ایدرز جنت ایچون شرح ایله که جتته نه وار ای واعظ

﴿ ایضا ﴾

تهدیدله کجی روزکار ای واعظ فوت اولدی شراب وصل یار ای واعظ
گر کوثر و حور ایه غرض ویرمه عذاب نه ترک بیور نه انتظار ای واعظ

﴿ ایضا ﴾

ای وصف جمال که تحیر مانع ویرمش سکا اثبات کالان صانع
وصلکده جفای طعنه اغیارک هجر کده بی خیاله ایتیش قانع

﴿ ایضا ﴾

بروانه یه ظلم یحساب ایلر شمع ظلم اودنه بغرنی کباب ایلر شمع
گویا که بیلور ظلم سرانجامی ندر بهوده دکل که اضطراب ایلر شمع

﴿ ایضا ﴾

هر شام یتر وصال جانانه چراغ تا صبح قالور همدم و همخانه چراغ
﴿ رشک اودنه یاندردی بی هر ساعت ﴾

﴿ وهم ایلز آهم اودنه یانه چراغ ﴾

هر دم که بهار قیلدی آرایش باغ نومیدلاک اوردی لالهوش بغرمه داغ
زیرا دیکن اوزره دوتدی بلبل مسکن کل باد کدر کهنده یاندردی چراغ

﴿ ایضا ﴾

یوق دهرده بر موافق طبع حریف کیم صحتی دلگشا اوله طبیعی ظریف
فریاد که نا جنس مصاحبا ایله بی فائده ضایع اولدی اوقات شریف

﴿ ایضا ﴾

بن زهد و ورعدن اور مزمل لاف گزاف دائم رخ ساده ایسترم بادۀ صاف
ترك می و محبوب ایده بیلدن مطلق گر ایتک اولور دیسم زهی بیده لاف

﴿ ایضا ﴾

ای ناوک بیدادکا هر سینه هدف وی جوهر پیکانه هر دیده صدف
فریاد و فغانم غم هجران کدن بزم غمدر ناله نی نوحه دف

﴿ ایضا ﴾

ای سالک راه حق سکا قطع طریق دشواردر اولسه رفیقک توفیق
دوت دامن مرشد توکل که سکا مقصود میسر اوله توفیق رفیق

﴿ ایضا ﴾

سر منزل هر مراده رهبردر عشق کیفیت هر کماله مظهردر عشق
کنجینه کائناته گوهردر عشق هر صادر اولان نشئه به مصدردر عشق

﴿ ایضا ﴾

عشاقه دکل قید علایق لایق هرگز غم روزکار چکمز عاشق
قید غم روزکار بر علتدر اول علتله عشقدر طیب حاذق

﴿ ایضا ﴾

یامن بسط الارض و اجرى الافلاك ادراك کماله کمال الادراك
فی ارض و فی السماء لارب سواک ما نعبد یا واحد الا ایاک

﴿ ایضا ﴾

یامن بك التجاء من كان سواک طوبی لمن اهتدى بما فيه رضاک
برهانک فی الکمال یکنی لولاک لولاک لما دار مدار الافلاك

﴿ ایضا ﴾

مجنون اوده یاندی شعله آهله پاک وامق صویه باتدی اشکدن اولدی هلاک
فرهاد هوسله یله ویردی عمرین خاک اولدی لر آنلر منم ایمدی اول خاک

﴿ ایضا ﴾

تا حلقه زلف یاره دوشدک ای دل دام غم روزکاره دوشدک ای دل
افسوس که قطب اهل جمعیت ایکن اول دائره دن کناره دوشدک ای دل

﴿ ایضا ﴾

خورشید که قیلدی صبحدم عرض جمال درگاه که یوز سورمکه بولدی کمال
چون یتدی کاله قیلدی سن ماهله بحث اول ترك ادب ویردی کالینه زوال

﴿ ایضا ﴾

مه طور دی مقابل سکا بولدقده کال گوردیکه اوزنده سنجیه یوق حسن و جمال
بر غایته یتدی اینجیلوب غمدن کیم ضعف بدن ایله بدر ایکن اولدی هلال

﴿ ایضا ﴾

ای عقده گنهای رشته تدیرم هر طاعته عفوک سبب تقصیرم
تقصیرمه ایتمه اوزگه تقدیر جزا شرمنده لکم یتز بنم تعزیرم

﴿ ایضا ﴾

قد انقضی دوام رأی دائم مالی جسد علی المساعی قائم
یا لائم لو وقعت فیما انا فیه والله لنا صحت ولت السلام

﴿ ایضا ﴾

همدم گور آقان سرشک آلیمی بنم دوتمش رخ کهربا مثالیمی بنم
بالله یوری اول کارخه عرض ایله گور بر رنگله بو صورت حالیمی بنم

﴿ ایضا ﴾

قد شرفک الله بطوف الحرمین من رؤیة مشهدين قرت لك عين
طوبی لمن القاك لان التحقيق من زارك قد زار علیاً وحسین

﴿ ایضا ﴾

افساندر ایشم سر و خرامانکیچون قاندر جگرم غنچه خندانکیچون
عشقده غم و غصه چکوب پیرا و لدم بن پیره ترحم ایت یکت جانکیچون

﴿ ایضا ﴾

ای غائب اولان دیده خونبارمدن وی راحت اولان سینۀ افکارمدن
بن وادی یوق سنکچون ایتدم نه روا سن دوتمیه سن خبر یوق و وارمدن

﴿ ایضا ﴾

خونابه دوکوب دیده گریانمدن سنسز بویادم پر یوزین اوز قائمدن
اوز قائمی ایلرم اوزمله دعوی کیتمزسه الم نوله کریبانمدن

﴿ ایضا ﴾

قدینه دیدم که سر وبستاندر بو تند اولدیکه ای فقیر بهتاندر بو
پابسته و عور و بی زباندرد دیدیکه خندان و قبا پوش و خراماندر بو

﴿ ایضا ﴾

دیدم لنبه لعل بدخشاندر بو گولدی دیدی ای فقیر بهتاندر بو
بر دانه نه رنگیله قیلوبسن نسبت شیرین و شکر فشان و خنداندر بو

﴿ ایضا ﴾

یاندردی بنی شوق جلاک ای ماه هر لحظه دکل عجب یتورسم گوگه آه
زلفک گرهی چیقدی المدن ناکاه گورکیم نه جفا قیلدی بکا بخت سیاه

﴿ ایضا ﴾

رخساره سر زلفی پریشان ایله گوزدن کل رخساریکی پنهان ایله
بر نیچه پریشانلری اوز حاله قوی هر لحظه یتر قصد دل و جان ایله

﴿ ایضا ﴾

مژگانمی ای شمع گهر بار ایتمه پنهان غمی عالمه اظهار ایتمه
عشق اهلنه ظلمدر وفا ایلمامک زینهار بو ظلمی ایتمه زینهار ایتمه

﴿ ایضا ﴾

رخسارگه عیب ایتمه نگاه ایتدیکمی گوز یاشی دوکوب ناله و آه ایتدیکمی
ای پادشه حسن ترحم چاغیدر عفو ایله که بیلمشم گناه ایتدیکمی

﴿ ایضا ﴾

فریادکه عشق بیقرار ایتدی بنی درد و غمیله زار و نزار ایتدی بنی
خاک سر کوپگده غبار ایتدی بنی سرگشته و خوار و خاکسار ایتدی بنی

﴿ ایضا ﴾

گوردم سنی الدن اختیارم گیتدی باقدم یوزیگه صبر و قرارم گیتدی
خاک اولدم وهر یکا غبارم گیتدی القصه قبول کردن اعتبارم گیتدی

دیباچہ کتاب لیلی مجنون

آلہی لیلی سرای حقیقت سرا پردہ وحدتدن اقتضای ظہور ایدوب تجلی جمالہ
فضای صورتی مزین ایتدکدہ ومجنون روحی سرگشتہ بادبہ غفلت ایکن اول شمشعہ
جمالی کوروب عنان اختیاری الدن گیتدکدہ اگر علاقہ آباء علوی ورابطہ امہات سفلی
اول لذت جان فزایہ ومسرت دلگشایہ واقف اولیوب فریب مواعظ گونه وحیلہ
نصایح نمونہ ایلہ متحرک سلسلہ انقطاع پیوند وصال ومد بروسیلہ انفصال عقد اتصال
ایتسہلر توقع اولدرکہ نہ اول لیلی عالم آریہ بو تقدیر رفع حجاب جسمانیہ موجب
تأخیر اولہ . ونہ اول مجنون جہان پیایہ بوتقدیر نفی تصورات نفسانیدہ باعث تقصیر
اولہ . واکر بہانہ فسانہ ایلہ عشق حقیقی وحسن ازلدن فضلائی بلاغت پیشہ وبلغای
فصاحت اندیشہ جواہر اسراری سر رشتہ اظہارہ چکوب ثمرہ عبارتہ گورینوب
نقاب خفا وحجاب عنا رفع ایتک استسہلر ترقب اولنورکہ مساعدت عطف معاونت ایلہ
حصول مرتبہ وصولہ وحضور درجہ ظہورہ متمد اولوب لیلی تخیلات خالصرینہ
ومجنون حسن اخلاصرینہ اہانت تشنیع سفہادن وذلت اعتراض بلہادن کہ طاق
تعرضلری اسعارہ وقصور معایبلری کفتارہ ومشاغبہ طعن بیہودہ لیلی ومنزلہ منع
بیفائدہ مجنوندر تمتع التأثير اولہ واکر بو فقیر مستہام (فضولی) بی سر انجام غایت
قلت بضاعت ونہایہ نقص امتعہ فصاحت ایلہ استدعای اندراج سلاک ارباب حقایق
وتمنای انخراط سلسلہ اصحاب دقایق ایدوب خزائہ حسن لیلی وخرابہ

عشق مجنون تسخیرینہ عازم اولہ ترصد اولنورکہ اول

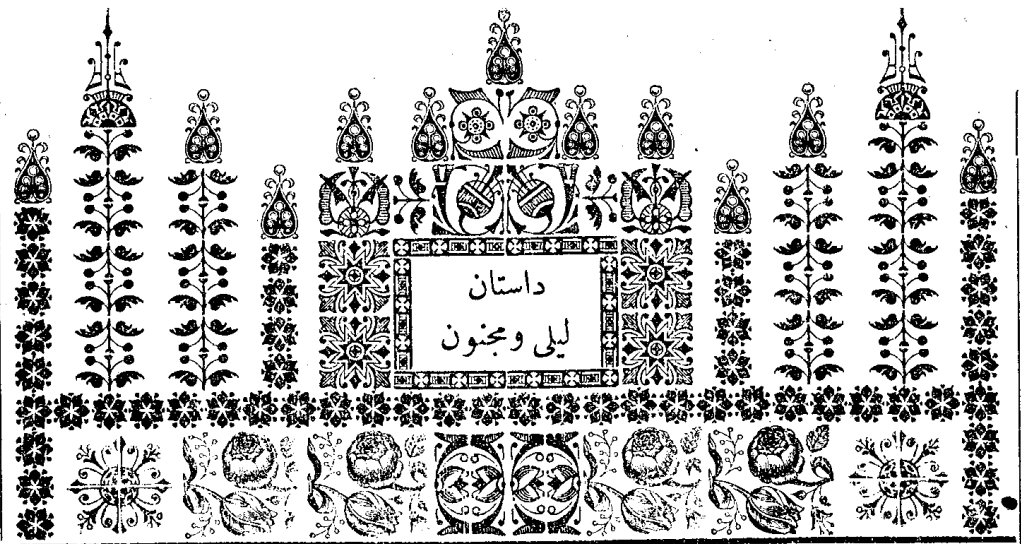
طرز خامہ ونقش نامہ احسن وجہلہ میسر

اولہ حکایت لیلی کبی عالم

گیر ومخت مجنون

کبی مقام پذیر

اولہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ رباعی ﴾

ای نشاء حسنی عشقه تاثیر قیلن عشقیله بناء کونی تعمیر قیلن
لیلی سر زلفنی گره گیر قیلن مجنون حزین بویتسه زنجیر قیلن

﴿ رباعی ﴾

طوتسم طلب حقیقه راه مجاز افسانه بهانه سیله عرض ایتسم راز
لیلی سببیه وصفک ایتسم آغاز مجنون دلی ایله ایتسم اظهار نیاز

﴿ رباعی ﴾

لطیفله شب امیدمی روز ایله اقبالمی توفیقله فیروز ایله
لیلی کبی لفظمی دل افروز ایله مجنون کبی نظممی جگر سوز ایله

﴿ بو حضرت عزتدن حمد ایله استدعای مطالبدر ﴾

﴿ و آثار شکر ایله استتار معایبدر ﴾

الحمد لو اهب المکارم	والشکر لصاحب المراحم
وهو الازلی فی البداه	وهو الابدی فی النهایه
قد شاع بصنعه بیانه	ما اعظم فی البقاء شأنه
سبحان الله زهی خداوند	بی شبه و شریک و مثل و مانند
مشاطه نوعروس عالم	گوهر کش سلك نسل آدم
صراف جواهر حقایق	کشاف غوامق دقایق

پیداکن هر نهان که باشد	پنهان کن هر عیان که باشد
معمار بنای آفرینش	سیراب کن ریاض بینش
پارب مدد ایت که درد مندم	آشفته وزار و مستمندم
از فیض هنر خبر ندارم	جز بی هنری هنر ندارم
شغلی عجبی گرفته ام پیش	پیش و پس اوتمام تشویش
سنگیست براهم اوقتاده	بحریست همراه اس داده
توفیق توام اگر نباشد	ورلطف تو راهبر نباشد
مشکل که در این گریوه تنک	لعلی بدر آرم از دل سنک
مشکل که مراد رخ نماید	زین بحر دری بدستم آید
آن کن که دلم فروغ گیرد	لوحم رقم صفا پذیرد
آینه خاطر من شود پاک	روشن گردد چراغ ادراک
قفل در آرزو بتیام	هر چیز طلب کنم بیام
بخشد بریاض دولت آب	ابر کرم رسول واصحاب

بو شکوفه کلزار توحید در

و نو باوه بوستان تمجید در

ای مونس اهل ذوق یادک	ابواب امل کلیدی آدک
ای گنج عطا طلسمی اسمک	سن گنج نهانی اول طلسمک
ای جود وجودی کونه واهب	ذاتی کبی اعترافی واجب
ای سلسله وجوده ناظم	رزاق ارادل و اعظم
ای پرده کش رموز مبهم	مستحفظ انتظام عالم
ای نقش طراز صفحه خاک	صاحب رقم خطوط افلاک
ای محتسب جهات ارکان	کان گهر وجوب وامکان
ای مبدأ فیض آفرینش	سندن روشن چراغ بینش
ای پرده ماسوا نقابک	سندن اوزگه یوق حجابک
ای سر وجودک امر معلوم	موجود همین سن اوزکه معدوم
ای یدی کل و طقوز کلستان	فیض کرمکه سبز و خندان
ای واری یوق ایلین یوغی وار	یوق وار لغده ظن وانکار
ای شاهد غیب پرده داری	فکرک کل معرفت بهاری

ای عالمه فیض جود سندن	خلقه شرف وجود سندن
ای جمله جهان سکارضا جو	فیض کرمکه دهر مملو
ای شمع ازل فتیله سوزی	بزم ابد انجمن فروزی
ای شرک و شریکدن منزله	سر ازل وابدن آ که
ای بار خدای عالم آرای	تحسین ایشکه همین اولارای
احسنت زهی حکیم کامل	نه شکر اوله صنعکه مقابل
فکرت رغن چکن زمانده	حقا که بر امر کن فکانه
حکم ایتدک که نه اوله احوال	نه وضعله جزکنه مه وسال
دوران نه زمانده اوله آخر	هر دورانده نه اوله ظاهر
نیجه اوله فرد نسل ادم	هر فردی آنک نه ایده هر دم
اشیایه چوق ایتزم تحیر	سندن یکادر همین تفکر
اشیا عجب اولماز اولسه ظاهر	کیم وار سنک کبی مظاهر
اما چو سکا قدیمدر ذات	ادراک سکا یتیمی هیهات
ادراکزه کمال حیرت	توحیدکه بسدر دلالت
اندیشه ذات قیلمق اولماز	بیلیمک بویتکه بیلیمک اولماز
اولدم که ایدوب بنایی محکم	چکدک رقم نظام عالم
حقا که خوش انتظام ویردک	آرایشنی تمام ویردک
ایتدک گر کین گراز و کرچوق	برنسنه کرکلو یوق که اول یوق
بر نوعله ایلدک مهیا	کیم کلدی قصور دن مبرا
اشیاده اگر چه آز و چوقدر	اول کیم اوله رازک آندم یوقدر
اشیا نیجه سندن اولسون آگاه	القدرة والبقاء لله

بومناجات دریاسندن بر جوهر در

وتضرع معدنندن بر گوهر در

یارب کرم ایت که خوار و زارم	درکاهه بسی امید وارم
طپراقدن ایلدک بر انسان	مستوجب عقل و قابل جان
کر جان ایسه خاک در که کدر	ور عقل ایسه سالک ره کدر
من کلشن جان ایچنده خارم	آینه عقل بر غبارم
نم وار که لاف ایدم اوزمدن	محو ایله بنی بنم کوزمدن

اول کونکه یوق ایدی بنده قدرت
جان ویردک وصاحب دل ایتدک
گر صفحه صورته مشالم
حالا که حواله کاه جودم
یوز شکر که یوق سکا خلافم
اوله دکلم که بو آراده
هر لحظه عقیدم اوله زائل
راه طلبکده بی قرارم
طوغری یوله کیتدم نه حاصل
بر عرصه ده هر اثر که گوردم
چون ویردی خیال آکاخم وپیچ
بن عقلدن ایسترم دلالت
تحقیق یولنده عقل نتسون
توفیق ایده سن مگر رفیقم
گور حرصمی استککده ویرکام
علمکده عیاندر اعتقادم
دنیا ندر و تعلقاتی
اما دیمزم یلاندر اول هم
بالله که بو دلفریب منزل
کیم اسکی مقامی اونتم
مشکل کلور ایمدی ترکن ایتک
بن بویه قیلوردم اعتباری
بوندن اوز که مقام اولمز
اما چو سنکدرر بو گفتار
اولدر که مقام جاوداندر
گفتار که اعتقاد قیلدم
بیلدم بوایمش سنک مرادک

قیلک بکا غیتمده رغبت
ادراک امورہ قابل ایتدک
چکمه قضا نولوردی حالم
مقبول سعادت وجودم
انصافم وار و اعترافم
سد اوله سلوکم اعتقاده
توحیدکا استیم دلائل
اما طلبمده شرمسارم
بر منزله یتدم نه حاصل
سنسن دیدم اول اثر یو گوردم
بن منفعل اولدم اول اثر هیچ
عقلم بکا کوستر ضلالت
اعمی وغریب قانده کیتسون
تا سهل اوله شدت طریقم
سندن اقبال وبندن اقدام
سنسن سندن همین مرادم
اندیشه موتدر حیاتی
سر منزل امتحاندر اول هم
اوله بکا ویردی راحت دل
صاندم وطم مقام طوتدم
بر اوز که مقامه دخی کیتمک
کیم بونده اولور کوکل قراری
ذوقی بویرک تمام اولماز
کیم دنیادن اوز که آخرت وار
کام دل و راحت رواندر
اول داخی یک اولدیغنی بیلدم
کیم اهل کمال اوله عبادک

بونده یتہ رتبہ کمالہ	آندہ یتہ دولت وصالہ
فرض اولدی بر عزمه جزم قیلمق	معراج کمالہ عزم قیلمق
بور اهدن ایتک اولماز اکراه	خوش راهدر رسکا گیدن راه
اولده چولطفک اولدی معلوم	آخر گونده هم ایتہ محروم
چون یاد وصال ایدوب روانم	عزم ره قربک ایدہ جانم
اول لحظه هم ایتہ شفقتک کم	توفیقگه قیل رفیق هر دم
چون عقلله جان امانتکدر	بنده اثر عنایتکدر
بونلری بنمله زار قیلمه	بر نیچه عزیزى خوار قیلمه
تا کیم بو مقامی ترک ایدنده	سندن یکا عزم ایدوب کیدنده
بندن جزعیله کیتمسونلر	درکاهه شکایت ایتمسونلر
شوم اولماسون آنلره وصالم	اولماسون اولاردن انفعالم
ایتک گرک اهل فیض وینش	تحقیق وجود آفرینش
بیلیمک گرک آنی کیم جواهر	نه گنج نهاندن اولدی ظاهر
نه دائره در بو دور افلاک	نه ضابطه در بومرکز خاک
جسمه عرضی کیم ایتدی قائم	ناره ندن اولدی نور لازم
هر خلقتہ گرچه بر سبب وار	آیا سببی کیم ایتدی اظهار
گر کافله نوندن اولدی عالم	آیا ندن اولدی کاف و نون هم
بیهوده دکل بو کارخانه	بی فائده ککردش زمانه
حاشاکه بو بارکاه عالی	بر دم ایاسندن اوله خالی
حاشاکه بو طرفه نقش غرا	نقاشندن اوله مبرا
فکرایله وگورنه در بواسلوب	نه صانع در بو صنع منسوب
هر ذره ظاهرک ظهوری	بر اوزگه به باغلودر ضروری
کمر خایته ایلسن تأمل	ظاهر اولور آندہ مظهر کل
ویرسن اوزیکه قنای مطلق	اثبات اولور اول قنایله حق
گر وار ایسه معرفت مذاقی	فای سکا بس دلیل باقی
حقا که همین وجود بر در	بر ذاته وجود منحصر در
عکسیدر آنک وجود اغیار	معنیده یوق اعتبار ایله وار

واراوله نی خلق یوق صانورلر	یوق وارلغینه آلدانورلر
یوقدر بو وجودك اعتباری	حق آینه در جهان غباری
ای عقل ادبه رعایت ایله	بویلمك ایله كفایت ایله
تحقیق صفاته قانع اولكل	اندیشه ذاته مانع اولكل
اول پرده یه کیمسه راه بولماز	تحقیق بیل آنی بیللمك اولماز
گر یتسه ایدی بوسره ادراك	دیمزدی رسول ما عرفناك
خلق اولدی بوجرحیره غرق	تا خلقدن اوله خالقسه فرق
هر رشته که حق عیان ایدوبدر	سر رشته سنی نهان ایدوبدر
بر کیمسه اگر اولیدی آگاه	کیم خلقی نیجه برادر الله
ممکن که ارادتیه اول هم	خلق ایده بیلدی اوز که عالم
ویرمز چو کمال حکمت حق	تحقیق رموزه راه مطلق
فاش اولدیکه سر حق نهان در	عالمده نشانی بی نشاندر

❖ بواظهار اعتراف جهالتدر ❖

❖ واقرار اسراف معصیتدر ❖

ای حکمته باقیان نظر سز	احوال زمانه دن خبر سز
طعن ایتمه که چرخ بی وفادر	دائم ایشی جورله جفادر
شرح ایله بکا که چرخ نتدی	آندن نه جفا ظهوره یتدی
نك وار ایدی کیم الکن آلدی	نه مرتبه دن اشاغه صالدی
دورانه گتوردی مهر و ماهی	ایچنده سپیدی و سیاهی
که آتسه زجر آب ویردی	که باده غم تراب ویردی
شمع املک منور ایتدی	هر نه دیلک میسر ایتدی
قیلدی سنی هیچدن بر آدم	اسباب تنعمك فراهم
چرخك خود ایشی سنکه بویله	سن نیلک آنک ایله سویله
هر دم آنی بی وفا اوقور سین	دون سین دیوبدعا اوقور سین
چون اولسکا قیلدی مهربانلق	یخشیلغه ایلمه یمانلق
ای روح که جام جهل ایدوب نوش	حب وطن ایلک فراموش
کیم صالیدی سنی بوتنك راهه	قدن دوشدك بو دامگاهه
سن ترك قیلوب عدم دیارین	بولدقده وجود اعتبارین

ایجناس حواس و عقلی همراه	قیلمشدی سنکله حکمت الله
بازار تزد جهمانده	تا عالمه کلدیکنک زمانده
اول سود ندر رضای معبود	سرمایه لرکدن ایده سین سود
سرمایه لرک تمام ضایع	حالاکه خسارت اولدی واقع
احوالی خراب ورتبه سی پست	حیران و مکدر و تهی دست
قابلمی دوشه سن احترامه	دونسن ینه کلدیکنک مقامه
بوفعله شرمسار اولورسن	البته ذلیل و خوار اولورسن
اوله غم حرصله مکدر	ای نفس پرست و جسم پرور
جهد ایله عذاب گوریغمه	سعی ایله متاع مور ییغمه
کیم غرقه ایدرسنی بوگرداب	آله اله ساغر می ناب
کاینه دینکه سالور ژنک	اولمه نگران سبزه بنک
نی کبی هوا ی نفسه اویمه	دف کبی کوکسده لهو قویمه
هرنه که خلاف شرع اونوتغل	دامان طریق شرعی دوتغل
تقلید شریعت رسول ایت	تحقیق وسیله وصول ایت

❖ بوسر دفتر اندیانک کتاب اوصافندن پرور قدر ❖

❖ و سرور اصفیانک کلزار لطافتندن بر طبقدر ❖

مقصود وجود خاک و افلاک	ای پادشه سر پر لولاک
ایریش عرشه بلند جاهک	اولمش افلاک خاک راهک
معموره علم دینه بانی	ای راقم نسخه معانی
رسام قواعد عدالت	شاهنشاه مسند رسالت
دفتردار حساب محشر	ای عرش نواز و فرش پرور
آنلره هم آخر وهم اول	سر دفتر اندیای مرسل
حقندن سبب نزول قرآن	ای واضع اصطلاح ایمان
سندن اوزگه سنک طفیلک	سنسین سلطان و غیر خیلک
جبریل ترددینه منزل	ای خلوت قدسه شمع محفل
قولکله اول امرک اعتباری	حق آدی سنکله اولدی جاری
کنجینه کوه شفاعت	ای قبله نمای اهل طاعت

تاج سر عرش خاك پايك
 اى واسطه نظام عالم
 عرفان صفات و ذاته عارف
 اى ذاتك همچون بشر وجودى
 يسن صدف در صفاتك
 اى مكتب دانشه معلم
 درگاهك انبيا رجوعى
 تحسین سكا اى خجسته فرجام
 كيفيت حالى روشن ايتدك
 احوال اوامرو نواهى
 سن بيلدردك كه كيمدر الله
 گمراهلى طريقه صالدك
 فاش اولدى نصيحتك جهاته
 امازه يوقدر اول سعادت
 اهل ايدرز اطاعتكده
 هر نيجه كه خود شرمستارز
 كيم فيض عواطف عميمك
 عاصيلرك اوله سن پناهى
 سن سين چوشفيغ هر معاصى
 گربنده اوله تمام طاعت
 سن سين بوسرير پادشاهى
 هر عصرده بر نبى ظهورى
 فطرت يولنى مزين ايتدى
 تا كلكه روشن اوله راهك
 خواب عدم ايجره شخص عالم
 كيم لمعه نوردن بر افسر
 بيدار اولانده اول يوقودن
 چون ايستدى اول منامه تفسير

شمع شب قدر نور رايك
 اعيان وجوده صدر اعظم
 كيفيت كاشاته واقف
 آدمده سكا ملك سجودى
 طه كل بوستان ذاتك
 محروسه حكم شرعه حاكم
 تعظيمكه آسمان ركوعى
 كيم وضع قلوب طريق اسلام
 خير و شرايشن معين ايتدك
 معلوم ايتدك بزه كاهى
 سنسز كيم اولوردى آندن آگاه
 افتاده لرك الينى آلدك
 سن قويمدك اورتاده بهانه
 كيم حفظ طريقك اوله عادت
 تقصير اداء خدمتكده
 بوجرم ايله هم اميد وارز
 شاد ايله گوكلن اهل بيك
 نوميدلرك اميد كاهى
 نه غم اكر اولسه كيمسه عاصى
 اظهارندن بولور شفاعت
 بوملكده اولانك پناهى
 هر دورده بر رسول نورى
 يوزك شمعيله روشن ايتدى
 بودر ره رسمى پادشاهك
 گورمشدى وجوديكى مقدم
 كيمش ويرمش اوزينه زيور
 كيتمشدى قرارى آرزودن
 سندن آكامزده ويردى تقدير

دنیا به پیام فیض نورک	تنیه سعادت ظهورک
خلقه و یروب انتظار مقدم	اولدم کلدیکه کلدی آدم
دنیا طلبکده اولدی قائم	دوریه سنی دیلردی دائم
بربر باقوب اوزگه اندیایه	معراج چیقاردی پایه پایه
گرمزدی سنکله سایه همراه	کویا که نهال قدک ای ماه
بو عالمه ویرمشیدی وایه	اول عالمه صالمشیدی سایه

﴿بوشب معراج شانیدر﴾

﴿طلوع آفتاب اسمانی داستانیدر﴾

چون فیض وجودک ایله ای پاک	رشک فلک اولدی عرصه خاک
دیدارکی گورمکه ملکدر	پا بوسکه یتیمکه فلکدر
چوق ایلیوب اضطراب پیدا	الله دن ایتدیلر تمنا
برینخی زمان شرفلو ساعت	رفع اولدی دعالره اجابت
جبریل یتوب یتوردی فرمان	کای سرو ریاض علم و عرفان
ای قدری بلند پادشه طور	لطفایت شب قدر قدرین آرتور
خورشیدکی عرشه سایه قلغل	معراجی بلند پایه قلغل
رفع ایله حجاب ماسوانی	سیر ایله مکان لا مکانی
مشتاق جمالدر ملکدر	محتاج وصالدر فلکدر
ایوان سپهرده سیاره	بیگ بیک گوز آچوبدر انتظاره
خوشدم که بنوب براقه خوش حال	بولدک درجات عز و اقبال
باصدک ایاغک بوچار طاقه	چیقدک درجات نه رواقه
نعلینکه سوردی یوزمه نو	خورشید رخکدن آلدی پرتو
کوستردی عطارده احترامک	خطویردیکه من سنک غلامک
ناهیدک ایدوب فزون نشاطن	بزم طرب ایلدک بساطن
اقبالک اولوب قرین خورشید	اوگرتدی مسیحه رسم تجرید
تیغکده بولوب نظام ایام	تعلیم شجاعت آلدی بهرام
برجیسه مساعد اولدی اقبال	فیض قدمکدن اولدی خوش حال
کیوان شب قدرین ایلدک روز	اولدک آکاشمع مجلس افروز
رایت صف ثابتاته چکدک	اول مزرعه مهر تخمن اکدک

قلادك فلك اطلسي رنكين
 لوح و قلمي مزین ایتدك
 جبریلی قویوب براتی صالدك
 رفع اولدی سكا حجاب ماین
 كیتدك اورایه كه كیتمك اولماز
 بزدن حقه عرضلر يتوردك
 لطف ایتدی سكا غایت حق
 هم مخزن معرفت کلییدی
 دریاده اولوب غنی گهردن
 گرم ایدی هنوز خوابگاهك
 انصاف همین اوله سیاحت
 اولدی سكا بونجه فیض حاصل
 عاقللری ایلدك خبردار
 آچدك در التفات وانعام
 چون شفقت عامك اولدی مقسوم
 ییچاره فضولی یم كه زارم
 تدبیرده ستم و سبك رأی
 ای مشعل طریق تار يك
 احسانکی هادی طریق ایت
 كالایش اختلافدن پاك
 كلزار وجودم ایده سیراب

ۛۛۛ بو قصیده حضرت محمد علیه السلام شاننده در ۛۛۛ

یا منبع المکارم و یا معدن الوفا
 انت الذی بعثت الینا مبشرا
 ایت الذی تفضلہ القرب والقبول
 من ارتجا بلطفك ماخاب وانتفع
 یا عون من تفقده عند شدة
 یا مجمع المحاسن و یا منبع العطا
 واختارك الآله عن الخلق واصطفنا
 وانت الذی تفردہ العز والاعلا
 من اقتدی بشرعك ماضع واهتدا
 یا كهف من تحصن فی الضر والنجا

عیسی نمی رسد بتو در قدر و منزلت
معراج یافتی توو بر طور شد کلیم
آب تو بود کاش نم رود را نشاند
اقرار کافر است ز شرع تو انحراف
تا منقطع نگردد از آسیب اختلاف
با انبیاست نسبت ذات تو چون الف
تقدیر جز رضای تو کاری نمی کند
ای آفتاب ذاته هر ذره بر نبی
سن غایت وجود سن و اوز که لر طفیل
چاروب گردد رهگذر کبال جبرئیل
دار الشفای حشرده بیمار معصیت
ای چاریار کاملک اعیان ملک دین
دورک بودرت فصلله بر معتدل زمان
یا مصطفی فضولی محتاجه رحم ایدوب

بر چرخ اگر نهد ز سر اقتدار پا
فرق از تو تا کلیم زارضت تا سما
روزی که کرده بود در آتش خلیل جا
برهان کمر هیسبت بغیر تو اقتدا
شد بسته بر تو سلسله سلك انبیا
هم ابتدا تویی بحقیقت هم انتها
پیوسته طاعت تو ادا میکند قضا
بیک شرع و دین دیار نه هر ذره دن ضیا
سن پادشاه ملک سن و اوز که لر گدا
طاق رواق در گهک ایوان کبریا
شهد شفاعت کردن او مر شربت شفا
ارباب صدق و معدلت و رأفت وحیا
شرعک بودرت رکنه بر معتبر بنا
اظهار التفاتله قیل حاجتن روا

﴿ بوعرض عدم قدر تدر و عذر فقد قوت در که بیان اول نور ﴾

آرایش صحبت ایله ساقی
بر جامله قیل دماغی تر
غم مرحله سنده قالمش فرد
هم جنسارم تمام کیتمش
بو بزمده قالمش سن و بن
سن ویر باده بن ایلیم نوش
بر دوردده ام که نظم اولوب خوار
اول رتبه ده قدر نظمدر دون
بر ملکده ام که گریودوب قان
بیک رشته به طرفه لعل چکیم
قیلمز آکا هیچ کیم نظاره
انجق دیمزم که خاک بغداد

ویر باده مروت ایله ساقی
لطف ایله بر التفات گوستر
نه یار نه همنشین نه همدرد
سوز ملکندن نظام کیتمش
بو بزمی کل ایده لم مزین
بن نظم او قویم سن آ که طوت کوش
اشعار بولوب کساد اسعار
کیم کفر او قور کلام موزون
مضمون عبارته چکوب جان
بیک روضه به نازنین کل اکسم
دیرلر کله خارو لعله خاره
آلایش نظم دندر آزاد

یوقدر بر ملك بو زمانده	كیم نظم رواجی اوله آنده
نه هند نه فارس نه خراسان	نه روم وعجم نه شام وشیروان
اولسیدی برنده برسخن سنج	البته عیان اولوردی اول کنج
کنجینه نظم کزلو قالمز	صائمک گونش اولسه نور صالمز
کافی نیجه کیم نهان دوترطاش	ایلر آئی لعل عالمه فاش
حالا مکر اقتضای دوران	اولدرکه اوله اوکنج پنهان
دورانله بن تقیض سیرم	دور اهلندن مگرکه غیرم
دوران استرکه خوار اوله نظم	بی عزت واعتبار اوله نظم
بن منتظرم ویرم رواجن	بیمار ایسه ایلیم علاجن
اول نفی کمال حکمت ایلر	بو ایشده ولی خسارت ایلر
تعمیر خرابه طالبم بن	ان شاء الله که غالم بن

ساقی نامه

ساقی مدد ایت که درد مندم	غم سلسله سینه پای بندم
غم دردنه جام می دوا در	تدبیر غم ایلک زوا در
سندن نه عنایت اولسه واقع	فکر ایتمه که بنده اوله ضایع
بن بر صدقم سن ابر نیسان	ویر قطره آل در غلطان
سنسین خورشیدو بن سیه خاك	ویر آتش و آل جواهر پاك
رحم ایت که غریب و درد مندم	بی مونس و یارو مست مندم
اول بر نیجه همدم موافق	یعنی شعراء روز سابق
تدریجمله کلیدیلر جهانه	تعظیمله اولدیلر روانه
دوران اولاری معظم ایتدی	هر دور برین مکرم ایتدی
هر برینه حامی اولدی بر شاه	ذوق سختندن اولدی آگاه
ترك و عرب وعجمده ایام	هر شاعره ویرمشیدی برکام
شاد ایتمشدی ابی نواسی	هارون خلیفه نك عطاسی
بولمشدی صفای دل نظامی	شروان شاهه دوشوب گرامی
اولمشدی نوایی سختدان	منظور شهنشه خراسان
سوز گوهر نه نظر صالانلر	کنجینه ویروب گهر آلانلر

چون قالمدی قالمدی فصاحت	ارباب فصاحت ایچره راحت
اول طائفه چکدی خرقه به باش	حالتلرین ایتمز اولدیلر فاش
تا اولیه رسم شعر مفقود	ابواب قون نظم مسدود
لازم بکا اولدی حفظ قانون	ضبط نسق کلام موزون
ناچار طوتوب طریق ناموس	راحتدن اولوب مدام مایوس
عهدی سوزه استوار قلدیم	اشعار دیمک شعار قلدیم
چون خلقه خلاف مدعایم	آنلر زعمنجه سست رایم
هر سوز که کلور ظهوره بندن	بیک طعنه بولور هر انجمندن
ایلر حسد اهلی بغلیوب کین	تحسین عوضینه نفی ونفرین
امید که رفع اولوب کدورت	تغییر پذیر اوله بو صورت
اول قوم بو کلشنه گیرنده	بو کلشن ایچنده کل درنده
کل تازه ایدی وسبزه نوخیز	دپرندکجه نسیم کلریز
آنلر کلی دردیلر من زار	حالا دیلرم درم خس وخار
بو بزمه اولار ویرنده ترین	می صاف ایدی بزم هم نوآیین
می صافی اولارم اولدی روزی	قالمی بکا داغ و درد سوزی
بودرده بن اولشم هوا خواه	بر نشئه ویررمی بیلزم آه

❦ بو ساقی بزمه باده ایچون خطابدر ❦

ساقی کرم ایله جام گذرد	دورمه قدحی مدام گذرد
دورانه چوق اعتبار قیلمه	کگذرد قدحی قرار قیلمه
توک آلوب اله گومش صراحی	زر ساغره روح بخش راحی
صرف ایله رعایتمده الطاف	تنهالغمی گور ایله انصاف
شغلم بویساط ایچنده چوقدر	سندن اوز که مددجی یوقدر
همدم لکم ایله عار قیلمه	بندن نفرت شعار قیلمه
گر بیلمز ایسک که بن نه ذاتم	نه ظلمت چشمه حیاتم
فیض هنرم شرابدن صور	سوز جگرم کبابدن صور
طوتسک التی بنی فقیرک	حق اوله همیشه دستگیرک

من شاعر موسی کلام	ساحر لره معجز تمام
بن ساحر بابلی نژادم	هاروته بوایشده اوستادم
سوزدرکنه صرف ایدوب فراست	املاکنه بولشم ریاست
که طرز قصیده ایلرم ساز	شهبازم اولور بلند پرواز
که دأب غزل اولور شعارم	اول دأبه روان ویرر قرارم
که مثنوی به اولوب هو سنك	اول بچردن ایسترم در پاك
هر دله که وار اهل رازم	مجموع فنونه عشق بازم
پرکار کرم هزار پیشه	جانلر چکوب ایسترم همیشه
دکانم اوله رواج بازار	هر ایستدیکن بوله خریدار
بوبر طریق ایله کسر نفسدر	مقدمه مدح پادشاه عصردر
ساقی نه ایدی بوجام کلگون	کیم ایلدی حامی دگر گون
سر مست اولوبم سوزوم هبادر	هر لاف که ایلرم خطادر
تأثیری سالوب دماغه تشویر	تشویر مزاجم ایتدی تغیر
من قدن ولاف لطف گفتار	کیم سوز دیمکه اولام سزاوار
اولسیدی بنم سوزمده بر حال	البته اولوردم اهل اقبال
مستوحب عز وجاه اولوردم	شایسته بارگاه اولوردم
مقبول دوشوردم آستانه	منظور شهنشه جهانه
اول پادشه بلند بینش	کیم خاک رهیدر آفرینش
مستحفظ دین پناه اسلام	مخدوم زمان ملاذ ایام
ابر استحسان و برق کینه	شاهنشه مکه و مدینه
مستلزم حق مغل باطل	سلطان مراد بخش عادل
ارباب هنر امید کاهی	ترك و عرب و عجم پناهی
دریا کبی ایلین دمادم	اندیشه قرب و بعد عالم
لطیفله ویرن یاقینه لؤلؤ	ابريله ایراغه گوندرن صو
لولوسنی ایلین جهان تاب	لب تشنه لری صو ایله سیراب
گردون کبی لطف ایدنده ظاهری	دامن دامن توکن جواهر
گون کبی اولانده جوده منظر	خرمن خرمن نثار ایدن زر

طغرای مثال آل عثمان	سلطان سپه شکن سلیمان
برده دوشر اولسه فیضی خا که	طعن ایلیه خاک روح پا که
کو کده نظر ایتسه بره بایه	خورشیده سالار های سایه
کر شرقه اوره سنان سرکش	کون کبی صاچر سپهره آتش
ور غربه چالرسه تیغ بران	کردونه یتر شفق کبی قان
دون چرخ یکا نکهه قیلدم	نظاره لوح ماه قیلدم
کورددم بو خطی که خامه حور	اول لوحده ایلشدی مسطور
یارب که مظفر اوله دایم	ذاتیلله بنای عدل قائم

﴿ بو سبب نظم کتابدر ﴾

﴿ وباعث ارتکاب عذابدر ﴾

ساقی طوت الیم که خسته عالم	غم رهگذرنده پامالم
سنسن من مبتلایه غمخوار	سندن اوزکه دخی کیم وار
مشکل ایشه دوشمشم مدد قیل	می حرز ایله بلایه رد قیل
حل ایلیه کور بومشکلای	کم ایتسه قولکدن التفاتی
برکون که می سهیل تاثیر	ویرمشدی مزاج پا که تغیر
همرنک بهار اولوب خزانم	دو نمشدی عقیقه زعفرانم
جمع ایدی یا نمده اتفاقی	سازو مزه و شراب وساقی
پیوسته لبالب و پیایی	نوش ایلر ایدم قدح قدح می
ذوق اوزره می آرتورردی ذوقم	شوق اوزره زیاد اولوردی شوقم
اول بزم ایدی عافیت بهاری	بن بلبیل زارو بی قراری
بر حده ایرشدی نشئه جام	کیم قالمدی اهل بزمه آرام
اسرار دل اولدی آشکارا	مسدود اولوب دم مدارا
اولمشدی رفیق و همزبانم	آینه طوطی روانم
بر نیجه ظریف خطه روم	رومی که دیدک قضیه معلوم
یعنی که قو دقایق اهلی	هر مسئلهده حقایق اهلی
هم علم فتنده نکته دانلر	هم سوز روشنده درفشانلر

کیم ایلر ایدی حقایق راز
 کیم سویلر ایدی اولوب کلامی
 بیلیمشیر ایدی که حسن گفتار
 چون وار ایدی مستلکده لاف
 بن خسته یی ایتدیلر نشانه
 لطف ایله دیدیلر ای سخن سنج
 لیلی مجنون عجمده چوقدر
 تقریره گتور بو داستانی
 بیلدم بو قضیه امتحاندر
 سوداسی در از و بحری کوتاه
 بر بزم مصیب بلاد
 نه باده سینه نشاطدن رنگ
 ادراکی ویرر خیاله آزار
 اولسیدی توجهی مناسب
 اولسیدی تصرفده راحت
 بالله که نه خوش دیش نظامی
 اسباب سخن نشاط و نازست
 میدان سخن فراخ باید
 در گرمی ریک و سختی کوه
 برایش که قلور شکایت استاد
 گرچه بیلورم بو بر ستمدر
 اما نیجه ایتک اولور اکراه
 یکدر ینه عذردهن شروع
 ای طبع لطیف و عقل والا
 دوشدی سفرم دیار درده
 هر کیمده که واردر استطاعت
 اولدر بو مسافرتده یارم

شیخیدن واحمدیدن آغاز
 و صاف جلیلی و نظامی
 قدردم قدر نیجه بنده هم وار
 تا آکنه صدقم و خلاقم
 بر رنگیله تیر امتحانه
 فاش ایله جهانه بر نهان گنج
 اتراکده اول فسانه یوقدر
 قیل تازه بو اسکی بوستانی
 زیرا که بو بر بلای جاندر
 مضمونی فغان و ناله و آه
 کیم اولی غم صوکی قادر
 نه نغمه سینه فرحدن آهنگ
 افکاری ایدر ملالی افکار
 توجیهه چوق اولوردی راغب
 چوق کامل آکا قیلوردی رغبت
 بو باده ختم ایدوب کلامی
 زین هر دوسخن بهانه سازست
 تا طبع دراو هنر نماید
 تا چند سخن رود بانبوه
 شاگرده اولور رجوعی بیداد
 تکلیفی بونک غم اوزره غمدر
 بر واقعه در که دوشدی ناکاه
 بو ایشده توکله رجوعم
 ادراک و بلند و نطق کویا
 الیدر بکا یار بو سفرده
 درد و غم و محنت و قناعت
 ذوق اهله یوقدر اعتبارم

مركب كرك اولسه عزم راهه	بسدر بزه خامه وسياهه
ورتوشه راه اولورسه مطلوب	مضمون خوش و عبارت خوب
عزم ايله لم تعلل ايتك	منزل كسه لم تغافل ايتك
اي بخت وفاسز اوله سن هم	همراه لق ايت بزمه بر دم

﴿ بو سعادتلو بك حضر تلرينك مدحيدر ﴾

اي خامه سر كش سبك خيز	وقت اولديكه اوله سن گهر ريز
بن عاجزم وبو امر مشكل	امداد دميدر اوله غافل
آثار مروت ايله اظهار	بر دپرن آكر مروتك وار
سن قيل هنري بن آله يم آد	سن چك المي بن اوله يم شاد
چون نخل حديقه هنر سن	مفتاح خزانه گهر سن
جهد ايله چيقير جواهر پاك	فكر ايتمه كه يوقدر اهل ادراك
ديمه كه بولوب كساد بازار	بولمز بو متاعمز خريدار
يتمزي سكا امير كامل	سردار زمانه ويس عادل
اول بحر عطا و كان الطاف	كيم شانه كلدي عدل وانصاف
سردار معظم ومكرم	جانانه ملك و جان عالم
ذاتنده آنك هميشه موجود	علم و ادب وشجاعت وجود
عدلندن آكر ترانه چنك	فاش ايلسه بزمده بر آهنگ
يل شمعده دنخي تعرض ايتمز	پروانه يه شمع ظلمي يتمز
حسن ادبيله ايله معتاد	يانكده نوقت قيلسه لر ياد
اول سوزي ديمز كه اوله تكرار	تا يتميه سايه سننده آرار
اسلوب شجاعت اوزره ماهر	خورشيد صفت جهانده ظاهر
هم خاص آني سويلسكده هم عام	هم روم طلو آديله هم شام
گر جودينه كيمسه اولسه طالب	ممکن اوله لطفی قهره غالب
يعني بكا اوگره دوب سخاوت	بر حاجتي ايستمك نه حاجت
اولش آكا خانه امارت	بو درد بنا ايله عمارت
اي دوست نواز ودشمن انداز	شاهين روش و بلند پرواز

دوزدم سکا طرفه آشیانه	یعنی ابدی نشاط حانه
معمور ایدوبم بنای عالی	جنت صفقی ارم مثالی
تاروز ابد بونی مقام ایت	بویاغده عشرت مدام ایت
بالله که دکل یمان اثر بو	سكر آدیسه مدعا یتر بو
من کیم سکا اولشم ثنا خوان	سلطان ویسه نته که سلمان
بودر غرضیم که جاودانی	آدک طوته عرصه جهانی
تاباقی اوله بو سبز کلشن	هم بن اولم اهل ذکر هم سن
بو طغرای مثال محبتدر	ودیباچه دیوان محبتدر
دهقان حدیقه حکایت	صراف جواهر روایت
معنی چمنده کل دیکنده	سوز رشته سینه گهر چکنده
قیلمش بوروشده نکته دانلق	کل ریزلق وکهر فشانلق
کیم خیل عربده بر جوان مرد	جمعیت وغزو جاهله فرد
مستجمع جمله فضائل	بولشدی ریاست قبائل
امرینه عرب مطیع و منقاد	گه بصره مقامی گاه بغداد
بر بقعه ده اولیوب قراری	گرمکده کچردی روزکاری
هر لحظه اورردی اول یکانه	سر چشمه لره سیاه خانه
سیر ایلر ایدی سوروب تنم	گوزلر اوزره مثال مردم
اوضاع خیام مشک قامی	خلقه شب قدر تک گرامی
هر منزله کیم گذار ایدردی	صحرائی بنفشه زار ایدردی
کلزارلر ایچره لاله چاغی	بکزدردی اوینه لاله داغی
اموالی جمیع جنسندن چوق	اما که جهانده وارثی یوق
گر قیلسه آتی تلف حوادث	یوق بر خلقی که اوله وارث
فرزند سز آدمی تلفدر	باقی ایدن آتی بر خلفدر
نسلیله اولور بقای انسان	نظم بشرو نظام دوران
جان جوهر نه بدلدرد اولاد	اولاد قویان قویر همین آد
خوش اولکه خلفدن اوله خوشدل	دنیاده بر اوغلی اوله قابل
پیرایه سی اوله دستکاهه	سرمایه سی اوله عزو جاهه

پسوند کل ایله ارغوانی	خضره یتور آب زندگانی
ور عاشق مبتلا دکلسن	مجروح غم و بلا دکلسن
تقلیده کوسستروب علامت	قیلمه اوزکه بنی ملامت
برعقل و فراست ایله پیدا	انجق بزی ایتمه خلقه رسوا
ای کل بوبکا دکلیدر ننگ	کیم اولمیه سین بنمله همرنگ
بن عرض ایدم آفتاب رخسار	سن قیلمیه سین حرارت اظهار
بن جام طوتایم دیم که کل آل	سن طورمیه سن ایاغه فی الحال
چوق تجربه قیلمشم اولور آز	معشوقه عاشق ایلک ناز
اظهار جمالین ایلک کل	بلبل کوروب ایلک تغافل
تقریبه اول بت دلار	برطرفه غزل هم ایتدی انشا

❖ بوغزل لیلی دلندندر ❖

ای قیلان شیدانی بندن بواسی تغناندر	نیشه صورمز سنکه احوال دل شید
گر بکا خلق ایچره پروا قیلمدک معذورسن	بویله تنهالقدده قیلمزسن بکا پرو
سهلدر گر بیلمیوب حالم ترحم قیلمامق	حالمی بیلمک ترحم قیلمامق عمد
کل تمناسنده دیرلر بلبلک غوغالین	چون کلی گوردکده گولمز بیلمز غوغه
اول پری مطلق من رسوایه قیلمز التفات	ای فضولی بیلزم جرم من رسوا

❖ بولیلی به مجنونک استغناسیدر ❖

❖ وائیات صفای املا سیدر ❖

مجنون دیدی ای بت پریش	خاشاک ضعیفه اورمه آتش
یا قساقه بنی یتر خیالک	یوقدر بکا طاقت وصالک
زنهار کتورمه ای سمندر	آینه عارضک برابر
برذره به کیم وجود یوقدر	آینه دن آکا سود یوقدر
اول کونکه کوزمده واریدی نور	کوزدن یوزنی قاچوردک ای حور
حالا که نظاره ک اولدی مشکل	طور مق نه ایچون بکا مقابل
عشق ایتدی بنای وصلی محکم	معنیده بنی سنکله همدم
رفع اولدی بواعتبار صورت	خاشاکه اولم شکار صورت
لذت رخ یار دلستاندن	جاندر بولان ای دریغ جاندن

جانم کیده لی بسی زماندر
سن سن حالا تمده جانم
بندنبری ایلدک بنی سن
بنده اولان آشکار سن سن
دائم سکا بنده در تجلی
کر بن بن ایسم نه سن سن ای یار
چون بن اولوبم سنکله مملو
کیم طشرده استیم نشانک
اول بو ایشی ایدنده بنیاد
ایتمشدی سکا بنی مقید
حالا قیلوبم کمال حاصل
چون یتدی کاله سر خط عشق
رسوالغه چون بن ایتمشم آد
طوت پرده عصمت ایچره آرام
مجنون بکا دیر لر اهل عالم
سن اولمه فسانه خلایق
مجنون بنم ای وقالو دلدار
سن ایله حالکی دگر کون
غمخوار سن ای بت پری رو
کیم پرده نشین اولوب همیشه
کون کبی چیقوب مدام سیره
کیم سنده نه اولسه رسم عادت
بن عشق گذر گهنده خاکم
رحم ایت بکا ای بت وفادار
چون من ره عشق طوته الدن
تقریبه اول غریب و مهجور

جسممده کی شمدی اوز که جاندر
کوزده نورم جکرده قائم
عرضه کیمه ایلیم سنی بن
بن خود یوقم اولکه وار سن سن
بن غیردن اولشم تسلی
ورسن سن ایسن نهیم من زار
وحدت روشنده خوش دکل بو
بو اوز که مکان بیلیم مکانک
بن طفل ایدم وزمانه استاد
کویا او قودردی درس ابجد
ابجد سبقن او قورمی کامل
سر خط کوروب آنجق ایلرم مشق
سن هم بو سلوکی ایتمه بنیاد
رسوای بنم سن اول نکونام
آنجق بکادر جنون مسلم
مجنون ایشی لیلی نه لایق
دیوانه لیکه بنم سزاوار
لیلی نه روا که اوله مجنون
غمخوار لغک همین یتر بو
دائم قیله سن حجاب پیشه
کوسترمیه سن جمال غیره
اطوار مه در بنم شهادت
ایل جمله بیلور بنی که پاکم
طعن اهلنک اغزن آچه زنهار
ناموسکی صاقله هر خللدن
بونادره شعری ایتدی مذکور

✽ بو غزل مجنون دلدندرد ✽

خیالیه تسلیدر کوکل میل وصال ایتمز
 کوکلدن طشره بریار اولدیغین عاشق خیال ایتمز
 حقیقی عشق چون مستوجب نقصان دکل مطلق
 اوزین اهل حقیقت واله حسن و جمال ایتمز
 کمال عشقه طالب محترزدر حسن صورتدن
 که قید حسن صورت عاشقی صاحب کمال ایتمز
 دلیل جهلدر عشق اهلنه صورت پرست اولمق
 که عاقل افتراقی نمکن ایله اتصال ایتمز
 گوکلده دوست تمکین بولسه اولماز گوزده جولانی
 محبت ثابت اولسه اوز یرندن انتقال ایتمز
 سواد ماسوادن لوح دل خالی کورک دائم
 موحد صفحه ادراکه نقش خط و حال ایتمز
 ارادت ضایع ایتمز اهل معنی صورتاً هرگز
 حقیقت جوهرن وجد مجازه پایمال ایتمز
 مقید اولمز اهل صورتک رنگینه حال اهلی
 فضولی کیم مقیددر مگر ادراک حال ایتمز
 ﴿بو لیلی دن مجنون اطوارنه تحسیندر﴾
 ﴿وحسن اعتقادنه حسن یقیندر﴾

لیلی دیدی ای وجود کامل	قرب حقه عصمت ایله قابل
معراج کالکی صوراردم	کیفیت حالکی صوراردم
اولدم نیجه اولدیغکدن آگاه	خوش مرتبه در بو بارک الله
احسنت که ذات پاک ایمش سن	پاکیزه وجود خاک ایمش سن
انصاف همین اوله قناعت	تسکین هوایه استطاعت
عشقکده ریا کان ایدردم	اطواریکی امتحان ایدردم
المنة لله اولدی معلوم	وصل اولدیغی مشربکده مذموم
غنمناک ایدم ایلدک بنی شاد	بو قید تعلقندن آزاد
بر غافل خود پرست ایدم بن	جهلیله مدام مست ایدم بن

پيوسته شونی خیال ایدردم	آرایش زلف وخال ایدردم
نظاره زلف وخال ایدرسن	کیم سن طلب وصال ایدرسن
معراج حقیقت کمالک	حالا بکا روشن اولدی حالک
چشم سیه وعذار آلی	بن بسلیدگم بو زلف وخاللی
نذر نظرکدر ای دل افروز	اوزجانم ایچون دکل شب وروز
تسکین ویره سن دل فکاره	تا ایله سن دمی نظاره
هم اوله بکا ثواب حاصل	هم سن اوله سن مراده واصل
نیلر بو جمال خوب بنده	یوقدر چو نظاره میلی سنده
کنج بدنمه تقد جانم	تن درجده در روانم
گوردکده قیلم روان نثارک	دیردم اوله صرف رهگذارک
اندیشه هجر دن اولام پاک	توفیق وصالک ایدم ادراک
اولق نه روا آراده بد نام	حالا که میسر اولمادی کام
راه عدم اختیار قیلدم	نسخ خط اعتبار قیلدم
آینه ذاتمه کدورت	تا نیجه ویره غبار صورت
مستقی اوله صفاتدن ذات	وقت اولدی که روشن اوله مرات
غنیچه صفی طوتلدی گوکلم	خوناب غمیله طولدی گوکلم
قطع ایدم اوزمدن اختلاطم	فرض اولدیکه طی قیلم بساطم
رخساره چکم قنا نقابن	ستر تن ایدم عدم حجابن
اولمیه نصیب چشم اغیار	تا حسن رخم که استمز یار
اولدر آکا عاشق اوله مائل	زیرا که نصیب حسن قابل
نقصان ایله اولمغم نه لایق	حسنمده چو یوق قبول عاشق
فی الحال بوشعری ایتدی بنیاد	بو حاله مناسب اول بری زاد

﴿ بوغزل لیلی دلنددر ﴾

نه دلبر کیم دمامد عاشقه عرض جمال ایتمز
قالور ناقص بولوب فیض نظر کسب کمال ایتمز

دکل جذب ایتمین عشاقی معشوق اولمغه قابل
نه حاصل حسن صورتدن که جذب اهل حال ایتمز

كرك رخساره معشوق مخفی غایب عارفدن

كه عارف اولمین ادراك صنع ذوالجلال ایتمز

هوای وصلدر کیم خوبلر وصلینه طالبدر

وگر نه عشق کامل فرق هجران ووصال ایتمز

اولن نقد حیاتن عاشق معشوقه صرف ایلر

بوظلمی آه اگر معشوقه عاشق حلال ایتمز

مجاز اهلینه خوبلر جاوه ناز ایلسونلر کیم

اوزین اهل حقیقت مبتلای خط وخال ایتمز

فضولی عالم صورتده سرگردان گزر زاهد

زهی غافل بوسودانك سرانجامك خیال ایتمز

تمامی سخن

ختم ایلمدین سوزینی اول ماه	بر ناله نشین کوردی ناکاه
ناقه ایله بر نفر سبک خیز	گوردیکه کلور نسیم تک تیز
بیلدی بت کلرخ سمن بوی	کیم اوزی ایچوندراول تک وپوی
بیلدیکه رقیب بد کاندیر	اندوه دل وبلای جاندر
اول ماهوش اولدوغنده غائب	اولمش اكا سرعتیله طالب
کلزاره هنوز یتمدن خار	کل قیلدی وداع سخن کلزار
اول حالته واقف اولمدن غیر	دپرندی حمازه سبک سیر
جوینده کوروب اول آفتابی	ترك ایستدی شتاب واضطرابی
توفیق مراده اولدی خوشدل	دوندی ینه قیلدی عزم منزل
شهبازی یتوردی آشیانه	تاپشوردی نهالی باغبانه
مجنون ینه قالدی زار ومهجور	هم صحبتی مار وهمدمی مور
نه طورمغه طاقت وقراری	نه کز مکه الده اختیای

﴿بوجنونك معراج فضائلیدر﴾

﴿وبیان مرتبه حسن خصائلیدر﴾

شاهنشاه ملك محنت ودرد یعنی مجنون درد پرورد

برپاك ایدی کیم بوعرصه خاك آنک کی کورممشدی برپاك

معموره قرب حق مقامی	ارواحہ فریضہ احترامی
چون نفرت شر نسیل آدم	قیلیدی آکا وحشی مسلم
هر وحشی طوننده برفرشته	یار اولدی اول آدمی سرشته
ظاہر ده رفیقی وحشلہ طیر	باطنہ ملائکہ ہمسیر
قیلمشدی کمال اعتدالی	کثرت المندن آنی خالی
چکمزدی چہاندہ اول جہان گرد	اندیشہ گرم و غصہ سرد
بیلمشدی جہانک اعتبارین	یوق یرینہ صائمشدی وارین
اولمشدی وجود پاک بر نور	آلایش اکل و شربدن دور
تحصیل قیلوب صفای سیرت	گورمشدی مجازدن حقیقت
ایمانہ یوغیدی اعتمادی	نقاش ایدی نقشدن مرادی
موزن ایدی طبع نکته دانی	ہر نکته ده واقف مصانی
آوازی ایدی بسی ملایم	اسلوبی درست اصولی قائم
تحریر ایله هر چکنده آواز	قوشلارہ طوتاردی راه پرواز
کاهی غزل و گہی قصیدہ	انشا قیلوب اول ستم رسیدہ
سوزیلہ او قوردی کاه و بیکاہ	بر نیچہ عزیز آنکله ہمراہ
یازارلر ایدی تمام شعرین	او قورلر ایدی مدام شعرین
عالملرہ اول غریب و مہجور	اکثر بوسیدن اولدی مشہور
آوازی و ذہنی و جمالی	قیلمشدی مقید اہل حالی
گیم اولسہ بو اوچ کالہ قابل	دیمک اولور آکا ذات کامل
پیوستہ قیلوب کالان اظہار	بو بیتلری قیلوردی تکرار

﴿ بو غزل مجنون دلنددر ﴾

بز جہان معمورہ سن معنیدہ ویران بلشوز	عافیت کنجن بو ویران ایچرہ پنہان بلشوز
گراو زین دانابیلور تقلید ایلہ صورت پرست	عالم تحقیقہ بز آنی نادان بلشوز
یخبرلر شربت راحت بیلورلر بادہ بی	بز حکیم وقتز آنی دوکشوز قان بلشوز
بلشوز کیم ملک عالم کیمسہ یہ قیلمز وفا	اول زماندن کیم آنی ملک سلیمان بلشوز
آیروبش سن فضولی مسجدی میخانہ دن	سہوایمش اولکیم سنی بز اہل عرفان بلشوز

﴿ لیلینک بہار عمری خزانہ ایردیگدر ﴾

ساقی گوزہ کلدی نشئمی	بر نیچہ قدح یوریت پیایی
عزم طرب ایتدک اہتمام ایت	ذوقن طرب اہلنک تمام ایت
بزم اہلنہ جام لالہ گون طوت	امابکا جملہ دن فزون طوت
زیرا کہ هنوز نیم مستم	غم سلسلہ سینہ پای بستم
خوشدر طرب اہلنک بوزمی	طاغلمغہ اولسیدی عزمی
تاریخ نویس جام ایام	بوقصہ یہ بویلہ ویردی اتمام
گیم وصلدن اولیوب تسلی	مجنوندن اولندہ دور لیل
کسمشدی تعلق جہاندن	قطع نظر ایلمشدی جاندن
برفصل کہ دست غارت دی	کلزار بساطن ایلدی طی
ماتمکدہ اولدی عرصہ باغ	ماتمدہ سرود نالہ زاغ
لیلی گی اولدی لالہ مستور	مجنون گی شاخ ارغوان عور
رنج یر قاندن اولدی اشجار	لرزان وضعیف وزرد رخسار
سوندی کل ولالہ نک چراغی	صرصریلی ظلمت ایتدی باغی
کل بیم تعرض ہوادن	لالہ ستم دم صبادن
رختینی آشوردی باغلردہ	لعینی یتوردی طاغلردہ
برمار مثالی اولدی ہر نہر	ہر لرزدہ صو مثابہ زہر
گوگدن یرہ ایندیکنندہ باران	ہر قطرہ اولوب مثال پیکان
گویا کہ یتوردی باغہ بیداد	کیم شعبدہ تحرک باد
برسحر ایلہ آبی آہن ایتدی	آندن تن باغہ جوشن ایتدی
برگون بو ہوادہ لیلی زار	غم دفعنہ ایتدی میل کلزار
گوردی کل ولالہ دن اثر یوق	انواع شجرہ برک وبر یوق
صحن چنک صفاسی کیتمش	نقصان صفا کالہ یتمش
نہ سبزہ تنندہ تاب قالمش	نہ برک یوزندہ آب قالمش
ماتمکدہ گوردی بوستانی	رقت اودینہ طوتشدی جانی
سوز جگریلہ یانہ یانہ	شرح ایتدی غمینی بوستانہ
کای باغ نہ در بو آہ سردک	من خستہ یہ ظاہر ایلہ دردک
من داخی سنک کبی نزارم	برکلدن ایراغ وزردو زارم

نه دولت قربنه قبولم نه روضه کوينه وصولم
 سن گرچه خزانه سن گرفتار البته بهاره یتیمک وار
 امید وصال بنده یوقدر سندن غم و غصه بنده چوقدر
 آرتوردی غم اولدوغنجه دردین گریان گوگه طوتدی روی زردن

﴿ لیلی نك آناسنه وصیت ایتدیگیدر ﴾

﴿ دوست یادیله دنیادن کیتدیگیدر ﴾

معبودنه عرض قیلدی رازن بیلدردی کوکله کی نیازن
 کای حاکم عرصه قیامت سلطان سریر استدامت
 نومیدلک آتشینه یاندم بالله بو وجوددن اوصاندم
 چون دوست یاننده ناقبولم بالله بو حیاتدن ملولم
 من شمع شب فراق یارم سوزان وسیاه روزکارم
 یاندردی بنی جفای عالم دکنمزم اولینجه بر دم
 دیردمکه وجودم اوله باقی شاید دوشه وصل اتفاقی
 پرتو برجنده آفتابم بیلدمکه وجود ایشم حجابم
 یا رب بنی ایت قنایه ملحق کیم راه قنایه ایشم ره حق
 پاک ایدی دعای ایتدی تأثیر فی الحال مزاجی بولدی تغیر
 تأثیر هوای نا مناسب ترکینه ضعف اولدی غالب
 کلدجه زیاده اولدی درد تب لرزه فراغتن کیدردی
 محو اولدی تبایجره اول پریوش بر شمع کبی که گوره آتش
 اکسلدی عرقده حسن تاب بر کل کبی کیم گیده کلابی
 ضعف تی اولقانه یتدی کیم بستر ایچنده جسمی یتدی
 بسترده طلب قیلن نشان کورمزدی وجود ناتوان
 رفع اولدی علامه سلامت فوتینه کورندی چوق علامت
 رفع ایتدی حجاب احترازن فاش ایتدی آنایه گیزلو رازن
 کای درد دلم دواسی آنه شمع املم ضیاسی آنه
 غم کزملک ایله جانه یتدم تا ممکن ایدی تحمل ایتدم
 حالا که مقرر اولدی کیتیمک فرض اولدی بوسری ظاهر ایتیمک

اولسون سكا ای ضعیفه روشن
جسممده یوق اوزگه درد تابی
من عاشق زار و ناتوانم
سوداسی ایله یوق اولدی وارم
چوق آرزو ایلدم جمالن
حالا گیدرم گوکلده سوزی
آنحقی دکل بن پریشان
اول هم من زاره مبتلادر
بندندر آنک جنونی افزون
دائم کچورر غممه ایام
رسوای زمانه اولدی بندن
بیهوده دکل فغان واهی
من کیم گیده رم بو خاکداندن
ای مونس روزکام آنه
من دار بقایه عزم ایدنده
بن سز چکوب آهله فغانلر
دوشسه یولک اول اولان دیاره
زنهار آکا اولنده واصل
داماتی دوت رضاسن ایسته
عرض ایله که ای وفالو دلدار
عشقکده یرینه یتدی لافی
سویله من زار مبتلادن
خلوتگه انسه محرم اولدم
سن هم کله گور تعلل ایتمه
گر صادق ایسن بویولده هم سن
کل کام دل ایله اوله لم یار
خوش منزل امنه بولشم راه

کیم تیغ هوا هلاکی یم بن
الا غم عشق اضطرابی
بر ماه لقایه مبتلایم
کجدی هوسیه روزکارم
برگون گوره بیلدم وصالن
الدن نه کلور بو ایدی روزی
اول یار غمنده زار و گریان
سرگشه وادی بلاددر
قیس ایکن اولوبدر آدی مجنون
برگون آکا حاصل اولدی کام
آفاقه فسانه اولدی بندن
یاقزمی منی آنک کناهی
دردم بوکه سرمسارم آندن
غمخوارم و غمگسارم آنه
دنیا به وداع ایدوب گیدنده
صحرائره دوشدیکک زمانلر
عرض غم ایله اول نکاره
خوش کیسه در آندن اوله غافل
من مجرم ایچون دعاسن ایسته
جان ویردی یولکده لیلی زار
دعواسنک اولدی خلافی
کای عشقده لاف ایدن وفادن
آزاده وشاد و خرم اولدم
من منتظرم تفافل ایتمه
صبر ایله ایله ترک عالم
بر یرده که یوقدر آنده اغیار
بی طعنه دوست وجور بدخواه

بندن سنی ایلک خبردار	بسم الله اگر ارادتک وار
چون قیلدی وصیتی آخر	عزم سفر ایتدی اول مسافر
یاد ایلدی یار مهربان	وصل آرزو سیله ویردی جان
کیمدرکه جهانده فانی اولماز	دور فلکک امانی اولماز
دنیا یدی باشلو ازدهادر	اندیشه الفتی خطادر
هر لطفنه در دینه بیک قهر	هر شهد نه در قرینه بیک زهر
دوران اوزرینه در زمانه	البته کلن گیدر جهان
ارباب زمانه یه ویروب پند	بوشعری نه خوش دیمش خردمند

﴿ غزل ﴾

بوعالم کیم گوکل قیدن چکرسن محنت و غمدر	قنا سر منزلن سیرایله کیم بر خوشجه عالمدر
آکوب تنهانی قبر ایچره نفرت ایله زهار	طریق انس طوتکیم هر اوج طبراق بر آدمدر
دکل محکم جهان ملکنده هر بنیاد کیم قیلسن	بقاملکنده طوت منزل کیم اول بنیاد محکمدر
اجل آلایش خوف و خطر دن قورتر نفسی	بوجوهر کیمیای نفسه براکسیر اعظمدر
کمال عشق انسان موت ایلندر راه حکمنده	بلی مجری قیاب حکمن مثالن نقش خاتمدر
بهار ایامی گیرسن لاله زاره خاک اجزاسن	محقر گورمه کیم هر ذره برجامیله بر جدر
اسیر نفسدر اهل جهان بیلمز قنا قدرن	فضولی ترک تجریدی سکا انجق مسلمدر

﴿ تمامی سخن ﴾

لیلی کل کلشن لطافت	چون گوردی خزان ایله آفت
پامال خزان اولوب بهاری	انجامه یتشدی روزکاری
بیچاره آناسی آچدی باشن	باشندن آشردی قانلو یاشن
کافورنی توکدی زعفرانه	سوز دل ایله کلوب فغانه
چوق آغلیوب ایتدی آه وناله	آغلر کیم اولورسه بویله حاله
القصه طوتوب طریق ماتم	اول واقعه یه یغلدی عالم
تعظیمیله طوتدیلر عزاسن	قبرن دوزوب اوردیلر بناسن
تن اولدی مقیم عرصه خاک	روح اولدی قرین اوج افلاک
شوق اهلنه قرب حاصل اولدی	دریاسنه قطره واصل اولدی

﴿ مجنونك لیلی وفاتندن خبردار ﴾
﴿ اولوب حسرتله دنیادن کتدیگدر ﴾

مجنون چننده کل درنلر	عالمده یمان خبر ویرنلر
غم نسجه سن ایلینده تحریر	ویرمشلر اکا بو نوع تشهیر
کیم زید ستم رسیده زار	اول واقعه دن اولوب خبردار
فی الحال قیلوب عزیمت راه	مجنون حزینی ایتدی آگاه
کای شیفته شکسته طالع	افسوس که سعیک اولدی ضایع
ادبار طلسمک اولدی باطل	بو مشغله دن دخی نه حاصل
بازار بوزولدی یغ بساطک	بو سلسله دن کس ارتباطک
لیلی سکا ویردی زندکانی	سن اول باقی اول اولدی فانی
سن صدقه سی اولدیغک پریش	صدقه سکا اولدی ای بلاکش
عزم ره جنت ایتدی اول حور	فردوس مقامن ایتدی معمور
مجنونکه خبردن اولدی آگاه	سوز جگریله چکدی بر آه
کیم غلغله سن هم اول زمانده	جانانی ایشتدی اول جهانده
آز قالدیکه ناله سیله دلدار	اول خواب اجلدن اوله بیدار
بر لحظه بلند اولوب خروشی	دوشدی ره کیتدی عقل وهوشی
چون کلدی اوزینه قیلدی ناله	یاغدردی خزان اوزره ژاله
طعنه سوزن ایتدی زیده بنیاد	کای ساقی بزم ظلم و بیداد
نتدم سکا قصد جاتم ایتدک	قصد دل ناتوانم ایتدک
قیدک من زار ناتوانه	اوردک ستم آتشی نی جانه
زهر ایدی مگر بو ویردی کک جام	کیم مرک پیامن ایتدی اعلام
بر مورچه یه نه در بو کینه	فولاده دوزرمی آبکینه
تأثیر ستمدن اجتناب ایت	باری بو گناهه بر ثواب ایت
ایلت بنی یار اولان دیاره	شمع ایله بنی مزار یاره
دوشدی یوله اولدی زیده همراه	بر حالیه کیم نعوذ بالله
چون کوردی مزار کله ذارک	دوشدی وقوجقلدی مزارن
گوکسنی قیلوب لحد کبی چاک	مرقد کبی صاچدی باشنه خاک
قبر اوزره آقتدی قانلو یاشین	لعل ایلدی یاشی قبری طاشین
یر یوزن ایدوب سرشگی مملو	کچدی یره اول سرشگدن صو

اولدی در اشك بيقراری	قبر ایچره نكارنك نشاری
كوز یاشنی ایلدی مخاطب	کای تیره شب فراقه کوكب
چیقمق سكا اولدی شمدی واجب	کیم اولدی اول آفتاب غائب
بر برجی مقام طوتمش اول ماه	کیم اولماز آکا نسیم همراه
سن طورمه اکر مروتك وار	کیم طپراغه ایسته آنی زنهار
کور قده در اول در یکانه	نتمش اكا آفت زمانه
پابوس ایدوبن یتور نیازم	بیلدر بوتضرعیله رازم
کای شمع ندر بو اجتنابك	بن بخت سیاهدن حجابك
جام می غم طوتنده عالم	هم سن ایچدك بوجامی هم بن
مست ایتدی مگر سنی بو باده	کیم بزمدہ طورمدك زیاده
بر نادره شمع ایدك شب افروز	دوشدی سکا ذوق عشقندن سوز
بر نیچه زمان اکر چه یاندك	سوزدله طورمدك اوصاندك
بیدارلغه كتورمدك تاب	شهلا گوزك اولدی مائل خواب
همراهم ایدك بویولده ای ماه	همراهی قویوب گیدرمی همراه
افلاکه تفاخر ایله ای خاک	کیم اولدی رفیقك اولدر پاك
زلفینه معارض اولمه ای مار	کیم آنده مقیمدر دل زار
حالینه تعرض ایتمه ای مور	کیم بغلودر آنده جان مهجور
ای عمر کل ایمدی باشه سن هم	کیم چشممه تیره اولدی عالم
عالم خوشیدی که وار ایدی یار	چون یار یوق اولسون نه کیم وار
ای جان من خسته دن وداع ایت	بر خسته ایله یتزاع ایت
مشتاقکم ای اجل کرم قیل	دفع الم ایله رفع غم قیل
قورتار بنی اضطراب غمدن	ویرمژده وجودمه عدمدن
آینه می ایله ژننکدن پاك	قیل پرده اعتبارمی چاك
رفع ایت نه ایسه آراده حائل	ایله منی اول نكاره واصل
تکلیف وسال ایدر بکا یار	بر خلوتده که یوقدر اغیار
من کیتامك ایلسم خطادر	سندن بکا بر مدد روادر
بالله مددمده قیلمه اهل	کیم بختمه یوز ویروبدر اقبال

یارب بکا جسم و جان گر کمز	جانان یوق ایسه جهان گر کمز
من بعد ذلیل و خوار قیلمه	سر کشته روز کار قیلمه
افغانده ایکن کیدوب قراری	اولدی بوغزل دلنده جاری

✽ غزل ✽

یاندی جانم هجر ایله وصل رخ یار ایسترم	درد منسد فرقم درمان دبدار ایسترم
بلبل زارم دکل بیهوده افغان ایتدیکم	قالمشم نالان قفس قیدنده کلزار ایسترم
دهر بازارنده کاسددر متاع همتم	بو متاعی صاتمغه بر اوزگه بازار ایسترم
فانی اولمق ایسترم یعنی بلای دهردن	راحت جسم ضعیف و جان افکار ایسترم
نوله گر قیلسم شب هجران تمنای اجل	نیلیم چوقدر غم دفعینه غمخوار ایسترم
چون بقا بزمنده در دلدار من هم طور مزم	بو فنا دیرنده بزم وصل دلدار ایسترم
ای فضولی ایستمز کیمسه رضاسیله فنا	بنکه بوندن اوزگه بیلیم چاره ناچار ایسترم

✽ تمامی سخن ✽

چون راز دلینی ایتدی تقریر	رأینه موافق اولدی تقدیر
امداد قیلوب عنایت حق	قیلدی آنی مقصدینه ملحق
کل دردی حدیقه املدن	می ایچدی صراحی اجلدن
قبرینی قوجا قیلدی نکارک	جان صدقه سی ایتدی اول مزارک
لیلی دیدی ویردی جان شیرین	اول عاشق بی قرار و مسکین
انصاف همین اوله محبت	بو دائره در مقام حیرت
کویا که النده ایدی جاتی	دائم کوزه دردی اول زمانی
چون دوریله ایتدی اول زمانه	آندن بر اجازت اولدی جانه
هر نیجه که وار ایدی نکاری	عالمده ایدی آنک قراری
چون قیلدی نکاری ترک عالم	بو عالمی ترک قیلدی اول هم
چون گوردی بو حالی زید غمناک	افغان قیلوب ایتدی یا قه سن چاک
فریادله قیلدی نوحه بنیاد	اوج فلکه یتوردی فریاد
زار آغلدی او یله کیم هم اولدم	آهی اودینه یغلدی عالم
ایل جمع اولوب ایتدیلر نظاره	مجنون سیاه روز کاره
قبر اوسته گوردیلر یقلمش	جانانه یه جان نثار قیلمش

احواله آغلیوب سراسر
 غسل ایلوب اول تن نزارین
 قویدیلر آتی هم اول مزاره
 روح اولدی فلکده روحه همراز
 رفع اولدی تعلقات حائل
 بر بزم ایکی شاهه محفل اولدی
 قبر اوسته قویدیلر نشانه
 طوفنده قیلوب مراد حاصل
 کجکجه زمان مکرم اولدی
 بو در اثر محبت پاک

زیدک لیلی ایله مجنونی

اول مشهده زید اولوب مجاور
 تعمیر ایچون ایتدی چوق عطار
 پیوسته حرارت جگر دن
 جاروب ایله آب اولنده مطلوب
 هر لحظه قیلوردی تازه ماتم
 اول مونس و مشفق و موافق
 بیمار تنده قالیوب تاب
 خواب ایچره گوردی اول فکاره
 رخسار لرنده ذوقدن نور
 خوش وقت نشاط و ذوقله شاد
 هر مهوشه بیک فرشته صورت
 صورتی که بولر نه ماهر در
 بوروضه نه روضه بریندر
 بو در دیدیلر ریاض رضوان
 بو ایکی مه خجسته رخسار
 چون وادی عشقه گیردیلر پاک

دفن ایتمکین ایتدیلر مقرر
 دلدارینک آچدیلر مزارین
 غمناک یتشدی غمگساره
 تن اولدی تنیله یرده دمسار
 مطلوبنه طالب اولدی واصل
 بر برج ایکی ماهه منزل اولدی
 فاش اولدی بوماجرا جهانه
 اول قبره خلایق اولدی مائل
 حاجتکه اهل عالم اولدی
 خوش مرتبه در ایدرسین ادراک
 رؤیاسنده گوردی گیدر

آثار صداقت ایتدی ظاهر
 تدریجیه قیلدی چوق بنالر
 قدیل مزارین ایتدی روشن
 مژگان ایله اشکی آب و جاروب
 قیلمزدی فغان و ناله سین کم
 برکیجه قریب صبح صادق
 قیلمشدی مزاره یا صلا نوب خواب
 بر باغچه ده ایکی ماه پاره
 یم غم و درد و غصه دن دور
 اغیار تعرضدن آزاد
 اخلاصه اولمش اهل خدمت
 نه رتبلو پادشاهلر در
 بو قوم نه قوم نازنیندر
 بو قوم خجسته حورو غلمان
 مجنون ایله لیلی وفادار
 اول پاکک ایله اولدیلر خاک

چا کرلری اولدی حور و غلمان	مزللری اولدی باع رضوان
صبر ایلدیلر قو بلایه	چون بونده رضا و یروب قضایه
قورتولدیلر اول غم و بلادن	گیتدکده جهان بی وفادن
بونکتیهی خلقه ایتدی اظهار	چون زید یوقودن اولدی بیدار
اول قبره زیارت اولدی قانون	خلقک اولوب اعتقادی افزون

تمامی سخن

سویلشمگه قالمدی مجالم	ساقی متغیر اولدی حالم
رحم ایله که سرخوشم زیاده	من بعده زیاده و یرمه باده
بیلیم که نولور ایشم سر انجام	بو غفلت ایله کچوردم ایام
سود ایتدم ایتدیگم عملدن	سرمایه عمر کیتدی الدن
احوالی ایلدی دگر گون	فریاد بوجوردن که گردون
گردونه دیدمکه ای جفا کار	دون دیده تر قیلوب گهر بار
دام غم و محنتکدن آزاد	هرگز روشکدن اولمادم شاد
ارباب کماله جور ایدرسن	احبابه تقیض دور ایدرسن
اولمزدک اطاعتده کاهل	مجنون اگر اولسه ایدی جاهل
گوکلینی مدام شاد ایدردک	فرماننه اتقیاد ایدردک
صاحب نظر اولدینی سبیدن	اهل هنر اولدینی سبیدن
بی عزت و اعتبار قیلدک	اقرانی ایچنده خوار قیلدک
یاسن کبی مهرسز و فاسز	لیلی کر اولیدی بر حیاسز
کامنجه مدام اولوردی دورک	اولمزدی آکا همیشه جورک
ادراکله کامل اولدیغندن	فضل اهلنه مائل اولدیغندن
آشفته روزکار قیلدک	دائم غم النده زار قیلدک
ایتمزدک اعاتمه تقصیر	من هم گر اولیدم اهل تزویر
دورکده بکا اولوردی آرام	سندن غرضم اولوب سر انجام
جورکله همیشه خوار وزارم	چون اهل وقاروننک و عارم
وار ایمدی که یوقدر اعتبارک	بو یوزدن ایمش سنک مدارک
ویردی بو ادا ایله جوابم	گردون اشیدوب منم عتابم

هر حکمته باقیمان هنرسز	کای صورت حالدن خبرسز
حکمتده وفادر ایتدیکم جور	من امره موافق ایلرم دور
کیم پیر طریقتک هوادر	اما سنک ایتدیکک خطادر
کذبى اوزیکه شعار ایدوبسن	شاعرلغه افتحار ایدوبسن
هر دانشه سندن اولدی قابل	مجنون دیدیکک وجود کامل
سندن آکایتدی ظلم و بیداد	دیوانه آکا سن ایلک آد
من پرده ده صاقلدم گرامی	لیلی دیدیکک مه تمامی
بیک طعنه یه لایق ایلک سن	رسوای خلایق ایلک سن
که ابن سلامه ظلمی الحاق	که نوفله غدیری قیلک انطاق
نه ابن سلام وقعی نوفل	شرم ایت بونه هرزه در نه مهمل
قیلک سوزه آکلری بهانه	شرح ایلک ایستک فسانه
تهمتله ایلوب کرفتار	امواته سوزکله ایتک آزار
آسوده لره عذاب ویردک	اموات مظالمینه گیردک
سندن صوریلور بوافترام	جرمینسه اولانده خلق ملزم
بو مسئله یه ندر جوابک	اولزمی بو باعث عذابک

﴿ جواب مسئله ﴾

ای طوطی بوستان گفتار	صراف سیخن فضولی زار
آلدانمه اگر سپهر لایع	طعن ایله سکا دیدیسه کاذب
اشعاره یمان دیوب اوصانمه	سر مایه نظمی سهل صانمه
سوزدر گهر خزانه دل	اظهار صفات ذاته قابل
جان سوزدر اگر بیلورسه انسان	سوزدر که دیرلر اوز که در جان
بالله بو یمائیدر که حالا	امواتی سوزیله قیلک احیا
مجنونه لیلی یی قیلوب یاد	ارواح لرینی ایلک شاد

﴿ بیان تألیف کتابدر ﴾

﴿ وتاریخ زمان فتح بابدر ﴾

ای گلک رونده بارک الله	اولک بن ره نوردده همراه
بیک سعیله حاجتم بتوردک	سر منزله عاقبت یتوردک

رحمت سكا كيم سن ايتدك امداد	بواسكى بني ايتدك آباد
اشگيله برونى سيم اندود	آهيله درونى غنبر آلود
مخزنلرى گنج گوهر درد	روزنلرى منفذ دم سرد
القصه مرتب اولدى برباغ	هر لاله سى بغرى اوزره يوزداغ
خون جگر آب جويبارى	نوك مژه ابر نو بهارى
اولدمكه بونسخه اولدى مرقوم	ليلى مجنون آدينه مرسوم
اظهاره كلوب رموز وحدت	وحدته تمام اولوب حكايه
تاريخنه دوشديلىر موافق	بر اولمغيله اول ايكي عاشق

﴿ ارباب وفادن توقع قبول معذرتدر ﴾

﴿ واصحاب ذكادن تمنای دعای مغفرتدر ﴾

انصاف وير اى حسود انصاف	طعن ايتمه كه جوهر ك دكل صاف
احوالى گور خراب و مضطر	اندوه زمانه دن مكدر
سوز دائره سى دكل بو احوال	انصاف بكا كيم اولزم لال
بندن طمع ايتمه فكر صائب	احواله در سوزم مناسب
آزدر ديمه جوهر صفاسين	بر صور كه نه ويرديلىر بهاسين
بالله گر اوليدى بر خريدار	بيك گنج نهان قيلوردم اظهار
فى الجمله بوهم كه اولدى مسطور	برشوق ايله ذوقدن دكل دور
عيب هنر اختيار قيلمه	شعرم حسدين شعار قيلمه
بيهوده يتر تعرض ايله	گر قادر ايسك جواب سويله
ترك ايله تعرض و غسادى	كيم وادى جهلدر بو وادى

﴿ دم خير سوزندن اوردمادم ﴾

﴿ ور خير ديمزسن ايسم ايسم ﴾

فضولى محمد بن سليمان حله مفتيسنك اوغلى در ولادتى ۹۱۰ ده كربلا ده واشتهارى بغداد ده در . آلتش بش سنه معمر اولمشدر . عهد شبا بنده تحصيل علوم ايتديكى خواجه رحمة الله نامنده بر ذات كريمه سنه علاقه ايتكمده عرض محبت قصديله شعره باشلامشدر ۹۷۵ تاريخنده ارتحال ايدوب تربسى حله ده زيارتكاهدر .

فضولینک :

اکسک اولسون آره دن ناقص یازان دیوانمی بولماسون شیرازه طومار عمری انتظام
نسخ اولسون نسخه آمالی اول طابعلرک کیم باصارلر دفتر شعرک فضولی نا تمام
قطعه سنده واقع اولان طعن و تشنیعه هدف اولماق ایچون اوته دن بریدن طوبلا دیغمز
غیر مطبوع آثارندن الده ایده بیلدیکمز قدرنی اشبودیوانه علاوه کندمز یه مجبور عدایلدک
غزلیات

هوای عشق باشده، دلده تاب نار فرقت وار بلاخا کنده تن پامال، گوزده آب حسرت وار
نوله بزم بلاده سینۀ نالانی چاک ایتسم درون دلدن اول یاره ینه عرض محبت وار
مه نوصانه طوتمش چرخ تیغ شعله آهم عدوی بدنهاد اولمز ایسم ینه نیت وار
لبک یادینه جان ویرمش دیو فرهاد دل جانا ینه افواه عالمده عجب شیرین حکایت وار

❖ کهی درد فراق یار، کاهی طعنه اغیار ❖

❖ فضولی صانمه بو محنت سراده استراحت وار ❖

کوشه ابرولر کده چشم جادولر میدر یوقسه گیرمش یانه تیر انداز هندولر میدر
عقدش بنمدر گل تراوزره، یا خود هر طرف قطره قطره آقیدن اول رخسار اوزره صولر میدر
ایکی اژدر در که برکنج اوزره باش قویمش یا تور شول مسلسل صاچلرک دورنده کیسولر میدر
اشک چشممدر سر زلفک خیالیه مدام یا دیرلمش رشته مشکینه لؤلؤلر میدر

❖ سنمیسک آنجق فضولی بویله خوبلر مائلی ❖

❖ یوقسه عشق اهلی قاموسن تک بلاجولر میدر ❖

نورینی ماه رخکدن آلیر مدام انصکار ایدرسه شهر کواهمدر تمام
محراب ایمش قاشک که آکا قارشو کرپک صف صف کلور قیامه قیلار غمزه کئی امام
عکس رخک اوغورلادیغیچون دونه دونه آصلدی کوز کوشهرده، الدن سورلدی جام
طولدرمه یوللرین یوگوروب طوته ای سرشک اول سرو ایدنده ناز ایله بزدن یگا خرام
هم صحبت اولدی دانه انکور زاهده اصلی بودر که اوقودیلر آدینی حرام

❖ میخانه در جهانده فضولی مقام امن ❖

❖ جهادیت واروب حباب کبی آنده طوت مقام ❖

بلبل دل کلشن رخسارک ایلر آرزو طوطی جان لعل شکر بارک ایلر آرزو
نامه وقاصد پیامیله خوش اولماز خاطر اوز لبکدن لهجه کفتارک ایلر آرزو

سرو و گل نظاره سن نیلر سکا حیران اولان
ارزو ایلر که بن تک متصل بیمار اوله
هجر بیماری تتم باد صبادن دمبدم
ظلمت هجر کده باقماز شمع چشم مردمی

﴿ آرزومند و صالم دیر فضولی خسته دل ﴾

﴿ و صلاک ایستره دولت دیدارک ایلر آرزو ﴾

قارالدر آفتابی سایه، چکسه ک پرده رخساره
سکا برسوزدینجه کجدی عمرم حسبه الله
دل صد پاره می جمع ایلمک کویکده مشکلدیر
سر زلف کده هر مو صید قیلمش بر دل سوزان
تمنای وصال کچون دکل کریهه، بودر قصدم
باشم قالد رمسون خاک در کدن سر نکون چکسون

﴿ فضولی ضعف تن عذریله کسمه ناله وزارک ﴾

﴿ بزى چون چنک تک معتاد قیلدک ناله وزاره ﴾

کرم قیل کسمه ساقی التفاتک بینو الردن
اسیر غریبتر بن سندن اوزگه آشنا می یوق
صبا کوینده دلدارک نه در افتاده لر حالی
دیمه زاهد که ترک ایت سیمبر تنلر تماشا سن
کیروب مسجد لره کرمقصدالر پیروی اولم
طیبیا خاک کوی یاردندر اشک تسکینی
فلکدر مهر زائل، یار غافل، عمر مستعجل
وجود منی کبی سوراخ سوراخ اولسه آه ایتیم

﴿ فضولی نازنینلر کورسه ک اظهار نیاز ایلر ﴾

﴿ ترجم اومسه عیب اولماز کدالر پادشاهلردن ﴾

نه کورر اهل جفا بنده وفادن غیری
ای اولوب ساکن مسجد نه بولور سن بیلیم
کل خراباته نظر ساقی به قیل کیم یوقدر
نه بولور شمع یاقان کیمسه ضیادن غیری
بو ریاسنده آنک بوی ریادن غیری
رخ صاف ومی صافده صفادن غیری

سر بسر وادی محتدر اول ملك وجود
جمله خلق بكا يار ايجون اغيار اولدی
بر فراغت یری یوق شهر قادن غیری
قلمادی کیمسه بکا یار خدادن غیری
عزم کویکده کوکل یارلغ ایستر بزدن
المزدن نه کلور خیر دعادن غیری

﴿فقر ایش فقر فضولی شرف اهل وجود﴾

﴿اوزگه ایله همدم فقرادن غیری﴾

مکر خواب ایچره کوردک ای کوکل اول چشم شهلای
یتوردی آهمی کردونه اول بت کور نه کافر در
چکر سیک ای مصور صورتن اول مهوشک اما
بلادر شهر لرده بن کبی رسوای خلق اولق
کورنمز یار خلق اشکم تماشاسینه جمع اولمش
طوب قوشلر باشمده آشیان فریاده کلشدر
که قیلدک طرفه العین ایچره غرق اشک دنیای
دیمز کیم کوکده آهم انجیده نا که مسیحای
نه ممکندر مرامجه چکلمک قاشلری یای
نه خوش فرهاد و مجنون منزل ایتش کوه و صحرای
اگر نا که کورنسه اول پری کل کور تماشای
چیق ای آهم اودی بر دم باشمدن صاو بوغوغای

﴿فضولی زلفی سوداسن قلم تک باشه صالمشک﴾

﴿کیدر باشک اگر باشند چیقار مازسه ک بوسودای﴾

کیجه لر تا حلی کردون تماشا ایتدی
ناوکی کور کیم یاروب اشکم طوتار کوز پرده سی
هر دمکدن بیک مسیحا زنده جاوید اولور
آشیان تاروضه کویکده طوتدی مرغ دل
هیچ عابد آگمدی لعلک که کوزدن قان توکوب
ضعف طالع کسدی دنیادن نصین زاهدک
ترك ایدوب بیدادینی بر مهر پیدا ایتدی
ای دین موسی عصاسی قطع دریا ایتدی
سن ایدن اظهار اعجازی مسیحا ایتدی
کچدی طوف کعبه دن اوچاغه پروا ایتدی
سجده دن طور دجقه تغییر مصلا ایتدی
یوقسه اوز رایله زاهد ترك دنیا ایتدی

﴿ایتدی ایلدن نهان بر کیجه طوف کویکی﴾

﴿کیم فضولی بی صدای ناله رسوا ایتدی﴾

ای صاچک فکری قامو سودا لک سرمایه سی
باش قویار هر صبحدم خورشید خاک پایکه
کورمه مش مهد زمین بر طفل سن تک، تافلک
سن سلامت کسوتن زیور قیل ای اهل صلاح
اولسون باشمدن اکسک سرو قدک سایه سی
بوسعادتدن آنک کلدجه آرتار پایه سی
دهر زالن قیلمش اطفال ریاحن دایه سی
کیم بکا بس موی زولیده م جنون پیرایه سی

﴿برق آهندن فضولینک کو کردی بی خبر﴾

﴿دونلر افغانیله بیدار اولسه همسایه سی﴾

آینه سور جاندن رخساره جانی
فریاد که عکس اولدی اول کیم کوره میم دیردم
اول چاه زنجردانه دیردم ویرهیم کوکلم
آزاده لرك کوکلن جمع ایتمش ایکن غفلت
درد و غم پنهام فهم ایتدی ایل. آهمدن
هجران کیجه سن کور کچ دوزخ المن بیلدم
جاندن کچه لی بولدم راحت غم عالمدن
یاره غم پنهام اظهار ایده بیلیمزد

❖ یارب نه سبیدندر کیم هیچ اثر قیلماز ❖

❖ دلداره فضولینک فریاد ایله افغانی ❖

خوشدرا یرمک اول بدن وصلینه پیراهن کبی
عکس صالماز بیکرم کوز کویه باقسه مضعفدن
جمعدر کوکلک سنک کیم وار بن تک چوقلرک
بو چمن کبر خلیینه درد دل قیلماز اثر
کر دیلر سه ک ایده سک نظاره دیدار یار
دامنک طولدرسه کردون درایله توك ابر تک
صال نظر دن لعل هم کور سه ک سرشک آل تک
کارگاه صنعده بر صورت ایت نقش ضمیر
کوز یاشیله دانه دانه جمع اسباب اتمه کیم
بحر لر سیر ایلسه ک مطلق تراولماز دامنک

❖ ای فضولی منزل مقصوده یتک ایستسه ک ❖

❖ هیچ رهبر اوله ماز اطوار مستحسن کبی ❖

❖ شعر ❖

چون خاک کر بلاست فضولی مقام من
در نیست، سیم نیست، کهر نیست، لعل نیست
نظمم بهر کجا که رسد حرمتش رواست
خاکست شعر بنده، ولی خاک کر بلاست

انتها